

BIBLIOTHECA
SCRIPTORVM GRÆCORVM ET ROMANORVM
TEUBNERIANA

G
578
100.32

ARISTEAE
AD PHILOCRATEM EPISTOLA

EDIDIT
P. WENDLAND

1865

L I P S I A E
IN ARDIBVS B. G. TEUBNERI

G 578.100.32

HARVARD
COLLEGE
LIBRARY

ARISTEAE
AD PHILOCRATEM EPISTVLA
CVM CETERIS DE ORIGINE VERSIONIS
LXX INTERPRETVM TESTIMONIIS.

LVDOVICI MENDELSSOHN

SCHEDIS VSVS EDIDIT

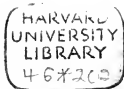
PAVLVS WENDLAND.

LIPSIAE
IN AEDIBVS B. G. TEVBNERI.
MCM.

G 578.100.32

✓

LIPSIÆ: TYPIS B. G. TEUBNERI.

Printed in Germany

MEMORIAE
LVDOVICI MENDELSSOHN
SACRVM.

CONSPECTVS

	pag.
<u>Praefatio</u>	VI—XXVIII
De Mendelssohnii meritis	VI. VII
De codicibus	VII—XIX
De Eusebii textu	XX—XXII
De Iosephi textu	XXII
De ratione huius editionis	XXII. XXIII
De editionibus	XXIII—XXV
De aetate libelli.	XXVI. XXVII
De testimoniis.	XXVII. XXVIII
<u>Addenda et Corrigenda</u>	XXIX. XXX
<u>Aristeae epistula</u>	1— 84
Veterum testimonia de origine versionis LXX	
interpretum	87—166
<u>Index verborum</u>	169—220
<u>Observationes grammaticae</u>	221—225
<u>Index nominum</u>	226. 227
<u>Index auctorum in Testimoniis laudatorum</u>	228. 229

PRAEFATIO

Cum Ludovicus Mendelssohn dira morte suis et literis ereptus esset, uxor eius Alexandra, communi quoque litterarum nostrarum amore cum marito coniuncta, summa liberalitate omnes quae ad Aristeam, Iosephum, Philonem pertinebant schedas mihi tradidit, quem postremum communia Aristeae studia numero amicorum viri doctissimi adiunxerant, nunc viduae egregiae amicitia fruentem. atque cum ille ampliora molitus criticam Aristeae editionem commentario illustrandam suscepisset, equidem hoc consilio immutato satis habui commentario omisso textum recensere, ita tamen, ut paulum ultra fines solitos critici apparatus procedens, plenissimum indicem et observationes grammaticas addens, quantum fieri posset, legentium utilitati consulerem, non sine fructu copiis a Mendelssohnio ad libellum interpretandum collectis usus. nunc ut qui legent sciant, quantum in hoc opere Mendelssohnio debeam, moneo omnes collationes eum paravisse, de codicum fide et ratione qua adhibendi essent ita iudicavisse, ut certissimum ducem sequi liceret. priorem autem partem (usque ad p. 17, 11 huius editionis) recensitam et commentariis instructam ad umbilicum ita perduxerat, ut collega eius Krascheninnikov in Actorum universitatis Iurievensis (olim Dorpatensis) vol. V imprimendam curaret¹⁾. accedit quod de difficillimis posterioris

1) *Aristeae quae fertur ad Philocratem epistolae initium apparatu critico et commentario instructum edidit L. Mendelssohn Iurievi 1897.*

partis locis in schedis ita disputaverat, ut quam lectionem probaret constaret. in hac autem posteriore parte me paulo saepius quam in priore a Mendelssohnii iudicio discessisse consentaneum est, cum dubium non sit, quin ipse pleno apparatu collecto et posterioribus curis adhibitis interdum aliter iudicaturus fuerit. et quod ipse Mendelssohn speraverat firmissimo textus fundamento posito inventum iri, qui emendando textui operam darent, id iam antequam libellus prelo traderetur aliquatenus contigit. adiutores enim in interpretando et emendando textu exstiterunt Hermannus Diels et Udalricus de Wilamowitz-Moellendorff, quorum operam non eis solis locis contineri, quibus nomina eorum exstant, grato animo profiteor. quodsi aliis haec editio probabitur, hoc potissimum iuvabit, meam operam non indignam esse nomine viri de litteris optime meriti; maiorque laudis pars ei tribuenda erit, qui primus qua via et ratione procedendum esset docuit. mihi quidem hic libellus aptissimus esse videtur, qui et in philologorum seminariis tractetur, ut historia graeci posterioris aetatis sermonis illustretur, et ab eis qui theologiam docent ad explicandas graecas Iudaeorum litteras et cognoscenda varia et Iudaeorum et Christianorum de sacra scriptura iudicia adhibeatur. quam arte enim fabula primum ab Aristeia narrata cum eis rebus cohaereat quas tractant qui introductiones quae dicuntur scribunt et qui de canone agunt, ex testimoniis quae in altera parte collegi apparet.

His de Mendelssohnii meritis praemissis ad codices epistulae transeundum est. quotquot exstant libri manuscripti epistulae, omnes eam exhibent coniunctam cum clarissima illa in Octateuchum catena¹⁾, cuius variae exstant recensiones, fundamentum esse videtur catena a Procopio Gazaeo composita, post ab eodem, ut ipse testatur, in breviorum commentariorum formam nominibus scripto-

1) cf. e. gr. Ehrhard in *Krumbacheri Hist. byz. litt.*² p. 126. 127; Achelis, *Hippolytstudien* p. 95 ss.; Lietzmann, *Catenen* p. 17 ss.

rum omissis redacta¹⁾. Procopii catena quin pendeat ab amplissimis illis copiis librorum Origenis, Pamphili, Eusebii opera in Caesareensi bibliotheca collectis²⁾, dubium non est, et in catena nobis servata Hexapla adhibita sunt (cf. Field I p. 6). potest conici ipsum Procopium Aristaeae epistolam catenae suae praeposuisse, nec plane veri dissimile videatur, in editionibus hexaplaris versionis graecae textus a Pamphilo et Eusebio curatis Aristeam suum locum habuisse. sed has meras coniecturas esse non nego, quamquam non modo in catenis, sed etiam in nonnullis bibliis suum locum Aristaeas videtur habuisse (v. ad p. 133, 19). ne illud quidem demonstrari potest, ipsum Procopium epistolam Aristaeae catenae inseruisse. deest enim in magna parte codicum (deest etiam in Nicephori editione catenae), neque mentio eius in brevioribus Procopii commentariis invenitur. hoc tamen constare videtur, epistolam, etiamsi Procopius non ipse adiecerit, satis antiquo tempore additam esse ex libro a bibliotheca Caesareensi pendente, quod communia librorum et Eusebii vitia docent (v. p. XXI). Caesaream igitur ut Philonis et Origenis, ita Aristaeae omnis memoria redit quasi reintegrata ab Eusebio, qui omnes quas nancisci poterat librorum et doctrinae copias collegit et in compendia quaedam ita redegit, ut rationes fere a viro maioris ingenii, Origene, perceptas certius fundaret et systemate quasi contineret, ut minoris ipse ingenii, ita maioris doctrinae et constantiae, admiranda arte in variis doctrinae copiis disponendis et digerendis versatus.

1) cf. *Neu entdeckte Fragmente Philos* p. 29 ss. — cod. Athous 3079 saec. XI (v. Lambros, *Catalogue of the greek manuscripts on Mount Athos* Cambridge 1895 vol. I p. 271) continet *Προκοπίου τοῦ Γαζαίου ὑπομνήματα εἰς τὴν παλαιὰν διαθήκην* (Gen. — IV Reg.). initio mutilus est, incipit a verbis *πρώτων ἀγγέλων ἐπὶ τῆς κατὰ Ἀβραάμ διηγήσεως*.

2) operae pretium faciet, qui catalogum librorum ab Origene, Eusebio, eorum discipulis adhibitorum restituere conabitur. Origenes interdum eos libros, quos nominatim Eusebius laudat, tacite adhibuit.

Ut igitur hic omittam Iosephum, cuius in textu constituendo minor quam expectaveris fructus est (v. infra p. XXI), archetypum Procopianum — sic enim brevitatis causa nominare liceat — et excerpta Eusebiana praecipua subsidia sunt, quibus in recensendo textu nitimur. et primum exponam, quibus catenae codicibus epistula tradita, quae singulorum codicum ratio et auctoritas sit. atque cum tres librorum familiae distinguendae sint, a classe quam *a* nomino exordiar. cui hi codices adnumerandi sunt:

Codex Laurentianus 44 ex eis qui postea accesserunt L (seriei I) membr. saec. X/XI continet catenam in Pentateuchum¹⁾ et (a manu saec. XIV exaratos) alios libros Veteris Testamenti sine catena, Aristeae epistolam inde a fol. 2.

Eidem classi adnumerandus est Parisinus 129 bomb. saec. XIII, quo fundamento editionis suae M. Schmidt usus est (deest autem initium usque ad p. 6, 18 *σωτηρίας*), et Vaticanus 1668 saec. XIII (XII Lietzmann, continet catenam in solam Genesim), quem in Mendelssohnii usum Lumbroso contulit. ad unam autem familiam hos tres codices pertinere inde apparet, quod omnes eadem verba omittunt, quae in L deesse adnotavi ad p. 8, 9. 10. 18, 3. 4. 23, 1. 2. 24, 6. 7. 46, 10. 11. 47, 17. 18. 53, 9. 10. 55, 9. 71, 15. 16. 74, 8, ut omittam multa his codicibus vitia communia esse. raro inter se discedunt. velut solus Parisinus p. 11, 20 post *φανῆται* interpolavit *σοι ἔννομον*, ut etiam alibi suo arbitrio traditis verbis mederi studuit (v. ad p. 67, 12) et codice L deterior est. p. 20, 19. 79, 19 Vaticanus verba in L Parisino falso omissa habere, p. 17, 12 *διασαφῆσαι ποιήσω* (L Par. melius *διασαφῆσαι*, unde *διασαφήσω* Mend.) exhibere videtur. contra solus L p. 19, 4 *ἔκτυπον* (*ἔκτοπον* ceteri, etiam Par. Vat.), 28, 10 *εἰς* (om. ceteri, etiam Par. Vat.) recte habet.

1) in Octateuchum catenam, nisi partem modo librorum Octateuchi exstare adnoto, ceteri codices continent.

Quartus hic nominandus est Turicensis C 11 saec. XIII (fort. saec. XIV init.). quem Vratislaviam missum Leopoldus Cohn inspexit et mecum communicavit p. 47, 17. 18 eum habere lacunam classis *a* propriam, contra liberum esse eis lacunis, quae in classe *b* (vel *b*²) inveniuntur. ex eiusdem collatione, quae usque ad p. 6, 10 pertinet, didici Turicensem paucis propriis vitiis exceptis semper cum L Vaticano¹⁾ consentire.

- B Denique huic classi accedit Barberinus IV 56 membr. formae quartae saec. XII. binas habet columnas sexagenorum versuum. exstat fol. 1 ss. Synopsis quae dicitur Athanasii²⁾, sequitur fol. 6—9^v Aristeae epistula, cuius deest et prior pars usque ad p. 31, 18 et postrema inde a p. 75, 21: cf. ibi adnotata. continet praeter catenam in Octateuchum commentarium in Apocalypsim et excerpta Philonea³⁾. quam arta cognatione cum classe *a* coniunctus sit, ea re probatur, quod in ea, quam solam tradit, parte postrema sex lacunas modo commemoratas habet et p. 64, 2. 3 verba in classe *b* omissa cum classe *a* et cum codice M habet. interdum cum Vaticano 1668, cuius ab L Par. discrepantiae exempla modo attuli, ab L Par. discedit: 48, 14. 15 ὁ βασιλεύς om. (cum MVAC). 35, 12 αὐτοῖς. 45, 7 περιειληφθαι. ut multis laborat propriis vitiis, ita non raro sua virtute splendet: p. 63, 19. 20 εὐσεβεῖ δέ σοι (spatium, tum δέ σοι Par.; δέ σοι Vat., δέ σοι εὐσεβεῖ ceteri). — 64, 10 ἦσαν (om. ceteri, etiam Par. Vat.). — 65, 1 λυπήσας (λυπῆσαι ceteri, etiam Par. Vat.). — 65, 14 τοῦτον (αὐτὸν ceteri, Par. Vat.). — 67, 14 παιδία (παιδεῖαν ceteri, Par. Vat.). — 69, 3 δὲ (om. ceteri, Par. Vat.). — cf. ad p. 58, 11, et p. 45, 16 lectio ἀλογίας so-

1) Parisinum hic conferri non posse monui. — p. 3, 9 Turicensis cum M ποιούμεν scripsit.

2) cf. E. Klostermann, *Analecta* 1895 p. 80.

3) cf. *Philonis Opera* vol. III ed. We. p. XV. — cum Barberini scriba orthographiam maxime neglegat, ut e. gr. αἰ et εἰ et η vel οἰ, η et ι, ο et ω inter se permulentur et magna in terminationibus licentia sit, talia menda codicis B propria in apparatu neglexi.

lius codicis B ad verum textum εὐλογίας (v. Addenda) proxime accedere videtur. talia ne putes coniectura inventa esse, animadvertendum est interdum eum in veris lectionibus cum aliis codicibus consentire, dissentire ab L Par.: 50, 6 πάντα (L Par. Vat. 1668 mendum sanare conati sunt πᾶσαν scribentes). 68, 14 ἄν (cum M, ἔφησεν ἄν ceteri). 73, 8 σοφῶς (cum M, σαφῶς ceteri). ex eodem igitur archetypo et haec cum aliis codicibus communia et propria codicis B bona repetenda videntur, et ita codicis B prae ceteris eiusdem classis praestantiam explicaveris, ut eo tempore ex archetypo *a* eum derivatum esse conicias, quo nondum tot maculis inquinatum fuerit. quae autem propria mala habet B, ea post nata sunt¹⁾.

Transeo ad alteram classem *b*, quae primum ea re ab *a* segregatur, quod in eius codicibus loci illi in *a* omissi exstant. et cum *b* multo rarius verba genuina omittat, tamen desunt in omnibus huius classis codicibus 64, 2. 3 καθὼς — κατὰ, quae classis *a* et codex M servavit. et ut hac nota tota classis insignita est, ita certissima sunt discrimina, quibus concluditur duos huius classis ordines discernendos esse, *b*¹ et *b*². in *b*² enim p. 70, 6. 7. 73, 15. 16 lacunae sunt, *b*¹ lacunis liber est, ut cetera discrimina, quae facile in apparatu inveniuntur, omittam.

Ordinis igitur *b*¹ hi codices sunt:

Codex Venetus 534 membr. saec. XI, minutissimis eis-
que interdum evanidis litteris scriptus.

Vaticano-Palatinus 203 membr. saec. XI continet ca-
tenam in Genesim et Exodum. binis columnis scriptus est.

Eidem ordini ascribendi sunt

Ottobonianus 32 saec. XV.

Monacensis 82 saec. XVI, qui post catenam in Genesim
et Exodum Aristeam exhibet. lacunas enim classis *a* non

1) itaque in Hermae vol. XXXIV p. 426 codicem B propriam classem (2) efficere minus recte dixi; nisi quod hoc proprium habet, quod praeter catenam excerpta exhibet.

habent, habent lacunam p. 64, 2. 3 classis *b* propriam, rursus integri sunt, ubi codices classis *b*² lacunis laborant. quod de Ottoboniano¹⁾ adnotavit Mendelssohn, de Monacensi²⁾ C. Weyman me docuit.

Denique huc pertinere videtur

Parisinus 5 saec. XIII/XIV, quem M. Schmidt adhibuit. eo teste incipit p. 16, 18 a voce *Σαμματαῖος* (sic), omittit foliis circiter decem amissis p. 23, 1 — 54, 16 *κατασκευῇ — ἐπὶ τέλει*, item folio interciso 69, 15 — 74, 16 *ἡρώτα — βασιλεύς*. magnus huius codicis cum classe *b*, maior cum *b*¹ consensus est. nam ut pauca afferam, habet p. 17, 11. 59, 5. 59, 15 easdem atque VP corruptelas, habet p. 74, 17 cum MVP interpolatum *τινὲς*. huic igitur ordini *b*¹ Parisinum adscribam. nam³⁾ lacunis ordinis *b*² propriis nihil concludi potest, quippe quae in textu folii amissi inveniuntur. sed non praeteream silentio, si Schmidtiū testem sequaris, esse cur de contaminatione alius exemplaris cum archetypo ordinis *b*¹ suspiceris. Schmidtiū enim teste p. 18, 3. 4 exstat lacuna classis *a* propria, 61, 13 cum M *νοήσαιο*, 61, 1 cum classe *a* *τὸν ἀπολιπόντα* scriptum est. accedit, quod de lacuna p. 64, 2. 3 classis *b* propria Schmidtiū silet, nisi hoc fortuito fecit. in codicem mutilum et neglegenter scriptum collatione facta accuratius inquirere nihil intererat.

Alterius ordinis *b*² sunt

A Vaticanus 383 membr. saec. XIII. continet catenam in Genesim et Exodum.

C Vaticanus 747 membr. saec. XI, in quo duobus foliis amissis a p. 19, 9 — 31, 19 magna lacuna hiat.

Vaticanus 746 membr. saec. XIII, codicis C paene ge-

1) in Mendelssohnii schedis nihil inveni nisi collationis Ottoboniani initium, quam Lumbroso fecit. unde confirmatur Ottobonianum huius classis esse.

2) cum Palatinus in fine duobus foliis teste Stevensonō mutilus sit, Monacensis teste Hardtio in Exod. 40, 22 desinat, hunc ex illo transcriptum esse conici potest.

mellus, quem Lumbroso in Mendelssohnii usum contulit. folia 1—12, quae epistulam continent, saec. XV suppleta esse H. Hinckius (v. Lumbroso, *Recherches* p. 351) testatur. deest initium usque ad p. 5, 16 τῶν πραγμάτων¹⁾.

Parisinus 128 membr. saec. XII, quem passim Zotenbergius petente Schmidtio inspexerat, totum excussit Lumbroso, *Atti della Acad. di Torino* IV p. 522 ss.

Burneianus 34 saec. XV, quem ibidem p. 533 ss. Lumbroso contulit.

Angelicus 114 saec. XVI (v. Piccolomini, *Index codicum graec. Bibl. Ang.* p. 154) catenam in Genesim continet. Ioannes Graeven petenti mihi, ut examinaret, respondit eum habere et lacunam classis *b* aliaque vitia et proprios ordinis *b*² hiatus; contra verba in classe *a* omissa exhibet.

Eadem testatur Alfredus Schiff de Atheniensis 389 saec. XV (v. Sakkelionis Catalogum p. 68).

Restant pauci codices, de quibus nihil compertum habeo. quos hoc loco nomino, quia probabiliter ad classem *b* quippe latissime propagatam referri videntur²⁾:

Smyrnaeus scholae evangelicae A—1 (v. Papadopulos-Kerameus p. 4 Catalogi) saec. XII. is fol. 1 frustulum tantummodo epistolae huius continet.

Escorialensis Σ I 6, anno 1586 a Nicolao Turriano scriptus, continet catenam in Genesim et Exodum. verisimile est eum ex codice nobis adhuc servato descriptum esse, fortasse e Parisino 130; Parisiis enim et Venetiae Nicolaus codices transscripsit.

Parisinus 130, qui continuatur Parisino 132, saec. XV/XVI a Georgio Gregoropulo³⁾ scriptus, in ipsa catena, quod quidem e Lietzmanni excerptis (l. c. p. 38 ss.) et

1) Vaticanus 746 notam, quam Lumbroso, *Atti* p. 523 e margine Parisini 128 (addita autem est saec. XIV) edidit, p. 19, 1 post τοῦ χερσοῦ in textu habet. alterum interpretamentum (v. Lumbroso p. 526) ad p. 32, 14 solus Parisinus habet.

2) de codice, quem famosus ille Simonides ex Oeconomi editione confluxerat, v. Al. Lykurgos, *Enthüllungen über den Simonides-Dindorfschen Uranios* ed. 2 Lipsiae 1856 p. 54.

3) v. de eo Legrand, *Bibliographie hellénique* II p. 261 ss.

fragmentis Hippolyteis (ed. Achelis) concludere liceat, ita cum Parisino 128 congruit, ut eum cum aliqua verisimilitudinis specie ordini *b*² ascribere liceat.

Tertiam classem, quae propius ad *a* quam ad *b* accedit, pretio familiae *a* fortasse paulo antecedit, efficit

M Monacensis 9 membr. saec. XI, qui ante catenam in Genesim et Exodum fol. 1—20 Aristeae epistulam tradit¹). solus habet proprias non paucas lacunas (v. e. gr. p. 1, 6. 3, 1. 6, 2. 9, 9. 12, 9. 17, 4. 5. 16. 19. 29, 22. 35, 22. 23. 36, 19) et corruptelas. idem saepe cum LB et in ea parte, in qua B deficit, cum L genuinum textum servavit. sed MLB eodem modo errant e. gr. p. 37, 2 (ἐπιζητηθέντων). 38, 10 (ὁ om.). 43, 12. 47, 9. 10. 69, 23 (τυγχάνη). 71, 7, item ML p. 10, 4. 14, 9. 10. 16, 1. 83, 19. — ut sua menda, ita etiam bona M habet. velut solus veram lectionem tradit p. 9, 19. 9, 21. 10, 7. 52, 3. 56, 2. 61, 1. (67, 18). 74, 6. 77, 21. 79, 17. 18. omisi autem eos locos, quibus correctura alterius manus invenitur. nam quamquam nonnulla M² vix coniectura invenisse videtur (v. ad p. 61, 14. 62, 5. 81, 3), tamen alia ab M² coniectura novata esse certum videtur (v. p. XVII).

1) cf. de eo Lagarde, *Genesis graece* p. 5. 6. — pauca, quibus infra utemur, addenda sunt de historia codicis. in interiore operculo legitur: 'Vetus Testamentum graece cum commentariis illustr. principi Christoph. a Toxite rheto donatum, cuius rei honorarii loco accepit centum aureos' (princeps Wirtenbergensis Christophorus a. 1551—1569 regnavit; de Toxitae Rheti [Michael Schütz] vita cf. *Urkun/en zur Gesch. der Universität Tübingen* 1877 p. 652). proximos annos mansit codex Tubingae, et in fine codicis (v. Hardtii Catalogum I p. 48) Martinus Crusius testatur se codicem a Ioanne Hermanno Oxenbachio arcis Tubingensis praefecto commodatum a. 1576/1577 totum perlegisse. a. 1634 codex cum aliis in Monacensem bibliothecam translatus est (v. Stälin, *Zur Geschichte und Beschreibung alter und neuer Büchersammlungen des Königreichs Württemberg*. Stuttgart u. Tübingen 1838. p. 36 ss. et R. Roth, *Die fürstliche Liberei auf Hohentübingen* in libro cui inscribitur *Verzeichniss der Doctoren der philos. Fakultät*. Tübingen 1888. p. 38 ss.).

Ex codice eiusdem atque M¹) familiae fluxerunt etiam duo fragmenta Parisini 950 miscellanei saec. XV p. 351—370, prius p. 3, 11 — 4, 17 *κατασταθεις — πάνθ' ὑποχέλ- ρια*, alterum p. 18, 19 — 30, 20 *δύο γὰρ πήχεων — πρὸς θεωρίαν*. quae excerpta accurate contulit Papageorgius²). conspirant autem cum solo M p. 4, 3. 4, 9. 19, 9. 21, 20. 22, 13. 15. 20. 25, 10. 28, 8. 29, 22, ut omittam eos locos, quibus M etiam cum aliis codicibus praeter excerpta Parisina congruit. fuisse igitur praeter M alium eiusdem classis testem Parisini excerpta docent. quodsi Schardius Italum codicem se adhibuisse testatur, concinit autem Schardii textus fere cum M, conici posse videatur, alium huius familiae codicem a Schardio exhaustum esse. sed accuratius res investiganda est.

Proficisci autem par est ab ipsius Schardii testimonio. ait igitur in epistula dedicatoria: 'cum mihi praeterita hyeme Italiam lustrandi gratia obeunti singulari cuiusdam eximii viri humanitate (nomini etenim certis de causis parco) Aristee libellus ostensus esset, . . . eius obtinendi facultate data, quae ad eius descriptionem pertinerent, perquam lubenter suscepi'. quodsi perlustramus codices Italos supra a me

1) postquam codicem M Berolinum missum ipse denuo contuli, haec addenda vel corrigenda sunt: p. 1, 7 etiam *προς* verbi *προσμανθάνειν* in lacuna intercidit. — 13, 17 in margine *τῆς ἡλικίας* (non *ταῖς ἡλικίαις*) habet. — 25, 6 *εἶναι] οὖσαν* M. — 31, 2 *πέντε* om. M. — 42, 9. 10 *πεποιθότας* etiam M¹ habuisse videtur. — 45, 9 *ἡμῶν συστάσεως* iam recens manus in mg. M habet. — 47, 14 *καλῶς* om. M. — 49, 1 *ἀξιῶν* M. — 49, 14 *οὔτινος* M², *τίνος* M¹. — 50, 4 *συνέντυχε* M. — 52, 12 *πράξοι* M, sed *εἰ* prima manus in mg. — 55, 23 *ὁ ἄνθρωπος*. — 59, 6 *ἐπὶ] ἐν* M. — 59, 8 *ἢ πωλεῖν* etiam M. — 65, 17 *κακοπαθεῖν* M. — 70, 9 *τῶν* om. M, *κατεργαζόμενον* M². — 70, 11 *ὁ θεός* M. — 74, 1 *οὐδὲ γὰρ διαλίπεις* M. — 75, 20 prius *τὸ] τῷ* M². — 16, 1 *ἐν* fort. Crusius addidit. atque a manu quam M² significavi recentior (Garbiti?) differt, quae p. 45, 9 *ἡμῶν συστάσεως* in mg. addidit, 76, 16. 18 *ὀπλίζεται* et *βιοῖς* correxit.

2) *Über den Aristeeasbrief*, München 1880, p. 46—48.

commemoratos, hoc certissime efficitur nullo eorum Schardii editionem niti, quippe quae miro modo concinat cum uno M, a ceteris omnibus procul distet. veri igitur simillima videbatur coniectura deperditum quendam codicem Italum a Schardio adhibitum esse, gemellum codicis M. cuius amissi codicis accuratiorem notitiam me nanturum esse sperabam e Basileensi O IV 10 saec. XVI foliorum 30¹). in postremo enim folio Bonifacius Amerbach scripsit 'Donum Simonis Schardii Magdeburgensis'. hoc esse Italum exemplar, quod describendum se curasse testatur, patet. at spes amissi cuiusdam codicis Itali accuratius cognoscendi multum me fefellit. nam postquam Ericus Bethe precibus meis obsecutus p. 1—5 editionis meae contulit, statim intellexi Basileensem ex Vaticano 383 (= A) transcriptum esse. hunc autem eundem Vaticanum Schardius p. 87 fontem variarum lectionum textui addendarum adhibuit (v. infra p. XXIII). A autem (et Basileensis) quam maxime ab editione Schardii discedit ita, ut nullo modo statui possit vel Basileensem prelo traditum (quod H. Omont l. c. coniecit) vel Vaticanum fontem editionis principis esse. quid igitur? fingamus praeter A alium amissum codicem Italum a Schardio descriptum? at cur de eo tacuit? cur eos qui legunt de Italo narrationem eamque cum mantissa ex A deprompta comparant eo induxit, ut putarent A esse illud exemplar Italum? alia coniectura facilius videtur. abiciamus illum ficticius Italum nobis amissum. revera fundamento editionis exemplari Monacensi (tum Tubingensi) nisus est, ad quod corrigendum non ita multis locis A adhibuit. facile autem Schardio, qui Tubingae amicos habebat, codicis usus patebat²), et fortasse cum Garbitii versione (v. infra p. XXIV) ei textus a Garbitio ex M descriptus missus est.

Quae coniectura ut argumentis confirmetur, ea ratio,

1) cf. H. Omont, *Centralblatt für Bibliothekswesen* vol. III p. 394.

2) fortasse per B. Amerbachium, cui dux Christophorus saepius litteras dabat (v. R. Roth l. c. p. 26).

quae inter editionem principem et M intercedit, investiganda est. primum igitur Schardii textus in tot vitiis cum M conspirat, ut veri dissimillimum sit omnia haec vitia ad archetypum commune codicis M et ficticii illius Itali referenda esse. immo non pauca scribae codicis M tribuenda videntur. quod duobus locis haud scio an comprobetur excerptis Parisini 950: p. 3, 16 οὖν in archetypo codicum exciderat, quod recte Eus. tradit. in M particulam γὰρ coniectura additam esse (exstat autem extra lineam in margine) Parisinus probat, in quo deest. unde igitur, si deficit in archetypo codicum M Parisini, Schardius sumere poterat nisi ex M? p. 29, 15 Schardius, cum in M ἐκτυπῶν (Paris. ἐκτυποῦν) inveniret, ἐκ τόπων impressit, in mantissa ex A ἐκτυποῦν correxit. accedit alterum idque gravius argumentum, quod Schardius paene omnes correcturas ab M² profectas ipse quoque praebet¹⁾, etiam eas, quae certe proprio arbitrio atque libidine inventae sunt, velut p. 11, 20 φανείται. 47, 15 περὶ. 48, 19 χρησίμων. 70, 9 μηθένα κατεργαζόμενον. 76, 16 ὀπλίζεται. 76, 18 βιοῖς²⁾. etiam nomen ineptum Σάτους p. 16, 16 ex voce ζήτει falso lecta fictum videtur. tantum igitur abest, ut Schardii textus codicis instar habendus sit, ut elementa, quibus quasi compositus est, distinguere adhuc et ad suos auctores referre liceat: 1. fundamentum est textus codicis M cum correcturis manus alterius. 2. non pauca vitia codicis M Schardius ex A emendavit vel lacunas supplevit. velut codicem A relicto M recte secutus est p. 1, 6. 7. 4, 3. 6, 2. 9, 9. 20, 3. 4. 31, 19. 36, 19. 44, 13. 16 (καὶ τόπον om. M). 47, 9. 10. 65, 2—5. 73, 21. 81, 15, non recte 18, 17³⁾. 22, 10. 11. 34, 5. 37, 9. 72, 3 (ὑποδεικνύντας A, -τα Schard).

1) v. p. XIV. de correcturis, quae p. 76, 16. 18 inveniuntur, v. p. XV adnot. 1.

2) ipse non semel eo inclinabam, ut statuerem M² (agnoscitur autem atriore atramento) esse Garbitii vel Schardii manum. sed vetustior esse videtur. haec autem manus praeter Aristaeae epistolam etiam alibi in codice invenitur.

3) quod ἔγγραφα cum A scripsit, lin. 18 δι' ἀγράπτων coniecit.

83, 18. et bene haec codicum contaminatio, quae Schardii, non codicis deperditi est, illustratur p. 7, 21, ubi lectionem codicis M *παρήχθησαν* in textum recepit, meliorem codicis A *παρεισέχθησαν* in margine posuit. 3. ut omittam vitia multa vel a Schardio in scribendo vel a typotheta commissa, accedunt lectiones, quae editoris coniecturae habendae sunt. bene igitur emendavit p. 9, 7 *καὶ* (*μὴ* codd., idem vitium p. 31, 9). 11, 17 *αὐτὰ* (*αὐτὰς* codd.). 20, 3 *ἐκτύπωσιν* (*ἐκτύπων* codd.). 22, 18 *ἀπέδωκε* (*ἀποδέδωκε* codd.). 30, 9 *δύνηται* (sic Vat. 1668, *δύναται* ceteri). 52, 6 *βλημάζων* (*βλημάζων* codd. praeter B²). 77, 19 *παιδείας* (cum L, ceteri *παιδεία*); cf. ad p. 4, 4. 4, 16. 30, 3. 70, 5. 76, 11. 12. minus feliciter emendatio ei cessit p. 11, 19. 13, 10. 71, 9. omnia haec talia mihi videntur esse, ut Schardii ingenio tribui possint, ad deperditum codicem confugere necesse non sit. quem si habuisset, saepius futurum fuisse censeo, ut Schardii lectiones ab M alienae, ut interdum cum solo A concinunt, ita in aliis codicibus praesertim classis *a* saepius invenirentur, quippe quae multo propius quam *b* ad M accedat. sed quae modo de p. 30, 9. 52, 6. 77, 19 adnotavi et quae eiusdem generis addenda sunt de p. 2, 10 (*τὰ* om. L Schard). 9, 12 (*κατεσταλμένους* VP Schard). 46, 12 (*γίνεται* B Schard). 50, 15 (*εἰσὶν αἱς* L Schard), tam pauca et ita comparata sunt, ut sine dubitatione casui tribuas.

Haec si recte vel probabiliter disputata sunt, sequitur, ut solas Schardii coniecturas in apparatu proferamus, ceterum opinione Schardiani codicis amissi sublata Schardium testem neglegamus. in editione, quia tum opinione amissi codicis imbutus eram, Schardii lectiones, quae alicuius momenti esse videbantur, item consensum Schardii et codicis M in gravioribus rebus adnotavi. quod fecisse non paenitet, cum sperem alios meam coniecturam de Schardii codice examinaturos esse.

Recte Mendelssohn lectionibus codicum M, LB, VPAC¹⁾

1) adnoto, quibus numeris Holmes tom. I praef. cap. III

in apparatus receptis firmum fundamentum, in quo textus constitueretur, iaci iudicavit. praesto autem erat ipsius collatio codicum ML, collatio codicis P quam Lumbroso fecit, duplex collatio codicum BVAC, una a Mendelssohnio facta, altera quam codicum BAC in Mendelssohnii usum Lumbroso instituit; codicis autem V collationem Lumbroso in libro *Recherches sur l'économie politique de l'Égypte* p. 352 ss. edidit. pluribus codicibus adhibitis (nisi novi, praesertim classis M, reperientur) nihil fructus redundaturum esse expertus dico; saepe enim collationes inspexi. quod ut appareret, inde a p. 19, 9 in lacuna codicis C alios codices classis b³ interdum testes produxi.

Loci corrupti, interpolati, lacunosi probant omnes codices ex uno archetypo derivatos esse. multa autem eaque gravissima omnium nostrorum codicum, nonnulla etiam Eusebii vitia inde explicantur, quod in archetypo maiuscularum litterarum genus exstabat; in quo cum deesset prosodia, saepe verba plura falso in unum contracta, unum in plura non recte diductum est¹⁾. velut p. 2, 15 δηλοῦν ἀσμένως ex δηλοῦντες μὲν ὥς σέ. 6, 5 Ζῆνα καὶ Δία. οὕτω ex ζῆν ἃ καὶ διὰ τοῦτο. 9, 16 ἐφ' ᾧ ex ἔφη. 18, 12 ἐπιταγῆς ex ἐπὶ τὰ τῆς. 26, 11 λειτουργούντων ex λειτουργῶν τῶν. 28, 19 ὥστε ὑπολαμβάνειν ex ὥς τύπον λαμβάνειν. 50, 6 δ' ὑμῖν ex δύναμιν. 52, 11 κάλλιστα ex καλῶς τὰ. 54, 4 εἰδέλῃ ex εἰ δὲ εἴη. 69, 14 τελείωσιν ἔξει σοι ex τέως ἔν' ἐξισοῖ. 78, 22 εἰ πεπλέονακα ex εἴπα πλεόνα καὶ. 84, 6 ἰστοῦς ex εἰς τοὺς coniectura recuperandum erat. interdum ipsas formas litterarum archetypi agnoscere licet, velut cum 76, 16 πλῖζεται pro παλζεται, 41, 1 συναλισγόμενοι pro συνμισγόμενοι vel συμμισγόμενοι traditur. nec miraberis δαπάνη pro δαπάνην 56, 13, τὰ χορήματα τῆς βασιλείας pro τὰ χορήσιμα τῇ βασιλείᾳ 77, 4 traditum, terminationes omnino saepe permutatas, velut 9, 3. 21, 21. 22, 1.

codices nominaverit: M = 25, L = 52, P = 14, A = 78, C = 57, Vaticanus 746 = 73, Paris. 5 = 54, Vatic. 1668 = 79.

1) cf. Usener in *Dionysii Hal. Opusc.* I p. XXXIX.

b*

23, 9. 13. 24, 7. 26, 7. 27, 16. 31, 20. 36, 2. 38, 8. 48, 11. 50, 18. 53, 8. 59, 10. 13. 60, 12. 62, 3. 70, 14.

Antequam quid Eusebii ex Aristeae epistula excerpta valeant exponam, pauca de Praeparationis evangelicae codicibus monenda sunt. collati autem sunt a Mendelssohnio hi codices:

i Venetus 341, ex bibliotheca Bessarionis, saec. XV. huius simillimus est ita, ut paene nihil novi ex eo discamus, Parisinus 468 (*e*).

Alius classis, quae textum saepe mutilatum et immutatum praebet, optimus codex Bononiensis 3643 (*o*) videtur. quem cum Mendelssohn non inspexisset, satis videbatur *g* adhibere Laurentianum VI 9 saec. XIV, illius gemellum¹⁾, *b* et Parisinum 465 saec. XIII, cuius textus paulo magis etiam quam *g* depravatus et decurtatus est.

Denique arte coniuncti sunt Neapolitanus II Aa 16 (*n*) et Parisinus 467 saec. XVI (*d*). quorum alterius *d* modo collatio praesto erat, sed nihil ad constituendum textum utilitatis habere videbatur. *d* enim fere cum *g* consentit, raro ad *i* accedit, propria vitia non pauca habet.

i igitur ducem potissimum in Eusebii textu constituendo sequi debemus. farraginem autem Gaisfordianam non abieci, priusquam diligenter collatam nihil adferre ad restituendum Eusebii textum intellexi. — iam qua fide Eusebius in excerptendo Aristeae versatus sit et quae ratio inter ipsius et codicum nostrorum textum intercedat exponendum est. Eusebius igitur fide pro illa aetate satis laudabili Aristeae textum descripsit. raro per neglegentiam verba quaedam omisisse videtur: v. adnotata ad 3, 13. 15, 17. 16, 3. 43, 3. 11. 48, 5. 83, 9. interdum verba paulum mutavit, ut sensus tamen idem maneret;

1) sed ex *o* descriptus esse non videtur, cf. *Philos Schrift über die Vorsehung* p. 95. *f c* pendere a *g* pars excerptorum a Mendelssohnio collata confirmare videtur. ceterum cf. de codicibus E. Schwartzii praef. ad Tatianum p. V et Bonwetsch, *Methodius* I p. XX.

qua in re saepius id spectasse videtur, ut pro vulgaribus verbis elegantiora vel scriptoribus magis usitata poneret: v. p. 11, 11 τετύχηκε (Ar. τέτυχε). 12, 13 χρηματοφύλακας (Ar. δισκοφύλακας). 41, 14. 42, 1. 12 ter πετεινῶν (Ar. πτηνῶν). cf. 11, 2. 81, 19. 20. — 45, 12 verba transposuisse videtur. 13, 19. 20 male κατέστησα et σοὶ posuit, 13, 19 corruptum ἐπιχειρῶν in ἐπικρίνων non bene mutavisse videtur; cf. 14, 14. 83, 1. — 45, 1 flosculum Platonis sui quin interpolaret se non continuit; 45, 4 utrum Eusebii an Eusebii interpolatoris interpolationem, qui verba scripturae amuleti¹⁾ vice fungi voluerit, statuam, dubito. sed haec omnia et pauca similia adeo non vituperabit qui cogitaverit, quanta licentia alii excerptores in tradendis scriptorum verbis versati sint, quam aliena ab illa aetate diligentia ea sit, quam horum temporum philologi postulant, ut admiretur potius, quam locuples testis fere Eusebius sit. cuius textum integritate et praestantia omnibus nostris codicibus praestare nulla pagina non docet: v. e. gr. unam p. 3, ubi ter intra paucas lineas solus veram lectionem servavit. quod autem p. VIII dixi, codices nostros ab eodem archetypo Caesareensi atque Eusebium pendere, id inde confirmatur, quod eadem vitia manifesta et apud Eusebium et in omnibus codicibus deprehenduntur: v. p. 11, 17 αὐτὰς (αὐτὰ leg.). 37, 1 <διὰ> βραχέων. 38, 8 προδήλους (προδηλώσας leg.). 39, 10 θείη (θεωθείη leg.). 40, 10 παρ' ὅλην τὴν [πᾶσαν] κτίσιν. 41, 1 συναλισγόμενοι (συμμισγόμενοι leg.). 46, 17 λαβόντες (ἔλαβον vel ἔλαβόν τινες leg.). 83, 11. 12 Eus. tradit περὶ τούτων τὰ περὶ τοῦ Δημητρίου, in archetypo nostrorum codicum a priore ad alterum περὶ aberratum, tum τῶν pro τοῦ scriptum erat, ut restaret περὶ τῶν Δημητρίου. emendandum autem est τὰ παρὰ τοῦ Δημ. cf. quae modo de p. 13, 19 dixi. addo alios locos, qui quin corrupti sint dubium non est, quomodo sanandi sint dubitari potest: 4, 6. 39, 13. 19. 43, 10. 47, 5. iam cum Eusebium optimi

1) v. SAB 1898 p. 586. 587, von Dobschütz, *Christusbilder* p. 179. 124.

textus testem habeamus, eo usi quae ratio inter hunc testem et nostros codices intercedat, quae singulorum codicum auctoritas sit, examinare possumus. consentit igitur cum vera Eusebii lectione solus M p. 10, 14 (14, 20)¹⁾, M² (quem haec e codice sumpsisse quam coniectura invenisse probabilius videtur) p. 12, 1. 39, 16. 44, 2. cum Eus. congruunt in vera lectione MLA p. 12, 21. 26, 18, MLB 43, 1, MVP 41, 15, B (38, 8). 38, 10. 42, 9. 10 (πειριθότας fort. etiam M¹), LA 48, 6, VPAC 14, 9. 10, AP 10, 14, A 44, 6.

Iosephi paraphrasim non tantum valere ad constituendum textum, quantum in tam antiquo teste facile expectes, iam dixi. verba difficilia interdum non recte intellexit (v. ad p. 99, 20. 100, 11. 103, 1. 108, 10. 11. 113, 14. 24) vel omittere maluit. interdum Iosephi textus eisdem atque codices mendis laborasse videtur (v. e. gr. ad p. 20, 19. 83, 18. 108, 10. 16). raro e Iosepho Aristaeae textum emendare licebat: v. p. 9, 22. (18, 6. 21, 20). 51, 13. 82, 1. 84, 6. interdum Eusebii auctoritatem in tradenda genuina lectione confirmat: 3, 20. 11, 17. (13, 7). 82, 12²⁾, et interdum diiudicandis variis codicum lectionibus cum utilitate adhibetur. sed etiam speciosae eius lectiones ne iusto citius praeferantur, cavendum est: v. ad p. 6, 5. 10, 3 (cf. Ind. p. 202). 15, 7. 21, 11.

Quod ex singulorum codicum cum Eusebio consensu de eorum pretio aliquatenus discere licet, hoc confirmatur eis rationibus, quae in parte a solis codicibus tradita textui constituendo adhibendae videbantur. eclecticæ enim ratione ita fere usi sumus, ut M sincerissimus testis videatur, parvo intervallo B et L sequantur, minoris pretii sit classis b, quamquam ea ipsa quoque non raro sequenda erat. et ut pauca dicam de ratione huius editionis, eas modo emendationes, quae certae videbantur, in textum

1) vitia, in quibus M Eus. 41, 11 (cf. 48, 1) consentiunt, fortuito nata esse videntur. idem cadit in consensum Eusebii et codicis B 42, 15.

2) sed 10, 12. 12, 8 eos sequi nolui.

recepi; sicubi certam emendationem nondum inventam esse putabam, textum quamvis corruptum retinebam, coniecturas in apparatu ponebam. neque inutile videbatur in tam difficili auctore addere notas, quibus auctoris textum vel explicarem vel a coniecturis non necessariis vindicarem.

Quoniam de libris manuscriptis disputavimus, de editionibus pauca monenda sunt. primum latina epistolae versio a Matthia Palmerio Pisano a. 1471 edita¹⁾, postea saepius repetita, etiam in codicibus tradita est. adhibuit autem Matthias Palmerius codicem ordinis *b*¹. codicemne nobis servatum adhibuerit, fortasse accuratior investigatio docebit; codicem V non adhibitum esse certum videtur. de vetustiore versione a Leonardo Aretino confecta et in Laurentiano XXV 9 servata²⁾ v. Lumbroso, *Recherches* p. 359. 369. — editio princeps graeci textus a. 1561 prodiit a Simone Schardio curata³⁾. continet post Epistolam dedicatorem ad Huldricum Fuggerum et Argumentum libri 1. textum graecum, de quo v. p. XV ss. 2. sequuntur p. 88 variae lectiones „iuxta exemplar Vaticanæ“⁴⁾. quod esse codicem A cum alia tum p. 15, 18 κατὰ πολὺ. 25, 2 κρατιστεύον (κρατιστεύων Schard) τὰ πάντα.

1) in Bibliis latinis Romae a. 1471 excusis (v. Lumbroso p. 359). exemplar Berolinense titulo caret, annum 1471 in fine praefationis habet. — de Palmerio v. *Biographie universelle ancienne et moderne* vol. XXXII p. 51.

2) eius primam partem usque ad p. 14, 6 Mendelssohn descripsit. Leonardi codicem classis *b*, fortasse ordinis *b*¹, fuisse non sine dubitatione conicio, cum interpres elegantiae studiosus non raro aliquantum a verbis traditis discedat.

3) *Aristeae de legis divinae ex Hebraica lingua in Graecam conversione* Cum conversione Latina, autore Matthia Garbitio. Basileae per Ioannem Oporinum. — anni numerus 1561 et Schardii nomen in fine epistolae dedicatoriae exstat. de Schardio mortuo a. 1564 v. *Allg. Deutsche Biographie* vol. XXX p. 579.

4) quas Schwebel, *De Pseudaristea commentatio* Onoldi 1770 p. 10 varias lectiones ‘prouti ex cod. Vaticano depromptas’ accepit ab amico Britanno (p. 3), nihili sunt. pars ex Schardii appendice sumpta est, aliis locis Schardii textus per errorem pro lectionibus in appendice Schardiana obviis proferri videtur.

33, 4. 5 ἐν ἐλαϊκοῖς. 68, 4 κἀν. 76, 17 περιβολῆς. 80, 19 εὔζωνται probant, dummodo concedas interdum errasse Schardium, interdum suas correcturas intermiscuisse. — 3. p. 1—98 denuo numeratis sequitur interpretatio latina Matthiae Garbitii¹⁾, professoris Tubingensis, eleganter nec sine peritia graeci sermonis facta, Schardio per Lieblerum, Tubingensem missa; Garbitius enim a. 1554 mortuus erat. quae versio cum Tubingae ad codicis exemplar facta sit, quaestio oritur, quem codicem Garbitius in manibus habuerit. qua in re hoc maxime animadvertendum est versionem Garbitii p. 25, 10 (τῆς ὅλης Ἰουδαίας om.). 28, 8 (ταλάντου). 29, 22 (τῶν προειρ. om.). 44, 16 (καὶ τόπον om.). 53, 15 (alterum κατὰ). 57, 13 (αἰτίαις). 76, 16 (δπλίζεται cum M³). 76, 18 (βιοῖς cum M³) cum M concinere, ut alia omittam. p. 1, 5. 6 codicis M lacunam coniectura explevisse videtur. concluseram igitur codicem M in interpretando Garbitio praesto fuisse, antequam cognovi tum Monacensem Tubingae fuisse (v. supra p. XIV adn. 1; frustra codicem Garbitii Tubingae Schmidt quae-sivit) et ita coniecturam meam optime confirmari vidi. neque hoc obstare videtur coniecturae, quod p. 6, 2. 65, 2 Garbitii versio caret lacunis codicis M. Schardius enim Garbitii opus interdum correxisse videtur, ut eosdem fere in margine editionis et versionis titulos addidit.

Quae secutae sunt editiones graeci textus omnes pendent ab editione Schardii²⁾. tandem Mauricius Schmidt

1) de Garbitio v. Bök, *Gesch. der Universität zu Tübingen* Tübingen 1774 p. 92.

2) Schmidt novem numerat (p. 244), alias ab eo praetermissas commemorat Lumbroso l. c. p. 359 ss., qui etiam de versionibus recentioribus agit et de Middendorpii futtili opere p. 361 accuratiora quam Schmidt profert. addo in eo Garbitii, non Palmerii versionem repeti. editionibus a Schmidtio enumeratis addendus est textus Iosepho Havercampi insertus et editio, quam promulgavit C. Oeconomus, *Περὶ τῶν ὁ ἐρημνέων* vol. IV p. 944 ss.; quam ipse non vidi, pendet Mendelssohnio teste ab Oxoniensi editione negligentissima, quam E. Bernard Theatro Sheldoniano a. 1692 inseruit, suas autem quasdam notas et coniecturas adiecit Oeconomus.

a. 1868 novum fundamentum iacere studuit¹⁾. sed ne huic quidem, quamquam nonnulla feliciter emendavit, res feliciter cessit. Parisinum enim 129, quo potissimum nisus est, deteriorem classis *a* codicem, pluris, Schardianum textum minoris quam par erat aestimavit, miris etiam opinionibus (v. p. 250) imbutus erat de Aristee dialecto Alexandrina cum Ionica mixta. equidem, ut Ionicae dialecti vestigia illa Schmidtii errori debentur, ita de Alexandrina omnino non aliter atque de Africitate iudicandum esse censeo (v. infra p. 170). agnoscimus hominum Aegyptiorum imperitiam sermonis et orthographiae. agnoscimus Iudaeorum proprietates quasdam, quae iam Cleomedem vel Posidonium offenderunt. sed quomodo quis in tanta litterarum, praesertim aliarum regionum, ruina Alexandrinam vel Aegyptiacam dialectum eruere velit, non video, et eius notae certae, quas sibi agnovisse videntur, cum etiam extra Alexandriam reperiantur, probant dialectum illam adhuc nobis non notam et apud litteratos scriptores omnino quaerendam non esse.

Restat, ut eos nominem, qui emendando Aristee operam dederunt; omitto autem quos supra data occasione nominavi et quos ad singulos apparatus locos laudabo.

C. L. Struve, *Opuscula selecta* II p. 195—197. 270. 277. 310. 311. 329. Lipsiae 1854.

C. G. Cobet, *Λόγιος Ἐκμῆς* vol. I p. 177 ss. Lugd. Bat. 1866.

Lumbroso, Dell' uso delle iscrizioni e dei papyri per la critica del libro di Aristea: *Atti della R. Accad. delle scienze di Torino* vol. IV 1868/9 p. 229—254.

L. Mendelssohn, *Zum Aristeebriefe*: *Rhein. Mus.* XXX 1875 p. 631. 632.

Kuiper, *De Aristee ad Philocratem fratrem epistola*: *Mnemosyne* XX 1892 p. 252—272.

etiam Anonymi Oxoniensis notae, quas Lumbroso, *Atti*

1) apud Merx, *Archiv für wiss. Erforschung des A. T.* Halle 1868 p. 241—312.

IV p. 554—556 edidit, omnes mihi coniecturae videntur, non codicis cuiusdam lectiones, ut Lumbroso suspicatur. ipse alibi propediem de nonnullis locis accuratius agam. de aliis virorum doctorum studiis ad Aristeam pertinentibus v. Schürer, *Gesch. des jüd. Volkes*³ III p. 471 ss. Germanicam versionem edidi a. 1899 apud E. Kautzsch, *Die Apokryphen und Pseudepigraphen des Alten Testaments*.

Quaestionem difficillimam quae est de origine libri hic ita tangam, ut complectar breviter argumenta, quibus mea sententia nititur, alio fortasse loco fusius eam exponam et cur aliorum opiniones non probandae videantur ostendam. quin Ptolemaeorum aetate scriptus sit libellus, post ea quae Lumbroso exposuit dubitari non debebat. nonnulla posteriorem aetatem et labefactatum iam imperium indicare videntur¹⁾. priorem aetatem auctor ita non cognitam habet, ut Arsinoae liberos tribuat (§ 41), cladem Philadelphi apud Coum insulam victoriam dicat (180), de Demetrio, Menedemo, Theopompo, Theodecte ineptiat. quid? quod facere non potest, quin suam aetatem ab aetate Philadelphi discernat (28. 182)? in nomen tabula (47 ss.) Mattathias, ter Iudas, ter Simon, ter Ionathan invenitur, unde apparet auctorem posteriore Maccabaeorum aetate fuisse. et Eleazarus pontifex ipse Iudaeos regit nec Aegyptiis nec Syris subiectos. accedit, quod alia nomina posteriorem aetatem significare videntur. inter nomina interpretum p. 16, 15. 16 occurrunt nomina *Ἀνανίας* et *Χελκίας* (hunc enim ex Epiphonio supplendum esse certum est), uno tantum nomine dirempta. Ananias autem et Chelcias Cleopatrae III duces exeunte saec. II cum Ptolemaeo X Lathuro in Palaestina pugnabant (Ios., Ant. XIII 349 ss. N.). atque fortasse non fortuito Dositheus homonymi Iudaei ducis

1) cf. § 187. 196. 230. 246. 258. 289. et quae § 250 de difficultate cum muliere concorditer vivendi dicuntur, in posteriora tempora Ptolemaeorum cadere videntur, cum mulieres regno perniciiei esse coeperant; v. Strack, *Die Dynastie der Ptolemäer* p. 2 ss.

Ptolemaei Philometoris, Andreas medici Philopatoris (v. Wissowae RE vol. I p. 2136), Sosibius eiusdem Philopatoris consilarii homonymi admonet. neque veri dissimile est ipsum auctorem suum nomen ab Aristea historico saec. II scribente deprompsisse. deinde nepos Iesus Sirach, cum in Aegypto circa a. 130 scribens in prologo versionem legis et prophetarum arguit saepe a veritate Hebraica discedere, nihil de tanta versionis auctoritate, quantam Aristeeas ei tribuit, compertum habet¹⁾. denique ἀρχισωματοφυλάκων et φίλων titulus, quem novit Aristeeas, altero saec. institutus est (v. Strack, *Rh. M.* LV p. 168 ss.). quae cum ita sint, libellus noster posteriori Maccabaeorum aetati tribuendus est. eum ante Romanorum a. 63 in Palaestinam invasionem scriptum esse patet.

Non parvam eamque non inutilem, ut mihi videtur, operam in colligendis testimoniis de origine versionis graecae consumpsi, Hodium, Oeconomum²⁾, alios duces secutus, textum auctorum, quantum fieri poterat, e codicibus vel e coniectura emendans, non pauca illorum collectionibus addens, quae omissa erant vel quae proxima aetate inventa sunt. quomodo fabula ab Aristea enarrata paulatim a Iudaeis et Christianis aucta vel exornata sit, quan-

- 1) ceterum hunc prologum Aristeeas novisse videtur:

Prologus.

οὐ μόνον αὐτοῖς τοῖς ἀναγινώσκοντες (scripturam sacram) δέον ἐστὶν ἐπιστήμονας εἶναι, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἐκτὸς δύνασθαι τοὺς φιλομαθοῦντας χρησίμους εἶναι καὶ λέγοντας καὶ γράφοντας . . . ἐν τούτοις (libris) ἱκανὴν ἔξιν περιποιησάμενος.

Aristeeas § 7.

φιλομαθῶς γὰρ ἔχοντι τῶν δυναμένων ὡφελῆσαι διάνοιαν δέον ἐστὶ μεταδιδόναι μάλιστα μὲν πᾶσι τοῖς ὁμοίοις

§ 121 οὐ μόνον τὴν τῶν Ἰουδαϊκῶν γραμμάτων ἔξιν περιποίησαν ἑαυτοῖς.

- 2) Oeconomi librum (v. supra p. XXIV adn. 2) frustra Berolini, Bonnae, Gottingae quaesivi. sed ex eo excerptus scriptorum et locorum catalogus in Mendelssohnii schedis inveniebatur, ut sperem me nihil omisisse, quod ex ipso libro discere potuerim. neque graviora testimonia me fugisse, cum Adolphus Harnack testimonia perlegerit, confido.

tum valuerit ad confirmandum ecclesiae iudicium de auctoritate interpretationis spiritu divino natae, quomodo fabula a paucis prudentioribus addubitata, ab Epiphanio et grege nebulorum vel stolidorum iam in ecclesia regnantium ita adhibita sit, ut iurantes in verba textus traditi suam segnitiam summae sapientiae nomine iactarent venditarentque, Origenem damnarent, philologiam criticam sacrum textum genuinum restituentem pellerent ex ecclesia, denique quomodo Hieronymi acumen philologum simul et versutia effecerit, ut aliqua sane hexaplarium studiorum pars in usum occidentalis ecclesiae verteretur et servaretur, cum nomen summi theologi et optimi Christiani non sine culpa ipsius Hieronymi ignominia afficeretur et oblivione obrueretur, — haec omnia alio loco¹⁾ accurate exponam.

Restat officium gratissimum, ut omnibus eis, qui Mendelssohnium vel me ipsum consilio et doctrina adiuverunt, gratias agam. multis suo loco quid debeam dixi, omnes nominare non possum. commemorentur H. Gelzer, qui de fontibus orientalibus nonnulla, quae vel fugiebant me vel mihi non praesto erant, me docuit, G. Lumbroso optime et libris editis et collationibus de Aristea meritis, L. Cohn, qui partem Philoneam composuit et, dum in plagulis corrigendis me, ut solet, adiuvat, et de Aristaeae textu bene meritis est et interdum ab errore me revocavit, denique I. Lietzmann, qui quae ipse de catenarum codicibus collegit mecum communicavit et Testimoniorum syllogem meam non sine fructu examinavit.

1) in Preuscheni annalibus, qui inscribuntur *Zeitschrift für die neutestamentliche Wissenschaft und die Kunde des Urchristentums*.

Scribebam Wilmersdorfii m. Aprili a. 1900.

P. Wendland.

ADDENDA ET CORRIGENDA

p. 2, 4. 5 πρὸς τὴν ἑρμηνείαν Cohn cum 1, 14. 2, 1 coniungit et 2, 5 post νόμον lacunam statuit, in qua necessaria esse dicta sit ἑρμηνεία.

2, 22 σοι περὶ fortasse ex lin. 18 huc delatum est.

8, 1 ἀπεφαίνοντο nunc conicio, v. Ind.

8, 5. 6 τοιοῦτο <τὸ> τοῦ βασιλέως πρόσταγμα coni. Cohn.

8, 21 adnot. corr. παρὰ τὸν πόλεμον.

9, 3 nunc ἀπονέμοντες ὁμολογουμένως conicio.

15, 16, 17 adnot. corr. σημείον.

16, 11 ss. 142, 17 ss. de Salomonis nominum tabula cf. Assemanum, Bibl. orientalis III 1 p. 322.

20, 11 ἔχοντας ἑκαστ(ον ἄλλ)ου (vel ἰδίου) γένους τὴν χροάν e. gr. conicio, cf. p. 29, 12 ἀπανγάζοντες ἑκαστος ἀνεξήγητον τῆς ἰδιότητος τὴν φυσικὴν χροάν.

23, 10 v. p. 186 adnot.

26, 18 adnot. ἀνέκλειπτος corr.

28, 6 ὀλοκαντοῦσιν coni. Cohn.

28, 8 aut ὄντος aut lin. 9 ἑκαστον srib. ἔλκοντος falso conieci, v. p. 224 b.

28, 16 οἱ ante διαναπανόμενοι cum codd. add.

32, 18 adnot. cf. Ind.

37 adnot. alt. corr. 1 pro 11.

39, 11 fort. ἀνόητον cum Eus. srib.

41, 14 πάντα pro ταῦτα cum codd. srib.

45, 16 nunc εὐλογίας (rectae rationis) conicio.

46, 17 λαβόντες] praestat fort. ἔλαβόν τινες.

47, 19 μηθὲν corr., item 66, 18.

53, 14 nunc προστάξεων conicio.

58, 17 ἂν <ἅπαν>τα nunc conicio.

60, 12 ὁ δέον iam Schmidtius coniecit.

70, 2 κοινῶς] an καθῶς?

76, 14 corr. ἡρώτα.

p. 87: Iosephi latini codicem S. Marcianum (M) in libris contra Apionem Boysen a Laur. (L) pendere affirmat; quod in Antiquitatum libros cadere non videtur. earum duo codices

Berolini exstant. contuli codicem 263 saec. XI fere cum M continentem, inspexi codicem 226 saec. XII, qui ipse quoque codici M quam L cognatior est.

89 adnot. 3 Mosquensi addo numerum 317 Vladimiri, v. eius Catalogum p. 445.

137: etiam hic nominandus erat Mar Salomo, v. p. 88. 89.

149, 16 adnot. addo Athoum 3620 saec. XI [Athanasii] de interpretibus caput continentem (v. Lambros, Catal. vol. I p. 328) et Hierosolymitanos apud Papadopulos Kerameus, *Ἱεροσολυμιτικὴ βιβλιοθήκη* vol. III p. 2. IV p. 2. propediem Karo et Lietzmann in Indice Catenarum Catalogi tractatum de interpretibus codices enumerabunt.

155, 13 de Iosephi christiani codicibus cf. Papadopulos Kerameus l. c. vol. I p. 132. III p. 3.

158, 17 de Nicetae catena cf. Papadopulos Kerameus l. c. II p. 362.

quae p. XX de Bononiensi dixi, confirmata sunt collatione maioris excerptorum partis, quam Leopoldus Cohn mense Aprili Bononiae morans fecit.

ARISTEAE
AD PHILOCRATEM EPISTVLA
CVM CETERIS DE ORIGINE VERSIONIS
LXX INTERPRETVM TESTIMONIIS.

INDEX SIGLORVM

- M = Monacensis 9.
- L = Laurentianus 44 ex eis qui postea accesserunt.
- B = Barberinus IV 56.
- V = Venetus 534.
- P = Vaticano-Palatinus 203.
- A = Vaticanus 383.
- C = Vaticanus 747.

Eus. = Eusebius, cuius codices notantur:

- i = Venetus 341.
- b = Parisinus 465.
- g = Laurentianus VI 9.

Ios. = Iosephus.

- v = Schardii et Schmidtii communis lectio.

ΑΡΙΣΤΕΑΣ ΦΙΛΟΚΡΑΤΕΙ.

Ἀξιολόγον διηγήσεως, ὦ Φιλόκρατες, περὶ τῆς γε 1
 νηθείσης ἡμῖν ἐντυχίας πρὸς Ἑλεάζαρον τὸν τῶν Ἰου-
 δαίων ἀρχιερέα συνεσταμένης, διὰ τὸ σὲ περὶ πολλοῦ
 πεποιῆσθαι παρ' ἑκάστα ὑπομιμνήσκειν συνακοῦσαι,
 5 περὶ ὧν ἀπεστάλημεν καὶ διὰ τί, πεπειράμαι σαφῶς
 ἐκθέσθαι σοι, κατελιγφῶς ἦν ἔχεις φιλομαθῇ διάθεσιν·
 ὅπερ μέγιστόν ἐστιν ἀνθρώπῳ, προσμανθάνειν αἰεὶ τι 2
 καὶ προσλαμβάνειν ἥτοι κατὰ τὰς ἱστορίας ἢ καὶ κατ'
 αὐτὸ τὸ πρᾶγμα πεπειραμένῳ. οὕτω γὰρ κατασκευά-
 10 ζεται ψυχῆς καθαρὰ διάθεσις· ἀναλαβοῦσα τὰ κάλλιστα
 καὶ πρὸς τὸ πάντων κυριώτατον νενευκυῖα τὴν εὐσέ-
 βειαν ἀπλανεῖ κεχημένη κανόνι διοικεῖ.

Τὴν προαίρεσιν ἔχοντες ἡμεῖς πρὸς τὸ περιέργως 3
 τὰ θεῖα κατανοεῖν ἑαυτοὺς ἐπεδῶκαμεν εἰς <τὴν πρὸς>

3 συνεσταμένης L || 4 ὑπομιμνήσκειν Diels („quod omni oc-
 casione admonerebas tua multum interesse comperire...“): ὑπο-
 μιμνήσκων codd., ὑπομιμνήσκοντα coni. Mend. || 5 ὧν] οὐ A ||
 6. 7 κατελιγφῶς — ἀνθρώπῳ om. M || 8. 9 κατ' αὐτὸ τὸ L: κατὰ
 ταυτὸ τὸ ceteri || 9 πεπειραμένῳ e corr. M, v: πεπειραμένων
 ceteri || 10 διάθεσις καθαρὰ transpon. A | <ἥτις> ἀναλα-
 βοῦσα vel ἀναλαβοῦσά τε coni. Mend., <ἐὰν> ἀναλαβοῦσα et δι-
 οικῇ conicio || 11 κυριώτερον A || 13 τὴν <οὖν τοιαύτην>
 coni. Diels | περιέργως πρὸς τὸ transp. Kuiper, sed recte Wil.
 τὴν προαίρεσιν non cum codd. ad διοικεῖ, sed ad ἔχοντες ret-
 tulit || 14 προεδῶκαμεν L | τὴν πρὸς add. Wil.

τὸν προειρημένον ἄνδρα πρεσβείαν, καλοκάγαθία καὶ
 δόξῃ προτετιμημένον ὑπὸ τε τῶν πολιτῶν καὶ τῶν
 ἄλλων καὶ κατακεκτημένον μεγίστην ὠφέλειαν τοῖς σὺν
 ἑαυτῷ καὶ τοῖς κατὰ τοὺς ἄλλους τόπους πολίταις πρὸς
 τὴν ἐρμηνείαν τοῦ θείου νόμου διὰ τὸ γεγράφθαι παρ' 5
 4 αὐτοῖς ἐν διφθέραις Ἑβραϊκοῖς γράμμασιν· ἦν δὲ καὶ
 ἐποίησάμεθα ἡμεῖς σπουδῇ. * * * λαβόντες καιρὸν πρὸς
 τὸν βασιλέα περὶ τῶν μετοικισθέντων εἰς Αἴγυπτον
 ἐκ τῆς Ἰουδαίας ὑπὸ τοῦ πατρὸς τοῦ βασιλέως πρῶ-
 τως κεκτημένου τὴν τε πόλιν καὶ τὰ κατὰ τὴν Αἴ- 10
 γυπτον παρειληφότος, ἄξιόν ἐστι καὶ ταῦτά σοι δη-
 5 λῶσαι. πέπεισμαι γάρ σε μᾶλλον ἔχοντα πρόσκλησιν
 πρὸς τὴν σεμνότητα καὶ τὴν τῶν ἀνθρώπων διάθεσιν
 τῶν κατὰ τὴν σεμνὴν νομοθεσίαν διεξαγόντων περὶ
 ὧν προαιρούμεθα δηλοῦν ἀσμένως ἀκούσεσθαι, προσ- 15
 φάτως παραγεγεννημένον ἐκ τῆς νήσου πρὸς ἡμᾶς καὶ
 βουλόμενον συνακούειν ὅσα πρὸς ἐπισκευὴν ψυχῆς
 6 ὑπάρχει. καὶ πρότερον δὲ διεπεμψάμην σοι περὶ ὧν
 ἐνόμιζον ἀξιομνημονεύτων εἶναι τὴν ἀναγραφὴν, ἣν
 μετελάβομεν παρὰ τῶν κατὰ τὴν [λογιωτάτην] Αἴγυπτον 20
 λογιωτάτων ἀρχιερέων περὶ τοῦ γένους τῶν Ἰουδαίων.
 7 φιλομαθῶς γὰρ ἔχοντι [σοι περὶ] τῶν δυναμένων ὡφε-

2 τετιμημένον L (Cohn) || 3 κατακεκτημένον LA: κατακτημένον
 V, κατεκτημένον PC, κατεκτημένον M || 6 αὐτοῦ L (an αὐτῷ?) ||
 6. 7 δὲ et σπουδῇ Kuiper (Mend.), sed ἦν ad πρεσβείαν spectat ||
 7 lacunam statuit Diels, & δὲ διελέχθημεν e. gr. suppleo (cf.
 lin. 11 καὶ ταῦτα et Ind. s. v. οὗτος) || 10 τὰ om. L || 12 πρόσ-
 κλισιν e corr. C: πρόσκλησιν ceteri || 15 δηλοῦν ἀσμένως
 Schmidt: δηλοῦντες μὲν ὡς σὲ (ὥστε M Schard) codd. || 17 ὑπα-
 κούειν M || 18 διεπεμψάμεθα περὶ V || 20 λογιωτάτην secl.
 Wil. || 21 περὶ παρὰ M || 22 σοι secl. Kuiper, περὶ Diels,
 μοι conl. Schmidt

8 cf. ad p. 4, 14—19 || 22 cf. Iesum Sirach, Prologum.

λῆσαι διάνοιαν δέον ἐστὶ μεταδιδόναι μάλιστα μὲν
 πᾶσι τοῖς ὁμοίοις, πολλῶ δὲ μᾶλλον σοὶ γνησίαν ἔχοντι
 τὴν αἴρεσιν, οὐ μόνον κατὰ τὸ συγγενὲς ἀδελφῶ καθε-
 στῶτι, ἀλλὰ καὶ τὸν τρόπον τῇ πρὸς τὸ καλὸν ὁρμῇ
 5 τὸν αὐτὸν ὄντα ἡμῖν. χρυσοῦ γὰρ χάρις ἢ κατασκευὴ 8
 τις ἄλλη τῶν τετιμημένων παρὰ τοῖς κενοδόξοις ὠφέ-
 λειαν οὐκ ἔχει τὴν αὐτήν, ὅσον ἢ παιδείας ἀγωγή καὶ
 ἢ περὶ τούτων φροντίς. ἵνα δὲ μὴ περὶ τῶν προλε-
 γομένων μηκύνοντες ἀδόλεσχόν τι ποιῶμεν, ἐπὶ τὸ
 10 συνεχὲς τῆς διηγήσεως ἐπανήξομεν.

Κατασταθεὶς ἐπὶ τῆς τοῦ βασιλέως βιβλιοθήκης 9
 Δημήτριος ὁ Φαληρεὺς ἐχρηματίσθη πολλὰ διάφορα
 πρὸς τὸ συναγαγεῖν, εἰ δυνατόν, ἅπαντα τὰ κατὰ τὴν
 οἰκουμένην βιβλία, καὶ ποιούμενος ἀγορασμοὺς καὶ
 15 μεταγραφὰς ἐπὶ τέλος ἤγαγεν, ὅσον ἐφ' ἑαυτῷ, τὴν
 τοῦ βασιλέως πρόθεσιν. παρόντων οὖν ἡμῶν ἐρωτη- 10
 θεῖς, πόσαι τινὲς μυριάδες τυγχάνουσι βιβλίων, εἶπεν
 'ὕπερ τὰς εἴκοσι, βασιλεῦ· σπουδάσω δ' ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ
 πρὸς τὸ πληρωθῆναι πεντήκοντα μυριάδας τὰ λοιπά.
 20 προσήγγελλται δέ μοι καὶ τὰ τῶν Ἰουδαίων νόμιμα
 μεταγραφῆς ἄξια καὶ τῆς παρὰ σοὶ βιβλιοθήκης εἶναι.'

1 ἐστὶ om. M | δίδοναι M | μάλιστα] μᾶλλον V || 2 γνη-
 σίως V || 4 τὸν τρόπον hic posuit Kuiper: post καθεστῶτι
 tradunt codd. || 7 ὅσην coni. Schmidt, sed cf. § 72 | παι-
 δεῖα αὐτῇ καὶ V | διαγωγή P || 9 ποιοῦμεν M || 10 ἐ-
 πανήξομεν A || 12 διάφορα om. Eus. codd. bg || 13 εἰ δυνατόν
 om. Eus. || 16 οὖν Eus.: γὰρ M, om ceteri || 17 βιβλίων τυγ-
 χάνουσιν bg | εἶπεν om. i || 18 σπουδάσω Eus.: πληρώσω
 codd. || 20 προσήγγελλται Eus. (cf. Ios.): προσαγγέλλεται codd. |
 τὰ Eus.: om. codd. || 21 καὶ om. bg

11 — 4, 9 κατασταθεὶς — λάβῃ Eus. Praep. ev. VIII 2, 1—4.
 pergit p. 10, 11.

- 11 'τί τὸ κωλύον οὖν', εἶπεν, 'ἐστὶ σε τοῦτο ποιῆσαι; πάντα γὰρ ὑποτέτακται σοι τὰ πρὸς τὴν χρεῖαν.' ὁ δὲ Δημήτριος εἶπεν· 'ἐρμηνείας προσδεῖται· χαρακτῆρσι γὰρ ἰδίοις κατὰ τὴν Ἰουδαίων χρῶνται, καθάπερ Αἰγύπτιοι τῇ τῶν γραμμάτων θέσει, καθὸ καὶ φωνὴν ἰδίαν ἔχουσιν· ὑπολαμβάνονται Συριακῇ χρῆσθαι, τὸ δ' οὐκ ἔστιν, ἀλλ' ἕτερος τρόπος.' μεταλαβὼν δὲ ἕκαστα ὁ βασιλεὺς εἶπε γραφῆναι πρὸς τὸν ἀρχιερέα τῶν Ἰουδαίων, ὅπως τὰ προειρημένα τελείωσιν λάβη.
- 12 Νομίσας δὲ ἐγὼ καιρὸν εἶναι περὶ ὧν πολλάκις ἠξιώκειν Σωσίβιον τε τὸν Ταραντῖνον καὶ Ἀνδρέαν τοὺς ἀρχισωματοφύλακας περὶ τῆς ἀπολυτρώσεως τῶν μετηγμένων ἐκ τῆς Ἰουδαίας ὑπὸ τοῦ πατρὸς τοῦ βασιλέως — ἐκεῖνος γὰρ ἐπελθὼν τὰ κατὰ κοίλην Συρίαν καὶ Φοινίκην ἅπαντα συγχρῶμενος εὐημερίᾳ μετὰ ἀνδρείας τοὺς μὲν μετώκιζεν οὓς δὲ ἡχμαλώτιζε, φόβῳ πάντα ὑποχείρια ποιούμενος. ἐν ὅσῳ καὶ πρὸς δέκα μυριάδας ἐκ τῆς τῶν Ἰουδαίων χώρας εἰς Αἴγυπτον
- 13 μετήγαγεν· ἀφ' ὧν ὥσει τρεῖς μυριάδας καθοπλίσας

1 εἰπεῖν ἔστιν i, ἔστιν εἰπεῖν bg | εἶπεν ἀντὶς τοῦτο V || 2 ἀποτέτακται Eus. || 3 δεῖται M || 4 Ἰουδαίαν Schard Eus. (ex Ἰουδαίων corr. b), fort. recte, cf. § 83 | <καὶ> καθάπερ coni. Diels, θέσιν de scriptura Iudaeorum et Aegyptiorum sinistrorsum currente intellegens || 4—6 Αἰγύπτιοι. ὑπολαμβάνονται <μὲν> Συριακῇ χρῆσθαι τῇ τῶν γραμμάτων θέσει, τὸ δ' οὐκ ἔστιν, ἀλλ' ἕτερος τρόπος, καθὸ καὶ φωνὴν ἰδίαν ἔχουσιν e. gr. coni. Mend., vix recte || 5 καθὼς Paris. 950 || 6 post ὑπολαμβάνονται add. δὲ Eus., μὲν Mend., γε τῇ vel μὲν γὰρ τῇ addiderim | Συριακαῖς b || 9 λάβοι g, λάβωσι M || 11 ἠξίωσα συνεχῶς τοὺς περὶ τὸν V || 13 ἐκ] ἀπὸ L || 16 τοὺς Schard || 17 ἅπαντα M

14—19 (cf. § 22. 35) significat alteram expeditionem Ptolemaei Soteris a. 312 factum. de qua Hecataeus Abderita apud Ios. Contra Apionem I § 186 N. 194 et Diod. XIX 93, 7.

ἀνδρῶν ἐκλεκτῶν εἰς τὴν χώραν κατῴκισεν ἐν τοῖς
 φρουρίοις (ἤδη μὲν καὶ πρότερον ἱκανῶν εἰσεληλυ-
 θότων σὺν τῷ Πέρσῃ καὶ πρὸ τούτων ἐτέρων συμμα-
 χῶν ἑξαπεσταλμένων πρὸς τὸν τῶν Αἰθιοπίων βασιλέα
 5 μάχεσθαι σὺν Ψαμμητίχῳ· ἀλλ' οὐ τοσοῦτοι τῷ πλή-
 θει παρεγενήθησαν ὅσους Πτολεμαῖος ὁ τοῦ Λάγου
 μετήγαγε)· καθὼς δὲ προείπομεν, ἐπιλέξας τοὺς ἀρί- 14
 στοὺς ταῖς ἡλικίαις καὶ ῥώμῃ διαφέροντας καθώπλισε,
 τὸ δὲ λοιπὸν χύμα πρεσβυτέρων καὶ νεωτέρων ἔτι δὲ
 10 γυναικῶν εἶασεν εἰς τὴν οἰκετείαν, οὐχ οὕτως τῇ προ-
 αῖρέσει κατὰ ψυχὴν ἔχων ὥς κατακρατούμενος ὑπὸ τῶν
 στρατιωτῶν δι' ἧς ἐπεποιήντο χρείας ἐν τοῖς πολεμι-
 κοῖς ἀγῶσιν — ἡμεῖς δὲ ἐπεὶ τίνα παρεύρεσιν εἰς
 τὴν ἀπόλυσιν αὐτῶν ἀπελάβομεν, καθὼς προδεδήλωται,
 15 τοιούτοις ἐχρησάμεθα λόγοις πρὸς τὸν βασιλέα· ἡμή- 15
 ποτε ἄλογον ἢ ἐλέγχεσθαι ὑπ' αὐτῶν τῶν πραγμάτων,
 ὧ βασιλεῦ· τῆς γὰρ νομοθεσίας κειμένης πᾶσι τοῖς
 Ἰουδαίοις, ἣν ἡμεῖς οὐ μόνον μεταγράψαι ἐπινοοῦμεν
 ἀλλὰ καὶ διερμηνεῦσαι, τίνα λόγον ἔχομεν πρὸς ἀπο-
 20 στολὴν ἐν οἰκειταῖς ὑπαρχόντων ἐν τῇ σῇ βασιλείᾳ
 πληθῶν ἱκανῶν; ἀλλὰ τελεία καὶ πλουσία ψυχῇ ἀπό-

1 ἐκλελεγμένων L | κατέλιπεν V || 2 μὲν] μὲν οὖν P ||
 3 σὺν om. L in fine versus | συμμάχων Wil. || 4 Αἰγυπτίων L ||
 5 Ψαμμητίχῳ PAC, e corr. L | τῷ πλήθει om. L || 9 alt. δὲ]
 δὲ καὶ A || 10 οἰκειτίαν MLPAČ | τὴν προαίρεσιν conicio
 (cf. § 3) || 13 ἐπὶ M¹VP || 14 ἐλάβομεν conicio, v. Ind. ||
 20 οἰκειταῖς MLPC || 21 post ἱκανῶν fort. add. Ἰουδαίων (cf.
 Ios.) | ἀπόλυσον propter hiatum post ἀλλὰ vel post ταλαιπω-
 ραῖς transp. Mend., ψυχῇ <χρώμενος> con. Cohn

1. 2 (cf. § 36) De Iudaeorum coloniis et castellorum custo-
 dia v. Ios. Ant. XII § 7—9. C. Apion. II 44 (43 Hecataeus lau-
 datur). Susemihl, *Gesch. d. griech. Litt. in der Alexandrinerzeit*
 II 602. 603. || 2. 3 (cf. § 35) fort. non intellexit Hecataei verba
 apud Ios. C. Apion. I § 194. || 4. 5 cf. Diod. I 67.

- λυσον τοὺς συνεχομένους ἐν ταλαιπωρίαις, κατευθύ-
 νοντός σου τὴν βασιλείαν τοῦ τεθεικότος αὐτοῖς θεοῦ
 16 τὸν νόμον, καθὼς περιεῖρασμαι· τὸν γὰρ πάντων
 ἐπόπτην καὶ κτίστην θεὸν οὗτοι σέβονται, ὃν καὶ πάν-
 τες, ἡμεῖς δέ, βασιλεῦ, προσονομάζοντες ἑτέρως Ζῆνα 5
 καὶ Δία· οὕτω δ' οὐκ ἀνοικείως οἱ πρῶτοι διεσήμεναν,
 δι' ὃν ζῳοποιοῦνται τὰ πάντα καὶ γίνεται, τοῦτον
 ἀπάντων ἡγεῖσθαι τε καὶ κυριεύειν. ὑπερηρκῶς δὲ
 σύμπαντας ἀνθρώπους τῇ λαμπρότητι τῆς ψυχῆς ἀπό-
 17 λυσιν ποιῆσαι τῶν ἐνεχομένων ταῖς οἰκετείαις· οὐδὲ 10
 πολὺν χρόνον ἐπισχῶν, καὶ ἡμῶν κατὰ ψυχὴν πρὸς
 τὸν θεὸν εὐχομένων τὴν διάνοιαν αὐτοῦ κατασκευάσαι
 πρὸς τὸ τοὺς ἅπαντας ἀπολυθῆναι — κτίσμα γὰρ ὃν
 θεοῦ τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων καὶ μεταλλοιοῦται καὶ
 τρέπεται πάλιν ὑπ' αὐτοῦ. διὸ πολλαχῶς καὶ ποικίλως 15
 ἐπεκαλούμην τὸν κυριεύοντα κατὰ καρδίαν, ἵνα συν-
 18 αναγκασθῇ καθὼς ἡξίου ἐπιτελέσαι· μεγάλην γὰρ
 εἶχον ἐλπίδα περὶ σωτηρίας ἀνθρώπων προτιθέμενος
 λόγον, ὅτι τὴν ἐπιτέλειαν ὁ θεὸς ποιήσῃ τῶν ἀξιου-
 μένων· ὃ γὰρ πρὸς δικαιοσύνην καὶ καλῶν ἔργων 20

2 σου] σοι L(M¹?), σε M² | τὴν βασιλείαν om. M || 3 νό-
 μον. καθὼς γὰρ περιεῖρασμαι, τὸν transp. Kuiper, sed v. Ios. ||
 5 δὲ secl. Kuiper | ὦ βασιλεῦ L, μάλιστα v | ἑτέρως] ἐτύμως
 Ios. (probat Mend.), sed id fort. ex lin. 6 sumpsit | Ζῆνα καὶ
 Δία. οὕτω Schmidt (Ζῆνα etiam Ios.): ζῆν· & (ζῆν//α, 1 litt.
 erasa M) καὶ διὰ τοῦτο codd. || 6 δ' om. L || 10 οἰκετείαις
 MLPAC | οὐδὲ] ὁ δὲ conicio (cf. p. 7, 3) || 15 πολλαῖς καὶ
 ποικίλαις M || 17 γὰρ om. L || 18 <τῶν> ἀνθρώπων Mend.,
 sed v. § 292 || 20 ἐλεημοσύνην V

5—7 cf. Orphica fr. 164 Ab., Diod. I 12, 2, Cornuti cap. 2
 et quae collegit Mendelssohn p. 23. Aristobulus apud Eus.
 Praep. XIII 12, 7: καθὼς δὲ δεῖ σεσημάγκαμεν περιαιροῦντες
 τὸν διὰ τῶν ποιημάτων Δία καὶ Ζῆνα· τὸ γὰρ τῆς διανοίας
 αὐτῶν ἐπὶ θεὸν ἀναπέμπεται.

ἐπιμέλειαν ἐν ὁσιότητι νομίζουσιν ἄνθρωποι ποιεῖν, κατευθύνει τὰς πράξεις καὶ τὰς ἐπιβολὰς ὁ κυριεύων πάντων θεός —, ὁ δὲ διανακύψας καὶ προσβλέψας ἰλαρῶ τῷ προσώπῳ· 'πόσας ὑπολαμβάνεις μυριάδας 19 ἔσσεσθαι;' ἔφη. παρεστὼς δὲ Ἀνδρέας ἀπεφώνητο· 'βραχεὶ πλεῖον μυριάδων δέκα.' ὁ δὲ· 'μικρόν γε', εἶπεν, 'Ἀριστέας ἡμᾶς ἀξιοὶ πράγμα.' Σωσίβιος δὲ καὶ τῶν παρόντων τινὲς τοῦτ' εἶπον· 'καὶ γὰρ ἄξιόν ἐστι τῆς σῆς μεγαλοψυχίας, ὅπως χαριστήριον ἀναθῇ 10 τῷ μεγίστῳ θεῷ τὴν τούτων ἀπόλυσιν· μεγίστως γὰρ τετιμημένος ὑπὸ τοῦ κρατοῦντος τὰ πάντα καὶ δεδοξα- σμένος ὑπὲρ τοὺς προγόνους, εἰ καὶ μέγιστα ποιήσεις χαριστήρια, καθήκόν ἐστὶ σοι.' διαχυθεὶς δὲ εὖ μάλα 20 τοῖς ὄψωνίοις εἶπε προσθεῖναι καὶ σώματος ἐκάστου κομίζεσθαι δραχμὰς εἴκοσι καὶ περὶ τούτων ἐκθεῖναι πρόσταγμα, τὰς δὲ ἀπογραφὰς ποιεῖσθαι παρ' αὐτά, μεγαλείως χρησάμενος τῇ προθυμίᾳ, τοῦ θεοῦ τὴν πᾶσαν ἐπιτελέσαντος ἡμῶν προαίρεσιν καὶ συναναγκά- σαντος αὐτὸν ἀπολυτρώσαι μὴ μόνον τοὺς συνεληλυ- 20 θότας τῷ στρατοπέδῳ τοῦ πατρὸς ἀλλὰ καὶ εἴ τινας προῆσαν ἢ μετὰ ταῦτα παρεισέχθησαν εἰς τὴν βασι- λείαν * * * ὑπὲρ τὰ τετρακόσια τάλαντα τὴν δόσιν

1 ἐπιτέλειαν conicio, cf. § 272 || 2 ἐπιβολὰς L || 3 ἀνα- κύψας V (coni. Schmidt) || 4. 5 ἔσσεσθαι μυριάδας prius M (qui- bus obstat etiam Ios.) || 6 βραχὺ A | ἔνδεκα Ios. || 7 ἀξιώ V || 8 τοῦτ'] τότ' („tum“) vertit Garbitz || 9 ἀναθῆς conicio, nam μεγαλοψυχία vix subiectum est || 15 ἐκατὸν εἴκοσι Ios. || 21 παρήχθησαν M || 22 καίπερ supplet Mend., ὑπὲρ <γοδν> coni. Schmidt, maiorem lacunam statuo, in qua aulici dice- bant, si ceteri quoque praeter Ptolemaei captivos liberarentur, summam 330 fere talentorum (quae duplicatur p. 10, 5), quae numero 100000 hominum responderet, non sufficere, immo plus 400 talentis opus esse (cf. adnot. ad versionem meam) | τριακόσια L

- 21 ἀπέφαινον εἶναι. καὶ τοῦ προστάγματος δὲ τὸ ἀντί-
γραφον οὐκ ἄχρηστον οἶομαι κατακεχωρίσθαι· πολλὰ
γὰρ ἡ μεγαλομέρεια φανερωτέρα καὶ εὐδηλος ἔσται
τοῦ βασιλέως, τοῦ θεοῦ κατισχύοντος αὐτὸν εἰς τὸ
σωτηρίαν γενέσθαι πλήθεσιν ἱκανοῖς· ἦν δὲ τοιοῦτο. 5
- 22 Ὁ τοῦ βασιλέως προστάξαντος, ὅσοι τῶν συνεστρα-
τευμένων τῷ πατρὶ ἡμῶν εἰς τοὺς κατὰ Συρίαν καὶ
Φοινίκην τόπους ἐπελθόντες τὴν τῶν Ἰουδαίων χώραν
ἐγκρατεῖς ἐγένοντο σωμάτων Ἰουδαϊκῶν καὶ ταῦτα δια-
κεκομίσασιν εἰς τε τὴν πόλιν καὶ τὴν χώραν ἢ καὶ πεπρά- 10
κασιν ἑτέροις, ὁμοίως δὲ καὶ εἴ τινες προῆσαν ἢ καὶ μετὰ
ταῦτά εἰσιν εἰσηγμένοι τῶν τοιούτων, ἀπολύειν παρα-
χρῆμα τοὺς ἔχοντας, κομιζομένους αὐτίκα ἐκάστου σώ-
ματος δραχμὰς εἴκοσι, τοὺς μὲν στρατιώτας τῇ τῶν
ὀψωνίων δόσει, τοὺς δὲ λοιποὺς ἀπὸ τῆς βασιλικῆς 15
- 23 τραπέζης. νομίζομεν γὰρ καὶ παρὰ τὴν τοῦ πατρὸς
ἡμῶν βούλησιν καὶ παρὰ τὸ καλῶς ἔχον ἡχημαλωτεῦ-
σθαι τούτους, διὰ δὲ τὴν στρατιωτικὴν προπέτειαν τὴν
τε χώραν αὐτῶν κατεφθάρθαι καὶ τὴν τῶν Ἰουδαίων
μεταγωγὴν εἰς τὴν Αἴγυπτον γεγονέναι. ἱκανὴ γὰρ 20
ἦν ἡ παρὰ τὸ πεδίου γεγονυῖα ἐκ τῶν στρατιωτῶν

1 ἀποφαίνον M || 2 κατακεχωρίσθαι VP: κατακεχώρισται
ceteri (probat Mend.) || 3 μεγαλομέρεια Schmidt: μεγαλομοιρία
codd. || 5 τοιοῦτον M || 6 verba τοῦ βασιλέως προστάξαντος
ad decretum rettuli (cf. § 29) | προτάξαντος M | στρατενο-
μένων V || 8 τῇ et χώρα M || 9. 10 ἐγκρατεῖς — χώραν om.
L || 10 τε om. V || 13 κομιζομένου L || 14 τοὺς ἔχοντας
ante δραχμὰς add. M | δραγμὰς L | ἐκατὸν εἴκοσι los. |
an <ἄμα> vel <έν> τῇ? cf. los. | post τοὺς add. ἔχοντας L ||
19 τῶν om. L || 21 παρὰ πόδα (πόδας Wil.) Schmidt (sed op-
ponitur praeda in terra facta et vis hominibus illata), παρὰ
πόλεμον Naber apud Kuiperum, qui ipse ex Iosephi ineptiis
frustra verum elicere studet. in campo i. e. pugnae loco in-
tellegit Mend.

ὠφέλεια· διὸ παντελῶς ἀνεπιεικῆς ἐστὶ καὶ ἡ τῶν ἀν-
 θρώπων καταδυναστεία. πᾶσιν οὖν ἀνθρώποις τὸ δί- 24
 καιον ἀπονέμειν ὁμολογούμενοι, πολλῶ δὲ μᾶλλον τοῖς
 ἀλόγως καταδυναστευομένοις, καὶ κατὰ πᾶν ἐκζητοῦντες
 5 τὸ καλῶς ἔχον πρὸς τε τὸ δίκαιον καὶ τὴν κατὰ πάν-
 των εὐσέβειαν προστετάχαμεν ὅσα τῶν Ἰουδαϊκῶν ἐστι
 σωμαίων ἐν οἰκετείαις παντὶ καὶ καθ' ὄντινον τρόπον
 ἐν τῇ βασιλείᾳ, κομιζομένους τοὺς ἔχοντας τὸ προκεί-
 μενον κεφάλαιον ἀπολύειν καὶ μηδένα κακοσχόλως περὶ
 10 τούτων μηδὲν οἰκονομεῖν, τὰς δ' ἀπογραφὰς ἐν ἡμέραις
 τρισίν, ἀφ' ἧς ἡμέρας ἔκκειται τὸ πρόσταγμα, ποιεῖ-
 σθαι πρὸς τοὺς καθεσταμένους περὶ τούτων, κατα-
 δεικνύοντας εὐθὺ καὶ τὰ σώματα. διειλήψαμεν γὰρ 25
 καὶ ἡμῖν συμφέρειν καὶ τοῖς πράγμασι τοῦτ' ἐπιτελε-
 15 σθῆναι. τὸν δὲ βουλόμενον προσαγγέλλειν περὶ τῶν
 ἀπειθησάντων, ἐφ' ᾧ τοῦ φανέντος ἐνόχου τὴν κυρείαν
 ἔξειν, τὰ δὲ ὑπάρχοντα τῶν τοιούτων εἰς τὸ βασιλικὸν
 ἀναληφθήσεται.'

Εἰςδοθέντος δὲ τοῦ προστάγματος, ὅπως ἐπαναγνώ- 26
 20 σθῇ τῷ βασιλεῖ, τὰ ἄλλα πάντ' ἔχοντος πλὴν τοῦ 'καὶ
 εἰ τινες προῆσαν ἢ καὶ μετὰ ταῦτά εἰσιν εἰσηγμένοι
 τῶν τοιούτων', αὐτὸς τοῦτο ὁ βασιλεὺς προσέθηκε

3 ὁμολογούμενοι v: ὁμολογουμένοις M (quod prius ante
 ἀπονέμειν pos.) et prius L, ut vid.; ὁμολογουμένως ceteri ||
 5. 6 πάντα L¹ || 6. 7 ἐστὶν τῶν σωμαίων VP || 7 οἰκεταῖς L,
 οἰκεταῖς ceteri | πάντα V, πάντη coni. Wil. | καὶ v: μὴ
 codd. | ὄντιναοῦν MLA || 9 κεφάλαιον om. M || 12 καθε-
 σταμένους Schmidt: κατεσταμένους MLAC, κατεσταλμένους VP ||
 14 prius καὶ om. M || 16 ἐφ' ᾧ Mend.: ἐφη codd. (ἐφην P) |
 κυρείαν M || 18 ἀναληφθήσεται v (et prius M), ἀναλυμφθή-
 σεται P || 19 δὲ M Schard: om. ceteri || 20 καὶ τὰ μὲν ἄλλα
 Ios. || <ὁμοίως δὲ> καὶ Schmidt (probat Mend.) || 20. 21 καὶ εἰ
 MLVC: εἰ καὶ PA || 21 εἰσιν εἰσηγμένοι M Schard: εἰσηγμένοι
 εἰσι ceteri (sed cf. § 22) || 22 αὐτὸς Ios.: αὐτὸ codd.

μεγαλομερεῖα καὶ μεγαλοψυχία χρησάμενος, ἐκέλευσέ
 τε τὴν τῶν διαφόρων δόσιν ἀθρόαν οὖσαν ἀπομερίσαι
 τοῖς ὑπηρέταις τῶν ταγμάτων καὶ βασιλικοῖς τραπεζ-
 27 ταις. οὕτω δοχθὲν ἐκεκύρωτο ἐν ἡμέραις ἑπτὰ. πλείον
 δὲ ταλάντων ἑξακοσίων ἐξήκοντα ἢ δόσις ἐγγένοι· 5
 πολλὰ γὰρ καὶ τῶν ἐπιμαστιδίων τέκνων σὺν ταῖς
 μητράσιν ἡλευθεροῦντο. προσανενεχθέντος δέ, εἰ καὶ
 περὶ τούτων εἰκοσαδραχμία δοθήσεται, καὶ τοῦτ' ἐκέ-
 λευσεν ὁ βασιλεὺς ποιεῖν, ὁλοσχερῶς περὶ τοῦ δόξαντος
 ἅπαντ' ἐπιτελῶν. 10

28 Ὡς δὲ κατεπράχθη ταῦτα, τὸν Δημήτριον ἐκέλευσεν
 εἰσδοῦναι περὶ τῆς τῶν Ἰουδαϊκῶν βιβλίων ἀντιγραφῆς
 — πάντα γὰρ διὰ προσταγμάτων καὶ μεγάλης ἀσφαλείας
 τοῖς βασιλεῦσι τούτοις διῶκετο, καὶ οὐδὲν ἀπερριμ-
 μένως οὐδ' εἰκῇ· διόπερ καὶ τὰ τῆς εἰσδόσεως καὶ τὰ 15
 τῶν ἐπιστολῶν ἀντίγραφα κατακεχώρικα καὶ τὸ τῶν
 ἀπεσταλμένων πλῆθος καὶ τὴν ἐκάστου κατασκευὴν διὰ
 τὸ μεγαλομερεῖα καὶ τέχνη διαφέρειν ἕκαστον αὐτῶν —
 τῆς δὲ εἰσδόσεώς ἐστιν ἀντίγραφον τόδε·

1 μεγαλομοιρία codd. || 2 τὴν A (Ios.): om. ceteri ||
 3 πραγμάτων Schard | καὶ] καὶ τοῖς Ios. || 4 πλείων ML
 (sed M hab. accentum in ras.) || 5 ἑξακοσίων] τετρακοσίων
 Ios. (probat Mend. p. 32, sed v. ad p. 7, 22) || 7 ἡλευθεροῦντο
 L(M¹)VPC | δὲ M Schard: om. ceteri || 8 ἑκατὸν εἴκοσι
 δραχμαὶ Ios. || 11 τῷ Δημητρίῳ L || 12 ἐκδοῦναι Eus. cod. i
 et Ios. plerique codd. | ἀναγραφῆς Eus. et Ios. || 13 καὶ
 <μετὰ> conicio, cf. Ind. | ἀκριβείας Eus. (ἐπιμελείας Ios.), sed
 v. § 45 || 14 διωκεῖτο M (accentum posuit M², olim erat in ω)
 Schard i (cf. Ios.): διώκητο ceteri, διοικεῖται g (διωκεῖται b) |
 καὶ AP Eus.: om. ceteri || 15 τὰ] τὸ Eus. | ἐκδόσεως Li ||
 18 μεγαλομοιρία codd. || 19 ἐκδόσεως i | ἀντίγραφον ἐστὶν
 οὕτως L

11 — 16, 10 Eus. l. c. VIII 2, 5 — 5, 5: καὶ μεθ' ἑτερα ἐπι-
 λέγει: ὥς δὲ κατεπράχθη — ἔρωσο. pergīt § 310.

Ἰ Βασιλεῖ μεγάλῳ παρὰ Δημητρίου.

29

Προστάξαντός σου, βασιλεῦ, περὶ τῶν ἀπολιπόντων
εἰς τὴν συμπλήρωσιν τῆς βιβλιοθήκης βιβλίων, ὅπως
ἐπισυναχθῇ καὶ τὰ διαπεπτωκότα τύχη τῆς προσηκού-
5 σης ἐπισκευῆς, πεποιημένος οὐ παρέργως τὴν ἐν τού-
τοις ἐπιμέλειαν προσαναφέρω σοι. τὰ δὲ τοῦ νόμου 30
τῶν Ἰουδαίων βιβλία σὺν ἑτέροις ὀλίγοις τισὶν ἀπο-
λείπει· τυγχάνει γὰρ Ἑβραϊκοῖς γράμμασι καὶ φωνῇ
λεγόμενα, ἀμελέστερον δὲ καὶ οὐχ ὥς ὑπάρχει σεσή-
10 μανται, καθὼς ὑπὸ τῶν εἰδόντων προσαναφέρεται· προ-
νοίας γὰρ βασιλικῆς οὐ τέτευχε. δέον δ' ἐστὶ καὶ 31
ταῦθ' ὑπάρχειν παρὰ σοὶ διηκριβωμένα διὰ τὸ καὶ
φιλοσοφωτέραν εἶναι καὶ ἀκέραιον τὴν νομοθεσίαν
ταύτην ὥς ἂν οὖσαν θείαν. διὸ πόρρω γεγόνασιν οἱ τε
15 συγγραφεῖς καὶ ποιηταὶ καὶ τὸ τῶν ἱστορικῶν πλῆθος
τῆς ἐπιμνήσεως τῶν προειρημένων βιβλίων καὶ τῶν
κατ' αὐτὰ πεπολιτευμένων [καὶ πολιτενομένων] ἀν-
δρῶν, διὰ τὸ ἀγνὴν τινα καὶ σεμνὴν εἶναι τὴν ἐν
αὐτοῖς θεωρίαν, ὥς φησιν Ἑκαταῖος ὁ Ἀβδηρίτης. ἐὰν 32
20 οὖν φαίνεται, βασιλεῦ, γραφήσεται πρὸς τὸν ἀρχιερέα
τὸν ἐν Ἱεροσολύμοις ἀποστεῖλαι τοὺς μάλιστα καλῶς
βεβιωκότας καὶ πρεσβυτέρους ὄντας ἄνδρας, ἐμπείρους

2 προστετατόχος bg | ἀπολιπόντων codd.: ἀπολειφθέντων
Eus., ἀπολειπόντων (ἔτι λειπόντων Ios.) Mend., sed v. Ind. ||
3 εἰς συμπλήρωσιν τῆς διὰ βιβλιοθήκης βιβλίων bg || 11 τε-
τύχηκε(ν) Eus. | ἔτι bi || 12 ταῦτ' L, prius M, VPC || 15 ἱστο-
ριῶν b || 17 αὐτὰ v: αὐτὰς codd. ibg. vix licet scribere βιβλίων,
v. Ind. | καὶ πολιτενομένων om. Eus. Ios. || 19 ταῦτοις Schard ||
19 — 12, 5 ὥς — παντός om. b || 19 φησιν om. i || 20 οὖν
om. g | φαίνεται Eus.: φανῆται codd. (φανῆται M³) ||
20. 21 τὸν ἐν Ἱεροσολύμοις ἀρχιερέα g || 22 ὄντας om. Eus.,
post ἄνδρας transp. Diels

15. 16 cf. Philonis Vitam Mosis I 1.

τῶν κατὰ τὸν νόμον τὸν ἑαυτῶν, ἀφ' ἑκάστης φυλῆς
ἕξ, ὅπως τὸ σύμφωνον ἐκ τῶν πλειόνων ἐξετάσαντες
καὶ λαβόντες τὸ κατὰ τὴν ἐρμηνείαν ἀκριβὲς ἀξίως
καὶ τῶν πραγμάτων καὶ τῆς σῆς προαιρέσεως θῶμεν
εὐσήμως. εὐτύχει διὰ παντός.' 5

- 33 Τῆς δὲ εἰσδόσεως ταύτης γενομένης ἐκέλευσεν ὁ
βασιλεὺς γραφῆναι πρὸς τὸν Ἑλεάζαρον περὶ τούτων,
σημάναντα καὶ τὴν γενομένην ἀπολύτρωσιν τῶν αἰχ-
μαλώτων. ἔδωκε δὲ καὶ εἰς κατασκευὴν κρατήρων τε
καὶ φιαλῶν καὶ τραπέζης καὶ σπονδείων χρυσίου μὲν 10
ὀλκῆς τάλαντα πεντήκοντα καὶ ἀργυρίου τάλαντα ἑβ-
δομήκοντα καὶ λίθων ἱκανόν τι πλῆθος — ἐκέλευσε
δὲ τοὺς ῥισκοφύλακας τοῖς τεχνίταις ὧν ἂν προαι-
ρῶνται τὴν ἐκλογὴν διδόναι — καὶ νομίσματος εἰς
34 θυσίας καὶ τὰ ἄλλα πρὸς τάλαντα ἑκατόν. δηλώσομεν 15
δέ σοι περὶ τῆς κατασκευῆς, ὥς ἂν τὰ τῶν ἐπιστολῶν
ἀντίγραφα διέλθωμεν. ἦν δὲ ἡ τοῦ βασιλέως ἐπιστολὴ
τὸν τύπον ἔχουσα τοῦτον·

- 35 Ἐλεάζαρος Πτολεμαῖος Ἑλεάζαρον ἀρχιερεῖ χαίρειν καὶ
ἐρῶσθαι. 20

Ἐπεὶ συμβαίνει πλείονας τῶν Ἰουδαίων εἰς τὴν
ἡμετέραν χώραν κατφικίσθαι γεννηθέντας ἀνασπάστους

1 alterum τὸν om. g | ἀφ' M^aA Eus. Ios.: ἐφ' ceteri ||
6 εἰσόδου M, ἐκδόσεως i || 8 σημάναντας Eus. (δηλοῦντας Ios.) ||
γεναμένην V || 9 τε om. M || 10 σπονδείων ML Eus.: σπον-
δείων ceteri et pars codd. Ios. || 11. 12 καὶ ἀργυρίου τάλαντα
ἑβδομήκοντα om. Ios. || 12 ἱκανόν] καλόν i || 13 χρηματο-
φύλακας Eus. | τοῖς om. i | ἂν om. L || 13. 14 προαιροῦν-
ται b || 14 νομίσματα L || 15 τὰ ἄλλα i, τᾶλλα bg (cf. § 40,
τὰς λοιπὰς χρείας Ios.): ἄλλα codd. || 19 ἀρχιερεῖ Ἑλεάζαρον bg ||
21 ἐπεὶ συμβαίνει text. M, L^aA Eus.: ἐπισυμβαίνει ceteri (in mg.
M) || 22 κατωκίεσθαι bgi (κατωκίεσθαι Schmidt, κατωκισμένων Ios.):
κατοικίεσθαι codd. | γεννηθέντας L | ἀνασπάστους LVP(M^a)i
(cf. Ios. C. Apion. I 194): ἀναρπάστους ACbg, ἀναστάτους M²

ἐκ τῶν Ἱεροσολύμων ὑπὸ Περσῶν καθ' ὃν ἐπεκράτουν
 χρόνον, ἔτι δὲ καὶ συνεληλυθέναι τῷ πατρὶ ἡμῶν εἰς
 τὴν Αἴγυπτον αἰχμαλώτους — ἀφ' ὧν πλεονας εἰς 36
 τὸ στρατιωτικὸν σύνταγμα κατεχώρισεν ἐπὶ μελίσσι
 5 μισθοφορίαις, ὁμοίως δὲ καὶ τοὺς προόντας κρίνας
 πιστοὺς φρούρια κτίσας ἀπέδωκεν αὐτοῖς, ὅπως τὸ τῶν
 Αἰγυπτίων ἔθνος φόβον μὴ ἔχη διὰ τούτων· καὶ ἡμεῖς
 δὲ παραλαβόντες τὴν βασιλείαν φιλανθρωπότερον ἀπαν-
 τῶμεν τοῖς πᾶσι, πολὺ δὲ μᾶλλον τοῖς σοῖς πολίταις —,
 10 ὑπὲρ δέκα μυριάδας αἰχμαλώτων ἡλευθερώκαμεν ἀπο- 37
 δόντες τοῖς κρατοῦσι τὴν κατ' ἀξίαν ἀργυρικὴν τιμὴν,
 διορθούμενοι καὶ εἴ τι κακῶς ἐπράχθη διὰ τὰς τῶν
 ὄχλων ὁρμὰς, διειληφότες εὐσεβῶς τοῦτο πρᾶξαι καὶ
 τῷ μεγίστῳ θεῷ χαριστικὸν ἀνατιθέντες, ὃς ἡμῖν τὴν
 15 βασιλείαν ἐν εἰρήνῃ καὶ δόξῃ τῇ κρατίστῃ παρ' ὅλην
 τὴν οἰκουμένην διατετήρηκεν· εἰς τε τὸ στράτευμα
 τοὺς ἀκμαιοτάτους ταῖς ἡλικίαις τετάχαμεν, τοὺς δὲ
 δυναμένους καὶ περὶ ἡμᾶς εἶναι, τῆς περὶ τὴν αὐλὴν
 πίστεως ἀξίους, ἐπὶ χρεῶν καθεστάκαμεν. βουλομένων 38
 20 δ' ἡμῶν καὶ τούτοις χαρίζεσθαι καὶ πᾶσι τοῖς κατὰ
 τὴν οἰκουμένην Ἰουδαίοις καὶ τοῖς μετέπειτα, προηγή-
 μεθα τὸν νόμον ὑμῶν μεθερμηνευθῆναι γράμμασιν
 Ἑλληνικοῖς ἐκ τῶν παρ' ὑμῖν λεγομένων Ἑβραϊκῶν

2 συνεισελυθέναι Pi || 3 post ὧν add. καὶ Eus. || 5 παρ-
 όντας VPAC || 7 μὴ om. Eus. Ios., fort. recte; per Iudaeos
 Aegyptios coercere volebat | ἔχει VP || 10 ὧν ante ὑπὲρ add.
 Schard || 13 πράσσειν Eus. || 14 χαριστήριον bene Schmidt
 (cf. § 19) || 15 τῇ Eus.: om. codd. || 17 τῇ ἡλικίᾳ M (sed
 corr. in mg.) Schard || 18 καὶ om. VP | τῆς] καὶ τῆς bi
 (cf. Ios.), καὶ τοὺς g || 19 ἐπὶ χρεῶν Schmidt et Anon. Oxon.:
 ἐπὶ χειρῶν codd. (ἐπιχειρῶν LM), ἐπικρίνων Eus. | καθεστάκαμεν
 Schmidt: κατεστάκαμεν codd., κατέστησα Eus. || 20 τούτοις] σοι
 Eus. || 22 ἡμῶν M || 23 ὑμῖν g (ἡμῖν b): ὑμῶν codd. i ||
 23. 14, 1 ἔβρ. λεγ. γραμμ. transp. Eus.

γραμμάτων, ἵν' ὑπάρχη καὶ ταῦτα παρ' ἡμῖν ἐν βιβλιο-
 39 θήκῃ σὺν τοῖς ἄλλοις βασιλικοῖς βιβλίοις. καλῶς οὖν
 ποιήσεις καὶ τῆς ἡμετέρας σπουδῆς ἀξίως ἐπιλεξάμενος
 ἄνδρας καλῶς βεβιωκότας πρεσβυτέρους, ἐμπειρίαν
 ἔχοντας τοῦ νόμου καὶ δυνατοὺς ἐρμηνεύσαι, ἀφ' ἐκά- 5
 στης φυλῆς ἕξ, ὅπως ἐκ τῶν πλειόνων τὸ σύμφωνον
 εὔρεθῇ διὰ τὸ περὶ μειζόνων εἶναι τὴν σκέψιν. οἴο-
 μεθα γὰρ ἐπιτελεσθέντος τούτου μεγάλην ἀποίσεσθαι
 40 δόξαν. ἀπεστάλακαμεν δὲ περὶ τούτων Ἀνδρέαν τῶν
 ἀρχισωματοφυλάκων καὶ Ἀριστείαν, τιμωμένους παρ' 10
 ἡμῖν, διαλεχομένους σοι καὶ κομίζοντας ἀπαρχὰς εἰς
 τὸ ἱερὸν ἀναθημάτων καὶ εἰς θυσίας καὶ τὰ ἄλλα
 ἀργυρίου τάλαντα ἑκατόν. γράφων δὲ καὶ σὺ πρὸς
 ἡμᾶς περὶ ὧν ἂν βούλῃ κεχαρισμένος ἔσῃ καὶ φιλίας
 ἄξιόν τι πράξεις, ὥς ἐπιτελεσθησομένων τὴν ταχίστην 15
 41 περὶ ὧν ἂν αἰρήῃ. ἔρρωσο.' πρὸς ταύτην τὴν ἐπιστολὴν
 ἀντέγραψεν ἐνδεχομένως ὁ Ἐλεάζαρος ταῦτα·

Ὁ Ἐλεάζαρος ἀρχιερεὺς βασιλεῖ Πτολεμαίῳ φίλῳ
 γνησίῳ χαίρειν.

Εἰ αὐτός τε ἔρρωσαι καὶ ἡ βασίλισσα Ἀρσινόη, ἡ 20
 ἀδελφή, καὶ τὰ τέκνα, καλῶς ἂν ἔχοι καὶ ὥς βουλό-

1 καὶ ταῦτα] τὰ αὐτὰ καὶ b || 3 ἐπιλέξας Eus., cui ob-
 stat etiam Ios. || 5 δυναμένους L || 9 τούτων Eus.: τούτου
 codd. | 9. 10 τῶν ἀρχισωματοφυλάκων VPACi: τῶν σωματοφυ-
 λάκων bg, τὸν ἀρχισωματοφύλακα LM (Ios.) || 10 Ἀρισταῖον
 Ios. bg || 13 ἀργυρὰ g, b -ίους an -ίου habeat incertum |
 γράφε L Eus. (sed v. Ios.) | δὲ om. bg || 14 ἂν βούλῃ v
 (cf. Ios.): ἂν βοῦν' b, ἂν βούλει g, ἔαν βούλῃ (βούλει L) codd. i |
 κεχαρισμένος Eus.: καὶ χαρισάμενος (χαριζόμενος A) codd., tum
 γὰρ add. Eus., sed v. Ios. || 16 ταῦτα (om. τὴν ἐπιστολὴν) bg ||
 17 ἐκδεχομένως Diels, v. Ind. s. ἐνδ. | ταῦτα codd.: τάδε i,
 οὕτως bg || 18 ἀρχιερεὺς Ἐλεάζαρος Ios. || 20 εἰ Eus. (cf. Ios.):
 om. codd. | ἔρρωσαι Eus.: ἔρρωσο codd., sed o in ras. M² ||
 20. 21 ἡ ἀδελφή om. bg Ios.

μεθ'· καὶ αὐτοὶ δὲ ὑγιαίνομεν. λαβόντες τὴν παρὰ 42
 σοῦ ἐπιστολὴν μεγάλως ἐχάρημεν διὰ τὴν προαίρεσίν
 σου καὶ τὴν καλὴν βουλὴν καὶ συναγαγόντες τὸ πᾶν
 πλῆθος παρανέγνωμεν αὐτοῖς, ἵνα εἰδῶσιν ἣν ἔχεις
 5 πρὸς τὸν θεὸν ἡμῶν εὐσέβειαν. ἐπεδείξαμεν δὲ καὶ
 τὰς φιάλας ἃς ἀπέστειλας, χρυσᾶς εἴκοσι καὶ ἀργυρᾶς
 τριάκοντα, κρατῆρας πέντε καὶ τράπεζαν εἰς ἀνάθεσιν
 καὶ εἰς προσαγωγὴν θυσιῶν καὶ εἰς ἐπισκευὰς ὧν ἂν
 δέηται τὸ ἱερὸν ἀργυρίου τάλαντα ἑκατόν. ἅπερ ἐκό- 43
 10 μίζον Ἀνδρέας τῶν τετιμημένων παρὰ σοὶ καὶ Ἀρι-
 στέας, ἄνδρες καλοὶ καὶ ἀγαθοὶ καὶ παιδείᾳ διαφέροντες
 καὶ τῆς σῆς ἀγωγῆς καὶ δικαιοσύνης ἄξιοι κατὰ πάντα·
 οὗ καὶ μετέδωκαν ἡμῖν τὰ παρὰ σοῦ, πρὸς ἃ καὶ παρ'
 ἡμῶν ἀκηκόασιν ἀρμόζοντα τοῖς σοῖς γράμμασι. πάντα 44
 15 γὰρ ὅσα σοι συμφέρει, καὶ εἰ παρὰ φύσιν ἐστίν, ὑπα-
 κουσόμεθα — τοῦτο γὰρ φιλίας καὶ ἀγαπήσεως ση-
 μεῖόν ἐστι —· μεγάλα γὰρ καὶ σὺ καὶ ἀνεπίληστα τοὺς
 πολίτας ἡμῶν κατὰ πολλοὺς τρόπους εὐηργέτηκας. εὐ- 45
 20 θέως οὖν προσηγάγομεν ὑπὲρ σοῦ θυσίας καὶ τῆς
 ἀδελφῆς καὶ τῶν τέκνων καὶ τῶν φίλων· καὶ ἠΰξατο
 πᾶν τὸ πλῆθος, ἵνα σοι γένηται καθὼς προαιρῇ διὰ

3 καλλίστην bg | πᾶν τὸ transp. C || 4 ἀνέγνωμεν MV
 (Ios.), παρέγνωμεν P | αὐτοῖς] αὐτὴν αὐτοῖς bg (αὐτὴν Ios.) |
 ἰδωσιν M || 7 καὶ κρατῆρας Ios., fort. recte || 8 alterum εἰς
 om. bg || 9 δέηται codd. Ios.: προσδέχεται Eus., fort. recte
 (v. Ind.) | ἀργύριον M¹, corr. M² || 9. 10 ἐκόμιζον codd.: ἐκό-
 μιζεν bg, ἐκόμισεν i (ἐκόμισαν Ios.) || 10. 11 Ἀρισταῖος bg Ios. ||
 12 σῆς om. bg | post καὶ add. τῆς b || 14 πράγμασι Eus. ||
 16. 17 ἐστὶ σημείν Eus. vulg. | 17 καὶ σὺ ML: καὶ σοὶ VP,
 om. AC Eus. || 18 πολλοὺς] πολὺ A, πολλοῖς C | τρόπους
 Eus.: om. codd. (πολυμερῶς Ios.) | εὐεργέτηκας V

1 ss. cf. Eupolemus apud Eus. Praep. ev. IX 32 (Freudenthal, Alexander Polyhistor p. 226. 110).

παντὸς καὶ διασώξῃ σοι τὴν βασιλείαν ἐν εἰρήνῃ μετὰ
 δόξης ὁ κυριεύων πάντων θεός, καὶ ὅπως γένηται
 σοι συμφερόντως καὶ μετὰ ἀσφαλείας ἡ τοῦ ἁγίου
 46 νόμου μεταγραφὴ. παρόντων δὲ πάντων ἐπελεξάμεθα
 ἄνδρας καλοὺς καὶ ἀγαθοὺς πρεσβυτέρους, ἀφ' ἐκά- 5
 στης φυλῆς ἕξ, οὓς καὶ ἀπεστείλαμεν ἔχοντας τὸν
 νόμον. καλῶς οὖν ποιήσεις, βασιλεῦ δίκαιε, προστάξας,
 ὥς ἂν ἡ μεταγραφὴ γένηται τῶν βιβλίων, ἵνα πάλιν
 ἀποκατασταθῶσι πρὸς ἡμᾶς ἀσφαλῶς οἱ ἄνδρες. ἔρ-
 ρωσο.'

10

47 Εἰσὶ δὲ πρώτης φυλῆς· Ἰώσηφος· Ἐζεκίας· Ζαχαρίας
 Ἰωάννης· Ἐζεκίας· Ἐλισσαῖος. δευτέρας· Ἰούδας· Σί-
 μων· Σομόηλος· Ἀδαῖος· Ματθαῖος· Ἐσχλεμίας. τρίτης·
 Νεεμίας· Ἰώσηφος· Θεοδόσιος· Βασίεας· Ὀρνίας· Δάκις.
 48 τετάρτης· Ἰωνάθας· Ἀβραῖος· Ἐλισσαῖος· Ἀνανίας· Χα- 15
 βρίας * * *. πέμπτης· Ἰσακος· Ἰάκωβος· Ἰησοῦς· Σαβ-
 βαταῖος· Σίμων· Λενίς. ἕκτης· Ἰούδας· Ἰώσηφος· Σίμων
 49 Ζαχαρίας· Σομόηλος· Σελεμίας. ἑβδόμης· Σαββαταῖος

1 ἐν om. LM¹ || 2 κυριεύων] κυριενόντων L || 3 σοι om.
 Eus. || 4 δὲ om. Eus., ut ὅπως γένηται . . . referatur ad
 sequentia, sed v. Ios. | ἐπελεξάμεθα (ἀπελεξάμεθα L) codd.:
 ἐπελεξάμεν Ios. (sed v. appar.) i, ἐξελεξάμεν bg || 6 καὶ om. g |
 ἀπεστάλκαμεν Eus., fort. recte (πεπόμφαμεν Ios.) || 9 ἀσφαλῶς
 post ἄνδρες transp. A, om. VP || 11 Ἰώσηπος Schmidt ||
 11. 12 alterum utrum Ἐζεκίας corruptum vid. (Ἰεζεκίας conl.
 Schmidt, Ἐζεῖας Mend.) || 13 Ματθαῖος A | Σελεμίας Epiph.,
 cf. l. 18 || 14 Ἰώσηπος Schmidt | Βασαῖος M, Βασαῖος L, Βα-
 σαῖος Schard | Δάκις M Schard || 15. 16 Χαβρίας codd.:
 Ζαχαρίας Epiph. recte, ut vid. || 16 sextum nomen om. codd.
 (ζητεῖ in mg. M¹, Σάτους add. v), ex Epiph. Χελκίας suppl. ||
 17 Σίμων Ἰώσηπος transp. AC

11 sqq. Epiphani (Michaelis, Mar Salomonis) nominum
 tabulam v. infra in altera libri parte testimonia continente.

Σεδεκίας Ἰάκωβος, Ἰσαχός Ἰησίας Νατθαῖος, ὀργόης·
 Θεοδόσιος Ἰάσων, Ἰησοῦς Θεόδοτος, Ἰωάννης Ἰωνάθας,
 ἐνάτης· Θεόφιλος, Ἀβραάμος, Ἀρσαμος Ἰάσων, Ἐνδεμίας
 Δανιήλος, δεκάτης· Ἱερεμίας, Ἐλεάζαρος, Ζαχαρίας Βα- 50
 ναίας, Ἐλισσαῖος Δαθαῖος, ἐνδεκάτης· Σαμουήλος, Ἰώ-
 σηφος, Ἰούδας, Ἰωνάθης, Χαβεῦ, Δοσίθεος, δωδεκάτης·
 Ἰσάηλος, Ἰωάννης, Θεοδόσιος, Ἀρσαμος, Ἀβιήτης, Ἐξέ-
 κηλος, οἱ πάντες ἐβδομήκοντα δύο·

Καί, τὰ μὲν πρὸς τὴν τοῦ βασιλέως ἐπιστολήν, 51
 10 τοιαύτης, ἐτύγγανεν ἀντιγραφῆς ὑπὸ τῶν περὶ τὸν
 Ἐλεάζαρον, ὥς, δὲ ἐπηγγειλάμην, καὶ τὰ τῶν κατα-
 σκευασμάτων διασαφήσω· πολυτεχνία γὰρ διαφέροντα
 συντελέσθη τοῦ βασιλέως, πολλὴν ἐπίδοσιν ποιουμένου
 καὶ παρ' ἑκάστον ἐπιθεωροῦντος τοὺς τεχνίτας· διὸ
 15 παριδεῖν οὐδὲν ἡδύνατο οὐδὲ εἰκῇ συντελέσαι, πρῶ- 52
 τον δέ σοι τὰ περὶ τῆς τραπέζης, ἐξηγήσομαι. προε-
 θυμείτο μὲν οὖν ὁ βασιλεὺς, ὑπέροπλόν τι ποιῆσαι
 τοῖς μέτροις τὸ κατασκευάσμα· προσέταξε δὲ πυνθέ-
 σθαι τῶν ἀνὰ τὸν τόπον, πηλίκῃ τίς ἐστιν ἢ προοῦσα
 20 καὶ κειμένη κατὰ τὸ ἱερὸν ἐν Ἱεροσολύμοις; ὥς, δ' ἄπε- 53

1—2 Σεδεκίας — Θεοδόσιος om. P. || 1 Ἰησίας LAC(P?):
 Ἰεσίας MV | Ματθαῖος A Epiph. || 2 Ἰωνάθαν Schmidt ||
 3 ἐνάτης A | Ἐνδεμίας Ἰάσων trans. M Schard, Ἐνδεμίας
 suspectum (Νεεμίας?) || 4 Δανιήλ L || 4. 5 post Ἱερεμίας ex
 lin. 3 Ἀρσαμος Ἰάσων Ἐνδεμίας add., sed Zax. Bav. Ἐλ. om. M
 Schard || 4 Ἐλιέξερρος Epiph. (Lazar Michael) || 4. 5 Βαναίας
 L: Βανέας VPAC, Βαναῖος Schmidt || 6 Ἰωνάθας P | Χαβεῦ
 (in V α litt. dubia) corruptum, Χαλεβ Epiph. || 7 Ἰσαλος
 Epiph. || 7. 8 Ἐξέκηλος M, Ἐξεκίηλος Epiph. || 9 ἐπιστολήν
 MC¹: ἐπιβολήν ceteri (v s. o scr. L) || 10 ὑπὸ M²: ὑπὲρ ceteri |
 τὸν om. Schard || 11 τὰ] τὰ κατὰ VP || 12 διασαφήσω Mend.:
 διασαφήσαι L, διασαφήσαι ποιήσω ceteri, an διασαφήσω σοι? ||
 15 οὐδὲν] οὐδὲ A || 16 σοι om. M || 19 τόπον <Ἰουδαίων>
 conicio | ἐστιν om. M || 20 ἱερῶν V

φήναντο τὰ μέτρα, προσεπηρώτησεν, εἰ κατασκευάσει
 μείζονα. τινὲς μὲν οὖν καὶ τῶν ἱερέων καὶ τῶν ἄλ-
 λων ἔλεγον μηδὲν ἐπικωλύειν, ὁ δὲ εἶπε βούλεσθαι
 καὶ πενταπλὴν τοῖς μεγέθεσι ποιῆσαι, διστάζειν δέ,
 54 μῆποτε ἄχρηστος γένηται πρὸς τὰς λειτουργίας· οὐ
 γὰρ αἰρεῖσθαι τὸ κεῖσθαι μόνον ἐν τῷ τόπῳ <τὰ> 5
 παρ' αὐτοῦ, πολὺ δὲ μᾶλλον χάριν ἔξειν, ἐὰν τὰς
 καθηκούσας λειτουργίας ἐπὶ τῶν ὑπ' αὐτοῦ κατεσκευα-
 55 σμένων οἷς καθήκει ποιῶνται δεόντως. οὐ γὰρ ἔνεκεν
 σπάνεως χρυσοῦ τὰ προσυντετελεσμένα βραχύμετρα 10
 καθέσθηκεν, ἀλλὰ φαίνεται πρὸς τινα λόγον, εἶπεν,
 οὕτως συνεσθηκέναι τοῖς μέτροις. ἔτι γὰρ ἐπιταγῆς
 οὔσης οὐθὲν ἂν ἐσπάνιζε· διόπερ οὐ παραβατέον οὐδ'
 56 ὑπερθετέον τὰ καλῶς ἔχοντα. τῇ μὲν οὖν ποικιλίᾳ
 τῶν τεχνῶν ἐκέλευσεν ὅτι μάλιστα χρῆσασθαι, σεμνῶς 15
 ἅπαντα διανοοῦμενος καὶ φύσιν ἔχων ἀγαθὴν εἰς τὸ
 συνιδεῖν πραγμάτων ἔμφασιν. ὅσα δ' ἂν ἦ ἄγραφα,
 πρὸς καλλονὴν ἐκέλευσε ποιεῖν· ὅσα δὲ διὰ γραπτῶν,
 57 μέτρα αὐτοῖς κατακολουθήσαι. δύο γὰρ πῆχεων τὸ
 μῆκος, <πῆχεος δὲ τὸ εὖρος>, τὸ δὲ ὕψος πῆχεος καὶ 20
 ἡμίσιους συνετέλουν, χρυσοῦ δοκίμου στερεὰν πάντο-
 θεν τὴν ποιήσιν ἐργασάμενοι, λέγω δὲ οὐ περὶ τι

3 κωλύειν LP | εἶπεν MVP || 3. 4 βούλεσθαι — διστά-
 ζειν om. L || 5 μῆτε VP, μῆ ποτε ceteri || 6 τὰ add. Schmidt
 (τάναθῆματα Ios.) || 8 καταθηκούσας V || 9 ἔνεκε M, ἔνεκα v ||
 10 βραχύμετρα M²: βραχὺ μέτρα ceteri || 11 εἰπεῖν M || 12 ἐπι-
 ταγῆς Mend.: ἐπὶ τὰ τῆς codd. (post τὰ ras. 1 litt. in L), ἐπι-
 τάσεως conl. Diels „si forma amplificata esset“ || 13 ἂν om. C ||
 17 ἔγγραφα A Schard || 19 <τὰ> μέτρα Wil., sed fort. post
 μέτρα interpungendum | παρακολουθήσαι M || 20 πῆχεος δὲ
 τὸ εὖρος supplevi ex LXX (καὶ πῆχεος τὸ εὖρος) et Ios. (ἐνὸς
 δὲ τὸ εὖρος) | πῆχεος M¹VP

περιεπτυγμένου τοῦ χρυσοῦ, τὸν δὲ ἐλασμόν αὐτὸν
 ἐπιδεδέσθαι. στεφάνην δ' ἐποίησαν παλαιστιαίαν κυ- 58
 κλόθεν, τὰ δὲ κυμάτια στρεπτά, τὴν ἀναγλυφὴν ἔχοντα
 σχοινίδων ἔκτυπον, τῇ τορεΐᾳ θαυμαστῶς ἔχουσιν ἐκ
 5 τῶν τριῶν μερῶν· ἦν γὰρ τρίγωνα. καὶ καθ' ἕκαστον 59
 μέρος ἢ διατύπωσις τῆς ἐνεργείας τὴν αὐτὴν διάθεσιν
 εἶχεν, ὥστε, καθ' ὃ ἂν μέρος στρέφοιτο, τὴν πρόσοψιν
 εἶναι τὴν αὐτήν, κειμένου δὲ κατὰ τῆς στεφάνης τὸ
 μὲν εἰς αὐτὴν τὴν τράπεζαν ἀπόκλιμα τὴν διατύπωσιν
 10 ἔχειν τῆς ὡραιότητος, τὸ δὲ ἐκτὸς κλίμα πρὸς τὴν
 τοῦ προσάγοντος εἶναι θεωρίαν. διὸ τὴν ὑπεροχὴν 60
 ὀξεΐαν εἶναι τῶν δύο κλιμάτων συνέβαινε, μετέωρον
 ἐπικειμένην, ὡς προειρηκάμεν, τριγώνου κατεσκευα-
 σμένου [καθ' ὃ ἂν μέρος στρέφοιτο]. λίθων τε πολυ-
 15 τελῶν ἐν αὐτῷ διαθέσεις ὑπῆρχον ἀνὰ μέσον τῶν
 σχοινίδων· ἕτερος παρὰ ἕτερον πλοκὴν εἶχον ἀμίμητον
 τῇ ποιήσει. πάντες δ' ἦσαν διὰ τρημάτων κατελιγμ- 61
 μένοι χρυσαῖς περόναις πρὸς τὴν ἀσφάλειαν. ἐπὶ δὲ
 τῶν γωνιῶν αἱ κατακλείδες συνέσφιγγον [δὲ] πρὸς

2. 3 κύκλωθεν ML || 3 τρεπτά M || 4 σχοινίδων Mend.:
 σχοινιδῶν MLVP (ι in ras. ex η L), σχοινιδὸν AC (ι in ras. ex
 η A), σχοινιδῶν Schmidt | ἔκτυπον L: ἔκτοπον ceteri || 5 τρί-
 γωνα L. Dindorf in Thesouro et Kuiper (cf. Ios.): τριγωνία
 codd. || 7 στρέφεται conicio || 9 τὴν αὐτὴν τράπεζαν M ||
 9 — 31, 19 ἀπόκλιμα — τινων desunt in C, in quo duo folia ex-
 ciderunt | <ἀθέατον> vel <ἀφανῆ> τὴν διατ. conicio || 10 στε-
 γειν pro ἔχειν Diels. non apparere oppositionem iam Mend. vi-
 dit, qui κλίμα <ἔτι μᾶλλον διὰ τὸ> coniecit (cf. Ios., sed is multa
 turbavit). — expectes τῆς διατυπώσεως τὴν ὡραιότητα, sed v.
 Ind. gramm. s. nomina || 13 κειμένην L || 14 καθ' — στρέ-
 φοιτο secl. Kuiper, ex lin. 7 huc delata || 15 ἐν αὐτῷ P(?), e
 corr. M: ἐαυτῷ L, ἐν ἐαυτῷ VA, prius M || 16 σχοινίδων (cum
 Ios.) scripsi: σχοινιδῶν codd. | ἔχων Wil., <ῶν> ἕτερος et εἶχεν^{ES}
 coni. Diels || 19 αἱ secl. Kuiper, om. Paris. 950 | κατακλείδαι^{ES}
 M | δὲ om. A (Vat. 746 et 1668), secl. Schard p. 87

- 62 τὴν συνοχὴν. ἐκ πλαγίων, δὲ κατὰ τὴν στεφάνην κυ-
κλόθεν τὰ πρὸς τὴν ἄνω πρόσοψιν, ὠδοεσία, κατε-
σκεύαστο διάλιθος, ἐκτύπωσιν, ἔχουσα πρόσοχης συν-
εχέσιν, ἀναγλυφαῖς ῥαβδωταῖς, πυκνὴν, ἐχούσας τὴν
63 πρὸς ἄλληλα θέσιν περὶ ὅλην τὴν τραπέξαν, ὑπὸ, δὲ 5
τὴν ἐκτύπωσιν τῶν λίθων τῆς ὠδοεσίας, στέφανον
ἐποίησαν οἱ τεχνῖται πάγκαρπον, ἐν ὑπεροχῇ προδήλως
ἔχοντα βοτρυῶν, καὶ σταχύων, ἔτι δὲ φοινίκων, καὶ
μήλων, ἐλαίας τε καὶ ῥοῶν καὶ τῶν παραπλησίων, τοὺς
δὲ λίθους ἐργασάμενοι πρὸς τὴν τῶν προειρημένων 10
καρπῶν διατύπωσιν, ἔχοντας ἐκάστον γένους τὴν χρῶαν,
ἀνέδησαν τῷ χρυσῷ κύκλῳ περὶ ὅλην τὴν τῆς τρα-
64 πέξης κατασκευὴν κατὰ κράταφον, μετὰ δὲ τὴν τοῦ
στεφάνου διάθεσιν, ὁμοίως <κάτω τὰ> κατὰ τὴν τῆς
ὠδοεσίας διασκευὴν κατεσκεύαστο καὶ τὰ λοιπὰ τῆς 15
ῥαβδώσεως καὶ διαγλυφῆς, ὥστε καὶ κατ' ἀμφοτέρω
τὰ μέρη τὴν τραπέξαν πρὸς τὴν χρῆσιν πεποιησθαι,
καθ' ὃ ἂν μέρος αἰρῶνται, καὶ τὴν τῶν κυματίων θέ-
σιν καὶ τὴν τῆς στεφάνης εἶναι κατὰ τὸ τῷ ποδῶν 20
65 μέρος. ἔλασμα γὰρ ἐποίησαν καθ' ὅλου τοῦ πλάτους
τῆς τραπέξης στερεὸν δακτύλων τεσσάρων, ὥστε τοὺς

1. 2 κυκλόθεν] ο in ras. M || 3 ἐκτύπωσιν v: ἐκ τύπων
vel ἐκτύπων codd. | προσεχῇ Kuiper (sed v. Ind. sub nomina) ||
3. 4 συνεχέσιν A Schard (Vat. 746, Kuiper): συνοχεσίαν ceteri ||
4 ἐχούσας e corr. M, VA: ἐχούσας LP, prius M || 8 σταχύων
<πλήθος> e. gr. suppleo | ἔτι δὲ καὶ Paris. 950 || 9 φοιῶν
prius M || 11 χρῶαν vel χρῶαν MVPA: χοιῶν L || 12 ἐνέ-
δησαν concio | χρυσῷ Schard | τὴν om. L || 13 κατὰ in
ras. L || 14 κάτω τὰ addidi || 15 διασκευὴν MVP: κατα-
σκευὴν LA, tum ἡ add. L, ἡ ceteri || 16 ὥστε hic posui: lin. 18
post αἰρῶνται habent codd. || 16—18 καὶ κατ' — αἰρῶνται
lin. 20 post μέρος transp. Schmidt (sed v. Ios.) || 18 αἰρῶνται
Mend.: αἰρῶνται codd. || 19 ὥστε καὶ τὴν τῶν κυματίων om.
L | κυματίων Mend.: κυμάτων codd. (Ios.) | τὴν αὐτὴν ante
εἶναι add. Mend. (cf. Ios.). an <καὶ> κατὰ? || 21 στερεῶν L

πόδας ἐνίσθαι εἰς τοῦτο, περόνας <δὲ ἐν> κατακλείειν
 ἔχοντας ἐσφίγγθαι κατὰ τὴν στεφάνην, ἵνα, καθ' ὃ
 ἂν αἰρῶνται μέρος, ἢ χρῆσις ἢ τοῦτο δὲ κατὰ ἐπι-
 φάνειαν θεωρεῖται ἀμφοτεροδεξίου τῆς κατασκευῆς οὐ-
 5 σης. ἐπ' αὐτῆς δὲ τῆς τράπεζης μαϊάνδρον ἔκτυπον 66
 ἐποίησαν ἐν ὑπερόχῃ λίθους ἔχοντα κατὰ μέσον πολυ-
 τελεῖς τῶν πολυειδῶν, ἀνθράκων τε καὶ σμαράγδων
 ἔτι δὲ ὄνυχος καὶ τῶν ἄλλων γένων τῶν διαφερόντων
 ἐν ὥραϊότητι. μετὰ δὲ τὴν τοῦ μαϊάνδρου διάθεσιν 67
 10 ἐπέκειτο σχιστὴ πλοκὴ θανμασίως ἔχουσα, ῥομβωτὴν
 ἀποτελοῦσα τὴν ἀνὰ μέσον θεωρίαν· ἐφ' ἣ κρυστάλλου
 λίθος καὶ τὸ λεγόμενον ἤλεκτρον ἐνετετύπωτο, ἀμί-
 μητον θεωρίαν ἀποτελοῦν τοῖς θεωροῦσι. τοὺς δὲ 68
 πόδας ἐποίησαν τὰς κεφαλίδας ἔχοντας κρίνωτάς, ἀνά-
 15 κλασιν <τῶν> κρίνων ὑπὸ τὴν τράπεζαν λαμβανόντων,
 τὰ δὲ τῆς ἐντὸς προσόψεως ὀρθὴν ἔχοντα τὴν πετά-
 λωσιν. ἢ δ' ἐπ' ἐδάφους ἔρεισις τοῦ ποδὸς ἀνθρακος 69
 λίθου πάντοθεν παλαιστικά, κρηπίδος ἔχουσα τάξιν
 κατὰ τὴν πρόσοψιν, ὅστω δὲ δακτύλων τὸ πλάτος
 20 ἔχουσα· ἐφ' ὃν ἐπίκειται τὸ πᾶν ἔλασμα τοῦ ποδός.
 κατεσκευάσαν δὲ ἐκφύοντα κισσὸν ἀκάνθω πλεκόμενον 70

1 δὲ ἐν· addidi, περόνας <ὅν> κατακλείειν ἔχοντας <πρὸς
 τὸ> coni. Mend. | κατακλείειν M, κατὰ κλείειν A || 2 ἔχουσας
 L || 3 αἰρῶνται Mend.: αἰρῶνται codd. || 4 θεωρεῖται VP ||
 7 πολυειδῶν Lumbroso, Recherches p. 128 (cf. Ios.): πτελίδων
 codd. || 8 δὲ] δὲ καὶ Schärd || 11. 12 κρυστάλλου λίθος
 scripsi: κρυστάλλου λίθου codd., κρυστάλλος λίθος e Ios. Mend. ||
 12 ἐνετετύπωτο ML: ἐνετύπωτο VPA || 15 τῶν addidi ||
 16 τῆς secl.? | ὀρθὴν] ἀρκούντως L | ἔχοντων conicio, v. Ind.
 s. nomina || 18 παλαιστικά MVPA (Ios.): παλαιστικόν L ||
 20 ὅν] ὃ coni. Schmidt, οὐ Mend. (καθ' οὐ Ios.) || ἐπέκειτο
 bene coni. Mend. (ἐρήρειστο Ios.), ἐπήκτο Wil. | παρέλασμα
 M || 21 κατεσκευάσαν Kuiper: κατέσκευασεν P, κατεσκευάσε
 ceteri | ἐκφύοντες Kuiper (ἐκφύσαντες Ios.) | ἀκάνθη L |
 περιπλεκόμενον conicio

- ἐκ τοῦ λίθου σὺν ἀμπέλῳ περιειλουμένη κυκλόθεν τῷ
 ποδὶ σὺν τοῖς βότρυσιν, οἱ λιθουργεῖς ἦσαν, μέχρι
 τῆς κεφαλῆς. ἡ δ' αὐτὴ διάθεσις ἦν τῶν τεσσάρων
 ποδῶν, πάντα ἐναργῶς πεποιημένα καὶ προηγμένα, τῆς
 ἐμπειρίας καὶ τέχνης τὰς ὑπεροχὰς ἀπαρallάκτως 5
 ἔχοντα πρὸς τὴν ἀλήθειαν, ὥστε καὶ ῥιπίζοντος τοῦ
 κατὰ τὸν ἀέρα πνεύματος κίνησιν ἐπιδέχεσθαι τὴν τῶν
 φύλλων θέσιν, πρὸς τὴν τῆς ἀληθείας διάθεσιν τετυ-
 71 πωμένων ἀπάντων. ἐποίησαν δὲ τριμερὲς τὸ στόμα
 τῆς τραπέξης, οἷονεὶ τρίπτυχον, πελεκίνοις συναρμοζό- 10
 μενα γομφωτοῖς πρὸς ἑαυτὰ κατὰ τὸ πάχος τῆς κατα-
 σκευῆς, ἀθέατον καὶ ἀνεύρετον τὴν τῶν ἀρμῶν κατα-
 σκευάσαντες συμβολήν. ἡμιπηχίου δὲ οὐκ ἔλασσον ἦν
 τὸ πάχος τῆς ὅλης τραπέξης, ὥστε πολλῶν εἶναι τα-
 72 λάντων τὴν ὅλην διασκευὴν. ἐπεὶ γὰρ οὐ προήρητο 15
 τοῖς μεγέθεσιν οὐδὲν προσθίνειν ὁ βασιλεὺς, ὅσον
 ἔδει δαπανηθῆναι κατασκευαζομένων μειζόνων, ταῦτα
 ἀπέδωκε πλείονα· καὶ κατὰ τὴν προαίρεσιν αὐτοῦ
 πάντα ἐπετετέσθη θαυμασίως καὶ ἀξιολόγως ἔχοντα
 καὶ ταῖς τέχναις ἀμίμητα καὶ τῇ καλλονῇ διαπρεπῆ. 20
 73 Τῶν δὲ κρατήρων δύο μὲν ἦσαν <χρῦσοι> τῇ

1 περιειλουμένη Wil.: περιειλούμενον codd. (περιειλημένον V) | κύκλωθεν ML || 2 οἱ] δ P || 4 ἐναργῶς ut vid. V (et Vat. 1668, ipse conieceram): ἐνεργῶς ceteri | προηγμένα Wil. (cf. Philostrati II Imag. p. 390, 12 K.): προσηγμένα codd. || 6 τὴν om. v || 6. 7 τοῦ πνεύματος τοῦ κατὰ τὸν ἀέρα M || 9 τρία μέρη coni. Mend. vel addi vult ante πελεκίνοις, quod fort. subaudiri potest ad συναρμοζόμενα | σχῆμα Ios. || 10. 11 συναρμοζόμενον A Schard || 12 ἀθέατον v: ἀθετον codd. || 13 ἐλάσσον e corr. M: ἐλάσσονος LPA (prius M), ἐλάσσονα V | ἦν VA: ἡ MP, ἡ L || 15 ἐπειδὴ M | προείρητο LV || 16 ὅσων L, ὅσα coni. Cohn, v. Ind. || 17 μειζόνων, τοσούτω προσέδωκε e. gr. Diels || 18 ἀπέδωκε Schard: ἀποδέδωκε codd. | παχίονα Wil. || 19 ἀπετετέσθη L || 20 τὴν τέχνην M || 21 χρῦσοι addidi (Ios. χρύσειοι) || 21. 23, 1 τὴν κατασκευὴν e corr. M

κατασκευῇ, φολιδωτὴν ἔχοντες ἀπὸ τῆς βάσεως μέχρι
τοῦ μέσου τὴν διασκευὴν τῇ τορεΐᾳ καὶ τὴν τῶν λίθων
ἀνὰ μέσον τῶν φολίδων σύνδεσιν πολυτέχνως ἔχοντες.
εἴτα μαϊάνδρος ἐπέκειτο πηχυαῖος ὕψει, τὴν δ' ἐκτύ- 74
5 πωσιν ἐνυπῆρχε διὰ λιθώσεως ποικίλης, ἐμφαίνων σὺν
ὥραιότητι τὸ τῆς τέχνης φιλόπονον· ἐπὶ δὲ τούτου
ῥάβδωσις, ἐφ' ἣ διαπλοκὴ ῥόμβων, δικτυωτὴν ἔχουσα
τὴν πρόσοψιν ἕως ἐπὶ τὸ στόμα· τὸ δ' ἀνὰ μέσον 75
ἀσπιδίσκοι λίθων ἐτέρων παρ' ἐτέρους, τοῖς γένεσι
10 παραλλαγὴν ἔχόντων, τετραδακτύλων οὐκ ἔλαττον,
ἀνεπλήρουν τὸ τῆς καλλονῆς ἑναργές. ἐπὶ δὲ τῆς στε-
φάνης τοῦ στόματος κρίνων τύπωσις σὺν ἀνθεμίσι καὶ
βοτρυῶν σχοινιαὶ διάπλοκοι διετυποῦντο κυκλόθεν.
οἱ μὲν οὖν διὰ τοῦ χρυσοῦ τοιαύτην εἶχον τὴν κατα- 76
15 σκευήν, χωροῦντες ὑπὲρ δύο μετρητάς· οἱ δ' ἀργυροὶ
λείαν εἶχον τὴν διασκευήν, ἑνοπτρον δὴ γεγονυῖαν,
πρὸς αὐτὸ τοῦτο θαυμασίως ἔχουσαν, ὥστε πᾶν τὸ
προσαχθὲν ἀπανγάζεσθαι σαφέστερον μᾶλλον ἢ ἐν τοῖς
κατόπτροις. οὐκ ἐφικτὸν δ' ἐστὶν ἐξηγήσασθαι τὰ 77
20 προσυντελεσθέντα πρὸς τὴν τῆς ἀληθείας ἔμφασιν·
ὥς γὰρ ἐπετετέλεσθη, ἡ τεθέντων τῶν κατασκευασμάτων
ἐτέρου παρ' ἑτερον, λέγω δὲ πρῶτον ἀργυροῦ κρα-
τῆρος, εἴτα χρυσοῦ, πάλιν ἀργυροῦ καὶ χρυσοῦ, παν-
τελῶς ἀνεξήγητος ἐγένετο τῆς προσόψεως ἢ διάθεσις,
25 καὶ τῶν πρὸς τὴν θεωρίαν προσιόντων οὐ δυναμένων

1. 2 ἀπὸ — τορεΐα καὶ om. L || 2. 3 τῇ et συνδέσει? ||
3 σύνθεσιν P | πολυτεχνῶς VA || 5 <ἔχων> ἐν ὑπεροχῇ (cf.
§ 63. 66) διὰ conicio, παντοῖος (cf. Ios.) ὑπῆρχε διὰ coni. Mend.,
ἐμπαρεῖχε διὰ Wil. | ἐμφαίνων e corr. M || 9 ἐτέρους Wil.:
ἐτέροις codd. || 10 ἐλάττονες conicio || 13 σχοινιαὶ Schmidt
(cf. Ios.): σχοινίω codd. | κύκλωθεν L || 16 λείαν MVP | δὴ
MVPA: δὲ L || 19 δὲ ἐστὶν L || 20 συντελ. conicio || 20. 21 πρὸς
— τεθέντων in mg. L

ἀφίστασθαι διὰ τὴν περιανύγειαν καὶ τὸ τῆς ὄψεως
 78 τερπνόν. ποικίλη γὰρ ἦν ἡ τῆς ἐπιφανείας ἐνέργεια·
 προσορῶντων γὰρ πρὸς αὐτὴν τὴν τοῦ χρυσοῦ κατα-
 σκευὴν ψυχαγωγία τις ἦν μετὰ θαυμασμοῦ, συνεχῶς ἐφ'
 ἕκαστον ἐπιβαλλούσης τῆς διανοίας τεχνίτευμα· καὶ 5
 πάλιν ὅτε πρὸς τὴν τῶν ἀργυρῶν προσβλέψαι τις θέσιν
 ἤθελεν, ἀπέλαμπε τὰ πάντα κυκλόθεν, ὥς ἂν τις ἐστήκη,
 καὶ διάχυσιν ἐποίει μείζονα τοῖς θεωμένοις· ὥστε παν-
 τελῶς ἀνεξήγητον εἶναι τῶν ἐνηργημένων τὴν πολυ-
 τεχνίαν.

10

79 Τὰς δὲ χρυσᾶς φιάλας διέτόρρευσαν στεφάνοις ἀμ-
 πέλου κατὰ μέσον, περὶ δὲ τὰ χεῖλη κισσοῦ τε καὶ
 μυρσίνης ἐτι· δ' ἐλαίας ἀνέπλεξαν στέφανον ἔκτυπον,
 πολυτελεῖς ἐνιέντες λίθους· καὶ τὰς λοιπὰς δὲ τορείας
 διηλλαγμένως ἐπετέλεσαν, ἅπαντα φιλοτιμηθέντες εἰς 15
 80 ὑπεροχὴν δόξης τοῦ βασιλέως ποιῆσαι. καθόλου γὰρ
 οὗτ' ἐν τοῖς βασιλικοῖς ὑπῆρχε ῥισκοφυλακίαις τοι-
 αύτη κατασκευὴ τῇ πολυτελείᾳ καὶ τεχνουργίᾳ οὗτ' ἐν
 τινι ἄλλῳ· πρόνοιαν γὰρ οὐ μικρὰν ἐποιεῖτο ὁ βασι-
 81 λεὺς φιλόδοξον εἰς τὰ καλῶς ἔχοντα. πολλάκις γὰρ 20
 τὸν δημόσιον χρηματισμὸν παρίει, τοῖς δὲ τεχνίταις
 παρήδρευνε· ἐπιμελῶς, ἵνα καθηκόντως τῷ τόπῳ συν-
 τελέσωσιν, εἰς ὃν ἀπεστέλλετο τὰ τῶν ἔργων. διὸ
 πάντα σεμνῶς ἐγγράφει καὶ καταξίως τοῦ τε ἀποστέλ-
 λοντος βασιλέως καὶ τοῦ προσιατοῦντος ἀρχιερέως τοῦ 25
 82 τόπου. καὶ γὰρ τὸ τῶν λίθων πλῆθος ἄφθονον — καὶ

6 προσβλέψεται· L || 6. 7 θέσιν — ἂν τις om. L || 7 ἐστήκη
 scripsi: ἐστήκε codd. || 14 ἐνιέντες LP: ἐνέτες MVA | το-
 ρείας· LA: πορείας· MVP || 15 διηλλαγμένως LA (Vat. 1746 et
 1668): διηλαγμένως P, διηλαγμένας MV (alterum λ add. M²) ||
 17 ὑπῆρχεν VPA || 19 ἐποίει VPA || 21 παρίει ML (Vat.
 1668): παρήει VPA

μεγάλοι τοῖς μεγέθεσιν —, οὐκ ἔλαττον πεντακισχι-
λίων, καὶ ταῖς τέχναις κρατιστεύοντα πάντα, ὥστε
πενταπλασίως τοῦ χρυσοῦ τιμιωτέραν εἶναι τὴν τῶν
λίθων ὁδοῖν καὶ τὴν τῶν τεχνῶν ἐνέργειαν.

- 5 Ἰσολαμβάνων οὖν καὶ τούτων τὴν ἀναγραφὴν 83
ἀναγκαίαν εἶναι δεδήλωκά σοι. τὰ δ' ἐξῆς περιέχει
τὴν πρὸς τὸν Ἐλεάζαρον ὁδὸν ἡμῖν γενομένην τὴν
δὲ θέσιν τῆς ὅλης χώρας πρῶτον δηλώσω. ὥς γὰρ
παρεγενήθημεν ἐπὶ τοῦ * * * καὶ τόπου, ἐθεωροῦμεν
10 τὴν πόλιν μέσσην κειμένην τῆς ὅλης Ἰουδαίας ἐπ' ἔθρους
ὑψηλὴν ἔχοντος τὴν ἀνάστασιν. ἐπὶ δὲ τῆς κορυφῆς 84
κατεσκεύαστο τὸ ἱερὸν ἔκπρεπῶς ἔχον καὶ οἱ περι-
βάλοι τρεῖς, ὑπὲρ ἑβδομήκοντα δὲ πήχεις τῷ μεγέθει,
καὶ τὸ πλάτος ἀκόλουθον καὶ τὸ μῆκος τῆς κατὰ τὸν
15 οἶκον διασκευῆς ὑπῆρχε, μεγαλομερεία καὶ χορηγία
κατὰ πάντα ὑπερβαλλούσῃ διωκοδομημένων ἀπάντων.
καὶ τοῦ θυρώματος δὲ καὶ τῶν περὶ αὐτὸ συνδέσμων 85
κατὰ τὰς φλιας καὶ τῆς τῶν ὑπερθύρων ἀσφαλείας
ἐκδηλος ἦν ἡ τῶν χρημάτων γερονυία ἀφειδῆς δαπάνη.
20 τοῦ τε καταπετάσματος ἢ διατύπωσις θυρώσει κατὰ 86

1 μεγάλοις VP || 2 κρατιστεῦον τὰ LA, κρατιστεύον τὰ V ||
8 δηλώσω M (tum ras. 1. litt.), L: δηλώσον VP, δηλώσαι A ||
9 ἐπὶ τοὺς τόπους (sic Schard) vel ἐπὶ τούτους τοὺς τόπους
conl. Kuiper, ἐπὶ τοὺς Ἰουδαίων τόπους Mend. | post τοῦ
(τού A) et ante καὶ spatium 8. litt. L, 4. litt. A (Vat. 746 et
1668, ceteri τοῦ καὶ) | τόπους MVP || 10 τῆς ὅλης Ἰουδαίας
om. M Schard (secl. Kuiper, Mend.) | Ἰουδαίας Schmidt: Ἰου-
δαίων codd. || 11 ἀνάστασιν V, prius M || 12 ἐκπρεπῶς L ||
15 μεγαλομοιρία codd. || 16 ὑπερβαλλούσῃ Schmidt: περιβαλ-
λούσῃ L, e corr. M, περιβαλούσῃ ceteri (ὑπερβαλούσῃ Vat. 746) ||
17 prius καὶ] καὶ Schmidt (probat Mend.) || 20 θυρώσει LA
(cf. Ind. s. nomina): θυρώσει sine acc. VP(?), θύρωσι M, θυ-
ρῶσι Schmidt, θυρώμασι Anon. Oxon.

5 ss. cf. pauca, quae ex Hecataei urbis templique descrip-
tione excerptis Ios. C. Apion. I § 196—199.

πᾶν ὁμοιοτάτη ὑπῆρχε· καὶ μάλιστα διὰ τὴν τοῦ πνεύ-
 ματος ὑποδρομὴν ἀδιάλειπτον κίνησιν λαμβανούσης
 τῆς διυφῆς, διὰ τὸ ἀπ' ἐδάφους γινομένης τῆς ὑπο-
 δρομῆς κατὰ τὴν κόλπωσιν μέχρι τῆς ἄνω διατάσεως,
 ἡδεῖάν τινα καὶ δυσαπάλλακτον τὴν θεωρίαν ἔχοντας 5
 87 τοῦ πράγματος. ἥ τε τοῦ θυσιαστηρίου κατασκευὴ
 συμμετρως ἔχουσιν πρὸς τὸν τόπον καὶ τὰ θύματα
 <τὰ> διὰ τοῦ πυρὸς ἐξαναλούμενα τὴν διοικοδομὴν
 εἶχε, τῆς δ' ἀναβάσεως τῆς πρὸς αὐτό, πρὸς τὴν εὐ-
 κοσμίαν ἔχοντας τοῦ τόπου καθηκόντως τὸ κλίμα τῶν 10
 λειτουργούντων ἱερέων κεκαλυμμένων μέχρι τῶν σφυ-
 88 ρῶν βυσσίνοις χιτῶσιν. ὁ δὲ οἶκος βλέπει πρὸς ἔω,
 τὰ δ' ὀπίσθια αὐτοῦ πρὸς ἐσπέραν· τὸ δὲ πᾶν ἔδαφος
 λιθόστρωτον καθέστηκε καὶ κλίματα πρὸς τοὺς καθή-
 κοντας τόπους ἔχει τῆς τῶν ὑδάτων ἐπιφορᾶς ἔνεκεν, 15
 ἣ γίνεται διὰ τὴν σμῆξιν τῶν ἀπὸ τῶν θυσιῶν αἱμά-
 των· πολλὰ γὰρ μυριάδες κτηνῶν προσάγονται κατὰ
 89 τὰς τῶν ἐορτῶν ἡμέρας. ὕδατος δὲ ἀνέκλειπτός ἐστι

3 διὰ τὸ secl. Cohn | τὸ] τῆς conl. et alt. τῆς secl. Kuiper |
 γενομ. v, γινόμενον conl. Mend., γίνεσθαι τὴν ὑποδρομὴν conicio |
 ἀπὸ L || 5 ἔχειν, tum ras. 3 litt. L, παρέχοντας Kuiper || 6 κατα-
 σκευὴ in mg. add. L || 7 συμμετρως Mend. (v. § 105): σύμ-
 μετρον codd. | ἔχουσιν Schmidt: ἔχουσα codd. (om. Vat. 1668) ||
 8 τὰ add. Mend. | τοῦ om. M || 9 δ'] τε Schmidt, sed gra-
 vior corruptela statuenda vid. || 10 ἔχον τοῦ τε Kuiper ||
 11 λειτουργούντων Mend.: λειτουργῶν τῶν codd. || 12 ἀπο-
 βλέπει πρὸς ἡὼ Eus. || 15 ἐπιφορᾶς Eus. || 16 σμῆξιν LVP ||
 18 ἀνέκλειπος MLA Eus.: ἀνέκληπτος VP, ἀνεπλήπιτος Schmidt,
 sed v. § 185

12 — 27, 9 Eus. Praep. ev. IX 38: Περὶ δὲ τῶν ἐν τῇ Ἱε-
 ρουσαλὴμ ὑδάτων καὶ ὁ Ἀρισταῖος ἐν τῷ γραφέντι αὐτῷ βιβλίῳ
 περὶ τῆς ἐρμηνείας τοῦ τῶν Ἰουδαίων νόμου ταῦτα ἱστορεῖ (haec
 i, pro eis g tantummodo Ἀρισταῖον περὶ τῶν ἐν Ἱερουσαλὴμ ὑδά-
 των)· ὁ δὲ οἶκος — ἀπάντων. desunt haec in b. || 18 ss. de
 aquarum copia cf. Timocharem apud Eus. IX 35.

σύστασις, ὥς ἂν καὶ πηγῆς ἔσωθεν πολυρρύτου φυσι-
 κῶς ἐπιρρεούσης, ἔτι δὲ θαυμασίων καὶ ἀδιηγήτων
 ὑποδοχείων ὑπαρχόντων ὑπὸ γῆν, καθὼς ἀπέφαινον
 πέντε σταδίων κυκλόθεν τῆς κατὰ τὸ ἱερὸν καταβολῆς
 5 καὶ ἐκάστου τούτων σύριγγας ἀναρίθμους, καθ' ἑκα-
 στον μέρος ἑαυτὰ συναπτόντων τῶν ρευμάτων· καὶ 90
 πάντα ταῦτα μεμολιβῶσθαι κατ' ἐδάφους καὶ τῶν τοί-
 χων, ἐπὶ δὲ τούτων κεχύσθαι πολὺ τι πλῆθος κονιά-
 σεως, ἐνεργῶς γεγεννημένων ἀπάντων· εἶναι δὲ πυκνὰ
 10 τὰ στόματα πρὸς τὴν βάσιν ἀοράτως ἔχοντα τοῖς πᾶσι
 πλὴν αὐτοῖς οἷς ἐστὶν ἡ λειτουργία, ὥς ῥοπῇ καὶ νεύ-
 ματι πάντα καθαρῖζεσθαι τὰ συναγόμενα παμπληθῇ
 τῶν θυμάτων αἵματα. πεπεισμένος δὲ καὶ αὐτὸς τὴν 91
 τῶν ὑποδοχείων κατασκευὴν δηλώσω, καθὼς ἐπιστῶθην·
 15 προήγαγον γὰρ πλεον σταδίων τεσσάρων ἐκ τῆς πό-
 λεως, καὶ πρὸς τινα τόπον ἐκέλευσαν κατακύνψαντα
 συνακοῦσαι τοῦ γινομένου ψόφου τῆς ἀπαντήσεως τῶν
 ὑδάτων· ὥστε συμφανές μοι γεγενῆσθαι τὸ μέγεθος τῶν
 ἀγγείων, καθὼς δεδήλωται.
 20 Τῶν δὲ ἱερέων ἡ λειτουργία κατὰ πᾶν ἀνυπέρ- 92

3 ἐπέφαινον Eus. || 5 ἐκάστου codd.: ἐκ Eus. | ἔχοντος
 male add. Schmidt, post ἀπέφαινον interpungens || 6 ἑαυτὰ M
 (s eraso): ἑαυτὰς ceteri ig | ρευμάτων Eus.: ρυμάτων codd.
 (corr. in ὁ//μάτων M) || 7 ταῦτα πάντα Eus. | μεμολιβῶσθαι
 e corr. M, Eus.: μεμολιβοῦσθαι ceteri | ἔδαφος g || 7. 8 τῶν
 τοίχων i: τοὺς τοίχους g, τοῦ τοίχου codd. (tum ras. 1 litt. M) ||
 8 κεχύσθαι post πλῆθος transp. A | τι om. Eus. || 8. 9 κονιά-
 σεως g: κονίας ἕως i codd. || 11 ῥοπῇ L² || 11. 12 ρεύματι
 Par. 128, πνεύματι Schard. ne quid mutes, v. Ind. s. ῥοπή ||
 12 παμπληθεῖ A || 13 πεπεισμένος et αὐτὸς e corr. M, v:
 πεπεισμένοις et αὐτοῖς codd., πεπυσμένος coni. Wil. || 16 ἐκέ-
 λευσαν Schmidt: ἐκέλευσεν VP, ἐκέλευσε MLA, ἐκέλευσέ τις
 Schard || 19 ἐγγείων coni. Diels

20 ss. cf. Hecataeum apud Ios. § 199 et apud Diod. XL 3, 4.

- βλητός ἐστι τῇ ῥώμῃ καὶ τῇ τῆς εὐκοσμίας καὶ σιγῆς
 δαδάσει· πάντες γὰρ αὐτοκελεύστως διαπονοῦσι πολλῆς
 γινομένης κακοπαθείας, καὶ ἕκαστῳ τὸ διατεταγμένον
 μέλει· καὶ ἀδιαλείπτως ὑπηρετοῦσιν, οἱ μὲν τὴν ξυ-
 λείαν, οἱ δὲ ἔλαιον, οἱ δὲ σεμίδαλιν, οἱ δὲ τὰ τῶν
 ἄρωμάτων, ἕτεροι τὰ τῆς σαρκὸς ὀλοκαυτοῦντες, ἰσχύι
 93 διαφερόντως συγχρῶμενοι· διαλαβόντες γὰρ ἀμφοτέ-
 ραις τῶν μόσχων τὰ σκέλη, πλεον ὄντα ταλάντων δύο
 σχεδὸν ἕκαστου, ἀναρρίπτουσιν ἑκατέραις θανμασίως
 εἰς ὕψος ἱκανὸν καὶ οὐχ ἁμαρτάνουσι τῆς ἐπιθέσεως. 10
 ὁμοίως δὲ καὶ τὰ τῶν προβάτων ἔτι δ' αἰγῶν τοῖς
 βάρεσι καὶ πιμελῇ θανμασίως ἔχει· κατὰ πᾶν γὰρ
 ἐκλεγομένων οἷς ἐπιμελές ἐστὶν ἀμώμητα καὶ τῇ παχύ-
 94 τητι διαφέροντα τὸ προειρημένον ἐπιτελεῖται. πρὸς
 δὲ τὴν ἀνάπαυσιν τόπος αὐτοῖς ἐστὶν ἀποτεταγμένος, 15
 οὗ καθίζουσιν διαναπαυόμενοι· τοῦτου δὲ γινομένου
 τῶν διαλελοιπῶτων ἐγείρονται πρόθυμοι, οὐδένος ἐπι-
 95 τάσσοντος τὰ τῆς λειτουργίας· ἥ τε πᾶσα σιγὴ καθέ-
 στηκεν, ὥστε ὑπολαμβάνειν, μῆθένα ἄνθρωπον ἐν τῷ
 τόπῳ παρῆναι, πρὸς τοὺς ἑπτακόσιους παρόντων τῶν
 λειτουργῶν — καὶ τῶν προσαγόντων δὲ τὰ θύματα
 πολὺ τι πληθὺς —, ἀλλὰ φόβῳ καὶ καταξίως μεγάλης
 θειότητος ἅπαντ' ἐπιτελεῖται.
- 96 Μεγάλην δὲ ἐκπληξιν ἡμῖν παρέσχευ, ὥς ἐθεασά-

4 μέλλει VP, prius M | ἀδιαλήπτως VP || 7-8 ἀμφοτέρως
 VP || 8 πλείων L | ὄντος conl. Schmidt, an ἔλκοντος? | τα-
 λάντου M | δύο om. M || 9 ἑκατέρως-P || 10 εἰς L: om. ce-
 teri || 12 βάρεσι ML: βαρεῖσι ceteri || 17 διαλελοιπόντων A.
 ne expectes e.g. τινὸς διαλελοιπότης (χρόνον), v. Ind. || -18 τε]
 γε Diels (ἡ δὲ Cohn), qui cum Schmidtio σιγὴ scribit || 19 ὥστε
 ὑπολαμβάνειν Schmidt: ὡς τύπον λαμβάνειν codd. | μῆθ' ἐνα
 codd.

μεθα, τὸν Ἑλεάζαρον, ἐν τῇ λειτουργίᾳ, τὰ τε τοῦ
 στολισμοῦ καὶ τῆς δόξης, ἣ συνίσταται διὰ τὴν ἐν-
 δυσιν, οὗ φορεῖ, χιτῶνος καὶ τῶν περὶ αὐτὸν λίθων·
 χρυσοῖ, γὰρ, κώδωνες περὶ τὸν ποδῆσιν εἰσὶν αὐτοῦ,
 5 μέλους ἥχον ἀνιέντες, ἰδιάζοντα, παρ' ἑκάτερον δὲ τού-
 των ἄνθεσι πεποικιλμένοι ὀρίσκοι, τῇ χροῇ θαυμασίως
 ἔχοντες, κατέζωσται δὲ διαφόρῳ ζώνῃ διαπρεπεῖ, δι- 97
 φασμένη καλλίστοις χρώμασι. ἐπὶ δὲ τοῦ στήθους·
 φορεῖ τὸ λεγόμενον λογεῖον, ἐν ᾧ συνεσφιγμένοι λί-
 10 θοι, δεκαδύο, διαλλάσσοντες τοῖς γένεσι, χρυσῷ κεκολ-
 λημένοι, τὰ τῶν φυλάρχων ὀνόματα κατὰ τὴν, ἐξ ἀρχῆς
 διάταξιν, γενηθεῖσαν, ἀπαντάζοντες ἕκαστος ἀνεξήγητον
 τῆς ἰδιότητος τὴν φυσικὴν χροάν, ἐπὶ δὲ τῆς κε- 98
 φαλῆς ἔχει τὴν λεγομένην κίδαριν, ἐπὶ δὲ ταύτης τὴν
 15 ἀμίμητον μίτραν, τὸ καθηγιασμένον, βασιλῆιον ἔκτυ-
 πουν ἐπὶ πετάλῳ χρυσῷ, γράμμασιν, ἀγίοις τὸ ὄνομα
 τοῦ θεοῦ, κατὰ μέσον τῶν ὀφρύων, δόξης πεπληρω-
 μένον, * * * ὁ κριθεὶς ἄξιος τούτων, ἐν ταῖς λειτουρ-
 γίαις. ἣ δὲ συμφάνεια τούτῳ ἐμποιεῖ φόβον καὶ 99
 20 ταραχήν, ὥστε νομίζειν εἰς ἕτερον, ἐληλυθέναι, ἐκτὸς
 τοῦ κόσμου· καὶ διαβεβαιοῦμαι πάντα ἄνθρωπον, προσ-
 ελθόντα τῇ θεωρίᾳ τῶν προειρημένων, εἰς ἐκπλήξιν.

2 ἢ P(?): ἢ MVA, ἡς L || 5 ἕκαστον coni. Mend. || 5. 6 τοῦ-
 τον A' || 6 χροαῖ LP(?) || 7 κατέζωσται M' ut vid.: κατέζωστο
 ceteri | διπρεπεῖ VP || 7. 8 διφασμένοι A || 9 λογεῖον LM¹:
 λόγιον ceteri || 12 ἔχοντες add. Mend. post γενηθεῖσαν, sed
 v. Exod. 36, 21, 28, 23. || 13 χροαῖν L || 15 μίτραν VP,
 prius M || 15. 16 ἔκτυπον (sic) VP; ἔκτυπῶν M; ἔκτυπον <ἔχον>
 fort. praestat (cf. § 58) || 16 τὸ M; om. ceteri || 17 κατὰ τὸ
 μέσον L (v. Ind.) | δόξης L; δόξη ceteri || 18 ἐν τούτῳ τῷ
 σχήματι πρόεισιν e. gr. supplet Mend. || 19 ἐμφάνεια coniciebam,
 sed etiam hoc rarum vid., et cf. Ind. s. συμφανής. || 20 ἕτερον
 ἄστρον coni. Diels || 20. 21 ἐκτὸς τούτου κόσμου conicio (cf.
 Callinici ed. Bonn. p. 131^a) || 22 τῶν προειρημένων om. M.

ἥξειν καὶ θαυμασμὸν ἀδιήγητον, μετατραπέντα τῇ
διανοίᾳ διὰ τὴν περὶ ἕκαστον ἀγίαν κατασκευήν.

- 100 Πρὸς δὲ τὴν ἐπίγνωσιν ἀπάντων ἐπὶ τὴν παρακει-
μένην ἄκραν τῆς πόλεως ἀναβάντες ἐθεωροῦμεν, ἡ
κεῖται μὲν ἐν ὑψηλοτάτῳ τόπῳ, πύργοις ἐξησφαλι- 5
σμένη πλείοσι μέχρι κορυφῆς εὐμήκεσι λίθοις ἀνφοδο-
μημένων αὐτῶν, ὥς μεταλαμβάνομεν, πρὸς φυλακὴν τῶν
101 περὶ τὸ ἱερὸν τόπων — ἴν', ἐὰν ἐπίθεσις τις ἢ νεωτερι-
σμὸς ἢ πολεμίων ἔφοδος γένηται, μηθεὶς δύνηται ὁδὸν
εἰς τοὺς περιβόλους ποιήσασθαι τοὺς περὶ τὸν οἶκον, 10
ἐπικειμένων καὶ ὀξυβελῶν ἐπὶ τῶν πύργων τῆς ἄκρας
καὶ ὀργάνων ποικίλων καὶ τοῦ τόπου κατὰ κορυφὴν
102 ὄντος τῶν προειρημένων περιβόλων —, ὥσανει φυ-
λασσομένων τῶν πύργων ὑπὸ τῶν πιστοτάτων ἀνδρῶν
καὶ τῇ πατρίδι μεγάλας ἀποδείξεις δεδωκότων· οὔτινες 15
οὐκ εἶχον ἐξουσίαν ἐξιέναι τῆς ἄκρας, εἰ μὴ ταῖς ἐφο-
ταῖς, καὶ τοῦτο ἐκ μέρους· οὐδὲ εἰσοδεύειν εἰς οὐ-
103 δένα. μετὰ ἀκριβείας δὲ πολλῆς εἶχον, εἰ καὶ τις
ἐπιταγὴ γένοιτο διὰ τοῦ προκαθηγουμένου πρὸς θεω-
ρίαν εἰσδέξασθαι τινος· οἶον καὶ καθ' ἡμᾶς ἐγγέρονει· 20
μόλις γὰρ ἀνόπλους ὄντας ἡμᾶς δύο παρεδέξαντο πρὸς
104 τὸ κατανοῆσαι τὰ τῶν θυνσιῶν. ἔλεγον δὲ καὶ δι'
ὄρκων πεπιστώσθαι τὸ τοιοῦτον· τοὺς γὰρ πάντας
ὁμωμοκέναι, κατ' ἀνάγκην ἐπιτελουμένου θείως τοῦ

1 ἥκειν L | ἀνεκδιήγητον L, sed cf. p. 27, 2 || 3 δὲ
P(?)v: γὰρ ceteri || 7 μεταλαμβάνωσι L || 8 τις ἢ ἡ καὶ νεω-
τερισμός L || 9 μηθ' εἰς VP, prius M, μὴ θεὶς L, μὴ τις v |
δύνηται v (Vat. 1668): δύναται codd. || 14 πιστοτάτων VP ||
17 εἰς μέρος L || 19 προκαθημένον e corr. M || 20 δέξα-
σθαι M || 24 ἐπιτελουμένους Wil. servans τὸ πρᾶγμα, sed
Ind. aliud medii exemplum non praebet | τοῦ et 31, 1
πράγματος Schmidt et Anon. Oxon. (cf. § 39): τὸ et πρᾶγμα
codd.

κατὰ τὸν ὀρκισμὸν πράγματος, ὄντας πεντακοσίους μὴ
 παραδέξασθαι πλείον ἀνθρώπων πέντε κατὰ τὸ αὐτό·
 τοῦ γὰρ ἱεροῦ τὴν πᾶσαν εἶναι φυλακὴν τὴν ἄκραν,
 καὶ τὸν καταβαλλόμενον αὐτὴν [τὴν] πρὸς φυλακὴν
 5 τῶν εἰρημένων οὕτως ἡσφαλίσθαι.

Τῆς δὲ πόλεως ἐστὶ τὸ σχῆμα συμμέτρως ἔχον, 105
 οἷον τεσσαράκοντα σταδίῳ ὄντος τοῦ περιβόλου, καθ-
 ὅσον εἰκάσαι δυνατόν. ἔχει δὲ τὴν τῶν πύργων
 θέσιν θεατροειδῆ, καὶ φαινομένων διόδων τῶν ὑπο-
 10 κειμένων, τῶν δ' ἐπάνωθεν ἡθισμένων καὶ τὰς διὰ
 τούτων διεξόδους· ἀνάκλασιν γὰρ ἔχει τὰ τῶν τόπων,
 ὥς ἂν ἐπ' ὄρους τῆς πόλεως ὠκοδομημένης. εἰσὶ δὲ 106
 καὶ διαβάθραι πρὸς τὰς διόδους· οἱ μὲν γὰρ μετέωροι
 τὴν ὁδεῖαν, οἱ δ' ὑπ' αὐτάς ποιοῦνται, καὶ μάλιστα
 15 διεστηκυίας τῆς ὁδείας, διὰ τοὺς ἐν ταῖς ἀγνεύαις ὄν-
 τας, ὅπως μηδενὸς θιγγάνωσιν ὧν οὐ δέον ἐστίν.
 οὐκ ἀλόγως δὲ τὴν πόλιν συμμετρίᾳ καθηκούσῃ κατε- 107
 σκεύασαν οἱ πρῶτοι, σοφῶς δὲ ἐπινοήσαντες. τῆς γὰρ
 χώρας πολλῆς οὔσης καὶ καλῆς καὶ τινων μὲν πεδινῶν,
 20 τῶν κατὰ τὴν Σαμαρεῖτιν λεγομένην καὶ τῶν συν-

1 ὀρκισμὸν Mend.: ὀρισμὸν codd. || 2 ταυτό L || 4 τὴν
 secl. Schmidt | πρὸς φυλακὴν Schmidt (cf. § 100): προφυλακὴν
 codd. || 5 ἡσφαλίσθαι M¹VP || 6 σχῆμα Schmidt: χῶμα M^A,
 χύμα LV, χυμα P || 9 καὶ] μὴ Wil., quod certum vid. || 10 εἰ-
 θισμένων L, εἰθισμένων (sic) M, ἡνιγμένων conl. Wil., ἐσι-
 σμένων κατὰ τὰς Diels || 11 ἀνάκλασιν conl. Diels || 15 διε-
 στηκυίας e corr. M: διεστηκότας ceteri (prius M) | τῆς] τὰς
 A || 18 ἐπινοήσαντες] hic incipit textus B || 19 τινων] πολ-
 λων M. hic pergit C (cf. ad p. 19, 9) | πεδινῶν μὲν transp.
 B | πεδινῶν M¹VP || 20 σαμαρεῖτιν M¹VP | λεγομένην
 Mend.: λεγομένων codd.

6 ss. cf. Hecataeum apud Ios. C. Apion. I 194 ss. || 17 —
 33, 2 cf. Aristot. Ἀθην. πολ. c. 16.

ἀπτόντων· τῇ τῶν Ἰδουμαίων χώρα, τινῶν δὲ ὄρεινῶν,
 τῶν πρὸς *·*·* τὴν γεωργίαν, καὶ τὴν ἐπιμέλειαν τῆς
 γῆς γίνεσθαι συνεχῶς, ἵνα καὶ διὰ τοῦτο οὗτοι τὴν
 εὐκαρπλίαν ἔχωσιν· οὗ καὶ γινομένου γεωργεῖται πάντα
 μετὰ θαυσιλείας πολλῆς ἐν πάσῃ τῇ προειρημένῃ χώρᾳ, 5
 108 τῶν δὲ πόλεων ὅσαι μέγεθος ἔχουσι καὶ τὴν ἀκόλου-
 θον εὐδαιμονίαν, ταύταις συμβέβηκεν εὐανδρεῖν, ἀμε-
 λείσθαι δὲ τῆς χώρας, πάντων ἐπὶ τὸ κατὰ ψυχὴν
 ἱλαροῦσθαι νενευκότων, καὶ τῇ κατασκευῇ πάντας ἀν-
 109 θρώπους ἐπὶ τὰς ἡδονὰς εὐκαταφόρους εἶναι. τοῦτο 10
 δὲ ἐγίνετο περὶ τὴν Ἀλεξάνδρειαν ὑπερβάλλουσιν πά-
 σας τῷ μεγέθει καὶ εὐδαιμονίᾳ τὰς πόλεις· οἱ γὰρ
 ἀπὸ τῆς χώρας εἰς αὐτὴν ἐπιξενούμενοι καταμένοντες
 110 ἐφ' ἱκανὸν εἰς ἐλάττωσιν ἦγον τὰ τῆς ἐργασίας· ὅθεν
 ὁ βασιλεὺς, ἵνα μὴ καταμένωσι, προσέταξε μὴ πλέον 15
 εἴκοσιν ἡμερῶν παρεπιδημεῖν· καὶ τοῖς ἐπὶ τῶν χρεῶν
 ὁμοίως δι' ἐγγράπτων διαστολὰς ἔδωκεν, ἐὰν ἀναγκαῖον.
 111 ἦ, κατακαλέσαι, διακρίνειν ἐν ἡμέραις πάντες· πρὸ
 πολλοῦ δὲ ποιούμενος καὶ χρηματιστὰς καὶ τοὺς τού-
 τῳ ὑπηρέτας ἐπέταξε κατὰ νομούς, ὅπως μὴ πορισμὸν 20
 λαμβάνοντες οἱ γεωργοὶ καὶ προστάται τῆς πόλεως

2 τῶν] χρὴ τὰ Mend., sed recte Wil. lacunam per duplex
 πρὸς natam statuit, ut e. gr. suppleam μέσσην τὴν χώραν (fort.
 add. τόπων, ut οὔτοι habeat quo referatur) χρὴ τὰ πρὸς || 3 καὶ
 om. B : | οὔτοι διὰ τοῦτο transp. Schmidt | an τούτου? ||
 4 γενομένου M || 4. 5 πάντα μετὰ Mend.: μὲν πάντα codd. ||
 8 τῆς] τὰς M²B, fort. recte || 9 καὶ] καὶ τῶ vel διὰ τὸ conl.
 Schmidt, καὶ <γὰρ εἰκὸς ἐστὶ> Diels (cf. § 223) || 11 περὶ] ἐπὶ
 M : | ὑπερβάλλουσα VPC || 13 ἀποξενούμενοι VPAC || 16 εἴ-
 κοσι VP || 18 πρὸ] περὶ conl. Mend. (v. § 1) || 20 νομούς
 Letronne, Journal des savants 1828 p. 104: νόμους codd.

ἐλαττωσι τὰ ταμειᾶ, λέγω δὲ τὰ τῆς γεωργίας πρόσ-
 φορα. παρεξέβημεν δὲ ταῦτα διὰ τὸ καλῶς ἡμῖν τὸν 112
 Ἑλεάζαρον ὑποδειχέναι τὰ προειρημένα. μεγάλη γὰρ
 ἐστὶν ἡ τῶν γεωργουμένων φιλοπονία. καὶ γὰρ ἐλατ-
 5 κοῖς πλήθεισι σύνδενδρός ἐστι καὶ σιτικοῖς καρποῖς
 αὐτῶν ἡ χώρα καὶ ὁσπρίοις ἔτι δὲ ἀμπέλῳ καὶ μέλιτι
 πολλῷ — τὰ μὲν τῶν ἄλλων ἀκροδρῶν καὶ φοινίκων
 οὐδ' ἀριθμεῖται παρ' αὐτοῖς —, κτήνῃ τε πολλὰ παμ-
 μιγῇ καὶ δαψιλῇ ἡ τούτων νομή· διὸ καλῶς ἐβλεψαν, 113
 10 ὅτι πολυανθρωπίας οἱ τόποι προσδέονται, καὶ τὴν
 κατασκευὴν τῆς πόλεως καὶ τῶν κωμῶν ἔθεντο κατὰ
 λόγον. πολὺ δὲ πλῆθος καὶ τῶν ἀρωμάτων καὶ λί- 114
 θων πολυτελῶν καὶ χρυσοῦ παρακομίζεται διὰ τῶν
 Ἀράβων εἰς τὸν τόπον. ἐργάσιμος γὰρ καὶ πρὸς τὴν
 15 ἐμπορίαν ἐστὶν ἡ χώρα κατεσκευασμένη καὶ πολύτεχνος
 ἡ πόλις, οὐ σπανίζει δὲ οὐδὲν τῶν διακομιζομένων
 διὰ τῆς θαλάσσης. ἔχει γὰρ καὶ λιμένας εὐκαίρους 115
 χορηγοῦντας τὸν τε κατὰ τὴν Ἀσκάλωνα καὶ Ἰόππην
 καὶ Γάζαν, ὁμοίως δὲ καὶ Πτολεμαῖδα τὴν ὑπὸ τοῦ
 20 βασιλέως ἐκτισμένην· μέση δὲ κεῖται πρὸς τοὺς προειρη-
 μένους τόπους, οὐκ ἀπέχουσα τούτων πολὺ. ἔχει δὲ

1 τὰ] τὰς V, τὰς et προσφοράς (vel ἀποφοράς) conicio ||
 4. 5 ἐλαττωσι MC: ἐν λαϊκοῖς LVP, ἐν ἐλαϊκοῖς BA || 6 αὐ-
 τῶν om. LB, fort. recte || 7 μὲν <γὰρ> Wil. || 8 τε LBA:
 τὰ ceteri || 10 δέονται VPAC || 15 ἐμπορίαν M¹VPC | ἐστὶν
 ἡ χώρα κατεσκευασμένη MLB: ἐστὶ κατεσκευασμένη ἡ χώρα VPAC ||
 16 post πόλις add. ἐστὶν B || 18 τὸν M²: τῶν ceteri, τὰ v,
 τοὺς coniciebam || 19 alt. καὶ om. v | τοῦ om. B || 20 κατε-
 σκευασμένην B || 20. 21 εἰρημένους L

- πάντα δαφυλῇ κάθυγρος οὔσα πάντοθεν ἡ χώρα καὶ
 116 μεγάλην ἀσφάλειαν ἔχουσα. περιρρεῖ δ' αὐτὴν ὁ λεγόμενος Ἰορδάνης ποταμὸς αἰέροντες — οὐκ ἔλαττον ἔξα-
 κισχιλίων μυριάδων ἀρουρῶν κατὰ τὸ ἀρχαῖον οὔσης·
 μετέπειτα δὲ οἱ γειτνιῶντες ὑπέβησαν αὐτῆς, ἑξήκοντα 5
 μυριάδες ἀνδρῶν ἐγκληροὶ καθειστήκεισαν ἑκατοντά-
 ρουροι —· πληρούμενος δὲ ὁ ποταμὸς, καθὼς ὁ Νεῖ-
 λος, ἐν ταῖς πρὸς τὸν θερισμὸν ἡμέραις πολλὴν ἀρ-
 117 δεύει τῆς γῆς· ὅς εἰς ἕτερον ποταμὸν ἐμβάλλει τὸ
 ρεῦμα κατὰ τὴν Πτολεμαίων χώραν, οὗτος δὲ ἔξεισιν 10
 εἰς θάλασσαν. ἄλλοι δὲ χεῖμαρροι λεγόμενοι κατίασι,
 περιλαμβάνοντες τὰ πρὸς τὴν Γάζαν μέρη καὶ τὴν
 118 Ἀζωτίων χώραν. περιέχεται δὲ ἀσφαλείαις αὐτοφυέσι,
 δυσεῖσβολος οὔσα καὶ πλήθει ἀπραγμάτευτος διὰ
 τὸ στενὰς εἶναι τὰς παρόδους, κρημνῶν παρακειμένων 15
 καὶ φαράγγων βαθέων, ἔτι δὲ τραχείας οὔσης πάσης
 τῆς περιεχούσης πᾶσαν τὴν χώραν ὀρεινῆς.
 119 Ἐλέγετο δὲ καὶ ἐκ τῶν παρακειμένων ὁρέων τῆς
 Ἀραβίας μέταλλα χαλκοῦ καὶ σιδήρου συνίστασθαι
 πρότερον. ἐκλέλειπται δὲ ταῦτα, καθ' ὃν ἐπεκράτησαν 20
 Πέρσαι χρόνον, τῶν τότε προστατούντων ποιησαμένων

1 post δαφυλῇ add. καὶ B | κάθυγρος LAC: καθύγματος MBVP || 3 αἰέροντες prius M, VPC || 4 οὔσαν Struve et Anon. Oxon. || 5 <ὡς> οἱ conicio (ὡς, om. οἱ, Schmidt) | ὑπέβησαν MB: ἐπέβησαν ceteri || 6 μυριάδων L | καθειστήκεισαν VP || 6. 7 ἑκατοντάρουροι Mahaffy (Class. Review VIII 349): ἑκατονταρούροις codd., <ἑκαστος> ἑκατοντάρουρος conij. Struve || 9 ἐμβάλλει LBVP: ἐκβάλλει MAC || 10 Πτολεμαίων conicio || 13 ἀσφαλείαις e corr. M²: ἀσφαλῶς LB, ἀσφαλῆς ceteri (M¹) || 15 περικειμένων conij. Diels (cf. § 139). παρακ. fort. ex lin. 18 invasit || 17 πᾶσαν om. M || 19 μέταλλα B, μέταλα MV, μετὰ P | χαλκᾶ καὶ σιδηρᾶ M || 21 οἱ Πέρσαι P | χρόνον Πέρσαι M

διαβολήν, ὡς ἄχρηστος ἢ κατεργασία γίνεται καὶ πολυ-
δάπανος, ὅπως μὴ διὰ τὴν μεταλλείαν τῶν εἰρημένων 120
συμβῇ καὶ τὴν χώραν καταφθείρεσθαι καὶ σχεδὸν διὰ
τὴν ἐκείνων δυναστείαν ἀλλοτριωθῆναι, παρέρουσιν
5 λαβόντων εἰς τοὺς τόπους εἰσόδου διὰ τὸ τὴν δια-
βολὴν γεγονέναι ταύτην. ὅσον οὖν καὶ περὶ τούτων
ἔδει, κεφαλαιωδῶς σεσήμαγκά σοι, ὦ Φιλόκρατες ἀδελφέ·
τὰ δὲ τῆς ἐρμηνείας ἐπομένως δηλώσωμεν.

Ἐπιλέξας γὰρ τοὺς ἀρίστους ἄνδρας καὶ παιδεία 121
10 διαφέροντας, ἅτε δὴ γονέων τετευχότας ἐνδόξων, οἵ-
τινες οὐ μόνον τὴν τῶν Ἰουδαϊκῶν γραμμάτων ἔξιν
περιεποίησαν ἑαυτοῖς, ἀλλὰ καὶ τῆς τῶν Ἑλληνικῶν
ἐφρόντισαν οὐ παρέρως κατασκευῆς· διὸ καὶ πρὸς 122
τὰς πρεσβείας εὐθεται καθεστήκεισαν καὶ τοῦτ' ἐπε-
15 τέλουν ὅτε δέοι, καὶ πρὸς τὰς ὁμιλίας καὶ τὰς ἐπερω-
τήσεις τὰς διὰ τοῦ νόμου μεγάλην εὐφυΐαν εἶχον, τὸ
μέσον ἐξηλωκότες κατάστημα — τοῦτο γὰρ κάλλιστόν
ἐστίν —, ἀποτεθειμένοι τὸ τραχὺ καὶ βάρβαρον τῆς
διανοίας, ὁμοίως δὲ καὶ τὸ κατοίεσθαι καὶ νομίζειν
20 ὑπερφρονεῖν ἑτέρους ὑπερβεβηκότες, τὴν δ' ὁμιλίαν
καὶ τὸ συνακούειν καὶ πρὸς ἕκαστον ἀποκρίνεσθαι
δεόντως παραδεγμένοι, καὶ πάντες ταῦτα συντη-
ροῦντες καὶ μᾶλλον ἐν τούτοις βουλόμενοι ὑπερφέρειν
ἕτερος ἑτέρου, καὶ τοῦ καθηγουμένου πάντες ἄξιοι καὶ
25 τῆς περὶ αὐτὸν ἀρετῆς. νοῆσαι δ' ἦν, ὡς ἠγάπησαν 123

2 προειρημένων V || 5 διὰ τοῦτο vel διὸ Wil. || 6 τοι-
αύτην M || 7 κεφαλαιωδῶς om. B || 8 δηλώσωμεν MV
9 γάρ] οὖν AC || 12 ἑαυτοῖς ML: αὐτοῖς B, αὐτοῖς VPAC ||
13 ἐφρόντισαν VP || 14 καθεστήκεισαν conicio (cf. § 116)
16 τὰς διὰ om. M, τὰς ἐκ e Paris. 129 Schmidt || 18 ἀποτε-
θειμένοι B || 22 παραδεγμένοι LB: παραδεδειγμένοι ceteri ||
22. 23 καὶ πάντες — βουλόμενοι om. M || 24 ἑτέρω MB(L¹?)

τὸν Ἑλεάζαρον δυσάποσπαστως ἔχοντες· καὶ ἐκεῖνος
 αὐτὸς χωρὶς καὶ τοῦ πρὸς τὸν βασιλέα γεγραφεῖναι
 περὶ τῆς ἀποκαταστάσεως αὐτῶν πολλὰ παρεκάλεσε τὸν
 Ἀνδρέαν καὶ ἡμᾶς, συναντιλαμβάνεσθαι παρακαλῶν,
 124 καθ' ὃ ἂν δυνώμεθα. καὶ ἡμῶν ἐπαγγελλομένων 5
 εὖ φροντίσειν περὶ τούτων ἔφη καὶ λίαν διαγωνιᾶν·
 εἰδέναι γάρ, ὅτι φιλάγαθος ὢν ὁ βασιλεὺς πάντων
 μέγιστον ἡγεῖται τὸ μεταπέμπεσθαι καθ' ὃν ἂν τόπον
 ὀνομασθῇ τις ἄνθρωπος διαφέρων ἀγωγῇ καὶ φρο-
 125 νήσει παρ' ἐτέρους. μετείληφα γὰρ καλῶς αὐτὸν λέ- 10
 γειν, ὅτι περὶ ἑαυτὸν ἔχων ἄνδρας δικαίους καὶ σώ-
 φρονας τὴν μεγίστην ἂν φυλακὴν τῆς βασιλείας ἔξειν,
 συμβουλευόντων παρησίᾳ πρὸς τὸ συμφέρον τῶν φί-
 λων· ὃ δὴ σύνεστι τοῖς ἀποστελλομένοις ὑπ' αὐτοῦ.
 126 καὶ δι' ὄρκων ἐπιστοῦτο, μὴ προῖεσθαι τοὺς ἀνθρώ- 15
 πους, εἴ τις ἐτέρα χρεία πρὸς τὰ κατ' ἰδίαν αὐτῷ
 κατεπέλγοι, πρὸς δὲ τὴν κοινὴν πᾶσι τοῖς πολίταις
 127 ἐπανόρθωσιν ἐξαποστέλλειν αὐτούς. τὸ γὰρ καλῶς
 ζῆν ἐν τῷ τὰ νόμιμα συντηρεῖν εἶναι, τοῦτο δ' ἐπι-
 τελεῖσθαι διὰ τῆς ἀκροάσεως πολλῷ μᾶλλον ἢ διὰ τῆς 20
 ἀναγνώσεως. προτιθέμενος οὖν ταῦτα καὶ τὰ τούτοις
 παραπλήσια φανερὸς ἦν τὴν διάθεσιν, ὅς ἦν πρὸς
 αὐτούς.

2 αὐτὸς scripsi: αὐτοὺς codd., αὐ conl. Mend. | καὶ om.
 B | γέγραπται P || 4 καὶ ἡμᾶς Mend.: ποιῆσαι codd. ||
 6 εὖ φροντίσειν Wil. (Mend.): ἀφροντίσειν codd., φροντίσειν
 Mend. | τούτου B || 7 φιλάνθρωπος L || 10 μετείληφέναι
 coniciebam || 11 ἑαυτὸν] αὐτὸν L || 12 ἔξει Schmidt, <δόξειεν>
 ἔξειν conl. Wil. || 14 ὅπ' ἐμοῦ conl. Wil. || 15 μὴ <ἂν>
 conl. Wil. || 16 αὐτῶν Diels || 17 κατεπέλγει B || 19 εἶναι
 om. M || 22 ὅς] οὐός conl. Mend. Wil.

"Αξιον δ' ἐπιμνησθῆναι <διὰ> βραχέων τῶν ὑπο- 128
 δειχθέντων ὑπ' αὐτοῦ πρὸς τὰ δι' ἡμῶν ἐπιζητηθέντα —
 νομίζειν γὰρ τοῖς πολλοῖς περιεργίαν ἔχειν τινὰ τῶν
 ἐν τῇ νομοθεσίᾳ περὶ τε τῶν βρωτῶν καὶ ποτῶν
 5 καὶ τῶν νομιζομένων ἀκαθάρτων εἶναι κνωδάλων —
 πυνθανομένων γὰρ ἡμῶν, διὰ τί μιᾶς καταβολῆς οὐ- 129
 σης τὰ μὲν ἀκάθαρτα νομίζεται πρὸς βρωσιν, τὰ δὲ
 καὶ πρὸς τὴν ἀφῆν — δεισιδαιμόνως γὰρ τὰ πλεῖστα
 τὴν νομοθεσίαν ἔχειν, ἐν δὲ τούτοις παντελῶς δεισι-
 10 δαιμόνως —, πρὸς ταῦτα οὕτως ἐνήρξατο·

‘Θεωρεῖς’, ἔφη, ‘τὰς ἀναστροφὰς καὶ τὰς ὁμιλίας, 130

1 διὰ add. in Eus. Vigerus || 1. 2 ἐπιδειχθέντων i ||
 2 τὰ δι' Eus.: δ' MLBVP, om. AC | ἐπιζητηθέντων MLB ||
 3 νομίζω Schmidt, recte ut vid. | τινὰ ἔχειν LB || 4 ante
 περὶ add. λέγω δὲ Eus., fort. recte, si addas τὰ | τῶν om.
 Eus. | βρωμάτων MLBVP || 5 καὶ om. LB || 8 δεισιδαί-
 μονος prius M, LBVP, e corr. A || 9 παντελῶς scripsi (v. Ind.):
 πάλιν πάνυ AC Schard, πάλιν ceteri Eus., παντάπασι con-
 Schmidt || 10 ἐνήρξατο πρὸς ταῦτα οὕτως bg || 11 θεωρεῖν bg

11 — 48, 6 Eus. Praep. ev. VIII 8, 56. 57: περὶ δὲ τῆς ἐν
 τοῖς ὑπ' αὐτοῦ τεθεῖσι νόμοις ἐπεσκιασμένης καὶ (ἐπ. καὶ om. bg)
 ἀλληγορικῆς θεωρίας πολλὰ ἔχων εἰπεῖν ἐπαρκεῖν (ἀπαρκεῖν i)
 ἡγοῦμαι τὰς Ἑλεάζαρον καὶ (καὶ — Ἑλεάζαρος om. b) Ἀριστοβού-
 λου διηγήσεις, ἀνδρῶν τὸ μὲν γένος (ἀνδρῶν — γένος om. g)
 Ἑβραίων ἀνέκαθεν, τὸν δὲ χρόνον κατὰ τοὺς Πτολεμαίων (Πτο-
 λεμαῖον ig, corr. Valck.) χρόνους διαπρεψάντων. ὧν ὁ Ἑλεάζαρος
 καὶ (ὁ?) τῷ τῆς ἀρχιερωσύνης ἀξιώματι τετιμημένος μικρῷ πρό-
 τερον ἡμῖν ἐδηλοῦτο, ὃς δὴ τοῖς παρὰ βασιλῆως ὡς αὐτὸν ἡκουσι
 πρεσβείας (πρέσβεσιν?) ἕνεκα τῆς τῶν Ἑβραίων λόγων εἰς (ἐπὶ i)
 τὴν Ἑλλάδα μεταβολῆς τὸν τρόπον ὑποτυπούμενος τῆς ἐν τοῖς
 ἱεροῖς νόμοις ἀλληγορουμένης ἰδέας τοιαύτην πεποίηται τοῦ (τὴν
 τοῦ g, τὴν b) λόγον τὴν (τὴν om. b) διδασκαλίαν (διάσκεψιν b):
 ἄξιον δὲ — φιλομάθειαν (9, 1—37). pergit: ταῦτα μὲν ὁ ἀρχιε-
 ρεὺς τοῖς ἡκουσιν ὡς αὐτὸν Ἑλλῆσι (πρέσβεσι?) περὶ τῆς ἀλληγο-
 ρουμένης ἐν τοῖς ἱεροῖς νόμοις ἰδέας διεστειλάτο ὡς ἂν μέλλουσι
 ταῖς ἐκδοθησομέναις περιτεύεσθαι τῶν γραφῶν ἐρμηνείαις. ||
 11 — 48, 6 ed. Hilgenfeld, *Barnabae epist.*² Lipsiae 1877 p. 99—
 105. similia aliquatenus, sed non ex ipso Aristea hausta prae-

- οἷον ἐνεργάζονται πρᾶγμα, διότι κακοῖς ὁμιλήσαντες
 διαστροφὰς ἐπιλαμβάνουσιν ἄνθρωποι καὶ ταλαλῶροι
 δι' ὅλου τοῦ ζῆν εἰσιν, ἐὰν δὲ σοφοῖς καὶ φρονύμοις
 συζῶσιν, ἐξ ἀγνοίας ἐπανορθώσεως εἰς τὸν βίον ἔτυχον.
 131 διαστειλάμενος οὖν τὰ τῆς εὐσεβείας καὶ δικαιοσύνης 5
 πρῶτον ὁ νομοθέτης ἡμῶν καὶ διδάξας ἕκαστα περὶ
 τούτων οὐκ ἀπαγορευτικῶς μόνον, ἀλλ' ἐνδεικτικῶς
 καὶ τὰς βλάβας προδηλώσας καὶ τὰς ὑπὸ θεοῦ γινο-
 132 μένας ἐπιπομπὰς τοῖς αἰτίοις — προὑπέδειξε γὰρ
 πρῶτον πάντων, ὅτι μόνος ὁ θεός ἐστι καὶ διὰ πάν- 10
 των ἡ δύναμις αὐτοῦ φανερὰ γίνεται πεπληρωμένου
 παντὸς τόπου τῆς δυναστείας, καὶ οὐθὲν αὐτὸν λαν-
 θάνει τῶν ἐπὶ γῆς γινομένων ὑπ' ἀνθρώπων κρυφίως,
 ἀλλ' ὅσα ποιεῖ τις αὐτῷ φανερὰ καθέστηκε, καὶ τὰ
 133 μέλλοντα γίνεσθαι — ταῦτ' οὖν ἐξεργαζόμενος ἀκριβῶς 15
 καὶ πρόδηλα θεὶς ἔδειξεν, ὅτι, κἂν ἐννοηθῇ τις κακίαν

1 οἷον] οἷ B | ἐνεργάζονται MLVPAC Eus.: ἐργάζονται
 Bg | ἐνομιλήσαντες M || 2 ἀνθρώποις g || 3 δι' ὅλου]
 διὰ i | τὴν ζῶην bg || 4 βίον] νόμον g | ἐνέτυχον L ||
 5 οὖν Eus.: om. codd. || 6 πρῶτον ὁ νομοθέτης Eus.: ὁ πρῶ-
 τος νομοθέτης M, ὁ πρωτονομοθέτης ceteri || 7 ἐνδεικτικῶς
 Eus.: ἐνδίκως codd. || 8 προδηλώσας Schmidt: προδήλους
 codd. Eus., προδήλους θεὶς coniciebam | ὑπὸ] ἐπὶ Bg |
 θεοῦ B et Eus.: τοῦ θεοῦ ceteri ` || 8. 9 γιγνομένας i, γενο-
 μένας Bbg || 9 ὑπέδειξε M || 10 πρῶτον πάντων B Eus.:
 πάντων πρῶτον ceteri | ὁ om. MLB || 10. 11 ἡ δύναμις αὐ-
 τοῦ διὰ πάντων bg || 11 post δύναμις add. ἐστὶν VP | post
 αὐτοῦ add. ἐστὶ M || 13 γῆς s. scr. L, ἐπιγιγνομένων B (om.
 γῆς) | γιγνομένων i | ὑπ' ὑπὸ τῶν Schmidt | κρυφίως
 VP, κρυφαίως i || 14 ποιῇ B || 15 ἐξεργασάμενος bg |
 ἀκριβῶς om. bg || 16 πρόδηλωθεὶς (sic) V, προδηλωθεὶς AC
 καὶ ἂν bg, καὶ ἂν i

bet Barnabas. cf. etiam Philonem *De agric.* § 131. 145 ss. We.
De concup. c. 5 ss., Clementem *Paed.* III § 75. 76. *Strom.* II § 67.
 V § 51. 52. || 37, 11 — 38, 2 cf. Menandri fr. 218 K.

ἐπιτελεῖν, οὐκ ἂν λάθοι, μὴ ὅτι καὶ πράξας, διὰ πάσης
 τῆς νομοθεσίας τὸ τοῦ θεοῦ δυνατόν ἐνδεικνύμενος·
 ποιησάμενος οὖν τὴν καταρχὴν ταύτην καὶ δεῖξας, 134
 ὅτι πάντες οἱ λοιποὶ παρ' ἡμᾶς ἄνθρωποι πολλοὺς
 5 θεοὺς εἶναι νομίζουσιν, αὐτοὶ δυναμικώτεροι πολλῶ
 καθεστῶτες ὧν σέβονται ματαιῶς (ἀγάλματα γὰρ ποιή- 135
 σαντες ἐκ λίθων καὶ ξύλων εἰκόνας φασὶν εἶναι τῶν
 ἐξευρόντων τι πρὸς τὸ ζῆν αὐτοῖς χρήσιμον, οἷς προσ-
 κυνοῦσι, παρὰ πόδας ἔχοντες τὴν ἀναισθησίαν. εἴτε 136
 10 γὰρ κατ' ἐκεῖνό τις θεῖη, κατὰ τὴν ἐξεύρεσιν, παν-
 τελῶς ἀνόητοι· τῶν γὰρ ἐν τῇ κτίσει λαβόντες τινὰ
 συνέθηκαν καὶ προσυπέδειξαν εὐχρηστα, τὴν κατα-
 σκευὴν αὐτῶν οὐ ποιήσαντες αὐτοί. διὸ κενὸν καὶ 137
 μάταιον τοὺς ὁμοίους ἀποθεοῦν· καὶ γὰρ ἔτι καὶ νῦν
 15 εὐρετικώτεροι καὶ πολυμαθέστεροι τῶν ἀνθρώπων τῶν
 πρίν εἰσι πολλοί, καὶ οὐκ ἂν φθάνοιεν αὐτοὺς προσ-
 κυνοῦντες. καὶ νομίζουσιν οἱ ταῦτα διαπλάσαντες
 καὶ μυθοποιήσαντες τῶν Ἑλλήνων οἱ σοφώτατοι καθε-
 στάναι. τῶν γὰρ ἄλλων πολὺ ματαιῶν τί δεῖ καὶ 138
 20 λέγειν, Αἰγυπτίων τε καὶ τῶν παραπλησίων; οὔτινες

1 λάθη B | διὰ πάσης] δι' ὅλης i, ἐξ ὅλης bg || 5 πολλῶν
 LVPA || 6 γὰρ om. bg || 7 καὶ] ἢ Eus. || 8 οὐδ' || 9 εἴτε] εἴ τι
 VPAC, εἴ τις? altero τις secl. | post ἀναισθησίαν add. ἡμεῖς δὲ τὸν
 μόνον θεὸν σεβόμενοι (p. 40, 9. 10) et εἴτε — κτίσιν. ὅθεν (p. 40, 11)
 om. b || 10 θεωθεῖη conicio, θεῖος Hilg. || 11 ἀνόητον Eus. ||
 12 εὐχρηστοτάτην (τὴν add. g) Eus. || 13 οὐ ποιήσαντες αὐτοί
 om. g | αὐτοί om. B | διὸ suspectum, δηλον δὲ καὶ ὅτι e. gr.
 conicio, cf. p. 43, 10 || 15 εὐρετικώτεροι Eus.: εὐρεματικώτεροι
 codd. || 16 φθάνοιεν M¹ Eus.: φθάσοιαν L, φθάνοισαν ceteri,
 φθάσειαν Schmidt || 17 νομίζονται conicio || 18 οἱ secl. Wil. ||
 19 γὰρ] μὲν γὰρ Eus. | accus. (velut τὴν ἄνοιαν) vid. add. |
 ματαιοτέρων coni. Diels | δὴ PC | καὶ om. g || 20 τινες om. g

7. 8 cf. Doxographi p. 544, 10 sqq. Freudenthal, Alex.
 Polyh. p. 163. Diod. I 13, 1.

ἐπὶ θηρία καὶ τῶν ἑρπετῶν τὰ πλεῖστα καὶ κνωδάλων
τὴν ἀπέρεισιν πεποιήνται καὶ ταῦτα προσκυνοῦσι καὶ
139 θύουσι τούτοις καὶ ζῶσι καὶ τελευτήσασιν), συν-
θεωρήσας οὖν ἕκαστα σοφὸς ὦν ὁ νομοθέτης, ὑπὸ
θεοῦ κατεσκευασμένος εἰς ἐπίγνωσιν τῶν ἀπάντων, 5
περιέφραξεν ἡμᾶς ἀδιακόποις χάραξι καὶ σιδηροῖς τεί-
χεσιν, ὅπως μὴθενὶ τῶν ἄλλων ἔθνων ἐπιμισγώμεθα
κατὰ μὴδέν, ἄγνοί καθεστῶτες κατὰ σῶμα καὶ κατὰ
ψυχὴν, ἀπολελυμένοι ματαίων δοξῶν, τὸν μόνον θεὸν
καὶ δυνατὸν σεβόμενοι παρ' ὅλην τὴν [πᾶσαν] κτίσιν. 10
140 ὅθεν Αἰγυπτίων οἱ καθηγγεμόνες ἱερεῖς, ἐγκεκυφότες
εἰς πολλὰ καὶ μετεσχηκότες πραγμάτων, ἀνθρώπους
θεοῦ προσονομάζουσιν ἡμᾶς· ὃ τοῖς λοιποῖς οὐ πρόσ-
εστιν, εἰ μὴ τις σέβεται τὸν κατ' ἀλήθειαν θεόν, ἀλλ'
141 εἰδὼν ἄνθρωποι βρωτῶν καὶ ποτῶν καὶ σκέπης. ἡ 15
γὰρ πᾶσα διάθεσις αὐτῶν ἐπὶ ταῦτα καταφεύγει. τοῖς
δὲ παρ' ἡμῶν ἐν οὐδενὶ ταῦτα λελόγισται, περὶ δὲ
τῆς τοῦ θεοῦ δυναστείας δι' ὅλου τοῦ ζῆν ἡ σκέψις

1 τῶν om. g | ἐπικνωδάλων i || 2 ἄπερ εἰς i M¹BA |
ταῦτα om. g || 4 οὖν codd. g: τοιγαροῦν i | ἕκαστα σοφὸς
ὦν om. B | ante ὑπὸ add. καὶ Eus., fort. recte || 5 post
θεοῦ add. σοφὸς ὦν B | κατεσκευασμένα Cg || 7 μὴθενὶ e
corr. M, LB: μὴθεν ceteri (prius M), μὴδενὶ Eus. | ἐπιμισγώ-
μεθα BVP || 8 alt. κατὰ καὶ g | tert. κατὰ om. g || 9 ἀπο-
λελυμένων prius M, VPAC || 10 καὶ δυνατὸν om. bg (cf. ad
p. 39, 9) | παρ' — κτίσιν om. g | πᾶσαν secl. Schmidt |
πᾶσαν τὴν transp. B || 11 post Αἰγυπτίων add. δὲ b | Αἰ-
γυπτίων οἱ Eus.: οἱ Αἰγυπτίων codd. | καθηγγεμόνες om. bg |
ἐγκεκυφότες bg || 12 εἰς πράγματα P, γραμμάτων Diels, recte
ut vid. || 14 τι VPA | κατὰ LPACb || 15 — 41, 3 ἡ
γὰρ — ποτῶν om. g || 15. 16 ἡ γὰρ αὐτῶν διάθεσις ἐπὶ b ||
16 καταφεύγει conicio || 17 ἡμῶν codd. i, prius b: ἡμῖν L, e corr.
b, fort. recte, cf. p. 13, 23 | δὲ om. VP || 18 τῆς τοῦ om. i

- αὐτοῖς ἐστίν. ὅπως οὖν μηθὲν συμμίσγόμενοι μηδ' 142
ὁμιλοῦντες φάυλοις διαστροφὰς λαμβάνωμεν, πάντοθεν
ἡμᾶς περιέφραξεν ἀγνείαις, καὶ διὰ βρωτῶν καὶ ποτῶν
καὶ ἀφῶν καὶ ἀκοῆς καὶ ὁράσεως, νομικῶς. τὸ γὰρ 143
5 καθόλου πάντα πρὸς τὸν φυσικὸν λόγον ὁμοία κατέ-
στηκεν, ὑπὸ μιᾶς δυνάμεως οἰκονομούμενα, καὶ καθ'
ἐν ἑκάστον ἔχει λόγον βαθὺν ἀφ' ὧν ἀπεχόμεθα κατὰ
τὴν χρῆσιν καὶ οἷς συγχρώμεθα. χάριν δὲ ὑποδείγ-
ματος ἐν ἡ δεύτερον ἐπιδραμὼν σοι σημανῶ. μὴ γὰρ 144
10 εἰς τὸν καταπεπτωκότα λόγον ἔλθῃς, ὅτι μυῶν καὶ
γαλῆς ἢ τῶν τοιούτων χάριν περιεργίαν ποιούμενος
ἐνομοθέτει ταῦτα Μωσῆς· ἀλλὰ πρὸς ἀγνὴν ἐπίσκεψιν
καὶ τρόπων ἐξαρισμὸν δικαιοσύνης ἔνεκεν σεμνῶς
ταῦτα ἀνατίεταται. τῶν γὰρ πτηνῶν οἷς χρώμεθα 145
15 πάντα ἡμερὰ κατέστηκε καὶ διαφέρει καθαριότητι, πυ-
ροῖς καὶ ὀσπρίοις χρώμενα πρὸς τὴν τροφήν, οἷον
περιστεραὶ τρυγόνες ἀττακοὶ πέρδικες ἔτι δὲ χῆνες
καὶ τὰ ἄλλα ὅσα τοιαῦτα· περὶ ὧν δὲ ἀπηγόρευται 146

1 post αὐτοῖς pergīt ὅτι μωσῆς δικαιοσύνης ἔνεκεν σεμνῶς
(lin. 12. 13) ceteris om. b | οὖν Eus.: ἐν codd. | μηθὲν Eus. |
συνμίσγόμενοι Wil., συναλισγόμενοι L Eus. (= p. 43, 12??): συν-
αλισγόμενοι ceteri || 2 φάυλοι Eus. vulg., γάμοις B || 4 ἀφῆς
g | νομικῆς Vg | τὸ τῷ Lig || 6 post δυνάμεως add. οἰκονο-
μικῶς B || 7 ἐν Bg | ἑκάστα g | λόγον ἔχει Lg || 9 ση-
μάνω C, σημαίνω V || 10 εἰσέλθῃς i | μυῶν i || 11 γαλῶν
g | περιεργίας M Eus. || 12 Μωσῆς BA Eus. || 13 ante ἐξ-
αρισμὸν add. ἐξαίρετον g || 14 πάντα ταῦτα LB | κατα-
τίεταται conicio, cf. § 168 | πετεινῶν Eus. || 15 καὶ Eus.:
om. codd. | διαφέρει om. bg | καθαριότητι (καθαρευιότητι M)
VPi: καθαρὰ bg, καθαρότητι ceteri || 16 τὴν om. Abg ||
17 ἔτι δὲ LBVPCi: ἔτι M, om. Abg || 18 τὰλλα VP, om. bg |
δ' ὧν transp. bg

10. 11 Lev. 11, 29 || 17 ἀττακοί: Lev. 11, 22 || 18 ss. cf.
Lev. 11, 13—19.

πτηνῶν εὐρήσεις ἄγρια τε καὶ σαρκοφάγα καὶ κατα-
 δυναστεύοντα τῇ περὶ ἑαυτὰ δυνάμει τὰ λοιπὰ καὶ
 τὴν τροφήν ἔχοντα δαπάνησιν τῶν προειρημένων ἡμέ-
 ρων μετὰ ἀδικίας. οὐ μόνον δὲ ταῦτα, ἀλλὰ καὶ τοὺς
 ἄρνας καὶ ἐρίφους ἀναρπάξουσιν καὶ τοὺς ἀνθρώπους 5
 147 δὲ ἀδικοῦσι, νεκροὺς τε καὶ ζῶντας. παρὰσημον οὖν
 ἔθετο διὰ τούτων ἀκάθαρτα προσονομάσας, ὅτι δέον
 ἐστὶ κατὰ ψυχὴν οἷς ἡ νομοθεσία διατέτακται δικαιο-
 σύνη συγχρηθῆναι καὶ μηδένα καταδυναστεύειν πεποι-
 θότας ἰσχύϊ τῇ καθ' ἑαυτοὺς μηδὲ ἀφαιρεῖσθαι μηδέν, 10
 ἀλλ' ἐκ δικαίου τὰ τοῦ βίου κυβερνᾶν, ὥς τὰ τῶν
 προειρημένων πτηνῶν ἡμερὰ ζῶα τὰ φυόμενα τῶν
 ὀσπρίων ἐπὶ γῆς δαπανᾷ καὶ οὐ καταδυναστεύει πρὸς
 τὴν ἐπαναίρεσιν οὔτε τῶν ὑποβεβηκότων οὔτε τῶν
 148 συγγενικῶν. διὰ τῶν τοιούτων οὖν παραδέδωκεν ὁ
 νομοθέτης σημειοῦσθαι τοῖς συνετοῖς εἶναι δικαίους
 τε καὶ μηδὲν ἐπιτελεῖν βία μηδὲ τῇ περὶ ἑαυτοὺς
 149 ἰσχύϊ πεποιθότας ἑτέρους καταδυναστεύειν. ὅπου γὰρ
 οὐδ' ἄσασθαι καθήκει τῶν προειρημένων διὰ τὴν περὶ

1 πετεινῶν Eus. || 2 περὶ] παρ' A | ἑαυτῶν VP, αὐτὰ
 Eus. | τῶν λοιπῶν L || 2. 3 καὶ δαπανῶντα τὰ προειρημένα
 ἡμερὰ bg || 3 ante δαπ. add. τὴν i, quod vid. recipiendum
 priore τὴν secl. || 4 οὐ — ταῦτα om. bg | τοὺς om. bg ||
 5 ἀρπάξουσιν Eus. || 6 δὲ om. bg || 6. 7 παρὰσημον — τού-
 των om., tum ἀκάθαρτα γούν αὐτὰ προσωνομάσε(ν) bg ||
 7 δέον] δέ i || 8 ἐστὶ κατὰ ψυχὴν om. bg | συντέτακται
 bg || 9 μηδενός L || 9. 10 πεποιθότας Eus. Schard, πεποι-
 θότας B: πεποιθότες M¹, πεποιθότες ceteri || 10 τῇ ἑαυτῶν
 bg | μηδ' Eus. | μηδὲν b || 11 δικαιοτάτου βίου Eus. |
 διακυβερνᾶν bg || 11—15 ὥς τὰ — συγγενικῶν om. bg ||
 12 πετεινῶν Eus. || 14 οὔτε — οὔτε i et alii Eus. codices:
 om. codd. || 15 διὰ τούτων bg | παρέδωκεν B Eus. ||
 16 ὁμοιοῦσθαι L | σημ. — συν. om. bg || 17 τε om. Bbg ||
 17 — 46, 1 μηδὲ — μηχανισμὸν om. b || 17 αὐτοὺς Mg, αὐ-
 τοὺς i || 18 ἑτέρων L

ἕκαστα διάθεσιν, πῶς οὐ φυλακτέον παντάπασιν τοὺς
τρόπους εἰς τοῦτο κατακλεισθῆναι; πάντα οὖν τὰ τῆς 150
συγχωρήσεως ἡμῖν ἐπὶ τούτων καὶ τῶν κτηνῶν τρο-
πολογῶν ἐκτέθεται. τὸ γὰρ διχηλεύειν καὶ διαστέλ-
5 λειν ὀπλῆς ὄνυχας σημειῖον ἐστὶ τοῦ διαστελλεῖν ἕκαστα
τῶν πράξεων ἐπὶ τὸ καλῶς ἔχον· ἡ γὰρ ἰσχὺς τῶν 151
ὄλων σωματίων μετ' ἐνεργείας ἀπέρεισιν ἐπὶ τοὺς ὤμους
ἔχει καὶ τὰ σκέλη. μετὰ διαστολῆς οὖν ἅπαντα ἐπι-
τελεῖν πρὸς δικαιοσύνην ἀναγκάζει τῷ σημειοῦσθαι διὰ
10 τούτων, ἔτι δὲ καὶ διότι παρὰ πάντας ἀνθρώπους διε-
στάλμεθα· οἱ γὰρ πλείονες τῶν λοιπῶν ἀνθρώπων 152
ἑαυτοὺς μολύνουσιν ἐπιμισγόμενοι, συντελοῦντες με-
γάλην ἀδικίαν, καὶ χῶραι καὶ πόλεις ὅλαι σεμνύνονται
ἐπὶ τούτοις. οὐ μόνον γὰρ πρὸς ἄρρενας προσάγουσι,
15 ἀλλὰ καὶ τεκούσας ἔτι δὲ θυγατέρας μολύνουσιν. ἡμεῖς
δ' ἀπὸ τούτων διεστάλμεθα. περὶ ὃν δέ ἐστιν ὁ προ- 153
ειρημένος τῆς διαστολῆς τρόπος, περὶ τοῦτον εἶναι καὶ

1 οὐ e corr. M, LB Eus.: οὖν ceteri || 2 κατακλεισθῆναι
g | πάντα (μὲν add. g) οὖν τὰ Eus.: πάντων codd. || 2. 3 τὰ
συγχωρηθέντα g || 3 ἡμῖν om. Eus. || 4 ἐκτέθεται i (v. Ind.):
ἐκθῆοιτε VP, ἐκθῆοιται ceteri, ἐκτέθεικε g || 5 ὀπλῆς L | ἐκά-
στην B || 7 ἅπερ εἰσὶν ACig || 8. 9 ἅπαντα — ἀναγκάζει]
βιώσκομεν g || 9 τῶ Bb: τὸ ceteri | ὁμοιοῦσθαι L | καὶ ante
διὰ add. i || 9. 10 διὰ — καὶ om. g || 10 διότι καὶ transp. M,
καὶ om. Schard | διότι] ὅτι g, δῆλον ὅτι conicio, sed fort.
gravior corruptela latet || 10. 11 διεστελλόμεθα g || 11 πλείο-
νες] ἄλλοι g | τῶν λοιπῶν om. g | ἀνθρώπων om. Eus. ||
12 μολύνουσιν ἑαυτοὺς g | ἐπιμισγόμενοι M¹LB || 13. 14 ἐπὶ
τούτοις σεμνύνονται g || 14 πρὸς — προσάγουσιν Eus.: προσ-
άγουσι (προάγουσι B) τοὺς ἄρρενας codd. || 15 post δὲ add.
καὶ Mg || 15. 16 ἡμεῖς — διεστάλμεθα om. g || 16 ἐστάλ-
μεθα LB | ὃν] ὃν LB, δ et lin. 17 τοῦτο Vigerus || 17 τόπος
MVPAC | τούτων LB

τὸν τῆς μνήμης κεχαρακτήρικεν· πάντα γὰρ ὅσα διχλεῖ
καὶ μηρυκισμὸν ἀνάγει σαφῶς τοῖς νοοῦσιν ἐκτίθεται
154 τὸ τῆς μνήμης. ἡ γὰρ ἀναμνηρόκησις οὐθὲν ἕτερον,
ἀλλὰ τῆς ζωῆς καὶ συστάσεως ἐπίμνησις· τὸ γὰρ ζῆν
155 διὰ τῆς τροφῆς συνεστάναι νομίζει. διὸ παρακελεύ- 5
εται διὰ τῆς γραφῆς λέγων οὕτως· ‘μνεῖα μνησθήση
κυρίου τοῦ θεοῦ τοῦ ποιήσαντος ἐν σοὶ τὰ μεγάλα
καὶ θαυμαστά.’ κατανοοῦμενα γὰρ καὶ μεγάλα καὶ
ἐνδοξα φαίνεται πρῶτον μὲν ἡ σύμπηξις ἡ τοῦ σώ-
ματος καὶ ἡ τῆς τροφῆς διοίκησις καὶ ἡ περὶ ἕκαστον 10
156 μέλος διαστολή· πολλῶ δὲ μᾶλλον ἡ τῶν αἰσθήσεων
διακόσμησις, διανοίας ἐνέργημα καὶ κίνησις ἀόρατος,
ἥ τε ὀξύτης τοῦ πρὸς ἕκαστόν τι πράσσειν καὶ τεχνῶν
157 εὗρεσις ἀπέραστον περιέχει τρόπον. διὸ παρακελεύε-
ται μνεῖαν ἔχειν, ὥς συντηρεῖται τὰ προειρημένα θεία 15
δυνάμει, σὺν κατασκευῇ· πάντα γὰρ χρόνον καὶ τόπον
ᾧρικε πρὸς τὸ διὰ παντὸς μνημονεύειν τοῦ κρατοῦντος

1 τὸ τὴν μνήμην B | εἶναι e p. 43, 17 post μνήμης transp.
g | κεχαρακτήρικεν Eus.: κεχαρακτηρικέναι codd. | πάντα] εἰ-
πας i | διχλεῖ Eus.: διχληῖ ML, διχειλῇ ceteri || 2 μηρυκισμὸν
MVPg | ἐκτίθεται M² Eus.: ἐκτίθημι B, ἐκτίθεμαι ceteri ||
3 ἀναμνηρόκησις Aig | οὐθὲν Eus. || 4 ἀλλὰ] ἀλλ’ ἢ g | ὑπό-
μνησις Eus., fort. recte || 5 διὸ <καὶ>? || 6 διὰ A Eus.: καὶ
διὰ ceteri | ὁ λέγων codd. || 7 τοῦ κυρίου M | τοῦ θεοῦ
Eus.: om. codd. || 8. 9 καὶ ἐνδοξα καὶ μεγάλα i, ἐνδοξα cet.
om. g || 9 πρῶτα g | alt. ἡ i: om. ceteri || 9. 10 ἡ τοῦ
σώματος σύμπηξις g || 10 prius καὶ om. LB || 11 μέρος Eus.
vulg. | ἡ Bg, e corr. M: ἡ τῆς ceteri i || 12 διανοίας τε ἐνέρ-
γεια conicio || 13 τοῦ πρὸς om. M, πρὸς τὸ conicio || 14 ἐπέ-
ραστον Aig, ἀπέραντον LB | παρέχει LB, probat et τόπον coni.
Mend., sed v. Ind. || 15 τὰ εἰρημένα g, om. L | ante θεία
add. συνεχόμενα i || 15. 16 θείας δυνάμεως B || 16 post δυνά-
μει add. καὶ L³A | σὺν κατασκευῇ MAi: συγκατασκευῇ ceteri,
om. g | τόπον καὶ χρόνον i | καὶ τόπον om. M | τρόπον B

θεοῦ καὶ συντηροῦντος. καὶ γὰρ ἐπὶ τῶν βρωτῶν καὶ 158
 ποτῶν ἀπαρξαμένους εὐθὺς τότε συγχρῆσθαι κελεύει·
 καὶ μὴν καὶ ἐκ τῶν περιβολαίων παρὰσημὸν ἡμῖν μνείας
 δέδωκεν. ὡσαύτως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν πυλῶν καὶ θυρῶν
 5 προστέταχε μὲν ἡμῖν τιθέναι τὰ λόγια πρὸς τὸ μνείαν
 εἶναι θεοῦ· καὶ ἐπὶ τῶν χειρῶν δὲ διαρρήδην τὸ ση- 159
 μεῖον κελεύει περιῆφθαι, σαφῶς ἀποδεικνύς, ὅτι πᾶ-
 σαν ἐνέργειαν μετὰ δικαιοσύνης ἐπιτελεῖν δεῖ, μνήμην
 ἔχοντας τῆς ἑαυτῶν κατασκευῆς, ἐπὶ πᾶσι δὲ τὸν περὶ
 10 θεοῦ φόβον. κελεύει δὲ καὶ κοιταζομένους καὶ δι- 160
 ανισταμένους καὶ πορευομένους μελετᾶν τὰς τοῦ θεοῦ
 κατασκευάς, οὐ μόνον λόγῳ, ἀλλὰ καὶ διαλήψει θεω-
 ροῦντας τὴν κίνησιν καὶ τὴν ὑπόληψιν ἑαυτῶν, ὅταν
 εἰς ὕπνον ἔρχονται, καὶ τὴν ἔγερσιν, ὡς θεία τίς ἐστι
 15 καὶ ἀκατάληπτος τούτων ἡ μετὰθεσις.

Δέδεικται δέ σοι καὶ τὸ περισσὸν τῆς λογίας τῆς 161
 κατὰ τὴν διαστολὴν καὶ μνείαν, ὡς ἐξεθέμεθα τὴν

1 θεοῦ post συντηροῦντος transp. B | θεοῦ συντηροῦντας
 καὶ τὰς ἀρχάς καὶ μεσότηας καὶ τελευτάς. καὶ γὰρ i, inter-
 polata, ut vid., ab Eus. ex Platonis Leg. p. 715 E || 1. 2 συν-
 τηροῦντος — κελεύει om. g | καὶ τῶν ποτῶν VP || 2 ἀπαρ-
 ξαμένους om. L, ἀρπαζομένους A | συγχρῆσθαι Eus.: συγχω-
 ρῆσαι codd. || 4 ἔδωκεν g | post καὶ add. ἐπὶ τῶν πόλεων
 καὶ οἰκήσεων διὰ τὸ σκεπάζεσθαι καὶ Eus. | καὶ ἐπὶ τῶν
 θυρῶν g || 5 προστέταχεν (om. μὲν) Eus., fort. recte || 6. 7 τὸ
 σημεῖον διαρρήδην transp. B || 7 περιειλήφθαι B || 9 ἑαυτῶν
 κατασκευῆς Eus.: om. codd., sed ἡμῶν συστάσεως Schard [περὶ]
 τοῦ Bg || 9. 10 τοῦ περὶ θεὸν φόβον Vigerus || 10 prius καὶ
 om. g || 11 καὶ πορευομένους Eus. (cf. Testim.): om. codd. ||
 12 λόγῳ μόνον Eus. (sed v. Ind.) | καὶ om. MLVPC || 13 τὰ
 κινήματα g | alt. τὴν Eus.: om. codd. || 14 ἔρχονται VP ||
 15 ἡ τούτων Eus. || 16 δὴ conicio | περιττὸν g | λογίας
 suspectum: ἀλογίας B, ἀπολογίας coni. Cohn (cf. p. 47, 14. 15) ||
 17 ἐξεθέσθαι i

διχηλλαν καὶ τὸν μηρυκισμόν· οὐ γὰρ εἰκῆ καὶ κατὰ
 τὸ ἐμπεσὸν εἰς ψυχὴν νενομοθέτῃται, πρὸς δ' ἀλήθειαν
 162 καὶ σημείωσιν ὀρθοῦ λόγου. διατάξας γὰρ ἐπὶ βρω-
 τῶν καὶ ποτῶν καὶ τῶν κατὰ τὰς ἀφὰς ἕκαστα κελεύει
 μηθὲν εἰκῆ μῆτε πράσσειν μῆτε ἀκούειν μῆτε τῇ τοῦ 5
 λόγου δυναστείᾳ συγχρωμένους ἐπὶ τὴν ἀδικίαν τρέ-
 163 πεσθαι. καὶ ἐπὶ τῶν κνωδάλων δὲ ταυτὸν ἔστιν εὐ-
 ρεῖν. κακοποιητικὸς γὰρ ὁ τρόπος ἐστὶ καὶ γαλῆς καὶ
 164 μυῶν καὶ τῶν τούτοις ὁμόλων, ὅσα διηγόρευται. πάντα
 γὰρ λυμαίνονται καὶ κακοποιοῦσι μύες οὐ μόνον πρὸς 10
 τὴν ἑαυτῶν τροφήν, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ παντελῶς ἄχρη-
 στον γίνεσθαι ἀνθρώπων, ὃ τι ἂν δηποτοῦν ἐπιβάληται
 165 κακοποιεῖν. τό τε τῆς γαλῆς γένος ἰδιάζον ἐστὶ· χω-
 ρὶς γὰρ τοῦ προειρημένου ἔχει λυμαντικὸν κατάστημα·
 διὰ γὰρ τῶν ὧτων συλλαμβάνει, τεκνοποιεῖ δὲ τῷ 15
 166 στόματι. καὶ διὰ τοῦτο ὁ τοιοῦτος τρόπος τῶν ἀν-
 θρώπων ἀκάθαρτός ἐστιν· ὅσα γὰρ δι' ἀκοῆς λαβόντες,
 ταῦτα τῷ λόγῳ σωματοποιήσαντες κακοῖς ἑτέροις ἐνε-
 κύλισαν, ἀκαθαρσίαν τε οὐ τὴν τυχοῦσαν ἐπετέλεσαν,
 μιανθέντες αὐτοὶ παντάπασιν τῷ τῆς ἀσεβείας μολυσμῷ. 20
 καλῶς δὲ ποιῶν ὁ βασιλεὺς ὑμῶν τοὺς τοιούτους ἀναι-
 167 ρεῖ, καθὼς μεταλαμβάνομεν. ἐγὼ δ' εἶπα· τοὺς ἐμ-
 φανιστὰς οἴομαι σε λέγειν· καὶ γὰρ αἰκλαῖς καὶ θανά-

1 τὸν om. i | καὶ Eus.: om. codd. || 2 τὸ om. g ||
 4 καὶ ποτῶν om. MLACbg | καὶ τῶν om. VP || 5 τῇ Eus.:
 om. codd. || 8 ἐστὶν ὁ τρόπος bg | γαλῶν g || 9 μυῶν i |
 ἀπηγ. ? Cohn || 10. 11 καὶ — ἀλλὰ om. LB || 11 εἰς τὸ i: om.
 codd. bg || 12 γίνεταί B | δητοῦν A | ἐπιβάλλεται g, ἐστὶ
 b, ἐπιβάλλονται conicio || 13 κακοποιεῖν ig | ἰδιάζων M'B ||
 14 μολυντικὸν conicio, cf. lin. 20 || 15 δὲ] τε b || 16 τοῦτο]
 τοῦτ' οὖν i || 16. 17 τοῖς ἀνθρώποις i || 17 ἔλαβον conicio
 (item Vigerus) || 18 ἑτέροις L || 19 τε Eus. (δὲ g): om. codd. ||
 20 αὐτοὶ om. bg || 21 ἡμῶν ibg || 22. 23 ἐγὼ — λέγειν om.
 b || 22 εἶπον Mg, fort. recte (v. Ind.)

τοῖς ἐπαλγέσιν αὐτοὺς περιβάλλει συνεχῶς. ὁ δέ·
 τούτους γὰρ καὶ λέγω· ἢ γὰρ ἐπαγρύπνησις εἰς ἀν-
 θρώπων ἀπώλειαν ἀνόσιος. ὁ δὲ νόμος ἡμῶν κελεύει, 168
 μήτε λόγῳ μήτε ἔργῳ μηδένα κακοποιεῖν. καὶ περὶ
 5 τούτων οὖν, ὅσον ἐπὶ βραχὺ διεξελθεῖν, προσυποδεί-
 ξαντά σοι, διότι πάντα κεκανόνισται πρὸς δικαιοσύνην
 καὶ οὐδὲν εἰκῇ κατατέτακται διὰ τῆς γραφῆς οὐδὲ μυ-
 θωδῶς, ἀλλ' ἵνα δι' ὅλου τοῦ ζῆν καὶ ἐν ταῖς πράξεσιν
 ἀσκῶμεν δικαιοσύνην πρὸς πάντας ἀνθρώπους, μεμνη-
 10 μένοι τοῦ δυναστεύοντος θεοῦ. περὶ βρωτῶν οὖν καὶ 169
 τῶν ἀκαθάρτων ἐρπειῶν καὶ κνωδάλων ὁ πᾶς λόγος
 ἀνατείνει πρὸς δικαιοσύνην καὶ τὴν τῶν ἀνθρώπων
 συναναστροφὴν δικαίαν·

Ἔμοι μὲν οὖν καλῶς ἐνόμιζε περὶ ἐκάστων ἀπο- 170
 15 λελογῆσθαι· καὶ γὰρ ἐπὶ τῶν προσφερομένων ἔλεγε
 μόσχων τε καὶ κριῶν καὶ χιμάρων, ὅτι δεῖ ταῦτα ἐκ
 βουκολίων καὶ ποιμνίων λαμβάνοντας ἡμέρα θυσιάζειν
 καὶ μηθὲν ἄγριον, ὅπως οἱ προσφέροντες τὰς θυσίας
 μηδὲν ὑπερήφανον ἑαυτοῖς συνιστορῶσι, σημειώσει

1 ἐπαλγέσιν B: ἐπ' ἄλγεσιν ceteri i, om. bg | αὐτοὺς om.
 A | παραβάλλει i | ὁ δέ om. Eus. || 2 τούτους — ἢ γὰρ
 om. bg | τούτοις γὰρ ἐπαγρύπνησις i | ἐπαγρυπνοῦσι γὰρ
 bg | εἰς Eus.: om. codd. || 3 ἀπώλειαν Eus.: ἀπώλεια codd.
 ἀνόσιον bg || 4 νόμῳ L | κακοποιεῖν μηδένα Eus. || 5 οὖν
 δὲ B || 5. 6 οὖν διεξῆλθον βραχὺ δεικνύων σοι ὅτι bg ||
 5 διεξελθῇ B || 5. 6 προσυποδείξαμέν Schmidt, προσυπέδειξα
 Vigerus, Hilgenfeld || 6 διότι] ὅτι M || 7—9 καὶ οὐδὲν —
 δικαιοσύνην om. b || 7 διὰ τῆς γραφῆς om. g || 7. 8 θυμω-
 δῶς codd. || 8 ἀλλὰ δι' C || 9 ἀπαντας bg | ἀνθρώπους
 om. bg || 9. 10 μεμνημένους MLB || 10—13 περὶ — δικαίαν
 om. bg || 11 ὁ Eus.: καὶ codd. || 13 ἀναστροφὴν B || 14 ἐνο-
 μίζετο conicio || 14. 15 ἀπολογεῖσθαι codd. || 15 ἐπὶ] περὶ M³,
 καὶ περὶ bg || 16 τε om. i | χιμάρων Bi, χιμάρων M^{1V} |
 δεῖ Eus.: ἀεὶ codd. || 17 λαμβάνοντες LB || 17. 18 ἡμέρα —
 προσφέροντες om. LB || 17 κατασκευάζειν Eus. || 19 μηδὲν LB

κεχρημένον τοῦ διατάξαντος· τῆς γὰρ ἑαυτοῦ ψυχῆς
τοῦ παντός τρόπου τὴν προσφορὰν ποιεῖται ὁ τὴν
171 θυσίαν προσάγων. καὶ περὶ τούτων οὖν νομίζω τὰ
τῆς ὁμιλίας ἄξια λόγου καθεστάναι διὰ τὴν σεμνότητα
καὶ φυσικὴν διάνοιαν τοῦ νόμου, ἣν προῆγμαι δια- 5
σαφῆσαι σοι, Φιλόκρατες, δι' ἣν ἔχεις φιλομάθειαν.
172 Ὁ δὲ Ἑλεάζαρος ποιησάμενος θυσίαν καὶ τοὺς ἄν-
δρας ἐπιλέξας καὶ πολλὰ δῶρα τῷ βασιλεῖ κατασκευά-
173 σας προέπεμψεν ἡμᾶς μετὰ ἀσφαλείας πολλῆς. ὥς δὲ
παρεγενήθημεν εἰς Ἀλεξάνδρειαν, προσηγγέλῃ τῷ βα- 10
σιλεῖ περὶ τῆς ἀφίξεως ἡμῶν. παρειμένοι δ' εἰς τὴν
αὐλὴν Ἀνδρέας τε καὶ ἐγὼ φιλοφρόνως ἡσπασάμεθα
τὸν βασιλέα καὶ τὰς ἐπιστολὰς ἀποδεδώκαμεν τὰς παρὰ
174 τοῦ Ἑλεάζαρου. περὶ πολλοῦ δὲ ποιούμενος ὁ βασι-
λεὺς τοῖς ἀπεσταλμένοις ἀνδράσιν ἐντυχεῖν ἐκέλευσε 15
τοὺς λοιποὺς πάντας ἀπολῦσαι τοὺς ἐπὶ τῶν χρειῶν,
175 καλεῖν δὲ τοὺς ἀνθρώπους. οὗ πᾶσι παραδόξου φα-
νέντος διὰ τὸ κατὰ ἔθος εἶναι πεμπταίους εἰς πρόσ-
ωπον ἔρχεσθαι βασιλεῖ τοὺς περὶ χρήσιμον ἀφικνου-
μένους, τοὺς δὲ παρὰ βασιλέων ἢ πόλεων ἐν ὑπεροχαῖς 20
μόλις ἐν τριάκοντα εἰς τὴν αὐλὴν παρίεσθαι, τοὺς δὲ

1 κεχρημένοι M¹ Eus. sed v. § 161 || 3. 4 καὶ περὶ —
σεμνότητα om. A || 3—5 νομίζω — ἣν om. b || 4 ἄξια λόγου
Eus. (λόγον post καθεστάναι transp. g): ἀξιολόγως B, ἀξιολόγου
ceteri | διὰ Eus.: διὰ codd. || 5 καὶ φυσικὴν διάνοιαν om.
Eus. | ἣν Eus.: om. codd. || 6 σοι om. LBbg | Φιλόκρατες
L, prius A, Eus.: Φιλοκράτη ceteri || 10 καὶ ante προσηγγέλῃ
add. B || 11 παρειμένοι Schmidt: παρήμεν LB, παρείμεν ce-
teri, Wil. interpretum mentionem desiderat et lacunam ante
παρήμεν statuit || 13 alt. τὰς M¹LVP: om. M¹BAC || 14 ante
περὶ add. καὶ LB || 14. 15 ὁ βασιλεὺς LP: om. ceteri || 16 ἀπαν-
τας B || 18 ἔθος e corr. M: ἔθνος ceteri || 19 πρὸς χρημα-
τισμὸν coni. Wil., περὶ χρειῶν conicio | χρησίμων M¹ || 20 ἐν
ὑπεροχαῖς MLVPA: ὑπεροχαῖς C, ὑπεροχῆς B

ἦκοντας τιμῆς καταξιῶν μείζονος καὶ τὴν ὑπεροχὴν
 κρίνων τοῦ πέμψαντος, ἀπολύσας οὓς ἐνόμιζε περισ-
 σοὺς ὑπέμενε περιπατῶν, ἕως ἂν παραγινόμενους ἀσπά-
 σηται. παρελθόντων δὲ σὺν τοῖς ἀπεσταλμένοις δώροις 176
 5 καὶ ταῖς [διαφόροις] διφθέραις, ἐν αἷς ἡ νομοθεσία,
 γεγραμμένη χρυσογραφίᾳ τοῖς Ἰουδαϊκοῖς γράμμασι,
 θαυμασίως ἐργασμένου τοῦ ὑμένοιο καὶ τῆς πρὸς ἄλ-
 ληλα συμβολῆς ἀνεπαισθήτου κατεσκευασμένης, ὥς
 εἶδεν ὁ βασιλεὺς τοὺς ἄνδρας, ἐπηρώτα περὶ τῶν βι-
 10 βλίων. ὥς δὲ ἀπεκάλυψαν τὰ τῶν ἀνειλημάτων καὶ 177
 τοὺς ὑμέναιος ἀνείλιξαν, πολλὴν ἐπιστάς χρόνον καὶ προσ-
 κυνήσας σχεδὸν ἐπτάκις εἶπεν· 'εὐχαριστῶ μὲν, ἄν-
 δρες, ὑμῖν, τῷ δ' ἀποστείλαντι μᾶλλον, μέγιστον δὲ
 τῷ θεῷ, οὗτινός ἐστι τὰ λόγια ταῦτα.' ὁμοθυμαδὸν 178
 15 δὲ πάντων εἰπόντων ὑπὸ μίαν φωνήν, τῶν τε παρα-
 γεγονότων καὶ τῶν συμπαρόντων, 'εὖ βασιλεῦ', προ-
 ῆχθη δακρύσαι, τῆς χαρᾶς πεπληρωμένους. ἡ γὰρ τῆς
 ψυχῆς ἔντασις καὶ τὸ τῆς τιμῆς ὑπερτεῖνον δακρύειν
 ἀναγκάζει κατὰ τὰς ἐπιτυχίας. κελεύσας δὲ εἰς τάξιν 179
 20 ἀποδοῦναι τὰ τεύχη, τὸ τηνικαῦτα ἀσπασάμενος τοὺς
 ἄνδρας εἶπε· 'δίκαιον ἦν, θεοσεβεῖς ἄνδρες, ὧν χάριν
 ὑμᾶς μετεπεμψάμην, ἐκείνοις πρῶτον σεβασμὸν ἀπο-
 δοῦναι, μετὰ ταῦτα τὴν δεξιὰν ὑμῖν προτείνειν· διό

3 ὑπέμεινε M (sed v. etiam Ios.) || παραγενομένους L ||
 3. 4 ἀσπάσεται coni. Wil. || 5 διαφόροις secl. Mend. (om. Ios.) ||
 <ἦν> ἡ coni. Schmidt || 7 ἐργασμένης L²B, ἐργασαμένου A,
 ἐργασαμένου C | τοῦ ὑμένιοιο M² Schard: τῆς ὑμένιοιο VL (sed
 ἦς et s in ras. L²), τῆς ὑμένιοιο ceteri || 8 ἀνεπαισθήτως L |
 κατεσκευασμένη VPAC || 9 ἐπερώτα B, ἐπερωτᾶ M || 10 ἀνεί-
 λημάτων MLB (ἐνείλημάτων Ios.) || 11 τοὺς om. M || 14 οὐ-
 τινός M, e corr. L: τίνος ceteri || 14. 15 εἰπόντων δὲ πάντων
 ὁμοθυμαδὸν A || 17 τῆς χαρᾶς L: τῇ χαρᾷ ceteri || 18 ἔντα-
 σις MB: ἔντασις ceteri | καὶ] κατὰ conicio aut ἡδονῆς pro τιμῆς

- 180 πεποίηκα τοῦτο πρῶτον. μεγάλην δὲ τέθειμαι τὴν
 ἡμέραν ταύτην, ἐν ἣ παραγερόνατε· καὶ κατ' ἐνιαυτὸν
 ἐπίσημος ἔσται πάντα τὸν τῆς ζωῆς ἡμῶν χρόνον.
 συντέτυχε γὰρ καὶ κατὰ τὴν νύκην ἡμῖν προσπεπτω-
 κέναι τῆς πρὸς Ἀντίγονον ναυμαχίας· διὸ καὶ δειπνῇ- 5
 181 σαι σήμερον μεθ' ὑμῶν βουλήσομαι. πάντα δ' ὑμῖν',
 εἶπε, 'παρέσται καθηκόντως οἷς συγχεῖσθε, κάμοι μεθ'
 ὑμῶν.' τῶν δὲ ἀσμενισάντων ἐκέλευσε καταλύματα δο-
 θῆναι τὰ κάλλιστα πλησίον τῆς ἄκρας αὐτοῖς καὶ τὰ
 κατὰ τὸ συμπόσιον ἐτοιμάζειν. 10
 182 Ὁ δὲ ἀρχεδέατρος Νικάνωρ Δωρόθεον προσκαλε-
 σάμενος, ὃς ἦν ἐπὶ τούτων ἀποτεταγμένος, ἐκέλευσε
 τὴν ἐτοιμασίαν εἰς ἕκαστον ἐπιτελεῖν· ἦν γὰρ οὕτω
 διατεταγμένον ὑπὸ τοῦ βασιλέως, ἃ μὲν ἔτι καὶ νῦν
 ὄρας· ὅσαι γὰρ πόλεις ἔθουσιν ἰδίοις συγχρῶνται πρὸς 15
 τὰ ποτὰ καὶ βρωτὰ καὶ στρωμνάς, τοσοῦτοι καὶ προε-
 στώτες ἦσαν· καὶ κατὰ τοὺς ἐθισμοὺς οὕτως ἐσκευά-
 ζετο, ὅτε παραγένοιτο πρὸς τοὺς βασιλεῖς, ἵνα κατὰ
 μῆθ' ἐν δυσχεραίνοντες ἱλαρῶς διεξάγωσιν· ὃ καὶ περὶ
 183 τούτους ἐγεγόνει. προσεχέστατος γὰρ ὦν. ἄνθρωπος 20
 ὁ Δωρόθεος εἶχε τὴν τῶν τοιούτων προστασίαν. συν-

3 τῆς om. v || 4 συντέτυχε (Scharf, cf. Ios.) aut συντέτυχε |
 γάρ] δὲ M | καὶ prius L, B Scharf: καὶ τὰ ceteri (probat
 Mend.) || 5 καὶ om. M || 6 ἡμῶν v | πάντα] πάσαν L |
 δ' ὑμῖν Mend.: δύναμιν codd. (δυναίμην B) || 7 παρεστάναι
 ML | συγχεῖσθε scripsi: συγχεῖσθαι M (prius B?), συγχεῖσθε
 AC Scharf, συγχεῖσθε ceteri | κάμοι L || 11 ἀρχεδέατρος
 Letronne, Journal des sav. 1828 p. 105 (sic legit Ios.; cf. Lum-
 broso, Rech. p. 206): ἀρχιτερός codd. || 13 ἦν M²: ὦν ceteri ||
 14 ἃ] ὃ coni. Mend. | μὴν M² μένον Mend. et Diels recte ut
 vid. || 15 ἔθουσιν ἰδίοις scripsi: εἰσὶν οἷς (αἷς L) codd., ἐθισμοῖς
 <ἰδίοις> Cohn || 16 βρωτὰ καὶ ποτὰ A | βρώματα LB |
 στρωμνάς M²L: στρωμαῖς ceteri || 17. 18 ἐσκευάζοντο M ||
 18 ὅτε scripsi: ὅταν codd. | παραγένονται L || 20 ἄνθρωπος
 om. B

έστρωσε δὲ πάντα τὰ δι' αὐτοῦ χειριζόμενα, πρὸς τὰς
 τοιαύτας ὑπόδοχὰς διαμεμερισμένα. διμερῇ τε ἐποίησε
 τὰ τῶν κλισιῶν, καθὼς προσέταξεν ὁ βασιλεύς· τοὺς
 γὰρ ἡμίσεις ἐκέλευσεν ἀνὰ χεῖρα κατακλῖναι, τοὺς δὲ
 5 λοιποὺς μετὰ τὴν ἑαυτοῦ κλισίαν, οὐδὲν ἑλλιπῶν εἰς
 τὸ τιμᾶν τοὺς ἄνδρας.

Ὡς δὲ κατεκλίθησαν, ἐκέλευσε τῷ Δωροθέῳ τοὺς 184
 ἐθισμούς, οἷς χρῶνται πάντες οἱ παραγινόμενοι πρὸς
 αὐτὸν ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας, οὕτως ἐπιτελεῖν. διὸ τοὺς
 10 ἱεροκήρυκας καὶ θύτας καὶ τοὺς ἄλλους, οἷς ἔθος ἦν
 τὰς κατευχὰς ποιεῖσθαι, παρητήσατο, τῶν δὲ παραγε-
 γονότων σὺν ἡμῖν Ἑλισσαῖον ὄντα τῶν ἱερέων πρεσβύ-
 τερον παρεκάλεσεν ποιήσασθαι κατευχήν, ὅς ἀξιολόγως
 σταῖς εἶπε· 'πληρώσαι σε, βασιλεῦ, πάντων τῶν ἀγα- 185
 15 θῶν, ὧν ἔκτισεν, ὁ παντοκράτωρ θεός· καὶ δῶρή σοι
 ταῦτ' ἔχειν καὶ γυναικὶ καὶ τέκνοις καὶ τοῖς ὁμοιοῦσι
 πάντα ἀνέκλειπτα τὸν τῆς ζωῆς σου χρόνον.' εἰπόν- 186
 τος δὲ ταῦτα κατεργάγῃ κρύτος μετὰ κραυγῆς καὶ χαρᾶς
 εὐφροσύνου πλείονα χρόνον· καὶ τὸ τηνικαῦτα πρὸς
 20 τὸ τέρπεσθαι διὰ τῶν ἡτοιμασμένων ἐτράπησαν, τῶν
 λειτουργιῶν ἀπασῶν διὰ τῆς τοῦ Δωροθέου συντάξεως
 ἐπιτελουμένων· ἐν οἷς καὶ βασιλικοὶ παῖδες ἦσαν καὶ
 τῶν τιμωμένων ὑπὸ τοῦ βασιλέως.

Ὅτε δὲ καιρὸν ἔλαβεν ἐκ διαστήματος, ἠρώτησε τὸν 187

2 ἀποδοχὰς B | διαμεμερισμένα LB | διμερῇ LB (Ios.):
 διμερῇ ceteri || 4 ἐκέλευσεν] προσέταξεν B | ἀνὰ χεῖρα Ios.:
 ἀναρχα codd. || 7 ἀνεκλίθησαν M || 7. 8 τοὺς ἐθισμούς L:
 τοῖς ἐθισμοῖς ceteri, <κατὰ> τοὺς ἐθισμούς conl. Schmidt ||
 παραγενόμενοι MLB (cf. p. 50, 18) || 10 οὗς C || 12 Ἑλισ-
 σαῖον Ios.: Ἑλεάζαρον codd. || 12. 13 πρεσβύτατον conl.
 Schmidt || 13 παρεκάλεσεν Ios.: παρεκάλεσαν codd. | ποιή-
 σεσθαι B || 14 εἶπεν MVPC || 16 ὁμογενεσί conicio || 17 σου
 LB: om. ceteri || 18 post ταῦτα add. τούτου MVPAC

- ἔχοντα τὴν πρώτην ἀνάκλισιν — ἦσαν γὰρ καθ' ἡλι-
 κίαν τὴν ἀνάπτωσιν πεποιημένοι —, πῶς ἂν τὴν βα-
 188 σιλείαν μέχρι τέλους ἄπταιστον ἔχων διατελοῖ. βραχὺ
 δὲ ἐπισχὼν εἶπεν· οὕτως ἂν μάλιστα διευθύνῃς, μι-
 μούμενος τὸ τοῦ θεοῦ διὰ παντὸς ἐπεικές· μακροθυμίᾳ 5
 γὰρ χρώμενος καὶ βλιμάζων τοὺς ἀξίους ἐπεικέστερον,
 καθὼς εἰσιν ἄξιοι, μετατιθεῖς ἐκ τῆς κακίας [καὶ] εἰς
 μετάνοιαν ἄξεις.
 189 Ἐπαινέσας δὲ ὁ βασιλεὺς τὸν ἐχόμενον ἡρώτα, πῶς
 ἂν ἕκαστα <κάλλιστα> πράττοι. ὁ δὲ ἀπεκρίθη, ὅτι 10
 δίκαιον εἰ πρὸς ἅπαντας διατηροῖ ἑαυτόν, καλῶς τὰ
 ἕκαστα πράξει διαλαμβάνων, ὅτι πᾶν ἐννόημα σαφές
 ἐστὶ θεῶ, καταρχὴν δὲ θείου φόβου λαμβάνων ἐν οὐ-
 δυνὶ διαπίπτῃς.
 190 Καὶ τοῦτον δὲ εὖ μάλα παραδεξάμενος ἕτερον 15
 ἐπηρώτα, πῶς ἂν ὁμοίους ἑαυτῷ ἔχοι τοὺς φίλους.

1 γὰρ] δὲ A² in ras. || 3 ἔχων διατελοῖ M: ἔχων διατελοῖη
 BC, ἔχω διατελοῖ VP, ἔχω διατελεῖν A, διατελοῖη ἔχων L |
 numerant interpretes in mg. MVAC, quos numeros hic et in-
 fra omitto || 4 κάλλιστα B || 6 βλιμάζων B² Schard: βλη-
 μάζων ceteri | ἀξίους] ἀνθρώπους B, fort. recte || 7 <ἦ>
 καθὼς bene Schmidt | καὶ secl. Schmidt || 9 δὲ om. v ||
 10 ἕκαστον M, prius B | κάλλιστα addidi (καλῶς addebat
 Mend.), cf. ad lin. 11 | ὅτι Wil.: τὸ codd. (sed v. § 209),
 quo servato graviore mutatione αὐτόν . . . πράξειν διαλαμβά-
 νοντα opus esset, <ἔτι> τὸ con. et ἑαυτόν secl. Cohn || 11 πᾶν-
 τας B | διατηρεῖ ἑαυτῷ LB | aut διατηροῖς (quod placet
 propter hiatum sublatum) et πράξεις aut lin. 14 cum Wil. δια-
 πίπτῃ leg. | καλῶς τὰ] κάλλιστα conicio || 12 πράξει MA ||
 13 <ἀπὸ> θείου conicio (cf. § 200. 235), θεοῦ φόβον con.
 Schmidt || 16 ἐπηρώτα L: ἐπερωτᾷ ceteri | ὁμόνους v, ὁμοίως
 ἑαυτῷ <δικαίους> sim. expecto | ἑαυτοῦ C

6 Diod. I 70, 6 laudatur rex τὰς τιμωρίας ἐλάττους τῆς
 ἀξίας ἐπιτιθεῖς τοῖς ἀμαρτήσασιν. || 11 cf. Diod. I 70, 5 τῷ βα-
 σιλεῖ διατηροῦντι τὰ πρὸς τοὺς ὑποτεταγμένους δίκαια. || 13 cf.
 Sap. Sirach 1, 14 ἀρχὴ σοφίας φοβεῖσθαι τὸν θεόν.

κακείνος εἶπεν· εἰ θεωροίησαν πολλήν σε πρόνοιαν
ποιούμενον ὧν ἄρχεις ὄχλων· σὺ δὲ τοῦτο πράξεις
ἐπιβλέπων, ὥς ὁ θεὸς εὐεργετεῖ τὸ τῶν ἀνθρώπων
γένος, ὁ ὑγίαν αὐτοῖς καὶ τροφήν καὶ τὰ λοιπὰ κατὰ
5 καιρὸν παρασκευάζων ἅπαντα.

Συνεπιμαρτυρήσας δὲ τούτῳ τὸν ἐχόμενον ἡρώτα, 191
πῶς ἂν ἐν τοῖς χρηματισμοῖς καὶ διακρίσεσιν εὐφη-
μίας τυγχάνοι καὶ ὑπὸ τῶν ἀποτυγχανόντων. ὁ δὲ
εἶπεν· εἰ πᾶσιν ἴσος γένοιο τῷ λόγῳ καὶ μηδὲν ὑπερη-
10 φάνως μηδὲ τῇ περὶ σεαυτὸν ἰσχύϊ πράσσοις κατὰ
τῶν ἀμαρτανόντων. τοῦτο δὲ ποιήσεις τὴν διάταξιν 192
βλέπων τὴν ὑπὸ τοῦ θεοῦ· τὰ γὰρ ἰκετευόμενα συν-
τελεῖσθαι τοῖς ἀξίοις, τοῖς δ' ἀποτυγχάνουσιν ἢ δι'
ὀνείρων ἢ πράξεων σημαίνεσθαι τὸ βλαβερὸν αὐτοῖς,
15 οὐ κατὰ τὰς ἀμαρτίας οὐδὲ τὴν μεγαλωσύνην τῆς ἰσχύος
τύπτοντος αὐτούς, ἀλλ' ἐπιεικεῖα χρωμένου τοῦ θεοῦ.

Εὖ δὲ καὶ τοῦτον κατεπαινέσας ἡρώτα τὸν ἐξῆς, 193
πῶς ἂν ἐν ταῖς πολεμικαῖς χρεῖαις ἀήττητος εἴη. ὁ δὲ
εἶπεν· εἰ μὴ πεποιθῶς ὑπάρχοι τοῖς ὄχλοις μηδὲ ταῖς
20 δυνάμεσιν, ἀλλὰ τὸν θεὸν ἐπικαλοῖτο διὰ πάντων, ἵνα
τὰς ἐπιβολὰς αὐτῷ κατευθύνη δικαίως διεξάγοντι πάντα.

4 ὑγίαν BVP || 8 τυγχάνοι Schmidt: τυγχάνω codd. ||
9. 10 γένοιο — σεαυτὸν om. LB || 10 ἰσχύϊ <πεποιθῶς> con-
icio, cf. § 147. 148 | πράττεις B || 14 αὐτοῖς suspectum, τῶν
εὐχῶν sim. exspecto || 15 post οὐδὲ add. κατὰ MP(?) | μεγα-
λωσύνην v || 16 αὐτοῖς VP || 17 εἶ] ὁ M (sed cf. § 234) |
καθεξῆς M || 18 ταῖς om. LB | δ] τῷ VPC || 19 ὑπάρχοι
M²A: ὑπάρχοις M¹VPC, ὑπάρχεις LB | ὅλοις B

3 (cf. § 205. 210. 281) v. e. gr. Περὶ ὕψους 1, 2 et ibi a
Iahnio adnotata. Dio Chrys. II § 26. Philo, De iudice 5 (II
347, 39—42 Mang.). Synes., Epist. 31 et quae collegit Stern-
bach ad Gnomologium Vaticanum nr. 53.

- 194 Ἀποδεξάμενος δὲ καὶ τοῦτον τὸν ἕτερον ἡρώτα, πῶς ἂν φοβερὸς εἴη τοῖς ἐχθροῖς. ὁ δὲ εἶπεν· εἰ τῇ τῶν ὀπλων καὶ δυνάμεων παρασκευῇ πολλῇ χρώμενος [εἴη] εἰδείη ταῦτα ὄντα κενὰ ἐπὶ πλείονα χρόνον πρὸς τὸ συμπέρασμα δρᾶν τι. καὶ γὰρ ὁ θεὸς διδοὺς ἀνοχὰς 5 καὶ ἐνδεικνύμενος τὰ τῆς δυναστείας φόβον ἐγκατασκευάζει πάσῃ διανοίᾳ.
- 195 Καὶ τοῦτον δ' ἐπαινέσας εἶπε πρὸς τὸν ἐχόμενον, τί κάλλιστον αὐτῷ πρὸς τὸ ζῆν ἂν εἴη. κάκεινος ἔφη· τὸ γινώσκειν, ὅτι θεὸς δυναστεύει τῶν ἀπάντων, καὶ 10 ἐπὶ τῶν καλλίστων πράξεων οὐκ αὐτοὶ κατευθύνομεν τὰ βουλευθέντα, θεὸς δὲ τελειοῖ τὰ πάντων καὶ καθηγείται δυναστεύων.
- 196 Ἐπιφωνήσας δὲ καὶ τούτῳ καλῶς λέγειν τὸν ἕτερον ἡρώτα, πῶς ἂν ἀκέραια συντηρήσας ἅπαντα τοῖς 15 ἐγγόνοις τὴν αὐτὴν παραδιδοῖ διάθεσιν ἐπὶ τέλει. ὁ δὲ εἶπεν· εὐχόμενος αἰεὶ πρὸς τὸν θεὸν ἀγαθὰς ἐπινοίας λαμβάνειν πρὸς τὰ μέλλοντα πράσσεισθαι καὶ τοῖς ἐγγόνοις παρακελεύόμενος μὴ ἐκπλήττεσθαι τῇ δόξῃ μηδὲ τῷ πλούτῳ· θεὸν γὰρ εἶναι τὸν χαριζό- 20 μενον ταῦτα, καὶ οὐ δι' ἑαυτοὺς ἔχειν τὴν ὑπεροχὴν ἀπάντων.
- 197 Ἐπιμαρτυρήσας δὲ τούτοις τοῦ μετὰ ταῦτα ἐπυνθάνετο, πῶς ἂν τὰ συμβαίνοντα μετρίως φέροι. ἐκεῖνος δὲ ἔφησεν· εἰ πρόληψιν λαμβάνοις, ὅτι γεγόνασιν 25

4 εἴη *seclusi*, neque enim placet εἴη, εἰδείη δὲ scribere | εἰδείη *scripsi*: εἰ δὲ εἴη *codd.* || 5 δρᾶντι vel δρᾶν τι *codd.* | ὁρᾶντι *conicio* || 6 τὰ *Wil.* (ut ἐνδ. obiectum habeat, cf. § 133): τὸν *codd.* || 12 βουλευθέντα *B* || 14 καὶ *om.* *LB* || 16 ἐγγόνοις *L* | ἐπὶ τέλει *M¹B*: ἐπιτελῇ *M¹LV*, ἐπιτελοῖ *PAC* || 19 ἐγγόνοις *L* || 22 πάντων *M*, τῶν ἀπάντων *C* || 23 μετ' αὐτὸν *coniciebam* (cf. § 208. 279), sed cf. *Ind. s. μετέπειτα* || 24 φέρει *B* || 25 γεγόνασιν *LB*, e corr. *M*: γέγοναν *ceteri*

ὑπὸ τοῦ θεοῦ πάντες ἄνθρωποι μετασχεῖν τῶν μεγίστων κακῶν, ὡσαύτως δὲ καὶ ἀγαθῶν, καὶ οὐκ ἔστιν ἄνθρωπον ὄντα τούτων ἀμιγῇ γενέσθαι, ὁ θεὸς δὲ τὴν εὐψυχίαν δίδωσιν, ὃν ἱκετεύειν ἀναγκαῖον.

- 5 Φιλοφρονηθεῖς δὲ καὶ τοῦτον καλῶς εἶπεν ἅπαν- 198
τας ἀποφαίνεσθαι. ἐπερωτήσας δὲ ἔτι ἓνα καταλήξω
τὸ νῦν ἔχον, ἵνα καὶ πρὸς τὸ τέρπεσθαι τραπέντες
ἡδέως διεξάγωμεν. ἐν δὲ ταῖς μετὰ ταῦτα ἑξ [ἐξῆς]
ἡμέραις καὶ παρὰ τῶν λοιπῶν ἐξῆς μαθήσομαί τι πλέον.
10 εἴτ' ἐπηρώτα τὸν ἄνδρα· τί πέρας ἀνδρείας ἐστίν; ὁ 199
δὲ εἶπεν· εἰ τὸ βουλευθὲν ὀρθῶς ἐν ταῖς τῶν κινδύνων
πράξεσιν ἐπιτελοῖτο κατὰ πρόθεσιν. τελειοῦται δὲ ὑπὸ
τοῦ θεοῦ πάντα σοι καλῶς βουλευομένῳ, βασιλεῦ, συμ-
φερόντως. ἐπιφωνησάντων δὲ πάντων καὶ κρότῳ ση- 200
15 μνηναμένων πρὸς τοὺς φιλοσόφους εἶπεν ὁ βασιλεύς —
οὐκ ὀλίγοι γὰρ παρήσαν τούτοις —· οἶμαι διαφέρειν
τοὺς ἄνδρας ἀρετῇ καὶ συνιέναι πλεῖον, οἵτινες ἐκ τοῦ
καιροῦ τοιαύτας ἐρωτήσεις λαμβάνοντες, ὥς δέον ἐστὶν
ἀποκρίνεται, πάντες ἀπὸ θεοῦ τοῦ λόγον τὴν καταρ-
20 χὴν ποιούμενοι. Μενέδημος δὲ ὁ Ἐρετριεὺς φιλό- 201
σοφος εἶπε· ναί, βασιλεῦ. προνοία γὰρ τῶν ὄλων
διοικουμένων καὶ ὑπειληφόντων ὀρθῶς τοῦτο, ὅτι θεό-
κτιστόν ἐστιν ἄνθρωπος, ἀκολουθεῖ, πᾶσαν δυναστείαν
καὶ λόγου καλλοιήν ἀπὸ θεοῦ κατάρχεσθαι. τοῦ δὲ 202

1 τοῦ om. M || 2 τῶν ἀγαθῶν L || 5 τοῦτω (sic) B ||
8 ἐξῆς seclusi || 9 ἐξῆς om. LB || 10 ἐπηρώτα L: ἐπερωτᾶ
ceteri || 13 βουλευομένῳ L (cf. § 243): βουλομένῳ ceteri ||
14. 15 σημαναμένων L || 18 ἐστὶν om. A || 20 δὲ om. L ||
22 τούτων conl. Cohn

20 — 56, 3 omnia ficta sunt. de Menedemi ad Ptolemaeum
I legatione tradit Laert. Diog. II 140; cf. Wilamowitz, Philolog.
Unters. IV 204.

βασιλέως ἐπινεύσαντος τὰ περὶ τούτων ἔληξεν, ἐτράπησαν δὲ πρὸς εὐφροσύνην. ἐπιλαβούσης δὲ τῆς ἐσπέρας τὸ συμπόσιον ἐλύθη.

- 203 Τῇ δὲ μετὰ ταῦτα πάλιν κατὰ τὴν αὐτὴν διάταξιν τὰ τῆς ἀναπτώσεως καὶ συμποσίας ἐπετελεῖτο. καθὼς δὲ ἐνόμιζεν ὁ βασιλεὺς εὐκαιρον εἶναι πρὸς τὸ πυνθανέσθαι τι τῶν ἀνδρῶν, ἐπηρώτα τοὺς ἐξῆς τῶν
204 ἀποκεκριμένων τῇ προτέρᾳ ἡμέρᾳ. πρὸς τὸν ἐνδέκατον δὲ ἤρξατο τὴν κοινολογίαν ποιεῖσθαι· δέκα γὰρ ἦσαν οἱ ἠρωτημένοι τῇ προτέρᾳ. σιγῆς δὲ γενομένης
205 ἐπυνθάνετο, πῶς ἂν πλούσιος διαμένοι. βραχὺ δ' ἐπισχῶν ὁ τὴν ἐρώτησιν ἐκδεχόμενος εἶπεν· εἰ μὴδὲν ἀνάξιον τῆς ἀρχῆς μὴδὲ ἀσελγὲς πράσσοι μὴδὲ δαπάνην εἰς τὰ κενὰ καὶ μάταια συντελοῖ, τοὺς <δ> ὑποτεταγμένους εὐεργεσίᾳ πρὸς εὐνοίαν ἄγοι τὴν ἑαυτοῦ·
15 καὶ γὰρ ὁ θεὸς πᾶσιν αἷτιος ἀγαθῶν ἐστίν· ὃ κατακολονθεῖν ἀναγκάζειν.

- 206 Ἐπαινέσας δὲ ὁ βασιλεὺς τοῦτον ἕτερον ἐπηρώτα, πῶς ἂν τὴν ἀλήθειαν διατηροῖ. ὁ δὲ πρὸς τοῦτο ἀπεκρίθη· γινώσκων, ὅτι μεγάλην αἰσχύνην ἐπιφέρει τὸ
20 ψεῦδος πᾶσιν ἀνθρώποις, πολλῷ δὲ μᾶλλον τοῖς βασιλεῦσιν· ἔξουσίαν γὰρ ἔχοντες ὁ βούλονται πράσσειν τίνος ἔνεκεν ἂν ψεύσαιντο; προλαμβάνειν δὲ δεῖ τοῦτό σε, βασιλεῦ, διότι φιλαλήθης ὁ θεός ἐστιν.

1 πρὸς τούτους (cf. § 220)? || 2 πρὸς M: τὰ πρὸς ceteri || 5 καθὼς conicio || 8 πρώτη A || 10 οἱ om. M || 11 διαμέλλοι B || 13 δαπάνην Mend.: δαπάνη codd. || 14 συντελεῖ L, ἀσυντελεῖ B | δ' add. Mend. || 18 ἐπερώτα PAC, ἐπερωτᾶ M || 19 διατηροῖ B | πρὸς om. M || 20 ἐπιφέρωι MLC || 21 δὲ om. M || 23 προσλαμβάνειν L Schard || 24 ὁ θεός om. B

20 ss. cf. ad p. 53, 3 et Arriani Anab. Praef. αὐτῷ βασιλεῖ ὄντι αἰσχρότερον ἢ τῷ ἄλλῳ ψεύσασθαι ἦν. cf. Diod. I 70, 6 ἀψευδής.

Ἀποδεξάμενος δὲ εὖ μάλα καὶ τοῦτον <, ἐπὶ τὸν 207
 ἕτερον> ἐπιβλέψας εἶπεν· τί ἐστι σοφίας διδασχῇ; ὁ δὲ
 [ἕτερος] ἀπεφώνηατο· καθὼς οὐ βούλει σεαυτῷ τὰ κακὰ
 παρεῖναι, μέτοχος δὲ τῶν ἀγαθῶν ὑπάρχειν ἀπάντων,
 5 εἰ πράσσοις τοῦτο πρὸς τοὺς ὑποτεταγμένους καὶ τοὺς
 ἁμαρτάνοντας, εἰ τοὺς καλοὺς καὶ ἀγαθοὺς τῶν ἀν-
 θρώπων ἐπιεικέστερον νουθετοῖς· καὶ γὰρ ὁ θεὸς τοὺς
 ἀνθρώπους ἅπαντας ἐπιεικεία ἄγει.

Ἐπαινέσας αὐτὸν τῷ μετ' αὐτὸν εἶπε, πῶς ἂν 208
 10 φιλόανθρωπος εἴη. ἀκεῖνος ἔφη· θεωρῶν, ὥς ἐν πολλῷ
 χρόνῳ καὶ κακοπαθείαις μεγίσταις αὕξει τε καὶ γεν-
 νᾶται τὸ τῶν ἀνθρώπων γένος — ὅθεν οὔτε εὐκόπως
 δεῖ κολάζειν οὔτε αἰκίαις περιβάλλειν —, γινώσκων,
 15 ὅτι τὸ τῶν ἀνθρώπων ζῆν ἐν ὁδύναις τε καὶ τιμω-
 ρίαις καθέστηκεν. ἐπινοῶν οὖν ἕκαστα πρὸς τὸν ἔλεον
 τραπήσῃ· καὶ γὰρ ὁ θεὸς ἐλεήμων ἐστίν.

Ἀποδεξάμενος δὲ τοῦτον ἐπυνθάνετο τοῦ κατὰ τὸ 209
 ἐξῆς· τίς ἀναγκαιότατος τρόπος βασιλείας; τὸ συντη-
 ρεῖν, εἶπεν, ἑαυτὸν ἀδωροδόκητον καὶ νήφειν τὸ πλεῖον
 20 μέρος τοῦ βίου καὶ δικαιοσύνην προτιμᾶν καὶ τοὺς
 τοιούτους φιλοποιεῖσθαι· καὶ γὰρ ὁ θεὸς φιλοδίκαιός
 ἐστίν.

1. 2 ἐπὶ τὸν ἕτερον addidi (cf. § 281), post ἐπιβλέψας add.
 εἰς ἕτερον v || 3 ἕτερος secl. Mend. | ἀπεφώνηατο B | βούλη
 MC | τὰ om. LB || 5 πράσσεις A || 5. 6 ἁμαρτάνοντας καὶ
 τοὺς ὑποτεταγμένους transp. B || 6 εἰ] ἡ bene conl. Mend. (sic
 νουθετεῖς leg.) || 7 νουθετεῖς LBA || 8 <δι> ἐπιεικείας conl.
 Wil. || 11 πόνῳ conicio | τε om. P || 13 αἰκίαις L: αἰτίαις
 MBAC, αἰτίας VP || 14 τὸν ἀνθρώπον AC || 17 δὲ] δὲ καὶ
 VP | τὸ] τὸν A || 18 ἀναγκαῖος L | τῆς βασιλείας B ||
 19 ἑαυτὸν B: αὐτὸν VP, αὐτὸν MLAC || 21 φιλοπονεῖσθαι M

3—6 cf. Philo apud Eus. Praep. ev. VIII 7, 6 & τις παθεῖν
 ἐγθαίρει, μὴ ποιεῖν αὐτόν. Doctr. apost. 1, 2. Ev. Matth. 7, 12.

- 210 Ἐπισημήνας καὶ τοῦτον πρὸς τὸν ἕτερον εἶπε· τί
τὸ τῆς εὐσεβείας ἐστὶ κατάστημα; ἐκείνος δὲ ἔφη· τὸ
διαλαμβάνειν, ὅτι πάντα διὰ παντὸς ὁ θεὸς ἐνεργεῖ
καὶ γινώσκει καὶ οὐδὲν ἂν λάθοι ἄδικον ποιήσας ἢ
κακὸν ἐργασάμενος ἄνθρωπος· ὥς γὰρ θεὸς εὐεργετεῖ 5
τὸν ὅλον κόσμον, οὕτως καὶ σὺ μιμούμενος ἀπρόσκοπος
ἂν εἴης.
- 211 Ἐπιφωνήσας δὲ τούτῳ πρὸς τὸν ἕτερον εἶπε· τίς
ὄρος τοῦ βασιλεύειν ἐστίν; ὁ δὲ ἔφη· τὸ καλῶς ἄρχειν
ἑαυτοῦ καὶ μὴ τῷ πλούτῳ καὶ τῇ δόξῃ φερόμενον 10
ὑπερήφανον καὶ ἄσχημόν τι ἐπιθυμῆσαι, εἰ καλῶς λο-
γίζοιο. πάντα γὰρ σοι πάρεστιν, ὥς οὐδέν. ὁ θεὸς δὲ
ἀπροσδεής ἐστι καὶ ἐπιεικής. καὶ σὺ καθόσον ἄν-
θρωπος ἐννόει καὶ μὴ πολλῶν ὀρέγου, τῶν δ' ἱκανῶν
πρὸς τὸ βασιλεύειν. 15
- 212 Κατεπαινέσας δὲ αὐτὸν ἐπηρώτα τὸν ἕτερον, πῶς
ἂν τὰ κάλλιστα διαλογίζοιτο. ἀπεκρίθη δ' ἐκείνος· εἰ
τὸ δίκαιον ἐπὶ παντὸς προβάλλοι συνεχῶς καὶ νομίζοι
τὴν ἀδικίαν τοῦ ζῆν στέρησιν εἶναι. καὶ γὰρ ὁ θεὸς
διὰ παντὸς τοῖς δικαίοις ἀγαθὰ προσημαίνει μέγιστα. 20

1 ἐπισημάνας M | τὸν om. L || 2 δὲ om. A || 3 ὅτι
in ras. et post παντὸς add. ὅτι A || 3. 4 ἐνεργεῖ καὶ γινώσκει
ὁ θεὸς B || 4 λάθοι <τις> propter hiatum conicio || 5 ὁ
θεὸς B || 6 ὅλον om. B || 8 τοῦτον B || 10 post ἑαυτοῦ
add. καὶ βασιλεύειν ἐστὶ A || 11 ante καὶ add. τι, sed rursus del.
L | ἐπιθυμῆσαι B (v. Ind.): ἐπιθυμῆσαι ceteri || 11. 12 κα-
λῶς δὲ λογίζεσθαι conicio, εἰ ad corruptam terminationem verbi
praecedentis trahens || 12 ὥς οὐδέν con. Mend., ὅσα θέον
conicio || 13 καθῶς ὦν? || 17 τὰ fort. secl. || 18 προ-
βάλλοις P, προβάλλοις V, προβάλλοι B, προβάλλοιτο con. Mend. |
νομίζει B

9. 10 (cf. § 222) saepe rex ἑαυτοῦ ἄρχειν iubetur; v. Praech-
ter, Byz. Z. I 403.

Τοῦτον δὲ ἐπαινέσας εἶπε πρὸς τὸν ἐξῆς, πῶς ἂν 213
 ἐν τοῖς ὕπνοις ἀτάραχος εἴη. ὁ δὲ ἔφη· δυσσapolόγητον
 ἠρώτηκας πρᾶγμα. συναναφέρειν γὰρ οὐ δυνάμεθα ἐν
 τούτοις τοῖς κατὰ τὸν ὕπνον ἑαυτούς, ἀλλὰ περιεχό-
 5 μεθα ἀλογίστῳ κατὰ τῆδε αἰσθήσει. πᾶσχομεν γὰρ 214
 κατὰ τὴν ψυχὴν ἐπὶ τοῖς ὑποπίπτουσιν ὡς θεωρου-
 μένοις· ἀλογιστοῦμεν δέ, καθόσον ὑπολαμβάνομεν καὶ
 ἐπὶ πέλαγος καὶ ἐν πλοίοις περιπολεῖν ἢ πέτασθαι
 φερομένους καὶ διαίρειν εἰς ἑτέρους τόπους καὶ τοι-
 10 αῦτα ἕτερα. καὶ ὁ ταῦθ' ὑπολαμβάνων μὴ καθεστάναι.
 πλὴν ὅσον ἔμοιγε ἐφικτόν, οὕτω διείληφα, κατὰ πάντα 215
 τρόπον σε, βασιλεῦ, καὶ τὰ λεγόμενα καὶ τὰ πραττό-
 μενα πρὸς εὐσέβειαν ἐπανάγειν, ὅπως ἑαυτῷ συνιστορῆς,
 ὅτι τὸ κατ' ἀρετὴν συντηρῶν οὔτε χαρίζεσθαι προαιρῇ
 15 παρὰ λόγον οὔτε ἐξουσίᾳ χρώμενος τὸ δίκαιον αἶρεις.
 ἐπὶ πλείον γὰρ ἐν οἷς ἕκαστος πράγμασιν ἐργηγορῶς 216
 τὴν διαγωγὴν ποιεῖται, καὶ καθ' ὕπνον ἐν τοῖς αὐτοῖς
 ἢ διάνοια τὴν ἀναστροφὴν ἔχει. ὃς δὲ πάντα διαλο-

2 ἐνυπνίοις conī. Mend. || 4 τοὺς ὕπνους B || 5 τίδε
 VP, τάδε conī. Mend., τάδε τῇ conicio || 6 τὴν om. M ||
 7 ὑπολαμβάνομεν LB: ὑπολαμβανόμενοι ceteri || 8 πελάγους
 <περιπατεῖν> conī. Mend. coll. Artemid. IV 35 | περιπολεῖν
 Wil.: ἢ πολεῖν LVPA, ἢ πωλεῖν BC Schard, ἢ πλείν M | πέ-
 τεσθαι Schard, post πέτ. add. ἡμᾶς Schmidt (e Paris. 129?) ||
 9 an φερόμενοι? | διαίρειν LBVC || 9. 10 καὶ τοιαῦθ' ἕτερα
 ὑπολαμβάνομεν καθ. conī. Schmidt || 10 an καίτοι ταῦθ' ὑπο-
 λαμβάνομεν καθ.? | ὁ om. A, τὸ B | ὑπολαμβάνων M³LC:
 ὑπολαμβάνειν ceteri | καθεστάναι <σφάλλεται> conī. Mend. ||
 12 σε] σοι L || 13 ἑαυτῷ Schmidt: ἑαυτοῦ codd. || 15 παρά-
 λογον codd. | οὔτε scripsi: οὐδὲ codd. | αἶρεις VP, αἶρεῖς
 AC, ἀναιρεῖς B, αἶρειν coniciebam || 17. 18 ἡ διάνοια ἐν τοῖς
 αὐτοῖς L || 18 ὃς Schard: ὡς codd., ὁ et τρεπόμενος conī. Wil.

11 ss. cf. Platonis Remp. p. 571 C — 572 A, Zenonem apud
 Plut. De prof. in virt. 12 (fr. 160 Pearson), Empedoclem v. 331
 St. (Philop. De an. p. 486, 13).

γισμόν καὶ πρᾶξιν ἐπὶ τὰ κάλλιστα τρεπομένην, κατευ-
θύνει καὶ ἐργηγορῶς καὶ ἐν ὕπνῳ. διὸ καὶ περὶ σέ
διὰ παντός ἐστὶν εὐστάθεια.

- 217 Κατευφημήσας δὲ καὶ τοῦτον εἶπε πρὸς τὸν ἕτερον·
ἐπεὶ σὺ δέκατος τὴν ἀπόκρισιν ἔχεις, ὥς ἂν ἀποφύγῃ, 5
πρὸς τὸ δειπνον τραπησόμεθα. ἡρώτα δέ, πῶς ἂν
218 μηδὲν ἀνάξιον ἑαυτῶν πράσσοιμεν. ὁ δὲ εἶπεν· ἐπί-
βλεπε διὰ παντός εἰς τὴν σεαυτοῦ δόξαν καὶ τὴν ὑπερ-
οχήν, ἵνα τούτοις ἀκόλουθα καὶ λέγῃς καὶ διανοῇ,
γινώσκων ὅτι πάντες ὧν ἄρχεις περὶ σοῦ καὶ δια- 10
219 νοοῦνται καὶ λαλοῦσιν. οὐ γὰρ ἐλάχιστόν σε δεῖ τῶν
ὑποκριτῶν φαίνεσθαι· τὸ γὰρ πρόσωπον, ὃ δέον αὐτούς
ἐστὶν ὑποκρίνεσθαι, τοῦτο συνθεωροῦντες ἀκόλουθα
πάντα πράσσουσι· σὺ δὲ οὐχ ὑπόκρισιν ἔχεις, ἀλλ' ἀλη-
θῶς βασιλεύεις, θεοῦ δόντος σοι καταξίως τῶν τρόπων 15
τὴν ἡγεμονίαν.
- 220 Τοῦ δὲ βασιλέως εὖ μάλα συγκροτήσαντος μετὰ
φιλοφροσύνης ἐπὶ πλείονα χρόνον, τοὺς ἀνθρώπους
καθυπνοῦν παρεκάλουν. καὶ τὰ μὲν πρὸς τούτους ὥς
ἔληξεν, ἐπὶ τὴν ἐξῆς ἐτράπησαν τῆς συμποσίας διάταξιν. 20
- 221 Τῇ δὲ ἐχομένῃ τῆς αὐτῆς διατάξεως γενηθείσης,
ὅτε καιρὸν ὑπέλαβεν ὁ βασιλεὺς εἶναι τοῦ πυνθάνεσθαι

1 τρεπομένην <ἔχει> conicio, v. § 277 || 2 alt. καὶ om. M ||
6 πρὸς] ἐπὶ M | τραπησόμεθα MBVP || 8 alt. τὴν om. M |
σαντοῦ L || 11 δεῖ M² Schard: διὰ ceteri || 12 ὃ δέον scripsi:
οὐδὲ codd. | αὐτούς scripsi: αὐτό codd. || 13 post τοῦτο
add. γὰρ VP || 18. 19 τοὺς — παρεκάλουν post διάταξιν suum
locum habere non male con. Schmidt, sed graviore sic adhi-
bendae sunt mutationes. καταπαύειν conicio || 19 ὕπνοον
VP || 19—21 ὥς — ἐχομένη om. C || 20 ἔληξεν M² Schard:
ἔλεξεν ceteri || 22 καὶ καιρὸν M | ὑπελάμβανεν VPAC |
εἶναι om. M

τι τῶν ἀνδρῶν, ἡρώτα τὸν πρῶτον τῶν ἀπολιπόντων
 πρὸς τὴν ἐξῆς ἐρώτησιν· τίς ἐστὶν ἀρχὴ κρατίστη;
 ἐκεῖνος δὲ ἔφη· τὸ κρατεῖν ἑαυτοῦ καὶ μὴ συγκατα- 222
 φέρεσθαι ταῖς ὁρμαῖς. πᾶσι γὰρ ἀνθρώποις φυσικὸν
 5 εἶναι τὸ πρὸς τι τὴν διάνοιαν ῥέπειν. τοῖς μὲν οὖν 223
 πολλοῖς ἐπὶ τὰ βρωτὰ καὶ ποτὰ καὶ τὰς ἡδονὰς εἰκὸς
 ἐστὶ κεκλίσθαι, τοῖς δὲ βασιλεῦσιν ἐπὶ χώρας κατὰ-
 κτησιν καὶ τὸ τῆς δόξης μέγεθος· πλὴν ἐν πᾶσι με-
 τριότης καλόν. ἃ δὲ ὁ θεὸς δίδωσι, ταῦτα λαμβάνων
 10 σύνεχε· τῶν δ' ἀνεφίκτων μὴ ἐπιθύμει.

Τοῖς δὲ ῥηθεῖσιν ἀρεσθεῖς πρὸς τὸν ἐχόμενον εἶπε, 224
 πῶς ἂν ἐκτὸς εἴη φθόνου. διαλιπὼν δὲ ἐκεῖνος ἔφη·
 πρῶτον εἰ νοῆσαι, ὅτι ὁ θεὸς πᾶσι μερίζει δόξαν τε καὶ
 πλούτου μέγεθος τοῖς βασιλεῦσι· καὶ οὐδεὶς παρ' ἑαν-
 15 τόν ἐστι βασιλεύς· πάντες γὰρ θέλουσι μετασχεῖν ταύ-
 τῃς τῆς δόξης, ἀλλ' οὐ δύνανται· θεοῦ γὰρ ἐστὶ δόμα.

Ἐπαινέσας δὲ τὸν ἄνδρα διὰ πλειόνων ἐπηρώτα 225
 τὸν ἕτερον, πῶς ἂν καταφρονοίῃ τῶν ἐχθρῶν. ὁ δὲ
 εἶπεν· ἡσκηκῶς πρὸς πάντας ἀνθρώπους εὐνοίαν καὶ
 20 κατεργασάμενος φιλίας λόγον οὐθενὸς ἂν ἔχῃς· τὸ δὲ
 κεχαριτωσθαι πρὸς πάντας ἀνθρώπους καὶ καλὸν δῶ-
 ρον εἰληφέναι παρὰ θεοῦ τοῦτ' ἐστὶ κράτιστον.

Συναινέσας δὲ τούτοις τὸν ἐξῆς ἐκέλευσεν ἀποκρι- 226
 θῆναι, πρὸς αὐτὸν εἰπών, πῶς ἂν δοξαζόμενος δια-

1 ἡρώτα (sic) M: πρῶτα ceteri | τῶν ἀπολειπόντων B,
 τὸν ἀπολιπόντα L || 2 τίς] ἔφη τίς B || 6 βρώματα B ||
 8 καὶ scripsi (cf. lin. 12): κατὰ codd. || 9 an δῆ? | ταῦτα
 om. B || 11 συναρεσθεῖς? cf. § 232 || 13 εἰ νοῆσαι (sic)
 LVPAC: εἰ νοῆσαις B (α corr. ex ε), εἰ νοῆσαιο M || 14 πλοῦ-
 τον VP | παρ' M² Schard: περὶ ceteri || 14. 15 ἑαυτοῦ M²,
 probat Mend. et βασιλεύς ἐστὶ transp. || 17 ἡρώτα M ||
 20 ἔχεις B || 21 καὶ om. V || 21. 22 καὶ καλὴν δόξαν εἰλη-
 φέναι δῶρον παρὰ e. gr. conicio || 24 εἶπας M²

μένοι. εἶπε δέ· τῇ προθυμίᾳ καὶ ταῖς χάρισι πρὸς τοὺς ἄλλους μεταδοτικὸς ὢν καὶ μεγαλομερὲς οὐδέποτε ἂν ἀπολίποις δόξης· ἵνα δὲ τὰ προειρημένα σοι δια- μένῃ, τὸν θεὸν ἐπικαλοῦ διὰ παντός.

227 Εὐφημήσας δὲ τοῦτον ἕτερον ἡρώτα, πρὸς τίνα 5 δεῖ φιλότιμον εἶναι. ἐκεῖνος δὲ ἔφη· πρὸς τοὺς φιλικῶς ἔχοντας ἡμῖν οἴονται πάντες ὅτι πρὸς τούτους δέον· ἐγὼ δ' ὑπολαμβάνω, πρὸς τοὺς ἀντιδοξοῦντας φιλοτιμίαν δεῖν χαριστικὴν ἔχειν, ἵνα τούτῳ τῷ τρόπῳ μεταγώμεν αὐτοὺς ἐπὶ τὸ καθήκον καὶ συμφέρον ἑαυ- 10 τοῖς. δεῖ δὲ τὸν θεὸν λιτανεύειν, ἵνα ταῦτ' ἐπιτελῇται· τὰς γὰρ ἀπάντων διανοίας κρατεῖ.

228 Συνομολογήσας δὲ τούτοις τὸν ἕκτον ἐκέλευσεν ἀποφήνασθαι πυνθανόμενος· τίσι δεῖ χαρίζεσθαι; ἐκεῖ- 15 νος δ' ἀπεκρίθη· γονεῦσι διὰ παντός. καὶ γὰρ ὁ θεὸς 15 πεποιήται ἐντολὴν μεγίστην περὶ τῆς τῶν γονέων τιμῆς. ἐπομένως δὲ τὴν τῶν φίλων ἐγκρίνει διάθεσιν, προσ- ονομάσας ἴσον τῇ ψυχῇ τὸν φίλον. σὺ δὲ καλῶς ποιεῖς ἅπαντας ἀνθρώπους εἰς φιλίαν πρὸς ἑαυτὸν καθιστιῶν. 20

229 Παρακαλέσας δὲ καὶ τοῦτον ἐπυνθάνετο καὶ τοῦ μετέπειτα· τί καλλονῆς ἄξιόν ἐστιν; ὁ δὲ εἶπεν· εὐσέ- βεια. καὶ γὰρ αὕτη καλλονὴ τίς ἐστι πρωτεύουσα. τὸ

3 ἀπολίποις scripsi: ἀπολίποι codd. || 5 πρὸς τίνα M²: πῶς τινα codd. || 9 δεῖ MB || 13 συνομολογήσασθαι B || 19 πρὸς om. B | ἑαυτῷ B || 22 ἀν ἄριστον (cf. § 234. 291) || 23 τις om. B | πρωτεύουσα M¹V, προτερεύουσα C

2 Diod. I 70, 6 laudatur rex μεταδοτικὸς τῶν ἀγαθῶν. || 15. 16 Exod. 20, 12. || 17. 18 Deut. 13, 6, cf. Laert. Diog. V 20, Gnomol. Vindob. 72 Wachsmuth, Gnom. Vatic. 137 Sternbach, Floril. Ἄριστον καὶ πρῶτον μάθημα 23 Schenkl.

δὲ δυνατόν αὐτῆς ἐστὶν ἀγάπη· αὕτη γὰρ θεοῦ δόσις ἐστίν· ἦν καὶ σὺ κέκτησαι πάντα περιέχων ἐν αὐτῇ τὰ ἀγαθά.

Λίαν δὲ φιλοφρόνως ἐπικροτήσας εἶπε πρὸς τὸν 230
 5 ἕτερον, πῶς ἂν πταίσας πάλιν τῆς αὐτῆς κρατῆσαι δόξης. ὁ δὲ ἔφη· σὲ μὲν οὐ δυνατόν ἐστι πταῖσαι· πᾶσι γὰρ χάριτας ἔσπαρκας, αἱ βλαστάνουσιν εὖνοϊαν, ἢ τὰ μέγιστα τῶν ὀπλων κατισχύουσα περιλαμβάνει τὴν μεγίστην ἀσφάλειαν. εἰ δέ τινες πταίουσιν, ἐφ' 231
 10 οἷς πταίουσιν, οὐκέτι χρὴ ταῦτα πράσσειν, ἀλλὰ φιλίαν κατακτησαμένους δικαιοπραγεῖν. θεοῦ δὲ δῶρον ἀγαθῶν ἐργάτην εἶναι καὶ μὴ τῶν ἐναντίων.

Συναρεσθεις δὲ τούτοις πρὸς τὸν ἕτερον εἶπε, 232
 πῶς ἂν ἐκτὸς γένοιτο λύπης. ὁ δὲ ἔφησεν· εἰ μηδὲνα
 15 βλάπτει, πάντας δὲ ὠφελοῖ, τῇ δικαιοσύνῃ κατακολουθῶν· τοὺς γὰρ ἀπ' αὐτῆς καρποὺς ἀλυσίαν κατασκευάζειν. ἱκετεύειν δὲ τὸν θεόν, ἵνα μὴ τὰ παρὰ τὴν 233
 προαίρεσιν ἡμῶν ἀνακύντοντα βλάπτῃ, λέγω δὴ οἷον θάνατοί τε· καὶ νόσοι καὶ λῦπαι καὶ τὰ τοιαῦτα. εὐ-
 20 σεβεῖ δέ σοι καθεστῶτι τούτων οὐδὲν ἂν προσέλθοι.

Καλῶς δὲ καὶ τοῦτον ἐπαινέσας τὸν δέκατον ἠρώτα· 234
 τί μέγιστόν ἐστι δόξης; ὁ δὲ εἶπε· τὸ τιμᾶν τὸν θεόν·

1 θεοῦ δόσις LB: θεοδόσιός ceteri, an θεοδότος? || 2 περι-
 ἐπων M || 5 κρατίσις B || 11 κτησαμένους L || 13 δὲ om. L ||
 14 ἔφη B || 15 ὠφελεῖ LA, ὠφελοῖ B || 16 αὐτοὺς A ||
 17 ἱκετεύει B | δὲ <δεῖ> coni. Cohn | τὰ om. L || 18 βλά-
 πτοι B | λέγω δὴ om. B, λέγω δὲ? v. Ind. || 19 τε om. B ||
 19. 20 εὐσεβεῖ δέ σοι B: δέ σοι (σοι δὲ v) εὐσεβεῖ ceteri || 20 κα-
 θεστῶτι] ὄντι B

7. 8 cf. Gnomol. Vatic. 451 Sternbach. || 21 — 64, 4 Se-
 neca fr. 123 (Lact. Inst. VI 25, 3). Theophrastus apud Por-
 phyrium de abst. II 19 p. 149, 6 ss. N. Aristobulus apud Eus.
 Praep. XIII 12, 8 δεῖ περὶ θεοῦ διαλήψεις οσίας ἔχειν.

τοῦτο δ' ἐστὶν οὐ δώροις οὐδὲ θυσίαις, ἀλλὰ ψυχῆς καθαρότητι καὶ διαλήψεως ὁσίας, καθὼς ὑπὸ τοῦ θεοῦ πάντα κατασκευάζεται καὶ διοικεῖται κατὰ τὴν αὐτοῦ βούλησιν· ἦν καὶ σὺ διατελεῖς ἔχων γνώμην, ἣ πάρεστι σημειοῦσθαι πᾶσιν ἐκ τῶν ὑπὸ σοῦ συντετελεσμένων 5 καὶ συντελουμένων.

235 Μετὰ μείζονος δὲ φωνῆς πάντας αὐτοὺς ὁ βασιλεὺς ἡσπάζετο καὶ παρεκάλει συνεπιφωνούντων τῶν παρόντων, μάλιστα δὲ τῶν φιλοσόφων· καὶ γὰρ ταῖς ἀγωγαῖς καὶ τῷ λόγῳ πολὺ προέχοντες αὐτῶν ἦσαν, 10 ὥς ἂν ἀπὸ θεοῦ τὴν καταρχὴν ποιούμενοι. μετὰ δὲ ταῦτα ὁ βασιλεὺς εἰς τὸ φιλοφρονεῖσθαι προῆλθε διὰ τῶν προπόσεων.

236 Τῇ δὲ ἐπιούσῃ κατὰ τὰ αὐτὰ τῆς διατάξεως τοῦ συμποσίου γενομένης, καθὼς εὐκαιρον ἐγένετο τῷ βασιλεῖ, τοὺς ἐξῆς ἡρώτα τῶν προαποκεκριμένων· εἶπε δὲ τῷ πρώτῳ, τὸ φρονεῖν εἰ διδακτὸν ἐστίν. ὁ δ' εἶπε· ψυχῆς ἐστὶ κατασκευὴ διὰ θείας δυνάμεως ἐπιδέχεσθαι πᾶν τὸ καλόν, ἀποστρέφεσθαι δὲ τάναντία.

237 Συνομολογήσας δὲ τὸν ἐχόμενον ἡρώτα· τί πρὸς 20 ὑγίαν μάλιστα συντείνει; ἐκεῖνος δὲ ἔφη· σωφροσύνη· ταύτης δὲ οὐκ ἔστι τυχεῖν, ἐὰν μὴ θεὸς κατασκευάσῃ τὴν διάνοιαν εἰς τοῦτο.

238 Παρακαλέσας δὲ τοῦτον πρὸς τὸν ἕτερον ἔφη, πῶς ἂν γονεῦσι τὰς ἀξίας ἀποδώῃ χάριτας. ὁ δ' εἶπε· μηδὲν 15

2 διαλήψεσιν ὁσίας Wil. (cf. Test.) || 2. 3 καθὼς — κατὰ om. VPAC || 7. 8 ὁ βασ. πάντας αὐτοὺς M || 10 ἦσαν B: om. ceteri || 13 προπόσεων L, e corr. MC: πραιποσίτων B, e corr. A; προποσετῶν ceteri || 15 γενομένου L || 16 ἀποκεκριμένων L || 17 ὁ Schard, ὁ e corr. M: ὁς ceteri || 18 διὰ] καὶ B || 21 ὑγίαν BVP || 22 κατασκευάσει VC || 24 δὲ om. LB || 25 ὁ Schard, ὁ e corr. M: ὁς ceteri

αὐτοὺς λυπήσας· τοῦτο δ' οὐκ ἔστιν, εἰ μὴ θεὸς τῆς
διανοίας ἡγεμὼν γένοιτο πρὸς τὰ κάλλιστα.

Προσεπινεύσας δὲ τούτῳ τὸν ἐξῆς ἡρώτα, πῶς ἂν 239
φιλήκοος εἴη. ἐκεῖνος δ' εἶπε· διαλαμβάνων, ὅτι πάντα
5 συμφέρει γινώσκειν, ὅπως ἂν πρὸς τὰ συμβαίνοντα
ἐκλεγόμενός τι τῶν ἡκροαμένων ἀνθυποτιθῆς πρὸς τὰ
τῶν καιρῶν, ἂν ἀντιπράσσηται, σὺν χειραγωγίᾳ θεοῦ.
τοῦτο δ' ἔστιν αἱ τῶν πράξεων τελειώσεις ὑπ' αὐτοῦ.

Τοῦτον δ' ἐπαινέσας πρὸς τὸν ἕτερον εἶπε, πῶς 240
10 ἂν μῆδὲν παράνομον πράσσοι. πρὸς τοῦτο ἔφησε· γι-
νώσκων, ὅτι τὰς ἐπινοίας ὁ θεὸς δέδωκε τοῖς νομο-
θετήσασιν πρὸς τὸ σῶζεσθαι τοὺς βίους τῶν ἀνθρώπων,
ἀκόλουθος εἴης ἂν αὐτοῖς.

Ἀποδεξάμενος δὲ τοῦτον πρὸς τὸν ἕτερον εἶπε· τίς 241
15 ὠφέλεια συγγενείας ἐστίν; ὁ δὲ ἀπεφήνατο· ἐὰν τοῖς
συμβαίνουνσι νομίζωμεν ἀτυχοῦσι μὲν ἐλαττωθῆναι καὶ
κακοπαθῶμεν ὥς αὐτοί, φαίνεται τὸ συγγενὲς ὅσον
ἰσχυρὸν ἐστι — τελουμένων δὲ τούτων καὶ δόξα καὶ 242
προκοπὴ παρὰ τοῖς τοιούτοις ὑπάρξει· τὸ γὰρ συνερ-
20 γὲς εὐνόως γινόμενον ὥς ἐξ ἑαυτοῦ ἀδιάλυτον πρὸς

1 λυπήσας B: λυπῆσαι ceteri, an <εἰ> μῆδὲν ... λυπῆσαι? ||
2—5 κάλλιστα — πρὸς τὰ om. M || 6 ἀνθυποτιθῆς L: ἀνθυ-
ποτιθεις ceteri || 7 ἂν vel ἂ ἂν Cohn: ἂν LBAC, om. MVP ||
8 τοῦτον δ' εἶπεν conicio et ὑπ' αὐτοῦ secludam | αἱ in
ras. L, καὶ B | ἀπ' Wil. || 10 πράσσοι παρὰ τὸν νόμον
LB | <ὁ δὲ> πρὸς coniciebam, sed v. § 248 || 11 ἔδωκεν
VP, ἔδωκε LAC || 13 ἂν εἴη M || 14 τοῦτον B: αὐτὸν
ceteri | τὸν BC: om. ceteri || 15. 16 <ἐν> τοῖς συνουσί-
μοσι vel <ἐν> τοῖς συγγενέσι con. Mend., sed v. § 268 ||
16 νομίζωμεν LA: νομίζομεν ceteri | ἀτυχῶσι MVPC, ἀτυχή-
μασι conicio || 17 αὐτοί L²: αὐτὸν B (ὃν ex ὦν), αὐτῶν ce-
teri | ὅσων MVC || 18 τούτων δὲ τελουμένων B | prius καὶ
om. B || 19 ὑπάρχει VP || 20 ὥς ἐξ ἑαυτοῦ corrupta, τὸ γὰρ
συμπαθὲς εὐνόως γινόμενον δεσμὸν ἐξάπτεται ἀδιάλυτον (cf.
§ 265) πρὸς <αὐτοῦς>· ἀπαντῶντων δὲ ἀπάντων μετὰ εὐημ.

- ἅπαντα —, μετὰ δὲ εὐημερίας μηδὲν προσδεῖσθαι τῶν
ἐκείνων· ἀλλὰ δέον <θεὸν> ἰκετεύειν, πάντα ἀγαθοποιεῖν.
- 243 Ὡσαύτως δὲ ἐκείνοις ἀποδεξάμενος αὐτὸν ἄλλον
ἡρώτα· πῶς ἀφοβία γίνεται; εἶπε δέ· συνιστοροῦσης
τῆς διανοίας μηδὲν κακὸν πεπραχέναι, θεοῦ κατευθύ- 5
νοντος εἰς τὸ καλῶς ἅπαντα βουλεύεσθαι.
- 244 Τούτῳ δὲ ἐπιφωνήσας πρὸς ἄλλον εἶπε, πῶς ἂν
προχείρως ἔχοι τὸν ὀρθὸν λόγον. ὁ δὲ εἶπεν· εἰ τὰ
τῶν ἀνθρώπων ἀτυχήματα διὰ παντὸς ἐπιβλέποι, γι-
νώσκων, ὅτι ὁ θεὸς ἀφαιρεῖται τὰς εὐημερίας, ἑτέρους 10
δὲ δοξάζων εἰς τὸ τιμᾶσθαι προάγει.
- 245 Καλῶς δὲ καὶ τοῦτον ἀποδεξάμενος τὸν ἐξῆς ἀπο-
κριθῆναι παρεκάλει, πῶς ἂν μὴ εἰς ῥαθυμίαν μηδὲ ἐπὶ
τὰς ἡδονὰς τρέποιτο. ὁ δέ· προχείρως ἔχων, εἶπεν,
ὅτι μεγάλης βασιλείας κατάρχει καὶ πολλῶν ὄχλων 15
ἀφηγείται, καὶ οὐ δεῖ περὶ ἑτερόν τι τὴν διάνοιαν
εἶναι, τῆς δὲ τούτων ἐπιμελείας φροντίζειν· θεὸν δὲ
ἀξιοῦν, ὅπως μηδὲν ἐλλείπῃ τῶν καθηκόντων.
- 246 Ἐπαινέσας δὲ καὶ τοῦτον τὸν δέκατον ἐρωτᾷ, πῶς
<ἂν> ἐπιγινώσκοι τοὺς δόλω τινὶ πρὸς αὐτὸν πράσ- 20
σοντας. ὁ δὲ ἀπεφάνητο πρὸς τοῦτο· εἰ παρατηροῖτο
τὴν ἀγωγὴν ἐλευθέριον οὐσαν καὶ τὴν εὐταξίαν δια-

e. gr. conicio. certe in fine desidero membrum lin. 16 re-
spondens

2 δέον <θεὸν> Mend.: δέον codd., θεὸν Anon. Oxon. ||
3 τοῦτον conicio || 4 εἶπε δὲ om. A || 5 <αὐτῷ> τῆς conicio,
v. Ind. || 6 ἅπαντας V || 8 ἔχει B, ἔχη L || 9 ἐπιβλέπει B ||
17 alt. δέ] τε B || 18 ἐλλείπη LB || 19 ἡρώτα C, fort. recte ||
20 ἂν add. Struve: om. codd. | ἐπιγινώσκοι M: ἐπιγινώσκει
ceteri || 20. 21 τι αὐτ προσιόντας con. Mend. | πράσσοντας
πρὸς αὐτόν transp. L || 21 πρὸς τοῦτο ἀπεφάνητο B | παρα-
τηροῖ? v. Ind. s. τηρεῖν, διατηρεῖν, συντηρεῖν

μένουσαν ἐν τοῖς ἀσπασμοῖς καὶ συμβουλίαις καὶ τῇ
λοιπῇ συναναστροφῇ τῶν σὺν αὐτῷ καὶ μηδὲν ὑπερ-
τείνοντας τοῦ δέοντος ἐν ταῖς φιλοφρονήσεσι καὶ τοῖς
λοιποῖς τοῖς κατὰ τὴν ἀγωγὴν. Θεὸς δὲ τὴν διά- 247
5 νοιαν ἄξει σοι, βασιλεῦ, πρὸς τὰ κάλλιστα. ὁ δὲ βα-
σιλεὺς συγκροτήσας πάντας τ' ἐπαινέσας κατ' ὄνομα,
καὶ τῶν παρόντων ταῦτ' αὖ ποιοῦντων, ἐπὶ τὸ μέλπειν
ἐτράπησαν.

Τῇ δ' ἐχομένη τὸν καιρὸν λαβὼν ἐπηρώτα τὸν 248
10 ἑξῆς· τίς ἐστὶν ἀμέλεια μεγίστη; πρὸς τοῦτ' ἔφη· εἰ
τέκνων ἄφροντίς τις εἴη καὶ μὴ κατὰ πάντα τρόπον
ἀγαγεῖν * * * εὐχόμεθα γὰρ αἰετὶ πρὸς τὸν θεὸν οὐχ
οὕτως περὶ ἑαυτῶν ὥς περὶ τῶν ἐγγόνων, ἵνα παρῇ
πάντ' αὐτοῖς τὰ ἀγαθὰ. τὸ δὲ ἐπιδέσθαι παιδία σω-
15 φροσύνης μετασχεῖν θεοῦ δυνάμει τοῦτο γίνεται.

Φήσας δὲ εὐλογεῖν ἄλλον ἠρώτα, πῶς ἂν φιλό- 249
πατρις εἴη. προτιθέμενος, εἶπεν, ὅτι καλὸν ἐν ἰδίᾳ
καὶ ζῆν καὶ τελευτᾶν. ἡ δὲ ξενιτεία τοῖς μὲν πένησι
καταφρόνησιν ἐργάζεται, τοῖς δὲ πλουσίοις ὄνειδος ὥς
20 διὰ κακίαν ἐκπεπτωκόσιν. εὐεργετῶν οὖν ἅπαντας,
καθὼς συνεχῶς τοῦτ' ἐπιτελεῖς, θεοῦ διδόντος σοι
πρὸς πάντας χάριν φιλόπατρις φανήσῃ.

Τούτου δὲ ἀκούσας τοῦ κατὰ τὸ ἑξῆς ἐπυνθάνετο, 250

1 συμβουλίαις VPA, ταῖς συμβουλίαις M (ταῖς rursus del.) ||
2 μηδὲν LVPC || 2. 3 ὑπερτείνων B || 5 ἄξει Mend.: ἔξει
codd. || 5. 6 ὁ δὲ βασιλεὺς M: om. ceteri, nom. absol. alibi
non invenitur (lin. 8 ἐτράπη Cohn) || 6 πάντας τ'] οὖν καὶ
πάντας B || 7 τὰ αὐτὰ L, ταῦτα MBVC || 11 εἴη B: εἰ VPA,
ἡ MLC || 12 spatium 6 litt. L, σπεύδῃ suppl. Par. 129
(σπεύδοι melius) || 13 παρῇ om. B || 14 πάντα LB | ἐπι-
δέσθαι scripsi: ἐπιδεῖσθαι codd. | παιδία B: παιδείαν ce-
teri || 18 ξενιτεία Struve: ξενητία M, ξενία ceteri || 22 φα-
νήσει B || 23 δὲ om. B | κατὰ τὸ om. B

- πῶς <ἂν> ἀρμόσαι γυναικί. ὁ δ' ἔφη * * * ὅτι μὲν
 θρασὺ ἐστὶ τὸ θῆλυ γένος καὶ δραστικὸν ἐφ' ὃ βού-
 λεται πρᾶγμα καὶ μεταπίπτει εὐκόπως διὰ παραλο-
 γισμοῦ καὶ τῇ φύσει κατεσκευάζεται ἀσθενές· δέον δ'
 ἐστὶ κατὰ τὸ ὑγιὲς χρῆσθαι καὶ μὴ πρὸς ἔριν ἀντι- 5
 251 πρᾶσσειν. κατορθοῦται γὰρ βίος, ὅταν ὁ κυβερνῶν
 εἰδῇ, πρὸς τίνα σκοπὸν δεῖ τὴν διεξοδὸν ποιεῖσθαι.
 θεοῦ δ' ἐπικλήσει καὶ βίος κυβερνᾶται κατὰ πάντα.
 252 Συνανθομολογησάμενος δὲ τούτῳ τὸν ἐξῆς ἡρώτα,
 πῶς <ἂν> ἀναμάρτητος εἴη. ὁ δὲ ἔφησεν· ὥς ἅπαντα 10
 πρᾶσσειν καὶ μετὰ διαλογισμοῦ καὶ μὴ πειθόμενος δια-
 βολαῖς, ἀλλ' αὐτὸς ὢν δοκιμαστής τῶν λεγομένων καὶ
 κρίσει κατευθύνων τὰ τῶν ἐντεύξεων καὶ διὰ κρίσεως
 ἐπιτελῶν ταῦτα ἀναμάρτητος ἂν εἴη, ὡς βασιλεὺς. τὸ
 δ' ἐπινοεῖν ταῦτα καὶ ἐν τούτοις ἀναστρέφεσθαι θείας 15
 δυνάμεώς ἐστιν ἔργον.
 253 Διαχυθεὶς δὲ τοῖς εἰρημένοισι τὸν ἕτερον ἡρώτα,
 πῶς ἂν ἐκτὸς θυμοῦ γένοιτο. πρὸς τοῦτ' εἶπε· γινώ-
 σκων, ὅτι πάντων ἐξουσίαν ἔχει, καί, εἰ χρήσαιτο θυμῷ,
 θάνατον ἐπιφέρειν· ὅπερ ἀνωφελὲς καὶ ἀλγεινὸν ἐστίν, 20

1 ἂν add. Struve: om. codd. | ἀρμόσει B (ε ex ο) | δ
 δ' ἔφη M Schard: om. ceteri | lacunam statuit et γινώσκων
 suppl. Mend. || 2 θρασὺ ἐστὶν ἔφη τὸ θῆλυ L, φησι θρασὺ τὸ
 θῆλυ γένος ἐστὶ B || 3 καὶ om. B | εὐκόλως B, sed v. § 208 ||
 4 καὶ] καὶ A | κατεσκευάσθη B || 5 αἰρεῖν VP || 6 ὁ A,
 s. s. M: om. ceteri | κυβερνῶν om. B || 7 εἰδῇ LBP: εἰδῇ V,
 ἰδῇ MA (l in ras. M), ἤδη C | ἐξοδὸν BP || 8 <εὖ> κυβ.? ||
 9 τοῦτον B || 10 ἂν add. Struve | ἔφη· σεμνῶς coni. Mend.
 an <καλ>ῶς? v. § 255 (<εὐσεβ>ῶς Cohn) || 11 prius καὶ om. M
 Schard (sed cf. ad lin. 10) || 14 ἂν MB: ἔφησεν ἂν ceteri ||
 19 χρῆσεται VP, prius M; χρῆσαι τῷ B | θυμῷ M¹LB: θυμοῦ
 ceteri || 20 ἐπιφέρειν Par. 129, Schmidt: ἐπιφέρει ceteri |
 ἀλγεινόν BVP

εἰ τὸ ζῆν ἀφελεῖται πολλῶν διὰ τὸ κύριον εἶναι. πάν- 254
των δ' ὑπηκόων ὄντων καὶ μηδενὸς ἐναντιουμένου
τίνος χάριν θυμωθήσεται; γινώσκειν δὲ δεῖ, διότι θεὸς
τὸν πάντα κόσμον διοικεῖ μετ' εὐμενείας καὶ χωρὶς
5 ὀργῆς ἀπάσης. τούτῳ δὲ κατακολουθεῖν ἀναγκαῖον
ἐστὶ σε, ἔφησεν, ὦ βασιλεῦ.

Καλῶς δὲ ἀποκεκρίσθαι φήσας τοῦτον ἐπυνθάνετο 255
τοῦ μετέπειτα· τί ἐστὶν εὐβουλία; τὸ καλῶς ἅπαντα
πράσσειν, ἀπεφήνατο, μετὰ διαλογισμοῦ, κατὰ τὴν βου-
10 λὴν παρατιθέντα καὶ βλαβερά τῶν κατὰ τὸ ἐναντίον
τοῦ λόγου διάστημα, ἵνα πρὸς ἕκαστον ἐπινοήσαντες
ᾧμεν εὖ βεβουλευμένοι καὶ τὸ προτεθὲν ἡμῖν ἐπιτελῇ-
ται. τὸ δ' αὖ κράτιστον θεοῦ δυναστεία πᾶν βού-
λευμα τελείωσιν ἔξει σοι τὴν εὐσέβειαν ἀσχοῦντι.

15 Κατωρθωκέναι δὲ καὶ τοῦτον εἰπὼν ἄλλον ἡρώτα· 256
τί ἐστὶ φιλοσοφία; τὸ καλῶς διαλογίζεσθαι πρὸς ἕκα-
στα τῶν συμβαινόντων, ἀπεφήνατο, καὶ μὴ ἐκφέρεσθαι
ταῖς ὁρμαῖς, ἀλλὰ τὰς βλάβας καταμελετᾶν τὰς ἐκ τῶν
ἐπιθυμιῶν ἐκβαίνουσας καὶ τὰ πρὸς τὸν καιρὸν πράσ-
20 σειν δεόντως μετριοπαθεῖ καθεστῶτα. ἵνα δ' ἐπίστασιν
τούτων λαμβάνωμεν, θεραπεύειν δεῖ τὸν θεόν.

Ἐπισημῆνας δὲ καὶ τοῦτον ἕτερον ἡρώτα, πῶς ἂν 257
ἀποδοχῆς ἐν ξενιτείᾳ τυγχάνοι. πᾶσιν ἴσος γινόμενος,

3 δὲ B: om. ceteri; οὖν ν | ὅτι LBA || 6 σε ante ἀνα-
καῖον transp. B || 10 <τὰ ὠφέλιμα> καὶ conicio || 11 κατὰ-
στημα conicio, v. Ind. et corruptelam ad § 278 adnotatam ||
12 ἡμεν M || 12. 13 ἐπιτελεῖται MB || 13. 14 πᾶν βούλευμα
ante θεοῦ transp. vid. || 14 τελείωσιν ἔξει σοι Mend. (cf. § 308):
τέως συνέξει σοι L, τέως (om. M) ἵν' ἔξισοι ceteri || 15 κατορ-
θωκέναι MVAC || εἰπὼν LBA: εἰπας ceteri || 16. 17 ἕκαστον
VP || 21 δεῖ δὲ A || 22 ἐπισημᾶνας B || 23 ἐν ξενιτείᾳ
Mend.: ἡ ξενιτεία codd., εἰ ξενιτεύοι coniciebam | τυγχάνη
MLB | γινόμενος MB: γενόμενος ceteri

ἔφη, καὶ μᾶλλον ἦττων ἢ καθυπερέχων φαινόμενος, πρὸς οὓς ξενιτεύει. κοινῶς γὰρ ὁ θεὸς τὸ ταπεινούμενον προσδέχεται κατὰ φύσιν, καὶ τὸ τῶν ἀνθρώπων γένος τοὺς ὑποτασσομένους φιλανθρωπεῖ.

258 Ἐπιμαρτυρήσας δὲ τούτοις ἄλλον ἡρώτα, πῶς ἂν 5
κατασκευάσῃ καὶ μετὰ τοῦτο διαμενεῖ. πρὸς τοῦτ' εἶπεν· εἰ μεγάλα καὶ σεμνὰ ταῖς ποιήσεσιν ἐπιτελοῖ πρὸς τὸ φείσασθαι τοὺς θεωροῦντας διὰ τὴν καλλονὴν καὶ μηθένα τῶν κατεργαζομένων τὰ τοιαῦτα παραπέμποι μὴδὲ τοὺς ἄλλους ἀμισθὶ συντελεῖν ἀναγκάζει 10
259 τὰ πρὸς τὴν χρεῖαν. διανοούμενος γάρ, ὥς θεὸς πολυωρεῖ τὸ τῶν ἀνθρώπων γένος χορηγῶν αὐτοῖς καὶ ὑγίαν καὶ εὐχαισθησίαν καὶ τὰ λοιπά, καὶ αὐτοὺς ἀκόλουθόν τι πράξεις τῶν κακοπαθειῶν ἀποδιδούς τὴν ἀντάμειψιν. τὰ γὰρ ἐκ δικαιοσύνης τελούμενα ταῦτα 15
καὶ διαμένει.

260 Εὖ δὲ καὶ τοῦτον εἰρηκέναι φήσας τὸν δέκατον ἡρώτα· τίς ἐστὶ σοφίας καρπός; ὁ δὲ εἶπε· τὸ μὴ στυγιστορεῖν ἑαυτῷ κακὸν πεπραχότι, τὸν δὲ βίον ἐν 261 ἀληθείᾳ διεξάγειν. ἐκ τούτων γὰρ κρατίστη χαρὰ καὶ 20
ψυχῆς εὐστάθειά σοι γίνεται, μέγιστε βασιλεῦ, καὶ ἐλπίδες ἐπὶ θεῷ καλαὶ κρατοῦντί σοι τῆς ἀρχῆς εὐσεβῶς. ὥς δὲ συνήκουσαν, πάντες ἐπεφώνησαν σὺν κρότῳ

1 ἦττον VP || 2 ξενιτεύῃ L || 3 καὶ ante κατὰ bene transp. Mend. || 5 ἂν Schmidt (ἂ ἂν Scharde): ἂν codd. || 6 διαμενεῖ Struve: διαμένη codd. || 6. 7 πρὸς — ἐπιτελοῖ om. AC || 7 ἐπιτελοῖ MVP: ἐπιτελοῖ B, ἐπιτελεῖ L, ἐπιτελῶν ἄγοι con. Mend. || 9 μηθένα VP || 9. 10 παραπέμπει et ἀναγκάζει B || 13 ὑγίαν M, ὑγίαν VP || 14 πράξεις scripsi: πράξει codd. | ἀντιδιδούς M || 16 διαμενεῖ conicio || 18 τί MLV || 20 διεξαγαγεῖν VAC | χαρὰ κρατίστη L || 23 οἱ πάντες M

πλείονι. καὶ μετὰ ταῦτα πρὸς τὸ προπιεῖν ὁ βασιλεὺς λαμβάνειν ἐτράπη, χαρᾶς πεπληρωμένος.

Τῇ δ' ἐξῆς καθὼς πρότερον ἢ διάταξις ἦν τῶν 262
κατὰ τὸν πότον ἐπιτελουμένων, καιροῦ δὲ γενομένου
5 τοὺς ἀπολιπόντας ὁ βασιλεὺς ἐπηρώτα. πρὸς τὸν πρῶ-
τον δὲ ἔφη, πῶς ἂν μὴ τραπείη τις εἰς ὑπερηφανίαν.
ἀπεκρίθη δέ· εἰ τὴν ἰσότητα τηροῖ καὶ παρ' ἑκάστων 263
ἑαυτὸν ὑπομιμνήσκει, καθὼς ἄνθρωπος ὢν ἀνθρώπων
ἡγείται καὶ ὁ θεὸς τοὺς ὑπερηφάνους καθαιρεῖ, τοὺς
10 δὲ ἐπιεικεῖς καὶ ταπεινοὺς ὑψοῖ.

Παρακαλέσας δὲ αὐτὸν τὸν ἐξῆς ἐπηρώτα· τίσι δεῖ 264
συμβούλοις χρῆσθαι; τοῖς διὰ πολλῶν, ἔφη, πεπειρα-
μένοις πραγμάτων καὶ τὴν εὐνοίαν συντηροῦσιν ἀκέ-
ραιον πρὸς αὐτὸν καὶ τῶν τρόπων ὅσοι μετέχουσιν
15 αὐτῷ. Θεοῦ δὲ ἐπιφάνεια γίνεται πρὸς τὰ τοιαῦτα
τοῖς ἀξίοις.

Ἐπαινέσας δὲ αὐτὸν ἄλλον ἠρώτα· τίς ἐστι βασιλεῖ 265
κτιῆσις ἀναγκαιοτάτη; τῶν ὑποτεταγμένων φιλανθρωπία
καὶ ἀγάπησις, ἀπεκρίνατο. διὰ γὰρ τούτων ἄλυτος
20 εὐνοίας δεσμός γίνεται. τὸ δὲ γίνεσθαι κατὰ προαί-
ρεσιν ταῦτα ὁ θεὸς ἐπιτελεῖ.

Κατεπαινέσας δ' αὐτὸν ἑτέρου διεπυνθάνετο· τί 266

1. 2 πρόποσιν λαμβάνειν ὁ βασιλεὺς conl. Mend., <ποτή-
ριον> ὁ et λαμβάνων Cohn || 2 λαμβάνειν] πάλιν conicio |
χαρᾶς LA: χαρᾶς τε B, χαρᾶ MC, χαρὰ VP || 3 καθὰ M ||
4 δὲ] δὴ M² in ras. | γινομένου VA || 5 ἀπολειπομένους M
(εἰ M² ex ι), ἀπολειπόντας prius L | ἐπηρώτα LB: ἐπερωτᾶ
ceteri || 6 τραπείη ML: τραποίη B, τραποῖ VPC, τραπή A |
εἰς om. B || 7 τηρεῖ M¹LB || 8 ὑπομιμνήσκει LB || 9 ὅ] ὅτι
ὁ Schard || 12 ἔφη B, s. s. M: om. ceteri || 14 τὸν τρόπον
C || 15. 16 Θεοῦ — ἀξίοις om. LB || 17 δὲ] δὲ καὶ M | ἐπη-
ρώτα A | τί M || 18 κτιῆσις VP || 22 ἑτέρου] τὸν ἕτερον LB

πέρας ἐστὶ λόγον; κακείνος δὲ ἔφησε· τὸ πείσαι τὸν ἀντιλέγοντα διὰ τῆς ὑποτεταγμένης τάξεως τὰς βλάβας ἐπιδεικνύντα· οὕτω γὰρ λήψῃ τὸν ἀκροατὴν οὐκ ἀντικείμενος, συγχρώμενος δ' ἐπαίνω πρὸς τὸ πείσαι. θεοῦ δὲ ἐνεργεῖα κατενθύνεται πειθῶ.

5

267 Εὐ δὲ λέγειν φήσας αὐτὸν ἕτερον ἡρώτα, πῶς ἂν παμμιγῶν ὄχλων ὄντων ἐν τῇ βασιλείᾳ τούτοις ἀρμόσαι. τὸ πρέπον ἐκάστῳ συνυποκρινόμενος, εἶπε, καθηγεμόνα λαμβάνων δικαιοσύνην· ὥς καὶ ποιεῖς θεοῦ σοι διδόντος εὖ λογίζεσθαι.

10

268 Φιλοφρονηθεὶς δὲ τοῦτον πρὸς τὸν ἕτερον εἶπεν· ἐπὶ τίσι δεῖ λυπεῖσθαι; πρὸς ταῦτα ἀπεκρίθη· τὰ συμβαίνοντα τοῖς φίλοις ὅταν θεωρῶμεν πολυχρόνια καὶ ἀνέκφευκτα γινόμενα. τελευτήσασι μὲν γὰρ καὶ κακῶν ἀπολελυμένοις οὐχ ὑπογράφει λύπην ὁ λόγος, ἀλλὰ ἐφ' 15 ἑαυτοὺς ἀναφέροντες καὶ τὸ πρὸς ἑαυτοὺς συμφέρον λυποῦνται πάντες ἄνθρωποι. τὸ δ' ἐκφυγεῖν πᾶν κακὸν θεοῦ δυνάμει γίνεται.

269 Ὡς ἔδει δὲ φήσας αὐτὸν ἀποκρίνεσθαι πρὸς ἕτερον εἶπε· πῶς ἀδοξία γίνεται; ἐκείνος δὲ ἔφησεν· ὅταν 20 ὑπερηφανία καθηγῆται καὶ θράσος ἄληκτον, ἀτιμασμός ἐπιφύεται καὶ δόξης ἀναίρεσις. θεὸς δὲ δόξης πάσης κυριεύει, ῥέπων οὐ βούλεται.

270 Καὶ τοῦτω δ' ἐπικυρώσας τὰ τῆς ἀποκρίσεως τὸν

2 ad βλάβας genetivum desidero, cf. § 255. 256 || 3 ἐπιδεικνύντα ML: ἐπιδεικνύντας BVPC, ὑποδεικνύντας A || 3. 4. ἀντικείμενον LBA || 7 ἀρμόσαι v: ἀρμόσει M, ἀρμόση ceteri || 11 τοῦτον M: τοῦτο B, τοῦτω ceteri || 12 ταῦτα] τοῦτο conicio | ἀπεκρίθη <λύπης ἔξια> e. gr. con. Mend. || 14 ἀνέκφευκτα L, ἀνέυφευκτα VPC, ἀφευκτα M || 14 μὲν om. M || 16 πρὸς τὸ ἑαυτοῖς B, fort. recte || 19 δὲ ἔδει M | ἀποκρίνασθαι L²VP || 21 καθηγείται VP || 22 αἵρεσις VPAC || 24 τοῦτο B

ἐξῆς ἡρώτα· τίσι δεῖ πιστεῦειν ἑαυτόν; τοῖς διὰ τὴν
 εὖνοιαν, εἶπε, συνουσί σοι καὶ μὴ διὰ τὸν φόβον μηδὲ
 διὰ πολυωρίαν, ἐπανάγουσι πάντα πρὸς τὸ κερδαίνειν.
 τὸ μὲν γὰρ ἀγαπήσεως σημεῖον, τὸ δὲ δυσνοίας καὶ
 5 καιροτηρησίας. ὅς γὰρ ἐπὶ τὸ πλεονεκτεῖν ὁρμᾶται,
 προδότης πέφυκε. σὺ δὲ πάντας εὐνόους ἔχεις θεοῦ
 σοι καλὴν βουλὴν διδόντος.

Σοφῶς δὲ αὐτὸν εἰπὼν ἀποκεκρίσθαι, ἑτέρῳ εἶπε· 271
 τί βασιλείαν διατηρεῖ; πρὸς τοῦτ' ἔφη· μέριμνα καὶ
 10 φροντίς, ὥς οὐδὲν κακουργηθήσεται διὰ τῶν ἀποτε-
 ταγμένων εἰς τοὺς ὄχλους ταῖς χρεαίαις· καθὼς σὺ τοῦτο
 πράσσεις θεοῦ σοι τὴν σεμνὴν ἐπίνοιαν διδόντος.

Θαρσύνας δὲ τοῦτον ἕτερον ἐπηρώτα· τί διαφυ- 272
 λάσσει χάριτα καὶ τιμὴν; ὁ δὲ εἶπεν· ἀρετὴ· καλῶν
 15 γὰρ ἔργων ἐστὶν ἐπιτέλεια, τὸ δὲ κακὸν ἀποτρίβεται·
 καθὼς σὺ διατηρεῖς τὴν πρὸς ἅπαντας καλοκάγαθίαν
 παρὰ θεοῦ δῶρον τοῦτ' ἔχων.

Κεχαρισμένως δὲ καὶ τοῦτον ἀποδεξάμενος τὸν ἐν- 273
 δέκατον ἐπηρώτα διὰ τὸ δύο πλεονάζειν τῶν ἐβδομή-
 20 κοντα, πῶς ἂν κατὰ ψυχὴν καὶ ἐν τοῖς πολέμοις εἰρη-
 νικῶς ἔχοι. ὁ δὲ ἀπεφώνησε· διαλαμβάνων, ὅτι κακὸν
 οὐδὲν εἰργασται τῶν ὑποτεταγμένων οὐθενί, πάντες
 δὲ ἀγωνιοῦνται περὶ τῶν εὐεργετημάτων, εἰδότες, καὶ
 ἐκ τοῦ ζῆν ἀποτρέχουσιν, ἐπιμελητὴν σε τῶν βίων.

3 ἐπανάγουσι (e Par. 129?) Schmidt: ἐπανάγων B, ἐπανά-
 γοντας ceteri | πάντας B || 5 ὁρμᾶται Mend.: ὁράται codd. ||
 8 σοφῶς MB: σαφῶς ceteri | εἰπὼν] εἶπας MV | <πρὸς>
 ἕτερον propter hiatus conicio || 9 διατηροῖ V || 10. 11 ὑπο-
 τεταγμένων B, ἐπιτεταγμένων con. Anon. Oxon. || 11 εἰς a
 κακ. pendere vid. || 15. 16 ἐστὶν — τὴν om. AC || 19 τῶν]
 τοὺς LVPAC || 19. 20 τῶν ἐβδομήκοντα rursus expunxit M ||
 21 κακὸν om. M || 22 διατεταγμένων M | οὐδὲν MVP ||
 24 ἀποτρέχουσιν LBA: ἀποτρέχουσιν ceteri | ἐπιμελητὴν VP

- 274 οὐ γὰρ διαλείπεις ἐπανορθῶν ἅπαντας τοῦ θεοῦ σοι
καλοφροσύνην δεδωκότος. ἐπισημήνας δὲ κρότῳ πάν-
τας αὐτοὺς ἀπεδέξατο φιλοφρονούμενος, καὶ προπίνων
ἐκάστῳ πλεῖον τι πρὸς τὸ τερωθῆναι <ἐτράπη>, μετ'
εὐφροσύνης τοῖς ἀνδράσι συνῶν καὶ χαρᾶς πλείονος. 5
- 275 Τῇ δὲ ἐβδόμῃ τῶν ἡμερῶν πλείονος παρασκευῆς
γενομένης, προσπαραγινομένων πλειόνων ἐτέρων ἀπὸ
τῶν πόλεων — ἦσαν γὰρ ἱκανοὶ πρέσβεις — ἐπηρώ-
τησεν ὁ βασιλεὺς καιροῦ γενομένου τὸν πρωτεύοντα
τῶν ἀπολιπόντων τῆς ἐρωτήσεως, πῶς ἂν ἀπαραλόγι- 10
276 στος εἴη. ἐκεῖνος δὲ ἔφη· δοκιμάζων καὶ τὸν λέγοντα
καὶ τὸ λεγόμενον καὶ περὶ τίνος λέγει, καὶ ἐν πλείονι
χρόνῳ τὰ αὐτὰ δι' ἐτέρων τρόπων ἐπερωτῶν. τὸ δὲ
νοῦν ἔχειν ὅξυν καὶ δύνασθαι κρίνειν ἕκαστα θεοῦ
δώρημα καλὸν ἐστίν· ὥς σὺ τοῦτο κέκτησαι, βασιλεῦ. 15
- 277 Κρότῳ δὲ ἐπισημηνάμενος ὁ βασιλεὺς ἕτερον ἐπη-
ρώτα· διὰ τί τὴν ἀρετὴν οὐ παραδέχονται τῶν ἀν-
θρώπων οἱ πλείονες; ὅτι φυσικῶς ἅπαντες, εἶπεν,
ἀκρατεῖς καὶ ἐπὶ τὰς ἡδονὰς τρεπόμενοι γερόνασιν·
ὦν χάριν ἀδικία πέφυκε καὶ τὸ τῆς πλεονεξίας χύμα. 20
- 278 τὸ δὲ τῆς ἀρετῆς κατὰστημα κωλύει τοὺς ἐπιφερο-
μένους ἐπὶ τὴν ἡδονοκρασίαν, ἐγκράτειαν δὲ κελεύει

1 οὐδὲ γὰρ διαλίπης M || 2 κατ' εὐφροσύνην M || 3 προ-
πίνων M²: προσπίπτων B, προσπίνων ceteri || 4 ἐτράπη add.
Mend. || 5 post καὶ add. μετὰ M || 6 δὲ ἐβδόμῃ M: ἐβδόμη
δὲ LB, ἐβδόμη ceteri || 7 ἐτέρων πλειόνων MA || 8 παρήσαν
conicio | ἦσαν — πρέσβεις om. LB || 9 γινομένου BVPC ||
10 ἀπολειπόντων B || 11 εἴη Struve: ἡ codd. || 12 τὸν λεγό-
μενον LBVPA || 13 τὸν M¹B || 15 ὥς] ὁ AC || 17 post
παραδέχονται add. τινὲς MVP || 18 εἶπεν] ὡςπερ L || 21 διὰ-
στημα B || 21. 22 an φερομένους?

10. 11 cf. (Chrysippum apud) de Arnim, Hermes XXV
p. 473 ss.

καὶ δικαιοσύνην προτιμᾶν· ὁ δὲ θεὸς πάντων ἡγείται
τούτων.

Εὖ δὲ ἀποκεκρίσθαι τοῦτον εἰπὼν ὁ βασιλεὺς τὸν 279
μετ' αὐτὸν ἡρώτα· τίσι δεῖ κατακολουθεῖν τοὺς βασι-
5 λεῖς; ὁ δὲ ἔφη· τοῖς νόμοις, ἵνα δικαιοπραγοῦντες
ἀνακτῶνται τοὺς βίους τῶν ἀνθρώπων· καθὼς σὺ
τοῦτο πρᾶσσων ἀένναον μνήμην καταβέβλησαι σεαυτοῦ,
θεῖφ προστάγματι κατακολουθῶν.

Εἰπὼν δὲ καὶ τοῦτον καλῶς λέγειν τὸν ἐχόμενον 280
10 ἡρώτα· τίνας δεῖ καθιστάνειν στρατηγούς; ὁ δ' εἶπεν·
ὅσοι μισοπονηρίαν ἔχουσι καὶ τὴν ἀγωγὴν αὐτοῦ μι-
μούμενοι πρὸς τὸ διὰ παντὸς εὐδοξίαν ἔχειν αὐτοὺς
τὰ δίκαια πρᾶσσουσι. καθὼς σὺ τοῦτο ἐπιτελεῖς, εἶπε,
μέγιστε βασιλεῦ, θεοῦ σοι στέφανον δικαιοσύνης δε-
15 δωκότος.

Ἀποδεξάμενος δ' αὐτὸν μετὰ φωνῆς ἐπὶ τὸν ἐχό- 281
μενον ἐπιβλέψας εἶπε· τίνας δεῖ καθιστάνειν ἐπὶ τῶν
δυνάμεων ἄρχοντας; ὁ δὲ ἀπεφώνησε· τοὺς ἀνδρεία
διαφέροντας καὶ δικαιοσύνη καὶ περὶ πολλοῦ ποιου-
20 μένους τὸ σῶζειν τοὺς ἄνδρας ἢ τὸ νικᾶν τῷ θράσει
παραβάλλοντας τὸ ζῆν· ὥς γὰρ ὁ θεὸς εὖ ἐργάζεται
πᾶσι, καὶ σὺ τοῦτον μιμούμενος εὐεργετεῖς τοὺς ὑπὸ
σεαυτόν.

Ὁ δὲ ἀποκεκρίσθαι φήσας αὐτὸν εὖ, ἄλλον ἡρώτα· 282

3 ἀποκρίνασθαι B | εἶπας MVP || 3. 4 τὸν μετ' αὐτὸν
M: ἄλλον C, om. ceteri; archetypi lacuna varie expleta vid. ||
4 post ἡρώτα add. ἔτερον L, τὸν ἐξῆς B || 6 βίους] δήμους
M || 9 εἶπας MVP || 10 ὁ Schard: δε codd. || 11 αὐτοῦ
offendit, sed cf. p. 36, 14 || 12 αὐτοῖς C || 13. 14 εἶπε μέ-
γιστε βασιλεῦ L: εἶπε βασιλεῦ VPAC, βασιλεῦ MB || 16 ante
μετὰ add. ὁ βασιλεὺς M || 20 alt. τὸ] τῷ ML || 21 παρα-
βάλλοντας Schmidt: περιβάλλοντας codd. | post ὥς desinit B ||
22 πάλιν e Par. 129 Schmidt

τίνα θαυμάζειν ἄξιόν ἐστιν ἄνθρωπον; ὁ δὲ ἔφη· τὸν κεχορηγημένον δόξῃ καὶ πλούτῳ καὶ δυνάμει καὶ ψυχὴν ἴσον πᾶσιν ὄντα· καθὼς σὺ τοῦτο ποιῶν ἀξιόθαύμαστος εἶ τοῦ θεοῦ σοι διδόντος εἰς ταῦτα τὴν ἐπιτέλειαν.

5

283 Ἐπιφωνήσας δὲ καὶ τούτῳ πρὸς τὸν ἕτερον εἶπεν· ἐν τίσι δεῖ πράγμασι τοὺς βασιλεῖς τὸν πλείω χρόνον διάγειν; ὁ δὲ εἶπεν· ἐν ταῖς ἀναγνώσεσι καὶ ἐν ταῖς τῶν πορειῶν ἀπογραφαῖς διατρίβειν, ὅσαι πρὸς τὰς βασιλείας ἀναγεγραμμέναι τυγχάνουσι πρὸς ἐπαινόρ- 10 θωσιν καὶ διαμονὴν ἀνθρώπων. ὃ σὺ πράσσων <ἀν>-έφικτον ἄλλοις δόξαν κέκτησαι θεοῦ σοι τὰ βουλήματα συντελοῦντος.

284 Ἐνεργῶς δὲ καὶ τούτον προσειπὼν ἕτερον ἡρώτα. τίνας δεῖ ποιεῖσθαι τὰς διαγωγὰς ἐν ταῖς ἀνέσεσι καὶ 15 ῥαθυμίαις; ὁ δὲ ἔφη· θεωρεῖν ὅσα παίζεται μετὰ περιστολῆς καὶ πρὸ ὀφθαλμῶν τιθέναι τὰ τοῦ βίου μετ' εὐσχημοσύνης καὶ καταστολῆς γινόμενα βίῳ σύμ- 285 φορον καὶ καθήκον. ἔνεστι γὰρ καὶ ἐν τούτοις ἐπισκευὴ τις· πολλάκις γὰρ καὶ ἐκ τῶν ἐλαχίστων αἰρετόν 20 τι δείκνυται. σὺ δὲ πᾶσαν ἡσυχῶς καταστολὴν διὰ τῶν ἐνεργειῶν φιλοσοφεῖς διὰ καλοκἀγαθίαν ὑπὸ θεοῦ τιμώμενος.

1 ὁ δὲ ἔφη om. M || 2. 3 ψυχῇ MC, <κατὰ> ψυχὴν conicio (v. Ind.) || 3 πᾶσιν ἴσον C | post σὺ repetit ex lin. 2 δόξῃ καὶ πλούτῳ καὶ δυνάμει M || 5 ἐπιτέλειαν scripsi: ἐπιμέλειαν codd. || 6 τοῦτον M || 9. 10 τοὺς βασιλεῖς bene Mend. || 11 ἀνθρώπων] αὐτῶν con. Mend. || 11. 12 ἀνέφικτον scripsi: ὡς οὐκ ἐφικτόν A, ἐφικτόν ceteri, οὐκ ἐφικτόν Schard, οὐκ ἐφικτήν Schmidt || 13 τελοῦντος C || 14 εὐνόως conicio | προσείπας MVP || 15 ἀγωγὰς M | post καὶ add. ταῖς M || 16 ὁ δὲ ἔφη om. A | παίζεται Schmidt: παίζεται codd. (ὀπλίζεται M^h) || 17 περιβολῆς A || 17. 18 βίῳ σύμφορον (an συμφέρον?) καὶ καθήκον Mend.: βιοί (βιοῖς M^h) σωφρονῶν καὶ κατέχων codd.

Εὐαρεστήσας δὲ τοῖς προειρημένοις πρὸς τὸν ἕνα- 286
τον εἶπε· πῶς δεῖ διὰ τῶν συμποσίων διεξάγειν; ὁ δὲ
ἔφησε· παραλαμβάνοντα τοὺς φιλομαθεῖς καὶ δυνα-
μένους ὑπομιμνήσκειν τὰ χρήσιμα τῇ βασιλείᾳ καὶ τοῖς
5 τῶν ἀρχομένων βίοις· ἐμμελέστερον ἢ μουσικώτερον
οὐκ ἂν εὗροις τι τούτων. οὗτοι γὰρ θεοφιλεῖς εἰσι 287
πρὸς τὰ κάλλιστα πεπαιδευκότες τὰς διανοίας· καθὼς
καὶ ἡ σὺ τοῦτο πράσσεις, ὥς ἂν ὑπὸ θεοῦ σοι κατευ-
θυνομένων ἀπάντων.

10 Διαχυθεῖς δὲ ἐπὶ τοῖς εἰρημένοις ἐπυνθάνετο τοῦ 288
μετέπειτα· τί κάλλιστόν ἐστι τοῖς ὄχλοις, ἐξ ιδιώτου
βασιλέα κατασταθῆναι ἐπ' αὐτῶν ἢ ἐκ βασιλέως βα-
σιλέα; ἐκεῖνος δὲ ἔφη· τὸ ἄριστον τῇ φύσει. καὶ γὰρ 289
ἐκ βασιλέων βασιλεῖς γινόμενοι πρὸς τοὺς ὑποτεταγ-
15 μένους ἀνήμεροί τε καὶ σκληροὶ καθίστανται· πολλῶ
δὲ μᾶλλον καὶ τινες τῶν ιδιωτῶν καὶ κακῶν πεπειρα-
μένοι καὶ πενίας μετεσχηκότες ἄρξαντες ὄχλων χαλε-
πώτεροι τῶν ἀνοσίων τυράννων ἐξέβησαν. ἀλλὰ, ὥς 290
προεῖπον, ἡθὺς χρηστὸν καὶ παιδείας κεκοινωνηκὸς
20 δυνατὸν ἄρχειν ἐστὶ· καθὼς σὺ βασιλεὺς μέγας ὑπάρ-
χεις, οὐ τοσοῦτον τῇ δόξῃ τῆς ἀρχῆς καὶ τῷ πλούτῳ
προσχών, ὅσον ἐπιεικέα καὶ φιλανθρωπία πάντας ἀν-
θρώπους ὑπερῆρκας τοῦ θεοῦ σοι δεδωρημένου ταῦτα
ἐπὶ πλείονα χρόνον.

1. 2 ἕνατον C: ἕνατον ceteri || 4 χρήσιμα τῇ βασιλείᾳ
Mend. (idem Anon. Oxon.): χρήματα τῆς βασιλείας codd. |
τοὺς et 5 βίους v || 5 <γὰρ> ἢ conicio || 12 ἐπ' Mend.: ἐπ'
codd. || 13 τὸν Schmidt | ἄριστον L: ἀρεστὸν ceteri | post
γὰρ add. οἱ A || 14 βασιλεῖς om. C | γινόμενοι A || 16 τῶν
ιδιωτῶν τινες L || 19 παιδείας L Schard: παιδεία ceteri ||
20 βασιλεὺς M, βασιλεῦ Schard || 21 τῷ M: om. ceteri ||
22 προέχων Schard || 23 ὑπερῆρκας A, ὑπερηρκῶς con. Mend.
τοῦ om. M

- 291 Καὶ τοῦτον ἐπαινέσας τὸν ἐπὶ πᾶσιν ἡρώτα· τί
μέγιστόν ἐστι βασιλείας; πρὸς τοῦτο εἶπε· τὸ διὰ παν-
τὸς ἐν εἰρήνῃ καθεστάναι τοὺς ὑποτεταγμένους καὶ κο-
292 μίζεσθαι τὸ δίκαιον ταχέως ἐν ταῖς διακρίσεσι. ταῦτα
δὲ γίνεται διὰ τὸν ἡγούμενον, ὅταν μισοπόνηρος ᾖ καὶ 5
φιλάγαθος καὶ περὶ πολλοῦ ποιούμενος ψυχὴν ἀνθρώ-
που σώζειν· καθὼς καὶ σὺ μέγιστον ἡγήσαι τὴν ἀδι-
κίαν, δικαίως δὲ πάντα κυβερωῶν ἀένναον τὴν περὶ
σεαυτὸν δόξαν κατεσκεύασας, τοῦ θεοῦ σοὶ διδόντος
ἔχειν ἀγνὴν καὶ ἀμιγῆ παντὸς κακοῦ τὴν διάνοιαν. 10
- 293 Καταλήξαντος δὲ τούτου κατερράγη κρότος μετὰ
φωνῆς καὶ χαρᾶς ἐπὶ πλείονα χρόνον. ὥς δὲ ἐπαύσατο,
ὁ βασιλεὺς λαβὼν ποτήριον ἐπεχέατο καὶ τῶν παρόν-
των ἀπάντων καὶ τῶν εἰρημένων λόγων. ἐπὶ πᾶσι δὲ
εἶπε· τὰ μέγιστά μοι γέγονεν ἀγαθὰ παραγενηθέντων 15
294 ὕμνων. πολλὰ γὰρ ὠφέλημαι, καταβεβλημένων ὕμνων
διδαχὴν ἐμοὶ πρὸς τὸ βασιλεύειν. ἐκάστω δὲ τρία τά-
λαντα προσέταξεν ἀργυρίου δοθῆναι καὶ τὸν ἀποκατα-
στήσοντα παῖδα. συνεπιφωνησάντων δὲ πάντων χαρᾶς
ἐπληρώθη τὸ συμπόσιον, ἀδιαλείπτως τοῦ βασιλέως 20
εἰς εὐφροσύνην τραπέντος.
- 295 Ἐγὼ δ' εἰ πεπλεόνακα, τούτοις, ὦ Φιλόκρατες, συγ-
γνώμην ἔχειν. τεθαυμακῶς γὰρ τοὺς ἄνδρας ὑπὲρ τὸ
δέον, ὥς ἐκ τοῦ καιροῦ τὰς ἀποκρίσεις ἐποιοῦντο πολ-
296 λοῦ χρόνου δεομένας, καὶ τοῦ μὲν ἐρωτῶντος μεμε- 25

2 τοῦτον AC, e corr. L || 4 ταχέως τὸ δίκαιον Schard ||
5 τοῦ ἡγουμένου Anon. Oxon., sed v. Ind. s. διά || 7 post μέ-
γιστον bene add. κακὸν e Par. 129 Schmidt || 9 σεαυτοῦ L ||
13 λαβὼν Mend.: λαλῶν codd. || 18. 19 ἀποκαταστήσαντα M ||
22 εἰ πεπλεόνακα (ἐν?) Mend. (Diod. I 90, 4 περὶ μὲν οὖν τῶν
ἀφιερωμένων ζώων εἰ καὶ πεπλεονάκαμεν): εἶπα πλείονα καὶ
codd. || 23 τεθαύμακα conicio, sed cf. p. 35, 9

ριμνηκότος ἕκαστα, τῶν δὲ ἀποκρινομένων καταλλήλως
 ἔχόντων τὰ πρὸς τὰς ἐρωτήσεις, ἄξιοι θαυμασμοῦ κατε-
 φαίνοντό μοι καὶ τοῖς παροῦσι, μάλιστα δὲ τοῖς φιλο-
 σόφοις· οἶμαι δὲ καὶ πᾶσι τοῖς παραληψομένοις τὴν
 5 ἀναγραφὴν ἄπιστον φανεῖται. ψεύσασθαι μὲν οὖν 297
 οὐ καθήκον ἐστὶ περὶ τῶν ἀναγραφομένων· εἰ δὲ καί
 τι παραβαίην, οὐχ ὅσιον ἐν τούτοις· ἀλλ', ὥς γέγονεν,
 οὕτως διασαφoῦμεν ἀφοσιούμενοι πᾶν ἁμάρτημα. διό-
 περ ἐπειράθην ἀποδεξάμενος αὐτῶν τὴν τοῦ λόγου
 10 δύναμιν παρὰ τῶν ἀναγραφομένων ἕκαστα τῶν γινο-
 μένων ἐν τε τοῖς χρηματισμοῖς τοῦ βασιλέως καὶ ταῖς
 συμποσίαις μεταλαβεῖν. ἔθος γάρ ἐστι, καθὼς καὶ σὺ 298
 γινώσκεις, ἀφ' ἧς ἂν ἡμέρας <ῶρας> ὁ βασιλεὺς ἄρξῃται
 χρηματίζειν μέχρις οὗ κατακοιμηθῇ, πάντα ἀναγράφε-
 15 σθαι τὰ λεγόμενα καὶ πρᾶσσόμενα, καλῶς γινομένου
 καὶ συμφερόντως. τῇ γὰρ ἐπιούσῃ τὰ τῇ πρότερον 299
 πεπραγμένα καὶ λελαλημένα πρὸ τοῦ χρηματισμοῦ παρ-
 αναγινώσκεται, καί, εἴ τι μὴ δεόντως γέγονε, διορθώ-
 σεως τυγχάνει τὸ πεπραγμένον. πάντ' οὖν ἀκριβῶς 300
 20 παρὰ τῶν ἀναγεγραμμένων, ὥς ἐλέχθη, μεταλαβόντες
 κατακεχωρίκαμεν, εἰδότες ἦν ἔχεις φιλομάθειαν εἰς τὰ
 χρήσιμα.

Μετὰ δὲ τρεῖς ἡμέρας ὁ Δημήτριος παραλαβὼν 301
 αὐτοὺς καὶ διελθὼν τὸ τῶν ἐπὶ σταδίων ἀνάχωμα
 25 τῆς θαλάσσης πρὸς τὴν νῆσον καὶ διαβὰς τὴν γέφυραν

1 καταλλήλως L: ἀλλήλως ceteri || 4 δὲ ὥς καὶ L || 5 οὖν
 om. M || 8 ἀφοσιούμενοι LA: ἀφοσιώμενοι ceteri || 13 ἡμέρας
 <ῶρας> Gomperz, SAW vol. CXXXIV p. 3: ἡμέρας codd., ῶρας
 Mend. || 16 alt. τῇ om. C || 17. 18 παραναγινώσκεται M: παρα-
 γινώσκεται ceteri || 18 δεόντως μὴ transp. M | γέγονε L: γε-
 γονός ceteri || 19 τὸ πεπραγμένον om. L | πάντων L || 20 παρὰ
 τῶν scripsi (cf. lin. 10): τῶν L, πάντων ceteri | post μεταλα-
 βόντες add. πάντες L || 21 κατακεχωρήκαμεν codd.

καὶ προσελθὼν ὥς ἐπὶ τὰ βόρεια μέρη, συνέδριον ποιη-
 σάμενος εἰς κατεσκευασμένον οἶκον παρὰ τὴν ἡύονα,
 διαπρεπῶς ἔχοντα καὶ πολλῆς ἡσυχίας ἐφεδρον, παρε-
 κάλει τοὺς ἄνδρας τὰ τῆς ἐρμηνείας ἐπιτελεῖν, παρόν-
 302 των, ὅσα πρὸς τὴν χρεῖαν ἔδει, καλῶς. οἱ δὲ ἐπετέ- 5
 λουν ἕκαστα σύμφωνα ποιοῦντες πρὸς ἑαυτοὺς ταῖς
 ἀντιβολαῖς· τὸ δὲ ἐκ τῆς συμφωνίας γινόμενον πρε-
 πόντως ἀναγραφῆς οὕτως ἐτύγχανε παρὰ τοῦ Δημη-
 303 τρίου. καὶ μέχρι μὲν ὥρας ἐνάτης τὰ τῆς συνεδρίας
 ἐγένετο· μετὰ δὲ ταῦτα περὶ τὴν τοῦ σώματος θερα- 10
 πείαν ἀπελύοντο γίνεσθαι, χορηγουμένων αὐτοῖς δα-
 304 ψιλῶς ὧν προηροῦντο πάντων. ἐκτὸς δὲ καὶ καθ’
 ἡμέραν, ὅσα βασιλεῖ παρεσκευάζετο, καὶ τούτοις ὁ Δω-
 ρόθεος ἐπετέλει· προστεταγμένον γὰρ ἦν αὐτῷ διὰ τοῦ
 βασιλέως. ἅμα δὲ τῇ πρωίᾳ παρεγίνοντο εἰς τὴν αὐλὴν 15
 καθ’ ἡμέραν καὶ ποιησάμενοι τὸν ἀσπασμὸν τοῦ βασι-
 305 λέως ἀπελύοντο πρὸς τὸν ἑαυτῶν τόπον. ὥς δὲ ἔθος
 ἐστὶ πᾶσι τοῖς Ἰουδαίοις, ἀπονιψάμενοι τῇ θαλάσῃ
 τὰς χεῖρας, ὥς ἂν εὕξωνται πρὸς τὸν θεόν, ἐτρέποντο
 πρὸς τὴν ἀνάγνωσιν καὶ τὴν ἐκάστου διασάφησιν. 20
 306 Ἐπηρώτησα δὲ καὶ τοῦτο, τίνος χάριν ἀπονιζόμενοι
 τὰς χεῖρας τὸ τηνικαῦτα εὕχονται. διεσάφουν δέ, ὅτι
 μαρτύριόν ἐστι τοῦ μηδὲν εἰργάσθαι κακόν — πᾶσα γὰρ
 ἐνέργεια διὰ τῶν χειρῶν γίνεται —, καλῶς καὶ ὁσίως

4 τὰ τῆς] τὰς L || 9 ἐνάτης MLVP, θ' A | συνεδρίας L:
 συνεδρείας ceteri || 11 αὐτῶν M¹VPC || 12 ἐκτός] νυκτός bene
 Cohn || 17 πρὸς] εἰς L | τὸν om. VPC || 18 ἀπονιψάμενοι
 M²: ἀπονιψάμενοις M¹LVP, ἀπονιψάμενους AC || 19 εὕξωνται
 A: εὕξαντο P, ἠύξαντο ceteri, sed v. Ind. || 20 διασάφειαν M ||
 21 ἐπηρώτησα MLP: ἐπερώτησα VAC

18 ss. huc pertinet fragm. Origeni falso tributum a Bou-
 lengero, v. Harnack, *Altechristl. Litt.* 386.

μεταφέροντες ἐπὶ τὴν δικαιοσύνην καὶ τὴν ἀλήθειαν
 πάντα. καθὼς δὲ προειρήκαμεν, οὕτως καθ' ἑκάστην 307
 εἰς τὸν τόπον ἔχοντα τερπνότητα διὰ τὴν ἡσυχίαν καὶ
 καταύγειαν συναγόμενοι τὸ προκείμενον ἐπετέλουν.
 5 συνέντυχε δὲ οὕτως, ὥστε ἐν ἡμέραις ἑβδομήκοντα δυσὶ
 τελειωθῆναι τὰ τῆς μεταγραφῆς, οἷον εἰ κατὰ πρόθεσιν
 τινὰ τοῦ τοιοῦτου γεγεννημένου.

Τελειώσιν δὲ ὅτε ἔλαβε, συναγαγὼν ὁ Δημήτριος 308
 τὸ πλῆθος τῶν Ἰουδαίων εἰς τὸν τόπον, οὗ καὶ τὰ
 10 τῆς ἑρμηνείας ἐτελέσθη, παρανέγνω πᾶσι, παρόντων
 καὶ τῶν διερμηνευσάντων, οἵτινες μεγάλης ἀποδοχῆς
 καὶ παρὰ τοῦ πλῆθους ἔτυχον, ὥς ἂν μεγάλων ἀγα-
 θῶν παραίτιοι γεγονότες. ὡσαύτως δὲ καὶ τὸν Δη- 309
 μήτριον ἀποδεξάμενοι παρεκάλεσαν μεταδοῦναι τοῖς
 15 ἡγουμένοις αὐτῶν μεταγράψαντα τὸν πάντα νόμον.
 καθὼς δὲ ἀνεγνώσθη τὰ τεύχη, στάντες οἱ ἱερεῖς καὶ 310
 τῶν ἐρμηνέων οἱ πρεσβύτεροι καὶ τῶν ἀπὸ τοῦ πολι-
 τεύματος οἳ τε ἡγούμενοι τοῦ πλῆθους εἶπον· ἐπεὶ
 καλῶς καὶ ὁσίως διηρμηνεύεται καὶ κατὰ πᾶν ἡκριβω-
 20 μένως, καλῶς ἔχον ἐστίν, ἵνα διαμένη ταυθ' οὕτως
 ἔχοντα καὶ μὴ γένηται μηδεμία διασκευή. πάντων δ' 311

3 τερπνότητα M²: *τερπώ* τινὰ codd. || 5 δύο L, σὺν δυσὶ
 A || 11 καὶ e lin. 12 ante μεγάλης transp. M || 14 δοῦναι M ||
 15 πάντα om. M || 16 καθὼς — τεύχη] τοίνυν b | δὲ om. g |
 τὰ] ταῦτα τὰ g || 18 οἱ ἡγούμενοι Wil. (cf. Ios.) || 19 διηρ-
 μνεύεται L || 19. 20 ἀκριβῶς Eus. || 20 καλῶς om. i | δια-
 μένη Eus. Schard: *διαμείνη* codd. || 21 μὴ om. i

16 — 83, 14 Eus. Praep. ev. VIII 5, 6 ss. (post locum ad
 p. 10, 11 allatum): τούτοις ἐξῆς πολλὰ διὰ μέσου περὶ τῆς προ-
 τεθείσης εἰπὼν πραγματείας, μετὰ τὴν τῶν γραφῶν ἑρμηνείαν
 ἐπιφέρει αὐτοῖς ῥήμασι (haec om. b): καθὼς — ἄγνως. pergit
 ταυθ' ἡμῖν ἐκ τῆς τοῦ δηλωθέντος ἐπιτετημέσθω γραφῆς.

ἐπιφωνησάντων τοῖς εἰρημένοις ἐκέλευσαν διαγράσασθαι, καθὼς ἔθος αὐτοῖς ἐστίν, εἴ τις διασκευάσει προστιθεὶς ἢ μεταφέρων τι τὸ σύνολον τῶν γεγραμμένων ἢ ποιούμενος ἀφαίρεσιν, καλῶς τοῦτο πράσσοντες, ἵνα διὰ παντὸς ἀένναα μένοντα φυλάσσῃται.

5

- 312 Προσφωνηθέντων δὲ καὶ τούτων τῷ βασιλεῖ με-
γάλως ἐχάρη· τὴν γὰρ πρόθεσιν, ἣν εἶχεν, ἀσφαλῶς
ἔδοξε τετελειώσθαι. παρανεγνώσθη δὲ αὐτῷ καὶ πάντα,
καὶ λίαν ἐξεθαύμασε τὴν τοῦ νομοθέτου διάνοιαν. καὶ
πρὸς τὸν Δημήτριον εἶπε· πῶς τηλικούτων πραγμάτων 10
συντετελεσμένων οὐδεὶς ἐπεβάλετο τῶν ἱστορικῶν ἢ
313 ποιητῶν ἐπιμνησθῆναι; ἐκείνος δὲ ἔφη· διὰ τὸ σεμνὴν
εἶναι τὴν νομοθεσίαν καὶ διὰ θεοῦ γεγονέναι· καὶ τῶν
ἐπιβαλλομένων τινὲς ὑπὸ τοῦ θεοῦ πληγέντες τῆς ἐπι-
314 βολῆς ἀπέστησαν. καὶ γὰρ ἔφησεν ἀκηκοέναι Θεο- 15
πόμπου, διότι μέλλων τινὰ τῶν προηρημνησμένων ἐπι-
σφαλέστερον ἐκ τοῦ νόμου προσιστορεῖν ταραχὴν λάβοι
τῆς διανοίας πλεῖον ἡμερῶν τριάκοντα· κατὰ δὲ τὴν

1 ἐκέλευσαν Eus. vulg. (Ios.): ἐκέλευσεν ibg, ἐκέλευσε codd. | ἐπαρᾶσθαι Eus. || 2 ἔθος ἐστὶν αὐτοῖς b, ἐστὶν αὐτοῖς ἔθος g || 3 τι om. bg || 4 πράσσοντος AC || 5 μένοντα (-τες i) Eus.: καὶ μένοντα codd. || 8 παρεγνώσθη VPAC | καὶ del. M² || 10 πραγμάτων om. codd. || 11 ἐπελάβετο VP, ἐπεβάλλετο g | ἢ] οὐδὲ Eus. || 12 ποιητῶν Eus. (Ios.): ποιητικῶν MLVP, ποιητικῶς AC || 13 — 83, 10 καὶ τῶν — ἀποκατέστη om. b || 14 ἐπιβαλομένων i, fort. recte | τοῦ om. g || 14. 15 ἐπιβολῆς LM²C² Eus.: ἐπιβουλῆς ceteri || 15 ἔφησαν g || 15. 16 Θεοπόμπου i: Θεοπέμπτου g codd. || 16 προεμνησμένων M¹VC || 17 προιστορεῖν VPAC | λαβεῖν codd. || 18 πλειόνων g

2. 3 cf. Deut. 4, 2. 12, 32. || 16 Aristobulus apud Eus. Praep. ev. XIII 12, 1 διηρμήνευται γὰρ πρὸ Δημητρίου τοῦ Φαληρέως δι' ἑτέρων πρὸ τῆς Ἀλεξάνδρου καὶ Περσῶν ἐπικρατήσεως τὰ τε κατὰ τὴν ἐξαγωγήν τὴν ἐξ Αἰγύπτου τῶν Ἑβραίων . . . (= Clem. Strom. I 150, quem exscribit Eus. IX 6, 7).

ἄνεσιν ἐξιλάσκεσθαι τὸν θεὸν σαφὲς αὐτῷ γενέσθαι,
 τίνος χάριν τὸ συμβαῖνόν ἐστι. δι' ὁνείρου δὲ ση- 315
 μανθέντος, ὅτι τὰ θεῖα βούλεται περιεργασάμενος εἰς
 κοινούς ἀνθρώπους ἐκφέρειν, ἀποσχόμενον δὲ οὕτως
 5 ἀποκαταστῆναι. καὶ παρὰ Θεοδέκτου δὲ τοῦ τῶν τρα- 316
 γωδιῶν ποιητοῦ μετέλαβον ἐγώ, διότι παραφέρειν
 μελλοντός τι τῶν ἀναγεγραμμένων ἐν τῇ βίβλῳ πρὸς
 τι δρᾶμα τὰς ὅψεις ἀπεγλανκώθη· καὶ λαβὼν ὑπόνοιαν,
 ὅτι διὰ τοῦτ' αὐτῷ τὸ σύμπτωμα γέγονεν, ἐξιλασάμενος
 10 τὸν θεὸν ἐν πολλαῖς ἡμέραις ἀποκατέστη.

Μεταλαβὼν δὲ ὁ βασιλεὺς, καθὼς προεῖπον, περὶ 317
 τούτων τὰ παρὰ τοῦ Δημητρίου, προσκυνήσας ἐκέλευσε
 μεγάλην ἐπιμέλειαν ποιεῖσθαι τῶν βιβλίων καὶ συν-
 τηρεῖν ἀγνῶς. παρακαλέσας δὲ καὶ τοὺς ἑρμηνεῖς, ἵνα 318
 15 παραγίνωνται πυκνότερον πρὸς αὐτόν, ἐὰν ἀποκατα-
 σταθῶσιν εἰς τὴν Ἰουδαίαν, δίκαιον εἶπε τὴν ἐκ-
 πομπὴν αὐτῶν γενέσθαι· παραγεννηθέντας δέ, ὡς θέμις,
 ἔξειν αὐτοὺς φίλους, καὶ πολυωρίας τῆς μεγίστης
 τεύξεσθαι παρ' αὐτοῦ. τὰ δὲ πρὸς τὴν ἐκπομπὴν 319
 20 αὐτῶν ἐκέλευσεν ἐτοιμάζειν μεγαλομερῶς τοῖς ἀνδράσι
 χαρισάμενος· ἐκάστω γὰρ στολὰς ἔδωκε τῶν κρατίστων

1 αἵτησιν Eus. | ἐξιλ. = precari? | τῷ θεῷ g || 2 τὸ
 om. g | δὲ om. g | μαθόντος Eus. || 4 δὲ οὕτως] ὡσά-
 τως L | δὲ del. Dind., sed v. § 175 || 7 μέλλων Cobet ||
 8 ἀπεγλανκώθη codd. || 9 ταῦτ' Eus. vulg. | αὐτὸ LPVAC |
 τὸ σύμπτωμα om. Eus. || 11 προεῖπεν ibg | περὶ om. L |
 12 τούτων — περὶ (παρὰ scripsi cum Cobeto) Eus.: τῶν codd. ||
 13. 14 συντηρεῖσθαι bg || 14 ἀγνῶν L || 15 παραγίνωνται
 prius M, παραγίνονται VP | αὐτόν L || 15. 16 ἀποκατα-
 στῶσιν A || 16 post δίκαιον add. γὰρ codd., rursus del. L ||
 18 ἔξειν MV: ἔξεις C, ἔξει LPA Schard | πολυωρίας Mahaffy,
 Class. Rev. VIII 349: πολυδωρίας codd. (Ios.) || 19 τεύξεσθαι
 ML | αὐτοῦ MPA || 20 μεγαλομερῶς A || 21 χαρισάμενος
 L: χρησάμενος ceteri | γὰρ om. M

- τρεις καὶ χρυσίου τάλαντα δύο καὶ κυλικεῖον ταλάντου
 320 καὶ τρικλίνου πᾶσαν κατάστρωσιν. ἔπεμψε δὲ καὶ τῷ
 Ἐλεαζάρῳ μετὰ τῆς ἐκπομπῆς αὐτῶν ἀργυρόποδας κλί-
 νας δέκα καὶ τὰ ἀκόλουθα πάντα καὶ κυλικεῖον ταλάντων
 τριάκοντα καὶ στολὰς δέκα καὶ πορφύραν καὶ στέφανον 5
 διαπρεπῆ καὶ βυσσίνων ὀθονίων ἱστοῦς ἑκατὸν καὶ φιά-
 λας καὶ τρυβλία καὶ κρατήρας χρυσοῦς δύο πρὸς ἀνά-
 321 θεσιν. ἔγραψε δὲ καὶ παρακαλῶν, ἵνα, ἐάν τινες τῶν
 ἀνδρῶν προαιρῶνται πρὸς αὐτὸν ἀνακομισθῆναι, μὴ
 κωλύσῃ, περὶ πολλοῦ ποιούμενος τοῖς πεπαιδευμένοις 10
 συνεῖναι καὶ εἰς τοιοῦτους τὸν πλοῦτον κατατίθεσθαι
 δασιλῶς, καὶ οὐκ εἰς μάταια.
- 322 Σὺ δέ, καθὼς ἐπηγγειλάμην, ἀπέχεις τὴν διήγησιν,
 ὦ Φιλόκρατες. τέρπειν γὰρ οἶομαί σε ταῦτα ἢ τὰ τῶν
 μυθολόγων βιβλία. νένευκας γὰρ πρὸς περιεργίαν τῶν 15
 δυναμένων ὠφελεῖν διάνοιαν καὶ ἐν τούτοις τὸν πλεί-
 ονα χρόνον διατελεῖς. πειράσομαι δὲ καὶ τὰ λοιπὰ τῶν
 ἀξιολόγων ἀναγράφειν, ἵνα διαπορευόμενος αὐτὰ κο-
 μίζῃ τοῦ βουλήματος τὸ κάλλιστον ἔπαθλον.

1 κυλικεῖον Wil.: κυλίκιον M³L³ (Ios.), κυλίδιον ceteri ||
 4 κυλίκιον codd. Ios. || 6 ἱστοῦς ex Ios. Lumbroso: εἰς τοῦς
 codd. || 11 ante συνεῖναι add. τοῦ M | καὶ L: om. ceteri ||
 τὲ ante τὸν add. M || 13 σὺ] εὖ Schard || 15. 16 τῶν —
 διάνοιαν om. M || 16. 17 πλείω C, πλείον M¹VA || 18. 19 κο-
 μίζει VP || 19 βουλευματος M | Ἀριστεῖας Φιλοκράτει sub-
 scribunt MPAC

VETERVM TESTIMONIA
DE ORIGINE VERSIONIS LXX INTERPRETVM

De testimoniis eis quae in praefatione dixi hic pauca addam.

1. Iosephi textui inserui paragraphos Niesianas, in margine posui meas Aristee paragraphos, quo facilius paraphraetae ratio cum fonte eius comparari possit. iuvabat autem, cum constet eclectica ratione utramque classem codicum adhibendam esse, exemplo docere hanc rationem ita valere debere, ut neque cum Niesio nimium tribuamus Palatino (P) neque cum Nabero sine causa aliorum codicum lectiones vel coniecturas saepius quam par est sequamur. non raro (v. ad p. 101, 6. 17. 103, 21. 104, 2. 3. 108, 20. 114, 12. 115, 7)¹⁾ Aristee textus litem dirimere videtur vel recentium coniecturas refellit. multum commodi in hac testium discrepantia afferet textui, qui Guilelmi Schmidt vestigiis insistens in Iosephi sermonis leges atque consuetudinem accuratius inquisiverit. adhibui etiam Niesii Epitomae editionem (Berol. 1896), et latinae Iosephi versionis praesto erat textus Laurentiani LXVI 2 membr. saec. XI et Florentini S. Marci 385 saec. XI a Mendelssohnio collatus (v. Boysenum in praef. Iosephi latini, part. VI p. II. IV. L, et de codicibus a se adhibitis referentem Nesium vol. I p. XXVIII). partem Neapolitani V F 34 fere cum S. Marciano consentientis Eberhardus in Mendelssohnii usum contulerat.

2. Tum nonnulla dicenda sunt de Epiphanii textu infra edito. ipse contuli Ienensem codicem, qui continet Panarii I alteram partem (= vol. III p. 3—587 Dind.), Ancoratum (= vol. I p. 83—226 Dind.), *Ἀνακεφαλαίωσιν* (= vol. I p. 227—262), librum De mensuris et ponderibus (= vol. IV p. 3—34), excerpta ex Chrysostomo, Nicephori chronographiam.²⁾ plura, praesertim de titulis, v. apud Dind. I p. III ss. codex bombycinus fol. 174 nitide scriptus est anno 1304, ut docet subscriptio fol. 120^v *τέλος τῆς ὁδοῦ βίβλου, ἐν μηνὶ μαρτίῳ ἡμέρα ε' ἐν ἑξέσιν ,ζωιῶν' ἰνδ. Β'.* operculo inscriptum est: 'Mnscript.

1) in apparatu non omnibus locis adnotavi, quibus nulla causa deteriorum, interdum unius codicis auctoritatem Naberus sequitur; addo e. gr. p. 97, 3. 10. 17. 98, 10. 99, 5. 103, 8. 12.

2) cf. de Boorii ed. p. XLIV. haec Chronographia ab altera manu scripta videtur.

Bos.' (= Bosii), fol. 1^r 'ex bibliotheca Iohannis Langi Erphordani'.¹⁾ huius codicis, quem fundamentum fecit editionis principis Oporinus, prior pars amissa est, ut haec ipsa solaque prior pars servata est in Veneto 125 scripto a. 1057. cuius codicis altera pars, quamquam olim exstabat inter Bessarionis codices, tamen archetypum Ienensis esse non videtur (cf. vol. III p. IV Dind.).²⁾ ex Ienensi autem non dubito quin fluxerit Rhedigeranus 240 saec. XIV, a Lagardio collatus. paene eadem enim continet³⁾ et spatia vacua saepe reliquit eis ipsis locis, quibus I maculis infectus difficilis lectu est. I et deperdita eius prior pars videtur etiam archetypum esse Parisinorum 833 et 835 saec. XVI, quorum posterior a Petavio adhibitus non ut I a tomo II libri II Panarii, sed a libro III (vol. III 240 Dind.) incipit, ceterum praeter Nicephorum eadem habet atque I, etiam excerpta ex Chrysostomo. mirum autem cum I consensum cum Petavii editio docet tum confirmat Lagardii iudicium, *Symmicta* II p. 152. Quae cum ita sint, liber qui dicitur De mensuris et ponderibus, si suspendas iudicium de Vindobonensi (vol. I p. VI Dind.), Ienensis certe persimili, uni deberi videtur Ienensi.

In I autem ipso opus decurtatum esse, ut mutili sunt prioris Panarii partis codices praeter Venetum, docet versio S Syriaca, quam Lagardius prius editam *Symmicta* II 522 ss. ad restituendum graecum textum adhibuit. nomina LXX interpretum solus S servavit, quem Lagardius *Veteris Testamenti ab Origene recensitis fragmenta apud Syros servata quinque* hebraeis litteris impressit, graeca in *Symmictis* restituere conatus est. a me ipso ad hanc nominum tabulam adhibiti sunt Mar Sa-

1) v. de eo *Catalogum codd. graecorum, qui in bibliotheca urbica Vratislaviensi adservantur*, Vrat. 1889 p. 74.

2) Morelli *Bibl. Venet.* I p. 80 veterem Indicem laudat, secundum quem servabantur in amisso codice 'S. Epiphanii Panaria ... Anchgirota ... Theodoriti Eranistes aut Polymorphus et De haeretica Kakomythia'.

3) v. *Catalogum* adn. 1 laudatum p. 63. Rhedigeranus totum Panarium tradit, ut etiam Ienensis deperditam partem adhibuisse videatur. in eo a I discedit, quod in altera parte exstat fol. 269—326 Theodreti 1. Eranistes seu Polymorphus 2. Demonstrationes per syllogismos 3. Haeticarum fabularum compendium. atque hoc dignum est, quod animadvertatur, quod in Rhedigerano ut in amisso Veneto Theodreti scripta traduntur. quod cum viderem, fateor me dubitasse, an Rhed. ab alio codice Epiphanii, non ab I, pendeat. sed in libro De mensuris nulla dubitatio est, de consensu utriusque codicis in tradendis Theodreti scriptis coniecturas incertas proferre nolo.

lomo p. 120 Budge, Michael Syrus p. 74 Ierusalem (= p. 78 Langlois), qui uterque ab Epiphanio pendet.¹⁾

Huc accedunt excerpta. nam ut posterior pars mensuras et pondera tractans in epitomam redacta saepius invenitur in codicibus²⁾, ita etiam prioris de versionibus graecis V. T. partis excerpta servata et post Montefalconium a Dindorfio vol. IV E p. VIII. IX impressa sunt.³⁾

De Epiphanianis Armeniis v. *Fragm. hist. gr. V 2 p. 405 ss.* Arm. Denique Dialogus Timothei et Aquilae, quem nuper Conybeare TA edidit (*Anecdota Oxon., Classical series VIII 1898*), meo quidem iudicio fere pendet p. 90 ss. ut alibi ab Epiphanio.

Quantum Epiphanii auctoritas apud alios valuerit, in Testimoniorum apparatu passim ostendi. ab Epiphanio, certe a fonte Christiano pendere puto etiam haec, quae Tzetzes in tractatu Mb (*Comicorum gr. fr. I 1 p. 31, 5 Kaibel*, similia Pb p. 19, 4 leguntur) refert: ὁ γὰρ ῥηθεις βασιλεὺς Πτολεμαῖος ἐκεῖνος . . . ἐπεὶ διὰ Δημητρίου τοῦ Φαληρέως καὶ γερουσίων ἐτέρων ἀνδρῶν δαπάναις βασιλικαῖς ἀπανταχόθεν τὰς βίβλους εἰς Ἀλεξάνδρειαν ἤθροισε . . . <31> τότε δὲ συνηθροισμένων ἀπασῶν τῶν βιβλίων τῶν Ἑλληνίδων καὶ ἔθνους παντὸς καὶ σὺν αὐταῖς τῶν Ἑβραίων, ἐκεῖνος ὁ ἀφειδῆς βασιλεὺς . . . τὰς ἐθνικὰς μὲν ὁμογλώσσοις ἐκείνων ἀνδράσι σοφοῖς καὶ ἀκριβῶς ἑλληνίζουσιν εἰς τε γραφὴν ὁμοῦ καὶ γλῶσσαν Ἑλλάδα μετέμειψεν, ὥς καὶ τὰς Ἑβραϊδας δι' ἐβδομήκοντα δύο ἑρμηνέων Ἑβραίων σοφῶν πεφυκῶτων καθ' ἑκατέραν διάλεκτον. τὰς ἐθνικὰς μὲν οὕτω μετεποίησε βίβλους. fluxerunt autem haec, ni fallor, per

1) multa quoque ex Epiphanio deprompsit Arabica prae-fatio Pentateuchi (de qua v. Uirii *Bibl. Bodleianae cod. orient. Catal., codd. christ. arab.* p. 29 nr. II. III), versa in *Aristeae Hist. LXX interpretum. Oxonii e Theatro Sheldoniano 1692* p. 131 ss., repetita in *Gallandii Bibl. Patrum* II p. 819 ss. et apud White, *Letter to the Lord Bishop of London for a new edition of the LXX. Oxonii 1779* p. 10. partim Arabi partim Pseudo-Theodoreto vel Synopsi Athanasianae similia e Philippico codice (e quo ipse plura infra edam) sub Theodoreti nomine tradita excerpserit Phelippaeus, *Oseas Propheta* Paris. 1636 praef. p. III et passim. postremos duos libros Conybeare meum in usum inspexit.

2) plura huius generis post alios (cf. Lagarde, *Symmicta* I p. 210) E. Pernice collecta habet.

3) de Vaticanis Epitomae codicibus 1422 et 1789 v. Pitra, *Analecta sacra* II 401, de Laur. VI 3 v. Bandini, *Catal.* I p. 87, de Mosquensi XIV Typographiei cf. Matthaei, *Codd. Mosqu.* p. 311, de Paris. 146 cf. Lietzmann, *Catenen* p. 48 nr. 1. — Ambrosianus H 257 inf. aliam Epitomam tradere videtur.

Heliodorum ad Tzetzen. ex Heliodoro enim Pb p. 20, 22 ss. fabulam de 72 grammaticis Homeri carmina colligentibus hausit (cf. I. Bekker, *Anecd. Gr.* p. 767, Villoison, *Anecd. Gr.* II p. 182, Kaibel, *Abhandl. der Gött. Ges.* 1897 vol. II 4 p. 3—5), post errore intellecto acerrime Ma p. 30 Mb p. 32 (cf. scholium Plautinum) Heliodorum castigat. hic igitur et Epiphani de libris alienarum gentium graece versis fabulam, qua Philadelphi Hebraeorum librorum studium probabile reddere volebat, secutus est¹⁾ et similem de 72 grammaticis Pisistrateis fabulam²⁾ impudenter finxit.

3. In Hieronymi et Augustini testimoniis afferendis consulto chartae peperci, alio loco totius litis (cf. finem praefationis meae) historiam delineabo.

denique adnoto PGr. esse Patrologiam Graecam ed. Migne, PL. Patrologiam Latinam ed. Migne.

Philonis De vita Mosis II 5—7.

<5> Τὸ δὲ τῆς νομοθεσίας ιεροπρεπὲς ὥς οὐ παρ' Ἰουδαίοις μόνον ἀλλὰ καὶ παρὰ πᾶσι τοῖς ἄλλοις τεθαύμασται, δῆλον ἐκ τε τῶν εἰρημένων ἤδη καὶ τῶν μελλόντων λέγεσθαι. τὸ παλαιὸν ἐγράφησαν οἱ νόμοι γλώσσει Χαλδαϊκῇ καὶ μέχρι πολλοῦ διέμειναν ἐν ὁμοίᾳ τὴν διάλεκτον οὐ μεταβάλλοντες, ἕως μήπω τὸ κάλλος εἰς τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους ἀνέφηναν αὐτῶν. ἐπεὶ δὲ ἐκ τῆς καθ' ἑκάστην ἡμέραν συνεχοῦς μελέτης καὶ ἀσκήσεως τῶν χρωμένων αἰσθησις ἐγένετο καὶ ἑτέροις καὶ

accedunt ad codices iam in nova ed. adhibitos E = Lincoln. 34, V = Vindob. suppl. gr. 50, Barb(erinus) IV 56 || 5 γλώττει Barb. || 6 μεταβαλόντες OV¹ || 6. 7 τὸ κάλλος εἰς om. Barb. || 7 ἀνέφηναν GHP Barb., ἀνέφηνεν F: ἐνέφηναν ceteri | αὐτῶν AOV: αὐτῶν ceteri (αὐτοὺς Barb.) || 9 ἐγένετο FO Barb.

1) frustra, si quid video, in probanda hac fabula Ritscheli Opusc. I 30. 159 operam consumit, recte recentiores fabulam respuunt; cur nihili sit, nunc apparere puto.

2) de hac cf. quae Hodius, *De biblicorum textibus* p. 157 e Baroccianis edidit.

τὸ κλέος ἐφοίτα πανταχόσε — τὰ γὰρ καλὰ κἄν φθόνῳ
 πρὸς ὀλίγον ἐπισκιασθῇ χρόνον, ἐπὶ καιρῶν αὐθις
 ἀναλάμπει φύσεως εὐμενεία —, δεινὸν ἡγησάμενοι
 τινες, εἰ οἱ νόμοι παρὰ τῷ ἡμίσει τμήματι τοῦ ἀν-
 5 θρώπων γένους ἐξετασθήσονται μόνῳ τῷ βαρβαρικῷ,
 τὸ δ' Ἑλληνικὸν εἰσάπαν ἀμοιρήσει, πρὸς ἐρμηνείαν
 τὴν τούτων ἐτράποντο. τὸ δ' ἔργον ἐπεὶ καὶ μέγα ἦν
 καὶ κοινωφελές, οὐκ ιδιώταις οὐδ' ἄρχουσιν, ὧν πολλὸς
 ἀριθμὸς, ἀλλὰ βασιλεῦσι καὶ βασιλέων ἀνετέθη τῷ
 10 δοκιμωτάτῳ. Πτολεμαῖος ὁ Φιλάδελφος ἐπικληθεὶς
 τρίτος μὲν ἦν ἀπ' Ἀλεξάνδρου τοῦ τὴν Αἴγυπτον
 παραλαβόντος, ἀρεταῖς δὲ ταῖς ἐν ἡγεμονίᾳ πάντων,
 οὐχὶ τῶν καθ' αὐτὸν μόνον, ἀλλὰ καὶ τῶν πάλοι πώ-
 ποτε γεγεννημένων ἄριστος, οὗ καὶ μέχρι νῦν τοσαύ-
 15 ταις ὕστερον γενεαῖς ἄδεται τὸ κλέος πολλὰ δείγματα
 καὶ μνημεῖα τῆς μεγαλοφροσύνης κατὰ πόλεις καὶ χώ-
 ρας ἀπολιπόντος, ὥς ἤδη καὶ ἐν παροιμίας εἶδει τὰς
 ὑπερόγκους φιλοτιμίας καὶ μεγάλας κατασκευὰς Φιλα-
 δελφείους ἀπ' ἐκείνου καλεῖσθαι. συνόλως μὲν οὖν ἡ
 20 τῶν Πτολεμαίων οἰκία διαφερόντως παρὰ τὰς ἄλλας
 βασιλείας ἤκμασεν, ἐν δὲ τοῖς Πτολεμαίοις ὁ Φιλά-
 δελφος· ὅσα γὰρ εἰς ἔδρασεν οὗτος ἐπαινετά, μόλις

2 ἐπὶ καιρῶν F Barb.: ἐπὶ καιρὸν ceteri, ἐπὶ καιρῷ D
 Max., tum add. λυθέντα D^p Max., sed λυθείς D^m, quod est
 dittographia vocis αὐθις || 3 εὐγενεία MAE Barb. || 4. 5 γέ-
 νους ἀνθρώπων transp. F Barb. || 8 οὐδὲ Barb., οὐκ MAE |
 ὁ πολὺς FP Barb., οὐ πολὺς GH || 11 post ἦν add. τῶν FHPOV
 Barb., Io. Lyd. (v. infra) | ἀπὸ MAEF | τοῦ om. FHPOV
 Barb. Lyd. || 12 παραλαβόντων FGHPVOV Lyd., -τα Barb. ||
 21 ὁ om. MAE

1—3 τὰ καλὰ — ἀναλάμπει D^p fol. 354^b D^m fol. 265^v
 Maxim. Ecl. c. 54.

ἐκεῖνοι πάντες ἄθροοι διεπράξαντο, γενόμενος καθάπερ
 ἐν ζῳῳ τὸ ἡγεμονεῦον, κεφαλὴν τρόπον τινὰ τῶν βα-
 σιλέων. <6> ὁ δὲ τοιοῦτος ζῆλον καὶ πόθον λαβὼν
 τῆς νομοθεσίας ἡμῶν εἰς Ἑλλάδα γλῶτταν τὴν Χαλ-
 δαϊκὴν μεθαρμόζεσθαι διανοεῖτο καὶ πρέσβεις εὐθύς 5
 ἐξέπεμπε πρὸς τὸν τῆς Ἰουδαίας ἀρχιερέα καὶ βασιλέα
 — ὁ γὰρ αὐτὸς ἦν — τό τε βούλημα δηλῶν καὶ προ-
 τρέπων ἀριστίνδην ἐλέσθαι τοὺς τὸν νόμον διερμηνεύ-
 σοντας. ὁ δ' οἷα εἰκὸς ἦσθεις καὶ νομίσας οὐκ ἔνευ-
 θείας ἐπιφροσύνης περὶ τὸ τοιοῦτον ἔργον ἐσπουδακέναι 10
 τὸν βασιλέα, σκεψάμενος τοὺς παρ' αὐτῷ δοκιμωτάτους
 Ἑβραίων, οἱ πρὸς τῇ πατρίῳ καὶ τὴν Ἑλληνικὴν ἐπε-
 παιδευντο παιδεῖαν, ἥσμενος ἀποστέλλει. ὥς δ' ἦκον,
 ἐπὶ ξενίαν κληθέντες λόγοις ἀστείοις καὶ σπουδαίοις
 τὸν ἐστιάτορα εὐώχουν ἀντεφροσυνῶντες. ὁ μὲν γὰρ 15
 ἀπεπειρᾶτο τῆς ἐκάστου σοφίας, καινὰς ἄλλ' οὐ τὰς
 ἐν ἔθει ζητήσεις προτείνων· οἱ δ' εὐστόχως καὶ εὐθυ-
 βόλως, οὐκ ἐπιτρέποντος μακρογορεῖν τοῦ καιροῦ, καθ-
 ἄπερ ἀποφθεγγόμενοι τὰ προταθέντα διελύοντο. δο-
 κιμασθέντες δ' εὐθύς ἤρξαντο τὰ τῆς καλῆς πρεσβείας 20
 ἀποτελεῖν καὶ λογισάμενοι παρ' αὐτοῖς, ὅσον εἴη τὸ
 πρᾶγμα θεσπισθέντας νόμους χρησιμοῖς διερμηνεύειν,
 μήτ' ἀφελεῖν τι μήτε προσθεῖναι ἢ μεταθεῖναι δυνα-
 μένους, ἀλλὰ τὴν ἐξ ἀρχῆς ἰδέαν καὶ τὸν τύπον αὐτῶν

11 αὐτῷ O: αὐτῷ ceteri || 14 ἐπὶ τὴν ξενίαν OV, ἐπὶ ξε-
 νία MAE || 15 ἀντεφροσυνῶντες F Barb.: ἀνθεσινῶντες ceteri ||
 16 ἀπεπειρᾶτο GHP Barb.: ἐπειρᾶτο ceteri || 19 προτεθέντα
 HPOV Barb. || 20 ἤρχοντο FGH³ Barb., εἴλοντο P(H¹?) ||
 21 ἐπιτελεῖν GHP Barb. | καὶ om. MAEFOV | post λογισά-
 μενοι add. δὲ OV² | αὐτοῖς H²POV: αὐτοῖς ceteri || 22 post
 χρησιμοῖς add. θεοῖς OV² || 23 ἤ] μήτε GHP Barb. || 23. 24 δύ-
 νασθαι OV²

διαφυλάττοντας, ἐσκόπουν τὸ καθαρώτατον τῶν περὶ
τὸν τόπον χωρίων ἔξω πόλεως· τὰ γὰρ ἐντὸς τείχους
ἄτε παντοδαπῶν πεπληθότα ζώων διὰ νόσους καὶ τε-
λευτὰς καὶ τὰς ὑγιαίνοντων οὐκ εὐαγεῖς πράξεις ἦν
5 ὑποπτα. νῆσος ἡ Φάρος πρόκειται τῆς Ἀλεξανδρείας,
ἣς ἀρχὴν ὑποταίνιος τέταται πρὸς τὴν πόλιν περι-
κλυζόμενος οὐκ ἀγχιβαθεῖ τὰ δὲ πολλὰ τεναγῶδει θα-
λάττῃ, ὥς καὶ τῆς τῶν κυμάτων φορᾶς τὸν πολὺν
ἦχον καὶ πάταγον ἐκ πάνυ μακροῦ διαστήματος προ-
10 ἐκλύεσθαι. τοῦτον ἐξ ἀπάντων τῶν ἐν κύκλῳ κρί-
ναντες ἐπιτηδειότατον εἶναι τὸν τόπον ἐνησυχάσαι καὶ
ἐνηρεμῆσαι καὶ μόνῃ τῇ ψυχῇ πρὸς μόνους ὁμιλῆσαι
τοὺς νόμους, ἐντανθοῖ κατέμειναν καὶ τὰς ἱερὰς βί-
βλους λαβόντες ἀνατείνουσιν ἅμ' αὐταῖς καὶ τὰς χει-
15 ρας εἰς οὐρανόν, αἰτούμενοι τὸν θεὸν μὴ διαμαρτεῖν
τῆς προθέσεως· ὁ δ' ἐπινεύει ταῖς εὐχαῖς, ἵνα τὸ πλεῖ-
στον ἦ καὶ τὸ σύμπαν γένος ἀνθρώπων ὠφελῇται ἡ χρη-
σόμενον εἰς ἐπανόρθωσιν βίου φιλοσόφοις καὶ παγκά-
λοις διατάγμασι. <7> καθίσαντες δ' ἐν ἀποκρύφῳ καὶ
20 μηδενὸς παρόντος ὅτι μὴ τῶν τῆς φύσεως μερῶν, γῆς
ὑδατος ἀέρος οὐρανοῦ, περὶ ὧν πρῶτον τῆς γενέσεως
ἔμελλον ἱεροφαντήσκειν — κοσμοποιία γὰρ ἡ τῶν νό-
μων ἐστὶν ἀρχή — καθάπερ ἐνθουσιῶντες προεφήτευσον
οὐκ ἄλλα ἄλλοι, τὰ δ' αὐτὰ πάντες ὀνόματα καὶ ῥή-

1 διαφυλάξασθαι OV² || 2 τῆς πόλεως OV² Barb. || 3 πε-
πληθότα codd.: πληρωθέντα v || 6 ἀρχὴν] ἀρχή MAEOV |
τέταται M, τέταται AEHPPOV, τέτραπται F || 6. 7 περικλειό-
μενος FH¹P Barb., περικλινόμενος MAEGH²V¹ || 9 μακροῦ]
πολλοῦ MAEOV || 10. 11 κρίνοντες GHP || 11 τὸν om. MAEOV ||
13 ἐντανθοῖ Barb. || 15 εἰς τὸν οὐρανόν MAE || 17 γένος τῶν
ἀνθρώπων GHP, ἀνθρώπων γένος transp. OV Barb. | ὠφε-
λήση FGHP || 21 πρῶτων GOV² Barb. || 23 ἀρχή ἐστι transp.
OV || 24 ἄλλος (pro ἄλλοι) AEVO

ματα, ὥσπερ ὑποβολέως ἐκάστοις ἀοράτως ἐνηχοῦντος. καίτοι τίς οὐκ οἶδεν, ὅτι πᾶσα μὲν διάλεκτος, ἡ δ' Ἑλληνικὴ διαφερόντως, ὀνομάτων πλουτεῖ καὶ ταῦτὸν ἐνθύμημα οἶόν τε μεταφράζοντα καὶ παραφράζοντα σχηματίζει πολλὰ ἄλλοτε ἄλλας ἐφαρμόζοντα λέξεις. 5 ὅπερ ἐπὶ ταύτης τῆς νομοθεσίας οὐ φασι συμβῆναι, συνενεχθῆναι δ' εἰς ταῦτὸν κύρια κυρίοις ὀνόμασι, τὰ Ἑλληνικὰ τοῖς Χαλδαϊκοῖς, ἐναρμοσθέντα εὖ μάλα τοῖς δηλούμενοις πράγμασιν. ὃν γὰρ τρόπον οἶμαι ἐν γεωμετρίᾳ καὶ διαλεκτικῇ τὰ σημαινόμενα ποικιλίαν ἔρμη- 10 νείας οὐκ ἀνέχεται, μένει δ' ἀμετάβλητος ἡ ἐξ ἀρχῆς τεθεῖσα, τὸν αὐτὸν ὡς εἶκε τρόπον καὶ οὗτοι συντρέχοντα τοῖς πράγμασιν ὀνόματα ἐξεῦρον, ἅπερ δὴ μόνα ἢ μάλιστα τρανώσειν ἐμελλεν ἐμφαντικῶς τὰ δηλούμενα. 15 σαφεστάτη δὲ τούτου πίστις· ἐάν τε Χαλδαῖοι τὴν Ἑλληνικὴν γλῶτταν ἐάν τε Ἕλληνες τὴν Χαλδαίων ἀναδίδαχθῶσι καὶ ἀμφοτέραις ταῖς γραφαῖς ἐντύχωσι, τῇ τε Χαλδαϊκῇ καὶ τῇ ἑρμηνευθείσῃ, καθάπερ ἀδελφὰς μᾶλλον δ' ὡς μίαν, καὶ τὴν αὐτὴν ἐν 20 τε τοῖς πράγμασι καὶ τοῖς ὀνόμασι τεθήπασιν καὶ προσκυνουῶσιν, οὐχ ἑρμηνείας ἐκείνους ἀλλ' ἱεροφάντας καὶ προφῆτας προσαγορεύοντες, οἷς ἐξέγενετο συνδραμεῖν λογισμοῖς εἰλικρινέσι τῷ Μωυσέως καθαρωτάτῳ πνεύ-

1 ἐκάστω MAEOV Nicetas (v. infra) || 3 ὀνομάτων om. HP¹ || 4 καὶ παραφράζοντα om. MAEF || 5 ἄλλας τε ἄλλοις FH¹ Barb. | ἄλλας] ἄλλοις GOV || 9. 10 ἐν γεωμετρίᾳ καὶ διαλεκτικῇ F Barb.: γεωμετρίας καὶ διαλεκτικῆς (ἀριθμητικῆς OV²) ceteri || 12. 13 ἐντρέχοντα MAE || 13 ante τοῖς add. γὰρ MAEFOV || 14 ἢ om. HOV Barb., ἢ μάλιστα om. G || 15 τούτοις ME, τοῦδε F Barb. || 18 διερμηνευθείσῃ GHP Barb. || 21 ἑρμηνεῖς FGHP Barb. | ἐκείνους om. MAEOV || 22 ante οἷς add. τοὺς OV² | ἐγένετο MAEOV, -οντο F || 23 μωσέως FHP, μωσέως AGOV Barb.

ματι. διὸ καὶ μέχρι νῦν ἀνὰ πᾶν ἔτος ἑορτὴ καὶ πανήγυρις ἄγεται κατὰ τὴν Φάρον νῆσον, εἰς ἣν οὐκ Ἰουδαῖοι μόνον ἀλλὰ καὶ παμπληθεῖς ἕτεροι διαπλέουσι τό τε χωρίον σεμννυοῦντες, ἐν ᾧ πρῶτον τὰ τῆς ἑρμηνείας ἐξέλαμψε, καὶ παλαιᾶς ἔνεκεν εὐεργεσίας ἀεὶ νεαζούσης εὐχαριστήσοντας τῷ θεῷ. μετὰ δὲ τὰς εὐχὰς καὶ τὰς εὐχαριστίας οἱ μὲν πηξάμενοι σκηναὶ ἐπὶ τῶν αἰγιαλῶν, οἱ δ' ἐπὶ τῆς αἰγιαλίτιδος ψάμμου κατακλινέντες ἐν ὑπαίθρῳ μετ' οἰκείων καὶ φίλων ἐστιῶνται, 10 πολυτελεστέραν τῆς ἐν βασιλείοις κατασκευῆς τότε τὴν ἀκτὴν νομίζοντες. οὕτω μὲν οἱ νόμοι ζηλωτοὶ καὶ περιμάχῃτοι πᾶσιν ἰδιώταις τε καὶ ἡγεμόσιν ἐπιδείκνυνται, καὶ ταῦτ' ἐκ πολλῶν χρόνων τοῦ ἔθνους οὐκ εὐτυχοῦντος — τὰ δὲ τῶν μὴ ἐν ἀκμαῖς πέφυκέ πως ἐπι- 15 σκιάζεσθαι — εἰ δὲ γένοιτό τις ἀφορμὴ πρὸς τὸ λαμπρότερον, πόσῃν εἰκὸς ἐπίδοσιν γενήσεσθαι; καταλιπόντας ἂν οἶμαι τὰ ἴδια καὶ πολλὰ χαίρειν φράσαντας τοῖς πατρίοις ἐκάστους μεταβαλεῖν ἐπὶ τὴν τούτων μόνων τιμὴν· εὐτυχία γὰρ τοῦ ἔθνους οἱ νόμοι 20 συναναλάμψαντες ἀμαυρώσουσι τοὺς ἄλλους καθάπερ ἀνατείλας ἥλιος τοὺς ἀστέρας.

1 ἄχρι G || 4 σεμννυοῦντες MAE: σεμνύοντες ceteri | τὰ AF Barb. (cf. Arist.): τὸ ceteri; τὸ τῆς ἑρμηνείας <φέγγος> coni. Mang. || 5 ἔνεκα GHP Barb. | αἰεὶ Barb. || 7 τὰς σκηναὶς FG Barb. || 8. 9. κατακλινέντες ME: κατακλιθέντες AFG, κατακλίναντες HPO, κλίναντες V || 9 εἰσιτιῶντο MAEFV¹ || 11 post ἀκτὴν spat. 3—4 litt. Barb. || 12 ἐπίσης δείκνυνται Barb., qui hic desinit || 13 ἐκ] ἐπὶ MAE, ἐστὶ OV || 16 γενέσθαι MAEOV || 18 ἐκάστοις ME | μεταβαλεῖν] μὲν καταβαλεῖν MAE, πάντως καταδραμεῖν OV²

Iosephi Antiqu. XII c. 2.

<11> Βασιλεύσαντος δὲ Ἀλεξάνδρου ἔτη δώδεκα καὶ
 μετ' αὐτὸν Πτολεμαίου τοῦ Σωτήρος τεσσαράκοντα καὶ
 ἓν, ἔπειτα τὴν βασιλείαν τῆς Αἰγύπτου παραλαβὼν ὁ
 Φιλάδελφος καὶ κατασχὼν αὐτὴν ἐπ' ἔτη ἑνὸς δέοντα
 τεσσαράκοντα τὸν τε νόμον ἡρμήνευσε καὶ τοὺς δου- 5
 λεύοντας ἐν Αἰγύπτῳ τῶν Ἱεροσολυμιτῶν ἀπέλυσε τῆς
 δουλείας, ὄντας περὶ δώδεκα μυριάδας, ἕξ αἰτίας τοι-
 9 αύτης· <12> Δημήτριος ὁ Φαληρεὺς, ὃς ἦν ἐπὶ τῶν
 βιβλιοθηκῶν τοῦ βασιλέως, σπουδάζων εἰ δυνατόν εἶη
 πάντα τὰ κατὰ τὴν οἰκουμένην συναγαγεῖν βιβλία καὶ 10
 συνωνούμενος εἰ τί πον μόνον ἀκούσειε σπουδῆς ἄξιον
 ἢ ἴδοι, τῇ τοῦ βασιλέως προαιρέσει — μάλιστα γὰρ
 τὰ περὶ τὴν συλλογὴν τῶν βιβλίων εἶχεν φιλοκάλως
 10 — συνηγωνίζετο. <13> ἐρομένου δ' αὐτόν ποτε τοῦ
 Πτολεμαίου, πόσας ἤδη μυριάδας ἔχει συνειλεγμένας 15
 βιβλίων, τῶν μὲν ὑπαρχόντων εἶπεν εἶναι περὶ εἴ-
 κοσιν, ὀλίγου δὲ χρόνου εἰς πεντήκοντα συναθροίσειν.
 <14> μεμνηῦσθαι δ' ἔλεγεν αὐτῷ πολλὰ εἶναι καὶ
 παρὰ τοῖς Ἰουδαίοις τῶν παρ' αὐτοῖς νομίμων συγ-
 γράμματα σπουδῆς ἄξια καὶ τῆς βασιλέως βιβλιοθήκης, 20
 11 ἃ τοῖς ἐκείνων χαρακτῆρσι καὶ τῇ διαλέκτῳ γεγραμ-

2. 3 καὶ ἓν om. E Lat. || 4 δέοντος FLV || 8 ὃς om. E ||
 8. 9 *super bibliothecam* Lat. (cf. Arist.), unde τῆς βιβλιοθήκης
 conicio, cf. ad p. 102, 6 || 11 εἰ πού τι AE || 11. 12 ἄξιον ἢ
 ἴδοι FLE (ἄξιον ἢ ἴδῃ V, *industria vel voluntate regis, quem . . .*
cognosceret Lat., ubi velim attendas illud vel et cognosceret):
 ἄξιον ὃν ἢ ἴδοι A, ἄξιον ὃν ἢδοι W, ἄξιον ὃν P (Niese) ||
 13 τὰ PAW: om. FLVE, man. 2 P (Naber, sed v. e. gr. Ant.
 I 275. III 53. XII 241) || 14 συνηγωνίζετο om. man. 2 P, E
 (Lat., ut vid.) | ποτε om. PW || 15 ἔχει FV || 16 εἶπεν
 om. P || 19 τοῖς om. P (Niese), cf. p. 102, 9

μένα πόνον αὐτοῖς οὐκ ὀλίγον παρέξειν εἰς τὴν Ἑλληνικὴν μεταβαλλόμενα γλῶτταν· <15> δοκεῖ μὲν γὰρ εἶναι τῇ ιδιότητι τῶν Συρίων γραμμάτων ἐμφερὴς ὁ χαρακτήρ αὐτῶν καὶ τὴν φωνὴν ὁμοίαν αὐτοῖς ἀπη-
 5 χεῖν, ιδιότροπον δὲ αὐτὴν εἶναι συμβέβηκεν. οὐδὲν οὖν ἔλεγεν κωλύειν καὶ ταῦτα μεταβαλόντα — δύναισθαι γὰρ τῆς εἰς αὐτὸ χορηγίας εὐποροῦντα — ἔχειν ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ καὶ τὰ παρ' ἐκείνοις. <16> δόξας οὖν ὁ βασιλεὺς ἄριστα τὸν Δημήτριον φιλοτιμουμένῳ
 10 περὶ πλήθος αὐτῷ βιβλίων ὑποτίθεσθαι, γράφει τῷ τῶν Ἰουδαίων ἀρχιερεῖ ταῦτα γίνεσθαι.

<17> Ἀρισταῖος δέ τις, φίλος ὢν ἐν τοῖς μάλιστα 12 τῷ βασιλεῖ καὶ σπουδαζόμενος ὑπ' αὐτοῦ διὰ μετριότητα, πολλάκις μὲν καὶ πρότερον ἔγνω παρακαλέσαι
 15 τὸν βασιλέα ὅπως ἀπολύσῃ τοὺς αἰχμαλώτους Ἰουδαίους, ὅσοι κατὰ τὴν βασιλείαν ἦσαν αὐτοῦ, <18> καιρὸν δ' ἐπιτήδειον τοῦτον εἶναι δοκιμάσας τῆς δεήσεως πρώτοις περὶ τούτου διαλέγεται τοῖς ἄρχουσι τῶν σωματοφυλάκων, Σωσιβίῳ τῷ Ταραντίνῳ καὶ Ἀνδρέα, συν-
 20 αγωνίσασθαι περὶ ὧν ἐντυγχάνειν μέλλει τῷ βασιλεῖ παρακαλῶν αὐτούς. <19> προσλαβὼν δὲ καὶ τὴν τῶν προειρημένων γνώμην ὁ Ἀρισταῖος, προσελθὼν τῷ βα- 14
 σιλεῖ λόγους πρὸς αὐτὸν τοιοῦτους ἐποίησατο· <20> 'οὐ 15
 χρὴν ἀπατωμένους ἡμᾶς, ὦ βασιλεῦ, περιορᾶν, ἀλλὰ
 25 τάληθ' ἀπελέγχειν. τοὺς γὰρ τῶν Ἰουδαίων νόμους

1 παρέχειν Naber || 2 <μή> μεταβαλλόμενα conl. Niese ||
 3 Σύρων FV || 7 αὐτὸ P: αὐτὰ FLV, ταῦτα AW, an τοῦτο? ||
 9 φιλοτιμούμενον LAVW (de Lat. non constat, desunt haec in E), probat Naber, sed v. p. 96, 13 et Ant. I 10 (infra p. 120, 6) ||
 10 πλήθους FA, τὸ πλήθος V | τῶν βιβλίων V || 10. 11 γράφει — γίνεσθαι om. W || 11 γίνεσθαι FVE || 17 εἶναι τοῦτον V ||
 21 δὲ PAW: οὖν FLV || 24 χρὴ F, male Naber; v. p. 102, 13, Ant. I 318. II 331. III 199 et Diels, Parmenides p. 59

- οὐ μεταγράψαι μόνον ἀλλὰ καὶ μεθερμηνεύσαι διεγνω-
 κότες εἰς τὸ σοὶ κεχαρισμένον, τίνι καὶ λόγῳ χρώμενοι
 τοῦτο πράξαίμεν ἂν πολλῶν Ἰουδαίων ἐν τῇ σῇ βασι-
 λείᾳ δουλευόντων; <21> οὓς τῇ σαυτοῦ μεγαλοψυχίᾳ
 καὶ χρησιότητι ποιῶν ἀκολούθως ἀπόλυσον τῆς ταλαι- 5
 πωρίας, τὴν βασιλείαν σου διέποντος τοῦ θεμένου τοὺς
 νόμους αὐτοῖς θεοῦ, καθὼς ἐμοὶ πολυπραγμονήσαντι
 16 μαθεῖν ὑπῆρξε. <22> τὸν γὰρ ἅπαντα συστησάμενον
 θεὸν καὶ οὗτοι καὶ ἡμεῖς σεβόμεθα, Ζῆνα καλοῦντες
 αὐτὸν ἐτύμως ἀπὸ τοῦ πᾶσιν ἐμφύειν τὸ ζῆν τὴν ἐπί- 10
 κλησιν αὐτοῦ θέντες. ὅθεν εἰς τιμὴν τοῦ θεοῦ τοὺς
 ἐξαίρετον τὴν εἰς αὐτὸν θρησκείαν πεποιημένους ἀπό-
 δος τοῖς τὴν πατρίδα καὶ τὸν ἐν αὐτῇ βίον ἀπολελοι-
 πόσιν. <23> ἴσθι μέντοι γε, ὦ βασιλεῦ, ὥς οὔτε γένει
 προσήκων αὐτοῖς οὔτε ὁμόφυλος ὢν ταῦτα περὶ αὐ- 15
 17 τῶν ἀξιῶ. πάντων δὲ ἀνθρώπων δημιούργημα ὄντων
 τοῦ θεοῦ καὶ δὴ γινώσκων αὐτὸν ἡδόμενον τοῖς εὖ
 18 ποιοῦσιν ἐπὶ τοῦτο καὶ σὲ παρακαλῶ. <24> ταῦτ' εἰ-
 πόντος τοῦ Ἀρισταίου, ἀναβλέψας εἰς αὐτὸν ὁ βασιλεὺς
 19 ἰλαρῶ καὶ γεγηθότι τῷ προσώπῳ 'πόσας' εἶπεν 'ὑπο- 20
 λαμβάνεις τῶν ἀπολυθησομένων ἐσεσθαι μυριάδας;'

2 καὶ om. FV || 9 θεὸν] θεὸν δν LW | ζῆν L || 10 ἐτοί-
 μως codd., sed v s. s. A | συμπᾶσιν FV || 11 θέντες PLAW:
 νοήσαντες FVE (Naber, sed v. e. gr. A. XII 325) || 11—13 ὅθεν
 — ἀπολελοιπόσιν] quapropter ad honorem dei, quem eximia re-
 ligione placant, liberos eos patriae moribusque restitue Lat., cui
 cave fidas || 11. 12 τοῖς et πεποιημένοις ed. pr. (Naber). los.
 dixisse vid.: redde eos qui domi in patria religione
 permanserunt exulibus. melius dixisset: redde exules
 Palaestinis. ἀπόδος τ' εἰς τὴν πατρίδα καὶ τὸν . . . βίον,
 <δν> ἀπολελοιπάσιν Liezenberg, Studia Flav. p. 92 || 13 τοῖς]
 τοῖς εἰς V || 13. 14 ἀπειληφόσιν FV || 15 ὢν] αὐτῶν ὢν FLV ||
 16 δημιουργημάτων Naber || 17 δὴ om. PFLV | γινώσκων P:
 γινώσκων ceteri | ἡδόμενον αὐτὸν AW || 18 τούτω FL²VE |
 ταῦτα FLA²VE

ὑποτυχόντος δὲ Ἀνδρέου — παρειστήκει γάρ — καὶ
 φήσαντος ὀλίγῳ πλείονας ἔσεσθαι τῶν ἔνδεκα μυριά-
 δων ἢ μικρὰν ἄρα εἶπεν ἡμᾶς, Ἀρισταίτε, δωρεὰν αἰ-
 τεῖς. <25> Σωσιβίου δὲ καὶ τῶν παρόντων φησάντων
 5 ὥς ἄξιον αὐτὸν δέοι τῆς αὐτοῦ μεγαλοψυχίας τῷ παρ-
 εσχηκότι τὴν βασιλείαν θεῷ χαριστήριον ποιήσασθαι,
 διαχυθεὶς ὑπ' αὐτῶν ἐκέλευσεν, ὅταν τοῖς στρατιώταις 20
 ἀποδιδῶσιν τὸ μισθοφορικόν, καὶ ὑπὲρ ἐκάστου τῶν
 παρ' αὐτοῖς αἰχμαλώτων καταβαλεῖν δραχμὰς ἑκατὸν
 10 εἴκοσι. <26> καὶ περὶ ὧν ἡξίουں προθεῖναι γράμματα
 ὑπέσχετο μεγαλοπρεπῶς τε ἔχοντα καὶ τὴν Ἀρισταίου
 προαίρεσιν βεβαιοῦντα καὶ πρὸ ταύτης τὴν τοῦ θεοῦ
 βούλησιν, καθ' ἣν οὐ μόνον τοὺς ὑπὸ τοῦ πατρὸς
 ἀχθέντας αὐτοῦ καὶ τῆς ἐκείνου στρατιᾶς ἀπολύσειν
 15 ἔλεγεν, ἀλλὰ καὶ τοὺς προϋπάρχοντας ἐν τῇ βασιλείᾳ
 καὶ εἴ τινες αὐτοῖς ἐπεισῆχθησαν. <27> πλειόνων δὲ
 ἢ τετρακοσίων ταλάντων τῆς ἀπολυτρώσεως γενήσεσθαι
 φαμένων, ταῦτά τε συνεχώρει καὶ τὸ ἀντίγραφον τοῦ 21
 προστάγματος εἰς δήλωσιν τῆς τοῦ βασιλέως μεγαλο-
 20 φροσύνης ἔγνωσαν διαφυλάξαι. ἦν δὲ τοιοῦτον·

<28> Ὅσοι τῶν συστρατευσαμένων ἡμῶν τῷ πατρὶ 22
 τὴν τε Συρίαν καὶ Φοινίκην ἐπέδραμον καὶ τὴν Ἰου-
 daίαν καταστρεψάμενοι σώματα λαβόντες αἰχμάλωτα

2 ἔνδεκα] *centum decem milia* Lat.? (sic S. Marcianus, *cen-
 tum milia* Laur. 66, 2), δέκα Zon. (Aristeas), ἰβ' Sync. || 3 ἄρα
 om. FLV | εἶπεν ἄρα E | ἡμᾶς εἶπεν FLV || 5 δεῖ FV || 6 ποιή-
 σασθαι χαριστήριον prius P (Niese) || 9 ἑκατὸν deest apud
 Arist. || 10 ἡξίουں PFV || 11 τε] δὲ PFW, om. V || 12 τοῦ
 om. PAW || 16. 17 δὲ ἢ VE: δὲ FL, δ' ἡδη PW, δ' ἡδη A ||
 17 <τὰ> τῆς Cocceji, Naber, sed πλεον δὲ τετρ. malim, ut
 ἀπολυτρώσεως pendeat a ταλάντων, cf. 101, 9 || 19 γράμματος
 E || 20 ἔγνω W, Ios. Aristeae verba non intellexit | τοιοῦτο
 L¹AVW

- διεκόμισαν εἰς τε τὰς πόλεις ἡμῶν καὶ τὴν χώραν καὶ
ταῦτα ἀπημπούλησαν, τοὺς τε πρὸ αὐτῶν ὄντας ἐν τῇ
ἐμῇ βασιλείᾳ καὶ εἰ τινες νῦν εἰσῆχθησαν, τούτους
ἀπολυέτωσαν οἱ παρ' αὐτοῖς ἔχοντες, ὑπὲρ ἑκάστον
σώματος λαμβάνοντες δραχμὰς ἑκατὸν εἴκοσι, οἱ μὲν
στρατιῶται μετὰ καὶ τῶν ὁπωνίων, οἱ δὲ λοιποὶ ἀπὸ τῆς
23 βασιλικῆς τραπέζης κομιζόμενοι τὰ λύτρα. <29> νο-
μίζω γὰρ αὐτοὺς καὶ παρὰ τὴν τοῦ πατρὸς προαίρεσιν
καὶ παρὰ τὸ δέον ἡχμαλωτῖσθαι, τὴν τε χώραν αὐτῶν
διὰ τὴν στρατιωτικὴν ἀνθάδειαν κεκακῶσθαι, καὶ διὰ
τὴν εἰς Αἴγυπτον αὐτῶν μεταγωγὴν πολλὴν ὠφέλειαν
24 ἐκ τούτου τοῖς στρατιώταις γεγρονέναι. <30> τὸ δί-
καιον οὖν σκοπῶν καὶ τοὺς καταδεδυναστευμένους παρὰ
τὸ προσήκον ἐλέων ἀπολύειν κελεύω τοὺς ἐν ταῖς οἰ-
κετείαις ὄντας Ἰουδαίους τὸ προγεγραμμένον κομιζο-
15 μένους ὑπὲρ αὐτῶν κεφάλαιον τοὺς κεκτημένους, καὶ
μηδένα περὶ τούτων κακουργεῖν, ἀλλ' ὑπακούειν τοῖς
προσ τεταγμένοις. <31> βούλομαι δὲ τὰς ἀπογραφὰς
ἀφ' ἧς ἐξεπέμφθησαν ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας ποιεῖσθαι πρὸς
τοὺς ἐπ' αὐτῶν ὑπάρχοντας, παραδεικνύοντας εὐθὺς
25 καὶ τὰ σώματα· τοῦτο γὰρ καὶ τοῖς ἐμαντοῦ πράγμασιν
ἡγοῦμαι συμφέρειν. προσαγγελλέτω δὲ τοὺς ἀπειθή-
σαντας ὁ βουλόμενος, ὃν τὰς οὐσίας εἰς τὴν βασιλικὴν
κτῆσιν ἀνενεχθῆναι βούλομαι.
26 <32> Τούτου δὲ τοῦ προστάγματος ἀναγνωσθέντος

3 ἐπεισῆχθησαν Naber, sed v. p. 101, 2 || 4 αὐτοῖς A: αὐ-
τοῖς ceteri (Niese) || 5 ἑκατὸν deest apud Arist. || 6 καὶ om. E ||
9 τε] δὲ FLV || 11. 12 Aristaeae verba non intellexit || 12 τού-
των? || 13 καταδυναστευομένους FLV || 18 ἀπογραφὰς ex Ari-
stea Hudson: προγραφὰς codd. || 20 ἐπ' PE: ὅπ' ceteri | an
ἐπὶ τούτων? cf. Arist. || 25 γράμματος A, cf. ad p. 99, 19. 103, 1 |
ἀνενεχθέντος PV

- τῷ βασιλεῖ καὶ τὰ μὲν ἄλλα ἔχοντος, μόνου δὲ λεί-
ποντος τοῦ περὶ τῶν πρότερον καὶ τῶν αὐθις εἰσηγ-
μένων Ἰουδαίων μὴ διεστάλθαι, προσέθηκεν αὐτὸς
μεγαλοφρόνως καὶ τὸ περὶ τούτων φιλάνθρωπον, καὶ
5 τὴν τῶν διαφόρων δόσιν οὕσαν ἀθρόαν ἐκέλευσε τοῖς
ὑπηρέταις τῶν ταγμάτων ἀπομερίσαι καὶ τοῖς βασι-
λικοῖς τραπεζίταις. <33> γενομένου δὲ τούτου ταχέως
ἐν ἐπὶ ταῖς πάσαις ἡμέραις τέλος εἰλήφει τὰ δοχθέντα
τῷ βασιλεῖ. τάλαντα δ' ὑπὲρ ἐξήκοντα καὶ τετρακόσια 27
10 τῶν λύτρων ἐγένετο· καὶ γὰρ ὑπὲρ τῶν νηπίων εἰσέ-
πραττον οἱ δεσπόται τὰς εἴκοσι καὶ ἑκατὸν δραχμάς,
ὥς τοῦ βασιλέως καὶ ὑπὲρ τούτων διδόναι κελεύσαν-
τος ἐν τῷ προγράψαι ὑπὲρ ἐκάστου σώματος λαμβά-
νειν τὸ προειρημένον.
- 15 <34> Ἐπειδὴ δὲ ταῦτ' ἐγένετο κατὰ τὴν τοῦ βασι- 28
λέως βούλησιν μεγαλοπρεπῶς, ἐκέλευσε τὸν Δημήτριον
εἰσδοῦναι καὶ τὸ περὶ τῆς τῶν Ἰουδαίων βιβλίων
ἀναγραφῆς δόγμα· οὐδὲν γὰρ εἰκὴ τοῖς βασιλεῦσιν
ὥκονομεῖτο, πάντα δὲ μετὰ πολλῆς ἐπιμελείας ἐπράτ-
20 τετο. <35> διὸ καὶ τὸ τῆς εἰσδόσεως ἀντίγραφον καὶ
τὸ τῶν ἐπιστολῶν κατατέτακται καὶ τὸ πλῆθος τῶν
ἀπεσταλμένων ἀναθημάτων καὶ τὸ ἐφ' ἐκάστου κατα-
σκευασθέν, ὥς ἀκριβεστάτην εἶναι τὴν τοῦ τεχνίτου
τοῖς ὁρῶσι μεγαλοργίαν καὶ διὰ τὴν τῶν κατασκευ-

1 ἄλλα] ἄλλ' εὖ Naber, sed v. Arist. || 5 διαφόρων FV (Arist.): φόρων PLAW || 6 ταγμάτων FV (Arist.): πραγμάτων ceteri (Niese) || 9 de Aristee numero v. ad p. 10, 5 || 11 εἰ-
κοσαδραχμία Arist. || 13 προγράψαι PAVW || 17 εἰσδοῦναι P (Arist.): δοῦναι AW, ἐκδοῦναι FLVE (Naber) || 18 βασιλεῦσι
<τούτοις> Hudson, Naber || 19 ὥκονομεῖτο Bekker: ὠκονόμητο FLVE, ὠκονόμηται AW, ὠκονόμιται P, dispensatur Lat. | μετ'
ἐπιμελείας πολλῆς AW || 20 ἐκδόσεως Naber || 24 διὰ vid. secl. (cf. Radermacher, Rh. M. LV 150), nisi p. 102, 1. 2 praeferas εἶναι

ασμάτων ἐξοχὴν τὸν ἐκάστου δημιουργὸν εὐθέως ποιή-
σειν γνώριμον. τῆς μέντοι γε εἰσδόσεως τὸ ἀντίγραφον
ὑπῆρχε τοιοῦτον·

29 <36> Ὑασιλεὺ μεγάλην παρὰ Διημετρίου.

Προστάξαντός σου, ὦ βασιλεῦ, περὶ τε τῶν ἐτι 5
λειπόντων εἰς ἀναπλήρωσιν τῆς βιβλιοθήκης συγγραμ-
μάτων, ὅπως συναχθῇ, καὶ περὶ τῶν διαπεπιτωκότων,
ὅπως τῆς δεούσης ἐπιμελείας τύχη, πάσῃ κεκρημένος
30 περὶ ταῦτα σπουδῇ δηλῶ σοι τὰ τῆς τῶν Ἰουδαίων
νομοθεσίας βιβλία λείπειν ἡμῖν σὺν ἑτέροις. χαρὰ- 10
κτῆρσι γὰρ Ἑβραϊκοῖς γεγραμμένα καὶ φωνῇ τῇ ἐθνικῇ
ἐστὶν ἡμῖν ἄσαφη. <37> συμβέβηκε δ' αὐτὰ καὶ ἁμε-
λέστερον ἢ ἔδει σεσημάνθαι διὰ τὸ βασιλικῆς οὐ τε-
31 τυχηκέναι προνοίας. ἐστὶ δὲ ἀναγκαῖον εἶναι καὶ ταῦτα
παρὰ σοὶ διηκριβωμένα· φιλοσοφωτέραν γὰρ καὶ ἀκρί- 15
βαιον τὴν νομοθεσίαν εἶναι συμβέβηκεν ὥς ἂν οὖσαν
θεοῦ. <38> διὸ καὶ τοὺς ποιητὰς αὐτῆς καὶ τοὺς
συγγραφεῖς τῶν ἱστοριῶν οὐκ ἐπιμνησθῆναί φησιν
Ἑκαταῖος ὁ Ἀβδηρίτης οὐδὲ τῶν κατ' αὐτὴν πολιτευ-
σαμένων ἀνδρῶν, ὥς ἀγνῆς οὖσης καὶ μὴ δέον αὐτὴν 20
32 βεβήλοις στόμασι διασαφεῖσθαι. <39> εἰάν οὖν σοι
δοκῇ, βασιλεῦ, γράψεις τῷ τῶν Ἰουδαίων ἀρχιερεῖ, ὅπως
ἀποστείλῃ τῶν πρεσβυτέρων ἕξ ἀφ' ἐκάστης φυλῆς
τοὺς ἐμπειροτάτους τῶν νόμων· παρ' ὧν τὸ τῶν βι-
βλίων σαφεὲς καὶ σύμφωνον ἐκμαθόντες καὶ τὸ κατὰ 25

1. 2 ποιήσιν] εἶναι FLV (ante εὐθέως transp. V), ποιῆσαι bene Niese || 2 γε om. PAWE | δόσεως W, ἐκδόσεως Naber || 3 τοιοῦτο L¹ et e corr. A || 5. 6 ἐτι λειπόντων om. PE || 6 τῶν βιβλιοθηκῶν E || 9 τῶν LAW: om. PFVE (Niese) || 11 γὰρ om. P || 12 ἐστίν] & ἐστίν P || 13 ἔδει Davisius: ἔχει codd. Lat. | οὐπω LAV (Naber, οὐ etiam Arist.) || 14 δ' P || 17 αὐτὸς om. FVWE || 20 αὐτῇ PW || 24 παρ'] ἀφ' FLV || 25 εὐ μαθόντες FV

τὴν ἑρμηνείαν ἀκριβὲς λαβόντες τῶν πραγμάτων, ἀξίως ταῦτα τῆς σῆς προαιρέσεως συναγάγωμεν.

- 33 <40> Τοιαύτης οὖν τῆς εἰσδόσεως γενομένης ὁ βα-
 σιλεὺς ἐκέλευσεν Ἑλεαζάρῳ τῷ ἀρχιερεὶ τῶν Ἰουδαίων
 5 γραφῆναι περὶ τούτων, ἅμα καὶ τὴν ἄφεσιν τῶν δου-
 λεύοντων παρ' αὐτοῖς Ἰουδαίων δηλοῦντας αὐτῷ· καὶ
 πρὸς κατασκευὴν δὲ κρατήρων καὶ φιαλῶν καὶ σπον-
 δείων ἔπεμψε χρυσίου μὲν ὀλκῆς τάλαντα πεντή-
 κοντα, λίθων δὲ πολυτελῶν ἀσυλλόγιστόν τι πλῆθος.
 10 <41> προσέταξε δὲ καὶ τοὺς φύλακας τῶν κιβωτῶν,
 ἐν αἷς ἐτύγχανον οἱ λίθοι, τὴν ἐκλογὴν τοῖς τεχνίταις
 αὐτοῖς οὐπερ ἂν ἐθέλῃσωσιν εἰδους ἐπιτρέπειν. διε-
 τάξατο δὲ καὶ νομίσματος εἰς θυσίας καὶ τὰς λοιπὰς
 15 χρεῖας πρὸς ἑκατὸν τάλαντα τῷ ἱερῷ δοθῆναι. <42> διη- 34
 γήσομαι δὲ τὰ κατασκευάσματα καὶ τὸν τρόπον τῆς
 δημιουργίας αὐτῶν μετὰ τὸ προεκθέσθαι τὸ ἀντίγραφον
 τῆς ἐπιστολῆς τῆς γραφείσης Ἑλεαζάρῳ τῷ ἀρχιερεὶ
 <44> ὃ γράφει Πτολεμαῖος τοῦτον τὸν τρόπον·

- <45> Ἐλεαζάρῳ τῷ ἀρχιερεὶ 35
 20 χαίρειν.

Πολλῶν ἐν τῇ ἐμῇ βασιλείᾳ κατωκισμένων Ἰου-

1 τῶν πραγμάτων (τῶν γραμμάτων A) Aristaeae inepte ab Iosepho ad τὸ ἀκριβὲς translatus vid., nisi cum Niesio Aristaeam secutus lin. 2 scribas <καὶ> τῆς || 2 συναγάγοιμεν <ἂν> coni. Niese (sim. A. I 31. 59, sed cf. Liezenberg p. 15) || 3 ἐκδόσεως Naber || 4 Ἑλεαζάρῳ post Ἰουδαίων transp. P (Niese), recte pos. ceteri et Lat. || 7 post φιαλῶν ipse Ios. καὶ τραπέζης (Arist.) omisisse videtur || 8 χρυσοῦ V (Naber) || 9 ἀργυρίου δὲ τάλαντα ἑβδομήκοντα post πεντήκοντα Niese (v. praef. vol. III p. XVII) addi vult, sed v. ad lin. 7 || 12 αὐτῶν V (Naber) | ὑπερ οὗ PLAW | θελήσουσιν P, θελήσωσιν Niese || 14 ἱερῷ PW Lat. (sed cf. p. 105, 5) || 17 sequuntur apud Ios. nonnulla de sacerdotum successione || 18 τὸν τρόπον τοῦτον FLV (ταῦτα E) || 21 ἐμῇ om. P¹ (Niese, sed v. Arist.)

δαλων, οὓς αἰχμαλωτισθέντας ὑπὸ Περσῶν, ὅτ' ἐκρά-
 36 τουν, ὁ ἐμὸς πατήρ ἐτίμησεν καὶ τοὺς μὲν εἰς τὸ
 στρατιωτικὸν κατέταξεν ἐπὶ μελίσσοις μισθοφορίαις, τισὶν
 δὲ γενομένοις ἐν Αἰγύπτῳ σὺν αὐτῷ τὰ φρούρια καὶ
 τὴν τούτων φυλακὴν παρέθετο, ἵνα τοῖς Αἰγυπτίοις 5
 ὧσιν φοβεροί, <46> τὴν ἀρχὴν ἐγὼ παραλαβὼν πᾶσι
 μὲν φιλανθρωπῶς ἐχρησάμην, μάλιστα δὲ τοῖς σοῖς
 37 πολίταις, ὧν ὑπὲρ δέκα μὲν μυριάδας αἰχμαλώτων
 δουλευόντων ἀπέλυσα, τοῖς δεσπόταις αὐτῶν ἐκ τῶν
 ἐμῶν λύτρα καταβαλὼν, <47> τοὺς δὲ ἀκμάζοντας ταῖς 10
 ἡλικίαις εἰς τὸν στρατιωτικὸν κατάλογον κατέταξα,
 τινὰς δὲ τῶν περὶ ἡμᾶς καὶ τὴν τῆς αὐλῆς πίστιν
 εἶναι δυναμένων ταύτης ἡξίωκα, νομίζων ἡδὺ τῷ θεῷ
 τῆς ὑπὲρ ἐμοῦ προνοίας ἀνάθημα τοῦτο καὶ μέγιστον
 38 ἀναθήσειν. <48> βουλόμενος δὲ καὶ τούτοις χαρίζε- 15
 σθαι καὶ πᾶσι τοῖς κατὰ τὴν οἰκουμένην Ἰουδαίοις,
 τὸν νόμον ὑμῶν ἔγνω μεθερμηνεῦσαι καὶ γράμμασιν
 Ἑλληνικοῖς ἐκ τῶν Ἑβραϊκῶν μεταγραφέντα κείσθαι
 39 ἐν τῇ ἐμῇ βιβλιοθήκῃ. <49> καλῶς οὖν ποιήσεις ἐπι-
 λεξάμενος ἄνδρας ἀγαθοὺς ἕξ ἀφ' ἐκάστης φυλῆς ἡδὴ 20
 πρεσβυτέρους, οἳ καὶ διὰ τὸν χρόνον ἐμπείρως ἔχουσι
 τῶν νόμων καὶ δυνήσονται τὴν ἐρμηνείαν αὐτῶν ἀκριβῶς

2. 3 τὰ στρατιωτικὰ VE (Naber, sed v. Arist.) || 3 μισθο-
 φορίαις P (Niese, sed μισθοφορίαις etiam Arist.) || 4 post
 φρούρια add. καὶ χωρία AWE (Naber, sed desunt etiam apud
 Arist.) || 6 τὴν] τὴν δ' P. cum vero ego Lat. (cum ergo S. Mar-
 cianus), quod adnotat Niese, nihil probat, cum prius enuntiatum
 non subiunctum sit | ἀρχὴν FV: ἀρχὴν οὖν ceteri (A e corr.),
 de P v. supra et cf. ad p. 107, 15 || 12. 13 τινὰς — ἡξίωκα]
 multosque, qui mihi vel aulae potuissent servare fidem, in pa-
 latio constitui Lat. || 12 τὴν τῆς αὐλῆς πίστιν PWE: τῆς ἐμῆς
 αὐλῆς (βουλῆς A) πιστῶν FLVA, τῆς ἐμῆς αὐλῆς ὡς πιστῶν
 mg. A || 13 ἡξίωσα E || 21 ante οἳ add. πέμψαι (πέμψας E)
 FLVE Lat. || 22 ἐμπειρίαν P

ποιήσασθαι· νομίζω γὰρ τούτων ἐπιτελεσθέντων με-
 γίστην δόξαν ἡμῖν περιγενήσεσθαι. <50> ἀπέσταλκα 40
 δέ σοι περὶ τούτων διαλεξομένους Ἀνδρέαν τὸν ἀρχι-
 σωματοφύλακα καὶ Ἀρισταῖον, ἔμοι τιμιωτάτους· δι'
 5 ὧν καὶ ἀπαρχὰς ἀναθημάτων εἰς τὸ ἱερὸν καὶ χάριν
 θυσιῶν καὶ τῶν ἄλλων ἀπέσταλκα τάλαντα ἀργυρίου
 ἑκατόν. καὶ σὺ δ' ἡμῖν ἐπιστέλλων περὶ ὧν ἂν ἐθέ-
 λῃς ποιήσεις κεχαρισμένα·

<51> Τῆς οὖν ἐπιστολῆς τοῦ βασιλέως κομισθείσης 41
 10 πρὸς τὸν Ἑλεάζαρον ἀντιγράφει πρὸς αὐτὴν ὡς ἐνῆν
 μάλιστα φιλοτίμως·

Ἀρχιερεὺς Ἑλεάζαρος βασιλεῖ Πτολεμαίῳ χαίρειν.
 Ἐρωμένων σοῦ τε καὶ τῆς βασιλίσσης Ἀρσινόης
 καὶ τῶν τέκνων καλῶς ἡμῖν ἔχει πάντα. <52> τὴν δ' 42
 15 ἐπιστολὴν λαβόντες μεγάλως ἡσθημεν ἐπὶ τῇ προαι-
 ρέσει σου καὶ συναθροίσαντες τὸ πλῆθος ἀνέγνωμεν
 αὐτήν, ἐμφανίζοντες αὐτῷ ἦν ἔχεις πρὸς τὸν θεὸν
 εὐσέβειαν. <53> ἐπεδειξάμεν δ' αὐτῷ καὶ τὰς φιάλας
 ἃς ἐπεμψας χρυσᾶς εἴκοσι καὶ ἀργυρᾶς τριάκοντα καὶ
 20 κρατῆρας πέντε καὶ τράπεζαν εἰς ἀνάθεσιν, ἃ τ' εἰς
 θυσίαν καὶ εἰς ἐπισκευὴν ὧν ἂν δέηται τὸ ἱερὸν τά-
 λαντα ἑκατόν· ἅπερ ἐκόμισαν Ἀνδρέας καὶ Ἀρισταῖος 43
 οἱ τιμιώτατοί σου τῶν φίλων, ἄνδρες ἀγαθοὶ καὶ παι-
 δεῖα διαφέροντες καὶ τῆς σῆς ἀρετῆς ἄξιοι. <54> ἴσθι 44
 25 δ' ἡμᾶς τὸ σοὶ συμφέρον, κἂν ἢ τι παρὰ φύσιν, ὑπο-
 μενοῦντας· ἀμείβεσθαι γὰρ ἡμᾶς δεῖ τὰς σὰς εὐερ-
 γείας πολυμερῶς εἰς τοὺς ἡμετέρους πολίτας κατατε-

1 ἡμῖν ante μεγίστην add. PAW || 5 χάριν E Lat. (et pro
 immolationibus . . .): om. ceteri (Niese, Naber), sed v. p. 103, 13.
 105, 20 || 7. 8 θέλῃς PAWE, cf. ad p. 103, 12 || 10 ἐνι coni.
 Niese ex p. 116, 18 || 13 ἐρωμένων FL || 21. 22 τάλαντα
 <ἀργυρίου> coni. Naber, sed cf. p. 103, 14

- 45 θείσας. <55> εὐθὺς οὖν ὑπὲρ σοῦ καὶ τῆς ἀδελφῆς
σου καὶ τῶν τέκνων καὶ φίλων προσηγάγομεν θυσίας,
καὶ τὸ πλῆθος εὐχὰς ἐποιήσατο γενέσθαι σοι τὰ κατὰ
νοῦν καὶ φυλαχθῆναί σου τὴν βασιλείαν ἐν εἰρήνῃ,
τὴν τε τοῦ νόμου μεταγραφὴν ἐπὶ συμφέροντι τῷ σῷ 5
- 46 λαβεῖν ὁ προαιρῇ τέλος. <56> ἐπελεξάμην δὲ καὶ πρε-
σβυτέρους ἄνδρας ἔξ ἀπὸ φυλῆς ἐκάστης, οὓς πεπομ-
φάμεν ἔχοντας τὸν νόμον. ἔσται δὲ τῆς σῆς εὐσεβείας
καὶ δικαιοσύνης τὸ μεταγραφέντα τὸν νόμον εἰς ἡμᾶς
ἀποπέμψαι μετ' ἀσφαλείας τῶν κομιζόντων. ἔρρωσο.' 10
- 51 <57> Ταῦτα μὲν ὁ ἀρχιερεὺς ἀντέγραψεν, ἔμοι δ'
οὐκ ἀναγκαῖον ἔδοξεν εἶναι τὰ ὀνόματα τῶν ἐβδομή-
κοντα πρεσβυτέρων, οἳ τὸν νόμον ἐκόμιζον ὑπὸ Ἑλε-
ζάρου πεμφθέντες, δηλοῦν· ἦν γὰρ ταῦτα ὑπογε-
γραμμένα ἐν τῇ ἐπιστολῇ. <58> τὴν μέντοι γε τῶν 15
ἀναθημάτων πολυτέλειαν καὶ κατασκευὴν, ἣν ἀπέ-
στειλεν ὁ βασιλεὺς τῷ θεῷ, οὐκ ἀνεπιτήδειον ἡγησά-
μην διελθεῖν, ὅπως ἅπασιν ἡ τοῦ βασιλέως περὶ τὸν
θεὸν φιλοτιμία φανερὰ γένηται. ἄφθονον γὰρ τὴν
εἰς ταῦτα δαπάνην χορηγῶν ὁ βασιλεὺς καὶ παρῶν ἀεὶ 20
τοῖς τεχνίταις καὶ τὰ ἔργα ἐπιβλέπων οὐδὲν ἀμελῶς
οὐδὲ ῥαθύμως εἶα γίνεσθαι τῶν κατασκευασμάτων.
<59> ὃν ἕκαστον οἶον ἦν τὴν πολυτέλειαν διηγῆσομαι,
τῆς μὲν ἱστορίας ἴσως οὐκ ἀπαιτούσης τὴν ἀπαγγελίαν,
τὸ δὲ τοῦ βασιλέως φιλόκαλον καὶ μεγαλόφρον οὕτω 25
- 52 συστήσειν τοῖς ἐντευξομένοις ὑπολαμβάνων. <60> πρῶ-

2 τῶν FLV: om. PAW || 6 ἐπελεξάμην PL Lat.: ἐπελέξαμεν
ceteri, ἐπελεξάμεθα (activo non utitur Ios.) ex Arist. conicio,
pluralis enim per totam epistulam positus est || 7. 8 πέπομφα
μὲν non bene coni. Niese || 11 ἔμοι — 112, 17 om. E || 22 γί-
νεσθαι FLV || 23 ἐκάστου V (Naber) | οἶον ἦν] ὡς οἶόν τε
FV (Naber, quod dissuadet etiam Lat.)

τον δὲ τὰ περὶ τῆς τραπέζης ἐκθήσομαι. εἶχε μὲν οὖν δι' ἐννοίας ὁ βασιλεὺς ὑπερμεγεθέστατον τοῖς μέτροις ἀπεργάσασθαι τὸ κατασκευάσμα, προσέταξε δὲ μαθεῖν τὸ μέγεθος τῆς ἀνακειμένης ἐν τοῖς Ἱεροσολύμοις τραπέζης, πόσον τέ ἐστὶ καὶ εἰ δύναται τούτου μείζον κατασκευασθῆναι. <61> μαθὼν δὲ καὶ τὴν οὖσαν ἡλίχῃ 53 τις ἦν, καὶ ὅτι αὐτῆς οὐδὲν κωλύει μείζονα γενέσθαι, φήσας καὶ πενταπλασίονα τῆς ὑπαρχούσης τῷ μεγέθει βούλεσθαι κατασκευάσαι, φοβεῖσθαι δέ, μὴ πρὸς τὰς 10 λειτουργίας ἄχρηστος διὰ τὴν ὑπερβολὴν τοῦ μεγέθους γένηται — βούλεσθαι γὰρ οὐκ ἀνακεῖσθαι μόνον 54 εἰς θεὰν τὰ ἀναθήματα, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὰς λειτουργίας εὔχρηστα —, <62> καὶ διὰ τοῦτο λογισάμενος σύμ- 55 μετρον κατεσκευάσθαι τὴν προτέραν τράπεζαν, ἀλλ' 15 οὐ διὰ σπάνιν χρυσοῦ, τῷ μεγέθει μὲν οὐκ ἔγνω τὴν προϋπάρχουσαν ὑπερβαλεῖν, τῇ δὲ ποικιλίᾳ καὶ τῷ κάλλει 56 τῆς ὕλης ἀξιολογωτέραν κατασκευάσαι. <63> δεινὸς δὲ ὢν συνιδεῖν πραγμάτων παντοδαπῶν φύσιν καὶ λαβεῖν ἐπίνοιαν ἔργων καινῶν καὶ παραδόξων καὶ ὅσα 20 ἦν ἄγραφα τὴν εὐρεσιν αὐτὸς παρέχων διὰ τὴν σύνεσιν καὶ ὑποδεικνὺς τοῖς τεχνίταις, ἐκέλευσεν ταῦτα κατασκευάζεσθαι καὶ τὰ ἀναγεγραμμένα πρὸς τὴν ἀκριβειαν αὐτῶν ἀποβλέποντας ὁμοίως ἐπιτελεῖν. <64> ὑπο- 57 στησάμενοι τοίνυν ποιήσασθαι τὴν τράπεζαν δύο μὲν

ὁ μείζον τούτου LV || 7 ἦν PAW (cf. e. gr. A. VI 332. 338): ἐστὶ FV, ἐστὶν L | ταύτης FLV || 11 οὐκ ἀρκεῖσθαι FLV || 12 τὰναθήματα P || 14 πρὸς ante τὴν add. LA || 14. 15 ἀλλ' οὐ om. Lat. || 15 τοῦ χρυσοῦ Naber (articulus deest etiam apud Arist.) | οὐκ] οὖν οὐκ P || 16 ὑπερβάλλειν PLW || 20 αὐτοῖς L¹, αὐτῶν AW || 21 ἐκέλευε AW || 22 an <καλῶς> κατ.? cf. Arist. || 23. 24 ὑποστησάμενοι — τράπεζαν] *promissa ergo complentes mensam describere festinamus* Lat., qui alia vix legit, quamquam offendit ὑποστησάμενοι pro ὑποστάντες et ποιήσασθαι pro ποιῆσαι

- καὶ ἡμίους πηχῶν τὸ μῆκος, ἐνὸς δὲ τὸ εὖρος, τὸ δ' ὕψος ἐνὸς καὶ ἡμίους κατεσκεύαζον ἐκ χρυσοῦ τὴν
 58 ὄλην τοῦ ἔργου καταβολὴν ποιούμενοι. τὴν μὲν οὖν στεφάνην παλαιστιαίαν εἰργάσαντο, τὰ δὲ κυμάτια στρεπτά, τὴν ἀναγλυφὴν ἔχοντα σχοινοειδῆ, τῇ τορείᾳ 5
 59 θαυμαστῶς ἐκ τῶν τριῶν μερῶν μεμιμημένην· <65> τριγώνων γὰρ ὄντων αὐτῶν ἐκάστη γωνία τὴν αὐτὴν τῆς ἐκτυπώσεως εἶχεν διάθεσιν, ὡς στρεφομένων αὐτῶν μίαν καὶ μὴ διάφορον τὴν ιδέαν αὐτοῖς συμπεριφέρεσθαι. τῆς δὲ στεφάνης τὸ μὲν ὑπὸ τὴν τράπεζαν ἐγκε- 10 κλιμένον ὠραίαν εἶχεν τὴν διατύπωσιν, τὸ δ' ἔξωθεν περιηγμένον ἔτι μᾶλλον τῷ κάλλει τῆς ἐργασίας ἦν ἐκπεποιημένον, ὡς ὑπ' ὕψιν καὶ θεωρίαν ἐρχόμενον.
 60 <66> διὸ καὶ τὴν μὲν ὑπεροχὴν ἀμφοτέρων τῶν μερῶν ὀξεῖαν συνέβαινε γίνεσθαι καὶ μηδεμίαν γωνίαν, τριῶν 15 οὐσῶν ὡς προειρήκαμεν, περὶ τὴν μεταγωγὴν τῆς τραπέζης ἐλάσσονα βλέπεσθαι. ἐνδιέκειντο δὲ ταῖς σχοι-
 61 νίσιν τῆς τορείας λίθοι πολυτελεῖς παράλληλοι, περό-
 62 ναις χρυσαῖς διὰ τρημάτων κατελιγμένοι. <67> τὰ δ' ἐκ πλαγίου τῆς στεφάνης καὶ πρὸς ὕψιν ἀνατείνοντα 20 ὦν ἐκ λίθου καλλίστου πεποιημένων θέσει κατεκκόσμητο ῥάβδοις τὴν ἀναγλυφὴν εἰκότων πυκναῖς,

1 πηχέων Naber, sed v. Schmidt, De Ios. eloc. p. 498 ||
 2 κατεσκεύαζον om. V || 3 καταβολὴν (κατασκευὴν V) τοῦ ἔργου FLV || 8 ἐκτυπώσεως PAW ('fort. recte' Niese, sed v. Ind.) |
 ὡς] ὡς εἰ P || 10. 11 ἐγκεκλιμένον Naber (quod certe subest
 omnium codicum lectionibus): ἐγκεκλεισμένον LAW Lat., ἦν
 κεκλεισμένον FV, ἐκκεκλιμένον P (Niese) | iam Iosephi textus
 lacunam habebat, et falso haec ad στεφάνην, non ad κυμάτια
 rettulit || 11 διατύπωσιν FV (Arist., cf. A. III 180): ἀποτύπω-
 σιν ceteri (Niese) || 15 γίνεσθαι FLAVW || 16 περὶ (παρὰ?) —
 τραπέζης] verba interpolata Aristae textui iam Ios. legisse vi-
 detur || 17 ἐλάττονα L, ἔλαττον FV || 19 κατελιγμέναι P ||
 20 πρὸς] ὑπ' FLV (Naber, v. Arist.)

αὶ περὶ τὸν κύκλον τῆς τραπέξης εἴληντο. <68> ὑπὸ 63
 δὲ τὴν τῶν ῥῶν διατύπωσιν στέφανον περιήγαγον οἱ
 τεχνῖται παντοίου καρποῦ φύσιν ἐντετορευμένον, ὡς
 ἀποκρέμασθαι τε βότρυς καὶ στάχυν ἀναστῆναι καὶ
 5 ῥῶας ἀποκεκλειῖσθαι. τοὺς δὲ λίθους εἰς πᾶν γένος τῶν
 προειρημένων καρπῶν, ὡς ἐκάστου τὴν οἰκείαν ἐντε-
 τυπῶσθαι χροάν, ἐξεργασάμενοι συνέδησαν τῷ χρυσοῦ
 περὶ ὅλην τὴν τράπεζαν. <69> ὑπὸ δὲ τὸν στέφανον 64
 ὁμοίως ἢ τῶν ῥῶν διάθεσις πεποιήτο καὶ ἢ τῆς ῥα-
 10 βδώσεως ἀναγλυφῆ, τῆς τραπέξης ἐπ' ἀμφοτέρων μέρους
 ἔχειν τὴν αὐτὴν τῆς ποικιλίας τῶν ἔργων καὶ γλα-
 φυρότητος θέαν κατεσκευασμένης, ὡς καὶ τὴν τῶν
 κυμάτων θέσιν καὶ τὴν τῆς στεφάνης μηδὲ τῆς τρα-
 πέξης ἐφ' ἑτερον μέρος ἐναλλαττομένης γίνεσθαι διά-
 15 φορον, τὴν δ' αὐτὴν ἄχρι καὶ τῶν ποδῶν ὅσιν τῆς
 ἐπιτεχνήσεως διατετάσθαι. <70> ἔλασμα γὰρ χρυσοῦ 65
 τὸ πλάτος τεσσάρων δακτύλων. ποιήσαντες καθ' ὅλου
 τοῦ τῆς τραπέξης πλάτους, εἰς τοῦτο τοὺς πόδας αὐ-
 τῆς ἐνέθεσαν, ἔπειτα περόναις καὶ κατακλείουσιν αὐτοὺς
 20 ἐνέσφιγγον τῇ τραπέξει κατὰ τὴν στεφάνην, ἵνα τὴν
 θέαν τῆς καινουργίας καὶ πολυτελείας, ἐφ' ᾧ τις
 ἂν στήσῃ τὴν τράπεζαν μέρει, παρέχωσι τὴν αὐτὴν.
 <71> ἐπὶ δὲ τῆς τραπέξης μαίανδρον ἐξέγλυψαν, λί- 66

1 αὶ] δ' οἱ P, δὲ οἱ W || 3 ἐντετορευμένην F, ἐντετορευμένου P, ἐκτετορευμένου LW || 4 ἀποκρίμασθαι P (Naber!) | στάχυν FV (Naber), sed v. Schmidt p. 497 || 6 ἐκάστῳ FLV || 6. 7 τετυ-
 πῶσθαι FV || 9 ἐπεποιήτο Naber, sed v. Schmidt p. 438 || 12 τῶν FV: τῶν ἄλλων ceteri (ἄλλων deest etiam apud Lat. et Arist.) ||
 13 κυμάτων fort. iam Ios. in Aristaeae textu legit | μηδὲ] μετὰ LAW || 14 ἀναματτομένης PW | γίνεσθαι FLV || 18 τοῦ om. PAW || 19 ἀνέθεσαν FLV | κατακλείουσιν FLAVW ||
 20 ἵνα] διὰ FV || 21 ἐφ' ἵν' ἐφ' F et ut vid. V | ᾧ] δ P, ὅς W || 22 μέρος PW

- θους αὐτῷ κατὰ μέσον ἀξιολόγους, ὥσπερ ἀστέρας,
 ποικίλης ιδέας ἐνθύντες, τὸν τε ἄνθρακα καὶ τὸν
 σμάραγδον ἡδιστον προσαναγάζοντας αὐτῶν ἑκάτερον
 τοῖς ὁρώσι, τῶν τ' ἄλλων γενῶν ὅσοι περισπούδαστοι
 καὶ ζηλωτοὶ πᾶσι διὰ τὴν πολυτέλειαν τῆς φύσεως 5
 67 ὑπάρχουσι. <72> μετὰ δὲ τὸν μαίανδρον πλέγμα τι
 σχοινοειδὲς περιῆκτο ῥόμβῳ τὴν κατὰ μέσον ὕψιν ἐμ-
 φερές, ἐφ' οὗ κρύσταλλός τε λίθος καὶ ἤλεκτρον ἐντε-
 τύπωτο τῇ παραλλήλῳ τῆς ιδέας γειτνιάσει ψυχαγωγίαν
 68 θαυμαστὴν παρέχον τοῖς βλέπονσιν. <73> τῶν δὲ πο- 10
 δῶν ἦσαν αἱ κεφαλίδες εἰς κρίνα μεμιμημέναι τὰς ἐκ-
 φύσεις τῶν πετάλων ὑπὸ τὴν τράπεζαν ἀνακλωμένων,
 εἰς ὁρθὸν δὲ τὴν βλάστησιν ἔνδοθεν παρεχόντων ὁρᾶν.
 69 <74> ἡ δὲ βάσις αὐτοῖς ἦν ἐξ ἄνθρακος λίθου παλαι-
 στιαία πεποιημένη σχῆμα κρηπίδος ἀποτελοῦσα, τὸ 15
 δὲ πλάτος ὁκτὼ δακτύλων ἔχουσα, καθ' οὗ τὸ πᾶν
 70 ἔλασμα τῶν ποδῶν ἐρήρειστο. <75> ἀνέγλυψαν δὲ
 λεπτομερεῖ καὶ φιλοπονωτάτῃ τορεῖᾳ τῶν ποδῶν ἑκα-
 στον, κισσὸν αὐτοῖς καὶ κλήματα ἀμπέλων σὺν καὶ
 βότρυσιν ἐκφύσαντες, ὥς εἰκάσαι μηδὲν ἀποδεῖν τῆς 20
 ἀληθείας· καὶ γὰρ πρὸς τὸ πνεῦμα διὰ λεπτότητα καὶ
 τὴν ἐπ' ἄκρον αὐτῶν ἔκτασιν κινούμενα φαντασίαν
 τῶν κατὰ φύσιν μᾶλλον ἢ τέχνης μιμημάτων παρείχεν.
 71 <76> ἐκαινούργησαν δὲ ὥστε τρίπτυχον οἶονεῖ τὸ σχῆμα
 τῆς ὄλης κατασκευάσαι τραπέζης, τῆς ἁρμονίας πρὸς 25
 ἄλληλα τῶν μερῶν οὕτω συνδεδεμένης, ὥς ἀόρατον

2 alt. τὸν om. FV || 8. 9 ἐκτετύπωτο PAW (*impositi* Lat.),
 ἐντετεύπωτο Naber, sed v. ad p. 109, 9 || 10 παρέχων FAW ||
 18 φιλοπόνω τῇ FLV || 19 alt. καὶ om. FLV (Naber, sed cf.
 A. II 310 σὺν καὶ et p. 100, 6. 113, 9. 10. A. XI 89. XIII 91
 μετὰ καὶ) || 22 ἐπ' ἄκρον] ἐπάνω FLV || 23 τέχνη PFV ||
 26 οὕτως FLV

εἶναι καὶ μὴδ' ἐπινοεῖσθαι τὰς συμβολάς. ἡμῖν δὲ πῆχεως οὐκ ἔλασσον τῇ τραπέζῃ τὸ πάχος συνέβαινεν εἶναι.

<77> Τὸ μὲν οὖν ἀνάθημα τοῦτο κατὰ πολλὴν τοῦ 72
 5 βασιλέως φιλοτιμίαν τοιοῦτο τῇ τε πολυτελείᾳ τῆς ὕλης
 καὶ τῇ ποικιλίᾳ τῆς καλλονῆς καὶ τῇ μιμήσει τῇ κατὰ
 τὴν τορείαν τῶν τεχνιτῶν συνετελέσθη, σπουδάσαντος,
 εἰ καὶ μὴ τῷ μεγέθει τῆς προανακειμένης τῷ θεῷ τρα-
 πέξης ἔμελλεν ἔσεσθαι διάφορος, τῇ μέντοι γε τέχνῃ καὶ
 10 τῇ καινουργίᾳ καὶ τῇ λαμπρότητι τῆς κατασκευῆς πολὺν
 κρείττονα καὶ περίβλεπτον ἀπεργάσασθαι· <78> τῶν δὲ 73
 κρατῆρων χρύσειοι μὲν ἦσαν δύο, φολιδωτὴν δὲ εἶχον
 ἀπὸ τῆς βάσεως μέχρι τοῦ διαζώματος τὴν τορείαν
 λίθων ταῖς σπείραις ποικίλων ἐνδεδεμένων. <79> εἶτα 74
 15 ἐπ' αὐτῇ μαίανδρος πηχυαῖος τὸ ὕψος ἐξείργαστο κατὰ
 σύνθεσιν λίθων παντοίων τὴν ἰδέαν, κατ' αὐτοῦ δὲ
 ῥάβδωσις ἀνεγέγλυπτο, καθ' ἧς πλέγμα ῥομβωτὸν δι-
 κτύοις ἐμφορὲς ἕως τοῦ χείλους ἀνείλκυστο· <80> τὰ 75
 δὲ μέσα λίθων ἀσπίδια τετραδακτύλων ἀνεπλήρου τὸ
 20 κάλλος. περιεστρέφετο δὲ τὰ χεῖλη τοῦ κρατῆρος κρί-
 νων σμίλαξι καὶ ἀνθεμίσι καὶ βοτρύων σχοινίαις εἰς
 κύκλον περιηγμέναις. <81> τοὺς μὲν οὖν χρυσεούς 76
 κρατῆρας δύο χωροῦντας ἑκάτερον ἀμφορέας τοῦτον
 κατεσκεύασαν τὸν τρόπον· οἱ δ' ἀργύρεοι τῶν ἐσόπτρων
 25 τὴν λαμπρότητα πολὺ διαυγέστεροι γηγόνεισαν, ὥς

2 πῆχεος codd. | ἔλαττον FLV || 5 τοιοῦτον F || 11 ἐργά-
 σασθαι P || 12 δ' P || 13 διαζώματος PFLV || 14 ταῖς] τε
 PLAW || 15 ἐπ'] ἐν P | αὐτῆς FLV, 'fort. recte' Niese ||
 17 ἀνεγέγλυπτο LAW: ἀναγέγλυπτο P (Niese), ἀνέγλυπτο V (Na-
 ber), ἐνέγλυπτο F || 19 ἀσπίδι LAW | ἀνεπλήρου FLVA² ||
 20 περιεστρέφετο FV, περιέστειτο conl. Niese, περιεστεφάνωτο
 Cobet || 22 τοὺς] τούτους FV

τρανοτέρας διὰ τούτων τὰς τῶν προσφερομένων ὄψεις
ὁρᾶσθαι.

- 79 <82> Προσκατεσκεύασε δὲ τούτοις ὁ βασιλεὺς καὶ
φιάλας τριάκοντα, ὧν ὅσα χρυσὸς ἦν ἀλλὰ μὴ λίθω
πολυτελεῖ διείληπτο, σμίλαξι κισσοῦ καὶ πετάλοις ἀμπέ- 5
λων ἐσκίαστο φιλοτέχνως ἐντετορευμένων. <83> ταῦτα
δ' ἐγίγνετο μὲν καὶ διὰ τὴν ἐμπειρίαν τῶν ἐργαζο-
80 μένων θαυμασίων ὄντων περὶ τὴν τέχνην, πολὺ δὲ
μᾶλλον ὑπὸ τῆς τοῦ βασιλέως σπουδῆς καὶ φιλοτιμίας
81 διαφερόντως ἀπηρτίζετο· <84> οὐ γὰρ τῆς χορηγίας 10
τὸ ἄφθονον καὶ μεγαλόψυχον τοῖς τεχνίταις παρείχε
μόνον, ἀλλὰ καὶ τὸ χρηματίζειν τοῖς δημοσίοις πράγ-
μασιν ἀπειρηκῶς αὐτὸς τοῖς κατασκευάζουσι παρῆν καὶ
τὴν ὅλην ἐργασίαν ἐπέβλεπεν. αἷτιον δ' ἦν τοῦτο τῆς
τῶν τεχνιτῶν ἐπιμελείας, οἱ πρὸς τὸν βασιλέα καὶ τὴν 15
τούτου σπουδὴν ἀποβλέποντες φιλοπονώτερον τοῖς ἔρ-
γοις προσελιπάρουν.

- <85> Ταῦτα μὲν τὰ πεμφθέντα εἰς Ἱεροσόλυμα ὑπὸ
172 Πτολεμαίου ἀναθήματα· ὁ δ' ἀρχιερεὺς Ἐλεάζαρος ἀνα-
θεῖς αὐτὰ καὶ τιμήσας τοὺς κομίσαντας καὶ δῶρα τῷ 20
βασίλει δοὺς κομίζειν ἀπέλυσε πρὸς τὸν βασιλέα.
173 <86> παραγενομένων δὲ εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν ἀκού-
σας Πτολεμαῖος τὴν παρουσίαν αὐτῶν καὶ τοὺς ἐβδο-
μήκοντα τῶν πρεσβυτέρων ἐληλυθότας εὐθὺς μετα-
πέμπεται τὸν Ἀνδρέαν καὶ τὸν Ἀρισταῖον τοὺς πρέσβεις. 25
οἱ δὲ ἀφικόμενοι τὰς τε ἐπιστολάς, ἃς ἐκόμιζον αὐτῷ
παρὰ τοῦ ἀρχιερέως, ἀπέδωκαν, καὶ ὅσα φράζειν ἀπὸ

6 ἐντετορευμένων V || 7 ἐγίγνετο FLV | καὶ om. FLV ||
17 hic pergit E, v. ad p. 106, 11 || 19 δὲ FLAV || 20. 21 δοὺς
τῷ βασιλεῖ FLV || 21 τὸν βασιλέα] αὐτόν E Lat. || 22 δ' P ||
26 δ' P

λόγων ὑπέθετο, ταῦτ' ἐδήλωσαν. <87> σπεύδων δ' ἐν- 174
 τυχεῖν τοῖς ἀπὸ τῶν Ἱεροσολύμων πρεσβύταις ἤκουσιν
 ἐπὶ τὴν ἐρμηνείαν τῶν νόμων, τοὺς μὲν ἄλλους, οὓς
 χρειῶν ἔνεκα παρεῖναι συνέβαινε, ἐκέλευσεν ἀπολύσαι,
 5 παράδοξον τοῦτο ποιῶν καὶ παρὰ τὸ ἔθος· <88> οἱ 175
 μὲν γὰρ ὑπὸ τοιούτων αἰτιῶν ἀχθέντες διὰ πέμπτης
 ἡμέρας αὐτῷ προσήεσαν, οἱ δὲ πρεσβεύοντες διὰ μηνός·
 τότε τοίνυν ἀπολύσας ἐκείνους τοὺς πεμφθέντας ὑπὸ
 Ἑλεαζάρου περιέμενε. <89> ὥς δὲ παρῆλθον μετὰ 176
 10 καὶ τῶν δώρων οἱ γέροντες, ἃ τῷ βασιλεῖ κομίσαι ὁ
 ἀρχιερεὺς ἔδωκεν, καὶ τῶν διφθερῶν, αἷς ἐγγεγραμμέ-
 νους εἶχον τοὺς νόμους χρυσοῖς γράμμασιν, ἐπηρώτησεν
 αὐτοὺς περὶ τῶν βιβλίων. <90> ὥς δ' ἀποκαλύψαντες 177
 τῶν ἐνειλημάτων ἐπέδειξαν αὐτῷ, θανμάσας ὁ βασιλεὺς
 15 τῆς ἰσχυρότητος τοὺς ὑμένας καὶ τῆς συμβολῆς τὸ ἀνε-
 πλύνωστον — οὕτως γὰρ ἤρμοστο — καὶ τοῦτο ποιή-
 σας χρόνῳ πλεονι χάριν εἶπεν ἔχειν αὐτοῖς τε ἐλθοῦσιν
 καὶ μελίζονα τῷ πέμψαντι, πρὸ δὲ πάντων τῷ θεῷ, οὗ
 τοὺς νόμους εἶναι συμβέβηκεν. <91> ἐκβοησάντων δ' 178
 20 ὑφ' ἐν καὶ τῶν πρεσβυτέρων καὶ τῶν συμπαρόντων
 γίνεσθαι τὰ ἀγαθὰ τῷ βασιλεῖ, δι' ὑπερβολὴν ἡδονῆς
 εἰς δάκρυα προῦπεσε, φύσει τῆς μεγάλης χαρᾶς πα-
 σχούσης καὶ τὰ τῶν λυπηρῶν σύμβολα. <92> κελεύσας 179
 δὲ τὰ βιβλία δοῦναι τοῖς ἐπὶ τῆς τάξεως τότε τοὺς
 25 ἄνδρας ἡσπάσατο, δίκαιον εἰπὼν εἶναι πρῶτον περὶ ὧν

1 ὑπέθετο Niese (iusserat Lat.): ἐπέθετο PAW, ἐπόθετο FLV || 2 πρεσβύταις (πρεσβευταῖς P, *senioribus* Lat., *secl.* Niese) ἤκουσιν PAW: ἤκουσι πρεσβύταις FLV, ἤκουσι πρεσβυτέροις ed. pr. (Naber) || 7 προσῆσαν Naber || 10 καὶ om. E || 14 Aristee ἀνειλημάτων ('*volumina*') non intellexit? || 16 οὕτω VE, e corr. L || 17 ἔχειν εἶπεν PA (Niese) || 21 γίνεσθαι FLVE || 23 τὰ om. FV || 24 Aristee verba εἰς τάξιν ἀποδοῦναι non intellexit

- αὐτοὺς μετεπέμψατο ποιησάμενον τοὺς λόγους ἔπειτα
 180 κἀκείνους προσειπεῖν· τὴν μέντοι γε ἡμέραν, καθ'
 ἣν ἦλθον πρὸς αὐτόν, ἐπιφανῇ ποιήσῃ καὶ κατὰ πᾶν
 ἔτος ἐπίσημον εἰς ὅλον τὸν τῆς ζωῆς χρόνον ἐπηγ-
 γέλλετο — <93> ἔτυχεν γὰρ ἡ αὐτὴ εἶναι τῆς παρουσίας 5
 αὐτοῖς καὶ τῆς νίκης ἣν Ἀντίγονον ναυμαχῶν ἐνίκησεν
 181 — συνεστιαθῆναι τε αὐτοὺς ἐκέλευσεν αὐτῷ καὶ κατα-
 λύσεις προσέταξεν αὐτοῖς δοθῆναι τὰς καλλίστας πρὸς
 τῇ ἄκρῳ.
 182 <94> Ὁ δὲ ἐπὶ τῆς τῶν ξένων ἀποδοχῆς τεταγμένος 10
 Νικάνωρ Δωροθέον καλέσας, ὃς εἶχεν τὴν περὶ τούτων
 πρόνοιαν, ἐκέλευσεν ἐτοιμάζειν ἐκάστῳ τὰ δέοντα πρὸς
 τὴν δίαιταν. διετέτακτο δὲ τοῦτον ὑπὸ τοῦ βασιλέως
 τὸν τρόπον· <95> κατὰ γὰρ πόλιν ἐκάστην, ὅσαι οὐ τοῖς
 αὐτοῖς χρῶνται περὶ τὴν δίαιταν, ἣν τούτων ἐπιμελό- 15
 μενος, καὶ κατὰ τὸ τῶν ἀφικνουμένων πρὸς αὐτὸν ἔθος
 πάντ' αὐτοῖς παρεσκευάζετο, ἵνα τῷ συνήθῃ τρόπῳ τῆς
 διαίτης εὐωχούμενοι μᾶλλον ἡδωνται καὶ πρὸς μηδὲν
 ὥς ἀλλοτρίως ἔχοντες δυσχεραίνωσιν. ὃ δὲ καὶ περὶ
 183 τούτους ἐγένετο, Δωροθέου διὰ τὴν περὶ τὸν βίον 20
 ἀκρίβειαν ἐπὶ τούτοις καθεστῶτος. <96> συνέστρωσε
 δὲ πάντα δι' αὐτοῦ τὰ πρὸς τὰς τοιαύτας ὑποδοχὰς
 καὶ διμερῇ τὴν κλισίαν ἐποίησεν, οὕτω προστάξαντος

7 αὐτοὺς ἐκέλευσεν αὐτῷ AWE: αὐτῷ αὐτοὺς ἐκέλευσε V (Naber), αὐτοῖς αὐτῷ ἐκέλευσε FL, ἐκέλευσεν αὐτῷ P (Niese) || 8 αὐτοῖς προσέταξε V (Naber) || 12 ἐκέλευσεν FLV (Arist.): ἐκέλευεν ceteri (Niese) || 13 δίαιταν] ἐστίαν P, ἐστίασιν conl. Niese, sed v. lin. 15. 18 et A. II 297. III 57. 78 || 14 ὅσαι οὐ FV (ὅσοι οὐ Naber): ὅσαις P, ὅσαι LAW (Niese) || 15 ἣν <τις> Herwerden || 15. 16 ἐπιμελούμενος F || 17 πάντα AW, πᾶν P || 19 ἔχον FV (Naber), sed v. Ant. XIII 150 || 21 συνέστρωσε PFV (Arist.): συνεστόρεσε LAW, συνεπόρεισε Cocceji, Naber || 23 κλί- σιν F, θυσίαν τῆς κλισίας P | οὕτως FV, οὕτωςι P

τοῦ βασιλέως· τοὺς μὲν γὰρ ἡμίσεις ἐκέλευσεν ἀνὰ χεῖρα κατακλιθῆναι, τοὺς δὲ λοιποὺς μετὰ τὴν αὐτοῦ κλισίαν, οὐδὲν ἀπολιπὼν τῆς εἰς τοὺς ἄνδρας τιμῆς.

- <97> Ἐπεὶ δ' οὕτως κατεκλίθησαν, ἐκέλευσε τὸν 184
 5 Δωρόθεον, οἷς ἔθεσι χρώμενοι διατελοῦσιν πάντες οἱ
 ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας πρὸς αὐτὸν ἀφιγμένοι, κατὰ ταῦτα
 ὑπηρετεῖν. διὸ καὶ τοὺς ἱεροκέρυκας καὶ θύτας καὶ
 τοὺς ἄλλους, οἱ τὰς κατευχὰς ἐποιοῦντο, παρητήσατο,
 τῶν δὲ παραγενομένων ἓνα, Ἑλισσαῖον ὄνομα, ὄντα
 10 ἱερέα παρεκάλεσεν ὁ βασιλεὺς ποιήσασθαι κατευχὰς.
 <98> ὁ δὲ στὰς εἰς μέσον ἠΰχετο τῷ βασιλεῖ τὰγαθὰ 185
 καὶ τοῖς ἀρχομένοις ὑπ' αὐτοῦ. εἴτα κρότος ἐξ ἁπάν- 186
 των μετὰ χαρᾶς καὶ βοῆς ἤρθη, καὶ πανσάμενοι πρὸς
 εὐωχίαν καὶ τὴν ἀπόλαυσιν τῶν παρεσκευασμένων ἐτρά-
 15 πησαν. <99> διαλιπὼν δὲ ὁ βασιλεὺς ἐφ' ὅσον ἔδοξεν 187
 ἀποχρῶντα καιρὸν εἶναι, φιλοσοφεῖν ἤρξατο καὶ ἔκα-
 στον αὐτῶν λόγους ἐπηρώτα φυσικούς, καὶ πρὸς τὴν
 τῶν ζητουμένων θεωρίαν ἀκριβῶς ἐκείνων περὶ παντὸς
 οὐτινοσοῦν λέγειν αὐτοῖς προβληθεῖν διασαφούντων,
 20 ἡδόμενος τούτοις ἐφ' ἡμέρας δώδεκα τὸ συμπόσιον
 ἐποιήσατο, <100> ὥς τῷ βουλομένῳ τὰ κατὰ μέρος 188—292
 γινῶναι τῶν ἐν τῷ συμποσίῳ ζητηθέντων εἶναι μαθεῖν
 ἀναγνόντι τὸ Ἀρισταίου βιβλίον, ὃ συνέγραψε διὰ
 ταῦτα. <101> θαυμάζοντος δ' αὐτοὺς οὐ μόνον τοῦ

2 αὐτοῦ codd. || 4 οὕτω L³AVW || 7 διὸ om. P (quod probat Niese p. LXI, sed habet Arist.) | primum καὶ om. FV (deest apud Arist.) || 8 παρητήσαντο FV || 9 Ἑλισσαῖον P, Ἑλισσαῖον (prius o dubium) F || 11 ἔδχετο FL || 15 δ' P || 18 post ἀκριβῶς add. δὲ F, δ' V || 19 ὁ τιῶν conicio | λέγειν || ὁ λέγειν V (Naber) || 20 τούτοις] τοιοῦτον FVE (Lat.?) | τὸ om. FV || 22 εἶναι] ἔστι conicio || 23. 24 διὰ ταῦτα (suspectum)] καὶ εἰς μνήμην διὰ ταῦτα κατέλειπεν P, et agnoscent, quae addidisse Lat. dicit Niese, respondent voci μαθεῖν

- 201 βασιλέως, ἀλλὰ καὶ Μενεδήμου τοῦ φιλοσόφου προ-
 νοία διοικεῖσθαι πάντα φήσαντος καὶ διὰ τοῦτ' εἰκός
 καὶ τοῦ λόγου δύναμιν καὶ κάλλος ἡρῆσθαι, παύονται
 293 μὲν περὶ τούτων ἐπιζητοῦντες. <102> γεγενῆσθαι δ'
 αὐτῷ τὰ μέγιστα τῶν ἀγαθῶν ὁ βασιλεὺς ἔλεγεν ἤδη 5
 294 παρόντων αὐτῶν — ὠφελῆσθαι γὰρ παρ' αὐτῶν με-
 μαθηκότα πῶς δεῖ βασιλεύειν — κελεύει τε αὐτοῖς
 ἀνὰ τρία δοθῆναι τάλαντα καὶ τοὺς ἀποκαταστήσοντας
 ἐπὶ τὴν κατάλυσιν.
- 301 <103> Διελθουσῶν δὲ τριῶν ἡμερῶν παραλαβὼν 10
 αὐτοὺς ὁ Δημήτριος καὶ διελθὼν τὸ ἐπταστάδιον χῶμα
 τῆς θαλάσσης πρὸς τὴν νῆσον καὶ διαβὰς [πρὸς] τὴν
 γέφυραν, προελθὼν ἐπὶ τὰ βόρεια μέρη συνέδριον
 ἐποιήσατο ἐν τῷ παρὰ τὴν ἡϊόνα κατεσκευασμένῳ οἴκῳ,
 πρὸς διάσκεψιν πραγμάτων ἡρεμίας καλῶς ἔχοντι. 15
 <104> ἀγαγὼν οὖν αὐτοὺς ἐκεῖ παρεκάλει πάντων, ὧν
 ἂν δεηθεῖεν εἰς τὴν ἐρμηνείαν τοῦ νόμου, παρόντων
 302 ἀκωλύτως ἐπιτελεῖν τὸ ἔργον. οἱ δ' ὥς ἔνι μάλιστα
 φιλοτίμως καὶ φιλοπόνως ἀκριβῆ τὴν ἐρμηνείαν ποι-
 303 ούμενοι μέχρι μὲν ὥρας ἐνάτης πρὸς τούτῳ διετέλουν 20
 ὄντες, <105> ἔπειτ' ἐπὶ τὴν τοῦ σώματος ἀπηλλάττοντο
 θεραπεῖαν, ἀφθόνως αὐτοῖς τῶν πρὸς τὴν δίκαιαν χορη-
 304 γουμένων καὶ προσέτι τοῦ Δωροθέου πολλὰ καὶ τῶν
 παρασκευαζομένων τῷ βασιλεῖ — προσέταξε γάρ —
 αὐτοῖς παρέχοντος. <106> πρῶτ' δὲ πρὸς τὴν αὐλήν 25

2 τοῦτο corr. A, ταῦτ' L, ταύτης? | εἰκότως Herwerden ||
 3 τοῦ om. FLV, fort. recte (v. Arist.) || 4 ἔτι ζητοῦντες PAE ||
 11 χωρίον LAW || 11. 12 χῶμα — νῆσον secl. Naber, sed ha-
 bet Arist. || 12 alt. πρὸς om. Lat. (Arist.) || 13 προσελθὼν
 PA¹ || 17 ἂν om. Naber, secl. Schmidt p. 411 || 18 ἐνῆν E ||
 19 τὴν ἐρμηνείαν ἀκριβῆ FLV || 20 τοῦτο FLAVE (Naber!) ||
 21 ἀπηλλάσσοντο FLV

παραγινόμενοι καὶ τὸν Πτολεμαῖον ἀσπαζόμενοι πάλιν
 ἐπὶ τὸν αὐτὸν ἀπήεσαν τόπον καὶ τῇ θαλάσῃ τὰς 305
 χεῖρας ἀπονιπτόμενοι καὶ καθαίροντες αὐτοὺς οὕτως
 ἐπὶ τὴν τῶν νόμων ἐρμηνείαν ἐτρέποντο. <107> μετα- 308
 5 γραφέντος δὲ τοῦ νόμου καὶ τοῦ κατὰ τὴν ἐρμηνείαν
 ἔργου τέλος ἐν ἡμέραις ἑβδομήκοντα καὶ δυσὶν λαβόντος,
 συναγαγὼν ὁ Δημήτριος τοὺς Ἰουδαίους ἅπαντας εἰς τὸν
 τόπον, ἔνθα καὶ μετεβλήθησαν οἱ νόμοι, παρόντων καὶ
 τῶν ἐρμηνέων ἀνέγνω τούτους. <108> τὸ δὲ πλήθος
 10 ἀπεδέξατο μὲν καὶ τοὺς διασαφήσαντας πρεσβυτέρους
 τὸν νόμον, ἐπήνεσεν δὲ καὶ τὸν Δημήτριον τῆς ἐπι- 309
 νοίας ὡς μεγάλων ἀγαθῶν αὐτοῖς εὐρετὴν γεγεννη-
 μένον, παρεκάλεσάν τε δοῦναι καὶ τοῖς ἡγουμένοις
 αὐτῶν ἀναγνῶναι τὸν νόμον, ἡξίωσάν τε πάντες, ὃ τε 310
 15 ἱερεὺς καὶ τῶν ἐρμηνέων οἱ πρεσβύτεροι καὶ τοῦ πολι-
 τεύματος οἱ προσεστηκότες, ἐπεὶ καλῶς τὰ τῆς ἐρμη-
 νείας ἀπήρτισται, καὶ διαμεῖναι ταῦθ' ὡς ἔχοι καὶ μὴ
 μετακινεῖν αὐτά. <109> ἀπάντων δὲ ἐπαινεσάντων 311
 τὴν γνώμην ἐκέλευσαν, εἴ τις ἢ περισσόν τι προσγε-
 20 γραμμένον ὁρᾷ τῷ νόμῳ ἢ λείπον, πάλιν ἐπισκοποῦντα
 τοῦτο καὶ ποιοῦντα φανερὸν διορθοῦν, σωφρόνως
 τοῦτο πράττοντες, ἵνα τὸ κριθὲν ἅπαξ ἔχειν καλῶς εἰς
 αἰὲ διαμένῃ.

<110> Ἐχάρη μὲν οὖν ὁ βασιλεὺς καὶ ἐπὶ τούτῳ 312
 25 τὴν αὐτοῦ προαίρεσιν εἰς τι χρήσιμον ὁρῶν τετελειω-

1 παραγενόμενοι PL || 2 αὐτῶν Cohn (cf. Arist.) | ἀπήσαν
 Naber || 3 αὐτοὺς A: αὐτοὺς ceteri || 8 alt. καὶ om. LW ||
 11 ἐπήνεσαν FLVE (Naber) || 12 εὐεργέτην PFL || 13 παρεκά-
 λεσαν] rogavit Lat. | τε om. AW | δ' οὖν AW || 14 ἀξιό-
 σαντες πάντες PLAW | πάντες secl. Niese || 17 ἀπήρτιστο
 LAW | ἔχει FV (Naber), cf. ad p. 96, 15 || 18 δ' P, δὲ αὐ-
 τῶν AW (Naber) || 19 ἐκέλευσεν LA, e corr. F | ἢ om. AW |
 τι om. FLV || 25 αὐτοῦ codd. | τι] τὸ FV

- μένην, ἥσθη δὲ μάλιστα τῶν νόμων ἀναγνωσθέντων
 αὐτῷ καὶ τὴν διάνοιαν καὶ τὴν σοφίαν ἐξεπλάγη τοῦ
 νομοθέτου. καὶ πρὸς τὸν Δημήτριον ἤρξατο ποιεῖσθαι
 λόγους, πῶς οὕτως θαυμαστῆς οὔσης τῆς νομοθεσίας
 οὐδεὶς οὔτε τῶν ἱστορικῶν αὐτῆς οὔτε τῶν ποιητῶν 5
 313 ἐπεμνήσθη. <111> ὁ δὲ Δημήτριος μηδένα τολμήσαι
 τῆς τῶν νόμων τούτων ἀναγραφῆς ἄψασθαι διὰ τὸ
 θεῖαν αὐτὴν εἶναι καὶ σεμνὴν ἐφασκεν, καὶ ὅτι βλα-
 βεῖεν ἥδη τινὲς τούτοις ἐπιχειρήσαντες ὑπὸ τοῦ θεοῦ,
 314 <112> δηλῶν ὡς Θεόπομπός τε βουλευθεὶς ἱστορήσαί
 τι περὶ τούτων ἐταράχθη τὴν διάνοιαν πλείοσιν ἢ
 τριάκοντα ἡμέραις καὶ παρὰ τὰς ἀνέσεις ἐξιλάσκετο τὸν
 θεόν, ἐντεῦθεν αὐτῷ γενέσθαι τὴν παραφροσύνην ὑπο-
 315 νοῶν· οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ὕναρ εἶδεν ὅτι τοῦτ' αὐτῷ
 συμβαίῃ περιεργαζομένῳ τὰ θεῖα καὶ ταῦτ' ἐκφέρειν 15
 εἰς κοινούς ἀνθρώπους θελήσαντι, καὶ ἀποσχόμενος
 316 κατέστη τὴν διάνοιαν. <113> ἐδήλου δὲ καὶ περὶ
 Θεοδέκτου τοῦ τῶν τραγωδιῶν ποιητοῦ ἀναφέρεσθαι
 ὅτι βουλευθεὶς ἐν τινι δράματι τῶν ἐν τῇ ἱερᾷ βίβλῳ
 γεγραμμένων μνησθῆναι τὰς ὀψεις γλανκωθεῖν καὶ 20
 συνιδὼν τὴν αἰτίαν ἀπαλλαγεῖν τοῦ πάθους ἐξευμενι-
 σάμενος τὸν θεόν.
 317 <114> Παραλαβὼν δὲ ὁ βασιλεὺς ταῦτα παρὰ τοῦ

1 ἥσθη δὲ μάλιστα FLV (Lat., ut vid.): μάλιστα ὡς δὲ
 PAW, μάλιστα δὲ E (Niese, Naber), quae coniectura est ex-
 cerptoris etiam lin. 2 prius καὶ delentis || 4 ὡς PW || 9 ἐγ-
 χειρήσαντες PWE (de E errat Niese in Iosephi apparatu, ἐγγ.
 etiam Zon.) || 11 τι om. AWE (Naber), sed v. Arist. | πλέον
 coni. Naber (sic e. gr. Ant. XI 112) || 14 τοῦτο AWE || 15 ταῦθ'
 P, ταῦτα AWE, τοῦτ' V || 16 εἰς] ἐπὶ FLV || 19 βύβλῳ prius
 PW (Niese), v. Croenert, *Quaest. Herculan.* p. 25 ss. || 23 δ' P |
 ταῦτα ὁ βασιλεὺς FV (Naber) || 23 — 119, 3 παρὰ — ταῦτα
 om. P Lat.

Δημητρίου, καθὼς προείρηται, προσκυνήσας αὐτοῖς
 ἐκέλευσε πολλὴν ποιεῖσθαι τῶν βιβλίων τὴν ἐπιμέ-
 λειαν, ἵνα διαμείνῃ ταῦτα καθαρῶς, τοὺς τε ἐρμηνεύ- 318
 σαντας παρεκάλεσε συνεχῶς πρὸς αὐτὸν ἐκ τῆς Ἰου-
 5 δαίας παραγίγνεσθαι. <115> τοῦτο γὰρ αὐτοῖς καὶ
 πρὸς τιμὴν τὴν παρ' αὐτοῦ καὶ πρὸς τὰς ἀπὸ τῶν
 δώρων ὠφελείας λυσιτελήσειν. νῦν μὲν γὰρ εἶναι
 δίκαιον αὐτοὺς ἐκπέμπειν ἔλεγεν, ἐκουσίως δὲ πρὸς
 αὐτὸν ἐλθόντας τεύξεσθαι πάντων ὧν ἢ τε αὐτῶν
 10 ἐστὶν σοφία δικαία τυχεῖν καὶ ἢ ἐκείνου μεγαλοφρο-
 σύνη παρασχεῖν ἱκανή. <116> τότε μὲν οὖν ἐξέπεμψεν 319
 αὐτοὺς δούς ἐκάστῳ στολὰς ἀρίστας τρεῖς καὶ χρυσοῦ
 τάλαντα δύο καὶ κυλικεῖον ταλάντου καὶ τὴν τοῦ συμ-
 ποσίου στρωμνὴν. καὶ ταῦτα μὲν ἐκείνοις ἔχειν ἐδώ-
 15 ρήσατο. <117> τῷ δ' ἀρχιερεῖ Ἑλεαζάρῳ δι' αὐτῶν 320
 ἔπεμψε κλίνας ἀργυρόποδας δέκα καὶ τὴν ἀκόλουθον
 αὐτῶν ἐπισκευὴν καὶ κυλικεῖον ταλάντων τριάκοντα,
 πρὸς τούτοις δὲ καὶ στολὰς δέκα καὶ πορφύραν καὶ
 στέφανον διαπρεπῆ καὶ βυσσίνης ὀθόνης ἰστοὺς ἑκα-
 20 τόν, ἔτι γε μὴν φιάλας καὶ τρυβλία καὶ σπονδεῖα καὶ
 κρατήρας χρυσοὺς πρὸς ἀνάθεσιν δύο. <118> παρ- 321
 ἐκάλεσεν δ' αὐτὸν καὶ διὰ τῶν ἐπιστολῶν, ὅπως, εἰ
 τῶν ἀνδρῶν τούτων θελήσειάν τινες πρὸς αὐτὸν ἐλ-
 θεῖν, ἐπιτρέψῃ, περὶ πολλοῦ ποιούμενος τὴν μετὰ τῶν
 25 ἐν παιδείᾳ τυγχανόντων συνουσίαν καὶ τὸν πλοῦτον
 εἰς τοὺς τοιοῦτους ἡδέως ἔχων κατατίθεσθαι.

2 βίβλων AWE || 5 παραγίγνεσθαι P: παραγίνεσθαι ce-
 teri || 7 δωρεῶν FLV, iam Ios. πολυδωρίας apud Aristeam
 legit || 13 κυλικεῖον codd., v. ad Arist. || 15 δὲ AWE || 17 κυ-
 λίκιον codd. || 18 καὶ πορφύραν] πορφυρὰς FV || 26 τοὺς
 om. FV (deest etiam apud Arist.) | post τοιοῦτους add. ἄν-
 δρας P

<119> Καὶ τὰ μὲν εἰς δόξαν καὶ τιμὴν Ἰουδαίοις τοιαῦτα παρὰ Πτολεμαίου τοῦ Φιλαδέλφου συνέβη γενέσθαι.

Ant. I 10 εὗρον τοίνυν ὅτι Πτολεμαίων μὲν ὁ δευτέρος μάλιστα δὴ βασιλεὺς περὶ παιδείαν καὶ βιβλίων συναγωγὴν σπουδάσας ἐξαιρέτως ἐφιλοτιμήθη τὸν ἡμέτερον νόμον καὶ τὴν κατ' αὐτὸν διάταξιν τῆς πολιτείας εἰς τὴν Ἑλλάδα φωνὴν μεταβαλεῖν, <11> ὁ δὲ τῶν παρ' ἡμῖν ἀρχιερέων οὐδενὸς ἀρετῇ δευτέρος Ἐλεάζαρος τῷ προειρημένῳ βασιλεῖ ταύτης ἀπολαῦσαι 10 τῆς ὠφελείας οὐκ ἐφθόνησε πάντως ἀντειπὼν ἄν, εἰ μὴ πάτριον ἦν ἡμῖν τὸ μηδὲν ἔχειν τῶν καλῶν ἀπόρητον. <12> καὶ ἐμavτῷ δὴ πρέπει ἐνόμισα τοῦ μὲν ἀρχιερέως μιμήσασθαι τὸ μεγαλόψυχον, τῷ βασιλεῖ δὲ πολλοὺς ὁμοίως ὑπολαβεῖν καὶ νῦν εἶναι φιλομαθεῖς· 15 οὐδὲ γὰρ πᾶσαν ἐκεῖνος ἐφθῇ λαβεῖν τὴν ἀναγραφὴν, ἀλλ' αὐτὰ μόνα τὰ τοῦ νόμου παρέδωκαν οἱ πεμφθέντες ἐπὶ τὴν ἐξήγησιν εἰς Ἀλεξάνδρειαν.

C. Arionem II 44 ὅμοια δὲ Ἀλεξάνδρῳ καὶ Πτολεμαῖος ὁ Αἰγίου περὶ τῶν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ κατοικούντων 20 ἐφρόνησε· καὶ γὰρ τὰ κατὰ τὴν Αἴγυπτον αὐτοῖς ἐνεχείρισε φρούρια πιστῶς ἅμα καὶ γενναίως φυλάξειν ὑπολαμβάνων <45> ὁ δὲ μετ' αὐτὸν Πτολεμαῖος ὁ Φιλάδελφος ἐπικληθεὶς οὐ μόνον εἰ τινες ἦσαν αἰχμάλωτοι παρ' αὐτῷ τῶν ἡμετέρων πάντας ἀπέδωκεν, 25 ἀλλὰ καὶ χρήματα πολλάκις ἐδωρήσατο καὶ — τὸ μέγιστον — ἐπιθυμητῆς ἐγένετο τοῦ γινῶναι τοὺς ἡμετέρους νόμους καὶ ταῖς τῶν ἱερῶν γραφῶν βίβλοις ἐντυχεῖν. <46> ἔπεμψε γοῦν ἀξιῶν ἄνδρας ἀποσταλῆναι τοὺς

13 τοῦ μὲν] τὸ μὲν τοῦ O (Niese) || 14 τὸ om. O (Niese) || 17 ἀλλὰ μόνα O || 21—23 cf. Aristeam § 13. 36

ἐρμηνεύσοντας αὐτῷ τὸν νόμον καὶ τοῦ γραφῆναι ταῦτα καλῶς τὴν ἐπιμέλειαν ἐπέταξεν οὐ τοῖς τυχοῦσιν, ἀλλὰ Δημήτριον τὸν Φαληρέα καὶ Ἀνδρέαν καὶ Ἀριστεά, τὸν μὲν παιδείᾳ τῶν καθ' ἑαυτὸν διαφέροντα
 5 Δημήτριον, <47> τοὺς δὲ τὴν τοῦ σώματος αὐτοῦ φυλακὴν ἐγκεχειρισμένους, ἐπὶ τῆς ἐπιμελείας ταύτης ἔταξεν, οὐκ ἂν δῆπου τοὺς νόμους καὶ τὴν πάτριον ἡμῶν φιλοσοφίαν ἐπιθυμήσας ἐκμαθεῖν, εἰ τῶν χρωμένων αὐτοῖς ἀνδρῶν κατεφρόνει καὶ μὴ λίαν ἐθαύμαζεν.

- 10 *Iustini Apol.* I 31 ὅτε δὲ Πτολεμαῖος ὁ Αἰγυπτίων βασιλεὺς βιβλιοθήκην κατεσκεύαζε καὶ τὰ πάντων ἀνθρώπων συγγράμματα συνάγειν ἐπειράθη, πυθόμενος καὶ περὶ τῶν προφητειῶν τούτων προσέπεμψε τῷ τῶν Ἰουδαίων τότε βασιλεύοντι Ἡρώδῃ ἀξιῶν διαπεμφθῆ-
 15 ναι αὐτῷ τὰς βίβλους τῶν προφητειῶν. καὶ ὁ μὲν βασιλεὺς Ἡρώδης τῇ προειρημένῃ Ἑβραίδι αὐτῶν φωνῇ γεγραμμένας διεπέμψατο· ἐπειδὴ δὲ οὐκ ἦν γνώριμα τὰ ἐν αὐταῖς γεγραμμένα τοῖς Αἰγυπτίοις, πάλιν αὐτὸν ἠξίωσε πέμψας τοὺς μεταβαλοῦντας αὐ-
 20 τὰς εἰς τὴν Ἑλλάδα φωνὴν ἀνθρώπους ἀποστεῖλαι. καὶ τούτου γενομένου ἔμειναν αἱ βίβλοι καὶ παρ' Αἰγυπτίοις μέχρι τοῦ δεῦρο καὶ πανταχοῦ παρὰ πᾶσιν εἰσιν Ἰουδαίοις ... (cf. etiam *Dial. c. Tryph.* 71.)

Pseudo-Iust. Coh. ad Graecos 13 Πτολεμαῖος ὁ τῆς

4 *Aristeum* Lat., fort. Ἀρισταῖον scrib. || 12 cf. *Arist.* § 9 (*Ios.* § 12) || 15 *προφητῶν* Otto || 24 ss. ut in *Apologia* de Paris. 450, ita in *Coh. de Par.* 451 recte referre Ottonem O. de Gebhardt me docuit. — *Pseudo-Iustinum* ut alibi ita hic ab Africano pendere censet E. Schürer, *Zeitschrift f. Kirchengeschichte* II 319 ss.

Αιγύπτου βασιλεὺς βιβλιοθήκην ἐν τῇ Ἀλεξανδρείᾳ
 κατασκευάσας καὶ πανταχόθεν συναγαγὼν βιβλία καὶ
 πληρώσας αὐτήν, ἔπειτα μαθὼν ὅτι ἀρχαίας ἱστορίας
 τοῖς τῶν Ἑβραίων γράμμασι γεγραμμένας σφῆζεσθαι
 ἀκριβῶς συμβαίνει, γινῶναι τὰ γεγραμμένα βουλόμενος
 σοφοὺς ἄνδρας ἐβδομήκοντα τοὺς καὶ τὴν Ἑλλήνων
 καὶ Ἑβραίων διάλεκτον εἰδότας ἐρμηνεῦσαι αὐτοῖς τὰς
 βίβλους προσέταξεν ἀπὸ τῆς Ἱερουσαλὴμ μεταστειλά-
 μενος. καὶ ἵνα πάσης ὀχλήσεως ἐκτὸς ὄντες θᾶττον
 ἐρμηνεύσωσι, προσέταξεν αὐτοῖς μὴ ἐν αὐτῇ τῇ πόλει, 10
 ἀλλὰ ἀπὸ ἐπὶ τὰ σταδίων, ἐνθα τὸν Φάρον ὠκοδομη-
 σθαι συμβαίνει, ἰσαρίθμους τῶν ἐρμηνευόντων οἰκί-
 σκους γενέσθαι μικροὺς ἐπὶ τῷ ἑκαστῷ ἰδίᾳ καθ'
 ἑαυτὸν τὴν ἐρμηνείαν πληρῶσαι, προστάξας τοῖς ἐφε-
 στῶσιν ὑπηρέταις πάσης μὲν αὐτοὺς θεραπείας τυγ- 15
 χάνειν, εἰργεσθαι δὲ τῆς πρὸς ἀλλήλους ὁμιλίας, ἵνα
 τὸ τῆς ἐρμηνείας ἀκριβές καὶ διὰ τῆς τούτων συμ-
 φωνίας γνωσθῇναι δυνηθῇ. ἐπεὶ δὲ ἔγνω τοὺς ἐβδο-
 μήκοντα ἄνδρας μὴ μόνον τῇ αὐτῇ διανοίᾳ ἀλλὰ καὶ
 ταῖς αὐταῖς λέξεσι χρησαμένους καὶ μηδὲ ἄχρι μιᾶς 20
 λέξεως τῆς πρὸς ἀλλήλους συμφωνίας διημαρτηκότας,
 ἀλλὰ τὰ αὐτὰ καὶ περὶ τῶν αὐτῶν γεγραφότας, ἐκ-
 πλαγεῖς καὶ θείᾳ δυνάμει τὴν ἐρμηνείαν γεγράφθαι
 πιστεύσας πάσης μὲν τιμῆς ἀξίους αὐτοὺς ὡς θεο-
 φιλεῖς ἄνδρας διέγνω, μετὰ πολλῶν δὲ δώρων αὐτοὺς 25
 εἰς τὴν ἑαυτῶν πατρίδα ἐπανελθεῖν προσέταξε, τὰς
 δὲ βίβλους ἐκθειάσας ὡς εἰκὸς ἐκείσε ἀνέθηκεν. ταῦτα

2 cf. Arist. § 9 (Jos. § 12) || 4 ἐχούσας βίβλους ante τοῖς
 add. Par. 450 || 8. 9 ἀπὸ — μεταστειλάμενος post 7 εἰδότας
 transp. vid. || 11 τὸν] τὴν Par. 450 || 16 ἀλλήλων Par. 451 ||
 17. 18 cf. Arist. § 32 (Jos. § 39) || 27 θαυμάσας, ὡς εἰκός, καὶ
 ἐκθειάσας Par. 450

οὐ μύθους ὑμῖν, ὦ ἄνδρες Ἕλληνες, οὐδὲ πεπλασμέναις
 ἱστορίας ἀπαγγέλλομεν, ἀλλ' αὐτοὶ ἐν τῇ Ἀλεξανδρείᾳ
 γενόμενοι καὶ τὰ ἴχνη τῶν οἰκίσκων ἐν τῇ Φάρῳ
 ἐωρακότες ἐτι σφῷόμενα καὶ παρὰ τῶν ἐκεῖ ὡς τὰ
 5 πάτρια παρειληφότες ἀκηκοότες ταῦτα ἀπαγγέλλομεν,
 ἃ καὶ παρ' ἐτέρων ἔξεστιν ὑμῖν μαρτυρῆσαι καὶ μά-
 λιστα παρ' αὐτῶν τῶν περὶ τούτων ἱστορησάντων σο-
 φῶν καὶ δοκίμων ἀνδρῶν, Φίλωνός τε καὶ Ἰωσήπου
 καὶ ἐτέρων πλειόνων.

- 10 *Iren.* III 21, 2 (graece in Euseb. Hist. eccl. V 8, 11 ss.):
 πρὸ τοῦ γὰρ Ῥωμαίους κρατῦναι τὴν ἀρχὴν αὐτῶν,
 ἐτι τῶν Μακεδόνων τὴν Ἀσίαν κατεχόντων, Πτολε-
 μαῖος ὁ Λάγου φιλοτιμούμενος τὴν ὑπ' αὐτοῦ κατε-
 σκευασμένην βιβλιοθήκην ἐν Ἀλεξανδρείᾳ κοσμεῖν
 15 τοῖς πάντων ἀνθρώπων συγγράμμασιν, ὅσα γε σπου-
 δαῖα ὑπῆρχεν, ἡτήσατο παρὰ τῶν Ἱεροσολυμιτῶν εἰς
 τὴν Ἑλληνικὴν διάλεκτον σχεῖν αὐτῶν μεταβεβλημένας
 τὰς γραφάς. οἱ δὲ — ὑπήκουον γὰρ ἐτι τοῖς Μακε-
 δόσι τότε — τοὺς παρ' αὐτῶν ἐμπειροτάτους τῶν
 20 γραφῶν καὶ ἀμφοτέρων τῶν διαλέκτων ἐβδομήκοντα
 πρεσβυτέρους ἐπεμψαν Πτολεμαίῳ ποιήσοντας τοῦθ'
 ὅπερ ἠβούλετο. ὁ δὲ ἰδίᾳ πείραν αὐτῶν λαβεῖν θε-
 λήσας εὐλαβηθεὶς τε, μή τι ἄρα συνθέμενοι ἀποκρύ-
 ψωσι τὴν ἐν ταῖς γραφαῖς διὰ τῆς ἐρμηνείας ἀλήθειαν,
 25 χωρίσας αὐτοὺς ἀπ' ἀλλήλων ἐκέλευσε τοὺς πάντας

1 μῦθος Par. 450 || 17 ἔχει Nicephorus || 19 αὐτοῖς Nic. ||
 21 ποιήσοντας τοῦθ' ex Irenaei versione latina Savilius: ποιή-
 σαντος τοῦ θεοῦ Eusebius (Syrus, Nicephorus, Rufinus) || 22 ἰδίᾳ
 om. versio Lat., habet Rufinus, ut vid.

τὴν αὐτὴν ἐρμηνεύειν γραφὴν, καὶ τοῦτο ἐπὶ πάντων τῶν βιβλίων ἐποίησε. συνελθόντων δὲ αὐτῶν ἐπὶ τὸ αὐτὸ παρὰ τῷ Πτολεμαίῳ καὶ συναντιβαλλόντων ἐκάστου τὴν ἑαυτοῦ ἐρμηνείαν ὁ μὲν θεὸς ἰδοξάσθη, αἱ δὲ γραφαὶ ὕντως θεῖαι ἐγνώσθησαν, τῶν πάντων τὰ αὐτὰ ταῖς αὐταῖς λέξεσι καὶ τοῖς αὐτοῖς ὀνόμασιν ἀναγορευσάντων ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους, ὥστε καὶ τὰ παρόντα ἔθνη γινῶναι ὅτι κατ' ἐπίπνοιαν τοῦ θεοῦ εἰσιν ἡρμηνευμένοι αἱ γραφαί . . . *tum postquam prae-*
dicavit versionem, utpote Christi adventu priorem (cf. 10
 21, 1) *et cum apostolorum doctrina consentientem, pergit*
 21, 4: *unus enim et idem spiritus dei, qui in prophetis*
quidem praeconavit quis et qualis esset adventus do-
mini, in senioribus autem interpretatus est bene quae
bene prophetata fuerant, ipse et in apostolis annun- 15
tiauit.

Pseudo-Aristobulus apud Eus. Praep. ev. XIII 12, 2:
 ἡ δ' ὅλη ἐρμηνεία τῶν διὰ τοῦ νόμου πάντων ἐπὶ τοῦ
 προσαγορευθέντος Φιλαδέλφου βασιλέως, σοῦ δὲ προ-
 γόνου, προσενεγκαμένου μείζονα φιλοτιμίαν, Δημη- 20
 τρίου τοῦ Φαληρέως πραγματευσαμένου τὰ περὶ τούτων.

Clem. Alex. Strom. I § 148 p. 409 P.: ἐρμηνευθῆ-
 ναι δὲ τὰς γραφὰς τὰς τε τοῦ νόμου καὶ τὰς προφη-

¹ ἐρμηνεύειν γραφὴν e versione lat. Strothius (cf. Rufinus):
 ἐρμηνείαν γράφειν Eus. (Syrus) || 2 ποιῆσαι Rufinus || 9 sequitur
 narratio de librorum sacrorum textu ope divina ab Esdra re-
 stituto; cf. IV Esra 14, Eus. Chron. I 126, 35 ss. Sch. et quae
 collegit Fabricius, *Cod. pseudep. V. T.* I p. 1156—1160, Zahn,
Gesch. des Kanons I 118 adn. 3, Bensly-James, *Texts and Stu-*
dies III 2 p. XXXVII. XXXV, Cambridge 1895 || 17 de Arist.
 cf. ad p. 6, 5. 63, 21. 82, 16

τικὰς ἐκ τῆς τῶν Ἑβραίων διαλέκτου εἰς τὴν Ἑλλάδα
 γλῶττάν φασιν ἐπὶ βασιλέως Πτολεμαίου τοῦ Λάγου
 ἢ ὥς τινες ἐπὶ τοῦ Φιλαδέλφου ἐπικληθέντος, τὴν
 μερίστην φιλοτιμίαν εἰς τοῦτο προσενεγκαμένου Δι-
 5 μητρίου τοῦ Φαληρέως καὶ τὰ περὶ τὴν ἑρμηνείαν
 ἀκριβῶς πραγματευσαμένον· ἔτι γὰρ Μακεδόνων τὴν
 Ἀσίαν κατεχόντων φιλοτιμούμενος ὁ βασιλεὺς τὴν ἐν
 Ἀλεξανδρείᾳ πρὸς αὐτοῦ γενομένην βιβλιοθήκην πά-
 σαις κατακοσμησαὶ γραφαῖς ἠξίωσε καὶ τοὺς Ἱεροσολυ-
 10 μίτας τὰς παρ' αὐτοῖς προφητείας εἰς τὴν Ἑλλάδα
 διάλεκτον ἑρμηνεύσαι. <149> οἱ δὲ ἅτε ἔτι ὑπακού-
 οντες Μακεδόσι τῶν παρὰ σφίσιν εὐδοκιμωτάτων περὶ
 τὰς γραφὰς ἐμπείρους καὶ τῆς Ἑλληνικῆς διαλέκτου
 εἰδήμονας ἐβδομήκοντα πρεσβυτέρους ἐκλεξάμενοι ἀπέ-
 15 στείλαν αὐτῷ μετὰ καὶ τῶν θείων βιβλίων. ἐκάστου
 δὲ ἐν μέρει κατ' ἰδίαν ἐκάστην ἑρμηνεύσαντος προφη-
 τείαν συνέπνευσαν αἱ πᾶσαι ἑρμηνεῖαι συναντιβλη-
 θεῖσαι καὶ τὰς διανοίας καὶ τὰς λέξεις· θεοῦ γὰρ ἦν
 βούλημα μεμελετημένον εἰς Ἑλληνικὰς ἀκοάς. οὐ δὴ
 20 ξένον ἐπιπνοῖα θεοῦ τοῦ τὴν προφητείαν δεδωκότος
 καὶ τὴν ἑρμηνείαν οἶονεῖ Ἑλληνικὴν προφητείαν ἐνερ-
 γεῖσθαι . . .

Iulius Africanus, Epist. ad Origenem (P. Gr. XI
 p. 45 A) ἐξ Ἑβραίων δὲ τοῖς Ἑλλησι μετεβλήθη πάνθ'
 25 ὅσα τῆς παλαιᾶς διαθήκης φέρεται.

3—6 ex Aristobulo sumpsit, ex Irenaeo Lagi filium ||
 8 αὐτοῦ Sylburg: αὐτὸν Laur. || 9. 11. 12. 17. 20 cf. Irenaeum,
 et lin. 22 sequitur de Esdra narratio ab Irenaeo sumpta ||
 19 e. gr. ἦσαν βουλήματι μεμελετημέναι εἰς coniecetim

Ex Anatoliï de Pascha canonibus (Eus. Hist. eccl. VII 32, 16) . . . Ἀριστοβούλου τοῦ πάνυ, ὃς ἐν τοῖς ἑβδομήκοντα κατεileγμένος τοῖς τὰς ἱερὰς καὶ θείας Ἑβραίων ἐρμηνεύσασι γραφὰς Πτολεμαίῳ τῷ Φιλαδέλφῳ καὶ τῷ τούτου πατρὶ καὶ βίβλους ἐξηγητικάς τοῦ Μωυσέως νόμον τοῖς αὐτοῖς προσεφώνησε βασιλεῦσιν.

Tertull. Apolog. c. 18: Ptolomaeorum eruditissimus, quem Philadelphum supernominant, et omnis litteraturae sagacissimus, cum studio bibliothecarum Pistratum, opinor, aemularetur, inter cetera memoriarum, quibus aut vetustas aut curiositas aliqua ad famam patrocinebatur, ex suggestu Demetrii Phalerii grammaticorum tunc probatissimi, cui praefecturam mandaverat librorum, a Iudaeis quoque postulavit proprias atque vernaculas litteras, quas soli habebant. ex ipsis enim et ad ipsos semper prophetae peroraverant, scilicet ad domesticam dei gentem ex patrum gratia. He-

1 cf. Pseudo-Anatolium (apud Krusch, *Studien zur christlich mittelalterlichen Chronologie* p. 318, 21 ss.), qui Rufini versionem adhibuit. || 6 sequuntur οὗτοι (Philo, Iosephus, Musaeus, Agathobuli, Aristobulus) τὰ ζητούμενα κατὰ τὴν Ἐξοδὸν ἐπιλύοντες φασὶ δεῖν τὰ διαβατήρια θύειν ἐπίσης ἅπαντας (ἅπαντες?) μετὰ ἰσημερίαν ἑαρινὴν μεσοῦντος τοῦ πρώτου μηνός. quae falso Rufinus ex Aristae fabula quaedam adspersens ad LXX rettulit: quique multa ex traditionibus Moysi proponenti regipercontantique responderant. ipsi ergo cum quaestiones Exodi exponerent, dixerunt Pascha . . . || 7 hausit ex Ios. § 12. 14—16. 100. 101. — de codicum lectionibus me docuerunt G. Wissowa et E. Kroymann: F = Fuldensis secundum Iunii ed., P = Paris. 1623, M = Montepess. 54, NOR = Paris. 1656 A, 1689, 2616, v = Ambros., z = Marciianus, ω = Taurinensis. — ad lin. 7—15 cf. etiam Isid., *Etym.* VI 3, 5 || 7 ptolemaeus F || 8 et omnis] eruditissimus rexit omni F || 10 ut opinor Rχω || 12 phalerei R || 13 tunc om. F || 14 librorum scripsi: libros codd.

braei retro qui nunc Iudaei, igitur et litterae Hebraeae et eloquium. sed ne notitia vacaret, hoc quoque a Iudaeis Ptolomaeo subscriptum est septuaginta et duobus interpretibus indultis, quos Menedemus quoque philosophus, providentiae vindex, de sententiae communione suspexit. adfirmavit haec vobis etiam Aristaeus; ita in graecum stilum exaperta monumenta reliquit. hodie apud Serapeum Ptolomaei bibliothecae cum ipsis Hebraicis litteris exhibentur.

- 10 *Eus. Praep. VIII 1, 5* Πρὶν δ' ἐπὶ τοῦτ' ἐλθεῖν, ὅπως εἰς Ἑλλήνας τὰ παρ' αὐτοῖς παρῆλθε λόγια καὶ τίς ὁ τρόπος συνέστη τῆς τῶν πεπιστευμένων αὐτοῖς θείων γραφῶν ἐρμηνείας δι' ὧσων τε καὶ ὁποίων ἀνδρῶν καὶ δι' ὁπόσης βασιλικῆς σπουδῆς τῆς εἰς τὴν
 15 Ἑλλάδα γλῶσσαν μεταβολῆς ἔτυχε, τῶν ἀναγκαίων ἡγοῦμαι εἰς φανερόν θεῖσθαι τοῖς ἐντυγχάνουσιν, οὐκ ἀσυμβόλου μοι γενησομένης καὶ τῆς τούτων ἐκθέσεως εἰς τὴν τῆς Εὐαγγελικῆς Προπαρασκευῆς ἀπόδειξιν.
 <6> ἐπειδὴ γὰρ ὅσον οὕτω τὰ τῆς τοῦ σωτῆρος ἡμῶν
 20 βιωφελούς κηρύξεως ἔμελλεν ἐπὶ τῆς Ῥωμαίων ἀρχῆς εἰς πάντας ἐκλάμπειν ἀνθρώπους λόγος τε οὐχ ὁ τυχὼν ἥρει τὰς περὶ αὐτοῦ προφητείας τόν τε βίον τῶν πάλαι θεοφιλῶν Ἑβραίων καὶ τὰ τῆς εὐσεβοῦς διδασκαλίας αὐτῶν μαθήματα, τῇ πατρὶα αὐτῶν φωνῇ ἔξ
 25 αἰῶνος μακροῦ κεκαλυμμένα, ἥδη ποτὲ εἰς πάντα τὰ

3 rescriptum *F* || 6. 7 aristheus (s prius a m. 2) *N*, aristheus *O*, aristetas *R*, arithen' *M* || 7 ex aperta *F*, ex aperto *PNORM* χνω | monumenta *FN*¹ || 8 reliquit *om. F* || 9 cum ipsis *om. M* | litteris *om. PNOM*, add. *P¹R* || 17 ἀσυμβόλου *g*: ἀσυμβόλου *vulg.* (in hac parte solo Gaisfordii apparatu uti licebat)

ἔθνη, οἷς τὰ τῆς θεογνωσίας ἔμελλε προξενεῖσθαι, παρελθεῖν, θεὸς αὐτοὺς ὁ τῶνδε τῶν ἀγαθῶν αἷτιος, προλαβὼν τὸ μέλλον ὥς ἂν θεὸς τῇ προγνώσει, τὰς περὶ τοῦ πάντων ἀνθρώπων οὐκ εἰς μακρὸν ἀναφανη- 5 σομένον σωτήρος διδασκάλου τε εὐσεβείας ἐνὸς τοῦ ἐπὶ πάντων θεοῦ πᾶσι τοῖς ὑφ' ἡλίον ἔθνεσι καταστησομένου προρρήσεις ἀποκαλυφθῆναι τοῖς πᾶσιν εἰς φῶς τε ἔλθεῖν ἐπ' ἀκριβὲς μεταβληθείσας δημοσίαις τε βιβλιοθήκαις ἀνατεθείσας διοικεῖται, βασιλεῖ Πτο- 10 λεμαίῳ τοῦτο πρᾶξι κατὰ νοῦν ἐμβαλὼν, εἰς προ- παρασκευήν, ὥς ἔοικε, τῆς τῶν ἐθνῶν ἀπάντων ὅσον οὐπω μελλούσης ἐξ αὐτῶν ἔσεσθαι μεταλήψεως. <7> ὧν γὰρ οὐκ ἂν ἄλλως ἐτύχομεν παρὰ Ἰουδαίων ἀποκρυψάντων ἂν τὰ παρ' αὐτοῖς λόγια διὰ τὸν πρὸς ἡμᾶς φθόρον, τούτων ἐκ τῆς θεόθεν οἰκονομηθείσης ἐρμη- 15 νείας ἡξιώθημεν πρὸς τῶν παρ' αὐτοῖς ἐπὶ τε συνέσει καὶ τῇ πατρίῳ παιδείᾳ δεδοκιμασμένων ἀνδρῶν μεταβληθέντων. <8> γράφει δὲ ταῦτα Ἀρισταῖος, ἀνὴρ λόγιος μὲν ἄλλως, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ παρατυχὼν τοῖς πραχθεῖσι κατὰ τὸν δεῦτερον Πτολεμαῖον, τὸν ἐπικλη- 20 θέντα Φιλάδελφον, καθ' ὃν τὰ τῆς ἐρμηνείας τῶν Ἰουδαϊκῶν γραφῶν, διὰ σπουδῆς τοῦ βασιλέως γενόμενα, τῶν κατὰ τὴν Ἀλεξάνδρειαν βιβλιοθηκῶν ἡξιώθη. ἐπακοῦσαι δὲ αὐτοῦ καιρὸς τόνδε πρὸς λέξιν ἱστοροῦντος τὸν τρόπον. quae sequuntur apud Eus. v. ad p. 3, 11. 25 10, 11. 81, 16. 37, 11. 26, 12.

Ecloga historiarum Parisini 854 p. 167 Cramer (= *Eus. Arm. Chron.* I p. 78, 47 Schoene): ἔστι δὲ ἡ

2 προσελθεῖν i, fort. recte || 21 ὃν καὶ τὰ g alii, fort. recte || 24 τὰδε i || 22 eadem edidit A. Wirth, *Aus orient. Chroniken* p. 6, 7 ss., cf. *Byz. Z.* III 610 ss.

παρ' ἡμῖν ἀνάγνωσις ἐβδομήκοντα ἀνδρῶν Ἑβραίων ἐρμηνεῖα ἐκ τῆς πατρῴου φωνῆς ἐπὶ τὴν Ἑλληνικὴν μεταβληθεῖσα, ἣν κατὰ τὸν Φιλάδελφον Πτολεμαῖον ὁμοφώνως (iisdem verbis et eodem sensu *Arm.*) ἐκ-
 5 δεδωκότες ταῖς κατὰ τὴν Ἀλεξάνδρειαν βιβλιοθήκαις (in bibliotheca tabulariorum *Arm.*) ἀνατεθείκασι[, φι-
 λοτίμως τοῦ βασιλέως τοῦτο γενέσθαι ἐν σπουδῇ πε-
 ποιημένον. αὕτη προκριθεῖσα ὑπὸ τῶν ἀγίων πατέρων
 τῆς πρώτης συνόδου ἐπεκράτησε παράδοσις, ἣν καὶ
 10 ἡμεῖς ἀναγράφομεν.]

Demonstr. ev. V Prooem. 35 p. 439 *Gaisf.*: ἐβδομή-
 κοντα δ' οὖν ἄνδρες ἀθρόως Ἑβραῖοι συμφώνως αὐτὰς
 μεταβεβλήκασιν, οἷς μάλιστα τὸν νοῦν προσέξομεν, ὅτι
 δὴ καὶ τῇ τοῦ Χριστοῦ ἐκκλησίᾳ τούτοις κεχρησθαι
 15 φίλον.

ibid. VIII 2, 70 p. 783: μετὰ δὲ τὸν Ὀνίαν ἡγείται
 τῶν Ἰουδαίων ἀρχιερεὺς Ἑλεάζαρος, καθ' ὃν οἱ ἐβδο-
 μήκοντα τὰς θείας ἐρμηνεύσαντες γραφὰς ταῖς κατὰ
 Ἀλεξάνδρειαν βιβλιοθήκαις ἀνατεθείκασι (cf. *infra* ad
 20 p. 132, 15).

Euseb. Chron. Arm. I p. 127, 23 *Schoene*: Ptl'omaues
 Philadelphus annis XVIII. sub hoc sacri Hebraeorum
 libri in Graecam linguam translati sunt atque in bi-
 bliothecis Alexandreae urbis reconditi.

25 *Nicephorus* p. 90, 10 *de Boor* (128 *Schoene*): Πτολε-
 μαῖος ὁ Φιλάδελφος ἔτη λη'. ἐπὶ τούτου αἱ παρ' Ἑβραίοις

4. 12 miror Eusebium hic fabulam sequi || 6—10 uncis in-
 clusa Eusebii non sunt. conferenda etiam, quae Eus. p. 79 Sch. ss.
 de auctoritate LXX interpretum exponit, praecipue p. 95, 3 ss.
 et *Demonstr.* VII 1, 31 p. 629, 18 G. || 25 — 130, 1 δεύτερος
 Πτολεμαῖος — μετεβλήθησαν redeunt in Chronico edito Πατριμική
 βιβλ. Athenis 1890 p. 289. sequuntur: ἣν δὲ ὁ ἀριθμὸς τῶν

ἱερὰ βιβλὸι εἰς τὴν Ἑλληνίδα φωνὴν μετεβλήθησαν [καὶ ἐν ταῖς κατὰ Ἀλεξάνδρειαν ἀπετέθησαν βιβλιοθήκαις ἐπὶ Ἐλεάζαρ ἀρχιερέως].

Euseb. Chron. Armen. ad ann. 1736 (Schoene II p. 118): Ptl'omêos Philadelphos Iudaeos, qui in Aegypto captivi erant, liberos dimisit, munera regia Hierosolyma Eliazaro pontifici transmisit et Iudaeorum scripturas ex Hebraeorum sermone in Graecam linguam transferri curavit, quas et in sua bibliotheca Alexandriae comparata reposuit. 10

Hieronymus (p. 119 Schoene) ad ann. 1736: Ptolemaeus Filadelfus Iudaeos, qui in Aegypto erant, liberos esse permisit et vasa Eleazaro pontifici Hierosolymarum votiva transmittens divinas scripturas in Graecam vocem ex Hebraea lingua per LXX interpretes transferre curavit. quas in Alexandrina bibliotheca habuit, quam sibi ex omni genere litteraturae comparaverat. 15

Epitome Syria (II p. 208 Schoene): translati sunt libri (sacri) in linguam Graecam in Pharo insula intra 72 dies.

Excerpta Barbari p. 276, 11 Frick: post Philippum autem regnavit Alexander Ptolemaeus quem et ipse con-

συναχθέντων βιβλίων μυριάδες μ'. eundem numerum praebet Manasses ubi bibliothecam commemorat (P. Gr. CXXVII p. 255), ceterum de LXX silet. alios numeros v. p. 135, 8. 14. 144, 15

1 Ἑλλάδα N'EL || 2. 3 καὶ — ἀρχιερέως prior codicum classis praeter E omisit || 11 ss. similia habet Hier. *Comment. in Daniele* 11, 5 (P. L. XXV p. 585), quae falso Luebeck, *Hier. quos noverit scriptores* Lipsiae 1891 p. 46 a Iosepho repetit. cf. etiam *Anecdota Maredsolana* ed. G. Morin III 1 p. 78, 10 | 1736 B, 1735 A, 1734 FPRM || 20 et p. 131, 4 ss. de ratione inter Barbarum et Eutychium intercedente v. Gelzer, *Africanus* II 1 p. 410, Frick, *Chronica* p. XC ss. || 21 ὡν καὶ αὐτὸς σύμβουλος graeca restituit Frick

siliarius Alexandri annos XII . . . isdem temporibus illi septuaginta Ebrei sapientes illam legem interpreta-verunt Greco sermone.

Eutychius p. 296 interp. Pococke: post ipsum Ptole-
 5 maeus, cui nomen Alexander, cognomen Galeb-Ur, an-
 nos viginti septem (*vel* viginti unum). hic anno regni
 sui vicesimo Hierosolyma mittens inde septuaginta vi-
 ros e Iudaeis Alexandriam adduci curavit, quos sibi
 legem librosque Propheticos e lingua Hebraica in Grae-
 10 cam transferre iussit, ipsorum singulis seorsim ab aliis
 in domo sibi propria collocatis, ut ita quomodo se habi-
 tura esset uniuscuiusque interpretatio videret. cum ergo,
 postquam libros istos transtulissent, interpretationes
 ipsorum inspexisset, uniusmodi erat versio nulla prorsus
 15 discrepantia. libros igitur in unum collectos et annulo
 suo signatos in templo idoli, Serapidis dicti, reposuit.

*Pseudo-Dionysius Telmaharensis p. 34 Siegfried-
 Gelzer:* anno 1737 translati sunt libri (sacri) in Pharo
 insula diebus LXX. Ptolemaeus Philadelphus cum
 20 de scriptis Iudaeorum comperisset, [misit] ad omnes
 principes eorum et petivit ab illis, ut sibi illos (libros)
 ex Hebraea lingua in Graecam verterent. et ob hanc
 causam captivos Iudaeos in Aegypto liberos fecit et
 (eos) cum vasis regiis ad Eleasarum summum sacer-
 25 dotem Ierusalem et ad Sosthenem misit et libros Iu-

16 sequitur de Simeone, uno ex LXX, fabula, de qua cf.
 Hody, *De bibliorum textibus* p. 128. 129, *Opuscula Nestoriana*
 ed. G. Hoffmann p. 139 (*Zacharias rhetor* ed. Ahrens-Krüger
 p. 294), Cedrenum p. 328, 3 B. || 18 de anno v. Gutschmid,
Kleine Schriften I p. 519 || 19—22 cf. infra Epiphanium ||
 25 Sosthenis Macedonis nomen falso invasit ex filo regnorum.

daicos e lingua Hebraea in Graecam vertendos curavit et eos in bibliotheca, quae ipsi ibidem instituta erat, collocavit.

Ioannes Malalas p. 196, 17 *Dindorf*: ἐπὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας τοῦ αὐτοῦ Πτολεμαίου τοῦ υἱοῦ Λάγρου 5 ἡρμηνεύθησαν αἱ βίβλοι τῶν Ἰουδαίων Ἑλληνιστὶ παρὰ τῶν οὐ διδασκάλων διὰ ἡμερῶν οὐ — ἦσαν γὰρ γεγραμμέναι Ἑβραϊστὶ — οἷα τοῦ αὐτοῦ Πτολεμαίου βουληθέντος ἀναγνῶναι δι' Ἑλληνικῆς φράσεως τὴν δύναμιν τῶν Ἰουδαϊκῶν βιβλίων. 10

Chronicon Paschale I p. 326 *Dindorf*: Πτολεμαῖος ὁ Φιλάδελφος τοὺς κατ' Αἴγυπτον αἰχμαλώτους Ἰουδαίους ὑπὸ Πτολεμαίου τοῦ πατρὸς αὐτοῦ γενομένους ἐλευθέρους ἀνῆκεν, ἀναθέματά τε βασιλικά ἐν Ἱεροσολύμοις Ὀνία Σίμωνι ἀρχιερεῖ, ἀδελφῷ Ἑλεαζάρου, 15 διαπεμφάμενος τὰς Ἰουδαίων γραφὰς ἐκ τῆς Ἑβραίων φωνῆς εἰς τὴν Ἑλλάδα μεταβληθῆναι ἐσπούδασεν διὰ τῶν ἐβδομήκοντα δύο παρ' Ἑβραίοις σοφῶν ἐν Φάρῳ τῇ νήσῳ Πρωτέως ἐν οὐ οἴκοις αὐτοὺς ἀποκλείσας, καὶ ἐν ταῖς κατὰ τὴν Ἀλεξάνδρειαν κατασκευασθείσαις 20 αὐτῷ βιβλιοθήκαις ἀπέθετο μετὰ καὶ ἄλλων πλείστων ἀπὸ ἐκάστης πόλεως φορολογήσας παντοίων βιβλίων. Θεασάμενος δὲ τὰς ἀπὸ Ἱεροσολύμων κομισθείσας βίβλους χρυσοῖς γράμμασι γεγραμμένας ἐθαύμασεν καὶ

10 βιβλίων Baroccianus (*Byz. Z.* VI 225): βιβλίων vulg. || 12—18. 20. 21 fluxerunt ex Eus. p. 130, 4—17 || 15 cf. p. 357, 6 Dind. Ἑλεάζαρος, καθ' ὃν οἱ οὐ τὰς θείας γραφὰς ἐρμήνευσαν, ἐτη ιε'. — Ὀνίας Σίμωνος ἀδελφὸς Ἑλεάζαρος ἐτη ιδ' (cf. *Excerpta Barbari* p. 322, 5 Frick), de nominum confusione v. Gelzer II 1 p. 171 || 18 de Pharo cf. p. 363, 15 Dind.

μεταγραφῆναι ποιήσας μετέπεμψεν (κατέπεμψεν?) σὺν
 δώροις. ἐρμηνεύθησαν δὲ αἱ βίβλοι ἐν Φάρῳ τῇ νήσῳ
 ἐν ὅβ' ἡμέραις, καὶ ἐθανυμάσθη ὅτι (ὅτε?) χωρισθέντες
 ἀλλήλων οἱ ὅβ' καὶ ἐρμηνεύσαντες τὰς γραφὰς εἰσελ-
 5 θόντες παρὰ Πτολεμαίῳ παραντέβαλον καὶ ἡῦρον
 ὡσανύτως ἔχειν. ὁ δὲ θεὸς ἐδοξάσθη, αἱ δὲ (αἷ τε?)
 γραφαὶ ὄντως θείαι ἐγνώσθησαν τῶν πάντων ὡσανύ-
 τως ἐρμηνευσάντων, ὡς καὶ τὰ παρόντα ἔθνη γινῶναι
 ὅτι κατ' ἐπίπνοιαν τοῦ θεοῦ εἰσιν ἐρμηνευθεῖσαι αἱ
 10 γραφαὶ ἐν ὅβ' ἡμέραις ἐν Φάρῳ τῇ νήσῳ.

Georgius Syncellus I p. 516, 15 *Dind.*: ὁ αὐτὸς (sc.
Philadelphus) τοὺς κατ' Αἴγυπτον αἰχμαλώτους Ἰου-
 δαίους μυριάδας δώδεκα ἐξωνησάμενος ταλάντοις νῆ-
 15 ἕκ τοῦ στρατεύματος ἐλευθέρους ἀνῆκε πόθῳ τῆς μετα-
 σταν, ὑπὲρ ὧν ἀναθήματα πολυτελεῖ χρόνῳ πολλῷ καὶ
 λίθοις τιμίοις ἐμμελῶς κατεσκευασμένα τῷ θεῷ ἐν
 Ἱεροσολύμοις ἐξέπεμψεν Ἑλεαζάρῳ τε τῷ τηνικαῦτα
 ἀρχιερεῖ δῶρα πλείστα, καθὼς ἐν τοῖς Πτολεμαῖκοις

3—9 cf. *Iren.* p. 124, 2—9 || 11 ss. varia doctrina fort.
Panodorum auctorem prodit; v. *Gelzer, Africanus* I 255. II 1
 p. 185 ss. || 11—16 redeunt in scholio Leonis Gr. apud *Cra-*
merum, Anecd. Paris. II p. 376, 8—12 || 13 δώδεκα] cf.
 p. 518, 7, ἐνδεκα *Ios.* § 24 | numerus 460 docet haec fere a
Iosepho (§ 33) pendere || 18 cf. p. 512, 11 Ἰουδαίων ἀρχι-
 εράτευσεν θ' Ἑλεάζαρ Σίμωνος ἀδελφὸς ἀντ' Ὀνίου παιδὸς Σί-
 μωνος νηπίου καταλειφθέντος, ἐφ' οὗ αἱ γραφαὶ ἐρμηνεύονται,
 ἐτη λβ' (e *Ios.* XII 44) || 19 de Ptolemaicis v. incertam *Fa-*
bricii coniecturam, *Cod. pseudep. V. T.* I p. 1164. equidem
 censeo Πτολεμαϊκά esse *Aristeae*, qui ex *Ptolemaei* ephemer-
 idibus se hausisse testatur, epistulam. improbo igitur *Zahnium*
 (*Gesch. des Kanons* II 309¹. 317, 7), qui πολεμικά scribit pro
 Πτολεμαϊκά, quae *Athanasii Synopsis* inter ἀντιλεγόμενα enu-
 merat

γέγραπται, πρεσβευσάμενος σταλῆναι τὰς ἱερὰς δέλτους
 εἰς Ἀλεξάνδρειαν καὶ ἄνδρας ἱεροὺς ἀκριβῶς ἐπιστή-
 μονάς τε αὐτῶν καὶ τῆς Ἑλλήνων ἐμπείρους παιδεύ-
 σεως, ὥς ἂν ἀσφαλῶς ἐκ τῆς Ἑβραίων φωνῆς ἑρμη-
 νευθεῖεν αὐτῷ. τοῦτο δ' ἦν, οἶμαι, θείας ἔργον ῥοπῆς 5
 πόρρωθεν φιλοῦσης τῶν μεγάλων πραγμάτων τὰς ὑπο-
 θέσεις προκαταβαλέσθαι καὶ τοῖς ἔθνεσι πρὸ τῆς θείας
 σαρκώσεως ὁδοποιούσης τὴν θεόφραστον παιδευσιν.
 ἐβδομήκοντα γὰρ ἄνδρας ἱεροὺς καὶ σοφοὺς κατ' ἄμφω
 τὰς γλώσσας ὁ αὐτὸς σοφώτατος βασιλεὺς ἐξ Ἱερου- 10
 σαλήμ σὺν ταῖς ἱεραῖς βίβλοις ἐχρυσογραφημέναις
 ἀποδεξάμενος καὶ τὴν αὐτῶν ἐτοιμότητα πρὸς πᾶσαν
 φυσικὴν καὶ μαθηματικὴν πεῦσιν ἐκπλαγεῖς, δώροις
 πρέπουσι φιλοθέῳ βασιλεῖ καὶ λόγοις ἡπίοις ἐξελιπά-
 ρησε πάσῃ σπουδῇ ταύτας (ταύτης Dind.) ἀφθόνως 15
 ἑρμηνευθῆναι, χωρίον εὐκραέστατον αὐτοῖς ἀφορίσας
 τὴν Φάρον. οἱ δὲ θεοφιλεῖς ὄντες καὶ ταῖς ψυχαῖς
 ἠνωμένοι, κατὰ συζυγίας διαιρεθέντες ἐν ἐβδομήκοντα
 δύο ταῖς ὁλαῖς ἡμέραις ὁμοφώνως ἐπιπνοίᾳ θεοῦ τὴν
 ὅλην Ἑβραίων φωνὴν μετέφρασαν. ἥς ἐπαναγνωσθεί- 20
 σης Πτολεμαῖω τῷ Φιλαδέλφῳ καὶ τοῖς περὶ αὐτὸν
 σοφοῖς, Δημητρίῳ τῷ Φαληρεῖ παρ' Ἑλλήσιν ἀνδρὶ
 σπουδαίῳ καὶ πολυμαθεῖ Μενεδίμῳ τε φιλοσόφῳ καὶ
 ἑτέροις ἀνθούσι τὸ (τῷ Dind.) τηνικαῦτα, ὡμολογήθη
 μόνῃ θεόπνευστος εἶναι παρὰ πᾶσαν γραφὴν ἔγνω- 25
 σμένην αὐτοῖς. ἐπὶ τούτοις ἐορτάσας ὁ βασιλεὺς πλεί-
 στοις τε δώροις ἄλλοις φιλοτιμησάμενος αὐτοὺς καὶ

5—8 cf. Eus. p. 127, 19 ss. || 5 ῥοπῆς] προνοίας? cf. in-
 fra Cosmam || 7 προκαταλαβέσθαι vulg., corr. Gutschmid ||
 17—20. 24. 25 concinunt cum Epiphania || 20 φωνήν] γραφὴν
 Gutschmid

τῷ ἀρχιερεὶ καὶ τῷ ἱερῷ ἐξέπεμψεν εὐχαριστῶν τῷ
 τῶν ὅλων θεῷ Πτολεμαῖος οὗτος ὁ Φιλάδελφος
 πᾶσαν πανταχόθεν ὡς εἰπεῖν συμφορήσας βίβλον τῆς
 οἰκουμένης σπουδῇ τοῦ Φαληρέως Δημητρίου τρίτου
 5 νομοθέτου Ἀθηναίων, ἀνδρὸς παρ' Ἑλλήσι σπουδαίου,
 ἐν οἷς καὶ τὴν Ἑβραίων γραφὴν ὡς προτέτακται, τὴν
 ἐν Ἀλεξανδρείᾳ βιβλιοθήκην καθίστησιν ρλβ' ὀλυμ-
 πιάδι, ἧς πληρουμένης τελευτᾷ. δέκα μυριάδες βιβλίων
 ἦσαν, ὧς τινὲς φασιν.

- 10 *Georgius Cedrenus* I p. 289, 17 *Bekker*: τῷ δὲ ρεσιὰ'
 ἔτει τοῦ κόσμου Ἀλεξανδρείας καὶ Αἰγύπτου Πτολε-
 μαῖος ὁ Φιλάδελφος ἐβασίλευσεν ἔτη λη', ὅς καὶ τὴν
 μεταβολὴν τῶν θείων γραφῶν καὶ λοιπῶν Ἑλληνικῶν
 Χαλδαϊκῶν Αἰγυπτίων καὶ Ῥωμαϊκῶν εἰς δέκα μυριά-
 15 δας ἀριθμουμένων βιβλίων (βίβλων leg.) πασῶν τε
 ἀλλογλώσσων οὐσῶν εἰς τὴν Ἑλλάδα γλῶσσαν μετε-
 ποίησε διὰ τῶν ο' σοφωτάτων Ἑβραίων· ἃς καὶ ἐν
 ταῖς κατὰ τὴν Ἀλεξάνδρειαν βιβλιοθήκαις αὐτοῦ ἐν-
 απέθετο. γέγονε δὲ ἡ μεταβολὴ πᾶσα τῶν Ἑβραϊκῶν
 20 βιβλίων ἐν ὅλαις ἡμέραις οβ'. sequuntur de Theo-
 pompo et Theodecto (sic) historiae partim Iosephi
 textum redolentes (= *Paris. 1712 apud Cramerum*,
Anecd. Paris. I 14).

2 omisi quae ipse ex Ios. excerpta esse testatur, cum alia
 tum de Theopompo et Theodecto (sic) narrationem || 8 cf.
 lin. 14 et ad p. 129, 25 || 10 de Aristaeae fragmento sub falso
 nomine a Cedreno tradito v. ad p. 33, 4 | cf. p. 340, 4 B. ||
 ad lin. 12—19 verba Chronici codicis Parisini 1712, ex quo
 hausit Cedrenus (cf. Praechter, *Sitzungsberichte der bayer. Akad.*
d. Wiss. 1897 II 1), Gelzer II 1 p. 381 exscripsit, et eadem fere
 iam Cramer *Anecd. Par.* II p. 376, 4—8 ex scholio Leonis Gr.
 ediderat; pendent autem haec ab Epiph.

Ioannes Zonaras I p. 359, 11 *Pinder* (I p. 310 *Dind.*):
 ... οὕτω μὲν τὴν ἐρμηνείαν τῶν Ἑβραϊκῶν γραφῶν
 γενέσθαι ιστόρησεν ὁ Ἰώσηπος. ἕτεροι δὲ μὴ ὁμοῦ
 συνελθόντας φασὶ τοὺς ἐρμηνεῖς τῶν γραφῶν ποιή-
 σασθαι τὴν παράφρασιν, ἀλλ' ἀνὰ δύο διαιρεθῆναι
 αὐτοὺς καὶ ἐν ἰδιαζούσαις διαίταις ὄντας ἐκθέσθαι
 τὴν ἐρμηνείαν καὶ μετὰ τὸ τέλος ὁμοῦ συνελθεῖν καὶ
 τὰς ἐκάστων συγγραφὰς παραβληθείσας ἀλλήλαις εὐρε-
 θῆναι μήτε κατὰ νοῦν μήτε μὴν κατὰ λέξεις διαφω-
 νούσας, ἀλλὰ συμφώνους ἐν ᾗπασιν.

10

A Symeonis Chronicis ineditis (v. *Krumbacher*
 p. 358 ss.) pendent

1. 2. *Leo Grammaticus, Anecd. Paris. ed. Cramer*
 II p. 272, 24 = *Theodosius Melitemus* p. 42 *Tafel*: Πτο-
 λεμαῖος ὁ Φιλάδελφος ἐβασίλευσεν ἔτη λη'. οὗτος
 Ἑβραίους καταδουλωσάμενος εἰς τὴν Ἑλληνίδα μετα-
 βάλλει φωνὴν ἐκ τῆς Ἑβραϊδος τὰς θείας γραφάς.
 καὶ ποιοῦνται τὴν ἐρμηνείαν ἄνδρες ἐβδομήκοντα ἐν
 σοφίᾳ παρὰ τοῖς Ἑβραίοις ἐπαινούμενοι. sequitur nar-
 ratio de Theopompo et Theodecto (sic) Cedreno per-
 similis.

3. *Iulius Pollux* p. 148 *Hardt* (p. 59 *Bianconius*):
 Πτολεμαῖος — λη' οὗτος προτρέπει τοὺς ἐκ τῶν Ἰου-

1 praecedit p. 356, 11 — 359, 10 narratio ex Iosephi Epi-
 tome hausta (v. Iosephi opera ed. Niese I p. XXIII ss. III
 p. XIII); cf. argumentum vol. IV p. 298 *Dind.* || 4—10 cf.
 Epiph. || 14 ss. haec fere verbo tenus transierunt in Visionem
 Danielis apud Fabricium, *Cod. pseud. V. T.* I p. 1137 (= Zo-
 naras ed. *Dind.* VI p. 10) || 16. 17 μεταβάλλειν ἀναγκάζει Theod. ||
 22 de Iulio Polluce qui dicitur cf. *Byz. Z.* I 50. 342 ss.

δαίων νομομαθεῖς ἐρμηνεύσαι τὰς θείας γραφὰς ἐκ τῆς Ἑβραϊδος εἰς τὴν Ἑλλήνων γλῶσσαν. καὶ — ἐπαινούμενοι ἐν ἑβδομήκοντα ἡμέραις, καθίσας αὐτοὺς ἐν τῇ Φάρῳ ἀνὰ δύο καὶ συγκρίνας τὰς πάντων ἐρ-
 5 μηνείας.

Haec inde a p. 128, 27 ex chronicis fere proferenda et in uno conspectu ponenda videbantur. denique, ne quid consulto omittam, relego ad brevissimam notitiam Georgii Monachi p. 326, 14 Muralt (ceterum cf. notam ad p. 33, 4), ad Synopsis chronicam p. 18, 8—11 Sathas (*Μεσαιωνικὴ βιβλιοθήκη* vol. VII), ad Ioannem Siceliotam¹⁾. neque plus novi ex scriptoribus posterioribus latinis discimus. e quibus satis habeo nominare Prosperum (Mommseni Chronica 1 = Mon. Germ. Auct. ant. IX p. 399), Iordanem (MG V 1 p. 8, 31 Mommsen), Isidorum (Chronica 2 = MG XI p. 449, 450), Bedam (Chronica 3 = MG XIII p. 276), Paulum Diaconum (MG II p. 40 Droysen). plura dabit Mommseni Index, Chron. 3 p. 617, pendent autem omnes ab Hieronymo. — e scriptoribus orientalibus²⁾ e. gr. appellantur Barhebraeus I p. 20 Abbeloos-Lamy, Samuel Anienensis p. 13, 20 Zohrab-Mai (ed. Tēr-Mikbelian, Vafarsapat 1893 p. 34), Mhithar p. 54 Brosset, Stephanos Asolik ed. Malhasean Petropoli 1885 p. 17, Michael Syrus p. 74 Ierusalem (= 78 Langlois)³⁾, Zacharias rhetor ed. Ahrens-Krüger p. *6, 29 ss., Wardan Wardapet ed. Veneta 1862 p. 28, Albêrûnî p. 24 Sachau⁴⁾. alios suo loco nominavi. et operam iudicandi de his testibus et officium colligendi testimonia e posteriorum temporum Hebraeis litteris⁵⁾ aliis reliqui, cum ipse huic negotio propter linguarum inscitiam impar sperarem alios id, si operae pretium videatur, semel fundamento iacto facile exsecuturos esse.

2 Ἑλληνικὴν Bianc.

1) cf. A. Wirth l. c. p. 32, *Byz. Z.* III 617 ss.

2) cf. Gelzer l. c. II 2.

3) hic negat Phari, contendit in Cypro versionem factam esse.

4) versionis, quam edidit *The chronology of ancient nations*, London 1879, cf. Schreiner, *Z. der deutsch-morg. Ges.* XLII p. 600.

5) ea qui persequi volet, multa inveniet apud auctores, quos Eb. Nestle in Herzogii Encyclopaedia Theologiae³ III p. 3 enumerat.

Cyrillus Hier. Catech. IV 34 (P. Gr. XXXIII p. 497):
 . . . Πτολεμαῖος ὁ Φιλάδελφος φιλολογώτατος γενό-
 μενος βασιλεὺς τὰς κατὰ (κατὰ secl.) πανταχοῦ βί-
 βλους συναθροίζων, παρὰ Δημητρίου τοῦ Φαληρέως
 τοῦ τῆς βιβλιοθήκης προνοητοῦ περὶ τῶν νομικῶν καὶ 5
 προφητικῶν θείων γραφῶν ἐπακούσας . . . Ἐλεξάσθω
 τῷ τότε ἀρχιερεῖ πλεῖστα δῶρα πέμψας εἰς τὸν ἐν-
 ταῦθα τῶν Ἱεροσολύμων ναὸν ἕξ κατὰ φυλὴν τῶν
 δώδεκα τοῦ Ἰσραὴλ φυλῶν πρὸς ἑαυτὸν εἰς ἐρμηνείαν
 ἐποίησεν ἀποστείλαι. εἴτα καὶ τοῦ θείας ἡ μὴ τὰς 10
 βίβλους εἶναι λαμβάνων ἀπόπειραν καὶ πρὸς τὸ μὴ
 συνδυάσαι πρὸς ἀλλήλους τοὺς ἀποσταλέντας ὑπο-
 πτεύσας ἐν τῇ λεγομένῃ Φάρῳ τῇ πρὸς Ἀλεξάνδρειαν
 κειμένη τῶν παραγενομένων ἐρμηνευτῶν ἐκάστῳ ἴδιον
 οἶκον ἀπονείμας ἐκάστῳ πάσας τὰς γραφὰς ἐπέτρεψεν 15
 ἐρμηνεύσαι. τούτων δὲ ἐν ἑβδομήκοντα καὶ δύο ἡμέ-
 ραις τὸ πρᾶγμα πληρωσάντων, τὰς ὁμοῦ πάντων ἐρμη-
 νείας, ἃς κατὰ διαφόρους οἴκους ἀλλήλοις μὴ προσιόν-
 τες ἐποίησαντο, συναγαγὼν ἐπὶ τὸ αὐτὸ οὐ μόνον ἐν
 νοήμασιν ἀλλὰ καὶ ἐν λέξεσιν εὗρεν συμφώνους. οὐ 20
 γὰρ εὐρεσιλογία καὶ κατασκευὴ σοφισμάτων ἀνθρω-
 πίνων ἦν τὸ γινόμενον, ἀλλ' ἐκ πνεύματος ἁγίου ἡ
 τῶν ἁγίῳ πνεύματι λαληθεισῶν θείων γραφῶν ἐρμη-
 νεία συνετελεῖτο.

Ioannes Chrys. in Gen. Homil. IV 4 (P. Gr. LIII 25
p. 42): οὐ πρὸ πολλῶν δὲ ἐτῶν τῆς τοῦ Χριστοῦ
 παρουσίας βασιλεὺς τις Πτολεμαῖος περὶ τὴν τῶν βι-

2 edidit haec nuper Th. Zahn, *Geschichte des Kanons* II 177.
 178 || 9—24 Irenaeum potissimum secutus est || 11. 12 πρὸς
 τὸ μὴ συνδυάσαι cum ἀπονείμας iungendum, quod propter Zah-
 nium moneo, cf. p. 140, 7

βλίων συναγωγὴν πολλήν τινα σπουδὴν ποιησάμενος
καὶ πολλὰ ἕτερα συναγαγὼν καὶ διάφορα ἔγνω δεῖν
καὶ ταύτας τὰς βίβλους συναγαγεῖν. μεταπεμφάμενος
οὖν τινας τῶν ἐν Ἱεροσολύμοις Ἰουδαίων μεταβαλεῖν
5 εἰς τὴν Ἑλλάδα γλωττιαν προσέταξε, καὶ δὴ τοῦτο
εἰς ἔργον αὐτῷ ἐξενήνεκται. ἐγένετο δὲ καὶ τοῦτο τῆς
τοῦ Θεοῦ οἰκονομίας ἔργον, ὥστε μὴ μόνον τοὺς τὴν
Ἑβραίων γλωττιαν ἡσχημένους ἀλλὰ καὶ πάντας τοὺς
τὴν οἰκουμένην οἰκοῦντας τὴν ἐξ αὐτῶν ὠφέλειαν καρ-
10 πώσασθαι et *Adv. Iud. Hom.* I 6 (*P. Gr.* XLVIII p. 851)
post breviorē eandem narrationem καὶ ἀπέθετο εἰς
τὸ τοῦ Σαράπιδος ἱερὸν . . . καὶ μέχρι νῦν ἐκεῖ τῶν
προφητῶν αἱ ἐρμηνευθεῖσαι βίβλοι μένουσι.

in *Matth. Hom.* V 2 (*P. Gr.* LVII p. 57): τῶν ἄλλων
15 μᾶλλον ἀπάντων τὸ ἀξιόπιστον οἱ ἐβδομήκοντα ἔχουσιν
ἂν δικαίως· οἱ μὲν γὰρ μετὰ τὴν τοῦ Χριστοῦ παρου-
σίαν ἡρμήνευσαν Ἰουδαῖοι μέλιναντες καὶ δικαίως ἂν
ὑποπιτεῦνται ὅτε ἀπεχθεία μᾶλλον εἰρηκότες καὶ τὰς
προφητείας συσκιάζοντες ἐπίτηδες, οἱ δὲ ἐβδομήκοντα
20 πρὸ ἑκατὸν ἢ καὶ πλείονων ἐτῶν τῆς τοῦ Χριστοῦ
παρουσίας ἐπὶ τοῦτο ἐλθόντες καὶ τοσοῦτοι ὄντες πά-
σης τοιαύτης εἰσὶν ὑποψίας ἀπηλλαγμένοι, καὶ διὰ τὸν
χρόνον καὶ διὰ τὸ πλῆθος καὶ διὰ τὴν συμφωνίαν
μᾶλλον ἂν εἶεν πιστεύεσθαι δίκαιοι.

25 *Ephraïm De mensuris et ponderibus* 3 p. 155 Lag.:
ἐβδομήκοντα δύο γὰρ ὄντες τὸν ἀριθμὸν καὶ ἐν τῇ

6—10 cf. *Eus.* p. 127, 19 ss. || 13—23 cf. in *Epist. ad Hebr.*
Hom. VIII 4 (*P. Gr.* LXIII p. 74), ubi Esdras (cf. ad p. 124, 9)
et LXX divinae providentiae ministros, spiritu plenos praedicat.
25 de siglis v. p. 87—89. — uncis () inclusa Lagardius ex S
restituit, omissa in I.

Φαρία νήσω, καλουμένη δὲ ἄνω γῆ, ἀντικρὺ τῆς Ἀλεξανδρείας, ἐν τριάκοντα καὶ ἕξ οἰκίσκοις, ζυγὴ ζυγὴ κατὰ οἰκίσκον, ἀφ' ἑωθεν ἕως ἐσπέρας συγκλειόμενοι καὶ τὸ ἐσπέρας ἐν τριάκοντα ἕξ σκαφιδίοις περαιούμενοι εἰς τὸ τοῦ Πτολεμαίου τοῦ Φιλαδέλφου παλάτιον καὶ 5 μετ' αὐτοῦ ἐστιώμενοι καὶ κατὰ ζυγὴν ἐν κοιτῶσι τριάκοντα ἕξ καθεύδοντες εἰς τὸ μὴ συνδυνάσαι μετ' ἀλλήλων ἀλλ' ἀνοθεύτως ἐρμηνεύσαι οὕτως διετέλουν. τοὺς γὰρ προειρημένους τριάκοντα ἕξ οἰκίσκους ὁ ῥηθεὶς Πτολεμαῖος κατασκευάσας ἐν τῷ πέραν εἰς τὴν 10 νῆσον διπλοῦς τε αὐτοὺς ποιήσας δύο δύο ἐνέκλεισεν, ὥς ἔφην, καὶ παῖδας δύο ὑπηρετεῖν αὐτοῖς ἅμα ἐνέκλεισεν ὀψοποίας ἕνεκεν καὶ ὑπηρεσίας μετὰ καὶ ταχυγράφων. ἀλλ' οὐδὲ θυρίδας τοῖς οἰκίσκοις ἐκείνοις ἐκ τῶν τοίχων ἐποίησεν, ἀλλ' ἄνωθεν ἐκ τῶν 15 δωματίων τὰς καλουμένας ἀναφωτίδας ἀνέωξεν. οἱ δὲ οὕτως διάγοντες ἀπὸ πρωτῆθεν ἕως ἐσπέρας ὑπὸ κλειδα συγκεκλεισμένοι οὕτως ἡρμήνευσαν. ἐκάστη δὲ ζυγὴ βίβλος μία ἐπεδίδοτο, ὥς εἰπεῖν ἢ βίβλος τῆς τοῦ κόσμου Γενέσεως μιᾷ ζυγῇ, ἢ Ἐξοδος τῶν νιῶν Ἰσραὴλ 20 τῇ ἄλλῃ ζυγῇ, (τὸ) Λευιτικὸν τῇ ἄλλῃ καὶ καθεξῆς ἄλλῃ βίβλος τῇ ἄλλῃ. καὶ οὕτως αἱ εἴκοσι ἐπὶ βίβλοι αἱ ῥηταὶ καὶ ἐνδιάθετοι, εἴκοσι δὲ καὶ δύο κατὰ τὴν τοῦ ἀλφαβήτου παρ' Ἑβραίοις στοιχείωσιν ἀριθμούμεναι, ἡρμηνεύθησαν

25

1 Ἀναγῆ ex S Lag., Ἀναγωγῇ conicio || 3 ἀπὸ φέωθεν I || 4 τὸ] secl. vel τῆς scribe Dind. | post περαιούμενοι add. καὶ ἀναπεραιούμενοι S (om. etiam Arm.) || 7 συνδιάσαι I, συνδοιάσαι E Pet., sed συνδυνάσαντας AT, cf. Cyrillum p. 138, 11. 12 || 9. 10 ὁ ῥηθεὶς om. S || 11 ἐνέκλειεν I, sed v. etiam E || 13 ὀψοποίας I || 14 οὔτε I E || 17 πρωτῆ E || 18 ss. cf. p. 158, 1 ss. Lag. || 21 τὸ S: om. I (etiam E)

6 ὅτε δὲ ἐτελειώθησαν, ἐκαθέσθη ὁ βασιλεὺς ἐπὶ
 θρόνον ὑψηλοῦ, καὶ τριάκοντα ἔξ ἀναγνώσται (καὶ
 αὐτοὶ ἐκάθισαν χαμαιζήλως) ἔχοντες ἐκάστης βίβλου
 τὰ τριάκοντα ἔξ ἰσότυπα καὶ εἰς ἔχων τῆς βίβλου τῆς
 5 Ἑβραϊκῆς ἀντίγραφον. ἐνὸς δὲ ἀναγινώσκοντος ἀνα-
 γνώστου καὶ τῶν ἄλλων ἐπεχόντων (οὐχ) εὐρέθη δια-
 φωνία, ἀλλὰ θεοῦ θαυμάσιον ἔργον εἰς τὸ γνωσθῆναι
 ὅτι πνεύματος ἁγίου ἔχοντες δωρεὰν ἐκεῖνοι οἱ ἄνδρες
 ὡμοφώνησαν ἐν τῇ ἑρμηνείᾳ καὶ ὅπου προσέθηκαν λό-
 10 γον, πάντες ὁμοῦ προσέθηκαν, ὅπου δὲ ἀφείλοντο,
 πάντες ἐπ' ἴσης ἀφείλοντο. καὶ ὧν μὲν ἀφείλοντο οὐκ
 ἔστι χρεία, ὧν δὲ προσέθηκαν ἔστι χρεία. εἰς δὲ τὸ
 γενέσθαι σοι σαφὲς τὸ εἰρημένον, ὅτι θαυμαστῶς κατὰ
 θεοῦ οἰκονομίαν καὶ ἐκ συμφωνίας πνεύματος ἁγίου
 15 συμφώνως ἡρμήνευσαν καὶ πρὸς ἀλλήλους οὐ διηνέ-
 χθησαν, παρέξω σοι διὰ μικροῦ λόγου τὴν τούτων ἀπό-
 δειξιν, ὥς ἂν ἐκ τούτου γνοὺς καὶ πεισθῇς συναινέσης
 τῷ ἡμετέρῳ λόγῳ . . . ἐπίστηθι τοίνυν ἀπὸ τοῦ βραχυ-
 τάτου λόγου τοῖς ὁμοίοις αὐτῶν κατὰ τὴν προσθήκην
 20 πανταχοῦ ὑπὸ τῶν αὐτῶν ἑρμηνευτῶν κειμένοις, ὅτι
 καλῶς οἱ λόγοι προσετέθησαν εἰς φράσιν καὶ ὠφέλειαν

2 καὶ αὐτοὶ ἐκαθέσθησαν ταπεινότερον S e versione La-
 gardii, ἐκάθισαν χαμαιζήλως E: om. I || 4 ἰσοέτυπα I | καὶ
 εἰς S: ἔξ εἰς I, ἔξ ὧν εἰς Petavius || 5 δὲ om. S Lag., sed v.
 etiam E || 6 οὐχ S (iam Pet. addiderat): om. I || 7. 8 cf.
 Cyrillum p. 138, 22—24 || 7—12 cf. p. 170 Lag., ubi prophetae
 dicuntur || 7 γνῶναι E || 8 σχόντες S Lag. || 9 ὡμοφώνησαν
 I | ἑρμηνεία S: ἐρήμω I || 9. 10 ὅπου προσετέθειτο λόγος ὑπὸ
 πάντων εὐρέθη προστεθειμένος I || 11 ἐπ' ἴσης) ὁμοῦ E, 'S
 hatte ausser ἐπ' ἴσης noch einen ziemlich synonymen Aus-
 druck' | ἀφείλοντο SE: εὐρέθησαν ἀφελόμενοι I || 12 προσ-
 έθηκαν SE (sic restitui etiam lin. 9. 10, προσέθεντο bis Lag.,
 sed cf. TA, Epiph. et activo et medio utitur): οὐκ ἀφείλοντο I ||
 16 σοι] σοι νῦν S? | μικροῦ S (Pet., cf. lin. 18. 19): μακροῦ I ||
 21. 142, 1 cf. Eus. p. 127, 25 ss.

τῶν μελλόντων ἐθνῶν εἰς τὴν τοῦ θεοῦ πίστιν ἄγεσθαι καὶ τὴν ἐκ τῶν θείων λόγων τῆς παλαιᾶς καὶ νέας διαθήκης κτᾶσθαι ζωῆς κληρονομίαν . . .

9 δεῖ δὲ ἡμᾶς καὶ αὐτῶν τῶν εἰρημένων τὴν ὑπό-
 θεσιν δηλῶσαι. χρησιμεύσει γάρ σοι καὶ ἡ περὶ τοῦ- 5
 των γυνῶσις, ἐξ αὐτῆς τῆς ἐπιβολῆς τῆς περὶ αὐτὸν
 διηγήσεως ὑποδεικνύουσα τίς (καὶ) πόθεν καὶ πότε
 καὶ γένους ποίου ἕκαστος αὐτῶν ὑπῆρξε καὶ τοῦ ἐρ-
 μηνεύσαι τίς αὐτῷ γέγονεν ἡ αἰτία. καὶ πρῶτοι μὲν
 ἐρμηνευταὶ γέγονασιν τῆς αὐτῆς θείας γραφῆς ἀπὸ 10
 Ἑβραϊκῆς διαλέκτου εἰς Ἑλληνίδα ἐβδομήκοντα δύο
 ἄνδρες τὸν ἀριθμὸν, τὴν αὐτὴν πρῶτην ἐρμηνείαν ἐπὶ
 Πτολεμαίου τοῦ Φιλαδέλφου ἐρμηνεύσαντες· οἵτινες
 ἐξελέγησαν ἐκ τῶν δώδεκα φυλῶν τοῦ Ἰσραήλ, ἔξ ἄν-
 δρες κατὰ φυλὴν, ὡς ἐξέδωκεν Ἀρισταῖος ἐν τῷ αὐτοῦ 15
 συντάγματι. (τὰ δὲ ὀνόματα αὐτῶν ἐστὶ τὰδε·)

קדמיא . מן שרבתא דרוביל . יוסא . קזקיא . זכריא .
 יוחנן . קזקיא . אלישע : דתרין . מן שרבתא דשמעון . יהודא .
 שמעון . שמואיל . אדי . מתיחא . שלמי : דתלתא . מן שרבתא

1 καλεῖσθαι S || 3 in eis quae sequuntur hic memoria digna est Epiphaniī prava Origeniani lemnisci ÷ et hypolemnisci — interpretatio: illum significare variam quandam lectionem a duobus interpretum paribus (συγῆ), hunc ab uno profectam esse; quamquam ne sic mirum consensum interpretum ipse infirmare videatur, affirmat has discrepantias nequaquam ad sensum pertinere; ad rem cf. Field I p. LVIII ss. viden eandem theologiam, quae Origenem damnavit et chronologiam corruptit, philologiam criticam artissimis finibus circumscribentem, tollere cupientem? || 4 δὲ] δὲ καὶ I || 6 αὐτὸν] αὐτῶν conicio || 7 καὶ πότε om. S || 8 ὑπῆρξε S || 10 τῶν αὐτῶν θείων γραφῶν S || 14 ἐξελέγεισαν I || 15 αὐτῷ I || 17 de testibus nominum tabulae v. p. 88. 89 | Yōsepos *Michael*, *Salomo* || 18 Elisēē *tertio loco Michael* || 19 Adē *tertio loco Michael* | Mathē *Michael*

דלוי . נחמיא . יוסף . תאודוסיוס . בסא . אורינא . דקי ;
 דארבעא . מן שבטא דיהודא . יונתן . אברי . אלישע . חנניא .
 זכריא . חלקיא : דחמשא . מן שבטא דאיסכר . איסחק .
 יעקוב . ישוע . סמבט . שמעון . לוי : דשחא . מן שרבחא
 דזבולון . יהודא . יוסף . שמעון . זכריא . שמואיל . שלמי :
 דשבטא . מן שרבחא דגד . סמבט . צדקיא . יעקוב . איסחק .
 אישי . מתי : דחמניא . מן שרבחא דאשיר . תאודוסיוס .
 איסון . ישוע . תאודוטוס . יוחנן . יונתן : דחשעא . מן שרבחא
 דדן . תאופילוס . אברם . ארסם . איסון . אנדמיא . דניאיל :
 דעסרא . מן שרבחא דנפתלי . ארמיא . אליעזר . זכריא .
 בנאי . אלישע . דחי : דחדער . מן שרבחא דיוסף . שמואיל .
 יוסיפוס . יהודא . יונתן . כלב . דוסיחאוס : דתרעסר . מן
 שרבחא דבנימין . איסאלוס . יוחנן . תאודוסיוס . ארסם .
 אביטוס . חזקיאיל :

15 (ταῦτά ἐστι τὰ ὀνόματα ὧν προείπομεν ἐβδομήκοντα
 δύο ἐρμηνευτῶν)· περὶ ὧν ἀνωτέρω διὰ τῶν ἀστερίσκων
 καὶ τῶν ὀβελῶν καὶ περὶ τῶν ἄλλων (ἐρμηνευτῶν),
 τοῦτ' ἔστιν Ἀκύλα καὶ Συμμάχου καὶ λοιπῶν, ἀπὸ μέ-
 ρους διηγησάμεθα, ἐνταῦθα δὲ καὶ τὰς αἰτίας σοι
 20 δηλώσομεν. ὁ γὰρ μετὰ τὸν πρῶτον Πτολεμαῖον δεύ-
 τερος βασιλεύσας Ἀλεξανδρείας Πτολεμαῖος, ὁ ἐπικλη-
 θεὶς Φιλάδελφος, ὡς προείρηται, φιλόκαλός τις ἀνὴρ
 καὶ φιλόλογος γεγένηται, ὅστις βιβλιοθήκην κατα-
 σκευάσας ἐπὶ τῆς αὐτῆς Ἀλεξάνδρου πόλεως ἐν τῷ

1 אורינא B (Lag.), *Urania Michael*, *Adonijah Salomo* || 2 *Abdi Salomo* || 3 *Ezekia Michael* || 5 שמואיל Simeon Michael || 8 *Io-
hannes*, *Theodotus transp. Salomo* || 9 *Abraham*, *Theophilus Salomo* |
 ארסם Idasmos Michael | *Ereimia Michael, Salomo* ||
 11 *sex e tribu Benjamin* lin. 11 ante *Ioseph pos. Michael* ||
 12 *Caleb primo loco Michael, sexto Salomo pos.* || 13. 14 2. 1.
 5. 3. 4. 6. pos. Michael || 14 אבייח Ekdi Michael, *Abijah Sa-
lomo* || 20 post *δηλώσομεν add. ὁ φιλόκαλε S*, fort. recte (v.
 p. 157, 47 Lag.)

Βρουχίῳ καλουμένῳ — κλίμα δέ ἐστὶ τοῦτο τῆς αὐτῆς πόλεως ἔρημον τὰ νῦν ὑπάρχον — ἐνεχείρισε Δημητρίῳ τινὶ τῷ Φαλαρηνῷ τὴν αὐτὴν βιβλιοθήκην προστάξας συναγαγεῖν τὰς πανταχοῦ γῆς βίβλους, γράφας ἐπιστολάς καὶ προσλιπαρήσας ἕκαστον τῶν ἐπὶ γῆς βασιλέων τε καὶ ἀρχόντων μὴ κατοκνηῖσαι ἀποστεῖλαι (τὰς ὑπὸ τὴν βασιλείαν καὶ ἀρχὴν αὐτοῦ) ποιητῶν τε λέγων καὶ λογογράφων ῥητόρων τε καὶ σοφιστῶν καὶ ἱατρῶν καὶ ἱατροσοφιστῶν καὶ ἱστοριογράφων καὶ λοιπῶν βίβλους. τοῦ δὲ ἔργου προκόπτοντος καὶ τῶν 10 βιβλίων πανταχόθεν συναγομένων ἠρώτησεν ὁ βασιλεὺς τὸν τὴν βιβλιοθήκην πεπιστευμένον ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν, ὅτι πόσαι δ' ἂν εἴεν βίβλοι (αἱ ἤδη) εἰς τὴν βιβλιοθήκην συναχθεῖσαι. ὁ δὲ ἀπεκρίθη τῷ βασιλεῖ λέγων ὅτι ἤδη μὲν εἰσι μυριάδες πέντε βιβλίων καὶ 15 τετρακισχίλια ὀκτακόσiai, πλεῖον ἢ ἔλασσον. ἀκούομεν δὲ ἔτι πολὺ πληθὺς ἐν τῷ κόσμῳ ὑπάρχειν παρὰ τε Αἰθίοψι καὶ Ἰνδοῖς, Πέρσαις τε καὶ Ἑλαμίταις καὶ Βαβυλωνίοις, Ἀσσυρίοις τε καὶ Χαλδαίοις, παρὰ Ῥωμαίοις τε καὶ Φολνίξι, Σύροις τε καὶ τοῖς ἐν τῇ Ἑλλάδι (Ῥωμαίοις) οὕτω Ῥωμαίοις καλουμένοις ἀκμήν, ἀλλὰ Λατίνοις. ἀλλὰ καὶ παρὰ τοῖς (ἐν) Ἱεροσολύμοις καὶ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ ὑπάρχουσι βίβλοι θεῖκαὶ τῶν προφητῶν, διηγούμεναι περὶ θεοῦ καὶ τῆς κοσμοποιίας

1 βρουχίῳ I, sed ou e corr.: ἀρχεῖῳ E | δέ ἐστὶ SE: καὶ ἐπὶ I || 2 ἐνεχείρησε I || 4 cf. Cyrillum p. 138, 3 || 6 ἀρχόντων vel ἀρχῶν S (cf. e. gr. Eus. Demonstr. I p. 212, 19 Gaisf.): τοπαρχῶν TA fort. recte (cf. Eus. Praep. I p. 11, 13. 209, 12 Dind.); ἀρχὴν I || 13. 14 τὸ βιβλιοθήκη I || 15 ἕως μυριάδων ε' καὶ δ' χιλιάδων E, μυριάδες πέντε ἡμισυ TA, 40800 Arm. | βιβλίων Cohn, βιβλίῳ I || 16 πλεον TA, Dind. || 17 ἔτι om. S Lag., habet etiam TA || 18 Αἰλαμίταις S || 19. 20 παρὰ Ῥωμαίοις τε lin. 21 post Ἑλλάδι transp. Petav. || 22 Λατεῖνοις S, tum τότε add., ut vid.

καὶ τῆς ἄλλης πάσης κοινωφελοῦς διδασκαλίας. εἰ οὖν δοκεῖ τῷ κράτει σου, βασιλεῦ, καὶ αὐτὰς μεταστείλασθαι, γράψον τοῖς ἐν Ἱεροσολύμοις διδασκάλοις, καὶ ἀποστελοῦσί σοι, ὅπως καὶ τὰς αὐτὰς βίβλους καταθῇς
 5 ἐν τῇ αὐτῇ τῆς σῆς εὐσεβείας βιβλιοθήκῃ. τότε τοίνυν γράφει ὁ βασιλεὺς ἐπιστολὴν ἔχουσαν τάδε·

10 Βασιλεὺς Πτολεμαῖος τοῖς ἐν Ἱεροσολύμοις τῶν Ἰουδαίων (διδασκάλοις) πλεῖστα χαίρειν. βιβλιοθήκην κατασκευάσας καὶ πληθὺς συναγαγὼν βιβλίων ἐξ ἑκά-
 10 στον ἔθνους ἐν αὐτῇ ἀπεθέμην. ἀκούσας δέ, ὡς καὶ παρ' ὑμῖν ἐμφέρονται βίβλοι προφητῶν περὶ θεοῦ τε καὶ κοσμοποιίας δηλοῦσαι, καὶ ταύτας ταῖς ἄλλαις ἀφιερῶσαι ἐπιθυμῶν, γέγραφα ὅπως ταύτας ἡμῖν ἀπο-
 15 στείλητε. ὅτι γὰρ τιμῆς ἔνεκεν καὶ οὐ περιεργίας χά-
 15 ριν οὐδὲ κακονοίας τῆς τοιαύτης αἰτίας εἰμὶ ἐπιθυμητής, ἀλλὰ πίστεως ἔνεκα καὶ τῆς περὶ ὑμᾶς φιλίας τὴν τούτων αἵτησιν ποιοῦμαι, ἐκ τῆς (πρότερον) ὑφ' ἡμῶν περὶ ὑμᾶς γενομένης εὐνοίας ἀναμνησθέντες εἰσεσθε. μέμνησθε (γάρ) πού ὡς αἰχμαλώτων πολλῶν
 20 ἐκ τῆς ὑμετέρας πατρίδος ληφθέντων καὶ εἰς Αἴγυπτον τὴν ἡμετέραν πατρίδα ἀχθέντων ἀνῆκα καὶ μετ' ἑφο-
 20 δίων πολλῶν καὶ θεραπειᾶς οὐ τῆς τυχοῦσης ἐπιμελησάμενος αὐτῶν ἔλευθέρους ἀπέπεμψα. ἀλλὰ καὶ τοὺς ἐν αὐτοῖς πεπληγμένους ἰασάμενος (ὁμοίως) ἀνῆκα καὶ
 25 τοὺς γυμνοὺς ἐνέδυσα. καὶ νῦν δὲ τράπεζαν χρυσῇν μετὰ πολυτελεστάτης λιθίας κεκοσμημένην, ἐξ ὀλκῆς ταλάντων ἑκατόν, ἀντὶ τῆς τραπέξης τῆς ληφθείσης

4 καταθῇς S Arm. (καταθῇ Lag.): καταθῶ I || 8 διδασκά-
 10 λοις habet etiam Arm. TA || 10 ἤκουσα S Arm. (cf. TA) ||
 13 ἐπιθυμῶ I || 15 οὕτε I || 19 πού] πού τάχα S? || 24. 25 cf.
 Ev. Matth. 26, 38 || 27 ἑκατόν] φ I et nonnulli codd. E

ἀπὸ τοῦ ἁγίου τόπου Ἱεροσολύμων ἀπέστειλα μετὰ καὶ δώρων καὶ κειμηλίων τῷ ἱερῷ τόπῳ. τούτων τοίνυν τὴν διήγησιν ἐποιησάμην, ὅπως γνῶτε ὅτι ὑπὲρ εὐχῆς εὐσεβείας τὰς βίβλους αἰτῶ. καὶ ἡ μὲν ἐπιστολὴ ἀπεστάλη καὶ τὰ ἀπεσταλμένα δῶρα (ὡσαύτως). αὐτοὶ δὲ 5 δεξάμενοι τὴν ἐπιστολὴν (καὶ ἀναγνόντες) καὶ τὰ δῶρα θεασάμενοι διὰ χαρᾶς ἔσχον σφόδρα καὶ ἀμελλήτι χρυσέοις γράμμασιν Ἑβραϊκοῖς τὰς βίβλους μεταγραφάμενοι τὰς ἤδη μοι προτεταγμένας ἀπέστειλαν, εἴκοσι δύο μὲν τὰς ἐνδιαθέτους, ἑβδομήκοντα δύο δὲ τὰς ἀποκρύφους. 10 ὁ δὲ βασιλεὺς κομισάμενος καὶ ἐντυχὼν καὶ μὴ δυνάμενος ἀναγνῶναι τῶν στοιχείων Ἑβραϊκῶν ὑπαρχόντων καὶ διαλέκτῳ τῇ Ἑβραϊκῇ γεγραμμένων, δευτέραν ἐπιστολὴν ἀναγκάζεται αὐτοῖς γράψαι καὶ αἰτῆσαι ἑρμηνευτὰς τοὺς δυναμένους αὐτῷ φράσαι εἰς τὴν Ἑλλην- 15 νικὴν διάλεκτον τὰ τῆς Ἑβραϊδος. περιεῖχε δὲ ἡ ἐπιστολὴ τάδε·

11 Ὁ βασιλεὺς Πτολεμαῖος τοῖς τῆς εὐσεβείας διδασκάλοις τοῖς ἐν Ἱεροσολύμοις πλείστα χαίρειν. θησαυροῦ κεκρυμμένου καὶ πηγῆς ἐσφραγισμένης τίς 20 ὠφέλεια ἐν ἀμφοτέροις; οὕτω καὶ ἡ παρ' ὑμῶν ἀπεσταλμένη ἡμῖν τῶν βιβλίων ὑπόθεσις. ἡμῶν γὰρ μὴ δυναμένων ἀναγνῶναι τὰ παρ' ὑμῶν ἡμῖν ἀποσταλέντα εἰς οὐδὲν ὄφελος ἡμῖν γίνεται (τὸ τοιοῦτο). ἀλλὰ

2 ἱερατικῶ S? || 3 εὐχῆς] εὐχῆς καὶ I (ὠφελείας χάριν TA), διδασχῆς conicio || 6 τὴν] καὶ τὴν I | καὶ ἀναγν. habet etiam Arm. | δῶρα IE (Arm.): ἀπεσταλμένα S? || 7 θεασάμενοι S Arm.: ἀσμένως I | ἀμελήτι I || 15 post φράσαι (μεταφρ. Cohn) add. τὰς βίβλους I (om. SE) || 16 τὰ SE: διὰ I || 20. 21 Sirach 20, 30 (= 41, 14) σοφία κεκρυμμένη καὶ θησαυρὸς ἀφανής, τίς ὠφέλεια ἐν ἀμφοτέροις Cant. 4, 12 κήπος κεκλεισμένος, πηγὴ ἐσφραγισμένη (cf. Philocaliae c. 2 p. 36 ss. Rob.) || 23 παρ' ὁμῶν ἡμῖν (ἐμοὶ TA) ἀποσταλέντα S TA: γράμματα τούτων I || 24 γενήσεται I

καταξιώσατε ἐρμηνευτὰς ἡμῖν ἀποστεῖλαι τοὺς (ἐκ νέας
 ἡλικίας ὑμῖν) ἀκριβῶς ἐκπαιδευμένους τήν τε τῶν
 Ἑβραίων καὶ τῶν Ἑλλήνων γλῶτταν. τότε τοὺς (προ-
 γεγραμμένους) ἐβδομήκοντα δύο ἐρμηνευτὰς ἐκλεξά-
 5 μνοι οἱ τῶν Ἑβραίων διδάσκαλοι ἀποστέλλουσι κατὰ
 τὸν τύπον, ὃν ποτε ἐποίησε Μωσῆς, ἥνικα ἀνῆλθεν
 εἰς τὸ ὕψος διὰ προστάγματος κυρίου, ἀκούσας ὅτι
 ἑπαλάβε μετὰ σεαυτοῦ ἄνδρας ἐβδομήκοντα, καὶ ἀνά-
 βηθι εἰς τὸ ὕψος' (Exod. 24, 1). αὐτὸς δὲ διὰ τὴν πρὸς
 10 τὰς φυλὰς εἰρήνην, ἵνα μὴ ἐξ ἐνίων (μὲν) λάβῃ πέντε
 ἄνδρας, ἐξ ἄλλων (δὲ) ἕξ καὶ ποιήσῃ στάσιν ἐν ταῖς
 φυλαῖς, διανοήθη μᾶλλον ἐβδομήκοντα δύο παραλαβεῖν
 καὶ τῷ ἀριθμῷ προσθεῖναι. τῷ αὐτῷ δὴ τρόπῳ, ὡς
 ἔφην, καὶ τούτους ἀπέστειλαν, οἵτινες ἡρμήνευσαν τὰς
 15 βίβλους ἐν τῇ Φαρία καλουμένῃ νήσῳ, καθάπερ ἄνω
 προείπομεν (ὃ τρόπῳ ὑπεδείξαμεν). καὶ οὕτως αἱ βί-
 βλοι εἰς Ἑλληνίδα μεταβληθεῖσαι ἀπετέθησαν ἐν τῇ
 πρώτῃ βιβλιοθήκῃ τῇ ἐν τῷ Βρουχίῳ οἰκοδομηθείσῃ,
 (ὡς ἤδη ἔφην. ἐγένετο δὲ αὐτῇ τῇ βιβλιοθήκῃ ἑτέρα,
 20 ἡ θυγάτηρ αὐτῆς ὀνομασθεῖσα ἄνω ἐν τῷ Σεραπίῳ.
 καὶ παρῆλθεν ὁ χρόνος τῶν δέκα Πτολεμαίων καὶ
 Κλεοπάτρας ἐτῶν διακοσίων καὶ πεντήκοντα καὶ ἐννέα).

12 Μετὰ γὰρ τὸν πρῶτον Πτολεμαῖον τὸν Λάγον
 τὸν βασιλεύσαντα ἔτη τεσσαράκοντα (καὶ μετ' ἔτος
 25 ἑβδομον τοῦ δευτέρου Πτολεμαίου τοῦ καὶ Φιλαδέλφου

1—4 eadem supplementa habet Arm. || 13 προσθεῖναι I ||
 17 μεταβληθεῖσαι E (μετενεχθεῖσαι S vertit Lag.): ἐκτεθεῖσαι I ||
 18 τῷ τῇ I || 19—22 ἐγένετο — ἐννέα sic S vertit Lag. (cf. E):
 ἔτι δὲ ὕστερον καὶ ἑτέρα ἐγένετο βιβλιοθήκη ἐν τῷ Σεραπίῳ
 μικροτέρα τῆς πρώτης, ἣτις καὶ θυγάτηρ ὀνομάσθη αὐτῆς· ἐν
 ἡ ἀπετέθησαν αἱ τοῦ Ἀκύλα καὶ Συμμάχου καὶ Θεοδοτίωνος
 καὶ τῶν λοιπῶν ἐρμηνεῖαι μετὰ διακοσιοστὸν καὶ πεντηκοστὸν
 ἔτος I || 23 γὰρ] δὲ S | ante Λάγον add. υἱὸν I

ὁ ἀριθμὸς τῶν Πτολεμαίων καὶ τῶν ἐτῶν οὕτως). Πτολεμαῖος Φιλάδελφος ἔτη λή', (οὗ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐν ἔτει ἐβδόμῳ αὐτοῦ, πλείον ἢ ἔλασσον, οἱ προειρημένοι ἐβδομήκοντα δύο ἐρμηνευταὶ τὰς βίβλους ἡρμήνευσαν).

5

Theodorus Mops. in Sophoniam 1, 4 (P. Gr. LXVI p. 452 D): εἰς δὲ τὴν Ἑλλήνων ἐβδομήκοντα μετενηνόχασιν ἄνδρες πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ, ἐπιστήμονες μὲν ἀκριβῶς τῆς γλώττης τῆς οἰκείας, ἐπιστήμονες δὲ καὶ τῶν θείων γραφῶν, ὑπὸ τε τοῦ ἱερέως καὶ παντὸς τοῦ Ἰσραηλιτικοῦ λαοῦ δοκιμασθέντες ὥς ἂν πάντων μάλιστα πρὸς τὴν ἐρμηνείαν ἄξιοι . . .

Cyrillus Alex. Contra Iulianum (P. Gr. LXXVI p. 521 D): Πτολεμαῖος δὲ οὕτοσι τῶν ὅτι μάλιστα φιλολογωτάτων γερονῶς ἓνα τῶν ἐπιτηδείων αὐτῷ πέπομφε εἰς τὴν Ἰουδαίαν Ἐλεαζάρῳ τῷ τηνικάδῃ κατὰ νόμους ἱερεῖ γράψας, ὥστε πάντα τὰ βιβλία Μωσέως τε καὶ τῶν ἁγίων προφητῶν ἀποστεῖλαι οἱ μαθητιῶντι λίαν, συνεκπέμψαι δὲ καὶ τοὺς δυναμένους εἰς Ἑλλάδα φωνὴν αὐτὰ μεταθεῖναι· ὃ δὴ καὶ γέγονεν.

Theodoreti praef. in psalm. (P. Gr. LXXX p. 864)
ἐμοὶ δοκεῖ τολμηρὸν εἶναι τὰς ἀνέκαθεν ἐμφερομένας

2 post Πτολεμαῖος add. οὗτος ὁ I, post Φιλάδελφος add. ἐφ' οὗ οἱ ἐβδομήκοντα δύο ἡρμήνευσαν ἐρμηνευταὶ ἐκράτησεν I || 12 hanc versionem pergit et ab apostolis et ab ecclesia receptam esse, nefas igitur esse interpretes erroris accusare; cf. p. 468 A, 437 C et eundem in Photii codice 177 (P. Gr. CIII p. 513 C) et in Corderii Catena in Psalmos II 96 || 21 ss. similiter Anonymus in Corderii Catena in psalmos titulum 90. psalmi defendit, quod LXX διὰ τῆς πρὸς ἀλλήλους συμφωνίας ἐδήλωσαν τὴν γενομένην αὐτῆς (αὐτοῖς?) χορηγίαν τοῦ πνεύματος

ἐπὶ Πτολεμαίου τοῦ τῆς Αἰγύπτου μετὰ τὸν Ἀλέξανδρον βασιλεύσαντος ἀνατρέπειν ἐπιγραφάς, ἃς οἱ ἑβδομήκοντα πάντες πρεσβύτεροι μετέθεσαν εἰς τὴν Ἑλλάδα φωνὴν ὡς καὶ τὴν ἄλλην ἅπασαν θείαν γραφὴν....
 5 εἰ δὲ . . . καὶ οὗτοι μὴ δίχα τῆς θείας ἐπιπνοίας μετὰ πολλῆς συμφωνίας μετήνεγκαν ταύτας (scripturas sacras) εἰς τὴν Ἑλλάδα φωνήν, πρὸς δὲ ταῖς ἄλλαις θείαις γραφαῖς καὶ τὰς ἐπιγραφὰς ἡρμηνεύκασιν, τολμηρὸν οἶμαι καὶ λίαν θρασὺ ψευδεῖς ταύτας προσ-
 10 αγορεύειν καὶ τοὺς οἰκείους λογισμοὺς τῆς τοῦ πνεύματος ἐνεργείας σοφωτέρους ὑπολαμβάνειν.

Basilii Sel. or. XXXVIII (P. Gr. LXXXV p. 421):
 Φιλάδελφος ἔτη λη' οὗτος ἀπολύσας τοὺς αἰχμαλώτους τῶν Ἰουδαίων ἐφιλοτιμήσατο μεταγράψασθαι εἰς Ἑλ-
 15 ληνίδα γλῶσσαν τὰς Ἑβραϊκὰς βίβλους.

[*Athanasii*] *Synopsis scripturae sanctae* 77 (P. Gr. XXVIII p. 433): πρώτη ἐστὶν ἡ τῶν οβ' ἡρμηνευτῶν. οὗτοι Ἑβραῖοι ὄντες ἐξελέγησαν ἀπὸ ἐκάστης φυλῆς ἕξ καὶ ἡρμήνευσαν τὴν θείαν γραφὴν ἐπὶ Πτολεμαίου
 20 βασιλείῳ τοῦ Φιλαδέλφου πρὸ διακοσίων τριάκοντα ἑνιαυτῶν τῆς κατὰ σάρκα γεννήσεως τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

16 cf. de hac synopsi Zahn, *Geschichte des Kanons* II 302 ss. Robinson, *Texts and Studies* III 3 p. 106 ss. — de interpretibus caput ex Epiphania excerptum saepe in catenis aliisve codicibus traditur (v. e. gr. P. Gr. CVI p. 125, Papadopoulos-Kerameus in catalogo Smyrnaeae bibl. p. 4, Bandini I p. 87 de Laur. VI 3, Lietzmann, *Catenen* p. 48, 2, *Philologi* vol. LVII p. 285) et repetitur in Theodoretī quae falso fertur *Μέθοδος ἐκ τῶν ὑπομνηστικῶν* (P. Gr. LXXXIV p. 28) || 20 τὰ alii, cf. Nestle, *Septuagintastudien* I p. 12 et infra p. 153, 12. 159, 23

Pseudo-Theodoretī tractatus ineditus. Τοῦ αὐτοῦ μακαρίου Θεοδώρητου εἰς τοὺς προφήτας καὶ εἰς τὰς ἐκδόσεις, δι' ἣν αἰτίαν ἐκδέδονται ὑπὸ τῶν ἐβδομήκοντα ἔτι τε ὑπὸ Ἀκύλα, Θεοδοτίωνος, Συμμάχου καὶ τοῦ ἁγίου Λουκιανοῦ Ἰωσήπου τε καὶ τῶν β' ἀνωνύμων, καὶ ἐν ποίοις χρόνοις ἐκδέδονται καὶ εὔρηνται αἱ αὐταὶ ἐκδόσεις.

Τὴν τοῦ ἀνθρώπου ἀεὶ θέλων καὶ ἐφιέμενος σωτηρίαν ὁ δημιουργὸς καὶ δεσπότης θεός, ἀφ' οὗπερ εἰς τὸ εἶναι παρήγαγε, τὴν τοῦ φυσικοῦ νόμον βοήθειαν παιδαγωγεῖν παρεσκεύασεν. ἀλλὰ τῇ τοῦ ὄψεως ἀπάτῃ τῆς παραδεισιακῆς τρυφῆς ἐκδιαιτηθεὶς, ποικίλους αὖ πάλιν ὁ ταμίης τῶν ἀγαθῶν παρενθεὶς νόμους διατάξεως σὺν τούτοις καὶ τὸν γραπτὸν ἐπισφράγισμα ἐφίστησιν, ὅπως τῇ τούτων ἐξακολουθῶν διδασκαλίᾳ ἀπαρεμποδίστως τοῖς κρείττοσιν ἐπορεύηται καὶ δι' αὐτῶν ποδηγούμενος εἰς τὴν μακαρίαν καὶ ἄληκτον αὐτομολῇ βασιλείαν. τὸν τολύνη φυσικὸν πρῶτον ἐν-

1 Tractatum Theodoretī, quem Phelippaeo teste p. 89¹ laudavi (cf. Field *Hexapla* I p. LXXXV²), inveniri in Phillippico 1405 saec. XVI (olim Pelicerii, tum Nauloti) nunc Bero-
linensi 1 fol. 318^v—320^v L. Cohn mecum communicavit. neque dubito, quin hunc eundem codicem Phelippaeus adhibuerit. nam quae excerpuit p. III. XI. XIX. XXI, omnia hic inveniuntur non sine codicis vitis. plane alius est codex Rupefucaldi cardinalis, quem Phelippaeus in titulo Praefationis laudat, 'in quo prophetae omnes continentur'; eundem cum p. 30 dicat vetustissimum et 'collatum cum Tetraplis et cum Hexaplis Origenis ab Eusebio aliisque', Marchalianum-Claromontanum-Vaticanum 2125 (v. Harnack, *Altchristl. Litt.* p. 543) esse puto. — Phillippici lectiones infra notavi. plane eiusdem tractatus initium et finem Lietzmann e Mosquensi 373 (59 Vladimir) saec. XV (= M), fol. 1. 2 descripsit.

1 αὐτοῦ om. M || 2 Θεοδώρητον | ἐπισκόπον Κύρου ὑπό-
θεσις ante εἰς add. M || 5 Ἰωσήπου M || 6 εὔρηνται || 14 δια-
τάξεις M || 15 τοῦτον M || 18 αὐτομολεῖ

εφύτευσε τῇ φύσει νόμον, ἵνα μὴ ὁ τῆς τῶν γραμμά-
 των ἐπιστήμης ἀλλότριος δυσχερῶς πρὸς τὴν τοῦ ἀγα-
 θοῦ κατάληψιν ἔχῃ, ἀλλ', ὁπόταν καὶ παρασφαλῇ τοῦ
 εἰκότος, ἔνδοθεν καὶ οἰκείως ἔχων δικάζοντα τὸν
 5 ἀπαράλόγιστον νόμον τῆς συνειδήσεως καταγνοίῃ τοῦ
 ἀπρεποῦς καὶ τῇ ἀναχαιτίσει τῆς μεταμελείας παλιν-
 δρομήσει πρὸς τὸ δέον καὶ θεάρεστον, εἴτα τὸ ἀρχικὸν
 καὶ βασιλικὸν ἀναλάβῃ τῆς φύσεως πρῶτον ἀξίωμα.
 τοιγάρτοι μετὰ τοῦτο τὸν γραπτὸν παρεντίθῃσιν ὀρί-
 10 σας καὶ τιμωρίας, ἵνα ὁ ὑπὸ τοῦ οἰκείου καὶ ἐμφύτου
 μὴ παιδαγωγούμενος τῷ ἀλλοτρίῳ καὶ παρεγγράπτῳ
 αἰκίζόμενος σωφρονίζεται. διὰ τοι τοῦτο καὶ προφή-
 τας ἡμῖν ἐφιστᾷ ποτὲ μὲν ἐπαπειλοῦντας, ποτὲ δὲ καὶ
 παρακαλοῦντας καὶ τὰ ἐσχάτοις καιροῖς ἐκβησόμενα
 15 προαναφωνοῦντας, καὶ ἀπαξιαπλῶς ποικίλως καὶ καταλ-
 λήλως τὴν σωτηρίαν ἡμῖν ἐπιβραβεύων διὰ πολλῶν
 διδασκαλιῶν ταύτην ὑπέδειξεν. ἀμέλει τοι τὸ μέγα
 τοῦτο καὶ σωτήριον δρᾶμα μιᾷ περιεκλεισμένον τῇ
 Ἑβραίων γλώττῃ οὐκ εἰς τὸ κοινὸν τὴν ὠφέλειαν
 20 ἔφερεν, ἀλλ' ἐν μέρει τοῦ ἀγαθοῦ τὴν πρόσοδον ὑπέξε-
 τεινεν. ὁ πρῦτανις δὲ τῶν ἀγαθῶν καὶ τῶν χρηστο-
 τέρων ὁ κηδεμὼν τὴν πρὸ αἰώνων βούλησιν ἐπὶ ἐσχά-
 των μέλλων δεικνύναι οὐκ ἡνέσχετο ἀμάρτυρον ταύτην
 παραδειξάι. τῶν προφητῶν γὰρ προδιαγορευσάντων
 25 τοῦ μυστηρίου τὰ σύμβολα μόνη τῇ Ἰουδαίᾳ ταῦτα
 διαγνωστὰ ὑπῆσαν, ἔθνεσι δὲ καὶ Ἑλλήσι πάντῃ ἄδηλα
 καὶ κεκρυμμένα. ἀλλ' ἐξήγειρε τὸ πνεῦμα τὸ ἄγιον

3 παρασφαλείη || 6 ἀναχαιτίσει || 6. 7 παλινδρομήσῃ vel
 -σειε leg. || 11 παιδαγωγούμενος || 12 σωφρονίζεται || 22 ἐπὶ]
 ἀπὸ || 24 παραλείψαι conicio || 26 ὑπῆρχεν expectes

κύριος Πτολεμαῖω τινὲ βασιλεῖ τῶν Αἰγυπτίων τῷ καὶ
 Φιλαδέλφῳ καλουμένῳ καὶ πᾶσαν γραφὴν Ἑλληνικὴν
 τε καὶ Ῥωμαϊκὴν ἔτι τε καὶ Αἰγυπτίων ἑξασκῆσαι
 παρεσκεύασεν· γνόντες δὲ καὶ τοὺς Ἰουδαίους ὁ αὐτὸς
 γραφὴν ἰδίαν ἔχειν καὶ μάλιστα αὐτὴν κατ' ἐξοχὴν 5
 τῶν ἄλλων τῇ πρεσβυγενείᾳ προτερεῦειν καὶ τῇ ἀλη-
 θείᾳ καταστέφεσθαι, ἔρωτι ταύτης συσχεθεὶς πρέσβεις
 τοῖς τὰ Ἑβραίων λαχοῦσι κατ' ἐκεῖνο καιροῦ διέπειν
 τε καὶ διοικεῖν ἐπιστέλλει μὴ στερεῖσθαι τῆς ὠφελείας
 τὸν ἐπιδεόμενον. τοιγάρτοι δώροις τούτους ἔκμει- 10
 λιάμενος καὶ σκεύη χρύσεια τῷ τήνικαῦτα περιβοήτῳ
 τεμένει προσαφιερῶσας πατρῴας τε φειδοὺς ὑπομνήσας
 καὶ εὐεργεσίας κάμπτει τούτους τῇ αἰτήσει· οὗτοί τε
 ὥς εἰκὸς οἶά τε δῆθεν ἐκ δεσπότου καὶ δυναμένου
 βλάψαι, εἰ βούλοιτο, ἐκλιπαρούμενοι ἐκ περιχαρείας 15
 ἀμέτρου ἐσκιρτηκότες χρυσέοις γράμμασι τὴν πᾶσαν γρα-
 φὴν ἐνσημανάμενοι ἔστειλαν τῇ ἰδίᾳ φωνῇ· δεξάμενός
 τε οὗτος ταύτην καὶ ἀναπτύξας μὴ τετυχηκέναι τῆς
 ἐφέσεως ἔφησεν. εἰτά τ' αὖ πάλιν ἀντιγράφει λέξας·
 θησαυροῦ καὶ σοφίας κεκρυμμένων καὶ πηγῆς ἀφανοῦς 20
 ποία ὕνησις; βουλὴν τ' αὖ παραχρῆμα οὗτοί γε τὴν
 καλλίστην καὶ θεῖαν βουλευσάμενοι ἐκ πάσης φυλῆς
 τοῦ ὅλου ἔθνους οἶά τινας καρποὺς ἡδίστους πεπαν-
 θέντας τῇ τε ἔξω καὶ τῇ οἰκείᾳ γραφῇ ἐρανισάμενοι
 ἐβδομήκοντα τὸν ἀριθμὸν ἄνδρας κατὰ τὸν τύπον, ὃν 25
 πάλαι Μωυσεὶ κύριος προστέταχεν, ἔτι τε καὶ πνεύ-
 ματος θείου ἐνδιαιτήματα πεφηνότας προσαναπέμπουσιν
 αὐτῷ, ὅπως, καθὼς βούλεται, τὴν ἐκδοσιν τῆς γραφῆς

1 — 153, 1 ex Epiph. (cf. p. 144, 16 — 147, 15) fluxerunt ||
 6 πρωτερεύειν || 11 τινικ. || 14. 15 δυναμένῳ κλάψαι || 15 περι-
 χαρίας || 16 ἐσκιρτηκότες || 28 βούληται

ποιήσονται. καὶ τούτους ἀποδεξάμενος διώρισεν ἀπ' ἀλλήλων οἰκίσκοις ἐμβαλὼν πρὸς τῷ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ καλουμένῳ Φάρῳ, ὅπως μὴ κατὰ τὸ αὐτὸ γενόμενοι συμφωνήσαντες παρακλέψωσι τὴν ἀλήθειαν. καὶ δὴ
 5 τοῦτο ποιήσας συνήθροισεν ἄρδην τὰ ἐκδοθέντα καὶ τοσοῦτον εὗρεν αὐτοὺς συμφωνήσαντας, ὥς μηδὲ ἐν λέξει παρηλλαχότας, μὴ τί γε μὴν ἐν νοήμασι. δεξάμενος τοίνυν τὴν ἐκδοσιν καὶ μειζόνως ἀπευχαριστήσας τοῖς ἡγωνισμένοις περὶ τοῦτο πλείστοις τε ὥς εἰκὸς
 10 φιλοτιμησάμενος δώροις καὶ τὸ ἔθνος εὐφημίᾳ μεγάλυνας ἐξαπέστειλεν. πρώτη δὲ αὕτη ἡ ἐκδοσις ἐγένετο πρὸ τριακοστοῦ πρώτου ἔτους τῆς μετὰ σαρκὸς πρὸς ἡμᾶς ἐπιδημίας τοῦ θεοῦ λόγου καὶ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

15 Δευτέρα δὲ ἐκδοσις γέγονεν οὕτως· Ἀκύλας τις ἀπὸ Σινώπης τῆς Πόντου ὑπάρχων Ἑλλήν ὢν ἐβασπίσθη ἐν Ἱεροσολύμοις· καὶ (ἐν?) τοῖς Ἑλληνικοῖς πάλιν ἀναστρεφόμενος ἔθεσιν ἐπετιμήθη παρὰ τῶν κηρύκων τῆς χάριτος καὶ λυπηθεὶς ὥσπερ κύων ἐπὶ
 20 τὸν ἰδίον ἔμετον ἀνθυπέστρεψεν καὶ ἀναθεματίσας τὸν χριστιανισμόν τοῖς Ἰουδαίοις προσδραμὼν ἡρμήνευσε καὶ αὐτὸς τὴν θείαν γραφὴν ἐπὶ Ἀδριανοῦ βασιλέως τοῦ λερωθέντος μετὰ τετρακόσια τριάκοντα ἔτη τῆς τῶν ἐβδομήκοντα ἐρμηνείας καμπύλῳ καὶ διεστραμ-
 25 μένῳ λογισμῷ.

Ἡ γοῦν τοῦ Συμμάχου ἐκδοσις τρίτη ὑπάρχει. οὗτος τοίνυν Σαμαρεΐτης ὢν φίλαρχός τε ὑπάρχων καὶ

1 fort. ποιήσονται || 2 τὸ || 4 συμφων. || 9 ἡγῶν. || 11 — 154, 26 cf. Pseudo-Athanasium et Pseudo-Theodoretum (P. Gr. XXVIII 433 et LXXXIV 28) || 18 ἔθνεσιν || 19. 20 cf. Prov. 26, 11. II Petr. 2, 22 (SAB 1898 p. 788 ss.)

ὑπεροψίαν νοσῶν, μὴ τιμηθεὶς ὑπὸ τοῦ ἰδίου ἔθνους τοῖς Ἰουδαίοις προστρέχει καὶ ἐκ δευτέρου περιτέμνεται καὶ πρὸς διαστροφὴν τῶν Σαμαρειτῶν ἐρμηνεύει καὶ αὐτὸς τὴν θείαν γραφὴν ἐπὶ Σεβήρου.

Τετάρτη δὲ γε μὴν ἡ τοῦ Θεοδοτίωνος πέλει ἐκ- 5
δοσις. οὗτος τοίνυν τῆς αἰρέσεως Μαρκιανοῦ τοῦ Ποντικοῦ ὢν ἐξέδωκεν καὶ αὐτὸς τὴν ἐρμηνείαν ἐπὶ Κομόδου τοῦ βασιλέως ἐν αὐτοῖς τοῖς χρόνοις πρὸς διαστροφὴν τῆς αὐτοῦ αἰρέσεως.

Ἡ πέμπτη δὲ ἐκδοσις ἐν πίθοις εὑρέθη ἐπὶ Κα- 10
ρακάλλου τοῦ βασιλέως ἐν Ἱερικῶ· καὶ ἡ ἕκτη δὲ ὁμοίως ἐν πίθοις εὑρέθη κεκρυμμένη ἐπὶ Ἀλεξάν-
δρου τοῦ Μαμμαίας παιδὸς ἐν Νικοπόλει τῇ πρὸς ἄρκτιοις.

Ἐβδόμη τε ἐκδοσις ἐστὶν ἡ τοῦ ἁγίου Λουκιανοῦ 15
τοῦ μεγάλου ἀσκητοῦ καὶ μάρτυρος· ὅστις ταῖς προ-
γεγραμμέναις ἐκδόσεσιν ἐντυχών, ἐγκύψας δὲ καὶ τοῖς
Ἑβραίοις μετὰ ἀκριβείας τὰ λείποντα ἢ καὶ περι-
τεύοντα καὶ τοῦ καταλόγου τῆς ἀληθείας πόρρω τυγ-
χάνοντα διορθωσάμενος ἐν τοῖς οἰκέλοις τῆς γραφῆς 20
χωρίοις ἐξέδοτο τοῖς Χριστιανοῖς ἀδελφοῖς· ἦτις ἐκ-
δοσις μετὰ τὴν ἄθλησιν καὶ τὸ μαρτύριον τοῦ αὐτοῦ
ἁγίου Λουκιανοῦ τῆς τοῦ Διοκλητιανοῦ καταληξάσης
μανίας εὑρηται ἐξ ἰδιοχείρου γεγραμμένη ἐν Νικομη-
δεῖα ἐπὶ Κωνσταντίνου τοῦ βασιλέως παρὰ Ἰουδαίοις 25
ἐν πυργίσκῳ μαρμαρίνῳ καὶ κεκονιαμένῳ. ἐν ἐπιτομῇ
δὲ τῆς ἐξηγήσεως τῶν ἐκδόσεων ἐπεμνήσθημεν πρὸς

10. 11 ἀρακάλλου || 13 μαμμαίου | 14 Ἀκτίς recte Epiph.
p. 171, 92 Lagarde || 15 τε et ἐστὶν om. M || 18. 19 περι-
τεύοντα || 23 post Διοκλ. cum M καὶ Μαξιμιανοῦ addendum ||
24. 25 πηχομ. || 26 κονιαμένῳ M || 27 πρὸς M: διὰ

τὸ μὴ πάντῃ ἅμοιρον τὸν ἐντυγχάνοντα τῇ προφητικῇ
πραγματεῖα τυγχάνειν.

Ἰστέον δὲ ὅτι, ὅπου τὸ \bar{O} μετὰ ἐγκαρσίου διαστολῆς
εὐρέθη, τῶν ἐβδομήκοντα ὑπάρχει ἐκδοσις· ὅπου δὲ
5 τὸ \bar{A} , Ἀκύλα· ἐν ᾧ δὲ τόπῳ τὸ $\bar{\Sigma}$, Συμμάχου· καὶ ἐν
οἷς χωροῖς τὸ $\bar{\Theta}$, Θεοδοτίωνος· καὶ αὖ πάλιν ὅπου
τὸ \bar{E} , πέμπτη· καὶ εἰς ἃ τὸ ἀπόσημον $\bar{\varsigma}$, ἕκτη· ἐν οἷς
δὲ τὸ $\bar{\Delta}$ μέσον ἔχον τὸ \bar{o} , Λουκιανοῦ· ὅπου δὲ τὸ \bar{I}
μετὰ τοῦ $\bar{\omega}$, Ἰωάννου, Ἰωσήπου· οἱ δὲ ἀστερίσκοι
10 * * * τὴν συμφωνίαν τῶν ἐκδοτῶν παρεμφάνουσι.
μή τις δὲ ἡμῖν καταγνοίῃ τοῦτο δράσασθαι τῶν ἐν πείρᾳ
τῆς ἐξηγήσεως καθεστηκότων, προσapoδέξοιτο δὲ τὸν
σκοπὸν ὥς συμβαλλόμενον κέρδος οὐ μικρὸν τοῖς
ἀγνοοῦσιν.

15 *Euthymius Zigabenus in Psalmos (P. Gr. CXXVIII
p. 64):* μεθρησμενύθησαν δὲ ἐπὶ Πτολεμαίου τοῦ Φι-
λαδέλφου διέποντος τῆς Αἰγύπτου τὴν βασιλείαν ...
πρώτῃ ἢ τῶν ἐβδομήκοντα, οἵτινες Ἑβραῖοι ὄντες ἐξ-
ελέγησαν κατὰ ἀριθμὸν τῶν ὑπὸ Μωυσέως ἐκλεγέντων
20 ἐβδομήκοντα πρεσβυτέρων κατὰ παράκλησιν τοῦ δηλω-
θέντος βασιλέως καὶ σύμφωνον εἰς ἅπαν ἐρμηνείαν
ἐξέθεντο.

*Iosephi Hypomnesticum p. 251 Fabricius (Cod. pseudep.
V. T. II = P. Gr. CVI p. 124):* τίνες εἰσὶν οἱ τὰς ἱερὰς

4 εὐρέθη || 5 τόπῳ codd. (corr. iam Phelippaeus) || 7 ἃ
M: ἃ | ἐπίσημον conicio || 9 Ἰωάννου] ras. in M || 11 κατα-
γνώει || 11. 12 τῶν — καθεστ. om. M || 14 subscribit μέδοντι
ἀμῶν χριστῷ πικρὴ κλέος. — πέρας τῆσδε δέλτου || 23 ss. de co-
dicibus, quibus hoc fragm. separatim tradatur, v. Lietzmann,
Catenen p. 48 n. 14 Pitra, *Analecta* II 400 nr. 9. 401 (405²), si
modo is recte de Iosepho, non de Athanasio, loquitur

γραφὰς ἐρμηνεύσαντες; πρῶτον ἐπὶ Πτολεμαίου τοῦ
Φιλαδέλφου ἐν Ἀλεξανδρείᾳ οἱ οὐ τῶν Ἰουδαίων σο-
φοὶ ὑπὸ Ἐλεαζάρου τοῦ ἀρχιερέως εἰς τὸ ἐρμηνεύσαι
αὐτῷ τὰς γραφὰς ἀποσταλέντες et p. 11 Ἐλεάζαρος,
ἐφ' οὗ αἱ βίβλοι τῶν ἐβδομήκοντα Πτολεμαίου τοῦ 5
δευτέρου βουληθέντος ἡρμηνεύθησαν.

Procopius Gaz. Comm. in Oct. P. Gr. LXXXVII 1
p. 28 D: δευτέρα δὲ αἰτία (obscuritatis scripturae) τὸ
ἀπὸ τῆς Ἑβραίων εἰς τὴν Ἑλλάδα μεταληφθῆναι φω-
νὴν τοῦ θεοῦ τοῦτο διὰ Πτολεμαίου γενέσθαι πρὸ τῆς 10
τοῦ Χριστοῦ παρουσίας οἰκονομήσαντος, ὅτε κοινῇ πᾶ-
σιν ἡμελλεν ἐγνώσθαι τοῖς ἔθνεσιν (cf. *P. Gr. LXIX*
p. 701 D).

Cosmas, Topogr. christ. XII (P. Gr. LXXXVIII
p. 460): μετέπειτα Πτολεμαῖος ὁ ἐπὶ κλην Φιλάδελφος, 15
περιεργασάμενος καὶ μαθὼν παρὰ Τρύφωνος τοῦ Φα-
ληρέως περὶ τῶν Ἰουδαϊκῶν βιβλίων (βίβλων leg.),
σπουδαίως ζητήσας παρὰ τῷ ἀρχιερεὶ Ἐλεαζάρῳ, ἀπο-
στείλας δῶρα πολλὰ καὶ τῷ ναῷ καὶ τῷ ἀρχιερεὶ ταύ-
τας ἐδέξατο σὺν ὁ πρεσβυτέροις, οἵτινες καὶ ἀπὸ τῆς 20
Ἑβραϊδος γλώττης μετέφρασαν εἰς τὴν Ἑλλήνων γλῶτ-
ταν καὶ ἐν τῇ ἰδίᾳ βιβλιοθήκῃ ἀνέθηκαν. ἦν δὲ καὶ
τοῦτο θείας προνοίας ἔργον, ἵνα πρὸ τῆς τοῦ Χριστοῦ
παρουσίας προητοιμασμένον ἦ καὶ μὴ ὕστερον γινό-
μενον ἐπὶ τῶν ἀποστόλων ὑποπτον γένηται τοῖς πολ- 25
λοῖς· ὥς πρὸς τὸ κεχαρισμένον ἑαυτοῖς ἐρμηνεύσαντες

10—12 cf. Eus. p. 127, 25 ss., ceterum cf. Polychronium in
Catena in Iob a Comitolo edita p. 37 || 23 ss. cf. Hilarium
p. 160, 3 ss., Georgium Syncellum p. 134, 5

τὰ παρὰ τῶν προφητῶν πάλοι εἰρημένα περὶ τε τοῦ Χριστοῦ καὶ τῆς κλήσεως τῶν ἐθνῶν.

Ioannes Lydus De magistratibus I 31 p. 144, 8—14 Bekker: (Brutus) ἡλευθέρωσε Ῥωμαίους τυραννίδος, ἀρχὴν ἐξευρὼν παρ' οὐδενὶ τῶν ἐθνῶν γνωριζομένην, καὶ εἰ παρ' Ἑβραίοις Δανιὴλ ὁ προφητῶν θειότατος ὑπάτων παρὰ Ἀσσυρίοις γενομένων ποτὲ μνημονεύει. οὐδὲ γὰρ οὗτος αὐτὸς ἐπὶ τῆς Ἑβραϊδος ἀπέθετο φωνῆς, ὡς Ἀρισταῖος λέγει, ἀλλ' οἱ ἐρμηνεύσαντες παρὰ 10 Πτολεμαίῳ τὰ λόγια ποτε ἀντὶ δυναστῶν καὶ βουλευτῶν ὑπάτους εἶπον.

De mensibus IV 47 p. 103, 22 Wuensch (e Parisino 854): λέγει δὲ ὁ αὐτὸς Φίλων καὶ περὶ τῶν συγγραμμάτων τοῦ Μωυσεως, ὅτι ὑπ' αὐτοῦ μὲν τῇ Χαλδαϊκῇ 15 γλώττῃ ἐγράφη, ὕστερον δὲ ὑπὸ Πτολεμαίου εἰς τὴν Ἑλλάδα μετεφράσθη, ὃς τρίτος ἦν τῶν ἀπ' Ἀλεξάνδρου τὴν Αἴγυπτον παραλαβόντων, Φιλάδελφος ἐπικεκλημένος. (v. supra p. 91, 10 ss.)

Iustiniani Novellae, 146 c. 1 (ed. Schoell-Kroll p. 715, 20 25): . . . πλὴν οἱ διὰ τῆς Ἑλληνίδος ἀναγινώσκοντες (sc. Hebraei) χρήσονται παραδόσει τῇ πάντων ἀκριβεστέρα καὶ παρὰ τὰς ἄλλας ἐγκεκριμένη διὰ τὸ μάλιστα περὶ τὴν ἐρμηνείαν συμβεβηκός, ὅτι κατὰ δύο διαιρεθέντες καὶ κατὰ διαφόρους ἐρμηνεύσαντες τόπους 25 ὁμῶς μίαν ἅπαντες ἐκδεδώκασιν σύνθεσιν. πρὸς δέ γε τούτοις τίς οὐκ ἂν τῶν ἀνδρῶν κάκεῖνο θαυμάσειεν, ὅτι πολλῷ πρεσβύτεροι τῆς σωτηριώδους ἐπιφανείας

6 cf. Hatch-Redpath, *Concordance to the LXX* p. 1407 || 23—25 cf. Epiph.

τοῦ μεγάλου θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ
γεγονότες ὅμως ἐκείνην μέλλουσιν ὥσπερ ὁρῶντες τὴν
τῶν ἱερῶν βίβλων παράδοσιν ἐποιήσαντο, προφητικῆς
χάριτος περιλαμπάσης αὐτούς; καὶ ταύτῃ μὲν χρήσου-
ται μάλιστα πάντες.

5

Olympiodori in Nicetae Serrani in Iob catena (P. Gr.
XCIII p. 16 A): . . . τοὺς ἑβδομήκοντά φημι ἐξ ἐπιπνοίας
τοῦ ἀγίου πνεύματος ὁδηγηθέντας τὰ Ἑβραϊκὰ . . .
εἰς τὴν Ἑλλάδα μεταβαλεῖν γλῶττιαν πρὸ τῆς τοῦ κυ-
ρίου ἐπιδημίας ἐπὶ Πτολεμαίου τοῦ ἐν Αἰγύπτῳ βα- 10
σιλεύσαντος, θεοῦ τοῦτο οἰκονομήσαντος, ἵνα μὴ τις
εἴπῃ, ὥς χάριν Χριστιανοῖς κατατιθέμενοι οὕτω τὰς
γραφὰς οἱ ἑβδομήκοντα διηρμήνευσαν. multo am-
pliora et fortasse genuina Olympiodori e Baroccianis
eiusdem catenae codicibus edit Hodius p. 330, latine 15
Comitulus in Catena in Iob p. 44.

Nicetae catena in psalmos P. Gr. LXIX p. 700: Φί-
λωνος καὶ Ἰουστίνου. — πάλαι μὲν Ἰουδαῖοι μόνοι τὰ
τῆς παλαιᾶς διαθήκης εἶχον βιβλία κατὰ τὴν ἑαυτῶν
συγγραφέντα διάλεκτον, ἡμεῖς δὲ τὴν ἐντεῦθεν οὐκ 20
ἐτρυνῶμεν ὠφέλειαν. ὅτε δὲ μετὰ Ἀλέξανδρον τὸν

6 cf. Lietzmann l. c. p. 66, 2 et de Bononiensi *Studi Ital.*
III p. 467. — cf. etiam brevem notitiam in Anonymi *Comm.*
in Iob P. Gr. XVII p. 373 C || 17 ss. eadem in Mendelssohnii
usum Ios. Cozza descripsit e Psalterio codicis Cryptaeferatae
A. γ' 11 fol. 11 saec. XI (= C, cf. Pitra, *Analecta sacra* II 442)
et exstant in Pal. Vaticano 247 fol. 1 Harl. 5677 || 18 — 159, 12
et 159, 19—21 cf. Philonem p. 90 ss., 159, 14—19 cf. Ps. Iusti-
num 122, 11. — 159, 14 falso Philonem testem producit (cete-
rum de Philone Nicetae auctore v. *Philonis Opera* II p. XV) ||
17. 18 Φίλωνος καὶ Ἰουστίνου om. C || 19 αὐτῶν Μαί

Μακεδόνα ὁ Φιλάδελφος Πτολεμαῖος κατ' Αἴγυπτον
 ἐβασίλευσε, ζῆλον λαβὼν τῆς Ἰουδαίων φιλοσοφίας εἰς
 Ἑλλάδα γλῶτταν τὴν Χαλδαϊκὴν μεθαρμόζεσθαι διε-
 νοεῖτο καὶ πρέσβεις εὐθὺς ἐξέπεμπε πρὸς Ἀζαρίαν τὸν
 5 τότε τῆς Ἰουδαίας ἀρχιερέα, τὸ βούλημά τε δηλῶν καὶ
 προτρέπων ἀριστίνδην ἐλέσθαι τὸν νόμον διερμηνεύ-
 σοντας. ὁ δὲ ἀρχιερεὺς οἶα εἰκὸς ἦσθεις καὶ νομίσας
 οὐκ ἄνεν θείας ἐπιφροσύνης περὶ τὸ τοιοῦτον ἔργον
 ἐσπουδακέναι τὸν βασιλέα, σκεψάμενος τοὺς παρ' αὐτῷ
 10 δοκιμωτάτους Ἑβραίων, οἳ πρὸς τῇ πατρίᾳ καὶ τὴν
 Ἑλληνικὴν ἐπεπαίδευντο παιδείαν, καὶ ἐξ ἐκάστης τῶν
 δώδεκα φυλῶν ἕξ ἄνδρας ἐπιλεξάμενος ἄσμενος ἀπο-
 στέλλει. οἱ δὲ ἐν διαφόροις οἰκίσκοις κατὰ δύο, ὥς
 φησιν ὁ Ἰουδαῖος Φίλων, ἢ καθ' ἓνα, ὡς ὁ θεῖος Ἰου-
 15 στῖνος ἀποφαίνεται, διαιρεθέντες ἐν Φάρῳ τῇ Ἀλεξαν-
 δρείᾳ νήσῳ πᾶσαν τὴν θείαν γραφὴν καὶ αὐτοὺς τοὺς
 ψαλμοὺς ἡρμήνευσαν, καὶ πάντες ἐν τῇ ἐρμηνείᾳ συν-
 εφώνησαν οὐδὲν ἀλλήλων παραλλάξαντες οὔτε κατὰ
 τὴν ἔννοιαν οὔτε κατὰ τὴν λέξιν, ἀλλὰ τὰ αὐτὰ ὁνό-
 20 ματα καὶ ῥήματα ὥσπερ ὑποβολέως ἐκάστῳ ἀοράτως
 ἐνηχοῦντος τοῖς δηλουμένοις ἐναρμολογούμενοι πράγμασιν,
 ὥστε θαυμάσαι τὸν Πτολεμαῖον. γέγονε δὲ ἡ τῶν ἐβδο-
 μήκοντα δύο τούτων ἔκδοσις πρὸ τριακοσίων καὶ ἐνὸς
 ἐνιαυτοῦ τῆς τοῦ σωτῆρος ἐπιδημίας.

denique cf. Nicephori Callisti versus in P. Gr. CXLVII 622 B.
 non novi quae C. Oeconomus, Περὶ τῶν ο' vol. IV p. 1049 Fla-

4 ἐξέπεμψεν Mai, sed v. Philonem || 6 παροτρύνων Mai,
 sed v. Phil. || 10 τῶν 'E. C, sed v. Phil. || 14 ἢ καὶ καθ' Mai
 (Hody p. 153) || 21 πράγμασιν om. C || 23 de numero cf. ad
 p. 149, 20 et Hodium p. 92 || 24 sequitur narratio de ceteris
 interpretibus, tum de Esdra (v. ad p. 124, 9)

vium Nobilium secutus ex Hesychio¹⁾ et quae p. 1053 ex Cosma Hagiop. praeberere dicitur.

Hilarius Pet., Tract. in II psalm. 3 p. 39, 18 Zingerle:
sed perfecta horum septuaginta interpretum auctoritas
manet. primum quod ante adventum corporalem do-
mini transtulerunt, nec adulatio interpretandi adhibita
tempori arguetur, tanto anteriore interpretationis ae- 5
tate; dehinc quod ipsi illi principes doctoresque syna-
gogae et praeter scientiam legis per Moysen quoque
doctrina secretiore perfecti non potuerunt improbabiles
esse arbitri interpretandi, qui certissimi et gravissimi
erant auctores docendi. 10

idem Instructio 8 p. 9, 27 et Tract. in CXVIII psalm.
litt. Ain 16 p. 504, 24 de Ptolemaeo interpretationis
auctore breviter refert; cf. p. 38, 12.

Ambrosius, Exameron III 5, 20 p. 73, 12 Sch.: multa
enim non otiose a septuaginta viris Hebraicae lectioni 15
addita et adiuncta comperimus.

In psalm. 118 enarratio IX 13: septuaginta virorum
sententias magis sequitur ecclesia.

Filastrii diversarum hereseon liber CXLII p. 114
Marx: haec etenim, id est LXX duorum interpretatio, 20

7 hac de re antea (2 p. 38. 39) accuratius agit; cf. In-
structio 8 (p. 9, 25 ss. Zingerle), ubi psalmos in ordinem red-
egisse feruntur (cf. p. 40, 1) || 19 uncis angulatis inclusa ad-
didit Marx. pleraque usque ad p. 161, 16 ex Irenaeo fluxisse
videntur, sed ad p. 161, 11 cf. etiam Cyrillum p. 138, 10

1) frustulum, quod e Nobilii libro Hody p. 152 profert, ab
Epiphanio pendet. quae idem p. 92. 153 Musculo auctore sub
Basilii nomine tradit, alibi non inveni.

sub Tolomeo rege Aegyptiorum post Alexandrum Macedonem est edita omnibus, populoque Iudaico in Hierusalem <man>data est, cum habitarent non multi <ibi> Iudaei, velut in subiectione iam positi regis Aegyptii, 5 rogatique ab ipso <sunt> Tolomeo, ut interpretes mitterentur Alexandriam. qui cum venissent Septuaginta 6 duo sapientes ac prudentes viri interpretes, secundum iussu regis Hebream linguam Greco sermone interpretati Grecis litteris ediderunt, sicuti et factum est. 10 cumque suscepisset eos Tolomeus rex Aegypti, tempore 7 tare volens si esset horum divina scriptura quam legebant Iudaei, separatim quemque iussit includi in cubiculum nullumque videre alium nisi solum exceptorem qui interpretem exciperet dictitantem; omnium- 8 15 que accipiens postea interpretationem cottidie, cum consentientem in unum inveniret editionem omnium, iussit conscribi atque poni in templum, ut venientibus de Achaia, de Grecia atque aliis provinciis filosofis, poetis et historiographis cupientibus legendi copia non 20 negaretur. unde et maxime argumenta sumentes philosophi, poetae, oratores atque historiographi, sicuti voverunt, ad suae paganitatis mendacia transtulerunt, aliisque nominibus rudes puerorum animas edocentes legem dei divinam irritam saeculo facere properarunt, 25 impietatisque semina in sono verborum, in periculosis sententiis confirmarunt; quorum causa dicebat et dominus fures atque latrones (Ev. Ioh. 10, 8) eos fuisse, in omnibus atque ab omnibus cognoscendos.

28 cf. etiam cetera quae p. 113, 14 — 116, 15 de auctoritate LXX interpretum proferuntur

Rufinus in versione Eusebii Hist. eccl. VI 33 (I p. 369 Cacciari): cui (sc. *Africano*) Origenes magnificentissime rescribens asserit nequaquam Iudaeorum commentis et fraudibus auscultandum, sed hoc solum pro vero habendum in scripturis divinis, quod septuaginta interpretes transtulissent; nam id esse solum, quod auctoritate apostolica confirmatum sit.

Apol. II 33 (P. L. ed. Migne XXI p. 612 A) contra *Hieronymi versionem pugnans cum alia tum haec de auctoritate textus graeci profert*: ... septuaginta duorum virorum per cellulas interpretantium unam et consonam vocem dubitandum non est spiritus sancti inspiratione prolatam ...

Hieronymi Praef. in Pent. (P. L. XXVIII p. 181): ... et nescio quis primus auctor septuaginta cellulas Alexandriae mendacio suo extruxerit, quibus divisi eadem scriptitarent (vel scriptitarint), cum Aristeas eiusdem Ptolemaei ὑπερασπιστῆς et multo post tempore Iosephus nihil tale retulerint, sed in una basilica congregatos contulisse scribant, non prophetasse. aliud enim est vatem, aliud esse interpretem

2—7 Rufinus Eusebii textui (VI 31) interpolavit, et postrema inde a lin. 4 ne protulit quidem Origenes in epistula nobis servata, cf. ad p. 126, 6 || 6. 11 cf. Hieron., *Anecd. Mareds.* III 2 p. 214, 26: *loquamur autem et secundum septuaginta interpretes. dicat enim aliquis: quid ad me, quid habet in hebraico? ego ecclesiam sequor* || 14 ss haec repetit *Contra Rufinum* II 25 (P. L. XXIII p. 470), ubi congesta invenies Hieronymi variorum librorum de LXX iudicia. etiam plura collegit Montfaucon, *Hexapla* I 93 ss., Hody p. 350—390. de cellulis cf. *Comm. in Ezech.* 33, 23 (P. L. XXV p. 338 B), *Praef. in Paralipomena* (P. L. XXVIII p. 1393 A = XXIII p. 472 A) || 18 cf. Ios. p. 121, 5. 6

Quaest. in Gen. (P. L. XXIII p. 985, p. 2, 30 *Lagarde*): . . . Iosephus . . . quinque tantum ab eis libros Moysi translatos refert.

Comm. in Ezech. 5, 12 (P. L. XXV p. 57 C): quam-
5 quam et Aristes et Iosephus et omnis schola Iudaeorum quinque tantum libros Moysi a septuaginta translatos asserant (*cf. etiam P. L. XXIV p. 914 B*).

Comm. in Mich. 2, 9 (P. L. XXV p. 1227 D): interpretatio LXX — si tamen LXX est; Iosephus enim
10 scribit et Hebraei tradunt quinque tantum libros legis Moysi ab eis translatos et Ptolemaeo regi traditos . . .

August. De civ. dei XVIII 42 (= *Eugippius p. 1018 Knoell*): Qua dispensatione providentiae dei scripturae sacrae veteris testamenti ex Hebraeo in Graecum eloquium
15 translatae sint, ut universis gentibus innotescerent? . . . Ptolemaeus qui est appellatus Philadelphus omnes, quos ille adduxerat subiugatos, liberos redire permisit; insuper et dona regia in templum Dei misit petivitque ab Eleazaro tunc pontifice dari sibi scripturas, quas
20 profecto audierat fama praedicante divinas et ideo concupiverat habere in bibliotheca, quam nobilissimam fecerat. has ei cum idem pontifex misisset Hebraeas, post ille etiam interpretes postulavit; et dati sunt septuaginta duo, de singulis duodecim tribubus seni
25 homines, linguae utriusque doctissimi, Hebraeae scili-

2 antea exponit LXX mystica quaedam celasse Ptolemaeum; *cf. e. gr. Comm. in Ezech.* 16, 13 (P. L. XXV p. 143 B), *Praef. in Pent.* (P. L. XXVIII p. 181), *Praef. in Ies.* (P. L. XXVIII p. 826 B), *Anecd. Maredsolana* III 1 p. 22 cum Morini nota, et similia innuere videtur Filastrius p. 113, 17 ss. Marx || 12—15 *cf. Eus. p. 127, 25 ss. || 16—22 cf. Hieron. p. 130, 11 ss.*

cet atque Graecae, quorum interpretatio ut Septuaginta vocetur, iam obtinuit consuetudo. traditur sane tam mirabilem ac stupendum planeque divinum in eorum verbis fuisse consensum, ut, cum ad hoc opus separatim singuli sederint (ita enim eorum fidem Ptolemaeo placuit explorare), in nullo verbo, quod idem significaret et tantundem valeret, vel in verborum ordine alter ab altero discreparet; sed tamquam unus esset interpres, ita quod omnes interpretati sunt unum erat, quoniam re vera spiritus erat unus in omnibus. et ideo tam mirabile Dei munus acceperant, ut illarum scripturarum non tamquam humanarum, sed, sicut erant, tamquam divinarum etiam isto modo commendaretur auctoritas, credituris quandoque gentibus profutura, quod iam videmus effectum.

15

[Augustini] *De mirabilibus sacrae scripturae* I 9 (P. L. XXXV p. 2161): quorum quasi hereditarii successores ad Ptolomaeum Philadelphum Alexandriae regem a pontificibus, Eleazaro scilicet et ceteris qui eodem tempore Iudaeorum populo praeerant, septuaginta sapientes, qui ex Israel stirpe descenderant, missi sunt

15 idem 43 docet hanc versionem propter spiritum divinum, qui mentem interpretum replevisset, praefendam esse ceteris, etiamsi 'verba interpretationis suae contulissent' (respicit Hieronymum p. 162, 20); itaque etiam quae discreparent a codicibus Hebraeis, non mutanda esse, quippe quae per prophetas interpretes spiritus revelasset, cum Epiphanio affirmat. cf. e. gr. *De civ.* XV 11. 13. XVIII 44, *Quaest. de Genesi* 169 p. 89 Zycha et alibi, *De consensu Evang.* II 66 (P. L. XXXIV p. 1139), *Doctrina Christiana* II 22. IV 15 (P. L. XXXIV p. 46. 96), *Epist.* 28, 2 (p. 106 Goldb.). 71, 4 (p. 252 ss. Goldb. et ibid. p. 316 ss. Hieronymi responsum). 82, 34. 35 (p. 385. 386 G.) ceterum v. Hodium p. 391—396 || 16 de Moyse senioribus antea locutus est

et scripturas antiquae legis in Graecum eloquium translulerunt.

Isidorus Hisp., Etym. VI 3, 5 (*P. L. LXXXII* p. 236):
 Ptolemaeus cognomento Philadelphus, omnis litteraturae sagacissimus, cum studio bibliothecarum Pistratum aemularetur, non solum gentium scripturas, sed etiam et divinas litteras in bibliothecam suam contulit. nam septuaginta milia librorum huius temporibus Alexandriae inventa sunt. <4, 1> hic etiam et
 10 ab Eleazaro pontifice petens scripturas veteris testamenti in Graecam vocem ex Hebraica lingua per septuaginta interpretes transferre curavit, quas in Alexandria bibliotheca habuit. <4, 2> siquidem singuli in singulis cellulis separati ita omnia per spiritum sanctum interpretati sunt, ut nihil in alicuius eorum codice inventum esset, quod in ceteris vel in verborum ordine discreparet.

Theonae epistolam (*Routh, Rel. sacrae* III² p. 443) consulto omisi utpote a recentissimo falsario profectam
 20 (*cf. Harnack, Altchristl. Litt.* p. 790), item *Pseudo-Damasi Epist.* 5 (*P. L. XIII* p. 440).

Lietzmannus a me omissam esse monet

Pseudo-Chrysostomi in Pascha Homiliam VII 1 (*P. Gr. LIX* p. 747): Ἰουδαῖοι μὲν γὰρ πάντα τὰ ἀγαθὰ ἐξ-
 25 ἐχωρίσαντο· αὐτίκα γοῦν καὶ τὰς γραφὰς δύο καὶ ἑβδομήκοντα σοφῶν μεταβαλόντων ἠθέτησαν. τοσοῦτοι γὰρ Ἰουδαῖοι πρὸς τὴν τοιαύτην ἱστορίαν ἡσχόληντο

3—9 sumpsit e Tert. (v. p. 126), 9—13 ex Hieronymo (v. p. 130, 11), 13—17 ex Augustino (v. p. 164, 3 ss.)

ἀρχαῖοι πρὸ τῆς τοῦ σωτῆρος παρουσίας ἀριστίνδην
 ὑπὸ ἀρίστων ἐξειλεγμένοι πρὸς τὴν μεταβολὴν τῶν
 γραφῶν ἔτι καὶ τότε ἐν Ἑβραϊκοῖς χαρακτῆρσιν οὐ-
 σῶν εὐδοκίμων. καὶ ἐδοκιμάσθη ἡ ἐρμηνεία, καὶ ἀραὶ
 ὑπὸ πάντων τῶν Ἑβραίων ἐτέθησαν, εἴ τις τὴν ἐρ- 5
 μηνείαν παρακινήσειε. καὶ ταύτας διὰ ταῦτα ἡμεῖς
 περιέπομεν ἀκούοντες Μωυσέως λέγοντος ἑπὶ στόμα-
 τος δύο καὶ τριῶν μαρτύρων σταθήσεται πᾶν ῥῆμα'
 (Deut. 19, 15), οὐκέτι δὲ δύο, ἀλλ' ἐπὶ ἐβδομήκοντα
 δύο μαρτύρων [τὴν μεταβολὴν ἀσμενίσαντες. ἀλλ' εἰς 10
 ὅσον μὲν οἱ σοφοὶ περιῆσαν τῶν Ἰουδαίων, τὰ τῆς
 μεταβολῆς ἐκρατύνητο· γενομένης δὲ τῆς παρανομίας
 τῆς κατὰ τοῦ σωτῆρος ἀπεσβέσθη παρὰ Ἰουδαίοις πάντα
 κάλλη . . . ὥς οὖν καὶ τὰς γραφὰς μετεκλήσαν, καὶ
 τὴν ἐρμηνείαν τῶν σοφῶν ἐκέλων ἠθέτησαν, ἐνός τινος 15
 προσηλύτου πεισθέντες μεταβολῇ ἐπ' ἀθετήσει τοσού-
 των ἀνδρῶν καὶ ἀρῶν.

2 cf. Philonem p. 92, 8, quem c. 2 de Paschae die testem profert.

INDICES

Numeri sunt paragraphorum. eorum veritatem spondeo, cum bis verbo tenus editionis textum cum Indice contulerim. — stellula * lemmati praefixa significat non omnia testimonia allata esse. eadem stellula singulis vocibus vel numeris paragraphorum addita est, ubi apparatus vel varias lectiones vel coniecturas praebet dignas quae animadvertantur vel emendationes coniectura inventae in ipsum textum receptae sunt.

Cum eos qui historiam sermonis graeci posterioris aetatis cognoscere velint, scriptores Graecos et Iudaeos, a quibus potissimum *ιστοριαι* notitia petenda est, inscriptiones, papyros simul complecti oporteat, operae pretium facturus mihi videor hos fontes cum Aristeae conferens:

1. LXX = *Hatch-Redpath, Concordance to the Septuagint*, unde fere hausi. atque cum insignis animadvertatur consensus cum posterioris potissimum aetatis libris Iudaicis, hos ipsos suis nominibus (Sir., I—IV Maccab., Sap., Iud., Tob., Sus., I Esra graecus) proferre e re videbatur. ceterum in testimoniis e LXX afferendis minus parvus fui quam in testimoniis ceterorum fontium.

2. Pol. = Polybius, in quo Schweighaeuseri lexicon fere secutus sum.

3. Pe. = Inscriptiones Pergamenae a Fraenkelio editae¹⁾. saepius brevitatis causa nominavi Schweizerum = *E. Schweizer, Grammatik der Perg. Inschriften*, Berolini 1898.

4. Ma. = Inscriptiones Magnesiaep repertae, quas prope diem cum Indice, in quo reperies locorum notitiam a me omissam, O. Kern edet.

5. Pap. = Papyri aetatis Ptolemaeorum. quarum corpus cum U. Wilcken editurus sit, testimonia proferre omisi. plenior enim collectionem quam ipse, tiro in hoc litterarum

1) vol. II, quod inscriptiones aetatis Romanae continet, consulto raro adhibui. paginas pro numeris inscriptionum laudavi, ubi editoris commentarius sermonem exemplis aliis illustrat.

genere, dare poteram, illius Index praebebit. non sine magna utilitate adii et laudavi Mayserum = *E. Mayser, Grammatik der griech. Papyri aus der Ptolemäerzeit*, pars I Lipsiae 1898¹⁾.

Quamvis hanc operis mei partem, ut fuit molestissima, ita facile obnoxiam esse sciam eorum vituperationi, qui quae per oblivionem vel temporis angustias omisi opprobrio dare velint, non inutilem eam futuram esse spero, quippe qua aliquatenus discatur, quantus sit in tanta locorum distantia fontium et inter se consensus et ab Attica consuetudine non parvus dissensus, quantum ad hunc communem sermonem excolendum et propagandum sermo, quo reges, magistratus, senatus urbium uti solebant, valuerit. qui sermo non sine mutationibus Athenis per Macedonum aulam ad Diadochos, tum ad Romanos²⁾ migrabat et alicuius momenti erat ad conformandum non modo commune dicendi sed etiam scribendi genus praesertim minus eruditorum scriptorum³⁾. quid *κοινὸν* sit in hellenistico sermone, discendum potissimum atque accuratius investigandum est, et maior pars fontium, qui omnibus patent, nondum exhausta est. quod priusquam fiat, non sine periculo errandi in negotio suo versabuntur, qui a flumine aberrantes et rivulos solos consecutantes proprias *κοινῆς* dialectos secundum regiones divisas agnoscere volent.

1) ex eisdem editionibus, quas Mayser p. V enumerat, exempla a me allata collegi. — commemoranda hic quoque est Mendelssohnii prioris libelli nostri partis editio, in cuius commentario nonnullas locutiones e papyris et inscriptionibus illustravit.

2) Viereckii librum qui legerit, facile testimonia, quibus Aristae sermonem illustravi, augebit. neque pauca docebit inscriptio, quae de mysteriis Andaniae celebrandis agit, cum Hermannii Saupprii adnotationibus, inscriptio Sesti reperta, quam Ierusalem, *Wiener Studien* I tractavit, inscriptiones, quas Strack, *Die Dynastie der Ptolemäer* p. 219 ss. collegit. item chartae parcere coactus Deissmanni libros bonae frugis plenos non laudavi.

3) studium atque consuetudo periphrasis, quae agnoscitur in *κοινῇ*, hinc partim explicari videtur.

I. INDEX VERBORVM

ἀγαθοποιεῖν 242 (LXX)
 ἀγαθός: cf. 8. καλός. — φύσιν
 ἅ. 56 ἅ. ἐπινοίας 196 πάντα
 τὰ ἀγαθὰ 185. 207. 229. 248
 ἀγαθὰ 205. 231 τὰ μέγιστα
 ἅ. 293 (197) ἅ. μέγιστα 212
 μεγάλων ἀγαθῶν 308
 ἀγάματα 135
 ἀγαπᾶν 123
 ἀγάπη 229 (LXX)
 ἀγάπησις (LXX): φιλίας καὶ
 ἀγαπήσεως 44 φιλικανθρωπία
 καὶ ἅ. 265. — 270 (opp. δυσ-
 νοίας)
 τῶν ἀγγέλων 91
 ἄγειν: ἐπὶ τέλος (Ma.) 9 εἰς ἐλάτ-
 τωσιν 109 εἰς μετάνοιαν 188
 πρὸς εὐνοίαν 205 τὴν διά-
 νοίαν πρὸς 247 ἐπιεικέα* 207
 erudire (?) 248
 ἄγιος: νόμου 45 γράμμασιν 98
 κατασκευὴν 99 (LXX)
 ἐν ταῖς ἀγγελίαις 106 περιέ-
 φραξεν ἀγγελίαις 142 (LXX
 Pap.)
 ἄγνοια 130
 ἄγνός: θεορίαν 31 ἐπίσκεψιν
 144 διάνοιαν 292 κατὰ σῶμα
 καὶ κατὰ ψυχὴν 139 συντη-
 ρεῖν ἀγνῶς 317 (LXX)
 ἀγορασμοὺς 9 (LXX Pap.)
 ἄγραφα 56
 ἄγριος 170 (πτηνὰ) ἄγρια 146
 ἀγωγή eruditio, mores 43. 124.
 246 bis. 280 παιδείας ἅ. 8
 ταῖς ἀγωγαῖς 235 (LXX)
 ἀγῶν: πολεμικοῖς ἀγῶσιν 14

ἀγωνιοῦνται περὶ 273
 ἀδελφή 41. 45
 ἀδελφός 7. 120
 ἀδιακόποις χάραξι 139
 ἀδιάλειπτον κίνησιν 86 ἀδια-
 λείπτως 92. 294 (Maccab
 Pol.)
 ἀδιάλυτος 242 (LXX)
 ἀδιήγητος 89 99 (var. ἀνεκδ.)
 ἀδικεῖν 146
 ἀδικία 162. 212. 277. 292 με-
 γάλῃν ἅ. 152 μετὰ ἀδικίας
 146
 ἄδικον: οὐθέν 210
 ἀδόλεσχόν τι ποιῶμεν 8
 ἀδοξία 269 (Sir.)
 ἀδωροδόκητος 209
 ἀεί 2. 196. 248 (cf. Mayser p. 16
 Schweizer p. 78)
 αἰήρους 116 (var. αἰήρους)
 ἀένναον μνήμην 279 δόξαν 292
 ἅ. μένοντα 311 (LXX)
 τὸν αἴρα 70
 ἀήττητος 193
 ἀθέατος 71*
 ἀθρόαν 26 (III Maccab.)
 αἰκίαις περιβάλλειν (III Mac-
 cab.) 208 καὶ θανάτοις 167
 αἵματα 88. 90
 αἶξ 93
 αἰρεῖν: tollere (LXX Pol.) τὸ
 δίκαιον 215 (ἀναιρεῖς B)
 αἰρεῖσθαι: optare, malle c. acc.
 54 περὶ 40 καθ' ὃ ἂν μέρος
 αἰρῶνται (sim. Pap.) 64. 65.
 — αἰρετόν 285

γνησίαν τὴν αἵρεσιν voluntas,
 favor (Pol. Ma. Pap.) 7 (LXX)
 τῶν αἰσθήσεων 156 ἀλογιστῶ
 αἰ. 213
 αἰσχύνῃ: μεγάλη 206
 αἷτιος ἀγαθῶν 205 τοῖς αἰτίοις
 sontibus 131
 ἡχμαλωτεῦσθαι 23 (LXX)
 ἡχμαλώτιζε 12 (LXX, cf. Lo-
 beck, Phryn. p. 442)
 αἰχμάλωτος 33. 35. 37 (LXX)
 ἀκαθαρσία 166 (LXX)
 ἀκάθαρτος: τρόπος 166 ἀκά-
 θαρτα de vetitis animalibus
 128. 147. 169 ἄ. πρὸς βρω-
 σιν vel πρὸς τὴν ἀφὴν 129
 (LXX)
 ἄκανθος 70
 ἀκατάληπτος 160
 ἀκέραιος 31. 196. 264 (LXX
 Pol.)
 τοὺς ἀκμαιοτάτους ταῖς ἡλι-
 κίαις (Pol.) 37 (III Maccab.)
 ἀκοή 142 δι' ἀκοῆς ἔλαβον 166
 ἀκολουθεῖ c. acc. c. inf. 201
 ἀκόλουθος εἰς ἃν αὐτοῖς 240
 congruens 84. 108. 219. 259.
 320 c. dat. 218
 ἀκούειν 162 ἀκούσασθαι (περὶ)
 5 ἀκούσας 250 ἀκήκοα 43.
 314 cf. συνακούειν
 ἡ ἄκρα arx Hierosolymitana
 (LXX) 100. 101. 102. 104
 regia Alexandrina 181
 ἀκρατεῖς 277
 μετὰ ἀκριβείας πολλῆς (cf. Sap.)
 103
 τὸ ἀκριβές (Pol. Ma.) 32 ἀκρι-
 βῶς 133. 300 cf. ad p. 81, 19
 ἀκριβοῦν: ἡκριβωμένως 310
 ἀκροᾶσθαι: τῶν ἡχροαμένων
 pass. 239 (LXX)
 ἀκρόασις (opp. ἀνάγνωσις) 127
 (LXX)
 ἀκροατής 266 (LXX)
 ἀκρόδρα 112 (LXX Pap.)

ἀλγεινός 253
 ἀλήθεια 77. 161. 260. 306. (opp.
 τέχνη) 70 bis. κατ' ἀλήθειαν
 (Pol.) 140. — veracitas 206
 ἀληθῶς 219
 ἄληκτος 269 (III Maccab.)
 *ἀλλὰ καὶ post οὐ μόνον 7. 15.
 20. 121. 146. 152. 160. 164,
 solum ἀλλὰ 131 οὐθὲν ἐτε-
 ρον ἀλλὰ (Pol.) 154
 πρὸς ἄλληλα 62. 176
 *ἄλλος, ἄλλοι, οἱ ἄλλοι. otiose
 adhibetur ut καὶ τὰ ἄλλα
 (i. e. praeterea) ἀργυρίου τά-
 λαντα ἑκατόν 40. 83 cf. s. τίς
 ἄλλοτριωθῆναι 120 (LXX)
 ἀλογιστεῖν 214
 ἀλογιστῶ αἰσθήσει 213 (LXX)
 μήποτε ἄλογον ἢ c. inf. 15 ἀλό-
 γως 24 οὐκ ἄ. 107
 ἀλυπία 232
 ἄλυτος δεσμός 265
 ἄμα τῇ πρώτῃ 304
 οἱ ἁμαρτάνοντες 191. 207 οὐχ
 ἁμαρτάνουσι τῆς ἐπιθέσεως 93
 ἁμάρτημα 297 (LXX)
 ἁμαρτία 192 (LXX)
 ἀμέλεια 248
 ἀμελεῖσθαι 108
 ἀμελέστερον 30
 ἀμιγῆς c. gen. 197. 292
 ἀμίμητος 98 τῇ ποιήσει 60 ταῖς
 τέχναις 72 ἄ. θεωρίαν 67
 ἀμισθί 258 (LXX)
 ἄμπελος 70. 79. 112
 ἀμφοτεροδέξλου τῆς κατασκευῆς
 65 (LXX)
 κατ' ἀμφοτέρα τὰ μέρη 64 ἀμ-
 φοτέραις sc. χειρὶ 93
 ἀμώμητα 93
 *ἄν (cf. ἐάν) in apodosi sen-
 tentiae irrealis 55 ὅς ἄν c.
 coni. 33. 40 bis. 42. 56. 64.
 65. 123. 124. 239*. 258*. 298
 ὅ τι ἄν 164 ἕως ἄν 175 (cf.
 s. ὥς), sed καθ' ὃ ἄν μέρος

- στρέφονται* 59 ὡς ἄν τις ἔστηκε (leg. ἐστήκη) 78 om. post μέχρῃς οὐ 298. — ὅπως ἄν fin. c. coni. 239. — semper additur optativo potentiali, e coni. 246. 250. 252 ἄν ἔξῃν 125*
- ἀνὰ μέσον (LXX Pol. Ma. Pap.) 60. 67. 73. 75 τῶν ἀνὰ τὸν τόπον 52 ἀνὰ χεῖρα 183
- ἀναβάντες 100
- ἀνάβασις ad aram 87
- ἀνάγει: μηχανισμόν 153
- ἀνεγνώσθη 310 cf. παραναγιγνώσκειν
- ἀναγκάζειν 151. 178. 258
- ἀναγκαῖος 83 ἀναγκαῖον (om. ἐστὶ) c. inf. 197. 205 ἄ. ἐστὶ σε 254 ἐὰν ἀναγκαῖον ἢ κατακαλέσαι 110 ἀναγκαιότατος 209. 265
- κατ' ἀνάγκην 104
- ἀναγλυφή 58. 62
- ἀνάγνωσις 283. 305. (opp. ἀκρόασις) 127 (LXX)
- ἀναγράφειν 322 pass. 283. 298. 316 med. παρὰ τῶν ἀναγραφομένων 297 sim. 300*
- ἀναγραφή 6. 83. 296. 302 cf. ad p. 10, 12 (LXX Pol.)
- ἀναδεῖν 63*
- ἀνάθεσις: τράπεζαν εἰς ἀνάθεσιν 42 πρὸς ἀνάθεσιν 320
- ἀναθημάτων 40
- ἀναιρεῖν 166
- ἀναλρεσις: δόξης 269
- ἀναισθησία 135
- ἀνάκλαισις 68. 105
- ἀνάκλαισις: τὴν πρώτην ἄ. 187 (LXX)
- ἀνακομισθῆναι redire (III Maccab. Pol.) 321
- ἀνακτῶνται τοὺς βίους τῶν ἀνθρώπων (Pol.) 279 (Pap.)
- ἀνακύντοστα: τὰ παρὰ τὴν προαίρεσιν 233 (LXX)
- ἀναλαβοῦσα (ψυχὴ) τὰ κάλλιστα 2 εἰς τὸ βασιλικὸν ἀναληφθήσεται (Pap., cf. Pe. p. 175) 25
- ἀναμάρτητος 252 bis
- ἀναμηνύκησις 154
- ἀνάξιος 205. 217
- ἀνάπανσις 94
- ἀναπλέκειν 79
- ἀναπληροῦν 75
- ἀνάπτωσις 187. 203
- ἀνάρριθμος 89
- ἀναρπάζειν 146 (LXX)
- ἀναρρίπτουσιν 93
- ἀνασπάστους* ἐκ 35 (Pol.)
- ἀναστρέφεσθαι ἐν 252
- ἀναστροφή vitae actio (Tob. II Maccab. Pol. Pe. 86 B 5 Ma.) 130. 216
- ἀνάτασις altitudo (Pol.) 83
- ἀνατίεταται 144*
- ἀνατείνει πρὸς pertinet (cf. Pol.) 169
- ἀνατιθέντες: χαριστικόν 37 χαριστήριον ἀναθῆ* 19
- ἀναφέρειν ἐπὶ mente referre (Pol.) 268
- ἀνάχωμα: τὸ τῶν ἐπὶ σταδίων 301
- ἀνδρεία 281 eius definitio 199 μετὰ ἀνδρείας 12
- ἀνειλημάτων volumen? 177*
- ἀνεκδιήγητος v. s. ἀδιήγητος
- ἀνέκλειπτος 89. 185
- ἀνέκφευκτος 268 cf. Schweizer p. 49
- ἀνείλιξαν τοὺς ὕμνας 177
- ἀνεξήγητος 77. 78. 97
- ἀνεπαίσθητος 176
- ἀνεπιεικής 23 (LXX?)
- ἀνεπίληστος 44
- ἄνεσις remissio et otium (Pol.) 284 morbi 314 (LXX)
- ἀνεύρετος 71
- ἀνέφικτος 223. e coni. 283 (III Maccab.)

ἀνήμερος 289

*ἀνῆρ: interdum positum, ubi pronomine uti poterat, ut τοῖς ἀνδράσι 274 τοὺς ἀνδρας 176 cf. 3. 199

ἀνθεμῖς 75

ἄνθος 96

ἄνθραξ 66. 69 (LXX)

ἄνθρωπος: τοὺς ἀνθρώπους pro pronomine 126. 174 otiose προσεχέστατος γὰρ ὢν ἄ. 183. 5 μηθένα ἄ. 95 πάντα ἄ. 99 πάντας ἄ. 108. — sine articulo 2. — θεόκτιστόν ἐστιν ἄνθρωπος 201 πρὸς . . . διαμονὴν ἀνθρώπων 283 (cf. 18) ἄνθρωποι θεοῦ 140 ἄνθρωποι βρωτῶν καὶ ποτῶν καὶ σκέπης (sim. LXX) 140. — οὐκ ἐστὶν ἄνθρωπον ὄντα τούτων ἀμυγῇ γενέσθαι 197 καθόσον ἄνθρωπος ἐννόει 211 ἄνθρωπος ὢν ἀνθρώπων ἡγείται 263 cf. γένος

ἀνθυποτιθέσθαι πρὸς 239

ἀνίεναι: ἦχον 96

ἀνόητος 136

οὐκ ἀνοικείως (Pol.) 16

ἀνοικοδομεῖν: ἀνικοδομημένον 100 (LXX Pap.)

ἄνοπλος 103

ἀνόσιος 167 ἀνοσίων τυράννων 289 (LXX)

ἀνοχή 194

ἀντάμειψις 259 (LXX)

ἀντιβολή 302

ἀντιγράφειν 41 (I Esra I Maccab.)

ἀντιγραφή* (= μεταγραφὴ) 28 responsum 51

ἀντίγραφον 21. 28 bis. 34

ἀντιδοξεῖν (opp. φιλικῶς ἔχειν) 227 (LXX Pol.)

ἀντικείμενος 266 (LXX)

ἀντιλέγειν 266

ἀντιπράσσειν 239 πρὸς ξῖριν 250 ἀνυπέρβλητος 92 (Ind.)

ἄνω: πρὸς τὴν ἄνω πρόσοψιν 62 τῆς ἄνω διατάσεως 86

ἀνωφελεῖς 253

κατ' ἀλίαν (Pol.) 37 (κ. τὴν ἄ. Sir. Pol. Pap.)

ἀξιοθανάμαστος 282

ἀξιόλογος 1. 322 (Pe. 160 B 19 Pap.) -ως 72. 184 cf. ἄξιος λόγον

ἀξιωματόνους 6

ἄξιος absol. 188 bis. 192. 264

τὰς ἄ. χάριτας 238 c. gen.

10. 43. 98. 122 λόγον 171

τῆς πίστεως 37 θανμασμοῦ

296 φιλίας ἄξιόν τι πράξεις

40 ἄξιόν ἐστι c. inf. 4. 282

om. ἐστί 128 ἄξιόν ἐστι τῆς

σῆς μεγαλοφυΐας ὅπως 19

τί καλλονῆς ἄξιόν ἐστιν (=

ἀξιώτερον, ἀντάξιον?) 229. —

ἀξίως c. gen. (Pe. Ma.) 32. 39

ἀξιοῦν: καθὼς ἡξίου 17 τῶν

ἀξιουμένων precum 18 μι-

κρόν γε ἡμᾶς ἀξιοῖ πρᾶγμα

19 περὶ ὧν ἡξιώκειν Σωσί-

βιον 12 θεὸν ἀξιοῦν ὅπως

(Pap.) 245

ἀόρατος κίνησις 156 ἀοράτως

ἔχοντα 90 (LXX)

ἀπαγορεύειν: περὶ ὧν δὲ ἀπηγορεύεται πτηνῶν 146 cf. ad p. 46, 9

ἀπαγορευτικῶς 131

ἀπάντησις 91 (LXX Pol.)

ἀπαντᾶν φιλανθρωπότερον (III Maccab.) 36

ἀπαρallάκτως 70 (LXX)

ἀπαρallόγιστος 275

ἀπάρχεσθαι: ἐπὶ τῶν βρωτῶν

καὶ ποτῶν 158 (LXX)

ἀπαρχὰς ἀναθημάτων 40 (LXX)

*ἀπας semper post consonantes

litteras. τοὺς ἀπαντας 17

τῶν ἄ. 195. cf. s. πᾶς

ἀπανυγάζοντες χρόαν 97 ἀπαν-
γάζεσθαι ἐν 76

ἀπειθεῖν 25

ἀπέραςτος (var. ἀπέραντος, LXX
Pol.) 166

ἀπέρεις: τὴν ἁ. πεποιήνται
ἐπὶ 138 ἀπέρεισιν ἔχει ἐπὶ
151

ἀπέχιν: οὐκ ἀπέχουσα τούτων
πολύ 116 ἀπέχεις τὴν διή-
γησιν 322 ἀφ' ὧν ἀπεχόμεθα
143 ἀποσχόμενον absol. 315

ἄπιστον φανείται 296

ἀπλανεῖ κανόνι 2

ἀπό: ἐπιλέγεσθαι ἀπό 39. 46
pro gen. part. 13. 36 ἀφ'
ἧς ἡμέρας 24 ἀπὸ . . . μέχρι
73. 86 pro gen. τοὺς ἀπ'
αὐτῆς καρπούς 232

ἀπογλανκοῦσθαι 316

ἀπογραφῇ de scriptis ad ma-
gistratus vel regem relatis
20. 24 ἐν ταῖς τῶν πορειῶν
ἁ. 283 (LXX Pol. Pap.)

ἀποδεικνύς 169

ἀπόδειξις: τῇ πατρίδι μεγάλας
ἁ. δεδωκότων (cf. Ma. 53, 60.
85, 4) 102 (III IV Maccab.)

ἀποδέχεσθαι probare 274 ἀπο-
δεξάμενος 194. 209. 241. 243.
297. 309 εὖ μάλα 207 καλῶς
245 κεχαρισμένως 273 μετὰ
φωνῆς 281

ἀποδιδόναι: ἀποδιδούς τὴν ἀντ-
άμειψιν 259 ἀπέδωκεν 36.
72* ἀποδόντες 37 τὰς ἀξίας
ἀποδῶν χάριτας 238 εἰς τὰ-
ξιν ἀποδοῦναι et σεβασμὸν
ἀποδοῦναι 179 perf. pro aor.
ἀποδεδόκαμεν (ἀπεδ.?) 173

ἀποδοχῆς τυγχάνειν 257 μεγά-
λης ἁ. ἔτυχον (Pol.) 308

ἀποθεοῦν 137 (Pol.)

ἀποκαθιστάειν: reddere (LXX
Pól. Pe. 18, 10. 62 b. 216 b.
Ma. Pap.) 294 domum resti-

tuere (LXX Pol.) ἵνα πάλιν
ἀποκατασταθῶσι πρὸς ἡμᾶς
ἀσφαλῶς 46 sim. 318 con-
valescere ἀποκατέστη 316
ἀποκαταστῆναι 315

ἀποκαλύπτειν 177

ἀποκατάστασις (Pol. Pe. 18, 12
Ma. Pap.) 123

ἀπόκλιμα 59

ἀποκρίνεσθαι δεόντως 122 ὥς
ἔδει 269 ἀποκρινομένων 296
ἀπεκρίθη 189. 206. 212. 228.
263. 268 ἀποκριθῆναι 226.
245 (ἀπεκρίθην fere, perraro
ἀπεκρινάμην LXX), sed ἀπ-
εκρίνατο 265. — ὥς δεόν
ἐστὶν ἀποκρίνεται 200 ἀπο-
κεκριμένων 203 καλῶς ἀπο-
κεκρίσθαι 255 σοφῶς 271 εὖ
279. 282

ἀπόκρισις 217. 270. 295

ἀπελάβομεν: τινὰ παρεύρεσιν 14

ἀπέλαμπε τὰ πάντα κυκλόθεν 78

ἀπολείπει deesse (Pap.) 30. —
τῶν ἀπολιπόντων* εἰς τὴν συμ-
πλήρωσιν 29 τὸν πρῶτον τῶν
ἀπολιπόντων πρὸς τὴν ἐξῆς
ἐρώτησιν 221 τοὺς ἀπολιπόν-
τας 262 τὸν πρωτεύοντα τῶν
ἀπολιπόντων τῆς ἐρωτήσεως
275 carere οὐδέποτε* ἂν ἀπο-
λίποις δόξης 226

ἀπολελογῆσαι: καλῶς 170

[ἀπολογία e conl. 161 v. Add.]

ἀπολύειν 22. 24 ἀπόλυσον 15
ἀπολύσας 175 ἀπολῦσαι 174
ἀπολυθῆναι 17 ἀπολεινόμενοι
ματαίων δοξῶν 139 κακῶν
ἀπολεινόμενοις 268 abire (Pol.
LXX) περὶ τὴν τοῦ σώματος
θεραπείαν ἀπελύνοντο γίνε-
σθαι 303 ἀπελύνοντο πρὸς τὸν
ἑαυτῶν τόπον 304

ἀπόλυσις 14. 16. 19 (III Maccab.)

ἀπολυτρώσαι 20 (LXX Pol.)

ἀπολύτρωσις 12. 33 (LXX)

ἀπομερίσαι tribuere 26 (Pol. LXX)
 ἀπονέμειν: τὸ δίνειν 24
 ἀπονιζόμενοι 306 ἀπονιζάμενοι 305 (LXX)
 ἀπορρίπτειν: ἀπερριμμένως 28
 ἀποστέλλειν 81 bis. 125 ἀπέστειλα 32. 42. 46. 177 ἀπεστάλαμεν 40 ἀπεσταλμένος 28. 174. 176 ἀπεσταλμεν 1
 ἀποστολή 15
 ἀποστρέφασθαι τάναντία 236
 ἀποτάσσειν 271 τόπος αὐτοῖς ἐστιν ἀποτεταγμένος 94 ὅς ἦν ἐπὶ τούτων ἀποτεταγμένος 182 (LXX Pol. Ma. 92 b 14)
 ἀποτελεῖν 67 bis
 ἀποτιθέναι: ἀποτεθειμένοι τὸ τραχύ 122
 ἀποτρέχειν: ἐκ τοῦ ξῆν (LXX) 273
 ἀποτρίβεται: τὸ κακόν (Pol.) 272
 ἀποτυγχάνειν absol. repulsam ferre (Pol.) 191. 192
 ἀπέφαινον 20. 89 καλῶς ἀποφαίνεσθαι 198 ἀπεφήναντο 19. 207. 241. 246. 255. 256. 273. 281 ἀπεφήναντο 53 ἀποφήνη 217 ἀποφήνασθαι 228
 ἀποφέρειν: ἀποιέσθαι δόξαν 39 ἀπραγματέντος difficilis obsessu (Pol.) 118 (Pap.)
 ἀπροσδεής de deo 211 (Maccab.)
 ἀπρόσκοπος 210 (Sir. III Maccab.)
 ἄπταιστος 187 (III Maccab.)
 ἄπτεισθαι 149
 ἀπώλεια 167
 ἀργυρικὴν τιμὴν 37 (I Esra)
 ἀργύριον de rudi metallo 33. 40. 42 de pecunia 294
 ἀργυρόπους 320
 ἀργυροῦς 42. 76. 77 bis. 78
 ἀρδεύειν 116 (Pol.)

ἀρεσθεὶς τοῖς ῥηθείσιν 224 cf. συναρέσκεσθαι
 ἀρετή 122. 200. 272. 277. 278 τὸ κατ' α. 215
 οὐδ' ἀριθμεῖται 112
 ἄριστος 121 ἀρίστους ταῖς ἡλικίαις 14 ἄριστον τῇ φύσει 289
 ἀρμόζοντα (cf. Schweizer p. 176) 43 πῶς ἂν ἀρμόσαι γυναικί (Pol.) 250 sim. 267
 ἀρμός 71 (Sir. IV Maccab.)
 ἄρνας 146
 ἄρουρα 116 (LXX)
 ἄρσενας 152 (LXX)
 κατὰ τὸ ἀρχαῖον 116 (LXX)
 ἀρχεδέατρος 182*
 ἄρχειν c. gen. 190. 218. 289 καλῶς α. ἐαυτοῦ 211 absol. 290 τῶν ἀρχομένων 286. — ἡρξάτο 204 ἄρξεται 298
 ἀρχή 205. 221. 261. 290 ἐξ ἀρχῆς (Ma.) 97
 ἀρχιερέυς 1. 6. 11. 32. 35. 41. 81 (LXX)
 ἀρχισωματοφύλαξ 12. 40 (LXX Pap.)
 ἄρχοντας καθιστάνειν 281
 ἀρωμάτων 92. 114 (LXX)
 ἀσέβεια 166 (LXX)
 ἀσελγής 205
 ἀσθενής 250
 ἀσκεῖν δικαιοσύνην 168 εὐνοίαν 225 τὴν εὐσέβειαν 255 πᾶσαν καταστολήν 285 (II Maccab.)
 ἀσμενίζειν 181 (LXX Pol.)
 ἀσμένος 5 (II III Maccab. Pol. Pap.)
 ἀσπάζεσθαι 175. 179 μετὰ μείζονος φωνῆς ἡσπάζετο 235 φιλοφρόνως ἡσπασάμεθα 173 (LXX)
 ἀσπασμός 246. 304
 ἀσπιδίσκοι 75

ἀσφάλεια 61. 85 μεγάλην ἀ.
ἐχουσα 115 περιλαμβάνει τὴν
μεγίστην ἀ. 230 περιέχεται
ἀσφαλείαις (Pol.) αὐτοφυσί
118 μετὰ ἀσφαλείας (LXX)
45 μετὰ ἀ. πολλῆς 172 διὰ
προσταγμάτων καὶ (μετὰ
add.?) μεγάλῃς ἀ. 28

ἀσφαλῶς 46. 312

ἡσφαλίσθαι med. 104 (Pol. LXX
Pe. 333 A 5 aetatis Roma-
nae)

ἄσχημόν τι 211 (LXX)

ἀτάραχος 213 (LXX)

ἄτε δὴ c. part. 121 (III Maccab.)

ἀτιμασμός 269 (I Maccab.?)

ἄττακοί 145 (LXX ἄττακῆς)

ἀτυχεῖν 241*

ἀτυχήματα 244 cf. ad p. 65, 16

αὐ 255*

αὐλή 173. 175. 304 τῆς περὶ
τὴν αὐλήν (LXX Pol. Pap.)

πίστεως 37

αὐξεῖ τε (αὐξεται?) 208 cf.
Schweizer p. 175

αὐτίκα 22 (IV Maccab.)

αὐτοκελεύστως 92

*αὐτός ipse 41 bis. 90. 134. 166.

195. 241*. 252 καὶ αὐτός 91.

259 αὐτός ὁ 2. 15. 26*. 57.

59. 66. 78 cf. s. πρᾶγμα. —

αὐτὸ τοῦτο 76 cf. ad p. 9, 22

ἐκείνος αὐτός e conl. 123. —

ὁ αὐτός 7. 8. 59 bis. 70. 196.

203. 216. 221. 230 τὰ αὐτά

276 ταῦτά 247* ταῦτόν 163

κατὰ τὸ αὐτὸ simul 104 κατὰ

τὰ αὐτά 236. — omissum

in gen. absol. μέλλοντος 316

sim. 176. 186. — relatum

non ad grammaticum nu-

merum, sed ad sensum συν-

αγαγόντες τὸ πᾶν πλήθος

παραινέγων αὐτοῖς 42 cf.
p. 2, 6. — reflexivi loco ad
subiectum enuntiati regentis
refertur¹⁾ τὸν θεὸν ἐπικα-
λοῖτο, ἵνα τὰς ἐπιβολὰς αὐτῷ
κατευθύνῃ 193 sim. αὐτῷ
195 αὐτόν et αὐτῷ 246 αὐ-
τοῦ 183 αὐτῶν 309 αὐτόν
et αὐτοῦ 318 αὐτόν 321. —
possessivum αὐτοῦ etc. sem-
per recte extra articulum,
qui numquam omittitur, po-
nitur praeter τὴν αὐτοῦ (ip-
sius?) βούλησιν 234. — παρ'
αὐτά 20 (cf. Lobeck, Phryn.
p. 45)

αὐτοφυσί 118

ἀφαιρεῖσθαι (μηδένα) μηδέν 147

ὁ θεὸς ἀφαιρεῖται τὰς εὐη-

μερίας 244 τὸ ζῆν ἀφελεῖται

(idem fut. LXX) πολλῶν 253

ἀφαίρεισις 311 (LXX)

ἀφειδῆς δαπάνη 85 (LXX)

ἄφθονον πλήθος 82 (Sap. III

IV Maccab.)

ἄφῃ: ἄφῶν 142 (ἀκάθαρτα)

πρὸς τὴν ἄφῃν 129 τῶν κατὰ

τὰς ἀφάς 162 (LXX)

ἀφηγείται: πολλῶν ὄχλων 245

(LXX Pe. 252, 46 aet. Rom.)

ἀφικνεῖσθαι 175

ἄφιξις 173

ἀφίστασθαι 77 τῆς ἐπιβολῆς

ἀπέστησαν 313

ἀφοβία 243 (LXX)

ἀφοσιούμενοι πᾶν ἀμάρτημα 297

ἄφροντις 248

ἄχρηστος 53. 119. 164

ἄχρηστον c. inf. *21

βαθύς 118 λόγον βαθύν 143

τὸ τραχὺ καὶ βάρεβρον τῆς δια-

νοίας 122

¹⁾ αὐτοῦ etc. scribendum esse verisimile est, quia multo
saepius ἑαυτοῦ cet. adhibet, 309 possessiva vis comprobatur.

βάρος: τοῖς βάρεσι 93
 ἡ βασιλεία 15 bis. 20. 24. 36.
 37. 45. 125. 187. 267. 286
 πρὸς τὰς βασιλείας 283* sine
 art. 209. 271. 291 μεγάλη 245
 βασιλεῖον diadema 98 (LXX)
 βασιλεύειν 211 bis. 219. 294
 *βασιλεύς: praeter vocativum
 omittitur articulus etiam in
 inscriptione epistolae 35. 41.
 — βασιλεῖ 175. 304 τοὺς
 βασιλεῖς (Meisterhans p. 110
 Schweizer p. 150 Mayser p.
 17) 182. 279. 283 cf. ad p. 76, 9
 βασιλεῖ μεγάλῳ 29 βασιλεὺς
 μέγας 290 μέγιστε βασιλεὺς
 (Pap.) 261. 280 βασιλεὺς δι-
 καίαι 46
 βασιλικῆς τραπέζης (Pap.) 22
 προνοίας βασιλικῆς 30 βασι-
 λικοῖς τραπέζιταις 26 βασι-
 λικοῖς βιβλίοις 38 βασιλικοὶ
 παῖδες 186 ἐν τοῖς βασιλικοῖς
 δισκοφυλακείοις (sim. LXX) 80
 τὸ βασιλικόν regius thesaurus
 (LXX Pap. Pe. p. 84) 25
 βασίλισσα 41 (cf. Schweizer p.
 140 Pol. Ma. Pap., LXX ubi
 βασίλισσα numquam adhibet-
 tur, Lobeckii Phryn. p. 225)
 βάσις 73. 90
 βία: μηδὲν ἐπιτελεῖν 148
 ἡ βιβλιοθήκη 9. 10. 29 ἐν βι-
 βλιοθήκῃ 38 (Pol. LXX)
 βιβλία 9. 10. 28. 29. 30. 31. 38.
 46. 176. 317. 322
 βίβλος 316
 ὁ βίος 130. 209. 260 τὰ τοῦ
 βίου (Pol.) 147. 284 sine art.
 κατορθοῦνται βίος et βίος κν-
 βερνᾶται 251 βίῳ σύμφορον
 e coni. 284 τοὺς βίους τῶν
 ἀνθρώπων 240. 279 τῶν βίων
 273 τοῖς τῶν ἀρχομένων βίοις
 286 (de plur. cf. Pol. Sap.)
 βιοῦν: καλῶς βεβιωκότας 32. 39

τὸ βλαβερόν 192. — 255*
 βλάβη: τὰς βλάβας 131. 256. 266
 βλάπτειν 232. 233
 βλαστάνουσιν (χάριτες) εὐνοίαν
 230
 βλέπειν 192 ὁ δὲ οἶκος βλέπει
 πρὸς ἔω 88 καλῶς ἔβλεψαν
 (= ἔγνωσαν) ὅτι 113
 βλιμάζειν 188*
 βόρεια μέρη 301
 βότρως 63. 70. 75
 βουκόλια 170 (LXX)
 βούλεσθαι 5. 38. 40. 53. 122.
 206. 250. 269. 315 τὸν βου-
 λόμενον προσαγγέλλειν (sim.
 Pap.) 25 ὡς βουλόμεθα (Pap.)
 41 βούλει 207 βουλήσομαι
 (ubi expectes βούλομαι) 180
 βουλευέσθαι: καλῶς 199*. 243
 τὸ βουλευθέν 199 τὰ βου-
 λευθέντα 195 εὐ βεβουλευ-
 μένοι 255
 βούλημα 255
 βουλή 255 καλὴν β. 42. 270
 βούλημα 283. 322
 βούλησις 23. 234
 βραχύμετρος 55
 βραχὺ δ' ἐπισχών 188, 205 ἐπὶ
 βραχὺ 168 βραχεῖ πλεον 19
 <διά> βραχείων (Pol.) 128
 βρωσις: ἀκάθαρτα πρὸς βρώσιν
 129 (LXX)
 βρωτῶν 169 τὰ βρωτὰ καὶ ποτὰ
 223 τὰ ποτὰ καὶ βρωτὰ 182
 τῶν βρωτῶν καὶ ποτῶν 128.
 158 βρωτῶν καὶ ποτῶν 140.
 142. 162 (LXX)
 βυσσίνους χιτῶσιν 87 βυσσίνων
 ὀδονίων 320 (LXX)
 γαλῇ 144. 163. 165 (LXX)
 *γάρ: καὶ γάρ 19. 112. 137. 158.
 167. 170. 194. 205. 207. 208.
 209. 212. 228. 229. 235. 289.
 314

γε 19 cf. ad p. 28, 18
 οἱ γειτνιῶντες 116 (LXX Pap.)
 γεννᾶται 208
 γένος 63. 66 τὸ τῆς γαλῆς γ.
 165 τὸ θῆλυ γ. 250 τοῦ γ.
 τῶν Ἰουδαίων 6 τὸ τῶν ἀν-
 θρώπων γ. 190. 208. 257. 259
 sed τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων
 17 differre τοῖς γένεσι 75. 97
 γέφυρα 301
 γειωργεῖται πάντα 107 μεγάλη
 ἡ τῶν γεωργουμένων φιλοπο-
 νία ipsum quoque pass.? 112
 γεωργία 107. 111
 γεωργοί 111 (LXX)
 γῆ 107. 116 ἐπὶ γῆς 132. 147
 ὑπὸ γῆν 89
 *γίνεσθαι (numquam γίνεσθαι
 cf. Schweizer p. 128) 16 al.
 ἐγενόμην 21. 22. 33 bis. 45 bis.
 46. 53. 77. 83. 101. 103. 191.
 197. 204. 232. 236 bis. 238.
 253. 262. 275 bis. 310. 314.
 318 sed (cf. Schweizer p. 181
 Ma. Pap.) γενηθείσης 1 γε-
 νηθέντας 35 γενηθείσαν 97
 γενηθείσης 221 γέγονα 23 bis.
 27. 76. 81. 85. 91. 103. 120.
 182. 293. 297. 299. 308. 313.
 316 γεγόνασιν 31. 277 ideo
 cum LBM γεγόνασιν (γέγο-
 ναν ceteri) scripsi 197 γε-
 γενημένων 90 γεγενημένου
 307 cf. Meisterhans p. 155
 Schweizer p. 185. 188 Veitch
 p. 155. — γίνεσθαι περὶ τι
 (Pol.) 303 πόρρω τῆς ἐπιμνή-
 σως 31 τοῦτο δὲ ἐγίνετο περὶ
 τὴν Ἀλεξάνδρειαν (Pol.) 109
 sim. 182 οἷον καὶ καθ' ἡμᾶς
 ἐγεγόνει 103 gen. absol. κα-
 λῶς γινομένου καὶ συμφερόν-
 τος 298
 γινώσκειν (numquam γιγνώ-
 σκειν) ὅτι 195. 206. 208. 218.

240. 244. 253 γ. διότι 254
 c. acc. 210. 239 absol. 298
 γνησίαν ἔχοντι τὴν αἵρεσιν 7
 φίλῳ γνησίῳ 41 (Sir. II III
 Maccab. Pol.)
 γνώμην; ἔχων 234
 γομφωτός 71
 γονέων 121 τῶν γ. 228 γο-
 νεῦσι sine art. 228. 238
 γραμματα: Ἑβραϊκά 3. 30. 38
 Ἰουδαϊκά 121. 176 Ἑλληνικά
 38 ἁγία 98 τῇ τῶν γραμμά-
 των θέσει 11 de epistula τοῖς
 σοῖς γραμμασι 43
 γράφειν 40. 321 γεγραφέναι 123
 γεγραμμένος 176. 311 γεγρά-
 φθαι 3 γραφῆναι 11. 33 γρα-
 φῆσεται c. inf. 32 διὰ γραπτῶν
 (I Esra II Maccab.) 56
 διὰ τῆς γραφῆς sancta scrip-
 tura 155. 168
 γυνή 14. 185. 250
 γωνία 61
 δακρύειν et δακρῦσαι 178
 δάκτυλος 65. 69
 δαπανᾶν 72 vesci (LXX) 147
 δαπάνη: ἀφειδῆς 85 δαπάνην*
 συντελοῖ εἰς 205
 δαπάνησις devoratio 146
 δαψίλεια 107 (Pol.)
 δαψιλῆς 112. 115 δαψιλῶς 303.
 321 (Sap. I III Maccab.)
 *δέ: καὶ . . . δέ 6. 21. 36. 79.
 85. 95. 146. 159. 163. 190.
 195. 270 saepius δέ καὶ 40 al.
 — δέ in continuanda post
 parenthesin protasi 14. 18 in
 apodosi 175 p. 48. 21. 315.
 — cf. s. λέγω
 δεικνύναι 161. 285 ὅτι 133. 134
 δεῖ c. inf. 159. 170. 208. 227 ter.
 228. 251. 254. 256. 264. 268.
 270. 280. 281. 283. 284. 286
 ἔδει 72 τί δεῖ καὶ λέγειν 138
 c. acc. c. inf. 206. 219. 245.

279. 283. — ὅτε δέοι 122
παρόντων ὅσα πρὸς τὴν χρείαν
ἔδει 301 ὅσον οὖν καὶ περὶ
τούτων ἔδει, σεσήμαγκά σοι
120 ὡς ἔδει 269 δέον ἐστί
(LXX Pol. Pap.) c. inf. 7.
106. 147. 250 c. acc. c. inf.
31 e coni. 219 δέον (om.
ἐστίν) c. inf. 227. 242 cf. ad
p. 58, 12 ὡς δέον ἐστίν 200.
— τὸ δέον 246. 295 δεόν-
τως 54. 122. 256. 299. — ὧν
ἂν δέηται 42* πολλοῦ χρό-
νου δεομένης 295
δειπνῆσαι 180
δειπνον 217
δαισιδαίμονως 129 bis
δέκα 12. 19. 37. 204. 320 bis
δεκαδύο pro δώδεκα 97 cf.
Meisterhans p. 126 Schwei-
zer p. 164. apud LXX Pol.
utrumque invenitur
δέκατος 50. 217. 234. 246. 260
τὴν δεξιὰν προτείνειν 179
δεσμός: ἄλυστος 265
δεύτερος 47 ἔν ᾗ δεύτερον 143
δῆ 76 δ' ἄν (= δῆ ἄν) 56 δς
δῆ 4. 125 ἄτε δῆ 121 cf. s.
λέγω
δηλοῦν c. acc. 4. 83 bis. 91. 120
περὶ 5. 34 καθὼς δεδήλωται
91 (LXX)
δημόσιον χρηματισμόν 81 (Π
III Maccab.)
ὁ τι ἂν δηποτοῦν 164 (Pap.)
*διά: c. gen. διὰ τῆς θαλάσσης
114 de tempore διὰ τῶν συμ-
ποσίων 286 δι' ὅλου τοῦ ζῆν
130. 141. 168 διὰ παντός 32.
45. 157. 188. 210. 212. 216.
218. 226. 228. 244. 280. 291.
311 διὰ πάντων 132. 193 de
persona intercedente et ubi
ὅπο expectes φόβον μὴ ἔχη
διὰ τούτων 36 ἐπιταγὴ γέ-
νοιτο διὰ τοῦ προκαθηγου-

μένον 103 παρακομίζεται διὰ
τῶν Ἀράβων 114 τὰ δι' ἡμῶν
ἐπιζητηθέντα 128 τὰ δι' αὐ-
τοῦ χειριζόμενα 183 οὐδὲν
κακουργηθήσεται διὰ τῶν...
271 προστεταγμένον... διὰ
τοῦ βασιλέως 304 διὰ θεοῦ
γεγονέναι 313 pro instru-
mentali διὰ τοῦ πυρός ἐξ-
αναλούμενα 87 τοῦτο δ' ἐπι-
τελεῖσθαι διὰ τῆς... 127
τέρπεσθαι διὰ τῶν ἡτοιμα-
σμένων 186 τὸ γὰρ ζῆν διὰ
τῆς τροφῆς συνεστάναι 154
διὰ τῶν ἐνεργειῶν φιλοσο-
φεῖς 285. — οἱ διὰ τοῦ χρυ-
σοῦ (pro χρυσοῦ) κρατῆρες 76
(cf. 74) de re intercedente
διὰ τρημάτων κατελιημμένοι
περόναις 61 τὰς ἐπερωτήσεις
τὰς διὰ τοῦ νόμου 122. —
διὰ πλείονων 225 <διὰ> βρα-
χέων 128 διὰ βρωτῶν etc.
142 διὰ γραπτῶν 56 δι' ἐγ-
γραπτῶν 110 δι' ὄρκων 104
126 διὰ προσταγμάτων 28
διὰ κρίσεως 252 δι' ἐτέρων
τρόπων 276 διὰ τούτων 151.
— cum acc. personae (pro
gen.) δι' ὃν ζωοποιοῦνται τὰ
πάντα 16 οὐ δι' ἑαυτοὺς ἔχειν
τὴν ὑπεροχὴν 196 γίνεσθαι διὰ
τὸν ἡγοούμενον 292 rei 77. 88.
(gen. expecto ut 154) 96, διὰ
τοῦτο 166. 316. (gen. expecto)
107 διὰ τί 129 διὰ δὲ τὴν
στρατιωτικὴν προπέτειαν τὴν
τε χώραν κατεφθάρθαι 23 εἴ-
τι κακῶς ἐπράχθη διὰ τὰς
τῶν ὄχλων ὁρμὰς 37 τοῖς διὰ
τὴν εὐνοίαν συνοῦσι καὶ μὴ
διὰ... 270 ἐχάρημεν διὰ 42
διαβάθραι 106 (LXX Pap.)
διαβάς 301
διαβεβαίουμαι c. acc. c. inf. 99
(Pol.)

διαβολή 119. 120. 252

διάγειν ἐν 283

διαγλυφή 64

ὅσα διηγόρευται 163*

διαγωγή: cf. s. ποιῆσθαι (LXX)

διαγωνιᾶν 124 (II Maccab. Pol.)

διάθεσις: de dispositione artificii τὴν αὐτὴν δ. εἶχεν 59 τὴν τοῦ στεφάνου δ. 64 τὴν τοῦ μαϊάνδρου δ. 67 δ. τῶν ποδῶν ἐν τὴν τῆς ἀληθείας δ. 70 λίθων διαθέσεις ordines 60 status reipublicae 196 animi habitus 5. 127. 141. 149 τὴν τῶν φίλων δ. 228 ψυχῆς καθαρὰ διάθεσις 2 φιλομαθῇ δ. 1 σιγῆς διαθέσει 92 τῆς προσόψεως ἢ διάθεσις 77

διαίρειν εἰς ἑτέρους τόπους 214 (Pol.)

διακομίζειν 22 τῶν διακομιζομένων διὰ τῆς θαλάσσης 114 διακόσμησις: ἡ τῶν αἰσθήσεων 156 (II Maccab.)

διηκριβωμένα 31 (Sir. II Maccab.)

διακρίνειν de iudiciis 110

διάκρισις iudicium 191. 291

διαλαμβάνειν indicare (LXX Pol. Pe. 163 B col. II 6 Ma. Pap.) ὅτι 189. 210. 239. 273 διεῖληφα c. inf. 37 c. acc. c. inf. 25. 215. — διαλαβόντες ἀμφοτέραις τῶν μόσχων τὰ σκέλη 93

διαλεξιμένους 40

διαλείπειν: τῶν διαλειπομένων (sc. laborem) 94 διαλιπὼν (cf. ἐπισχῶν) 224 οὐ διαλείπεις c. part. (LXX Pap.) 274 διαλήψει (opp. λόγῳ) 160 διαλήψεως ὁσίας* 234 (II Maccab. Pol. Ma. Pap.)

διάλιθος 62

διαλλάσσοντες τοῖς γένεσι differre 97 διηλλαγμένως 79

διαλογίζεσθαι deliberare τὰ* κάλλιστα 212 καλῶς πρὸς ἕκαστα 256 (LXX Pap.)

διαλογισμός 216 μετὰ διαλογισμοῦ 252. 255 (LXX Pol. Pap.)

διαμένειν 204. 226 p. 62, 3. 246. 258. 259 c. part. 226 p. 61, 24. 310

διαμερίζειν 183 (LXX)

διαμονὴν ἀνθρώπων 283

διανακύνσας 18

διαναπαυόμενοι 94 (LXX Pol.)

διανισταμένους mane 160 (LXX Pol.)

διανοεῖσθαι 218 bis. — σεμνῶς ἅπαντα διανοούμενος 56 δ. ὡς 259

ἡ διάνοια 17. 78. 99. 122. 216. 222. 227. 237. 238. 243. 245. 247. 287. 292. 312. 314 τὴν φυσικὴν δ. τοῦ νόμου 171 sine art. 7. 156. 322 πάση διανοίᾳ 194

διεπεμψάμην σοι 6 (LXX Pol.)

διαπίπτειν successu carere (Pol.) 189 τὰ διαπεπτωκότα (βιβλία) 29

διαπλάσσειν 137

διαπλοκή ῥόμβων 74

διάπλοκοι: βοτρώων σχοινιαί 75

διαπονεῖν 92 (LXX Pol.)

διαπορεύεσθαι transl. 322

διαπρεπῆς 97. 320 τῇ καλλονῇ 72 διαπρεπῶς ἔχοντα 301

διapννθάνεσθαι: ἑτέρου 266

διαρᾶσασθαι 311

διαρρήδην 159

διασαφεῖν 51. 171. 297 ὅτι 306 (LXX Pol. Pe. 248, 39 Ma. Pap.)

διασάφησις 305 (LXX)

διεσήμαναν 16

διασκευάζειν 311 cf. Lehrs, De Aristarchi stud. p. 334

- διασκευή opus (syn. κατασκευή)
64*. 71. 73. 76 τῆς κατὰ τὸν
οἶκον δ. 84 retractatio (cf.
διασκευάζειν) 310 (LXX)
- διαστέλλειν ὀπλῆς ὄνυχας 150
διαστέλλειν ἕκαστα* τῶν πρά-
ξεων ἐπὶ τὸ καλῶς ἔχον 150
παρὰ πάντας ἀνθρώπους διε-
στάλμεθα 151 ἀπὸ τούτων
διεστάλμεθα 152 διαστείλά-
μενος τὰ τῆς εὐσεβείας καὶ
δικαιοσύνης 131 (LXX Pol.
Pap.)
- διάστημα: τοῦ λόγου 255* ἐν
διαστήματος (LXX) 187
- διαστολή: distinctio 153. 161
μετὰ διαστολῆς (Pol.) ἅπαντα
ἐπιτελεῖν πρὸς δικαιοσύνην
151 ἢ περὶ ἕκαστον μέρος
διαστολή (dispositio?) 155
διαστολὰς (decreta) ἔδωκεν
(sim. LXX Pol. Pap.) 110
- διαστορῶς λαμβάνειν 142 ἐπι-
λαμβάνειν 130 (LXX Pol.)
- διασφῆζειν 45
- διάταξις ordo 220. 221. 236. 262
κατὰ τὴν . . . δ. 97 κατὰ τὴν
αὐτὴν δ. 203 τὴν δ. τὴν ὑπὸ
τοῦ Θεοῦ 192
- διάτασις: μέχρι τῆς ἄνω δια-
τάσεως 86
- διατάσσειν 162. 170. 182 τὸ
διατεταγμένον 92 οἷς ἡ νο-
μοθεσία διατέτακται 147
- διατελεῖν c. part. 187. 234 ἐν 322
- διατηρεῖν 37. 271. 272 τὴν ἀλή-
θειαν 206 δίκαιον πρὸς ἅπαν-
τας ἑαυτὸν* 189 (LXX Pol.
Ma. Pap.)
- διατορεύειν: φιάλας στεφάνοις
79
- διατρίβειν ἐν 283
- διατυποῦν 75 (Sap.)
- διατύπώσεις τῆς ἐνεργείας et
τῆς ὡραιότητος 59 καρπῶν
63 τοῦ καταπετάσματος 86
- διαφέρειν c. dat. 28. 145. 200
διαφέρων c. dat. 14. 43. 51.
93. 121. 281 et παρὰ 124
ἐν ὡραιότητι 66 διαφερόν-
τως 92
- διάφορος 97. [176.] διάφορα
pecuniae (Sir. II Maccab. Pol.
Pap., Sauppe, Ausg. Schriften
p. 275) 9
- διαφυλάσσειν 272
- διαχεῖν: διαχυθεῖς abs. εὖ μάλα
20 τοῖς εἰρημένοις 253 ἐπὶ
τοῖς εἰρημένοις 288
- διάχυσιν ἐποίει μείζονα 78
- διδάξας 131 διδασκὼν 236
- διδαχή: σοφίας 207. 294
- διδόναι 197. 223. 249. 270. 271.
282 τὴν ἐκλογὴν 33 ἀνοχὰς
194 διδόντος c. inf. 267. 292.
— ἔδωκε 33. 319 διαστολὰς
110 δῶν (cf. Schweizer p. 191)
c. inf. 185 δόντος 219 δέδωκα
240. 274. 280 παράκλημον 158
(cf. s. ἀπόδειξις). δοθῆναι 181.
294 δοθήσεται 27 cf. ἐπεδώ-
καμεν
- διεξάγειν 286 τὸν βίον ἐν ἀλη-
θείᾳ 260 δικαίως πάντα 193
ἱλαρῶς 182 ἡδέως 198 κατὰ
τὴν σεμνὴν νομοθεσίαν 5
(LXX Pol.)
- ὅσον ἐπὶ βραχὺ διεξελθεῖν 168
(LXX Pol.)
- διέξοδος 105 transl. 251 (LXX
Pol.)
- διερμηνεύειν transferre (II Mac-
cab. Pol. III 22, 3) 15. 308. 310
- διέρχεσθαι: διελθὼν 301 transl.
διέλθωμεν 34
- διευθύνειν absol. 188
- διήγησις 1. 8. 322
- διστάναι: διεστηκνίας 106
- δικαιοπραγεῖν 231. 279
- δίκαιος 46. 125. 148. 169. 189.
212 p. 58, 20. τὸ δίκαιον
(II Maccab. Pol. Ma. Pap.)

- 24 bis. [189*]. 212. 215. 291
 δίκαιον c. acc. c. inf. 318
 δίκαιον ἦν c. inf. 179 ἐκ δι-
 καίου 147 τὰ δίκαια πράσ-
 σουσι 280 δικαίως 193. 292
 ἡ δικαιοσύνη 43. 131. 232. 306
 sine art. 147. 168 bis. 169.
 209. 267. 278. 280. 281 ἐκ
 δ. 259 δ. ἔνεκεν 144 μετὰ
 δ. 159 πρὸς δ. 18. 151
 δικτυωτός 74 (LXX Pol.)
 διμερής 183
 διό semper ante conson. 17.
 23. 31. 51. 60. 81. 113. 122.
 137. 155. 157. 179. 180. 184.
 216 cf. διόπερ
 δίοδος 105. 106
 διοικεῖ: τὴν εὐσέβειαν(?) 2 Θεὸς
 τὸν πάντα κόσμον 254 ὑπὸ
 τοῦ Θεοῦ πάντα διοικεῖται
 234 προνοία τῶν ὄλων διοι-
 κουμένων 201 πάντα διὰ
 προσταγμάτων τοῖς βασιλεῦσι
 διακρίτο 28
 διοίκησις: ἡ τῆς τροφῆς 155
 διακοδομημένων 84 (LXX)
 διοικοδομή 87
 διόπερ ante voc. 55. 297 ante
 conson. 28 (Iud. II Maccab.)
 διορθούμενοι med. 37
 διόρθωσις 299
 διότι (semper post vocal.): Θεω-
 ρεῖς τὰς ἀναστροφὰς . . . οἷον
 ἐργάζονται πρᾶγμα, διότι 130
 γινώσκων δεῖ διότι 254 ἀκη-
 κοῦναι Θεοπόμπου διότι 314
 μετέλαβον ἐγὼ διότι 316 sim.
 151*. 168. 206 numquam =
 quia
 διστάζειν, μήποτε γένηται 53
 διωφή 86
 διωφασμένη 97 (LXX)
 διωθέρα 3. 176
 διχηλεῖ 153 (LXX)
 διχηλεύειν 150 (LXX? var. Deut.
 14, 6)
 διχηλία 161
 δοκεῖν: ἔδοξε putabat? c. acc.
 c. inf. 312 τοῦ δόξαντος 27
 οὕτω δοχθὲν ἐκεκέρωτο 26
 δοκιμάζειν 276
 δοκιμαστής 252
 δοκίμου: χρυσίου (LXX) 57
 δόλω τινί* 246
 δόμα: Θεοῦ 224 (LXX)
 ἡ δόξα gloria splendor 96. 196.
 211. 218. 223. 224 p. 61, 16.
 230. 290. 292 sine art. 3. 79.
 98. 224 p. 61, 13. 226. 234.
 242. 269. 282 μεγάλην δόξαν
 39 ἐν δόξῃ τῇ* κρατίστη 37
 ἀνέφικτον δόξαν 283 δόξης
 πάσης 269 μετὰ δόξης 45
 opinio ματαίων δοξῶν 139
 δοξάζειν honorare (LXX Pol.)
 244 δεδοξασμένος ὑπὲρ τοὺς
 προγόνους 19 πῶς ἂν δοξα-
 ζόμενος διαμένει 226
 δόσις 20. 22. 26. 27. 82. 229
 δρᾶμα fabula 316
 δρᾶν* 194
 δραστικὸς ἐπὶ 250
 δραχμή 20. 22
 δυναμικώτεροι 134 (Pol.)
 ἡ δύναμις 132. 146 τὴν τοῦ
 λόγου δύναμιν 297 αἱ δυνά-
 μεις copiae 193. 194. 281
 sine art. 282 Θεοῦ δυνάμει
 248. 268 Θεία δύναμις 157.
 236. 252 ὑπὸ μιᾶς δυνάμεως
 143
 δύνασθαι 7. 37. 77. 101. 123.
 213. 224. 276. 286. 322 ἡδύ-
 ναντο 51 (cf. Schweizerp. 173)
 ἡ δυναστεία 120 dei 132. 141.
 194 Θεοῦ δυναστεία 255 τῇ
 τοῦ λόγου δυναστεία 162 πᾶ-
 σαν δυναστείαν 201 (LXX)
 δυναστεύειν de deo 168. 195 bis
 (LXX)
 δυνατός 139 c. inf. 39. 290 τὸ
 δυνατόν 133. 229 δυνατόν

ἐστι c. acc. c. inf. 230
 δυνατόν c. inf. 105 εἰ δυνατόν 9
 δύο nom. 50. 73 acc. 76. 103.
 273. 319. 320 gen. (cf. Schweizer
 p. 163 Mayser p. 29) 57.
 60. 93 δυαί 307

δυσάπάλλακτος: θεωρία 86
 δυσαπολόγητον πρᾶγμα 213
 (Pol.)

δυσάποσπαστος ἔχοντες 123
 δυσείσβολος 118
 δυσνοίας (opp. ἀγαπήσεως) 270

δυσχεραίνοντες 182

δωδέκατος 50

δωρεῖσθαι 290

θεοῦ δῶρημα καλόν 276
 δῶρον 172. 176. 234 δῶρον
 (παρά) 225* θεοῦ δῶρον 231
 παρὰ θεοῦ δῶρον τοῦτ' ἔχων
 272

ἐάν c. coni. et fut. in apodosi
 54 ἐάν φαίνεται 32 praes.
 in apodosi 101. 110. 237. 241.
 273 (κᾶν). 318 aor. gnom.
 in apodosi 130 potent. in
 apodosi 133 (ἔνα) κωλύσῃ in
 apodosi 321 (κᾶν)

ἐάν: εἶπεν εἰς τὴν οἰκετείαν 14
 εἶπεν c. inf. 102

ἐαυτοῦ: ἄρχειν ἐ. 211 κρατεῖν ἐ.
 222 ἐξ ἐ. 242* poss. 170. 183.
 205. — ἐαυτῷ 3. 190. 215.
 260 ὅσον ἐφ' ἐαυτῷ 9. —
 ἐαυτόν 125. 189*. 209. 224.
 228. 263. 270. — ἐαυτῶν 217.
 248 poss. 32. 159. 164. 304
 falso loco positum τὴν ὑπό-
 ληψιν ἐαυτῶν 160. — ἐαυ-
 τοῖς 121. 170. 227. — ἐαυ-
 τοῦς 3. 147. 148. 152. 196.
 213. 268 bis. 302 ἐαυτά 71.
 89. 146. — ad primam per-
 sonam relatum ἐαυτῶν 217.
 248 ἐαυτοῖς 227 ἐαυτούς 3.
 213 ad alteram ἐαυτῷ 215

ἐαυτόν 228 cf. Schweizer p.
 161

ἐβδομήκοντα 33. 50. 84. 273.
 307

ἐβδομος 49. 275

οἱ ἔγγονοι 196* bis. 248 cf.
 Schweizer p. 126 (LXX)

δι' ἐγγράπτων διαστολᾶς ἔδω-
 κεν 110 (Pol. LXX) cf. διὰ
 γραπτῶν

ἐγείρονται 94 ἐγρηγορώς 216
 bis

ἐγερσις 160

φόβον ἐγκατασκευάζει πάση
 διανοίᾳ 194

ἐγκληρος 116 (LXX)

ἐγκράτεια 278

ἐγκρατεῖς σωμάτων Ἰουδαϊκῶν
 22

ἐγκρίνει 228

ἐνεκύλισαν: κακοῖς ἐτέρους 166

ἐγκεκυφότες εἰς πολλά 140

ἐγώ 12. 167. 173. 227 abundat
 295. 316 ἐμοί 170. 294 ἐμοιγε
 215 κάμοι 181 μοι 10. 91.
 293. 296

ἐδάφος 88 ἐπ' ἐδάφους 69 ἀπ'
 ἐ. 86 κατ' ἐδάφους 90

ἐθέλειν: ἤθελεν 78 cf. Schweizer
 p. 173 Mayser p. 41

ἐθισμοί 182. 184 cf. ad p. 50, 15
 (LXX Pol. Pap.)

ἔθνος: τὸ τῶν Αἰγυπτίων 36
 ὅπως μεθ' ἐν τῶν ἄλλων ἐθνῶν
 ἐπιμισγώμεθα 139

ἔθος: ἔθους ἰδίους e coni. 182

ἔθος ἐστὶ c. acc. c. inf. 298

ἔθος ἦν c. inf. 184 κατὰ ἔθος
 εἶναι 175 ὥς δὲ ἔθος ἐστὶ 305

καθὼς ἔθος ἐστίν (Pap.) 311

*εἰ more antiquo c. ind. et opt.
 (189 ss.) c. opt. iter. et im-
 perf. in apodosi 103 c. fut.
 pro coni. dubitativo προσ-
 επηρώτησεν, εἰ κατασκευάσει
 μείζονα 53 interr. post εἶπε

236. — καὶ εἰ 44 post negat.
εἰ μὴ 102. 140. 238 post καθ-
ήκον ἔστι pro inf. 19 εἴ τις
pro relat. 20. 22. 26. 37

εἰδέναι, ὅτι 124 εἰδῶ 42. 251
εἰδέειν c. acc. part. 194* εἰ-
δώς 273. 300 τῶν εἰδόντων 30
καθόσον εἰκάσαι δυνατόν 105
εἰκῇ 51. 161. 162. 168 con-
iunctum ἀπερριμμένως 28

εἰκός ἔστι c. inf. 223
εἰκοσαδραχμία 27 cf. Schweizer
p. 164

εἰκοσι 10. 20. 22. 42. 110

εἰκών 135

*εἰναί: εἰ 282 oratio incongrua
σκέλη πλεῖον ὄντα (ὄντος
Schmidt) ταλάντων δύο σχε-
δὸν ἐκάστου 93 περὶ ἡμᾶς
εἶναι de regiis magistratibus
37 περὶ possidentem signi-
ficat 153. 216 εἶναι περὶ ver-
sari in 245 νοῆσαι δ' ἦν 123
ἔστιν εὐρεῖν 163 τυχεῖν 237
sim. 197 τὸ δ' οὐκ ἔστιν 11
τοῦτο δ' οὐκ ἔστιν 238. — in
periphrasi adhibetur (Pap.)
pro tempore simplici ἦν
ἔχουσα 34 κεχαρισμένος ἔση
40 ἔστιν κατεσκευασμένη 114
ἦν ἀποτεταγμένος et προε-
στῶτες ἦσαν 182 ἦσαν πε-
ποιημένοι 187 (196. 204) προ-
έχοντες ἦσαν 235 ὦμεν εὖ
βεβουλευμένοι 255 προστε-
ταγμένον ἦν 304 (sim. 182)
cf. δέον, ἰδιάζον, ἰσχυρόν,
καθήκον, κωλύον, ἔχον ἔστί.
— omissum 82. 176 cf. ἀναγ-
καῖον, ἄξιον, δέον, δίκαιον,
δυνατόν, καθήκον, καλόν,
κενόν

εἶπα ante conson. 167 εἶπε
10 ss. 184 ss. (om. post ὁ δέ
167) c. interr. indirecta 195.
205 al. — iubere c. inf. 20

εἰπών (var. εἶπας) 226. 256.
271. 279. 280 εἰπόντος 186
εἰπόντων 178 de εἶπα cet. cf.
Meisterhans p. 147 Schwei-
zer 182

εἰρηκεῖναι 260 εἰρημένος 104.
120. 253. 288. 293. 311 τοῖς
ῥηθείσιν 224

ἐν εἰρήνῃ 37. 45. 291

εἰρηνικῶς ἔχειν 273 (I II Mac-
cab.)

*εἰς (numquam ἐς, cf. Schwei-
zer p. 45): pro ἐν v. ἔαν. —
ἐπανορθώσεως εἰς τὸν βίον
ἔτυχον 130

εἰς 198 καθ' ἐν ἑκαστον 143
ἐν ἡ δεύτερον 143 μιᾶς 129.
143 μίαν 178

εἰσάγειν: εἰσὶν εἰσηγμένοι 22.
26 (LXX)

εἰσδέξασθαι 103

εἰσερχεσθαι: εἰσεληλυθότων 13
εἰσδοῦναι 'Eingabe machen'
(Pap. fere ἐπιιδύναί) περὶ
28 εἰσδοθέντος 26

εἰσδοσις (Pap.) 28 bis. 33

εἰσοδεύειν 102

εἰσόδος 120

εἶτα 74. 77. 199

εἴτε* om. altero membro 136

ἐκ pro ὑπό 23. 39 pro διὰ
32 ἐξ ἀγνοίας ἐπανορθώσεως
ἔτυχον 130 ἐκ δικαίου 147
cf. s. διάστημα, δικαιοσύνη,
καιρός, μέρος, πλάγιος

*ἐκαστος: ἀπαντάζοντες ἐκα-
στος 97 ἐκαστα saepe, τὰ ἐκα-
στα corruptum 189 ἐκαστα*
τῶν πράξεων 150 c. gen. part.
ἐκαστα τῶν συμβαινόντων 256
ἐκαστα τῶν γινόμενων 297
καθ' ἐκάστην sc. ἡμέραν 307
καθ' ἐκαστον μέρος 59. 89
παρ' ἐκαστον 51 (Pol.). 263
παρ' ἐκαστα (LXX Pol. Pap.)
1 cf. s. εἶναι, εἰς

- παρ' ἐκάτερον utrimque? 96
ἐκατέραις sc. χερσὶ 93
ἐκατόν 33. 40. 42. 320
ἐκατοντάροροι 116 (Pap.)
ἐκβαίνειν: τὰς βλάβας τὰς ἐκ
τῶν ἐπιθυμιῶν ἐκβαινούσας
256 χαλεπότεροι ἐξέβησαν
289
ἐκδεχόμενος: τὴν ἐρώτησιν 205
ἐκδηλος 85 (III Maccab. Pol.
Ma.)
*ἐκείνος, κἀκείνος 190 ss. de
modo commemorato. — in
epanalepsi enuntiati relat.
179
ἐκζητεῖν 24 (LXX)
ἐκθανμάζειν 312 (Sir. IV Mac-
cab.)
ἐκκεῖται τὸ πρόσταγμα promul-
gatum est (Pap.) 24
ἐκλέγεσθαι 93. 239. — ἐκλε-
κτός 13
ἐκλέλειπται 119
ἐκλογή 33
ἐκπίπτειν: ἐκπεπτωκόσιν 249
ἐκπληξίς 96. 99
ἐκπλήττεσθαι τῇ δόξῃ 196
ἐκπομπή 318. 319. 320 (Pol.)
ἐκπρεπῶς ἔχον 84 (II III Mac-
cab.)
ἐκτιθέναι: ἐκθεῖναι πρόσταγμα
(LXX Pap., cf. s. ἐκκεῖται et
Lobeck, Phryn. p. 249) pro-
mulgare 20. — med. (Pol.
Ma.) 153 σαφῶς ἐκθέσθαι 1
ἐξεθέμεθα 161 τροπολογῶν
ἐκτίθεται 150
ἐκτός 48. 228
τὸ ἐκτὸς κλίμα 59 c. gen. 99
φθόνου 224 λύπης 232 θυ-
μοῦ 253 corruptum 304*
ἐκτυπος: ἀναγλυφή 58 μαλάν-
δρος 66 στέφανος 79 cf. ad
p. 29, 15
ἐκτυποῦν 98*
ἐκτόπωσις 62. 74 τῶν λίθων 63
(LXX)
ἐκφέρειν: εἰς κοινοὺς ἀνθρώ-
πους 315 ἐκφέρεσθαι ταῖς
ὁρμαῖς (sim. Pap.) 256
ἐκφυγεῖν πᾶν κακόν 268
ἐκφύειν 70
ἐλαία 63. 79
ἐλαϊκοῖς πλήθεσι 112 (Pap.)
ἐλαιον 92
ἐλασμα pondus 69 tabula 65
(LXX)
ἐλασμός de solido metallo 57
ἐλαττοῦν: τὰ ταμεία 111 ἐλατ-
τοῦσθαι 241
οὐκ ἐλαττον 75¹). 82 extra
constructionem (v. Lobeck,
Phryn. p. 410) 116. — οὐκ
ἐλασσον 71. — ἐλάχιστος 285
ἐλάχιστον (pro comp.) τῶν
ὑποκριτῶν 219
εἰς ἐλάττωσιν ἄγειν 109 (Sir.
Tob. Pol.)
ἐλέγγεσθαι ὑπ' αὐτῶν τῶν πραγ-
μάτων 15
ἐλεήμων 208 (LXX)
τὸν ἔλεον 208
ἐλευθέριος: ἀγωγή 246
ἐλευθεροῦν 27. 37
οὐδὲν ἑλλίπων (Ma.) εἰς 183
deesse? μηθὲν ἑλλίπη 245
ἐλπίδα: μεγάλην 18 ἐλπίδες ἐπὶ
θεῷ καλαί 261
ἐμβάλλει τὸ ρεῦμα εἰς 117
ἐμμελέστερον ἢ μουσικώτερον
286
ἐμπειρία: τοῦ νόμου 39 ε. καὶ
τέχνης 70
ἐμπειρος: τῶν κατὰ τὸν νόμον
32

1) fort. cum ἀνεπλήρουν iungendum; nam differt hic locus ab illis exemplis Lobeckii.

- ἐμπίπτειν: εἰκὴ καὶ κατὰ τὸ
 ἐμπεσόν εἰς ψυχὴν 161
 ἐμποιεῖ φόβον καὶ ταραχὴν 99
 ἐμπορία 114
 ἐμφαίνειν 74
 ἐμφανιστὴς delator 167 (Pap.)
 ἐμφασίς: πραγμάτων 56 τῆς
 ἀληθείας 77 (II Maccab. Pol.)
 *ἐν: de tempore intra ἐν ἡμέ-
 ραις τρισίν 24 sim. 26. 110.
 175. 198. 307. 316 cf. s. χρό-
 νος. pro dat. temporis 116.
 180. 198. — pro gen. τὴν ἐν
 τούτοις ἐπιμέλειαν 29 τὴν ἐν
 αὐτοῖς θεωρίαν 31 cf. δια-
 φέρειν, εἰρήνη, ὁσιότης
 ἐναντίος 255 τάναντία 236 τῶν
 ἐ. 231
 ἐναντιοῦσθαι 254
 τὸ τῆς καλλονῆς ἐναργές 75
 ἐναργῶς* πεποιημένα 70
 ἐνάργεσθαι: πρὸς ταῦτα οὕτως
 ἐνήρξεται 129 (LXX Pol.)
 ἔνατος 49. 286. 303
 ἐνδείκνυσθαι: τὸ τοῦ Θεοῦ θυ-
 νατὸν ἐνδεικνύμενος 133 ἐν-
 δεικνύμενος τὰ* τῆς θυνα-
 στείας 194 (LXX)
 ἐνδεικτικῶς (opp. ἀπαγορευτι-
 κῶς) 131
 ἐνδέκατος 50. 204. 273
 ἐνδεχομένως (II Maccab. Pol.,
 ὡς ἐνδ. Pap.) 41 'quoad
 graece scribere poterat' (?)
 fort. huius linguae usum in
 Hebraeo excusat
 ἐνδοξος 121. 155
 ἐνδυσις 96 (LXX)
 ἐνείλημα v. ad p. 49, 10
 ἐνεῖναι 285
 ἐνεκεν σπάνεως (= διὰ σπάνιν)
 55 ἐνεκεν ante vocal. 88. 206
 ante conson. 144 cf. Schwei-
 zer p. 35 Mayser p. 8
 οἶον ἐνεργάζονται (var. ἐργ.)
 πρᾶγμα 130
 ἐνέργεια 159. 306 ἡ τῆς ἐπι-
 φανείας ἐ. 78 τὴν τῶν τε-
 χνῶν ἐ. 82 διὰ τῶν ἐ. φιλο-
 σοφῆς 285 Θεοῦ δὲ ἐνεργεία
 266 μετ' ἐνεργείας 151 concr.
 opus 59
 ἐνεργεῖ 210 τῶν ἐνηργημένων 78
 διανοίας ἐνεργημα (= ἐνέργεια)
 καὶ κίνησις ἀόρατος 156 (Pol.)
 ἐνεργῶς 90 προσειπὼν 284*
 τῶν ἐνεχομένων ταῖς οἰκτεταίαις
 16
 κατ' ἐνιαυτὸν 180
 ἐνιέναι: τοὺς πόδας ἐνέεσθαι
 εἰς 65 ἐνιέντες λίθους 79
 ἐννόει: καθόσον* ἄνθρωπος 211
 ἐννοηθῇ τις c. inf. 133
 ἐννόημα 189 (Sir.)
 ἐνοπτος 76
 τοῦ φανέντος ἐνόχου 25
 ἔντασις: ἡ τῆς ψυχῆς 178
 τὰ τῶν ἐντεύξεων petitiones 252
 (II Maccab. Pol. Pap.)
 ἐντολή 228 (LXX)
 τὰ τῆς ἐντὸς προσόψεως 68
 ἐντυγχάνειν: ἐντυχεῖν de rege
 admittente legatos 174 (LXX
 Pol.)
 ἐνετετύπωτο 67
 ἐντυχία πρὸς 1 (III Maccab.
 Pap.)
 ἐνυπῆρχε corruptum 74
 εἴ 32. 39. 46. 198
 ἐξακισχίλιοι 116
 ἐξακόσιοι 27
 ἐξαναλούμενα 87 (LXX)
 ἐξαποστέλλειν 126 ἐξαπεσταλ-
 μένων c. inf. 13 (LXX Pol.
 Ma. Pap. Pe.)
 ἐξαρτισμός: τρόπων 144
 πύργοις ἐξησφαλισμένη 100
 ἐξεργαζόμενος ἀκριβῶς 133
 ἐξετάζειν 32
 ἐξεύρεσις 136 (LXX)
 τῶν ἐξευρόντων τι 135
 ἐξηγήσομαι 52 ἐξηγήσασθαι 77

ἐξήκοντα 27. 116
 ἐξῆς 198* bis ὁ, οἱ ἐξῆς 193.
 213. 220. 221. 226. 239. 245.
 248. 252. 264. 270 c. gen.
 τοὺς ἐξῆς τῶν ἀποκεκριμένων
 203 sim. 236 τοῦ κατὰ τὸ ἐξῆς
 209. 250 τὰ δ' ἐξῆς 83 τῇ
 δ' ἐξῆς sc. ἡμέρα 262
 ἐξιέναι τῆς ἁκρας 102 ἐξιεῖν
 εἰς θάλασσαν 117
 ἐξιλασάμενος τὸν θεόν 316 ἐξι-
 λάσκεσθαι τὸν θεόν c. inf.
 precari 314 (LXX Pol.)
 ἔξις: τὴν τῶν Ἰουδαϊκῶν γραμ-
 μάτων ἔξιν (Pol.) 121
 ἐξουσίαν ἔχειν c. gen. et inf.
 253 c. inf. 102. 206 ἐξουσία
 χρώμενος 215
 ἐορτή 88 ταῖς ἐορταῖς 102
 ἐπαγγέλλεσθαι 51. 322 c. inf.
 fut. 124
 ἐπαγρύπνησις εἰς 167
 ἐπαθλον: κομίζεσθαι 322
 ἐπαινώσας 189. 195. 206. 208.
 213. 225. 240. 246. 247. 265.
 291 καλῶς ἔ. 234
 ἐπαίνω: συγχρώμενος 266
 ἐπαλγῆς 167 (IV Maccab.)
 ἐπανάγειν: πρὸς εὐσέβειαν 215
 πάντα πρὸς τὸ κερδαίνειν 270
 ἐπαναγνωσθῆ 26 (Pol.) cf. παρ-
 αναγ.
 ἐπαναίρεσις 147 (Pol.)
 ἐπανηξιομεν: ἐπὶ τὸ συνεχῆς τῆς
 διηγῆσεως 8 (LXX Pol.)
 ἐπανορθοῦν sublevare 274 (II
 Maccab.)
 ἐπανόρθωσις 126. 130. 283 (I
 Esra I Maccab.)
 ἐπάνωθεν 105 (LXX)
 ἐπεὶ 14. 35. 217. 310 c. plusqu.
 72
 ἐπέρχεσθαι: ἐπελθὼν terram
 bello 12. 22
 ἐπερωτᾶν 176. 190. 198. 199.
 203. 206. 212. 225. 248. 262.

264. 272. 273. 275. 276. 277.
 306 (LXX Ma.)
 ἐπερώτησις 122 (LXX)
 ἐπεσθαι: ἐπομένως 120. 228
 ἐπέχειν: βραχὺ δ' ἐπισχών 188.
 205 πολὺν χρόνον 17
 *ἐπὶ c. gen. loci 54 al. ἐπ'
 ἑδάφους 69 γῆς 132. 147
 παρεγενήθημεν ἐπὶ τοῦ τόπου
 83* de munere, cui quis prae-
 ponitur cf. καθιστάνειν, ἀπο-
 τάσσειν, ὁ. — ἐπὶ τῶν καλ-
 λίστων πράξεων οὐκ αὐτοὶ
 κατευθύνομεν 195 καὶ ἐπὶ
 τῶν κνωδάλων δὲ ταῦτόν
 ἔστιν εὐρεῖν 163 sim. apud
 verba dicendi 150. 158. 162
 ἐπὶ τῶν προσφερομένων ἔλεγε
 μόσχων τε καὶ κριῶν, ὅτι δεῖ
 170. — ἐπὶ παντός 212. —
 c. dat. ἐπὶ πετάλῳ χρυσῷ 98
 ἐφ' ᾗ 67. 74 de causa ἐφ'
 οἷς πταίουσιν 231 λυπεῖσθαι
 ἐπὶ 268 de condicione ἐπὶ
 μείζοσι μισθοφοραῖς 36 ἐφ'
 ᾧ... ἔξιν (III Maccab. Pol.
 Pap.) 25 ὅσον ἐφ' ἑαυτῷ 9.
 — ἐπὶ πᾶσι 291. 293. 159,
 ubi πάντων exspecto. ἐπὶ τέ-
 λει 196. — c. acc. ἐφ' ὃν
 ἐπείκειται* 69 προσελθὼν ὡς
 ἐπὶ τὰ βόρεια μέρη 301 ἐφ'
 ἱκανόν aliquamdiu 109 ἐπὶ
 βραχὺ 168 ἐπὶ πλείον fere
 216 ἐπὶ πλείονα χρόνον 194.
 220. 290. 293
 ἐπέβησαν v. ad p. 34, 5
 ἐπιβαλλούσης τῆς διανοίας ἐπὶ
 78 ἐπιβαλλομένων* 313 c.
 inf. (Pol. Ma. Pap.) ἐπιβά-
 ληται* 164 ἐπεβάλετο 312
 ἐπιβλέπειν ἐπὶ 281. 207* c. acc.
 244 εἰς 218 ὡς c. ind. 190
 ἐπιβολή consilium 18. 193. 313
 (Pol.)
 ἐπιγινώσκειν 246

ἐπιγνώσις 100. 139 (LXX Pol.)
 ἐπιδικνύντα 266 ἐπεδείξαμεν
 42
 ἐπιδεῖν: ἐπιδεδέσθαι 57
 ἐπιδέσθαι c. acc. et inf. e coni.
 pro ἐπιδείσθαι 248
 ἐπιδέχεσθαι 70. 236
 ἐαυτοὺς ἐπεδῶκαμεν εἰς (Pol.
 Ma. Pap., cf. Pe. p. 347 Sir.) 3
 ἐπίδοσις sumptus 51
 ἐπιείκεια 192. 207*. 290
 ἐπεικῆς 211 263 τὸ ἐπεικῆς
 188 ἐπεικέστερον 188. 207
 ἐπιέναι: τῇ ἐπιούσῃ sc. ἡμέρᾳ
 236. 299
 ἐπιζητεῖν 128
 ἐπίθεσις 93 impetus 101
 ἐπιθεωρεῖν 51 (Sir. IV Maccab.)
 τῶν ἀνεφίκτων μὴ ἐπιθύμει 223
 ὑπερήφανον καὶ ἄσχημόν τι
 ἐπιθυμῆσαι* 211 (accus. et-
 iam in LXX)
 ἐπιθυμία 256
 ἐπικαλεῖσθαι deum ἵνα 17. 193.
 226
 ἐπικείται* 69 ἐπέκειτο 67. 74
 ἐπικειμένων 101 ἐπικειμέ-
 νην* 60
 ἐπικλήσις: Θεοῦ 251
 ἐπικρατεῖν 35. 119
 ἐπικροτήσας: λίαν φιλοφρόνως
 230 (LXX)
 ἐπικυροῦν 270
 ἐπικωλύειν (var. κωλύειν) 53
 ἐπιλαμβάνουσιν: διαστροφάς
 130 ἐπιλαβούσης τῆς ἐσπέρας
 202
 ἐπιλέξας 14. 121. 172 ἐπελεξά-
 μεθα 46 ἐπιλεξάμενος 39
 ἐπιμαρτυρήσας c. dat. 197. 258
 ἐπιμαστίδια τέκνα 27
 ἐπιμέλεια 29. 245. 282* μεγάλη
 317 καλῶν ἔργων 18* τῆς
 γῆς 107
 οἷς ἐπιμελές ἐστιν (Pol.) 93 ἐπι-
 μελῶς 81 (LXX)

ἐπιμελητὴν τῶν βίων 273
 ἐπιμνησθῆναι 128. 312 (I Mac-
 cab.)
 ἐπιμισγόμενοι absol. 152 ἐπι-
 μισγώμεθα c. dat. 139 (ἐπι-
 μίσειν Pap.)
 ἐπιμνησις 31. 154
 ἐπινεύσαντος 202
 ἐπινοεῖν: σοφῶς 107 ἕκαστα
 208 ταῦτα 252 πρὸς ἕκαστον
 255 c. inf. 15
 ἐπίνοια 240 ἀγαθὰς ἐ. 196 τὴν
 σεμνὴν ἐ. 271
 ἐπιξενούμενοι: εἰς 109 (LXX)
 ἐπιπομπάς: τὰς ὑπὸ τοῦ Θεοῦ
 γινόμενας τοῖς αἰτίοις 131
 ἐπικρούσεως 89
 ἐπισημήνας c. acc. 210. 257
 κρότῳ 274 κρότῳ ἐπισημη-
 νάμενος absol. 277 (Pol., cf.
 Pe. p. 185, LXX)
 ἐπίσημος 180 (LXX)
 ἐπισκευή codicum (sim. Pap.)
 29 ὧν ἂν δέηται τὸ ἱερόν 42
 ψυχῆς 5 sim. 285
 ἐπίσκεψις: ἀγνή 144 (LXX)
 ἐπίστασιν (animadversio Pol.)
 τούτων λαμβάνωμεν 256
 ἐπιστολή epistula 28. 34 bis. 41.
 42. 51. 173
 ἐπισυναχθῇ 29 (Pol. LXX)
 ἐπισφαλέστερον 314 (Pap.)
 ἐπιταγή 103. 55* (LXX Pol.)
 ἐπιτάσσειν: τὰ τῆς λειτουργίας
 94 χρηματιστὰς ἐπέταξε 111
 ἐπιτέλεια 18 p. 6, 19. 282 κα-
 λῶν ἔργων 272 cf. ad p. 7, 1
 ἐπιτελεῖν 17. 25. 39. 40. 72. 77.
 79. 93. 95. 104. 122. 127. 151.
 199. 203. 227. 249. 252. 255.
 262. 265. 280. 301. 302. 304.
 307 ἐπιτελοῖ* 258. — ἐ. τὴν
 προαίρεσιν 20 περὶ τοῦ θό-
 ξαντος ἀπαντ' 27 κακίαν 133
 μηδὲν βία 148 πᾶσαν ἐνέρ-
 γειαν 159 ἀκαθαρσίαν 166

- τὴν ἐτοιμασίαν 182 τοὺς ἐθι-
 σμούς 184 λειτουργίαν 186
 ἐπιτρέχειν: ἐπιδραμών 143
 κατὰ τὰς ἐπιτυχίας prosperi
 eventus (Sap. Pol.) 178
 ἐπιφάνεια 78 κατὰ ε. 65. —
 Θεοῦ δὲ ε. γίνεται πρὸς τὰ
 τοιαῦτα adventus salutaris,
 auxilium (LXX Pe. 247 II 4.
 248, 52 Ma.) 264
 ἐπιφέρειν: αἰσχύνην 206 θά-
 νατον 253 ἐπιφερομένους*
 ἐπί 278
 ἐπιφορά: τῶν ὑδάτων 88
 ἐπιφύεται 269
 ἐπιφωνεῖν c. dat. 196. 211. 244.
 283. 311 absol. 200 σὺν κρό-
 τῳ πλείονι 261 (I Esra II
 III Maccab.)
 ἐπεχέατο c. gen. 293
 ἐπόπτης: πάντων deus 16 (LXX)
 ἐπτά 26. 301
 προσκυνήσας σχεδὸν ἐπτάκις 177
 (cf. Gen. 33, 3)
 ἐπτακόσιοι 95
 ἐργάζεσθαι 63 καταφρόνησιν,
 ὕνειδος 249 κακόν 210. 306
 ὁ Θεὸς εὖ ε. πᾶσι 281 c. gen.
 materiae 57 pass. ἐργασμέ-
 νον 176 κακόν οὐδὲν ἐργα-
 σται οὐθενί 273
 ἐργασία agri cultura 109
 ἐργάσιμος 114 (LXX)
 ἐργάτης: ἀγαθῶν 231
 ἔργον 81 καλῶν ἔργων 18. 272
 ἔργω (opp. λόγῳ) 168 θείας
 δυνάμεώς ἐστίν ἔργον 252
 ἔρεισις 69
 πρὸς ἔριν 250
 ἔριφος 146
 ἐρμηνεία translatio (Sir.) 3. 11.
 32. 120. 301. 308
 ἐρμηνεύσαι 39 cf. διερμ.
 ἐρμηνεῖς 310. 318
 ἐρπετῶν 138. 169 (LXX)
 ἐρχεσθαι: εἰς ὕπνον 160 εἰς
- πρόσωπον 175 εἰς τὸν ... λο-
 γον ἔλθης 144 ἐληλυθέναι 99
 ἐρωτᾶν 10. 187. 189. 191. 193.
 194. 196. 204. 213. 217. 221.
 227. 234. 236. 237. 239. 243.
 246. 249. 252. 253. 256. 257.
 258. 260. 265. 267. 270. 279.
 280. 282. 284. 291. 296
 ἐρώτησις 200. 205. 221. 275. 296
 ἐσπέρα 202 βλέπει πρὸς ἐσπέ-
 ραν 88
 ἔσωθεν 89
 *ἕτερος: ὁ ἕτερος de pluribus
 proximus 194 al. οἱ μὲν ...
 οἱ δὲ ... ἕτεροι 92 ἕτερος
 παρὰ ἕτερον 60. 75. 77 ὑπερ-
 φέρειν ἕτερος ἐτέρου 122 καὶ
 τοιαῦτα ἕτερα 214 cf. s. τις.
 — ἐτέρως* 16
 ἔτι 55. 198 ἔτι δὲ 14. 63. 66.
 79. 89. 93. 112. 118. 145. 152
 ἔτι δὲ καὶ 35. 151 ἔτι καὶ
 νῦν (Pap. cf. Usener, Der
 heil. Theod. p. 124) 137. 182
 ἐτοιμάζειν 181. 186. 319 (LXX
 Pol. Pap.)
 ἐτοιμασία 182 (LXX)
 ἐτύμως v. s. ἐτέρως
 εὖ βασιλεῦ 178 εὖ κατεπαινέ-
 σας 193 βεβουλευμένοι 255
 εἰρηκέναι 260 λέγειν 267 λο-
 γίζεσθαι 267 ἀποκεκρίσθαι
 279. 282 ἐργάζεται 281. —
 εὖ μάλα διαχυνθεὶς 20 παρα-
 δεξάμενος 190 ἀποδεξάμε-
 νος 207 συγκροτήσαντος 220
 φροντίσειν 124*
 εὐαισθησία 259
 εὐανδρεῖν hominibus abundare
 108
 εὐαρεστεῖν contentum esse c.
 dat. 286
 εὐβουλία 255
 εὐδαιμονία 108. 109
 εὐδηλος 21
 εὐδοξία 280

εὐεργεσία 205
 εὐεργετεῖν c. acc. 190. 210. 249.
 281 μεγάλα . . . — εὐεργέ-
 τηκας 44
 εὐεργέτημα 273 (II Maccab. Pol.)
 εὐημερία 12 μετὰ εὐ. 242 τὰς
 εὐ. 244 (II III Maccab. Pol.
 Ma. Pap.)
 εὐθετος 122 (LXX Pol.)
 εὐθύ (Lobeck, Phryn. p. 145)
 24 εὐθέως 45. 158
 εὐκαιρος 115 εὐκαιρον ἐγένετο
 236 εὐκαιρον εἶναι πρὸς τό
 c. inf. 203 (LXX Pol. Pap.)
 εὐκαρπία 107
 εὐκατάφορος 108
 εὐκόπως: μεταπίπτον 250 κο-
 λάζειν 208 (Sir. I Maccab.
 Pol.)
 εὐκοσμία 87. 92 (Sir. Ma.)
 εὐλογεῖν = εὐ λέγειν 249
 [εὐλογία] v. Add. ad p. 45, 16
 μετ' εὐμενείας 254
 εὐμήκης 100 (LXX Pap.)
 εὐνοια 205. 225. 230. 264. 265.
 270
 πάντας εὐνόους ἔχεις 270 εὐ-
 νόως (Schweizer p. 141. 158
 Ma. cf. Lobeck, Phryn. p. 141)
 242
 τεχνῶν εὐρεσις 156
 εὐρετικώτεροι 137*
 εὐρήσεις 146 ἔστιν εὐρεῖν 163
 εὐροις 286 εὐρεθῇ 39
 εὐσέβεια 2. 24. 42. 131. 210.
 215. 229. 255
 εὐσεβής 233 εὐσεβῶς 37. 261
 εὐσήμως: τιθεῖναι 32 (LXX Pol.)
 εὐστάθεια 216 ψυχῆς 261 (LXX)
 μετ' εὐσημοσύνης καὶ κατα-
 στολῆς 284 (IV Maccab.)
 εὐταξία 246 (II III Maccab.)
 εὐτόχει (Pap.) διὰ παντός 32
 εὐφημεῖν c. acc. laudare 227
 (I Maccab.)
 εὐφημίας τυγχάνειν 191

εὐφροσύνη: τρέπεσθαι πρὸς εὐ.
 202 εἰς εὐ. 294 μετ' εὐφρο-
 σύνης 274
 μετὰ χαρᾶς εὐφροσύνου 186
 (LXX)
 μεγάλην εὐφυνίαν εἶχον πρὸς 122
 εὐχαριστῶ 177 (Iud. Sap. II III
 Maccab. Pol. Pe. 224 A 14)
 εὐχεσθαι πρὸς τὸν Θεόν 305
 c. inf. 17. 196 ἵνα 248 ἡθ-
 ξατο ἵνα 45 absol. εὐχονται
 306
 εὐχρηστος 136
 εὐψυχία 197 (II IV Maccab.)
 οἶκον πολλῆς ἡσυχίας ἔφεδρον
 301
 οὐκ ἐφικτόν ἐστιν c. inf. 77
 ὅσον ἔμοιγε ἐφικτόν 215 var.
 283 (II Maccab. Pol.)
 ἐφιστάναι: ἐπιστάς 177
 ἔφοδος: πολεμίον 101
 *ἔχειν (εἶχον) 11 al. fut. ἔξειν
 (v. Schweizer p. 179) 15. 25.
 54. 125. 255. 318. — ἔχειν
 ἀνάκλασιν 105 τὴν ἀναστρο-
 φὴν ἐν 216 ἀπέρεισιν ἐπὶ
 151 τὴν ἀπόκρισιν ἔχεις 217
 γνῶμην 234 ἐλπίδα 18 ἐμ-
 πειρίαν 39 εὐδοξίαν 280 τὴν
 εὐκαρπίαν 107 εὐσέβειαν πρὸς
 42 κλίματα πρὸς 88 τὴν κυ-
 ρίαν 25 λόγον 15. 143 λό-
 γον τινός 225 μνηῖαν 157
 μνήμην 159 μισοπονηρίαν
 280 παραλλαγὴν 75 περιεργίαν
 128 πλοκήν 60 τὴν προ-
 αἵρεσιν πρὸς 3* (14?) πρόσ-
 κλισιν 5 τὴν προστασίαν 183
 συγγνώμην 295 τάξιν 69 τε-
 λειωσιν 255* τερπνότητα 307
 τὸν τύπον 34 τὴν ὑπεροχὴν
 ἀπάντων 196 ὑπόκρισιν 219
 φιλομάθειαν 171. 300 φιλο-
 τιμίαν 227 φόβον 36 φύσιν
 ἀγαθὴν εἰς 56 χάριν 54 cf.
 s. ἐξουσία, εὐφυΐα, νοῦς, ὡφέ-

λεια. — ἔχειν ἀοράτως 90
 ἀπαρallάκτως 70 δεισιδαι-
 μόνως 129 διαπρεπῶς 301
 θυσασοπάτως 123 εἰρηνι-
 κῶς 273 ἐκπρεπῶς 84 θαν-
 μασίως 67. 76. 93 p. 28, 12.
 96 θανμασίως καὶ ἀξιολό-
 γως 72 θανμασιῶς 58 τὰ
 καλῶς ἔχοντα 55. 80 καλῶς
 ἂν ἔχοι 41 τὸ καλῶς ἔχον
 (Pap.) 24 παρὰ τὸ καλῶς
 ἔχον 23 ἐπὶ τὸ κ. ἔχον 150
 καλῶς ἔχον ἐστίν, ἵνα 310
 οὕτως 310 πολυτέχνως 73
 συμμέτρως* 87 ἐστὶ συμμέ-
 τρως ἔχον 105 φιλικῶς 227
 φιλομαθῶς 7 στέφανον ἐν
 ὑπεροχῇ προδήλως ἔχοντα
 βοτρυῶν καὶ σταχυῶν . . .
 (sed πλήθος vid. add.) 63
 προχειρῶς 244 (ὅτι). 245 et
 eodem sensu καταλλήλως
 ἔχειν τι 296 παρὰ πόδας
 ἔχοντες τὴν ἀναισθησίαν 135
 τὸ νῦν ἔχον 198 περὶ ἑαν-
 τὸν ἔχων 125 μετὰ ἀκριβείας
 πολλῆς εἶχον . . . εἰσδέξασθαι
 τινος 103. — ὁ ἐχόμενος 189.
 191. 195. 224. 237. 280. 281 τῇ
 δ' ἐχομένῃ sc. ἡμέρᾳ 221. 248
 ἐχθροὶ 194. 225
 βλέπει πρὸς ἔω 88
 ἔως ἐπὶ 74 ἔως ἂν 175

ζηλοῦν 122

τὸ ζῆν (Maccab. Pol.) 135. 154.
 195. 212. 253. 273. 281 τὸ
 καλῶς ζῆν 127 τὸ τῶν ἀν-
 θρώπων ζῆν 208 cf. s. διά. —
 καὶ ζῆν καὶ τελευτᾶν 249 καὶ
 ζῶσι καὶ τελευτήσασιν 138 νε-
 κρούς τε καὶ ζῶντας 146
 τῆς ζωῆς καὶ συστάσεως 154
 πάντα τὸν τῆς ζωῆς ἡμῶν
 χρόνον 180 τὸν τῆς ζωῆς σου
 χρόνον 185

ζώνη 97

ζῶα: ἡμερα 147

ζωοποιεῖν 16 (LXX)

ἡ 101. 286. 311 bis. 312 post
 μᾶλλον 76. 257 om. post
 comp. 188 ἡ post περὶ πολ-
 λοῦ (pro πλείονος) 281 cf.
 322. — ἡ καὶ 22 bis. 26 ἡτοι
 . . . ἡ καὶ 2

ἡ 234 cf. ad p. 57, 6

ἡγεῖσθαι: ἀπάντων ἡ. τε καὶ κυ-
 ρεύειν 16 πάντων 278 ἀν-
 θρώπων ἡγείται 263 μέγιστον
 ἡγείται τὸ 124 μέγιστον* ἡγη-
 σαι τὴν ἀδικίαν 292. — τὸν
 ἡγούμενον 292 οἱ ἡγούμενοι
 309. 310

ἡγεμονία 219

τῆς διανοίας ἡγεμῶν 238

ἡδη 13

αἱ ἡδοναί 108. 223. 245. 277

ἡδονοκρασία 278 (add. exem-
 plis Lobeckii, Phryn. 524 ss.
 cf. Pap. Taur. ed. Peyron
 VIII 67 αὐτοκρασία)

ἡδεῖαν 86 ἡδέως 198

ἡδισμένων corruptum 105

ἡθος 290

παρὰ τὴν ἡμίονα 301

ἡκοντας 175 εἰς ἐκπληξιν ἡξεν
 καὶ θανμασμόν 99

καθ' ἡλικίαν 187 τοὺς ἀρίστους
 ταῖς ἡλικίαις 14 cf. s. ἀκμαῖος

*ἡμεῖς non solum Ptolemaeus
 19. 36. 37 al. et Eleazarus
 43 al., sed etiam scriptor
 3 al. de se adhibet, e coni.
 123. abundat 3. 4 al. —
 ἡμῶν poss. recte positum 22.
 23. 35. 42. 44. 131. 168. 173.
 180. 233 sed τὴν πᾶσαν ἐπι-
 τελέσαντος ἡμῶν προαίρεσιν,
 quod diremptione attributi
 a subst. excusatur, 20

ἡμέρα 110. 116. 180. 198. 275.
 298. 301. 314 ἐν ἡμέραις τρι-
 σίν, ἀφ' ἧς ἡμέρας (sim. Pap.)
 24 κατὰ τὰς τῶν ἑορτῶν 88
 cf. s. ἐν. καθ' ἡμέραν 304 bis.
 καθ' ἐκάστην 307 τῇ προτέρᾳ
 ἡμέρᾳ 203 τῇ δὲ μετὰ ταῦτα
 203 τῇ προτέρᾳ 204 τῇ πρό-
 τερον 299 cf. s. ἐπιούσῃ, ἐξῆς,
 ἐχόμενῃ
 ἡμέρα 145. 146. 147. 170
 τὴν ἡμετέραν χώραν 35 τῆς ἡ-
 σπουδῆς 39 multo saepius
 poss. ἡμῶν adhibet
 ἡμιπηχίον 71
 πῆχυν καὶ ἡμίους (Mayser
 p. 43) 57 τοὺς ἡμίσεις 183
 ἡσυχία 301. 307
 ἦτοι v. ἦ
 ἦτων (opp. καθυπερέχων) 257
 μέλους ἤχον ἰδιάζοντα 96
 ἡ θάλασσα 114. 301. 305 εἰς
 θάλασσαν 117
 θάνατοι 233 cf. ἐπιφέρειν, περι-
 βάλλειν
 θαρσύνειν τοῦτον confirmare
 sententiam eius 272
 θαυμάζειν 282 ὥς 295
 θαυμάσιος 89 θαυμασίως 93 bis.
 176 cf. s. ἔχειν
 θαυμασμός v. s. ἄξιος, ἦκειν. —
 μετὰ θαυμασμοῦ 78
 θαυμαστός 155 (ex Deut.). θαυ-
 μαστῶς cf. s. ἔχειν
 τοῖς θεωμένοις 78 ἐθεασάμεθα
 96
 θεατροειδής 105
 θεῖος 160 φόβος 189 πρόσταγμα
 279 νομοθεσία 31 νόμος 3
 δύναμις 157. 236. 252 θεῖως
 = δόξως 104 τὰ θεῖα 3. 315
 θειότης: μεγάλη 95 (Sap.)
 θέλουσι post conson. 224 cf. ἐθ.
 ὥς θέμις 318
 θεόκτιστον 201 (II Maccab.)

*θεός et ὁ θεός. attrib. δυνα-
 στεῦων 168 κατ' ἀλήθειαν
 140 κρατῶν 157 κυριεύων
 ἀπάντων 18. 45 (cf. 17) παν-
 τοκράτωρ 185 ὁ μόνος καὶ δυ-
 νατός 139 ἐπόπτης καὶ κτί-
 στης 16 μέγιστος 19. 37 θεοί
 134

θεοσεβής 179 (LXX)

θεωθεῖν e conl. 136

θεοφιλής 287

θεραπείαν: τὴν τοῦ σώματος 303

θεραπεύειν τὸν θεόν, ἵνα pre-
 cari 256

θερισμός 116 (LXX Pol.)

θέσις 62. 64. 70. 78. 105 τῶν
 γραμμάτων 11 τῆς ὅλης χῶ-
 ρας 83

θεωρεῖν 65. 67. 83. 100. 214.
 258. 284 ὥς 160. 208 c. acc.
 part. 190. 268 θεωρεῖς . . .
 τὰς ὁμιλίας οἷον ἐνεργάζονται
 πρᾶγμα 130 θεωροῖσαν 190
 θεωρία 31. 59. 67 bis. 77. 86.
 99. 103

θῆλν 250

θηρία 138

θιγγάνειν c. gen. 106 (LXX)

θράσος 281 ἄληκτον 269

θρασύ 250

θυγάτηρ 152

θύειν 138

θύματα 87. 90. 95

θυμός 253 bis

θυμοῦσθαι 254

θύρα 158

θύρωμα 85 (LXX Pe. 237. 239)

θύρωσις 86

θυσία 33. 40. 42. 45. 88. 103.
 170 bis. 172. 234

* θυσιάζειν 170 (LXX)

θυσιαστήριον 87 (LXX)

θύτης 184 (Ma.)

ιδιάζειν 96 ιδιάζον ἐστί 165

ἴδιος 11 bis. 182* τὰ κατ' ἴδιαν

- (κατ' ἰδ. Pol. Ma.) 126 ἐν ἰδίᾳ sc. γῇ (cf. Ma. 65, a 37 b 29. 101, 62) 249
 ἰδιότης 97
 ἰδιώτης (opp. βασιλεύς) 288. 289
 ἱερεύς 53. 87. 92. 140. 184. 310
 ἱεροκήρυκες 184
 ἱερόν templum 40. 42. 52. 84. 89. 100. 104
 ἱκανός 23. 211 ἱκανόν τι πληθός 33 πληθὼν ἱκανῶν 15. 21 ὕψος ἱκανόν 93 ἱκανοί 13. 275 ἐφ' ἱκανόν (Pol.) 109
 ἱκετεύειν 197 c. inf. 242 ἵνα 233 τὰ ἱκετευόμενα 192
 ἱλαρῶ τῷ προσώπῳ 18 ἱλαρῶς 182 (LXX)
 ἱλαροῦσθαι 108 (Sir.)
 ἵνα (ἵνα μὴ) semper c. coni. (etiam post praet. numquam opt.) 8. 38. 42. 65. 81. 101. 107. 110. 168. 182. 198. 218. 255. 279. 311. 322 post verba ἐπικαλεῖσθαι 17. 193. 226 εὐχέσθαι 45. 248 καλῶς ἔχον ἐστίν 310 θεραπεύειν 256 ἱκετεύειν 233 λιτανεύειν 227 παρακαλεῖν 318. 321 προστάσσειν 46
 πᾶσιν ἴσος 191. 257. 282 ἴσον τῇ ψυχῇ (LXX) 228
 ἰσότητα τηρεῖν 263 (cf. Pe. 252, 45. 46 ἰσότητα ἦν προσηνέγκατο)
 ἰσταναι: στάς 184 στάντες 310 ἐστήκη* 78
 ἱστορεῖν 2 (LXX)
 ἱστορικοί 31. 312
 ἱστοί: βυσσίνων ὀθονίων (Pol.) 320 (LXX)
 ἰσχός 92. 147. 148. 151. 191. 192* ὅσον ἰσχύον ἐστι 241
 καθ' ἄπερ inter vocal. 11
 καθαρίζειν 90 (LXX)
 καθαριότητι (var. καθαρότητι) 145 (LXX)
 ψυχῆς καθαρὰ διάθεσις 2
 καθαρότης: ψυχῆς 234
 καθηγείσθαι absol. 195. 269 ὁ καθηγούμενος 122
 καθηγμένων 140 καθηγεμόνα λαμβάνων δικαιοσύνην 267 (II Maccab. Pol. Ma.)
 καθῆκε pro praes. (cf. ad p. 97, 24) 54. 149. — καθῆκων declivis 88 conveniens 54. 107 τὸ κ. 227. 245 καθῆκόν ἐστι (Ma. cf. Pe. 167, 8) c. inf. 297 c. εἰ 19 καθῆκον (om. ἐστὶ) c. inf. e coni. 284. — καθῆκόντως 181 c. dat. 81 c. πρὸς 87
 καθίζειν 94
 καθιστάνειν (Schweizer p. 177) στρατηγός 280 ἐπὶ c. gen. 281 εἰς φιλίαν καθιστῶν 228 σκληροὶ καθίστανται 289 ἐπὶ χρεῶν καθιστάκαμεν (Schweizer 185) 37 τοὺς καθεσταμένους (Schweizer 188) περὶ τούτων 24 κατασταθεῖς et κατασταθῆναι ἐπὶ c. gen. 9. 288 καθέστηκεν c. nom. 55. 88. 132. 143. 145 ἐν 208 σιγῇ e coni. 95 ἄξια λόγου καθεστάναι 171 οἱ σοφώτατοι κ. 137 ἐν εἰρήνῃ 291 μὴ κ. 214 ἀδελφῶ καθεστῶτι 7 sim. 134. 139. 233. 256 καθειστήκεισαν 116 καθεστήκεισαν 122*
 καθό* 'wie' 11* = ὅτι 203*
 καθόλου 80 τὸ* καθόλου 143
 καθοπλίζειν 13. 14
 καθόσον quatenus εἰκάσαι δυνατὸν 105 κ. ὑπολαμβάνομεν 214 καθόσον* ἄνθρωπος ἐν νόμῳ 211 (LXX Pol. Ma.)

κάθυγρος 115
καθυπερέχων (opp. ἤτων) 257
(Pol.)

καθυπνοῦν 220* (LXX)
καθώς 'wie' 14 bis. 15. 17. 30.
45. 89. 91 bis. 116. 166. 183.
188. 207. 249. 262. 271. 272.
279. 280. 282. 287. 290. 292.
298. 307. 311. 317. 322 cf.
ad p. 4, 5. 56, 5. 58, 13. —
'als' καθὼς εὐκαιρον ἐγένετο
236 καθὼς ἀνεγνώσθη τὰ
τεύχη 310 'dass' ὑπομνησκοὶ
καθὼς 263 διαλήψεως* ὁσίας
καθὼς 234 (LXX Ma. Pap.)

*καὶ cf. s. γάρ, λίαν, δέ, μάλιστα,
ὅς, οὖν. καὶ . . . καὶ saepe
invenitur cf. s. τε

καιρός: τὰ πρὸς τὸν καιρὸν 256
τὰ τῶν καιρῶν 239 καιρὸν
εἶναι τοῦ 221 sim. 12 καιροῦ
γενομένου 262. 275 λαβόντες
καιρὸν 4 sim. 187 τὸν καιρὸν
λαβών 248 κατὰ καιρὸν 190
ἐκ τοῦ καιροῦ 200. 295

καιροτηρησία 270 (καιροτηρεῖν
Pap.)

κακία 133. 188. 249

κακοπάθεια malum 208 labor
(LXX Pol. Pe. p. 184 Ma.)
92. 259

κακοπαθεῖν 241 (LXX Pol.)

κακοποιεῖν c. acc. 164 bis. 168

κακοποιητικός: τρόπος 163

κακοί 130 κακόν 210. 243. 260.
268. 273. 292. 306 τὸ κακόν
272 κακά 166. 268. 289 τὰ
κακά 197. 207 κακῶς 37

κακοσχόλως 24

κακουργεῖν 271

καλεῖν 174

καλλονή (numquam κάλλος) 56.
72. 75. 229 bis. 258 λόγον
201 (LXX Pol.)

καλοκάγαθία 3. 272. 285 (IV
Maccab.)

καλός 107. 223. 225* καὶ ἀγαθός
43. 46. 207 cf. s. βουλή, δώρημα,
ἐλπίς, ἔργον. — τὸ καλόν 7. 236
καλόν c. inf. 249 καλῶς 301 cf. s. ἀποδέ-
χεσθαι, ἀποκρίνεσθαι, ἀπολογεῖσθαι,
ἀποφαίνεσθαι, ἀρχειν, βιοῦν,
βλέπειν, βουλεύεσθαι, γίνεσθαι,
διαλογίζεσθαι, ἐπαινεῖν, ἔχειν,
ζῆν, λέγειν, λογίζεσθαι, ποιεῖν,
πράσσειν, ὑποδεικνύναι. —
καλῶς καὶ ὁσίως 306. 310 cf. s.
μάλιστα. — κάλλιστος 97. 122.
181. 195 bis. 322 κάλλιστον pro
κάλλιον 288 τὰ κάλλιστα 2. 212*.
216. 238. 247. 287 κάλλιστα bis e con-
189

καλοφροσύνη 274

καλύπτειν 87

κᾶν v. ἑάν

κεκανόνιστα πρὸς 168

ἀπλανεῖ κανόνι 2

κατὰ καρδίαν 17

καρπός 63. 112 transl. 232. 260

*κατά c. gen. κειμένου κατὰ
τῆς στεφάνης 59 καθ' ὅλου
τοῦ πλάτους 65 κατ' ἐδάφους
90 τὴν κατὰ πάντων εὐσέβειαν
24 πράσσειν κ. 191. — c. acc. distr.
κατὰ νομοὺς 111 καθ' ἐν 143 κατ'
ὄνομα 247 de loco κατὰ τὴν Αἰγύπτον
4 καθ' ὃν ἄν τόπον 124 κατὰ
μέσον 66. 79 c. gen. 98* κ. τὸν
νόμον 32 cf. s. ἕκαστος, ἐπιφάνεια,
καρδία, κρόταφος, μέρος, πρόσοψις,
ψυχή. — de tempore καθ' ὃν
χρόνον 35. 119 κ. τὸ ἀρχαῖον 116 cf. s.
γίνεσθαι, ἐνιαυτός, ἡμέρα, καιρός,
προσπίπτειν. — secundum cf. s.
ἀλήθεια, ἀν-

- ἀγκη, ἀξία, ἀρετή, διάταξις, ἡλικία, λόγος, προαίρεσις, φύσις, ἐξῆς, συγγενής, ὀγιής, διεξαγεῖν, πολιτεύεσθαι. — pro gen. (Pol. Ma.) ἰσχύι τῇ καθ' ἑαυτούς 147 λογίας* τῆς κατὰ τὴν διαστολὴν καὶ μνησίαν 161 τὸ κατὰ τὴν ἐρμηνείαν ἀκριβές 32 cf. καταβολή, πρᾶγμα, δ. — προσμηνθάνειν κατὰ τὰς ἱστορίας ἢ καὶ κατ' αὐτὸ τὸ πρᾶγμα πεπειραμένον 2 cf. s. αὐτός, ἐμπίπτειν, μηδέν, πᾶς, τρόπος
 καταβάλλεσθαι (ἄκραν) 104 μνήμην 279 διδασκῆν 294 (II Maccab. Pol.)
 καταβολή: τῆς κατὰ τὸ ἱερὸν καταβολῆς 89 creatio 129 (II Maccab. Pol.)
 καταδεικνύοντας εὐθὺ καὶ τὰ σώματα praesentare 24
 καταδυναστεία 23 (LXX)
 καταδυναστεύειν c. acc. 146. 147 p. 42, 9. 148 absol. 147 p. 42, 13 pass. 24 (LXX)
 κατέξωσται 97
 κατακαλέσαι rure Alexandriam 110
 κατακλασθῆναι εἰς 149
 κατακλιθεῖς 61 κατακλίσεις 65 (Pap. cf. Mayser p. 18)
 κατακλίνει 183 κατεκλήθησαν 184
 κατακοιμηθῆ 298
 κατακολουθεῖν 56 deo 205. 254 τοῖς νόμοις et προστάγματι 279 τῇ δικαιοσύνῃ 232 (LXX Pol. Ma. Pap.)
 κατακρατούμενος ὑπὸ 14
 φίλιαν κατακτησάμενους 231 κατακεκτημένον 3 (LXX Pol.)
 κατάκτησις: χώρας 223 (Pol.)
 κατακύπτειν 91
 καταλαμβάνειν: διὰ τρημάτων
 κατελιγμένοι περόναις 61 intellegere 1
 καταλήγειν 198. 293 (II III Maccab. Pol.)
 καταλλήλως 296 v. s. ἔχειν (Pol. Ma.)
 καταλύματα 181 (LXX Pol.)
 καταμελεῖν meditari 256
 καταμένειν 109. 110
 κατανοεῖν 103. 155 τὰ θεῖα 3 καταξίως c. gen. (Pol. Ma.) personae 81. 95 τῶν τρόπων 219 (absol. Pe. 252, 23 cf. LXX)
 καταξιοῦν: τιμῆς μείζονος 175 (Maccab. Pol.)
 καταπέτασμα 86 (LXX)
 τὸν καταπεπτωκότα λόγον 144
 κατεπράχθη 28
 κατερράγη κρότος (Pol.) 186. 293
 κατάρχειν: μεγάλης βασιλείας 245 ἀπὸ θεοῦ κατάρχεσθαι 201
 καταρχῇ (ἀπό?) θείου φόβου λαμβάνειν 189 τὴν κ. ποιῆσθαι 134 ἀπὸ 200. 235 (Pol.)
 κατασκευάζειν 53. 54. 60. 62. 64. 70. 71. 72. 84. 107. 172. 176. 234. 258. 292. 301 κατεσκευάσται ἀσθενές 250 πρὸς τὴν ἐμπορίαν ἐστὶν ἡ χώρα κατεσκευασμένη 114 ὑπὸ θεοῦ κατεσκευασμένος εἰς 139 οὕτω κατασκευάζεται ψυχῆς καθαρὰ διὰ θέσεις 2 ἀλυπίαν 232 τὴν διάνοιαν πρὸς 17 εἰς 237
 κατασκευάσμα 51. 52. 77 (Sir. Iud. II Maccab. Pol.)
 κατασκευή confectio 28. 33. 34 τῆς τῶν Ἑλληνικῶν (γραμμῶν) ἐφρόντισαν κατασκευῆς 121 dei creatio 159. 160 σὺν κατασκευῇ praeter creatio-nem? 157. — ψυχῆς ἐστι κατασκευὴ διὰ θείας δυνά-

- μεως ἐπιδέχεσθαι 236 τῇ
 κατασκευῇ 73 natura 108 sim.
 qualitas, status 76. 91. 99.
 118 opus 8. 63. 65. 71. 78.
 80. 87. 136
 κατάστημα status qualitas τὸ
 μέσον 122 λυμαντικόν 165
 τὸ τῆς εὐσεβείας 210 τὸ τῆς
 ἀρετῆς 278 (cf. ad p. 69, 11)
 (III Maccab. Pol.)
 καταστολή habitus decorus 284
 285 cf. περιστολή (LXX)
 κατάστροφαις 319
 οὐδὲν εἰκῇ κατατέτακται διὰ
 τῆς γραφῆς litteris manda-
 tum est (Pol. Ma.) 168 cf.
 ἀνατάσσειν (LXX)
 κατατίθεσθαι: τὸν πλοῦτον εἰς
 321 (II Maccab.)
 καταύγεια 307
 καταφαίνεσθαι 296
 καταφεύγειν ἐπὶ pronum esse
 141*
 καταφθείρεσθαι 120 κατεφθάρ-
 θαι 23 (LXX Pap.)
 καταφρονοῖν c. gen. 225
 καταφρόνησις 249 (II Maccab.)
 καταχωρίζειν: εἰς τὸ στρατιω-
 τικὸν σύνταγμα 36 scripto
 mandare (LXX Pe. 268 D E
 19 et p. 94 Ma. cf. Wilcken
 Philol. LIII 99) 21. 28. 300
 κατεπαινέσας 212. 266 εὖ 193
 κατεπείλοι: χρεῖα 126 (LXX)
 κατεργάζεσθαι 258 φιλίας 225
 κατεργασία 119 (LXX Pol.)
 κατευθύνειν: τὰς πράξεις καὶ
 τὰς ἐπιβολάς 18 τὴν βασι-
 λείαν 15 τὰς ἐπιβολάς 193
 τὰ βουλευθέντα 195 τὰ τῶν
 ἐντεύξεων 252 pass. 266. 287
 absol. 216. 243 (LXX)
 κατευφημεῖν c. acc. 217 cf. εὐφ.
 (III Maccab.)
 κατευχή 184 bis (Ma.)
 χεῖμαρροι κατίασι 117
 τοῦ θεοῦ κατισχύοντος αὐτὸν
 εἰς 21 superare 230 (LXX)
 κατοίεσθαι 122 (LXX)
 εἰς τὴν χώραν κατόκησεν ἐν 13
 εἰς τὴν χώραν κατοικήσθαι 35
 κάτοπτρον 76
 κατορθοῦν oratione 256 κατορ-
 θοῦνται βίος 251
 κείσθαι 54 κείται 100. 115 κεί-
 μενος 52. 59. 83 τῆς νομο-
 θεσίας κειμένης πᾶσι 15
 κεύειν c. acc. c. inf. 28. 33
 p. 12, 12. 181. 226. 228 sed
 c. dat. 184 c. inf. 26. 27.
 56 bis. 91. 158. 159. 160. 162.
 168. 174. 179. 182. 183. 278.
 311. 317. 319 γραφῆναι 33
 κενόδοξος 8
 κενός 194 κενὸν καὶ μάταιον
 c. inf. 137 κενὰ καὶ μάταια
 205
 κερδαίνειν 270
 κεφάλαιον summa (LXX Pol.) 24
 κεφαλαιωδῶς 120 (Pol.)
 κεφαλὴ 98 μέχρι τῆς κ. 70
 κεφαλῆς 68 (LXX)
 κίδαρις 98 (LXX)
 ἐν ταῖς τῶν κινδύνων πράξεσιν
 199
 κίνησις 70. 86 διανοίας 156
 sim. 160
 κισσός 70. 79
 κλίμα 59. 60. 87. 88
 κλίνη 320
 κεκλίσθαι ἐπὶ pronum esse 223
 κλισία 183 bis (III Maccab.)
 κνώδαλα 128. 138. 163. 169
 (Sap.)
 κολῆν Συρίαν 12
 κοινολογία 204 (II Maccab. Pol.)
 κοινός c. dat. 126 impurus 315
 κοινῶς* (v. Add.) 257 (LXX)
 κεκοινωνηκός: παιδείας* 290
 κοιτάζεσθαι 160 (LXX Pol.)
 κολάζειν 208
 κολλᾶν 97 (LXX)

κόλπωσις 86
 κομίζειν 40. 43 med. τὸ δίκαιον
 291 ἔπαθλον 322 pretium 24
 add. gen. rei quae venit 20. 22
 κοινάσις 90
 κορυφή 84. 101 μέχρι κ. 100
 τὸν ὅλον κόσμον 210 τὸν πάντα
 κόσμον 254 εἰς ἕτερον ἐλη-
 λυθέναι ἐκτὸς τοῦ<του> κό-
 σμον e coni. 99 (cf. adnot.)
 κρατεῖν δόξης 230 τῆς ἀρχῆς
 261 ἑαυτοῦ 222 τὰς διανοίας
 227 τὰ πάντα 19 abs. τοῖς
 κρατοῦσι 37 cf. s. θεός
 κρατήρ 33. 42. 73. 77. 320
 ταῖς τέχναις κρατιστεύοντα 82
 κράτιστος 225. 255. 319 δόξα
 37 ἀρχή 221 χάρά 261
 μετὰ κραυγῆς (Pap.) 186
 κρημνός 118
 κρηπίς 69
 κρίνουν 36. 276 κριθεὶς ἄξιος
 98. (= ἐγκρίνουν?) 175
 κρίνον 68. 75
 κρινωτός 68
 κριός 170
 κρίσει et διὰ κρίσεως 252
 κατὰ κρόταφον 63 (saepe apud
 Philonem mech.)
 κρότος 186. 293 κρότω 200. 274.
 277 σὺν κρότῳ πλείονι 261
 κρυστάλλου λίθος 67
 κρυφίως 132 (LXX)
 κέκτησθαι 229. 276. 283 κεκτε-
 μένου 4 cf. κατακταῖσθαι
 κτήνη 88. 112. 150
 κτήσις 265
 κτίζειν 36. 115 de deo 185
 κτίσις dei concr. 136. 139 (LXX)
 κτίσμα θεοῦ 17 (Sir. Sap. III
 Maccab.)
 κτίστην θεόν 16 (LXX)
 κυβερνᾶν: τὰ τοῦ βίου 147
 πάντα 292 βίος κυβερνᾶται
 251 ὁ κυβερνῶν 251

κυκλόθεν 58. 62. 70. 75. 78 πέντε
 σταδίῳ κυκλόθεν τῆς ... 89
 κύκλω περί 63
 κυλικεῖον* 319. 320 (I Maccab.)
 κυμάτια 58. 64* (LXX)
 κυρεῖα 25 (LXX Pol. cf. Schwei-
 zer p. 56 Ma. Pap.)
 κυριεύειν c. gen. 269 cf. s. ἡγε-
 σθαι, θεός
 κύριος 253 de deo (ex Deut.)
 155 τὸ πάντων κυριώτατον 2
 ἐκεκύρωτο 26
 κωλύειν 278. 321 τί τὸ κ. οὐκ
 ἔστι 11 cf. s. ἐπικ.
 κώδωνες 96
 κόμη 113

λαλεῖν 218. 299 (LXX)
 λαμβάνειν 32. 42. 136. 170.
 223. 225. 261*. 293 λήψη
 τὸν ἀκροατὴν conciliabris 266
 ἀνάκλασιν 68 ἐπινοίας 196
 ἐρωτήσεις 200 κινήσιν 86
 παρέρχων εἰς 120 πορισμόν
 111 πρόληψιν ὅτι 197 τα-
 ραχήν 314 τελείωσιν 11. 308
 ὑπόνοιαν ὅτι 316 cf. s. δια-
 στροφή, ἐπίστασις, καθηγε-
 μών, καιρός, καταρχή. — δι'
 ἀκοῆς λ. 166

λαμπρότης τῆς ψυχῆς (Pol.) 16
 (LXX)

λανθάνειν 132. 133. 210

λέγειν 30. 53. 104. 119. 138.
 155. 167. 170. 218. 252. 276
 ter. — εὖ 267 καλῶς 125.
 196. 280 ἐλέχθη 300 (v.
 Schweizer p. 190) τὰ λεγό-
 μενα καὶ (τὰ 215) πρασσό-
 μενα 215. 298 ὁ λεγόμενος
 subst. praepositum 38. 67.
 97. 98. 116 λεγ. postpositum
 107. 117 λέγω δέ 57. 77. 111
 λ. δῆ 233

λεῖος 76

λειτουργεῖν in templo (LXX
Ma. Pap., cf. Mayser p. 18)
87*

λειτουργία in templo (LXX
Pap.) 53. 54. 90. 92. 94. 96.
98 in convivio 186

λειτουργός 95 (LXX)

λήγειν 202. 220

λίαν laudem significans (LXX
Pol.) 230. 312 καὶ λίαν (Pol.)
124

λίθος 33. 60. 63 bis. 66. 67. 69.
70. 73. 75. 79. 82. 96. 97.
100. 114. 135

λιθόστρατος 88 (LXX)

λιθουργός 70

λίθωσις 74

λιμήν 115

λιτανεύειν: τὸν θεόν, ἵνα 227
(LXX)

λογεῖον 97 (LXX)

λογίζεσθαι: εὖ 267 καλῶς 211
pass. ἐν οὐδενὶ λειλόγισται 141
[λογία corruptum 161* v. Add.]

τὰ λόγια 158. 177

λόγιος 6 bis* (Pol.)

λόγος oratio 14. 18. 160 (opp.
διαλήψει). 166. 169. 191. 200.
201. 235. 266. 293. 297 cf.
s. ἄξιος. ratio 162 ὑπογράφει
ὁ λ. 268 cf. διάστημα,
ἔχειν, βαθύς, καταπεπτωκώς.
— ὀρθός λ. 244. 161 φησι-
κός 143 λόγος (opp. ἔργον)
168 κατὰ λόγον 113 παρὰ
λόγον 215 πρὸς τινα λόγον
(Pol.) 55

ὁ λοιπός 14. 246 οἱ λοιποί, τὰ
λοιπά 10. 22. 64. 79. 134.
140. 146. 152. 174. 183. 190.
198. 246. 259. 322

λύειν 202

λυμαίνεσθαι 164

λυμαντικός 165

λυπεῖν 238 λυπεῖσθαι 268 bis

λόπη 232. 283. 268

μαῖανδρος 66. 67. 74

μακροθυμία 188 (LXX)

μάλα cf. s. εὖ. — μάλλον 177.
257 *deest comparatio* 'potis-
simum' 5. 122 apud comp.
σαφέστερον μάλλον 76. —
πολλῶ μάλλον 7. 24. 127.
156. 206. 289 πολὺ μ. 36.
54 om. τέρπειν γὰρ οἶομαι
σε ταῦτα ἢ τὰ τῶν μυθολό-
γων βιβλία 322. — μάλιστα
188. 235. 237. 296 μάλιστα
μὲν πᾶσι, πολλῶ δὲ μάλλον
σοὶ 7. sim. 24 ὅτι μάλιστα
56 καὶ μάλιστα 86. 106 pro
superlativo μάλιστα καλῶς 32

μαθήσομαι: παρὰ 198

μαρτύριον 306

μάταιος 138 δόξα 139 μάταια
321 cf. s. κενόν. ματαιώς 134

μάχεσθαι: πρὸς 13

μεγαλείως 20 (LXX Pol.)

μεγαλομέρεια 21. 26. 28. 84
(Pol. Pe. p. 533)

μεγαλομερής 226 -ως 319 (II
III Maccab. Pol.)

μεγαλοψυχία 19. 26 (Pol. Ma.)

μεγαλωσύνη: τῆς ἰσχύος 192
(LXX)

*μέγας v. s. ἀγαθὰ, ἀδικία,
αἰσχύνη, ἀπόδειξις, ἀποδοχή,
ἀσφάλεια, βασιλεία, βασιλεύς,
δόξα, ἐκκλησίαις, ἐλπίς, ἐπιμέ-
λεια, εὐφυνία, θειότης, εὐε-
γετεῖν, τιθέναι. — μεγάλοι
τοῖς μεγέθεσιν 82 μεγάλως
(Pap.) 42. 312. — μείζων v.
s. μισθοφορία, τιμή, φωνή.
μείζονα 53. 78 μείζονων res
graviores 39. — μέγιστος 197.
208 τὰ μέγιστα τῶν ὀπλῶν 230
v. s. ἀγαθὰ, ἀμέλεια, ἀσφάλεια,
βασιλεύς, ἐντολή, θεός, φν-
λακή, χαριστήρια, ὠφέλεια,
ἡγεῖσθαι. τί μέγιστόν ἐστιν

βασιλείας (δόξης) 291. 234
 μέγιστον ἔστιν c. inf. 2 με-
 γίστως 19 μέγιστον pro adv.
 177
 μέγεθος 91. 108. 223. 224 τῷ
 μ. 84. 109 τοῖς μ. 53. 72. 82
 μεθερμηνεύειν ἐκ 38 (Sir.)
 μέλει: ἐκαστῷ τὸ διατεταγμέ-
 νον 92
 μελετᾶν 160 cf. καταμ.
 μέλι 112
 μέλλειν c. inf. praes. 314. 316
 τὰ μέλλοντα γίνεσθαι 132
 πράσσεσθαι 196
 μέρος membrum 155 μέλους
 ἦχον 96
 μέλπειν de convivii hilaritate
 247
 *μέν corruptum 182 et fort.
 p. 68, 1
 ἀένναα μένοντα 311 e conl. 182
 πᾶσι μερίζει δόξαν 224 (LXX
 Pol.)
 μεριμνα καὶ φροντίς, ὥς 271
 (LXX)
 μεριμνᾶν 296 (LXX)
 μέρος 64. 117. 301 τὸ πλεῖον
 μέρος 209 ἐκ μέρους (Pap.)
 102 ἐκ τῶν τριῶν μ. 58 καθ'
 δ' ἂν μέρος 59. [60]. 64. 65
 cf. s. ἀμφοτέρω, ἕκαστος
 μέσος: κείσθαι 83. 115 μέχρι
 τοῦ μέσου 73 cf. s. κατάστημα,
 ἀνά, κατά
 μετά c. gen. abstractorum v. s.
 ἀδικία, ἀνδρεία (minusrecte),
 ἀσφάλεια, θαψίλεια, διαλο-
 γισμός, διαστολή, δικαιοσύνη,
 δόξα, ἐνέργεια, εὐμένεια, εὐ-
 σχημοσύνη, εὐφροσύνη, θαν-
 μασμός, κραυγή, περιστολή,
 φιλοφροσύνη, φωνή. — c. gen.
 personae μεθ' ὧν 180. 181
 ἐπεμψε μετὰ τῆς ἐκπομπῆς
 αὐτῶν κλίνας 320 μετὰ ἀκρι-

βείας δὲ πολλῆς εἶχον pro
 adv. 103 μετὰ δὲ εὐημερίας
 (in rebus secundis) μηδὲν
 προσδεῖσθαι τῶν ἐκείνων
 242*. — c. acc. μ. τὴν ἐαντοῦ
 κλισίαν 183. 64. 67 μ. τρεῖς
 ἡμέρας 301 μ. ταῦτα 20. 22.
 26. 179. 198. 203. 235. 261.
 303 τοῦ μετὰ ταῦτα (cf. s.
 μετέπειτα) 197 ὁ μετ' αὐτόν
 208. 279 μετὰ τοῦτο 258
 μετάγειν 12 bis. 13 transl. 227
 μεταγράφειν 15. 309
 μεταγραφῇ 9. 10. 45. 4δ. 307
 μεταγωγῇ 23
 μεταδιδόναι 7 μετέδωκαν ἡμῖν
 τὰ παρὰ σοῦ 43 μεταδοῦναι
 309
 μεταδοτικός 226
 μετάδεις 160
 μεταλαμβάνειν comperire c. acc.
 (Π ΠΙ Maccab. Pap.) 11. 317*
 et παρὰ 6. 297. 300 παρὰ
 . . . διότι 316 ὥς μεταλαμ-
 βάνομεν 100. 166 μετέλθω
 c. acc. c. inf. 125
 μέταλλα 119
 μεταλλεῖα 120
 μεταλλοιοῦνται καὶ τρέπεται 17
 μετάνοια 188 (LXX Pol.)
 μεταπέμπεσθαι 124. 179
 μεταπίπτειν 250
 μετατιθεῖς ἐκ τῆς κακίας 188
 μετατραπέντα τῇ διανοίᾳ 99
 (IV Maccab.)
 μεταφέρειν mutare 311 ἐπὶ de
 allegoria 306
 μετέπειτα 116 ὁ μ. 38. 229.
 255. 288 (LXX)
 μετέχουσιν c. gen. et dat. 264
 μετασχεῖν c. gen. 197. 224.
 248 μετεσχηκότες c. gen. 140.
 289
 μετέωρος 60. 106
 μετοικίζειν 4. 12
 μέτοχος c. gen. 207

μετρητής 76 (LXX Pe. 13, 4 Pap.)
 μετριοπαθής 256 (peripat.)
 μετρίως φέρειν 197 (II Maccab.)
 μετριότης 223
 μέτρα 53. 56 τοῖς μ. 52. 55
 μέχρι (numquam ἄχρι) 86. 87.
 303 cf. s. κεφαλῇ, κορυφῇ,
 μέσος, τέλος. — μέχρῃς οὐ
 c. coni. 298
 *μή cf. s. ὅτι
 μηδέ v. s. οὐδέ
 μηδεῖς 24 bis. 53. 106. 139. 147
 bis. 148. 168. 191. 205. 217.
 232. 238. 242. 243. 246*. 254.
 306. 310 μηθεῖς 95. 101. 139*.
 142*. 162. 170 bis (v. Add.).
 182. 240. 245 (v. Add.). 258
 κατὰ μηδέν 139 κ. μηθέν 182.
 — cumulantur negationes 24.
 147 p. 42, 10. 162. 168. 310
 μήκος 57. 84
 μηχανόντες: περὶ τῶν προλεγο-
 μένων 8
 μῆλον 63
 καὶ μὴν καὶ 158
 μήποτε ἄλογον ἢ 15 post δι-
 στάζειν 53
 μηρυκισμός 153. 161 (LXX)
 μήτε . . . μήτε 162. 168
 μητράσιν 27
 μιανθέντες 166
 μικρός 19 οὐ μικράν 80
 μιμῆσθαι: μιμούμενος 188. 210.
 280. 281
 μνησθήσῃ (ex Deut.) 155. —
 μεμνημένοι 168
 μισθοφορία stipendium 36 cf.
 Lobeck, Phryn. p. 491 Cobet,
 Novae lect. p. 741
 μισοπονηρία 280 (II Maccab.
 Pap.)
 μισοπόνηρος 292 (LXX Pol.
 Pap.)
 μίτρα 98 (LXX)

μνεία (ex Deut.) 155. 158 bis.
 161 ἔχειν ὥς 157
 μνήμη 153 bis. 159. 279
 μνημονεύειν 157 (LXX)
 μολίβοῦν 90
 μόλις 103. 175
 μολύνειν 152 bis (LXX)
 μολυσμός: τῆς ἀσβεβείας 166
 (LXX)
 μόνος de deo 132. 139 μόνον
 54 οὐ μόνον v. s. ἀλλά
 μόσχος 93. 170
 μουσικώτερον 286
 μυθολόγοι 322
 μυθοποιεῖν 137
 μυθωδῶς 168
 μυριάς 10. 12. 13. 19 bis. 37.
 88. 116 bis
 μυρσίνη 79
 μύες 144. 163. 164
 ναί 201
 ναυμαχία 180
 νεκρός v. s. ζῆν
 νέος v. s. πρεσβύτερος
 νεύειν πρὸς 2. 322 ἐπὶ 108
 ῥοπή καὶ νεύματι 90
 νεωτερισμός 101
 νῆσος Pharos 5. 301
 νήφειν 209
 νικᾶν 281
 νίκη: τῆς ναυμαχίας 180
 νοεῖν 123. 153 ὅτι 224
 νομή 112
 νομίζειν c. acc. 175 pass. c.
 nom. 129 c. inf. 18. 99. 122.
 137. 170*. 241 c. acc. c. inf.
 12. 23. 134. 154. 171. 203.
 212 περὶ ὧν ἐνόμιζον ἀξιο-
 μνημονεύτων εἶναι 6 τῶν νο-
 μιζομένων ἀκαθάρτων εἶναι
 128
 νομικῶς 142 (IV Maccab.)
 νόμιμα: τῶν Ἰουδαίων 10 συν-
 τηρεῖν 127 (LXX)
 νόμισμα pecunia 33

νομοθεσία lex Mosaica 5. 15.
31. 128. 129. 133. 147. 176.
313 (Π IV Maccab.)

νομοθετεῖν 240 ταῦτα 144 νε-
νομοθέτηται 161 (LXX)

νομοθέτης 131. 139. 148. 312
(LXX)

ὁ νόμος lex Mosaica 15. 32. 38.
39. 46. 122. 168. 171. 309.
314 τῶν Ἰουδαίων 30 τοῦ
θείου ν. 3 τοῦ ἁγίου ν. 45. —
κατακολουθεῖν τοῖς ν. 279

κατὰ νομοῦς 111

νόσοι 233

νουθετοῖς 207*

νοῦν ἔχειν ὀξύν 276

νυκτός ν. ad p. 80, 12

νῦν cf. s. ἔτι, ἔχειν

ξεनिτεία 249*. 257 (Sap.)

ξεניתεύειν 257 (Pol.)

ξύλεια 92 (Pol.)

ξύλων 135

*ὁ om. in titulis 29. 35. 41 de articulo nominibus propriis modo applicato modo denegato ν. Ind. nominum. — de art. modo posito modo omissio ν. e. gr. s. ἄνθρωπος, βασιλεύς, βιβλιοθήκη, διάνοια, θεός. — <τὰ> μέτρα? 56 <τῶν> κρίνων 68. — gen. attributivus non raro praedicative ponitur τῇ λαμπρότητι τῆς ψυχῆς 16 τῷ στρατοπέδῳ τοῦ πατρὸς 20 (sed ν. 23) τῆς διατάξεως τοῦ συμποσίου 236 (sed ν. 220) cf. p. 2, 9. 4, 13 et s. αὐτοῦ, ἑαυτοῦ, βίος, γένος, ἡμῶν, πᾶς, πλῆθος. — art. om. in attributis, velut p. 48, 20. — more antiquo ὅπερ τὰς εἰκοσι 10 sim. 20 πρὸς τοῦς ἑπτακοσίους 95 sed πρὸς δέκα

12 sim. ὅπερ 37. 76 84. — νομίζουσιν τῶν Ἑλλήνων οἱ σοφώτατοι καθεστάναι 137. — recte repetitur τὴν κίνησιν καὶ τὴν ὑπόληψιν 160 ἐν ταῖς ἀναγνώσεσι καὶ ἐν ταῖς ἀπογραφαῖς 283 (al.) om. non modo apud subst. similis notionis τῆς ζωῆς καὶ συστάσεως 154 τῶν πυλῶν καὶ θυρῶν 158 ταῖς ἀνέσεσι καὶ ῥαθυμίαις 284 (sed τὴν σεαυτοῦ δόξαν καὶ τὴν ὑπεροχὴν 218 cf. s. βρωτά, λέγειν. — τὰ τῆς εισόδου καὶ τὰ τῶν ἐπιστολῶν ἀντίγραφα 28 aut τὸ τῆς (sic Eus.) scribere debebat — una enim εἰσδοσις est — aut alt. τὰ omittere), sed etiam diversae notionis, interdum etiam diversi generis grammatici τὴν διαστολὴν καὶ μνείαν 161 τῷ μεγέθει καὶ εὐδαιμονίᾳ 109 διὰ τὴν σεμνότητα καὶ φυσικὴν διάνοιαν τοῦ νόμου 171 τοῦς ἱεροκήρυκας καὶ θύτας καὶ τοῦς ἄλλους 184 (cf. p. 10, 3) ἐν τοῖς ἀσπασμοῖς καὶ συμβουλίαις 246. — adverbis vim nominalem tribuit ν. s. ἄνω, ἐκτός, ἐντός, ἐξῆς, μετέπειτα, πρότερον. — vim substantivam addit adiectivis: ν. s. ἀκριβές, βάρβαρον, βλαβερόν, δίκαιον, δυνατόν, ἐναργές, ἐπιεικές, περιστόν, σύμφωνον, συγγενές, συνεργές, συνεχές, τεκνόν, ὀγίές, φιλόπονον, participiis: ν. s. ἔχον, ταπεινούμενον, ὑπερτείνον. infinitivis saepe adiungitur, ut vel gen. attrib. inde pendeat τὸ τῶν ἀνθρώπων ζῆν 208. — saepe inservit periphrasi nominum

praepositionibus (cf. s. περί)
 adhibitus: οἱ σὺν ἑαυτοῖς
 (αὐτοῖς) 3. 246 οἱ παρ' ἡμῶν*
 (Ma. Pap.) 141 sim. 175 οἱ
 ἀνά τὸν τόπον 52 οἱ ἐπὶ τῶν
 χειρῶν 110. 174 οἱ ἀπὸ τῆς
 χώρας 109 οἱ ἀπὸ τοῦ πολι-
 τεύματος 310 τοὺς ὑπὸ σε-
 αντόν 281 τὸν ἐπὶ πᾶσιν 291.
 — item neutrum τὸ κατ'
 ἀρετὴν 215 praecipue plu-
 ralis numeri (Pap.) τὰ ἐν τῇ
 νομοθεσίᾳ 128 τὰ ἐν τῇ κτί-
 σει 136 τὰ κατὰ τὴν Αἴγυ-
 πτον (pro simplici τὴν Αἴγ.) 4
 sim. 64 cf. ad p. 50, 4 τὰ
 κατὰ τὸν νόμον 32 τὰ κατ'
 ἰδίαν 126 τὰ κατὰ τὰς ἀφάς
 162 τὰ κατὰ τὸ συμπόσιον
 181 τὰ κατὰ τὸν ὕπνον 213
 τὰ κατὰ τὴν ἀγωγὴν 246 τὰ
 κατὰ τὸ ἐναντίον τοῦ λόγου
 διάστημα 255 τὰ παρὰ σοῦ
 43 <τὰ> παρ' αὐτοῦ 54 τὰ
 π. τοῦ Δημητρίου 317 τὰ
 περὶ τούτων (= ταῦτα) ἔλη-
 ξεν 202 τὰ περὶ τῆς τραπέ-
 ζης ἐξηγησομαι 52 τὰ πρὸς
 11. 51. 62. 107. 220. 256. 258.
 296. 319. — eadem ratione
 art. cum gen. coniunctus sim-
 plex subst. miro modo cir-
 cumscribit (Pap.) τὸ τῆς μνή-
 μης 153 τὰ τῶν κατασκευα-
 σμάτων 51 τὰ τῶν ἔργων 81
 τὰ τῶν ἀρωμάτων et τὰ τῆς
 σαρκός 92 τὰ τῆς λειτουρ-
 γίας 94 τὰ τε τοῦ στολισμοῦ
 καὶ τῆς δόξης 96 τὰ τῶν θυ-
 σιῶν 103 τὰ τῶν τόπων 105
 τὰ τῆς ἐργασίας 109 τὰ τῶν
 ἄλλων ἀκροδρῶν καὶ φοινί-
 κων 112 τὰ τῆς ἐρμηνείας
 120. 301. 308 τὰ τῆς εὐσε-
 βείας 131 τὰ τοῦ βίου 147.
 284 τὰ τῆς ὁμιλίας 171 τὰ

τῶν ἀνειλημάτων 177 τὰ
 τῶν κλισιῶν 183 τὰ τῆς θυ-
 ναστείας e coni. 194 τὰ τῆς
 ἀναπτώσεως 203 τὰ τῶν και-
 ρῶν 239 τὰ τῶν ἐντεύξεων
 252 τὰ τῆς ἀποκρίσεως 270
 τὰ τῆς συνεδρίας 303 τὰ τῆς
 μεταγραφῆς 307 una circum-
 scriptio cum altera coniuncta
 <τὰ> κατὰ τὴν τῆς φθορείας
 διασκευὴν (= ἡ φθορεῖα) 64.
 — ὁ δέ (cf. s. ὅς), τὸ δέ et οἱ
 μὲν . . . οἱ δέ saepius. —
 τοὺς μὲν . . . οὓς δέ 12. —
 adverbii loco τὸ ἀνὰ μέσον
 75 τὸ νῦν ἔχον 198 τὰ πλεῖ-
 στα 129 τὰ πρὸς(?) 62 cf. 68
 cf. s. καθόλου, σύνολον, κρίν,
 τῆνικαῦτα

ὄγδοος 49

τόδε sine articulo 28 cf. ad
 p. 59, 5

ὁδεῖα 106 bis

ὁδός 83. 101

ὁδύνη 208

ὅθεν itaque 110. 140. 208

ὁθόνια 320 (LXX Pol. Pap.)

οἶμαι 296* οὐκ ἄχρηστον 21*

c. acc. c. inf. 167. 200. 322

οἰόμεθα c. inf. 39 οἴονται,

ὅτι 227

οἰκεῖν: κατὰ τὴν οἰκουμένην 9.

38 παρ' ὅλην τὴν οἰ. 37

οἰκετεῖα 14. 15. 16. 24 (Ma.)

οἰκοδομεῖν 105

οἰκονομεῖν: κακοσχόλως περὶ

τούτων μηδὲν 24 ὑπὸ μιᾶς

δυνάμεως οἰκονομούμενα 143

οἶκος 301 templum 84. 88. 101

οἶονεῖ 71. 307 (Pol.)

οἶος 103. 130 οἶον τεσσαρά-

κοντα σταδίων 105 exempli

causa 145. 233

ὀκτώ 69

οὐκ ὀλίγοι 200 ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ

10 σὺν ἐτέροις ὀλίγοις τισίν 30

ὀλκή 33
 ὀλοκαντοῦν 92
 ὀλος ὁ 37. 62. 63. 65 ὀλην τήν
 [πᾶσαν] 139 cf. s. διά. — ὁ
 ὀλος 71 bis. 83 bis. 151. 210
 τὰ ὀλα 201 πόλεις ὀλαι 152
 ὀλοσχερῶς 27 (LXX Pol. Pe.
 163 B II 7)
 ὀμιλεῖν 130. 142
 ὀμιλῖαι 130 sermones 122 bis.
 171
 ὀμωμοκέναι c. inf. aor. 104
 ὀμοθυμαδόν 178 (LXX Pol.)
 ὀμοιος 7. 86. 137. 143. 163. 190*
 ὀμοίως 64. 110 ὀμοίως δὲ καί
 (Pap.) 22. 36. 93. 115. 122
 ὀμολογουμένως* 24 v. Addenda
 τοῖς ὀμονοοῦσι 185
 ὄνειδος 249
 δι' ὄνειρον 315 δι' ὄνειρων 192
 ὄνομα 97. 98 κατ' ὄνομα 247
 ὀνομάζειν 124
 ὄνυξ lapis 66 ὀπλῆς ὄνυχες 150
 ὄξυβελῆς 101
 ὄξύς 60. 276
 ὄξύτης 156
 τὰ ὀπίσθια 88 (LXX)
 ὀπλῆς 150
 ὀπλα 194. 230
 ὅπου quoniam 149
 ὅπως (cf. ἵνα) 11. 26. 32. 36.
 39. 45 (in priore membro
 ἵνα). 106. 111. 120. 139. 142.
 170. 215 post ἄξιόν ἐστι 19
 ἄξιον 245 προστάσσειν 29
 ὅπως ἂν 239
 ὄρεῖς 182 cf. ad p. 54, 5 [ὄρε-
 ται* 270] εἶδεν 176
 ὄρασις 142
 ὄργανα 101
 ὄργή 254
 ὀρέγον 211
 ὀρεινός 107. 118
 ὀρθός 68 cf. s. λόγος. — ὀρ-
 θῶς 199. 201

ὀρίζειν 157
 ὀρκισμός e coni. 104 (LXX Pol.)
 δι' ὀρκων 104. 126
 ὀρμᾶται* ἐπὶ 270
 ὀρμή: πρὸς 7 ὀρμαί 37. 222. 256
 ὄρος 83. 105 ὄρεων (v. Schwei-
 zer p. 153) 119
 ὄρος 211
 *ὄς (cf. s. οὗτος, ἐκεῖνος): ὃς καί
 16. 43. 46. 107. 182 ὃς δὴ 4. 125
 ὃς δ' in codd. (paenitet mu-
 tasse) 236. 238. 280 (ceteris
 locis ὁ δέ). οὗς δέ 12 ἐφ' ᾧ
 c. inf. fut. 25, cf. s. ἂν. —
 om. demonstr. περὶ ὧν προ-
 αιρούμεθα δηλοῦν ἀσμένως
 ἀκούσεσθαι 5 περὶ ὧν . . . 1.
 12. 40. 146 ὧν 42. 106 οὗς
 175 οἷς 147 πρὸς οὗς 257
 etiam pro subiecto ponitur
 enuntiatum relat. ἐὰν τὰς
 καθηκούσας λειτουργίας οἷς
 καθήκει ποιῶνται 54. 93. 143
 relat. attrahitur τῶν ἀγα-
 θῶν, ὧν ἔκτισεν 185 χορη-
 γουμένων αὐτοῖς θαυσιλῶς ὧν
 προηροῦντο πάντων 303 δυ-
 ναμικώτεροι ὧν σέβονται μα-
 ταίως 134 καθ' ὃν ἐπεκρά-
 τουν χρόνον 35. 119 sim. 6.
 14. 24. 96. 124. 171. 190.
 250 cf. s. μέρος. — fort. τὴν
 πρόθεσιν, ἣν εἶχεν, ἀσφαλῶς
 ἔδοξε τετελειῶσθαι 312 at-
 tractio nominis (= ἡ πρό-
 θεσις) ad relat. statuenda
 est, sed v. s. δοκεῖν. — in-
 terdum relat. ponitur, ubi
 interr. poni poterat, velut
 post συνακουῖσαι et κατελιγ-
 φῶς 1 εἰδότες 300 φανερός
 ἦν τὴν διάθεσιν ὃς ἦν πρὸς
 αὐτούς 127. — ὃ (= εἰ τι)
 ἐν ὁσιότητι νομίζουσιν ἄν-
 θρωποι ποιεῖν, κατευθύνει
 τὰς πράξεις . . . θεός 18

ὁσιος 297 cf. s. διάληψις. —
καλῶς καὶ ὁσίως 306. 310
ἐν ὁσιότητι 18

ὅσος 5. 22. 24. 56 bis. 132. 163.
241. 264. 280. 283. 284. 301.
304 post τὰ ἄλλα 145 post
πάντα 44. 153 cf. ad p. 58, 12
post τοσοῦτος 13. 290 (τοσ.
sequitur 182) sequitur αὐτός
56 οὗτος 108. 166 incongrue
ἀφέλειαν οὐκ ἔχει τὴν αὐ-
τήν, ὅσον (pro ὅσῃν) 8 ὅσον
ἔδει δαπανηθῆναι . . . , ταῦτα
72*. — ὅσον οὖν καὶ περὶ
τούτων ἔδει, κεφαλαιωδῶς σε-
σήμαγκά σοι 120 ὅσον ἐφ'
ἑαυτῷ (Pol. Pe. 224 A 11 Ma.)
9 ὅσον ἔμοιγε ἐφικτόν 215
ἐν ὅσῳ 12 cf. s. διεξιελθεῖν
ὅσπερ: ante cons. ὅπερ 2 ante
vocal. 253 ἅπερ 43

ὅσπρια 112. 145. 147
ὅστις semper ante vocal. (prae-
ter 308) οὕτινος 177 οἷτινες
102. 121. 138. 200. 308 ὄντι-
νοῦν 24 cf. s. δημοτοῦν

ὅταν 160. 251. 268. 269. 292
ὅτε 187. 221. 308 c. opt. iter.
122. 182* pro opt. ἤθελεν 78

*ὅτι quia 277. 315 cet. locis
‘dass’ v. e. gr. s. βλέπειν,
δεικνύναι, ἀποδεικνύναι, γι-
νώσκειν, διαλαμβάνειν, δια-
σαφεῖν, λέγειν (εἶπε, ἔφη)
125 al., νοεῖν, οἶσθαι, ὑπο-
λαμβάνειν, ἐφικτόν. — ὅτι
c. inf.? 125 cf. ad p. 82, 17.
— μὴ ὅτι 133 ὅτι μάλιστα 56
οὐ 94. 308 ῥέπων οὐ (= οἶ)
βούλεται 269

*οὐ: καὶ οὐ recte 147. 196. 321
v. s. ἀλλά, ἀλόγως, ἀνοικειῶς,
ἄχρηστος, ἐφικτόν, μικρός,
ὀλίγος, ἐλάττω

*οὐδέ (μηδέ) semper recte post
negationes ponitur vel ne

. . . quidem significat. —

οὐδὲ πολὺν χρόνον suscep-
tum 17*. — cumulantur ne-
gationes 102 cf. μηδεῖς
οὐδεῖς 28. 51. 72 (duae negat.).
94. 102 (duae neg.). 114 (duae
neg.). 141. 168. 183. 189.
[211*]. 224. 233. 271. 273*.
312 οὐθεῖς 55. 132. 154*.
210. 225. 273

οὐδέποτε 226

οὐκέτι 231

*οὖν quarto loco τί τὸ κωλύον
οὖν 11 μὲν οὖν 52. 53. 56.
76. 170. 223. 297 καὶ . . . οὖν
168. 171 post parenthesin
133

οὕς 165

οὔτε . . . οὔτε 80. 147 (duae
neg.). 208. 215

*οὕτως modo ante, modo post
subst. positum. — ad se-
quentia pertinet 19. 41. 201.
— καὶ τοῦτο ἐκ μέρους 102
in epanalepsi vocum singu-
larum τὸ δ' ἐπιδέσθαι . . .
τοῦτο 248. 227. 259. 267
enuntiati relativi δι' ὃν ζωο-
ποιοῦνται τὰ πάντα . . . ,
τοῦτον 16. 166. 219. 223 καὶ
ταῦτα 4* alius protasis 27.
129 cf. s. ὅσος, αὐτός, μετὰ,
πρός

*οὕτως et ante vocal. et ante
conson., οὕτω semper ante
conson. 2. 16. 26. 182. 215.
266 οὕτως in epanalepsi 182.
302 c. part. 188. 315 in-
congrue ἐκέλευσε τοὺς ἐθι-
σμούς, οἷς (pro ὡς) χρῶνται
πάντες οἱ παραγιγνόμενοι ἀπὸ
τῆς Ἰουδαίας, οὕτως ἐπιτελεῖν
184. — οὐχ οὕτως . . . ὡς 14.
248

πρὸ ὀφθαλμῶν (Pol.) 284
ὀφρώων 98

ὄχλοι (= ἔθνη, cf. Pol. LXX)
37. 190. 193. 245. 267. 271.
288. 289

ὄψις aspectus 77 oculus 316
(LXX)

ὀψώνια stipendium 20. 22 (I
Esra I Maccab. Pol. Pe. 13,
7. 13. 14 Pap.)

πάγκαρπος 63

παιδεία 43. 121. 290 cf. s. ἀγωγή

παιδεύειν: τὰς διανοίας 287 οἱ
πεπαιδευμένοι 321

παιδία 248

παῖς 186 βασιλικὸς π. 294

παίζεται e conl. 284

παλαιστιναῖος 58. 69 (Pol.)

πάλιν 17. 46. 77. 78. 203. 230

παμμυγής: κτήνη 112 ὄχλοι 267
(II Maccab.)

παμπληθής 90 (II Maccab.)

παντάπασιν 149. 166 cf. ad p. 37. 9

παντελῶς semper c. adi. (Pol.)
23. 77. 78. 136. 164 e conl.

129 (II Maccab.)

πάντοθεν 57. 69. 115. 142

παντοκράτωρ 185 (LXX)

*παρά c. gen. 29. 42. 173 (cf.
s. ὁ) iungitur c. ἀκούειν 43

ἀναγραφῆς, ἀποδοχῆς, πολυ-

ωρίας τυγχάνειν 302. 308.

318 cf. s. δῶρον, μανθάνειν,

μεταλαμβάνειν. — c. dat. 31.

38* bis. τῆς παρὰ σοὶ βιβλιο-

θήκης 10 τετιμημένος (τιμώ-

μενος) παρὰ 8. 40. 43. —

c. acc. iuxta 96 cf. s. ἕκα-

στος, ἕτερος, οἰκουμενή, πε-

δίον, πούς. — causam signi-

ficat παρ' ἐαυτόν* 224 prae-

ter παρ' ἡμᾶς 134 θεὸν σε-

βόμενοι παρ' ὅλην τὴν κτίσιν

139 cf. s. διαστέλλειν, διαφέ-

ρειν. — παρὰ φύσιν 44 sim.

23. 233 cf. s. ἔχον, λόγος. —

παρ' αὐτά (Pol.) 20

παραβαίνειν modum transire
55 silentio praeterire 297

παραβάλλοντας τὸ ζῆν 281

παραγίνεσθαι 175*. 184*. 304.

318 p. 83, 15 παρεγενόμην

182 [cf. ad 175. 184], sed παρ-

εγενήθη 13. 83. 173. 293. 318

p. 83, 17 παραγέγονα 178.

180. 184 παραγεγεννημένος 5

παραδέχεσθαι 103. 104. 277.

122 probare τοῦτον εἰς μάλα

παραδεξάμενος 190

παραδίδοι 196 παραδέδωκεν
148

παράδοξος 175

παραιτῆσθαι 184

παραίτιος: μεγάλων ἀγαθῶν

(sim. II Maccab. Pol. Pe.

224 A 4. 246, 55) 308 (Ma.

Pap.)

παρακαλεῖν c. acc. 123 p. 36, 3.

229. 235. 238. 264 et inf.

123 p. 36, 4. 184. 220. 245.

301. 309 ἵνα 318. 321

παρακείμενος 100. 118. 119

παρακελεύεσθαι 155 c. inf. 157

c. dat. et inf. 196

παρακομίζεται 114

παραλαμβάνειν 286. 296. 301

regnum 4. 36

παραλλαγή 75 (LXX Pol.)

παραλογισμός 250 (LXX Pol.)

παραναγινώσκειν (semel ἀνα-

γιν.) 42. 299. 308. 312 (II

III Maccab. Pol. Ma. Pap.)

παράνομον* 240

παραπέμπειν negligere 258

παραπλήσιος 63. 127. 138

παράσημον 147. 158 (III Mac-
cab.)

παρασκευάζειν 190. 304

παρασκευή 275 τῶν ὀπλῶν καὶ

δυνάμεων 194

παρατηροῖτο med. 246*

παρατιθέντα 255

παραφέρειν 316

παραχρημα 22
 παρεδρεύειν 81 (LXX Pol. cf. προσεδρ. Pe. p. 184)
 παρείναι 10. 19. 46. 95 bis. 181. 200. 207. 211. 235. 247. 248. 293. 296. 301. 308 παρῆμεν corruptum 173 πάρεσι c. inf. 234
 παρεισχύθησαν 20 (Pol.)
 παρεξέβημεν ταῦτα 112 (Pol.)
 παρεπιδημεῖν 110 (Pol. Ma. Pap.)
 οὐ παρέργως 29. 121 (II Maccab. Pol.)
 παρέρχεσθαι 176
 παρέσχεν: ἐκπλήξιν 96
 παρεύρεσιν λαβεῖν 120 ἀπολαβεῖν 14 (Pe. 13, 46. 63. Pap.)
 παρίει omittebat 81 παρίεσθαι admitti 175 παρειμένοι e coni. 173
 παριστάναί: παρεστώς 19
 πάροδος 118
 παροράν: παριδεῖν 51
 παρηρησία 126
 *πᾶς post vocal. et post conson.
 — πάντες ἄνθρωποι 24 al. πάντα ἄνθρωπον 99 πᾶν ἀμάρτημα 297 sim. — πάντα τὰ ἀγαθὰ 185. 229. 248 τῶν ἀγ. ἀπ. 207 τοὺς ἀνθρώπους ἀπ. 207 ἅπαντα τὰ βιβλία 9 πᾶσι τοῖς Ἰουδαίοις 15. 38. 305 τῶν λειτουργιῶν ἀπ. 186 πάντες οἱ λοιποὶ 134 τοὺς λ. π. 174 πάσας τὰς πόλεις 109 πᾶσι τοῖς πολίταις 126 πᾶν τὸ καλόν 266 (sed πᾶν κακόν 268. 292) πάσης τῆς νομοθεσίας 133 πάντα τὸν χρόνον 180 πᾶσα ἡ χώρα 107. 118. — ἡ πᾶσα διάθεσις 141 τὸ π. ἔδαφος 88 ἔλασμα 69 τὸν π. κόσμον 254 ὅλην τὴν [πᾶσαν] κτίσιν 139 ὁ *πᾶς λόγος 169 νόμος

309 τὸ πᾶν πλῆθος 42 (sed πᾶν τὸ πλ. 45) τὴν π. προαίρεσιν 20 τοῦ π. τρόπου 170 τὴν π. φυλακὴν 104 οἱ πάντες 50 τοὺς π. 104 τοῖς πᾶσι 36. 90 τοὺς ἀπ. 17 τὰ π. 16. 19. 78 (cf. Add. p. 58, 17) τῶν ἀπ. 139. 195 τὰ ἄλλα π. 26. — πάντα διὰ παντός (cf. s. διά) 210 ἐν πᾶσι 223 κατὰ πᾶν 24. 86. 92. 93. 310 κατὰ πάντα 43. 84. 251 cf. s. τρόπος. — τὴν κατὰ πάντων εὐσέβειαν 24 ἀδιάλυτον πρὸς ἅπαντα 242* cf. s. ἐπὶ
 πάσχειν ἐπὶ c. dat. 214
 πατήρ 4. 12. 20. 22. 35
 πατρίς 102
 ἐπαύσατο 293
 πάχος 71 bis
 παχύτης 93
 πεδινός 107 (LXX Pol.)
 παρὰ τὸ πεδίον 23
 πείσαι 266 bis. πειθόμενος διαβολαῖς 252 πέπεισμαι 91* c. acc. c. inf. 5 πεποιθώς c. dat. 147. 148. 193 cf. ad p. 53, 10
 πειθῶ 266
 πειρασθαι c. inf. 1. 322 ἐπειράθην c. inf. 297 πεπειραμένος 2 κακῶν 289 διὰ πολλῶν πραγμάτων 264
 πέλαγος 214 (II IV Maccab.)
 πελέκινος 71
 πέμπειν 175. 320
 πεμπταῖος 175
 πέμπτος 48
 πένης 249
 πενία 289
 πεντακισχίλιοι 82
 πεντακόσιοι 104
 πενταπλάσιος 82
 πενταπλοῦς 53
 πέντε 42. 89. 104. 110
 πενήτηνonta 10. 33

πέρας **199**, 266

πέρδιξ **145** (LXX)

*περί c. gen. ἀγωνιοῦνται (= ὑπέρ) 273 περί τούτων εἰκο-
σαδραχμία δοθήσεται **27** τὸν
περί θεοῦ (pro gen.) φόβον
159 cf. **8**. αἰρεῖσθαι, δεῖ, εἰς-
δοῦναι, ἐπιτελεῖν, ποιεῖσθαι,
φροντίζειν, ὁ p. **203**, φροντίς.
pro acc. iungitur cum ver-
bis, praecipue dicendi, v. **8**.
ἀπαγορεύειν, δηλοῦν, μηκύν-
ειν, οἰκονομεῖν, προσαγγέλλ-
ειν, φιλομαθῶς. — c. acc.
de loco **57**, **79**, **96**, **100**, **101**
οἱ περί pro una persona (Pol.)
51 π. ἐαυτὸν ἔχων **125** cf. **8**.
εἶναι, γίνεσθαι. in periphrasi
pro gen. (Pol. Ma.) τῇ περὶ
σεαυτὸν ἰσχύϊ **191** (cf. **8**. κατὰ)
sim. **37**, **85**, **99**, **122**, **146**, **148**,
149, **155**, 292

περιηφθαι c. acc. **159**

περιαύγεια **77**

περιβάλλειν cf. **8**. αἰκία

περιβόλαια **158** (LXX)

περίβολος **84**, **101** bis. **105** (LXX
Pol. Ma.)

περιεἰλεῖσθαι c. dat. **70**

περιεργάζεσθαι 315 cum laude
15 (Sir. Sap.)

περιεργίαν ἔχειν **128** ποιεῖσθαι
144 π. cum laude 322 (Sir.)

περιέργως cum laude **3**

περιέχειν **83**, **118** p. **34**, **17**, **229**
ἀπέραστον περιέχει τρόπον
156 (cf. Ios. XII **228** τοῦτον
περιεῖχε τὸν τρόπον XIII **125**,
II Maccab. Ma. **105**, **51**, **84**
p. **96** Kern). — pass. c. dat.
118 p. **34**, **13**, **213**

περιλαμβάνειν **117**, **230**

περιπατεῖν **175**

περιεποίησαν ἑαυτοῖς **121**

περιπολεῖν e conī. **214**

περιπτύσσειν **57**

περιρρεῖν **117**

περισσός **175** τὸ π. **161**

περιστέρα **145**

μετὰ περιστολῆς **284** cf. κατα-
στολή

περιέφραξεν **139**, **142**

περόνη **61**, **65**

πέταλον **98**

πετάλωσις **68**

πέτασθαι **214** cf. Veitch p. **214**

πηγή **89**

πηλίκη τις **52**

πήχεος **57*** acc. πήχεις **84** πή-
χεων **57**

πηχναίος **74**

πιμελή **93**

πεπράκασιν **22**

τίσι δεῖ πιστεύειν ἑαυτὸν; **270**

τῆς περὶ τὴν αὐλήν πίστεως **37**
cf. Pe. 268 C **8**, **9**

πιστός **36**, **102**

ἐπιστώθην **91** δι' ὄρκων πεπι-
στώσθαι **104** med. δι' ὁ. ἐπι-
στοῦτο c. inf. praes. (Pol.) **126**
(LXX)

ἐκ πλαγίων **62** (LXX)

πλάτος **65**, **69**, **84**

κισσὸν ἀκάνθω πλεκόμενον* **70**

πλεονάζειν 273, 295

πλεονεκτεῖν 270

πλεονεξία 277

πλήθος **28**, **31**, **33**, **42**, **45**, **82**,
90, **95**, **114**. Iudaeorum civi-
tas 308 p. **81**, **12**, 310 τὸ
πλήθος τῶν Ἰουδαίων 308
p. **81**, **9** τοσοῦτοι τῷ πλ. **13**
πλήθη ἱκανά (cf. Ma. **61**, **18**)
15, **21** ἐλαίκοις πλ. **112** πλή-
θει **118**

πλὴν **90**, **215**, **223** c. gen. **26**

πληροῦν **10**, **116** c. gen. (var.
dat.) **132**, **185** δόξης **98*** τῆς
χαρᾶς **178*** χαρᾶς 261*. **294**

πλησίον c. gen. **181**

πληγέντες: ὑπὸ τοῦ θεοῦ **313**

πλοῖον **214**

πλοκή 60. 67
 πλούσιος 204. 249 πλουσία ψυχῇ
 15
 πλοῦτος 196. 211. 224. 282. 290.
 321
 πνεῦμα ventus 70. 86
 ποδῆρης 96 (LXX)
 *ποιεῖν: ἄδικον 210 ἀδόλεσχόν
 τι 8 διάχυσιν 78 τὴν ἐπι-
 τέλειαν 18 τὴν κατασκευὴν
 136 χαριστήρια 19 c. duplici
 acc. 52. 68. 71. 183. 302 κα-
 λῶς ποιεῖς (ποιήσεις) c. part.
 (Ma. Pap.) 228. 39. 46 καλῶς
 ποιῶν ἀναιρεῖ 166. — ποιεῖ-
 σθαι: ἀγορασμούς 9 τὴν ἀνά-
 πτωσιν 187 τὴν ἀπέρευσιν 138
 τὰς ἀπογραφάς 20. 24 τὰς
 ἀποκρίσεις 295 ἀπόλυσιν 16
 τὸν ἀσπασμόν 304 ἀφαίρεσιν
 311 διαβολὴν ὡς 119 τὴν
 διαγωγὴν 216 τὰς δ. 284 τὴν
 διεξοδὸν 251 ἐντολὴν 228
 ἐπίδοσιν 51 τὴν ἐπιμέλειαν
 29 μεγάλην ἐ. 317 θυσίαν
 172 τὴν καταρχὴν 134. 200.
 235 κατευχὴν 184 τὰς κα-
 τευχάς 184 τὴν κοινολογίαν
 204 λειτουργίας 54 τὴν ὁδείαν
 106 ὁδὸν 101 περιεργίαν 144
 (πρεσβείαν) 4* πρόνοιαν (Pe.
 Pap.) 80. 190 τὴν προσφοράν
 170 συνέθριον 301 χρήας 14
 πάντα ὑποχείρια 12 περὶ πολ-
 λοῦ c. inf. 1. 174. 292. 321.
 (τὸ c. inf.) 281. absol. πρὸ
 πολλοῦ 111*
 ποίησις opus 57. — ἀμίμητον
 τῇ π. 60 σεμνὰ ταῖς π. 258
 ποιητής 31. 312. 316
 ποικιλία 56
 ποικίλλειν 96
 ποικίλος 74. 78. 101 πολλαχῶς
 καὶ ποικίλως 17
 ποίμνιον 170 (LXX)
 πολεμικός 14. 193

πολέμιος 101
 πόλεμος 273
 *πόλις Alexandria 4. 22. 111
 κατ' αὐτὰ πεπολιτευμένων [καὶ
 πολιτευομένων] 31 (LXX Pol.
 Pe. 18, 5. 156, 16)
 πολίτευμα 310 (Schürer III p.
 43, II Maccab. Pol. Ma.)
 πολίτης 3 bis. 36. 44. 126
 πολλάκις 12. 81. 285
 πολλαχῶς 17
 πολυανθρωπία 113
 πολυδάπανος 119
 πολυειδής 66*
 πολυμαθής 137
 πολύρρυτος 89
 πόλῦς: χρόνος 17. 177. 208.
 295 χώρα 107 πληθὸς 114
 πολὺ τι πλ. 90. 95 οἱ πολλοὶ
 128. 223 more antiquo πολ-
 λὴν τῆς γῆς 116 πολλὰ παρ-
 εκάλεσε 123 ὠφέληται 294
 πολὺ ματαίων* 138 ἀπέχουσα
 115 προέχοντες 235 δυνα-
 μικώτεροι πολλῶ 134 πολλῶ
 φανερωτέρα καὶ εὐδελος 21
 cf. s. μάλλον, ποιεῖσθαι. —
 πλείον 19. 27. 93. 104. 200. 209.
 314 πλείον τι 274 πλεον 91.
 110 τι πλ. 198 πλείονος 274.
 275 πλείονι 261 ἐν πλ. χρόνῳ
 276 ἐπὶ πλείονα χρόνον 194.
 220. 290. 293 τὸν πλ. χρ. 322
 πλ. χρ. 186 τὸν πλείω χρόνον
 283 οἱ πλείονες 152. 277
 πλείονων 32. 39. 275 πλείοσι
 100 πλείονας 35. 36 πλείονα
 72 διὰ πλείονων 225 ἐπὶ
 πλείον 216. — τὰ πλείστα
 138 adverbii loco 129
 πολυτέλεια 80
 πολυτελής 60. 66. 79. 114
 πολυτεχνία 51. 78
 πολύτεχνος 114 -ως 73
 πολυχρόνιος 268

πολυωρεῖν c. acc. 259 (LXX
 Ma. 63, 27)
 πολυωρία 270. 318*
 πόνος cf. ad p. 57, 11
 πορειῶν ἀπογραφαί 283 (cf.
 Wilcken Philol. LIII 80 ss.)
 πορεύεσθαι 160
 πορισμός 111 (LXX Pol.)
 πόρρω 31
 πορφύρα 320
 πόσος 19 πόσαι τινές 10
 ποταμός 116, 117
 ποτέ cf. μήποτε
 ποτήριον 293
 ποτά v. s. βρωτά (LXX)
 πότος 262 (LXX)
 πούς 64, 65, 68, 69, 70 παρὰ
 πόδας 135
 πράγμα 19, 86, 130, 213, 250
 πράγματα 56, 140*, 216, 264,
 283. 312 τὰ πρ. respublica
 (Pol. Pe. 13, 33, [62] et p. 109,
110 Ma.) 25, 32 in periphrasi
 τοῦ κατὰ τὸν ὀρκισμὸν πράγ-
 ματος 104, — κατ' αὐτὸ τὸ
 πρᾶγμα 2 cf. s. ἐλέγχεσθαι
 πράξις 18, 150, 168, 195, 216,
 239 cf. s. κίνδυνος. — ἡ δι'
 ὀνειρώτων ἢ πράξεων (προστα-
 ξων? v. Addenda) 192
 *πράσσειν (rarius πράττειν):
 ἀκόλουθόν τι 259 ἀκόλουθα
 πάντα 219 φιλίας ἄξιόν τι
40 sim, 205, 217 τὰ δίκαια
 280 δόλω τινὶ πρὸς 246* μη-
 θὲν εἰκῇ 162 κακὸν πεπρα-
 χέναι 243. 260 εἴ τι κακῶς
 ἐπραχθῇ 37 καλῶς ἅπαντα
 255 cf. ad p. 68, 10 κάλλι-
 στα* ἕκαστα 189 bis καλῶς
 τοῦτο πράσσοντες (cf. s. ποι-
 εῖν) 311 τὰ πρὸς τὸν καιρὸν
 δεόντως 256 μηθὲν παρὰ νο-
 μον 240* κατὰ c. gen. 191
 τὸ πεπραγμένον 299 τὰ πε-

πραγμένα καὶ λελαλημένα 299
 cf. s. λέγειν, μέλλειν
 τὸ πρόπον 267 πρεπόντως 302
 πρεσβεία 3, 122
 πρέσβεις 275
 πρεσβύτερος 184 -οι 32 39, 46,
 — 310 (Schürer III 51). πρε-
 σβυτέρων καὶ νεωτέρων 14
 τῶν πρίν 137
 *πρό cf. s. ποιεῖσθαι, ὀφθαλμός
 προάγειν 91 εἰς τὸ τιμᾶσθαι
 244 προῆγμαi et προήχθη c.
 inf. (Sir. Pol.) 171, 178 ἐν-
 αργῶς πεποιημένα καὶ προ-
 ηγμένα* 70
 προαιρεῖσθαι 33, 45, 303 c. inf.
5, 72, 215, 321 c. acc. c. inf. 38
 προαίρεσις 3, 14, 20, 32, 42
 κατὰ τὴν πρ. 72 κατὰ πρ. 265
 παρὰ τὴν πρ. (Pap.) 233
 τῶν προαποκεκριμένων 236
 προβάλλοι*: τὸ δίκαιον 212
 πρόβατα 93
 πρόγονοι 19
 πρόδηλα 133 -ως 63
 προδηλοῦν 14, 131* (III Mac-
 cab. Pol. Ma. Pap.)
 προδότης 270
 προεῖναι 20, 22, 26, 36, 52
 προεῖπον 290. 317. 14 προει-
 ρήκαμεν 60, 307 προειρημέ-
 νος (Pap. Ma.) 3, 11, 31, 63,
93, 99, 101, 107, 112, 115,
146, 147, 149, 153, 157, 165,
226, 286
 προερμηνεύειν 314
 εἰς τὸ φιλοφρονεῖσθαι προηλθε
 235
 προέχοντες ἦσαν 235 προσχών
 290
 πρόθεσις 9, 312 κατὰ πρόθεσιν
 (Pol.) 199, 307 (LXX Ma.)
 προθυμεῖσθαι c. inf. 52
 προθυμία 20, 226
 πρόθυμος 94
 προῖεσθαι med. 126

προϊστάναι: προεστῶτες (LXX Pol. Pap.) 182

τοῦ προκαθηγουμένου 103 cf. καθηγ. (I Esra)

τὸ προκείμενον 307 κεφάλαιον 24

καὶ δόξα καὶ προκοπή 242 (Sir. II Maccab. Pol.)

προλαμβάνειν διότι 206 (Sap. Pol.)

προλεγόμενα 8

πρόληψιν λαμβάνειν ὅτι 197 (Pol.)

πρόνοια 30 divina 201 cf. s. ποιῆσθαι

προπέμπειν 172

στρατιωτικὴν προπέτειαν (Pol.) 23

προπίνων 274 προπιεῖν 261*

πρόποσις 235

πρός adv. 33. — solum accus. recipit, etiam εἶναι πρὸς τὴν βásiν 90. — ante numeralia cf. s. ὁ. — post γράφειν 11. 33. 40 νέειν 2. 322 τὴν προαίρεσιν ἔχειν 3 ὅσα πρὸς ἐπισκευὴν ψυχῆς ὑπάρχει 5 καλῶς διαλογίζεσθαι πρὸς ἑκαστα 256 sim. 255 εὐσέβεια πρὸς 42 cf. s. συμφέρον, χρήσιμος. — consilium significat 56. 61. 63 πρὸς τὴν χρῆσιν πεποιῆσθαι 64. 77 πρὸς αὐτὸ τοῦτο θαυμασίως ἔχουσιν, ὥστε 76 πρὸς δικαιοσύνην ποιεῖν τι 18 sim. 151 πρὸς τινὰ λόγον 55 πρὸς ἔριν 250 ἀδιάλυτον πρὸς ἅπαντα 242* πρὸς τοῦτο iungitur verbis respondendi 206. 240. 246. 248. 253. 258. 271. 291 πρὸς ταῦτα 129. 268*

προσαγγέλλειν 10 περί 25 προσγγέλλῃ περί 173 (II III Maccab. Iud. Pol. Pap.)

προσάγειν [70*] 76 sacrificia

(LXX) 45. 88. 95. 170 intr. 59 πρὸς ἄρσενας 152*

προσαγωγή θυσιῶν 42

προσαναφέρειν 30 de magistratu ad regem referente (cf. II Maccab. Pol. Pap.) 27 c. part. 29

προσβλέπειν 18. 78

προσδεῖσθαι 11. 113. 242 cf. ad p. 15, 9 (LXX Pol. Pap.)

προσδέχεσθαι 257

ὁ τοῖς λοιποῖς οὐ πρόσεστιν 140 ἐνεργῶς* προσειπὼν 284

προσεπερωτᾶν 53

προσεπινεύειν 239

προσέρχεσθαι: προσέλθοι 233 προσελθὼν 301. 99

προσεχέστατος diligentissimus 183 cf. ad p. 20, 3

προσήκων 29

προσημαίνει 212

προσιόντων 77

προσιστορεῖν 314

προσκαλεσάμενος 182

πρόσκλησις 5 (Pol.)

προσκυνεῖν 177. 317 c. acc. 137. 138 c. dat. 135

προσλαμβάνειν 2

προσμανθάνειν 2

προσονομάζειν 16. 140. 147. 228

προσορᾶν πρὸς 78

πρόσοψις 59. 74. 77 τὴν ἄνω πρ. 62 τῆς ἐντὸς πρ. 68 κατὰ τὴν πρ. 69

προσοχῆς* 62

προσπαράγινεσθαι 275

προσπεπτωκέναι κατὰ 180 (LXX Pol.)

πρόσταγμα 20. 21. 24. 26 θεῖον 279 διὰ προσταγμάτων 28

πρόσταξις cf. s. πράξις

προστασία 183 (Pol. Ma.)

προστάσσειν: προσέταξε cet. 22. 183 c. inf. 52. 110 c. acc. c. inf. 294 ὅπως 29 ἵνα 46

προστετάχαμεν c. acc. c. inf. 14*

24 προστέταξε c. inf. 158
 προστεταγμένον ἦν 304
 προστάτειν 81. 119 (I Maccab.)
 προστάται 111
 προστιθείς 311 προσέθηκε 26
 προσθεῖναι 20. 72
 τὰ προσυντελεσθέντα 77* τὰ
 προσυντετελεσμένα 55
 προσυποδεικνύειν 136 διότι
 168* (Pol. Pap.)
 προσφάτως 5 (LXX Pol. Pap.)
 προσφέρειν 170 bis
 προσφορά sacrificium 170 (LXX)
 τὰ τῆς γεωργίας πρόσφορα* 111
 (cf. Flinders Petrie Pap. II
 p. 56?)
 προσφωνηθέντων τούτων τῷ βα-
 σιλεῖ 312
 εἰς πρόσωπον ἔρχεσθαι 175
 ἰλαρῶ τῷ προσώπῳ 18 mimi
 219
 προτεῖναι: τὴν δεξιάν 179
 πρότερον 6. 13. 119. 262 cf. s.
 ἡμέρα
 προτιθέμενος ταῦτα 127 ὅτι 249
 λόγον περὶ (cf. Pol.) 18 τὸ
 προτεθεῖν 255 (LXX)
 προτιμᾶν 209. 278 δόξῃ προ-
 τετιμημένον 3*
 προὔπεδειξε: ὅτι 132
 [προφυλακὴν corruptum 104
 (LXX Pol.)]
 προχείρως cf. s. ἔχειν (LXX
 Pol.)
 ἄμα τῇ πρωίᾳ 304
 πρωτεύειν 229. 275
 *πρώτης φυλῆς 47 ὁ πρώτος
 187 al. οἱ πρώτοι 16. 107
 πρώτων 52 al. πρ. . . . μετὰ
 ταῦτα 179 πρ. . . . πολλῶ δὲ
 μᾶλλον 155 πρώτον πάντων
 132* πρώτως 4
 πταίνειν 230 bis. 231 bis
 πτηνά 145. 146. 147
 πυκνός 62. 90 πυκνότερον sae-
 pius 318

πύλη 158
 πυνθάνεσθαι 129. 204. 228 τί
 τινος 203. 221 ἐπυνθάνετο c.
 gen. 197. 209. 229. 250. 255.
 288 πυθέσθαι c. gen. 52
 πεπυσμένος? 91
 πῦρ 87
 πύργος 100. 101. 102. 105
 πυρόν 145
 *πῶς ἄν c. interr. indir. 187 al.
 ὅπου γὰρ . . . , πῶς οὐ 149
 ῥάβδωσις 64. 74
 ῥαβδωτός 62
 ῥαθυμία 245 plur. (Pol.) 284
 ῥέπειν: πρὸς τι τὴν διάνοιαν
 222 ῥέπων οὐ βούλεται 269
 ῥεῦμα 89. 117
 ῥιπίζειν 70 (LXX)
 ῥισκοφύλακες 33
 ἐν τοῖς βασιλικαῖς ῥισκοφυλα-
 κίαις 80 (cf. νομοφυλάκιον
 Pe. Ma., βιβλιοφυλάκιον, γα-
 ζοφυλάκιον LXX)
 ῥοά 63
 ῥοῖσκοι 96 (LXX)
 ῥόμβος 74
 ῥομβωτός 67
 ῥοπή καὶ νεύματι momento tem-
 poris et ad nutum 90
 ῥώμη 14. 92
 εἰ ἀντὶς τε ἔρρωσαι 41 ἔρρωσο
 40. 46 ἔρρωσθαι 35
 σαρκοφάγος 146
 σάρξ 92
 σαφής 189. 314 σαφῶς 1. 153.
 159 σαφέστερον μᾶλλον 76
 σεαντοῦ 279 poss. 218 σεαντῶ
 207 σεαντόν 191. 281. 292
 σεβασμός 179
 σέβεσθαι 16. 134. 139. 140
 σεμίδαλις 92 (LXX)
 σεμνός 5. 31. 313 ταῖς ποιή-
 σεσιν 258 ἐπίνοια 271 σεμνῶς
 56. 81. 144

- σεμνότης 5. 171
 σεμνύνεσθαι ἐπὶ c. dat. 152
 σημαίνειν: σημαίναντα 33 σε-
 σήμαγκα σοι 120 σοι σημαίνω
 143 pass. 30. 192 ὅτι 315
 κρότω σημηναμένων 200
 σημειόν 44. 150. 159. 270
 σημειοῦσθαι 148. 151. 234 (Pol.)
 σημείωσις 161. 170 (LXX)
 σημερον 180
 σιγή 92. 95. 204
 σίδηρος 119
 σιδηροῖς τείχεσιν transl. 139
 σιτικοῖς καρποῖς 112
 σκέλη 93. 151
 σκέπη 140
 σκευάζειν de cibis 182
 σκέψις 39. 141
 σκληρός 289
 σκοπός 251
 σμάραγδος 66
 σμηξίς 88
 ὁ σός 15. 19. 32. 36. 43 bis
 σοφία 207. 260
 σοφός 130. 139 σοφώτατοι 137
 σοφῶς 107. 271
 οὐθὲν ἐσπάνιζε 55. 114 (LXX)
 σπάνις 55 (Iud.)
 ἔσπαρκας: χάριτας 230
 σπονδεῖα 33 (LXX)
 σπουδάσω τὰ λοιπὰ 10
 σπουδή 39 σπουδῇ 4
 στάδιον 89. 91. 105. 301
 στάχυς 63
 στενός 118
 στερεός 57. 65
 στέρησις 212
 στεφάνη 58. 59. 62. 64. 65. 75
 (LXX)
 στεφανος 63. 64. 79 bis. 320 δι-
 καιοσύνης 280
 στήθος 97
 στολή 319. 320
 στολισμός 96 (LXX)
 στόμα 165 mensae 71 crateris
 74. 75 aquarum στόματα 90
 στρατεύμα 37
 στρατηγός 280 (Pap. cf. Wilcken
 apud G. Droysen, *Kl. Schrif-*
ten II 437)
 στρατιώτης 14. 22. 23
 στρατιωτικός 23. 36
 στρατόπεδον 20
 στρέφοιτο 59*. [60] στρεπτός 58
 στρωμνή 182
 *σύ 40 al. σου poss. 15. 42. 185
 σοι 1 al. σε 1 al.
 συγγένεια 241
 τὸ συγγενές 241 κατὰ τὸ σ. 7
 συγγενικός 147 (Pol.)
 συγγνώμη 295
 συγγραφεῖς 31
 συγκαταφέρεισθαι ταῖς ὁρμαῖς
 222 (LXX Pol.)
 συγκροτεῖν 247 εὖ μάλα 220
 (LXX)
 συγχρησθαι: δικαιοσύνη 147
 τοῦ λόγου δυναστεία 162
 ἔθειςιν ἰδίοις* 182 ἐπαίνω
 266 εὐημερία 12 ἰσχύι 92
 cibo 143. 158. 181 (Pol. Ma.)
 συγχώρησις 150
 συζῆν 130
 συλλαμβάνειν concipere 165
 συμβαίνειν c. acc. c. inf. (Pap.)
 35. 60. 120 c. dat. et inf.
 (Pol.) 108 τὸ συμβαῖνον 314
 τὰ συμβαίνοντα 197. 239. 241.
 256. 268
 συμβολή 71. 176
 συμβουλευόντων παρρησία πρὸς
 τὸ συμφέρον 125
 συμβουλία 246 (LXX Pol.)
 σύμβουλος 264
 συμμαχίαι auxilia 13*
 συμμετρία 107
 συμμετρῶς 105. 87*
 συμμίσγεσθαι e coni. 142 (LXX)
 τῶν συμπαρόντων 178 (LXX
 Pol. Ma. Pap.)
 σύμπαντας ἀνθρώπους 16
 συμπέρασμα 194

σύμψηξις **155**
 συμπλήρωσις **29** (LXX Pol. Pap.)
 συμποσία **203**, **220**, 297 (Sir.
 III Maccab. cf. Lobeck, Phryn.
 p. 517)
 συμπόσιον **181**, **202**, 236, 286,
 294
 σύμπτωμα 316 (LXX Pol.)
 συμφάνεια **99**
 συμφανής **91** (Pol. Pe. **160**, **52**
 Ma. Pap.)
 συμφέρειν **44** c. inf. 239 c. dat.
 et acc. c. inf. **25** τὸ συμφέ-
 ρον **125** ἑαυτοῖς **227** τὸ πρὸς
 ἑαυτοὺς σ. 268* βίω σ. e conī.
 284? συμφερόντως **45**, **199**,
 298
 σύμφορον e. conī. 284
 συμφωνία 302
 σύμφωνος 302 τὸ σ. **32**, **39**
 σύν: ἑαυτῷ **3** sim. **13** bis. **27**, **30**,
38, **70** bis. **74**, **75**, **176**, **184**,
 246 σὺν κατασκευῇ **157** σὺν
 χειραγωγίᾳ θεοῦ 239 σὺν
 κρότῳ 261
 συναγαγεῖν **9**, **42**, 308 pass. **90**
εἰς 307
 συναινέσας c. dat. **226** (III Mac-
 cab. Pol.)
 συνακούειν **5**, **122**, 261 c. gen.
91 περὶ **1**
 συναλισγόμενοι corruptum, ut
 vid., **142**
 συναναγκάζειν c. inf. **17**, **20**
 (Pol. Pap.)
 συναναστροφή **169**, 246 (Sap.
 III Maccab.)
 συναναφέρειν ἑαυτοὺς **213**
 συνανθομολογησάμενος c. dat.
 assentiri 252
 συναντιλαμβάνεσθαι **123**
 τῶν συναπτόντων c. dat. intr.
107 ἑαυτὰ συναπτόντων **89**
 συναρεσθῆις c. dat. **232**
 συναρμολόμενα **71**
 σύνδεσμος c. dat. **112** (Pol.)

σύνδεσις **73**
 σύνδεσμος **85**
 συνεδρία 303 (Iud. Pol.)
 συνέδριον 301 (LXX Ma.)
 συνεῖναι hominibus 270, 274.
 321 ὁ δὲ σύνεστι τοῖς . . . **125**
 συνεπιμαρτυρεῖν c. dat. **191**
 (Pol.)
 συνεπιφωνεῖν 235, 294
 τὸ συνεργές 242
 συνέρχεσθαι: συνελήλυθα **20**, **35**
 συνετός **148** (LXX)
 συνέχειν **223** pass. ἐν (Pol.) **15**
 συνεχής **62*** τὸ συνεχές (Pol.)
8 συνεχῶς **78**, **107**, **167**, **212**,
 249
 συνθεωρεῖν **139**, **219** (Pol.)
 συνιέναι πλεῖον **200**
 συνίστασθαι **119**, **96** συνεστα-
 μένης (Pap.) **1** συνεστάναι
 διὰ c. gen. **154** συνεστηκέ-
 ναι **56**
 μηδὲν ὑπερήφανον ἑαυτοῖς συν-
 ιστορῶσι **170** ἑαυτῷ συνιστο-
 ρῆς, ὅτι **215** συνιστοροῦσης
 τῆς διανοίας μηδὲν κακὸν
 πεπραχέναι 243* μὴ συνιστο-
 ρεῖν ἑαυτῷ κακὸν πεπραχότι
 260 (Pap.)
 τὸ σύνολον omnino 311
 συνομολογεῖν 237 c. dat. **228**
 (IV Maccab.)
 συνιδεῖν **56**
 συνοχή **61**
 στρατιωτικὸν σύνταγμα (cf. Pol.)
36
 σύνταξις **186**
 συντείνειν πρὸς 237
 συντελεῖν **51** bis. **81**, **234** bis.
 258, 312 δύο πήχεων τὸ
 ὕψος . . . **57** ἀδικίαν **152**
 δαπάνη* **205** τὰ βουλήματα
 283 τὰ ἱκετευόμενα συντε-
 λεῖσθαι **192** cf. ad p. **23**, **20**
 (LXX)
 συντηρεῖν **122**, 317 ἀκέραια

ἅπαντα **196** ἐαυτὸν ἄδωρο-
δόκητον **209** τὸ κατ' ἀρετὴν
215 τὴν εὖνοιαν ἀκέραιον
264 τὰ νόμιμα **127** de deo
157 bis (LXX Pol. Ma.)

συνέθηκαν **136**

συνένυχε οὕτως, ὥστε **307** συν-
ένυχε* c. acc. c. inf. **180**

συνυποκρινόμενος: τὸ πρέπον
267 (Pol.)

σύριγγες aquarum **89**

σύστασις **154** ὕδατος **89** (LXX)

συστρατεύεσθαι **22**

συνέστρωσε **183**

συσφίγγειν **61, 97** (LXX)

ἐσφίγγθαι **65**

σφυρὸν **87**

σχεδόν **120** apud numer. **93**
177 (II III Maccab.)

σχῆμα **105**

σχιστός **67** (LXX) cf. ad p. **31, 10**

σχοιναί **75***

σχοινίδες **58*, 60**

σώζειν **281** ψυχὴν ἀνθρώπου
292 σώζεσθαι τοὺς βίους τῶν
ἀνθρώπων **240**

σῶμα **151, 155, 303** κατὰ σῶμα
καὶ κατὰ ψυχὴν **139** persona
(LXX Pap. Pol.) **20, 22** bis,
24 bis

σωματοποιεῖν **166** (Pol.)

σωτηρία **18, 21**

σωφροσύνη **237, 248** (LXX)

σώφρων **125** (IV Maccab.)

τάγμα **26** (LXX Pol.)

ταλαιπωρία **15** (LXX)

ταλαίπωρος **130** (LXX)

τάλαντον pondus **33** bis, **93, 319,**
320 pecunia **20, 27, 33** p. **12,**
15, 40, 42, 294, 319

ταμιεῖα **111**

τάξις **266** ἔχειν τάξιν **69** cf. s.
ἀποδοῦναι

ταπεινός **263**

τὸ ταπεινούμενον **257**

ταραχὴ cf. s. ἐμποιεῖν, λαβεῖν
τάσσειν: εἰς τὸ στρατεύμα **37**

ταχέως **291** τὴν ταχίστην **40**
*τε initio novae sententiae **26,**

37, 60, 86, 87, 95*, 165, 166*,

183 τε . . . καὶ **3 al.** — male
positum **4**

σιδηροῖς τείχεσιν transl. **139**

τέκνα **27, 41, 45, 186, 248**

τεκνοποιεῖν **165** (LXX)

τελεῖν **242, 259, 308**

τελεῖα ψυχῇ **15**

τελειοῦν **195, 199, 307, 312** (LXX)

τελείωσις **239** v. s. ἔχειν, λαβεῖν
(LXX)

τελευτᾶν **268** cf. s. ζῆν

μέχρι τέλους **187** cf. s. ἐπὶ, ἄγειν
τέρπειν **322** pass. **198** διὰ c. gen.

186 τερφθῆναι **274** (LXX)

τὸ τερπνόν (Pol.) **77** (LXX)

τερπνότης* v. s. ἔχειν (LXX)

τεσσαράκοντα **105**

τεσσάρων **65, 70, 91**

τέταρτος **48**

τετραδάκτυλος **75**

τετρακόσιοι **20**

τεύχη **179, 310**

τέχνη **28, 70, 74** plur. **56, 72,**
82 bis. **156**

τεχνίτευμα **78**

τεχνίται **33, 51, 63, 81**

τεχνουργία **80**

τῇδε corruptum **213**

τηλικούτος **312** (Maccab.)

τὸ τηνικαῦτα (Pol.) **179, 186,**
306 (IV Maccab.)

τὴν ἰσότητα τηροῖ **263**

τιθέναι **158** πρὸ ὀφθαλμῶν **284**

θῶμεν **32** πρόδηλα θείεις **133**

θείη corruptum **136** τεθει-
κός τὸν νόμον **15** τεθέν-

των **77** — παράσημον **ἔθετο**
147 τὴν κατασκευὴν τῆς πό-

λεως **ἔθετο** κατὰ λόγον **113**
μεγάλην τέθειμαι **180**

τίκτειν: τεκούσας matres **152**

τιμᾶν **183** τὸν θεόν **234** pass.
 244. 285. **19** τῶν τιμ. ὑπὸ
 τοῦ βασιλέως **186** cf. **8** παρὰ
 et **ad p. 2, 2**
 τιμὴ **178. 228. 272** ἀργυρικὴ
37 cf. **8** καταξιῶν
 τίμιος **82**
 τιμωραὶ **208**
 *τις: τίνα ἀνθρώπον **282** διὰ
 τί **129** al. τίνας ἔνεκεν **206**
 cf. **8** χάριν. — εἰδῆ, πρὸς
 τίνα **251** cf. **8** ὅς. — τί δεῖ
 καὶ λέγειν **138**
 *τις: τινές c. gen. part. **19** al.,
 item τίνα **136** al. τινῶν μέν
 . . . τινῶν δέ **107** ἔάν τινες
321 cf. **8** εἰ. — ἐπισκευή τις
285 καλλονή τις **229** ψυχα-
 γωγία τις **78** κατὰ πρόθεσιν
 τίνα **307** iungitur cum pro-
 nom. τις ἄλλος **8. 80** πηλίκη
 τις **52** πόσαι τινές **10** πολὺ
 τι **90. 95** τι πλέον **198** πλείον
 τι **274** τις ἑτέρα **126** ἕτερόν
 τι **245** ἑτέροις ὀλίγοις τισὶν
30 cum adi. ἀγνήν τίνα **31**
 ἀδόλεσχόν τι **8** ἀκόλουθόν τι
259 φιλίας ἄξιόν τι **40** ἄσχη-
 μόν τι **211** ἡδεϊάν τίνα **86**
 θεία τις **160** ἱκανόν τι **33**
 ὑπερόπλόν τι **52**
 τοιοῦτος sine art. **14. 21. 51.**
80. 200. 321 καὶ τὰ ἄλλα ὅσα
 τοιαῦτα **145** καὶ τοιαῦτα ἕτερα
214 καὶ τὰ τοιαῦτα **233** ὁ
 τοιοῦτος **22. 25. 26. 144. 148.**
166bis. 183bis. 209. 242. 258.
264. 307 τὸ τοιοῦτον **104**
 τοιαύτην εἶχον τὴν κατα-
 σκευὴν **76**
 τοῖχος **90** (LXX Pol. Pap.)
 *τόπος **52** al. τοὺς κατὰ Συρίαν
 τόπους **22** τῶν περὶ τὸ ἱερὸν
 τόπων **100**
 τορεία **58. 73. 79**
 τοσοῦτος cf. **8** ὅσος

τότε **119. 158**
 τραγωδία **316**
 *τράπεζα **33. 52 ss.** βασιλική
 (Pap.) **22**
 τραπεζίτης **26** (Pap.)
 τραχύς **118** τὸ τραχὺ **122**
 τρέπεσθαι **17** ἐπὶ **162** εἰς et
 ἐπὶ **245** πρὸς **305** ἀκρατεῖς
 καὶ ἐπὶ τὰς ἡδονὰς τρεπό-
 μενοι γεγονάσιν **277** sim. ?
216* πρὸς τὸν ἔλεον τραπήσῃ
208 sim. **217** τραπῆναι πρὸς
186. 198. 202. 261. 274* ἐπὶ
220. 247 εἰς **262. 294**
 τρεῖς **13. 84. 301. 319** τρία **294**
 τριῶν **58** τρισὶν **24**
 τρῆμα **61**
 τριάκοντα **42. 175. 314. 320**
 τρίγωνος **58. 60**
 τρίκλινον **319** (Pol.)
 τριμερής **71**
 τρίπτυχον **71**
 τρίτος **47**
 τροπολογεῖν **150**
 τρόπος **153. 209** cf. **8** περιέχειν.
 — mores **7. 163. 166. 170.**
 plur. **144. 149. 219. 264** τρό-
 πος dialecti **11** τούτῳ τῷ τρ.
227 καθ' ὄντινον τρ. (Pap.)
24 κατὰ πάντα τρ. (Pol.) **215.**
248 κατὰ πολλοὺς τρ. (Pap.)
44* δι' ἑτέρων τρόπων **276**
 τροφή **145. 154. 155. 164. 190**
 τρυβλία **320** (LXX)
 τρυγόνες **145** (LXX)
 τυγχάνειν ἀναγραφῆς **302** ἀν-
 τιγραφῆς **51** ἀποδοχῆς **257**
 et (ἔτυχον) **308** διορθώσεως
299 ἐπανορθώσεως ἔτυχον
130 τύχη . . . ἐπισκευῆς **22**
 εὐφημίας **191** πολυωρίας τεύ-
 ξεσθαι **318** προνοίας τέτευχε
30 — τετευχότας **121** τυχεῖν
237 c. part. **30. 283** πόσαι
 τινές μυριάδες τυγχάνουσι **10**
 οὐ τὴν τυχοῦσαν **166**

τύπος epistolae 34
 τυποῦν 70 (Sir. Sap.)
 τύπτειν de deo (LXX) 192
 τύπωσις 75
 τῶν ἀνοσίων τυράννων 289
 ὑγεία 190. 237. 259 cf. Schwei-
 zer p. 101
 ὑγιαίνειν 41
 κατὰ τὸ ὑγιές 250
 ὕδωρ 89 ὑδάτων 88. 91
 ὑμῶν 180. 181. 293. 294 pro
 poss. 38. 166 ὑμῖν 38*. 177.
 179. 181* ὑμᾶς 179
 ὑμῆν 176. 177
 ὑπακουσόμεθα: πάντα 44
 ὑπάρχειν 31. 38. 60. 80. 84. 86.
 89. 207. 242. 290 ἐν 15 πρὸς
 ἐπισκευὴν ψυχῆς 5 c. part.
 193 οὐχ ὡς ὑπάρχει 30 τὰ
 ὑπάρχοντα possessio (LXX
 Pol. Pe. 13, 12. Ma. Pap.) 25
 ὑπέρ c. gen. 45 c. acc. numeri
 v. p. 202 ὑπὲρ τὸ δέον 295
 δεδοξασμένος ὑπὲρ τοὺς προ-
 γόνους (cf. Pol.) 19
 ὑπεραίρειν c. acc. 16. 290 (LXX
 Pol.)
 ὑπερβαίνειν 122
 ὑπερβάλλων 84 c. acc. 109
 ὑπερηφανία 262. 269
 ὑπερήφανος 170. 211. 263
 ὑπερθεῖν c. acc. 55
 ὑπέρθυρα 85 (LXX)
 ὑπέροπλος 52
 ὑπεροχή superficies 60 ἐν ὑπερ-
 οχῇ 63. 66 e coni. 74 ἐμ-
 πειρίας καὶ τέχνης 70 δόξης
 79 cf. 218 ἀπάντων 196 πό-
 λεων ἐν ὑπεροχαῖς (sc. οὐσῶν,
 cf. II Maccab. Pe. 252, 20
 Pol.) 175. — 175 p. 49, 1
 μηδὲν ὑπερτείνοντας τοῦ δέον-
 τος 246 τὸ τῆς τιμῆς ὑπερ-
 τεῖνον 178
 ὑπερφέρειν c. gen. 123 (LXX)

ὑπερφρονεῖν c. acc. 122
 ὑπήκοος 254
 ὑπηρετεῖν c. acc. (Ma.) 92
 ὑπηρεταὶ τῶν ταγματῶν (Pap.
 cf. Wilcken AAB 1886 p. 17.
 57) 26 χρηματιστὰς καὶ τοὺς
 τούτων ὑπηρετάς 111
 ὕπνος 160 ἐν ὕπνῳ 216 ἐν τοῖς
 ὕπνοις 213 καθ' ὕπνον 216
 τὰ κατὰ τὸν ὕπνον 213
 *ὑπό non solum post formam,
 sed etiam post sensum pas-
 sivum ἐτύγγανεν ἀντιγραφῆς
 ὑπό 51 sim. 191 αἱ τῶν πρῶ-
 ξων τελειώσεις ὑπ' αὐτοῦ
 239 cf. s. διατάξις. — c. acc.
 'sub' 63. 68. 89. 106 τοὺς
 ὑπὸ σεαυτὸν 281 ὑπὸ μίαν
 φωνήν 178
 ὑπέβησαν c. gen. 116* τῶν ὑπο-
 βεβηκότων inferiorum 147
 ὑπογράφει... ὁ λόγος 268 (LXX)
 ὑπόδειγμα 143 (LXX Pol.)
 καλῶς ὑποδεικνύεται 112 τῶν
 ὑποδειχθέντων 128 (LXX
 Pol.)
 ὑποδοχεῖον 89. 91
 ὑποδοχή 183
 ὑποδρομή 86 bis
 ὑποκείμενος 105
 ὑποκρίνεσθαι: πρόσωπον 219
 (II IV Maccab.)
 ὑπόκρισις 219 (II Maccab.)
 ὑποκριτής 219 (LXX)
 ὑπολαμβάνειν c. acc. c. inf. 19.
 83 e coni. 95. 214 p. 59, 10*.
 221. 227 c. inf. 214 p. 59, 7
 ὅτι 201 ὑπολαμβάνονται c.
 inf. 11
 ὑπόληψις 160 (Sir.)
 ὑπομένειν 175
 ὑπομνησκείν 1 c. acc. 286
 καθῶς 263
 ὑπόνοια 316
 ὑποπίπτειν de somniis 214 (LXX
 Pol.)

- ὑποτέτακται σοι **11** τοὺς ὑπο-
 τασσομένους **257** διὰ τῆς ὑπο-
 τεταγμένης (Pe. p. **173** Pap.)
 τάξεως **266**, οἱ ὑποτεταγμένοι
 (Pol.) **205**, **207**, **265**, **273**, **289**,
291 (LXX)
 ὑποχείριος **12**
 ὑψηλός **83**, **100**
 ὕψος **57**, **74**, **93** (LXX)
 ὑψοῦν **263** (LXX)
- φαίνεσθαι **105**, **155**, **175**, **219**,
241, **249**, **257**, **296** c. inf. **55**
 τοῦ φανέντος ἐνόχου **25** ἔαν
 οὖν φαίνηται (Pe. **5**, **9** Pap.) **32**
 *φάναι: φησὶν **31** φασὶν **135**
 ἔφη **19**, **195** ss. al. ἔφησε **197**
 al. φήσας (Pap.) **249**, **255**, **260**,
267, **269**, **282** ὁ δὲ om. ἔφη
167
 φανερός **21**, **132** bis φανερός
 ἦν τὴν διάθεσιν ὅς ἦν **127**
 φεράγων **118** (LXX)
 φαῦλος **142**
 φείσασθαι **258**
 μετρίως φέρειν **197** pass. **214**
 τῷ πλούτῳ καὶ τῇ δόξῃ **211**
 cf. ad p. **74**, **21**
 οὐκ ἂν φθάνοιεν* c. part. **137**
 φθόνος **224**
 φιάλη **33**, **42**, **79**, **320**
 φιλάγαθος **124**, **292** (Sap.)
 φιλήθη **206**
 φιλανθρωπεῖν c. acc. (II Mac-
 cab. Pol.) **257**
 φιλανθρωπία **265**, **290** (LXX
 Pap.)
 φιλάνθρωπος **208** φιλανθρωπό-
 τερον ἀπαντῶμεν **36** (I Esra
 Sap. II IV Maccab. Pol. Ma.
 Pap.)
 φιλήκοος **239** (Pol.)
 φιλία **40**, **44**, **225**, **228**, **231**
 φιλικῶς ἔχειν **227**
 φιλοδίκαιος **209**
 φιλοδοξεῖν εἰς **80** (Pol. Ma.)
- φιλομάθεια **171**, **300**
 φιλομαθής **286** διάθεσις **1** -ὼς
 ἔχειν περὶ* **7** (Sir.)
 φιλόπατρις **249** bis (Pol.)
 φιλοποιεῖσθαι c. acc. (Pol.) **209**
 φιλοπονία **112** (Sir.)
 τὸ φιλόπονον **74**
 φίλος **41**, **125**, **190**, **228** bis, **268**,
318 titulus vid. **45**
 φιλοσοφεῖς: διὰ τῶν ἐνεργειῶν
285
 φιλοσοφία **256**
 φιλόσοφος **201** οἱ φιλ. **200**, **235**,
296 φιλοσοφώτεραν de lege
 Mosaisca **31**
 φιλοτιμεῖσθαι c. inf. **79** (IV
 Maccab.)
 φιλοτιμίαν χαριστικὴν ἔχειν **227**
 (Sap. Ma.)
 φιλότιμος **227** (Sap. II III Mac-
 cab.)
 φιλοφρονεῖσθαι **274** διὰ τῶν
 προπόσεων **235** φιλοφρονη-
 θεῖς c. acc. **198**, **268**
 ἐν ταῖς φιλοφρονήσεσι **246**
 μετὰ φιλοφροσύνης **220**
 φιλοφρόνως ἡσπασάμεθα **173**
 ἐπικροτήσας **230** (II IV Mac-
 cab.)
 φιλία **85** (LXX)
 φοβερός **194**
 φόβος **36**, **99**, **194**, **270** φόβῳ
12, **95** θείου φ. **189** τὸν
 περὶ θεοῦ φ. **159**
 φοῖνιξ **63**, **112**
 φοιιδωτός **73**
 φολὶς **73**
 φορεῖν **96**, **97**
 φρονεῖν **236**
 φρόνησις **124**
 φρόνιμος **130**
 φροντίζειν c. gen. **121**, **245** εἰ
 φροντίσειν περὶ τούτων **124***
 φροντίς: ἡ περὶ τούτων **8** cf.
8, μέριμνα
 φρούριον **13**, **36** (II Maccab.)

τὰ φνόμενα 147 προδότης πέ-
φυκε 270 ἀδικία π. 277
φυλακή 100. 104 bis*. μεγίστη
125
φυλάρχων 97 (LXX)
φυλάσσειν 102. 311 φυλακτέον
c. acc. c. inf. 149
φυλή 32. 39. 46. 47
φύλλα 70
φυσικός 97. 222 διάνοια 171
λόγος 143 -ως 89. 277
φύσιν ἀγαθὴν εἰς 56 τῇ φύσει
250. 289 κατὰ φύσιν 257
παρὰ φ. 44
φωνή 30 φ. ἰδίαν ἔχουσιν 11
μετὰ φωνῆς 281. 293 μ. μεί-
ζονος φ. 235 cf. s. ὑπό

χαίρειν in epist. 41 χ. καὶ ἐρ-
ωσθαι 35 μεγάλως ἐχάρη
312 μ. ἐχάρημεν 42
χαλεπός 289
χαλκός 119
χαρα: κρατίστη 261 μετὰ κραν-
γῆς καὶ χαρᾶς 186 sim. 274.
293 cf. s. πληροῦν
χαρακτῆρες linguae 11
χαρακτηρίζειν c. acc. c. inf. 153
χάραξ 139
χαρίζεσθαι abs. 215. 319 c. acc.
196 c. dat. 38. 228 κεχα-
ρισμένος ἔση (Pap.) 40 κεχα-
ρισμένος 273
χάρις 226 χάριτα 272 χρυσοῦ
χ. 8 πρὸς πάντας 249 χά-
ριν ἔχειν 54 χάριτας ἔσπαρ-
κας 230 cf. s. ἀποδιδόναι. —
τίνος χάριν 254. 306. 314 ὧν
χάριν 179. 277 μὴν . . . χ.
144 χ. ὑποδείγματος 143
χαριστήριον 19 μέγιστα χ. 19
(II Maccab. Pe. p. 528)
χαριστικόν* 37 cf. s. φιλοτιμία
κεχαριτωσθαι πρὸς 225 (Sir.)
χείλη 79
χείμαρροι 117 (LXX Pol.)

κεχύνθαι 90
χείρ 159. 305. 306 bis cf. s. ἀμ-
φότερος, ἐκάτερος. — ἀνὰ
χείρα 183
σὺν χειραγωγίᾳ θεοῦ 239
χειρίζειν 183 (LXX Pol. Ma.)
χῆν 145
χίμαρος 170 (LXX)
χιτὼν 87. 96
χορηγεῖν 115. 259. 303 κεχο-
ρηγημένος δόξῃ (cf. Pol.) 282
(LXX)
χορηγία ὑπερβαλλούση 84 (LXX)
χρεία necessitas 126 munus (cf.
s. ὁ, καθιστάνειν) 271. 301
τὰ πρὸς τὴν χρ. (Pol.) 11. 258
πολεμικαί (Pol.) 193 cf. s.
ποιεῖσθαι (LXX)
χορημάτων δαπάνη 85
χορηματίζειν de rege 298 (Pol.
Ma. 37, 24. Pap. cf. Pe. 160
B 27). — ἐχορηματίσθη (Pap.)
πολλὰ διάφορα 9 (LXX)
χορηματισμός regis 191. 297. 299
δημόσιος 81 (LXX Pol. Ma.
93, c 20 Pap.)
χορηματιστής 111 (cf. Wilcken
apud G. Droysen, *Kl. Schriften*
II 436. 437)
χρῆ c. inf. 231. — χρῆσθαι 11
bis. 56. 250 (ἐθισμοῖς) 184
ἐξουσία 215 ἐπεικειά 192
θυμῷ 253 κανόνι 2 λόγοις 14
μακροθυμία 188 μεγαλομε-
ρεία 26 παρασκευῇ 194 με-
γαλείως τῇ προθυμίᾳ 20 ση-
μειώσει 170 συμβούλοις 264
cibo 145 bis
χρήσιμος: πρὸς 135 τῇ βασιλείᾳ
286* τὰ χρήσιμα 300 cor-
ruptum 175
χρήσις 64. 65. 143
ἡθος χρηστόν 290
χρόα (var. χροία) 63. 96. 97
χρόνος 157. 295 χρόνῳ corrup-

tum 208 cf. 8. ζωή, κατά,
ὀλίγος, πολύς
χρυσίον 63 de rudi metallo 33.
57. 78 de pecunia 319
χρυσογραφία 176
χρυσός 8. 55. 57. 76. 82. 97. 114
χρυσός 42. 61. 73*. 77 bis. 79.
96. 98. 320 cf. Schweizer
p. 141

χρῶμα 97

χῆμα πρεσβυτέρων καὶ νεωτέ-
ρων 14 τῆς πλεονεξίας 277
(LXX)

χώρα 12. 22 p. 8. 8. 23. 35. 83.
107 ter. 108. 112. 114. 115.
117 bis. 118. 120. 152. 223
de Aegypto 13. 109 τὴν πό-
λιν καὶ τὴν χώραν 22 p. 8. 10
χωροῦντες ὑπὲρ δύο μετρητάς 76
χωρίς c. gen. 165. 254 τοῦ c.
inf. 123

ψεῦδος 206

ψεύσασθαι 206. 297

ψόφος 91 (LXX)

ψυχαγωγία 78 (II Maccab. Pol.)

ψυχή 15. 282. 292 τῆς ἐαυτοῦ
ψυχῆς τοῦ παντός τρόπου 170
cf. 8. διάθεσις, ἐμπίπτειν,
ἐντασις, ἐπισκευή, εὐστάθεια,
ἴσος, καθαρότης, κατασκευή,
λαμπρότης. — κατὰ ψυχήν
14. 17. 108. 139. 147. 273
cf. ad p. 76, 2 κατὰ τὴν ψ.
214

*ὦ Φιλόκρατες 1. 120. 295. 322
sed Φιλόκρατες 171 ὦ βασί-

λεῦ 15. 252. 254 sed multo
saepius βασιλεῦ 10 al. — (om
ὦ) ἄνδρες 177. 179

ἄμος 151

ἄσθεσία 62. 63. 64

ἄρα 303 e conl. 298

ἄραιότης 59. 74 (LXX)

*ὥς wie 30 al. νοῆσαι δ' ἦν,
ὥς ἡγάπησαν 123 ὥς ... οὐ-
τως 210 cf. 8. οὐτως. — ὥς
ἂν ἐστῇ * 78. — προσελθὼν
ὥς ἐπὶ (Pol.) 301 ὥς ἐξ ἐαν-
τοῦ ἀδιάλυτον 242* c. part.
causam significat 40. 249
item ὥς ἂν c. part. 31. 89.
105. 235. 287. 308. — ὥς
das v. 8. διανοεῖσθαι, ἐπι-
βλέπειν, θανυμάζειν, θεωρεῖν,
μνεία, ποιεῖσθαι, διαβολήν,
φροντίς (falso traditum 252
et p. 79, 4). — ὥς als c.
aor. 28. 58. 77. 83. 96. 173.
176. 177. 184. 220. 261. 293
ὥς ἂν c. conl. aor. (= ὅταν,
LXX Pap.) 34. 46. 217. 305*.
— = ὥστε 90

ὥσανεὶ c. part. 102 (LXX)

ὥσάντως 158. 197. 309 ὥσάν-
τως ἐκείνοις 243

ὥσεὶ τρεις μυριάδας 13

ὥστε c. acc. c. inf. 59. 64. 65.

70. 71. 76. 78. 82. 91. 307

om. accus. ὥστε νομίζειν 99

ὑπολαμβάνειν 95

ὠφέλεια 241 ἐγγίστη 3 ὠ. ἔχειν

8 praeda (II Maccab. Pol.) 23

ὠφελεῖν 232 διάνοιαν 7. 322

πολλὰ ὠφέλημαι 294

II. OBSERVATIONES GRAMMATICAE

Artis criticae periti facile intellegent me non omnes has observationes ita ponere, quasi liceat etiam de eis proprietatibus, quae semel vel bis inveniuntur, certo iudicare. quod quam difficile sit in scriptore non satis erudito, in libello satis parvi ambitus, in tanta codicum corruptela, patet.

adiectiva in -ωτός v. γομφωτός, δικτυωτός, κρινωτός, ῥομβωτός, φολιδωτός. — adi. neutrum substantivi vicefungitur v. p. 202. — neutrum post aliud genus θεόκτιστόν ἐστὶν ἄνθρωπος 201 μετρίωτης καλόν 223

adverbia notabilia ἀπερριμμένως, διηλλαγμένως, ἐνδεχομένως, ἐπομένως, ὁμολογουμένως, κεχαρισμένως. — ἀσμένως, αὐτοκελεύστως. — μεγάλως, μεγίστως, πρώτως. — ubi adiectiva expectes τῇ ποιικιλίᾳ τῶν τεχνῶν . . . ὅτι μάλιστα χρήσασθαι 56 τὰς λοιπὰς τορείας διηλλαγμένως* ἐπετέλεσαν 79 ἰσχύι διαφερόντως συγχρωμένοι 92 cf. s. ἀπαραλλάκτως et p. 7, 17, 18, 7. — respondent inter se μᾶλλον et μέγιστον 177. — adverbium situs et motus confunditur ἔξω οὐ βούλεται 269 cf. s. εἰς, πρὸς

articulus v. p. 202 ss.

attractio v. p. 204

comparativus cum positivo coniunctus φιλοσοφώτεραν καὶ

ἀκέραιον 31 sim. 21 sine altero comparationis membro φιλανθρωπότερον ἀπαντῶμεν 36 (cf. p. 55, 17) om. v. s. μᾶλλον, de ἧ omisso p. 192. — cumulatur σαφέστερον μᾶλλον 76 cf. p. 35, 23 de παρά et ὑπέρ apud comp. v. p. 206. 217 inconcinne μάλιστα . . . πολλῶ δὲ μᾶλλον 7 (cf. 24) gen. a notione comparativa verbi pendet μηδὲν ὑπερτείνοντας τοῦ δέοντος 246. — μάλιστα καλῶς 32 (alibi κάλλιστα). — de superlativo pro comp. adhibito v. ἐλάχιστος, κάλλιστον

directa oratio subito indirectam excipit 55. 125. 198. 223. 224 ex mixtione utriusque orationis fortasse explicatur p. 36, 14 ὑπ' αὐτοῦ (pro ὑπ' ἐμοῦ) et p. 75, 11 αὐτοῦ (pro σου) cf. p. 69, 3

hiatus: ob hiatum vitandum praetulisse videtur διότι, ἐνεκεν, καθόσον, καθὼς, καθάπερ, μέχρι. toleratur post articulum, pronomen relativum, post εἰ, ἥ, καί, μή, ὅτι,

περί, δὴ, post verborum formas in αι exeuntes, in pausa, ut omittam locos, quibus per elisionem in legendo hiatus facile tolluntur (quo fortasse etiam pertinet πατρὶ ἡμῶν p. 8, 7. 13, 2); neque numerandi sunt hiatus ante ε, qui aphaeresi facile vitantur¹⁾: p. 5, 16 ἢ ἐλέγγεσθαι 15, 2 σοῦ ἐπιστολήν 75, 21 εὖ ἐργάζεται. accedunt quidam hiatus eis locis, qui certe corrupti (p. 65, 20 ὥς ἐξ ἑαυτοῦ ἀδιάλυτον) vel dubitationi non plane exempti (p. 5, 21 πλουσία ψυχῇ ἀπολυσον 52, 11 διατηροῖ ἑαυτόν 57, 8 ἐπιεικέλα ἄγει 58, 4 λάθοι ἄδικον 73, 8 ἐτέρω εἶπε) sunt; restant denique pauci hiatus graves, quos ipsi scriptori sine ulla dubitatione tribuo: p. 12, 19 Ἐλεξάρω ἀρχιερεῖ 18, 17 ἢ ἄγραφα 26, 1 ὁμοιοτάτη ὑπῆρχε 29, 4 ποδῆρη εἰσίν 35, 23 βουλόμενοι ὑπερφέρειν. — alibi hiatus vitandi ratio valet ad diiudicandas varias lectiones: v. p. 9, 21. 14, 9 infinitivus (cf. s. ὁ p. 202) pro imperativo, ubi subauditur verbum regens 22. 25. 233*. 295. 245 p. 66, 18 fortasse δεῖ ex lin. 16 subaudiri potest. — pendet ab ἐφ' ᾧ 25 ab ἐπιδέσθαι 248 ab ἐξάπεσταλμένων 13 inf. passivi pro activo προηγήμεθα τὸν νόμον ὧμῶν μεθ' ἐρμηνηνενθῆναι 38 sim. 11. 33 cf. s. προστασεῖν, post ὅτι v. p. 205. — inf.

cum acc. iungitur, cum idem subiectum sit εἰ τὸ ξῆν ἀφελείται πολλῶν διὰ τὸ κύριον εἶναι 253. — ὅσον ἐπὶ βραχὺ διεξελθεῖν 168

nomina in -ωσις amat, v. θύρωσις, κόλπωσις, λίθωσις, πετάλωσις, ῥάβδωσις (cf. etiam ἀγάπησις, ἀπάντησις, δαπάνησις, θύρωμα), notanda etiam συμβουλία, συνεδρία, συμποσία, ἡδονοκρασία, καιροτηρησία

nominum syntaxis:

genetivus: de collocatione v. p. 202. — gen. pro adiectivo (more Hebraico?) adhiberi videtur τὴν διατύπωσιν τῆς ὠραιότητος 59 τῆς ἰδιότητος τὴν φυσικὴν χρῶαν 97 ἐκτύπωσιν προσοχῆς 62 aliter explicari potest ἐν ταῖς τῶν κινδύνων πράξεσιν 199 qualitatis ἔλασμα δακτύλων τεσσάρων 65 sim. 57. 69. 71. 79 al. partitivus (cf. s. ἀπό) κατασκευὴ τις ἄλλη τῶν τιμημένων 8 omisso pronomine regente Ἀνδρέαν τῶν ἀρχισωματοφυλάκων 40 Ἀ. τῶν τιμημένων 43 ἐν οἷς ἦσαν καὶ τῶν τιμωμένων 186 cf. etiam τῶν διαλελοιπότην ἐγείρονται πρόθυμοι 94 et p. 21, 7. 83, 21. — part. sine causa ponitur τῇ ἐβδόμῃ τῶν ἡμερῶν 275 τὰ τῶν προειρημένων πτηνῶν ἡμερὰ ξῶα (pro τῶν προ. πτηνῶν τὰ) τὰ φνόμενα τῶν ὁσπίων (pro ὁσπρια) ἐπὶ γῆς δαπανᾷ 147 τί μέγιστόν ἐστι δόξης 234 sim. 291 (= τίς μεγίστη δόξα?) cf.

1) v. Petersen, *In Galeni De placitis Hippocratis et Platonis libros Quaest.* p. 44.

p. 62, 22. gen. loci *πέντε σταδίων κυκλόθεν τῆς κατὰ τὸ ἱερὸν καταβολῆς* 89

dativus relationis in plurali numero invenitur, v. s. *βάρους, γένος, ἡλικία, μέγεθος, μέτρον, τέχνη*. — praep. pro instrumentali adhibetur τῶν διαφερόντων ἐν ὁραϊότητι 66 dat. temporis (cf. s. *ἡμέρα*) *ταῖς ἑορταῖς* 102 ethicus *εἴ τις ἑτέρα χρεία αὐτῷ . . . κατεπείγοι* 126 *ἡμῖν* 180 dat., ubi praep. (ἐν vel ἄμα) expectes τῇ τῶν ὁψωνίων δόσει 22 τὴν πόλιν συμμετρία καθηκούση κατεσκεύασαν 107 (cf. p. 4, 5?)

accusativus verbi actionem accuratius describit *μεγάλα καὶ ἀνεπίληστα ἐηρογέτηκας* 44 *εὐχαριστῶ μέγιστον* (praecedat *μᾶλλον*) 177 adverbii loco ponitur (cf. s. ὁ p. 203) *τὰ πρὸς τὴν ἄνω πρόσοψιν ὠθεσία κατεσκευάστο* 62 et si adverbii loci positum statuamus *τὰ τῆς ἐντὸς προσόψεως* 68, ibi *ἐχόντων* scribe. cf. p. 203. — per obiectum anticipatur subiectum sententiae pendens 130

nomen cum praep. *ὑπό, διὰ* coniunctum *τὴν διάταξιν τὴν ὑπὸ τοῦ θεοῦ* 192 *κατασκευῇ διὰ θείας δυνάμεως* 236 (239* verbum subauditur)

participium pendet a *προσαναφέρω, καλῶς ποιήσεις*. — vice adiect. fungitur *τρεπόμενος* (cf. p. 25, 2), substantivi *προεστῶτες, τεκοῦσαι*. — οὕτω *δοχθέν* 26. — genet. absol. eodem subiecto atque verbum fin. 38. 316 ubi eiusdem rei casus obliquus di-

versus exstat 100. 116 gen. personae vel rei omisso v. s. *αὐτός*, de nominativo absol. v. ad p. 67, 5 part. non habet quo referatur *ἐκέλευσεν γραφῆναι . . . σημάναντα* 33 periphrasi nominis inservit neutrum plur. articuli cum gen. vel cum praep. coniunctum v. p. 203 periphrasim genetivi quodammodo efficiunt praepositiones, v. s. *ἀπό, κατὰ, παρὰ, περὶ*, obiecti praep. *περὶ*. — periphrasi simplicis verbi inserviunt *εἶναι* (*ὑπάρχειν* 193) c. part. et *ἔχειν, ἄγειν, λαμβάνειν, ποιεῖσθαι, τυγχάνειν*

plurali vocum *ἀγωγή, αἷμα, βίος, βάρος, γένος, ἡλικία, θάνατος, μέγεθος, μέτρον, πλήθος, ῥαθυμία, τέχνη, ὑπεροχή* utitur. — plurali maiestatis utitur Ptolemaeus 22—25. 35—41 idem in colloquiis 177 ss. fere singulari (sed *ἡμῶν, ἡμῖν* 180), plurali Eleazarus 41—46 singulari Deme- trius 29 plurali de sua persona scriptor 1—6 (intermixto singulari p. 1, 5, 2, 12, 18). 307. 123* an se solum intellegat, dubitari potest 17. 96 (fort. etiam 1. 3. 4), contra vix dubium est 128. 129, ut evincit p. 37, 11. 41, 9. — pluralem numerum nominis neutrius singularis verbi ubique sequitur praeter *ζωοποιοῦνται τὰ πάντα καὶ γίνονται* 16 *ἡλευθεροῦντο* 27 *ἀναρπάξουσιν* 146, quod postremum excusatur, quia subiectum quod subauditur procul abest repetitur praepositio *εἴτε γὰρ κατ' ἐκείνους θεωθεῖη, κατὰ*

τὴν ἐξέυρεσιν 136 om. καὶ διὰ βρωτῶν καὶ ποτῶν καὶ ἀφῶν . . . 142 ἢ δι' ὀνείρων ἢ πράξεων 192 de articulo repetito vel omisso v. p. 202. — λιμένας τόν* τε κατὰ τὴν Ἀσκάλωνα καὶ (τὸν κατὰ ad-dere debebat) Ἰόππην . . . 115 singularis collectivus τῷ Πέρσῃ 13

syntaxeos abundantia (cf. s. οὗτος): post digressionem verba similia repetuntur, quibus is qui legit ad priora revocetur, ut monstra periodorum evadant 14. 18. 133. 134. 139. — πολλὰ παρεκάλεσε . . . παρακαλῶν 123

syntaxis laxior: καθὼς οὐ βοῦλει . . . ἐλ τοῦτο (pro οὕτως) 207 ὃ pro εἴτι 18 cf. s. ὅσος, οὕτως, adverbia. — ἡ δ' αὐτὴ διάθεσις ἦν τῶν ποδῶν, πάντα ἐναργῶς πεποιημένα καὶ προηγημένα 70 cf. ad p. 22, 9. — transit ab inf. ad verbum finitum 25 cf. 57. — asyndeton p. 1, 13. 19, 16 vix ferendum. — de particula δέ in apodosi adhibita v. s. δέ. — anacoluthon p. 35, 9. 78, 23. — incongrue ἕκαστα(?) τῶν πράξεων 150 post εἴτε om. alterum membrum 136* miscet tempora διαλεξιμένους σοι καὶ κομίζοντας 40 pluralem et singularem γαλῆς καὶ μυῶν 163 sim. 144. 63. 66. 112 μύες, tum ἐπιβάλλεται 164 ἐν οἷς ad συντάξεως relatum 186 παρ' αὐτοῖς non habet quo referatur 3 sim. περὶ τούτων 8 ἐνέργημα, cum propter no-

mina vicina ἐνέργεια expectes 156 intricata (nisi scribas γραμμάτων) ἐγκεκυφότες εἰς πολλὰ καὶ μετεσχηκότες πραγμάτων (pro εἰς πολλὰ πράγματα καὶ μετ. αὐτῶν?) 140 more antiquo extra constructionem positum (v. Lobeckii Phryn. p. 410 ss.) πλεῖον 27. 93* (cf. Addenda), οὐκ ἔλαττον 116 (de 75 v. Addenda). — enuntiata consecutiva coniunctione ὥστε (semel ὥς) inducuntur et semper infinitivo, numquam indicativo enuntiantur. de aliis constructionibus v. p. 225 'verborum modi' et s. ὅτι

verborum declinatio: de augmento v. s. ἐνεργεῖν, εὐχέσθαι, δύνασθαι. — raro verba in μι cedunt formis verborum in ω: cf. καθιστάνειν, καθιστῶν, ἐπιμίσγειν, συμμίσγόμενοι*. — optativi formae παραδιδόει 196 νουθετοῖς* 207 ἐπιτελοῖ 258 διατελοῖ* 187 συντελοῖ 205 τηροῖ 263 διατηροῖ 189*. 206 ὠφελοῖ 232 sed καταφρονοῖ 225 θεωροῖσαν 190. — δῶν 185 ἀποδῶν 238. — notabilia συντέτυχε corruptum¹⁾ 180 (v. Ind. s. τυγχ.), ἀπεκρίθην, ἀφελείται, ἐγενήθην (cf. s. παραγ.), συνέθικαν, ἐπεδῶκαμεν, μετέδωκαν (173 fort. ἀπεδῶκαμεν scrib. ceterum breviores pluralis formae non occurrunt), ἐπανήξομεν, ἐστήκη, καθιστάκαμεν, καθεσταμένους, συνεσταμένης, ἐλέχθη, πέτασθαι, σημάναντα et διε-

1) v. G. Schmidt, *De Iosephi elocutione* p. 468.

σήμαναν (sed σημηναμένων,
ἐπισημήνας, ἐπισημηνάμενος),
ἔφησε

verbi genera: e mediis praecipue notanda ἀναγράφεσθαι (et ἀναγράφειν), ἀσφαλίζεισθαι, διαστέλλεσθαι, διορθοῦσθαι, ἐκλέγεσθαι, ἐπιλέγεσθαι (al. ἐπιλέγειν), ἐκτίθεσθαι, ἐνδείκνυσθαι, ἐπιχειρεῖσθαι, καταβάλλεσθαι, παρατηρεῖσθαι*, πιστοῦσθαι, προτιθεσθαι cf. adnot. ad p. 7, 9. 30, 24. 58, 18, Addenda ad p. 8, 1 Ind. s. γεωργεῖν. — perfecti passivi formae adhibentur verborum ἀκροᾶσθαι, ἐξασφαλίζεισθαι, ἐργάζεσθαι, λογίζεισθαι

verbi modi: coniunctivus μήποτε ἔλογον ἤ 15 (cf. p. 18, 5). — de ἄν c. coni. v. s. ἄν, ὥς (ὥς ἄν = ὅταν). p. 14, 14 περιὼν ἔάν falso codd. (ἄν Eus.). — de enuntiatis finalibus v. s. ἵνα, ὅπως (semel ὅπως ἄν). — de optativo potentiali v. s. ἄν, de opt. iterativo (182 coniectura restituto) s. εἰ, ὅτε

verbi tempora: imperfectum καθῆκε, δίκαιον ἦν pro praesenti, cf. ad Ios. p. 97, 24. — ἡρώτα, ἐπηρώτα saepe pro aoristo. — futurum βουλήσονται, ubi praesens expectatur 180 pro imperativo ἀναληφθήσεται 25 γραφήσεται 32 in dubitativa sententia p. 18, 1 in transitu ad aliam libelli partem (numquam coniunctivus) 8. (34 ad remotiorem orationis partem spectat). 52. 120 itaque etiam διασαφήσω 51 δηλώσω 83 futura videntur. — inf. aoristi post ὁμωμοκέναι 104 (cf. p. 36, 15). — iunguntur ἐκόμιζον* et μετέδωκαν 43. — perfecti pro aoristo positi dubia exempla ἤσπασάμεθα καὶ ἀποδεδώκαμεν 173 ἀποδέδωκε Schard damnavit 72 pro praesenti οὐκ ἄχρηστον οἶμαι κατακεχωρισθαι 21 κεχηρημένη 2. — plusquamperfectum pro aoristo in sententia primaria ἐκεκώρωτο 26 ἐγεγόνει 27. 103. 182 post ἐπεὶ 72

III. INDEX NOMINVM

ὁ Ἀβδηρίτης (Hecataeus) 31

Ἀβιήτης 50

Ἀβραῖος 48

Ἀβραμος 49

Ἀδαῖος 47

Ἀζώτιοι 117

Αἰγύπτιοι 11. 138. 140 τῶν
Αἰ. 36

εἰς Αἴγυπτον 4. 12 εἰς τὴν Αἰ.
23. 35 κατὰ τὴν Αἰ. 4. 6

τῶν Αἰθιοπῶν 13

εἰς Ἀλεξανδρείαν 173 c. art.
109

Ἀνανίας 48 (Ἀν. codd.)

Ἀνδρέας 12. 19. 40. 43. 173 c.
art. 123

τῶν Ἀράβων 114

Ἀντίγονος 180

τῆς Ἀραβίας 119

Ἀριστέας 19. 40. 43 et titulus
libri

Ἀρσαμος 49. 50

Ἀρσινόη 41

κατὰ τὴν Ἀσκάλωνα 115

Βαναίας* 50¹⁾

Βασείας* 47

Γάζα 115 πρὸς τὴν Γ. 117

Δαθαῖος 50

Δάκις 47

Δανήλιος 49

Δημήτριος ὁ Φαληρεὺς 9 παρὰ
Δ. 29 c. art. 11. 28. 301.
302. 308. 309. 312. 317

Δοσίθεος 50

Δωρόθεος 182 c. art. 183. 184.
186. 304

Ἑβραϊκός 3. 30. 38

Ἐξέκλητος 50

Ἐξεκίας 47 bis*

Ἐκαταῖος ὁ Ἀβδηρίτης 31

Ἐλεάζαρος 1. 35. 41 c. art. 33.
41. 51. 83. 96. 112. 123. 172.
173. 320. — unus e LXX 50
cf. ad p. 51, 12

Ἐλισσαῖος 47. 48. 50. 184*

τῶν Ἑλλήνων 137

Ἑλληνικός 38. 121

Ἐνδεμίας* 49

ὁ Ἐρετριεὺς (Menedemus) 201

Ἐσχλεμίας* 47 idem nomen
aliter transcriptum Σελε-
μίας 48

Ζαχαρίας 47. 48. 50 cf. ad
p. 16, 15

Ζεύς: Ζῆνα καὶ Δία 16

Θεοδέκτης 316

Θεοδόσιος 47. 49. 50

Θεόδοτος 49

Θεόπομπος 314

Θεόφιλος 49

¹⁾ aut Βαναίας, Βασαίας aut Βανέας, Βασείας scribere de-
bebam.

Ἰάκωβος 48. 49
 Ἰάσων 49 bis
 τῶν Ἰδουμαίων 107
 Ἰερεμίας 50
 Ἰεροσόλυμα 32. 52 τῶν Ἰ. 35
 Ἰησίας 49
 Ἰησοῦς 48. 49
 Ἰοππη 115
 Ἰορδάνης 116
 ἡ Ἰουδαία 4. 12. 83. 184. 318
 cf. ad p. 4, 4
 Ἰουδαϊκός 22. 24. 28. 121. 176
 Ἰουδαῖοι 11* c. art. 1. 6. 10. 11.
 12. 15. 22. 23. 30. 35. 38. 305.
 308
 Ἰούδας 47. 48. 50
 Ἰσάηλος 50
 Ἰσακος 48, sed
 Ἰσαχος 49
 Ἰωάννης 47. 49. 50
 Ἰωνάθας 48. 49, sed
 Ἰωνάθης 50
 Ἰώσηφος 47 bis. 48. 50

 τοῦ Λάγον 13
 Λευίς 48

 Ματθαῖος 47
 Μενέδημος ὁ Ἐρετριεύς 201
 Μωυσής 144

 Νατθαῖος 49
 Νεεμίας 47
 ὁ Νεῖλος 116
 Νικάνωρ 182

Ὀρνίας 47

 σὺν τῷ Πέρσῃ 13 Πέρσαι 35. 119
 Πτολεμαῖς 115, incolae Πτολε-
 μαίων 117*
 Πτολεμαῖος ὁ τοῦ Λάγον 13 de
 eodem v. 4. 12. 22. 35
 Πτολεμαῖος (Philadelphus) 35. 41

 Σαββαταῖος 48. 49
 κατὰ τὴν Σαμαρείτιν 107
 Σαμούηλος cf. s. Σομόηλος
 Σεδεκίας 49
 Σελεμίας cf. s. Ἑσχεμίας
 Σίμων 47. 48 bis
 Σομόηλος 47. 48, sed Σαμού-
 ηλος 50
 κατὰ Συρίαν 22 κατὰ κοίλην
 Συρίαν 12
 Συριακός 11
 Σωσίβιος ὁ Ταραντίνος 12. 19

 Ταραντίνος v. s. Σωσίβιος

 Φαληρεὺς v. s. Δημήτριος
 Φιλοκράτης 1. 120. 171. 295.
 322 et titulus libri
 Φοινίκη 12. 22

 Χαβεῦ corruptum 50
 Χαβρίας corruptum 48
 Χαλὶβ cf. ad p. 17, 6
 Χελκίας v. ad p. 16, 16

 Ψαμμήτιχος 13

IV. INDEX SCRIPTORVM IN TESTIMONIIS LAVDATORVM

Numeri sunt paginarum. ubi linearum **numeros** addidi, ad apparatus notas relego.

Africanus, Iulius [125](#) ([162](#), [121](#)
adnot.)

Albêrûnî [137](#)

Ambrosius [160](#)

Anatolius [126](#)

Pseudo-Aristobulus [124](#)

Pseudo-Athanasius [149](#) ([133](#), [19](#),
[153](#), [11](#))

Augustinus [163](#), [164](#) ([165](#) ad-
not.)

Pseudo-Augustinus [164](#)

Barbari excerpta [130](#)

Barhebraeus [137](#)

Basilius Sel. [149](#)

Beda [137](#)

Cedrenus, Georgius [135](#) ([131](#), [16](#))

Chronicum Paschale [132](#)

Chronicum Parisini 1712 p. [135](#)
adnot.

Clemens Alex. [124](#)

Cosmas [156](#)

Cyrillus Hier. [138](#) ([140](#), [7](#), [141](#), [7](#),
[144](#), [4](#))

Danielis visio [136](#), [14](#)

Pseudo-Damasus [165](#)

Pseudo-Dionysius Telmaharen-
sis [131](#)

Eclogahistoriarum Parisini 854
p. [128](#)

Epiphanius [139](#)—[148](#) ([87](#)—[89](#),
[131](#), [19](#), [134](#), [17](#), [136](#), [4](#))

Eusebius [127](#)—[130](#) ([124](#), [9](#), [132](#),
[12](#), [134](#), [5](#), [139](#), [6](#), [141](#), [21](#),
[162](#), [2](#), [163](#), [12](#))

Euthymius Zigabenus [155](#)

Eutychius [131](#)

Filastrius [160](#)

Georgius Monachus [137](#) ([33](#), [4](#))

Georgius Syncellus [133](#) ([156](#), [23](#))

Hieronymus [130](#), [162](#), [163](#) ([137](#),
[163](#), [16](#), [164](#), [15](#), [165](#), [9](#))

Hilarius Pet. [160](#) ([156](#), [23](#))

Ioannes Chrys. [138](#)

Pseudo-Chrysostomus [165](#)

Ioannes Lydus [157](#)

Ioannes Siceliota [137](#)

Iordanis [137](#)

Iosephus [96](#)—[121](#) ([87](#), [126](#), [7](#),
[133](#), [13](#), [18](#), [135](#), [2](#), [136](#), [1](#))

Iosephus Christianus [155](#)

Irenaeus [123](#) ([125](#) adnot. [133](#), [3](#),
[138](#), [9](#), [160](#), [19](#))

Isidorus [137](#), [165](#)

- Iustinianus 157
 Iustinus 121
 Pseudo-Iustinus 121 (158 adnot.)

 Leo Gramm. 136 scholia ad eum 133, 11. 135 adnot.

 Malalas, Ioannes 132
 Manasses 130 adnot.
 Mhithar 137
 Michael Syrus 137 (142. 143 adnot.)

 Nicephorus Callistus 159 (123 adnot.)
 Nicephorus Patriarcha 129
 Nicetas Serranus 158

 Olympiodorus 158

 Paulus Diaconus 137
 Philo 90—95 (158. 159 adnot. 166, 2)
 Pollux, Iulius 136
 Procopius Gazensis 156

 Prosper 137
Πτολεμαῖος 133 adnot.

 Rufinus 162 (123 adnot.)

 Salomo, Mar 142. 143 adnot.
 Samuel Aniensis 137
 Stephanus Asolik 137
 Symeo 136
 Synopsis chronica ed. Sathas 137

 Tertullianus 126 (165, 3)
 Theodoretus 148
 Pseudo-Theodoretus 150—155 (149, 16. 153 adnot.)
 Pseudo-Theonas 165
 Theodorus Mopsv. 148
 Theodosius Melitenus 136.
 Tzetzes 89

 Wardan Wardapet 137

 Pseudo-Zacharias 137 (131, 16)
 Zonaras, Ioannes 136

This book should be returned to the
Library on or before the date specified
below.

A fine of five cents per day is levied for
retaining it beyond the specified time.

Please return promptly.

3 2044 019 094 804

~~MAY 14 1999~~

